

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ σαχυολογία.

Græcæ Linguæ Spicilegium,

Ex præstantissimis Grammaticis, in quatuor Horrea collectum, brevissimis quæstiunculis & intellectu facilimis, ad puerorum intelligentiam dispositum, & in Schola Westmonasteriensis Progymnasmata divulgatum.

Collectore E. G. Scholæ eiusdem moderatore.

Quinctilianus.

Nisi Grammatices fundamenta fideliter ieceris, quicquid superstruxeris, corruet.

Ex officina Henrici Binemani pro Francisco Coldock.

Aegidij Laurentij Græcæ linguæ Prælectoris in Academia Oxonienſi ὀκτάſιχον.

Οἶδ᾽ ἀσι ἑλλίων ἀναγνῶναι γράμματα πολλοί,
γραμματικὼν παῦροι οἶδ᾽ ἀσι καλλιγραφεῖν.
Ἄξιος αἰνεῖσθαι πάνυ γραύτος καλλιγράφησας,
καὶ μεθόδῳ καλῇ ἓν μάλα χρησάμενος.
Βίβλον τιὼν᾽ ὠνεῖσθε φιλέλληνες νεανίσκοι,
ὠφελίμως κάνονας ῥᾴδ᾽ιον ἔνθα μαθεῖν.
Οὐ μεγάλη τιμὴ, μάλα τίμιον ἐσὶ τὸ ἔργον,
Ενμενέες μέτοχοι τῶδε γίνεσθε πόνω.

Bartholomæi Dodingtoni linguæ Græcæ apud Cantabrigienſes Profeſſoris, ὀκτάſιχον.

Γράμματα συλλέξων ἑλλιὼν᾽ος ἄφθονα γλώσσης,
γράντος σὺ σάχνας ἀρέσθον ἔπεσι σοφῶν.
Καὶ γὰρ ὁμῶς τι πόνου μινύθει, καρπόν τε ἀέξει,
φεύγων, ἃι πολλοῖς ἐμποδίσανγε, πλάνας.
Λάμπσει γραμματικῆς ἐκ τόσος φῶς τι μαθηταῖς,
Ευθείᾳ μεθόδῳ σ᾽ακνύον ἀκρόπολιν.
Ην αὖ ὑπερβάνοντες ὅλως χαρίσσωμ ἀποσ᾽ῆναι,
Μέτρον ὀφείλοσι γαλλάδος ἐσ᾽τόπαδ᾽ῶ.

Alluſio G.C. ad E.G. in ſtemma gentilitium honoratiſſimi viri D. Guilielmi Cecilij, Baronis Burghlei.

Cur ſpicam grauidam ſtipant vtrinq; Leones,
Stemmate Cæcilij, cui fers pro munere ſpicas?
Accipe, Cæcilius generoſa mente Leonis,
Haſce tuas ſpicas capiet, ſtupabit, amabit.

Illustrissimo viro, virtute, doctrina, consilio *præstantissimo, D. Guiliel. Cæcilio, aureæ peri-*

scelidis Equiti aurato, D. Burghleio, summo Angliæ Thesaurario, Serenissimæ Reginæ Elizabethæ à consilijs, Academiæ *Cantabrigiensis Cancellario, & Westmonasteriensis Collegij scholæq; benignissimo patrono*, E. G.

Εὐδαιμονίαν.

VM in meam & meorum vtilitatem, Grammaticos, qui de Græca lingua scripserunt, propemodum vniuersos, diligẽti lectione peragrassem, & intẽtis oculis quid quisque traderet, quamq; in docẽdo obseruaret methodum, perlustrassem, videbam sane (nobilissime Heros) in his multa superesse, in illis contrà, plurima deesse: in alijs verò certum præceptionũ ordinem, in alijs facilimam tradendi rationem, & in docendo perspicuitatem abesse reperiebam. Quibus impedimentis euenire animaduerti, vt meorum animi, aut non mediocriter retardarentur, aut ab aureæ huius linguæ fundamentis ponendis prorsus auersi, ditissimis Græcarum literarum Thesauris destituerentur & fraudarentur. Quibus vti ego consulerem, atque eos, in susceptis laboribus retinerem, iniui mecũ rationem, vt iuxta eam methodum (quam Aristoteles, præclarissimus docendæ methodi, & informandæ iuuentutis artifex, in suis analyticis tradidit) breuissimis & facilimis præceptis, hoc est ἀμαθέστερον, ἀλλὰ σαφέστερον, rudiùs sed planiùs, has spicas colligerem, ac ad meorum palatum appararem. In hoc ego totus (succisiuis horis) die noctéq; incubui. Ex Constantini Lascaris, Theodori Gazæ, Emanuelis Chrysoloræ, fratris Vrbani, Aldi Manutij, Ceporini, Clenardi, veterum denique & recentiorum omnium spatiosis agris, minutas

ſpicas collegi: varijs turbulentiſq; exortarum tempeſtatum nebulis iactatus & perterritus, in hæc Horrea congeſsi. Spicas humidas & nondùm ad maturitatẽ perductas, ſi non omnes, certè plurimas eduxi, ſolis ardore ſiccaui, extriui, à lolio & nociuis herbis, neſcio quâ negligentiâ vnà cum bono frumento colligatis, purgaui: hoſq; omnes labores mihi & graues & moleſtos, eam ob cauſam inſumpſi, vt (quantum per me fieri potuit) ſcholæ VVeſtmonaſterienſis alumni, in illis percipiendis & deguſtandis fœliciſsimè verſarentur, & faciliori quadam methodo, ac (ad iacienda Græcæ linguæ fundamenta) puerorum captui accommodatiore, perducerentur. Hoc fuit vnicum propoſitum & inſtitutum meum, vnicum conſilium, cùm hanc ſpicas colligendi, & in Horrea diſponendi curam ſubirem, vt iuuentutis meæ, in potentiſsimæ Principis noſtræ Elizabethæ Gymnaſio, bonis literis ſtudium operamq; nauãti prodeſſem. Nihil minus mihi in animo fuit, quàm vt permitterem has meas ſpicas (pueriles nænias dicerem) quas ſolùm meis priuatis diſcipulis collegeram & conſarcinaram, alijs conſpiciendas & deguſtandas in lucem prodire. Agnoſco enim & libenter confiteor meam inſcitiam, operis grauitatem, mearum virium imbecillitatem, mutilam & decurtatam eruditionis meæ ſuppellectilem, aridamq; & ieiunam, cùm ſcribendi, tùm diſponendi facultatẽ. Scio me eam prouinciam aggreſſum, quam noſtratium nemo (quod ſciam) ſuis humeris impoſuerit. Arduum quoddam & difficile, & omnium riſui & infamiæ expoſitum. Impudentem & temerarium fortaſsè iudicabunt me doctiſsimi homines, ac nimiùm procacem, qui nondum triginta annos natus (ab ineunte tamen ætate huius linguæ ſuauitate delinitus, huicq; ſcholaſticæ adminiſtrationi laborioſiſsimæq; functioni emancipatus, & tertium iam annum huic ſcholæ præpoſitus) auſus fuerim (nullo pudore ſuffuſus, nullo timore perterritus) Græcæ linguæ ſpicas ſic colligere, ac labore meo deſudatas, & ad meorum palatum apparatas euentilare: Cuius certè tot inſtitutiones à doctiſsimis Grammaticis, omni doctrina & politiore literatura præſtantibus viris (qui omnes ſuas vigilias ad vnguem elimauerint) perſcribũtur, per hominum ora volitant, circumferũtur, puerorumq; manibus verſantur, vt enumerari facilè non poſsint. Vicit tamen colendiſsimi viri, & ſingularis mei Mœcenatis, D. Doctoris Goodmanni, VVeſtmonaſterienſis Collegij digniſsimi Decani, omnium ſtudioſorum fautoris, ſed puerorum præcipuè VVeſtmonaſterienſium vigilantiſsimi patris, (cum reuerâ in his inſtituendis & bonis moribus imbuendis patris & nutricis curam agat) aſsidua efflagitatio, meam voluntatem, meum pudorem, meum propoſitum. Qui rectiſsimè poteſt illud ſibi aſſumere, quod de ſe nobiliſsimus Theſeus apud Sophoclem iactitauit, cũ Oedipo filias excipienti, eiq; immortales gratias referenti reſponderet.

Ου γὰρ λόγοισι τὸν βίον κατασκάζομεν,
Λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον, ἢ τοῖς ἔργμασιν.

De

De quo ego etiam illud veresimè possum dicere, quod Oedipus (apud eundem) Theseo filias ei adducenti tribuit.

Σὺ γὰρ με ἐξέσωσας, ἐκ ἄλλος βροτῶν,
ἔχω γὰρ ἃ ἔχω δόξα σε, κ' ἐκ' ἄλλον βροτῶν

Cui si ego æqua postuláti aliquid denegarem, & in illum inofficiosus essem (cui me & mea omnia debeo) καὶ εἰς τὸν ἐνεργέτην ἀχάρισος iure censerer. Cuius laudes si percurrerem, & citra omnem fucatam simulationem exprimerem, aut ipse mihi (sat scio) succenseret, qui inanibus celebrationum fumis non delectatur: aut ego adulationis suspitionem incurrerem, quam obnixè fugio & perhorresco. Ea est enim naturâ, eoq; animo, vt mallet suarum laudum testimonia, beneficiorumq; prædicationes, in hominum præcordijs delitescere, quàm linguis & pennis versari. Hic certè labor omnibus Græcarum literarum studiosis vtilissimus & gratissimus fuisset, si aut Ægidius Laurentius, Oxoniensis Academiæ lumen, aut Bartholomæus Dodingtonus, Cantabrigiensis Vniuersitatis ornamentum, duo præstantissimi homines in ipsius Palladis gremio enutriti, in quos natura & indefessum quoddam studium, omnes Græcas diuitias infuderit & collocarit, aut alij præclarissimi iuuenes, vtriusq; Academiæ alumni, hoc onus subire, aut hunc colligendi spicas laborem, suis vigilijs perpolire voluissent. At ecce me omnium indignissimum, huius inquam viri, aliorumq; amicorum preces vicerũt, & meorum puerorum progressus & studia, me ad hoc suscipiendum onus, humeris meis impar, coëgerunt. Si quid pecco, meorum causa pecco. Testor deum (attestante mea ipsius conscientia) me nullo priuato cõmodo incitatum aut allectum, nulla inani gloriola & prædicatione elatum aut incensum, hisce periculis & liuidorum latratibus, nomen meum obiecisse. Sed vt semper animus fuit, ita certè est, & semper erit, vt (quibuscunq; possum modis) meorum puerorum progressibus studijsq; inseruiam: quibus solis has spicas collegerim, & in sua horrea sic colligatas comportauerim. In quibus colligendis & diuulgandis (amicorum precibus hoc à me extorquentibus) non id mihi consilium fuit, vt honestissimos & vtilissimos aliorum labores, è iuuentutis manibus excuterem (εἰ γὰρ τοῦτο ἀδύνατόν τῳ καὶ χαλεπῶν τι) sed vt illos potius, de omnibus omnium seculorum hominibus optimè meritos (quantum me meæ vires sinunt) meis vigilijs exornarem, ac hac facilitate digestos, in publicam meorum, aliorumq; puerorum vtilitatem, si qui gustare velint, peruulgarem. Neque ea sum mente, vt omnia hic suis horreis inclusa, ordine discenda existimem, sed eam ob causam hasce spicas sic ieiunè & exiliter in sua horrea intrusi & compẽgi, vt vnumquodque horreum suis adimpleretur spicis, ex quibus meo arbitratu eas spicas deligerem,

rem, quas ipse pueris indies proficiscentibus maximè necessarias & accõmodas esse iudicarẽ. Mihi has spicas à me collectas, & ordine dispositas penitiùs introspicienti, diuersasq; rationes animo agitãti, visum est spicilegiũ inscribere. Diuersæ fuerunt rationes, quæ me ad sic inscribẽdũ pupugêre: sed tres ex omnibus maximè arriserunt. Primùm Plutarchus ille diuinus, & Philosophus & Historiographus (quẽ ego τὸν ἀπόστολον φιλοσοφίας ἀφροδίτιον καὶ λύραν dixerim, suadæq; medullã, vt de Cethego Ennius) me his verbis in suo opusculo, περὶ τῶν παίδων ἀγωγῆς ad inscribendum pellexit. ὥσπερ δὲ ἐπὶ τῆς γεωργίας πρῶτον μὲν ἀγαθὴν ὑπάρξαι δεῖ τὴν γῆν, εἶτα δὲ φυτοῦ γόν ἐπίσημονα, εἶτα τὰ σπέρματα οἰκεῖα: τὸν αὐτὸν τρόπον, γῆ μὲν ἔοικεν ἡ φύσις, γεωργῷ δὲ ὁ παιδεύων, σπέρματι δὲ αἱ τῶν λόγων ὑποθήκαι, καὶ τὰ παραγγέλματα. His verbis Plutarchus, præstantissimus Traiani imperatoris præceptor, non tam vsu & experientia edoctus, quàm Philosophia excultus, omniq; scientia mirificè exornatus, terræ puerorum naturam & animum respondere, agricolæ præceptores aßimulari: seminum verò similitudinẽ, artium institutiones, & præcepta à præceptoribus tradita habere, sapientissimè asserit. Scholastica vita est agriculturæ similis: puerorum animus instar agri: discipuli operariorum supplent locum: pietas & doctrina exaranda. Si igitur agricolis præceptores comparentur, & agricolarum sit solùm colere, terram aratris exercere, semina terræ mandare, occare, fruges terra enatas & matureßcentes percipere, & horreis condere: Si præcepta & institutiones seminibus aßimulentur, quæ terræ commißa, & fibris innixa sensim adoleßcunt, culmisq; erecta geniculatis, vaginis iam quaßi pubescentia includuntur: licebit mihi has spicas meas ex Grammaticorum agris collectas, & meo qualicunq; labore & antelucana industria extritas & purgatas, spicilegium inscribere. Ex quo mei aliorumq; pueri (tanquam agricolæ ex frumentis benè extritis, & molæ impetu fractis) dulcißimos panes apparare, fragrantißimoßque præceptionum fructus odorari poßunt. Quorum ingenia ßi benè excolantur, (instar agrorum) minutis auctibus herbeßcunt, & ad maturitatẽ perducta, vberrimas eruditionis fruges fundunt. Optimè meherculè & verißimè puerorum institutores agricolis comparantur. Idem est eorundem labor: eadem est arandi, serendi, occandi, plantandi, extirpandi cura: eadem laßitudo & corporum defatigatio: eadem est renuendi & reuocandi agros anxitudo & moleßtia: idem est eorundem officium: eadem prorßus cõditio. Vt agro benè excolto, nihil poteßt esse, vel vsu vberius, vel specie ornatius, vt apud Ciceronem Cato: sic ingenio accuratè subacto & mollito, nihil est, ad Reip. negotia conficienda, resq; administrandas, & legationes obeundas, vel spe aptius & vtilius, vel honore dignius. Agricolæ terram præceptores ingenia

nia excolunt. Illi humum, hij mentem ornant. Vt agricolæ quotannis continuis laboribus suam terram exercent, subigunt, stercorantur, (tua reuerentia dictum sit) & confecta iam messe, & in horreis condita (cum à laboribus cessare æquum esset) maiorem tamen curam arandis terris, & seminandis seminibus in alium annum insumunt: & quod angit acerbiùs, & acriùs compungit, nonnunquam in terram sterilem, ingratam, carduis & sentibus obsitam incidunt: sic præceptores indies ingenia excolunt, ad studia excitant, doctrinæ surculos serunt, ne syluescant, & squaleant, obnixè curant, & (quorundam ingenijs splendidè vberrimeq; pullulantibus, ad maturam eruditionis segetem canescentibus, ac ad clariora literarum domicilia, Academias scilicet aspirantibus) solitos labores renouant, assuetis curis perturbantur, eadem se excruciant molestia. Horam nullam vident, aut perturbationibus vacuam, aut sollicitudine & labore solutam, aut molestiâ & puerorum strepitu liberam. Sed omnia docendi tempora, infinitis difficultatibus affecta, summisq; curis & angoribus implicata. In excitandis & promouẽdis puerorum ingenijs dies noctesq; occupantur: in tardos & hebetes alliciendo, lenitate & fauore ad eruditionẽ commouendo, quotidiè elaborant. In dociles & præclara indole præditos, ad virtutem imbibendam instimulando, ac ad doctrinam degustandam instruendo, studium operamque omnem ponunt & collocant. In vitijs extirpandis, coercendis libidinibus, & cohibendis voluptatibus mirè affliguntur. In ore formando, & ad linguam Latinam & Græcam assuefaciendo, mille deuorant molestias. In corrigendo & emendando exercitia, Grammatica errata mutando, ambigua explicando, barbaris splendorem addendo, impropria expellendo, infinitos labores exorbent præceptores, cùm stilum exercere, Epistolas scribere, orationes cõtexere, themata & carmina componere pueri incipiant. Omitto sollicitas curas, quibus in regẽdis moribus, domãdis ferocissimis ingenijs, curãda valitudine, cõprimenda quorundam contumacia, miserè exagitantur & excruciantur. Quàm laboriosa (Deus bone) est agricolarum vita? Imò potiùs quàm misera & calamitosa est præceptorum cõditio? quàm quæso & illi exercent terram? fertilemne? frugiferamne? gratamne? & eam, quæ patiatur aratrum, quæ colono pareat, quæ fruges maiori mensura reddat, quàm accepit? minimè: præceptores plerunque eam colunt terram, quæ solùm spinas, carduos, sentes profert, quæ sterilis est & ingratissima. Quæ nullum reddit colono frumentum, nullam reponit gratiam. Nostris terris, hoc est nostrorum puerorum ingenijs, bona & salubria credimus & mandamus semina: sed pereunt illa, & terræ visceribus putrefacta, lolia & nociuas herbas emittunt. Nulla aut perquam exigua redditur præceptoribus pro labore gratia: minima pro cura & solicitudine rependuntur præmia. Imò quod maius est, & quod

excrutiat

excrutiat asperiùs, omnia sæpenumerò inuidiæ tela, omnes seueritatis & contumeliarum aculeos in præceptores euomunt & emittunt pueri, & parentes: cùm illi multis laboribus & periculis expositi, iniurijsque succumbentes, meliora mereantur, dum duriora patiuntur. Maxima est puerorum parentumque ingratitudo, qua præceptorum labores compẽsantur. Dum tamen præceptorum fidei pueros consecrant, aureos pollicentur montes: magnis illorum animos illecebris deliniunt, mollibus & fœmineis verbis inescant, dum aliquid ab illis impetrare moliuntur. Sed cùm ad eam eruditionis segetem filios perduxerint, vt iam ad clariora literarum domicilia promouendi sint, nihil præstant: imò quod est vix ferendum, eos non agnoscunt. Nulli peius de pueris meruerunt, quàm præceptores, qui eos pietate, doctrina, moribus ornârunt & excoluerunt. Non est miserrima conditio sic à pueris (in quos tanta beneficia collocârunt, tantas curas exhauserunt, tantos labores exantlârunt) compẽsari? qui suos præceptores æquè ac parentes diligere, honorare, ac colere deberent? Ab illis (inquam) à quibus mutuus amor, singularis beneuolentia, pietas summa, gratus animus, & beneficiorum non immemor, gratia maxima, solatium magnum expectantur? Non talem gratiam Aristoteli retulit Alexander ille Macedo, non solûm nomine, sed eruditione magnus: qui summa veneratione prosequebatur præceptorem: se illi non minus, quàm patri Philippo debere iactitans, quòd à patre viuendi, à præceptore benè viuendi initium accepisset. Sed nunc dierum pauci sunt Alexandri similes, multi Neronis simillimi. In quos non est iam vehementiùs insultandi, nec contentiùs volitãdi locus. Vtcunque hæc sunt, æquo animo hæc mala perferre debent præceptores, ac secum animo cogitare, hanc suam esse sanctissimam, deo gratissimã, Ecclesiæ fructuosissimam, Reip. vtilissimam functionem. Qua nihil est, vel ad Rempub. benè instituendam stabiliendamq; pietatem vtilius: vel ad iacienda fidei & religionis fundamenta conuenientius: vel ad exornandam Ecclesiam præclarius, vel ad virtutem excitandam vehementius: vel denique ad artium & linguarum cognitionem fundandam aptius aut conducibilius. Bona quæ ex hac functione promanant, leniunt & adumbrant incommoda, quæ sunt magna & acerba. Cogitandum est, deum hos literarios agricolas in messem & militiam vocasse, ijsq; iniunxisse, vt in ea laborarent, eamque (quam nacti sunt) Spartam exornarent, forti & infracto animo labores tolerarent, pericula perferrent, bona malis facerent. Si in opere langueſcant, si otiosi reperiantur, si à messe & militia deficiant, nullam persoluet deus mercedem, quam promisit amplissimam. Quare hi agricolæ (qui ex suis sterilibus & ingratis terris, nihil aliud quàm spinas & sentes percipiunt) propter dei vocantis authoritatẽ, non debent animo consternari, nec in sua laboriosa messe frigescere, cursusq;

curſuſq; benè & vtiliter inchoatos præcidere: ſed pueris & ignauis & ingratis (qui ſub ſuis merent ſignis) ſummo ſtudio præeſſe, vt ex illorum labore Deus honoretur, Eccleſia ornetur, Reſpub. propagetur & augeatur. Sed fortaſsè de hac prima ratione nimis multa. Reſtant aliæ duæ rationes, quas breuiſsimis perſtringam. Quemadmodum meſsis tempore, pauperrimi, & homines & mulieres (cogente neceſsitate) per agros concurſitant, & hîc & illîc ſpicas meſſorum manibus & raſtris elapſas, auida cupiditate curaq; perquirũt & perluſtrãt, & minutilis quibuſdam manipulis colligunt, domumq; cõportãt, vndè ſibi panes ex aliorum frugibus conficiant: ita ego profectò (qui ingenij agros adeò ſteriles & incultos habeam, vt nihil ex ſe fructus reddere queant) alienos agros & re lætiſsimos, & ſpecie ornatiſsimos peragraui, vt ex illis eas ſpicas colligerem, exterer em, molerem, torrèrem, vt mihi & meis aliméta ſuppeditem: quibus & vitam ſuſtentemus, animoſq; ornemus. Supereſt alia, eaq; vltima. Vt agricolæ ſolent æſtatis tẽpore, maturas ſegetes præcidere, percipere, & Horreis condere: ſic ego hoc percipiendarum frugum, colligendarumq; ſpicarum tẽpore, maioribus curis laxatus (meis à ſchola, animos colligẽdi cauſa, feriãtibus) magnam harum ſpicarum partem (ſuperioribus annis collectarum, ac domi meorum vſui inſeruientium) collegi, & nunc tandem meorum rogatu, in meorum gratiam purgaui, & imprimendas curaui, vt mei omnes fœliciùs & aptiùs deguſtarent. Quas certè & mea ſatis ſponte in nominis tui ſtudium incitatus, & aliorum precibus commotus, tuo honori (vir illuſtriſsime) offero, dedico, conſecro. Non quòd tu hiſce ſpicis in ſpecie minutis, puerorum tamen guſtui dulciculis egeas: quippè qui ſuauioribus eruditionis ferculis, enutritus, græcæq; linguæ ſolidis & integris frumẽtis inſtructus & ditatus fueris, vt ambroſia alẽdus videaris: infinitis prætereà Reip. curis diſtentus, tantiſq; regni negotijs implicatus, vt liberè reſpirare nõ poſsis: ita vt te veriſsimè illo verſu affari poſsim, quo illud Iouis ſomniũ (apud Hom.) Agamem. ἄνακτα ἀνδρῶν affatur, dicẽs.

οἶλαοί ἐπιτετράφαται, καὶ πόσα μέμηλε.

Verùm vt hoc laboris mei munere (exiguo illo quidem & pertenui, ſed à non exigua in te pietate profecto) meum erga honorem tuum ſtudium & obſeruantiam ſignificarem, ac tua maxima merita (quibus VVeſtmonaſterienſe Collegium ſcholaq; ornaueris) apud omnes teſtata relinquerem: vt pueros meos ſereniſsimæ Elizabethæ alumnos & nutritos, maioribus ad progrediendum ſtimulis, tui nominis inſcriptione incitarem: & ſub nominis tui tutela (tãquam Vliſſes ſub Aiacis ſcuto) ab inuidorum impetu, & virulentis linguis tutus delitescerem. Qui meum fortaſsè conatum irridebunt, laborem maledictis configent, nomenq; conuitijs inceſſent & depeculabuntur. Quem ego potiùs eligam, cui has mei laboris primitias nuncupem, quàm VVeſtmonaſterienſis Collegij & ſcholæ benigniſsimum patronum? Quem fortiorem (ad arcendas & repellẽdas iſtorum vitiligatorum incurſiones) reperiam, quàm nobiliſsimum virum

D. Burghleium, summum eruditorum Mæcenatem, egregium honestorum studiorum amatorem, fortissimumq; vtilium conatuum defensorem & propugnaculum munitissimum. Cuius nominis splendore, vel illis (quibus nihil rectum videtur, nisi ipsi faciant, nec ipsi facere volunt, cum alijs prodesse fastidiant, vel saltem literariam Remp. suis studijs propagare nesciunt) ora obstruantur. Quem denique magis idoneum aut propensum inueniam, ad acuendam puerilium laborum aciem (quæ nisi exerceatur, aut otio langueſceret, aut luxu & delitijs effæminaretur) quàm te, vir nobilissime, qui virtutum maximarum gloria præstas: qui omnia tua consilia ad exactissimam prudentiæ normam dirigis: qui totam ferè Remp. tua cura & sapientia moderaris: qui huius regni virtutum incunabula, bonarumq; literarum mercaturas foues & amplecteris: qui triuiales scholas & publica gymnasia tanto amore & cura erigenda & propaganda curas, vt quibus te comparem, paucos, quos tibi præferam, pauciſsimos reperio. Qui denique tanta nobilitatis, & æquitatis claritate splendeſcis, tanta authoritate, pietate, doctrina, consilio colluſtraris, vt etiam pueris (tenera ætate herbeſcentibus, doctrinæq; cupidis) imprimis sis admirandus. Sed quid hoc loco in laudes tuas & celebrationes (quæ tantæ sunt, vt angustis epistolæ limitibus circumscribi nequeant) incido, cùm certò sciam, nec modestiæ esse tuæ, eas ab vllo concelebratas audire, nec tenuis facultatis meæ, eas pro dignitate, vel illustrando consequi, vel enumerando percensere. His ego prædictis rationibus causisq; commotus, hoc spicilegium meum (tenue illud quidem & malè conditum ac digestum) honori tuo offero, & sub illustrissimi tui nominis patrocinio, VVestmonasterienſi scholæ (cui ego omnium indigniſsimus præficior) tanquam perenne quoddam amoris mei & obseruantiæ erga tuum honorem & illam μνημόσυνον, consecro. Quod si honor tuus æqui bonique cõsuluerit, & hoc iuuentutis meæ fidei concreditæ studia prouehere intellexero, nullius minas aut cachinnos formidabo, nec inuidorum iniurias, aut maleuolorum tela & oppugnationes extimeſcam. Sed vereor, ne ego (in hisce exprimendis Epistolæ fines præteruectus) honori tuo tædium pepererim. Parce quæso audaciæ meæ, qui honoris tui meiq; oblitus, in nimis spatiosum quoddam dicendi pelagus inscius inciderim. Hoc spicilegium meum soluto tuo more benè quæso interpretare, clementer & alacriter amplectere. Sic efficies, vt (in his posthac excutiendis & purgandis) maiorem diligentiam adhibeam, Deumq; assiduis precibus pro honoris tui salute & longissimis annis, solicitem, vt Angliæ ornamento, sereniſsimæ Elizabethæ honori, tibi & tuis solatio, & nobis nostroq; Collegio & Scholæ præsidio diutiſsimè sis futurus. E Collegio VVestmonast. Calend. Ianuarij. 1575.

Honori tuo deditiſsimus. E. G.

Thomæ Brounei Præbendarij VVestm.

Scholæ VVestm. olim Archididascali, carmen ἐγκωμιαστικὸν, in Ed. Grantæ spicilegium.

Græca diu messis grauida ondebat arista,
Messores multos messis opima tulit.
Tu Clenarde tuam voluisti immittere falcem,
Nec Ceporine tuus defuit ante labor.
Læta seges Grantæ, qui sparsas gramine spicas
Collegit tremula sollicitaque manu.
Gratum opus hoc fessis rapido messoribus æstu,
Qui minus hic sudent, nec minus inde ferant:
Nam quod plena suis seges attulit vbere gleba,
Hoc collecta breui spica labore dabit.
Hic labor ergo tuus viuet post fumera (Granta)
Insigni pueros vtilitate beans.
Vtilitate beas immensa gnarus alumnos
(Westmonasterij Gymnasiarcha) tuos.
Conditione solent humili corradere spicas
Messis relliquias, inuidiaque carent.
Et tu messorum timidè vestigia lustrans,
Sparsa sine inuidia semina iuncta dabis.

¶ Roberti Rolli Oxoniensis, sacræ Theologiæ Baccholaurei, Scholæ VVestmonasteriensis quondam moderatoris, Carmen ὀκτάστιχον.

Ergone dum friget brumali tempore cœlum,
Credibile est spicas crescere posse nouas?
Haud ita res mira est: non has tulit Anglica tellus,
Sunt potiùs Graio semina nata solo.
Quin simul Angligenæ sunt spicæ, sunt quoque Graiæ:
Nempe has qui peperit, Graius & Anglus erat.
Si quem Græcorum spinæ pupugere, leuamen
Colligat ex spicis (Granta diserte) tuis.

¶ Guil. Malimi Paulinæ Scholæ moderatoris, carmen.

VT Dominus messis spicarum vidit aceruos
Ex aruis Grantam surripuisse suis,

Insinuat furti. Res iudicis ante tribunal
Sistitur, ambiguis certat vterque modis.
Legitimè tandem rationis regula dictat
A Granta factum, lex quia docta probat.
Tum quia pro multis legit hic, is respicit ædes
Tantùm priuatas, laus ea Granta tua est.
Non equidem inuideo, miror magis inquit auarus
Agricola, & victus talia verba refert:
In minimis si sit spicis tam Granta legendis
Sedulus, in messi diuite qualis erit?

¶ Ioannis Readi Oxonienſis, Collegij Sancti Ioannis ſocij, Ἀκάτιχον.

QVid prosunt sparsæ passim nullo ordine spicæ?
Quid prodest terræ reddita flaua seges?
Colligè decussas, & in horrea congere messes,
Immensæ fruges vtilitatis habent.
Decutiunt alij, collegit Granta: refersit
Horrea: sunt studijs horrea parta bonis.
Læta satis, si grata satis: scio plena laboris:
Sed si grata minus, sunt quoque læta nimis.
Laudentur quotquot scribunt, sed Granta legatur:
Vtiliter spicas, qui legit ista, legit.

¶ Sam. Flemingus Cantabrigienſis.

HActenus in tenebris literæ iacuêre pelasgæ,
Atque opus obscurum Grammaticale fuit.
At nunc discenti facilis, faciliſque docenti,
Suauior & melior redditur vtrique labor.
Quicquid habent veterum præstantia scripta virorum,
Hoc vnus paruo codice Grantus habet.
Ordine distincto, mira breuitate labores
(Vt sapiens) ornat nobilitatq; suos.
Granta immortalis meriti tibi gratia tanti,
Gloriaq; æternæ posteritatis erit.

¶ In

¶ In Eduardi Grantæ Spicilegium, G. Camdeni Carmen.

COllegit ſpicas ter fausto ſidere Granta,
Struxit & bis ſpicis horrea pulchra ſuis.
Gratum opus agricolis, qui vertunt arua pelaſga,
Quod reprobent nihil eſt, ſingula quæq; probant.
Exuſſit ſpicas has nunquam Syrius æſtu,
Torruit has nunquam frigore triſtis hyems.
Horrea non horrent ſpinis, nec obice ducto
Clauſa, ſed en laxo cardine tota patent.
Omnia Cecropiæ primordia conſua linguæ
His ſita, nulla latet ſpinula, nulla filix.
Hæc celebret præſens, hæc poſtera prædicet ætas,
Contemnet ſpicas illa nec iſta tuas.
Ne metuas igitur fuci, (mi Granta) ſuſurros,
Nil hic quod poſſit carpere, fucus habet.
Omne tibi punctum, tibi laus debetur ab omni,
Omnia, vel Momo iudice, digna cedro.

¶ Eiuſdem Epigramma.

REgia Florilegum iactat Thornèga vetuſtum,
Iactet ſpicilegum ſed magis illa ſuum.
Florilegus libros geſtorum floribus ornat,
Spicilegus ſpicis horrea Græca replet.
Ille legit flores, tranſactis tempora reddit,
Iſte legit fruges, arua Pelaſga colit.
Publica priuatim neglexit commoda neuter:
Laurus vtrunq; manet, laus ſit vtrique ſua.
Sed flos non æquat fruges, non lilia ſpicas,
Det Cereri Græcæ Flora Latina locum.

VVeſtmonaſterium Thornega ſiue Thorney dictum quòd ſpinetum fuerat.

¶ Eiuſdem.

VEtus fuit quondam meritò Thornèga vocata
Spinea, quod ſpinis horruit, atque rubis.
Sed iam cùm ſpicas pariat, cum libera ſpinis,
Spinea quæ fuerat, ſpicea dicta ſiet.
Laus quæ ſuo Grantæ debetur tota colono:
Quæ datur ex ſpicis gloria tota ſua.

R. T. Cantabrigiensis, Edwardo *Grantæ Scholæ Westmonast.* moderatori. S. P. D.

AMo naturæ bonitatem (mi Granta) sed ingenij, eruditionis, industriæ suauitatem multò magis. Nimis profectò inhumanus viderer, si non respondérem in amore ei, à quo tam humaniter eram prouocatus. Quocirca & colui te semper, ab initio primæ illius familiaritatis, propter multa & varia amoris in me tui argumenta, teq; mihi vicissim charissimum esse cùm semper præ me tuli, tùm tibi in primis notum, perspectumq; esse vehemẽter desiderabam. Verùm nescio quomodo, dum quotidianam in iuuentute instituenda sollicitudinem tuam penitiùs introspiciam, cæteraq; vigilias, lucubrationesq; tuas, tam vtiliter posteritati inseruientes magis magisq; admirer, subeunt ilicò variæ, ancipitesq; cogitationes, quosnam parturiunt fructus, tanti tamq; diuturni labores: neq; enim putabã fieri posse, vt in σπέρματι ἀνελαχὲς intentus animus tam solicitè vehementerq; elaboraret, quam iamdudum intelligebam, vel ingenij & eruditionis quadam elegantia, vel eius quem in docendo obseruare soles ordinis constantia, vel ipso iã vsu, qui diuturnitate callũ quasi obduxerit, indies magis magisq; videri faciliorem. Cùm verò nudiùs tertiùs VVestmonasterij, in spicilegium (quod vocas) fortè incidissem, hæc est (inquam tacitè mecum) messis, quam iamdudum expectabam: postquã verò & materiam quam susceperas tractandam, & methodum docendi, & singularem in spicis tam artificiosè vndique ex hac infinita laborantium industria colligendis diligentiam accuratius considerassem, tantus mihi crede, ad superiorem illum amorem meum, repente cumulus accessit, vt quem antea priuati officij causa vnicè diligebam, virtutis & eruditionis ergô, multô amem vehementius. Vtcunque enim multitudo, vel commoditatum mercatura quadam, vel voluptatum, deliciarumq; suauitate amicitiam metiantur, tamen aut sola scientia virtute fundata, stabilem, certamque ponit amicitiam, aut litterata virtus confirmat maximè. Sed quorsum ista ad testificandum amorem meum, tam multa, tam παρέργως, quùm id mihi initio non proposueram. Nam quòd te pudor quidam ingenuus à publicando hoc opere deterrere visus est, noli tacitas literatorum cogitationes tantopere reformidare, quæ cùm in alios omnes solent esse propensiores, tùm in te præcipuè tàm sedulum, tamq; diligentem ludimagistrum erunt sine fuco benignæ. Excitabunt (mihi crede) industriam humanitate ad maiora, nunquam seueritate deterrebunt à scribendo.

do. Neq; enim eſt aut ingenij, aut eruditionis, aut iudicij noſtri, de cuiuſquam ſcriptis, teſtimonium perhibere, quæ publicè in omnium oculos, aures, manus euolabunt. Et ſi quæ eſſet exiſtimatio noſtra, tamen in hac cauſa authoritatem eò minorem haberemus, quòd tibi tantoperè debeamus. Sed enim (macte virtute) ſi me audias, neque patiare tam frugiferam meſſem, diutius in Horreo deliteſcere: excutiant potius docti & exercitati magis in Græcis, perpurgetur, ventileturq; ſi quid corruptum aut inane reperiatur. Noli tam ſalutari cibo iuuentutem fraudare, quæ nec ipſa erit tanti beneficij immemor, & grata poſteritas ſempiternam colet nominis tui memoriam. Vtcunq; enim fundamenta & initia rerum parua exiſtimentur, & incrementa ad gloriam & oſtentationem multo videantur ampliora, videre tamen eſt quotidiè pleroſque fundamentis negligentius collocatis, aut à carcere ad calcem ignominioſè reuocari, aut impetu temerario, & nimia pertinacia totum euertere ædificium. Quocirca ſi Platonem Magiſtrum audiamus, non eſt illorum induſtria minus glorioſa, qui in tenera ætate informanda prudenter inuigilent, quàm qui in reliqua Republica authoritatem gerant: quem cùm vterque noſtrum vitæ curſum ſequuti ſumus, nihil eſt quòd animos deſpondeamus, ſed acquieſcamus potius in tanti viri authoritate, quàm in vniuerſæ multitudinis inani applauſu. Tu verò in excelſo ac illuſtri loco poſitus, & quaſi oculis totius Reipublicæ, etiam florentiſsimam efficiens quotidiana induſtria tua Scholam VVeſtmonaſterienſem, & eandem cupis eiſdem præceptis, inſtitutiſque tuis florere ſempiternam. Iterum igitur (macte virtute) & aſſueſce deinceps Latina cum Græcis coniungere: nam aut Athenæ (mihi crede) ſolæ ſunt bonarum artium inuentrices altriceſq;, aut ſine Græcis quicunque vir magnus & doctus aliquando extitit, in rebus grauioribus ſe claudicare ſenſit, cùm alijs recto pede incedere videretur. Perfice igitur quem ingreſſus es curſum, ſic rem te ipſo, atque honorifico Collegio, patriaque tua digniſsimam facturus. Quocirca Σπάρτην ἣν ἔλαχες, κόσμει· ἔργον δὲ τόδ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι. Ego vero precabor, vt & hanc meſſem & reliquam agriculturam ſic fortunet Deus optimus maximus, vt & viuas hic cum tuis lætiſsimè, & decedens, vita fruare multò meliore. Vale. Iſlingtoniæ, pridiè Idus Nouembris.

Gualterus Barkerus Cantabrigiensis, D. Ioannis Euangelistæ socius, in E. G. Spicilegium ad Lectorem.

QVumprimùm viso Spicilegio tuo, lectisq; literis dedicatorijs, à te inuitarer ad scribendum (charissime Granta) dubius profectò animi fui, vtrum pristina consuetudine neglecta, spretaq; amicitiæ nostræ vetustate conticescerem, an obsequens ego voluntati tuæ, in multorũ hominum ora & voculas incurrerem: quorum alterum semper ante hac, ἀπὸ βουφῶς, grauiter extimescebam, de altero nollem haberi tam insigniter negligens, vt cùm & vacem animo, & oportunitas confirmandæ gratiæ se offert commodissima, manum non admouendo videar inhumanus. Quis enim mihi amicus te antiquior? sed vetustas habet aliquid cum multis commune, amor non habet. Quod cùm ita sit, ne mireris (optime lector) si ego inter Theologos homo mediocris, huic libello studium nonnullum, & laborem impertirem meum, qui & propter Græcam linguam, quam profitetur est optimus, & ad informandos puerorum animos, sæpè illius linguæ difficultate deterritos, valdè necessarius. Vides etenim quàm methodicè in quatuor Horrea omnia congessit: quæ non solùm literis, syllabis, tonis, tanquam spicis redundantia sunt, verùm etiam declinationibus, coniugationibus, accentibus, nominibus, verbis, anomalis, Syntaxi, Prosodiaq;, tanquàm magna frumentorum copia, & pretiosa suppellectile refertissima. Quæ namq; Lascaris, Gaza, Chrysoloras, Vrbanus, Manutius, Clenardus, Ceporinus, (quanti viri dem immortalis) alij articulatim, & pressius, alij verò latiùs & diffusius, atque (vt aiunt) vberiore filo pertractârunt, eadem Granta in nonnullis locis spinosiora, tam partitè & distributè enucleauit omnia, vt ingenium ego non possim non laudare, diligentiam autem non inprimis agnoscere. Neque est profecto, quod quisquam Zoilus obijciat, hunc tanquam Canem Ægiptium currẽdo, ex alienis laboribus libasse laudem suam, præsertim, cùm nemo tam perfectus in literis, adeoq; perrecondita doctrina est, qui aliquid dignum foro, rostris, subsellijs, imò ineruditis auribus scribere aut dictare possit, nisi is prius aut præmeditatus est, aut aliundè ab alio acceperit. Quorum primum (Granta) Plutarchus tum in hunc modum reprehendit, ὅτι δὲ αὐτοσχέδιοι τῶν λόγων. Orationes ex tempore habitæ, plenæ sunt multæ leuitatis, atque vanitatis, neque initium aptum habentes, neque finem: χωρὶς δὲ τῶν ἄλλων πλημμελημάτων

πωρ, δι' ὀλίγων τοῦ παραχρῆμα λέγωσιν εἰς ἀμυδρίαν δ' ἐνὴν ἐμπίπτουσι, καὶ πολυλογίαν. Tu verò (Granta) non Plutarcho solùm tuo, sed & mihi quoq; si placet probasti valdè industriam tuam, quòd profiteris te in hùs authoribus perlegendis excubias egisse, nihilq; prælo cõmittere nisi præmeditatum. Alterum autem, nullus, inquam, nisi Momus tibi maculam inuret, cuius vmbram saltẽ cùm ipse μιμεῖσθαι non posßit, μομεῖσθαι contendit. Quid enim? an Virgilius ea de causa audiendus non est, quòd multam disciplinam ab Homero acceperit? An dialectici idcircò recusandi, quòd ea, quæ Oratores, veluti profluentes amnes, verborum & sententiarum luminibus dilatent, & ornent, illa ipsi, breuitatis amatores, coarctare & perangustiùs refercire contendêrunt? At nemo credo Epicureus, tam inimicus nomini Aristotelis, aut tam auersus ab omni subtilitate disserendi est, qui hoc non dico, eloqui, sed ne cogitare, sine scelere debet. Imò sanè magna nunc doctißimorum hominum contentione certatur, vtrùm maioris artis est, copioßißimè liberrimeq; fluere, an preßè & subtiliter disputare, quæ vtræq; quamuis longitudine & breuitate differant, reipsa tamen sunt germanißimæ. Sic enim Zeno Rhetoricam palmæ, Dialecticam pugno similem esse dicebat: qui cùm manum extenderat, Rhetoricam, cùm autem compresserat, Dialecticam intellexit. Quod & Cicero alibi exprimens, Dialecticam vocauit contractam eloquentiam, Rhetoricam autem dilatatam eloquentiam. Nos quoque in percunctando ponere solemus, vtrùm difficilius sit, proprium aliquod ἀμάλθειον edere, an quasi ex alienis hortulis maximè natiuos flores, & amanißimos fructus elicere, & tanquam exprimere. Sed ad propositum redeamus, quod paulo cumulatiùs exemplis augebo, fretus sanè patientia tua. Quid? an Cyprianus tantò imperitior, quantò sapius in ore habuit, Da magistrum, intelligens Tertullianum. Aut Romani eo indoctiores, quòd mitterent decem legatos, pro ijs legibus, quas Solon tulit, ea duodecim tabulas posteà appellantes, quarum præsidijs adiuti, florere maximè cæperunt, in quibus tanta in omni doctrinarum genere prudẽtia inerat, vt non dubitaret Cicero dicere, omnes omnium Philosophorum Bibliothêcas, vnus mihi duodecem tabularum libellus, & authoritatis põdere, & vtilitatis vbertate videtur superare. Quid illa dea mulierum Pandora (apud Hesiodum) in quam (vt Poëta fingunt) dij deæq; omnes sua beneficia contulêrunt? an ea de causa irridenda magis, quòd tot deorũ virtutibus exaggerata magis? Missos facio Græcos nostros (Granta) qui si se nihil Hebræorum libris profuisse affirmarent, conuincerem impudentiæ. Vbi quæso Polemon, Crates, Crantor, Zenocrates, Pseusippus, Aristoteles Stagerites, Zeno, & reliqui, excepto Platone? vbi vero is sine Socrate, Apollinis oraculo sapientißimus. Συνέλοντι δὲ εἰπεῖν, nemo tanta

ingenij

ingenij abundantia præditus est, ne Lucullus quidem, quem Cicero in Academicis suis singularem prædicat, quin secum habeat, aut Antiochum aliquem Philosophum familiarem, aut in Græcis literis, quemuis alium eruditum. Atque vt ad recentiores redeam, vbi Bembus, Sturmius, Ramus, Lambinus, Osorius, Sadoletus, Manutius, Longolius, Checus, Smithus, Haddonus, Aschamus, Vvilsonus, Carrus, Bingus, Acworthus, Clerkus, nisi riuuli à Demosthene, Isocrate, Aeschine, Platone, Aristotele, Thucidide, Theophrasto, Tullio, ducti & accersiti. Quibus tamen ob graues in Philosophis & oratoribus exantlatos labores, non honorem summum, & obseruantiam maximam habere nimis delicati fastidij est. Quos si percontêris, quemadmodum ad tantum doctrinæ cumulum prouehantur, vt excellant, vt facti sint admirabiles, vt nunc volitant purpurati, picti, politiq; his artibus, quæ humaniores dicuntur, respondebunt credo non lacessiti, eas se nunquam potuisse consequi, nisi & pueri olim, & nunc firmata ætate, doctissimis prudentissimisq; Ciceronis, Demosthenis, ac reliquorum præclarissimorum virorum consilijs paruissent: adeoq; se agnoscunt, horum discipulos, vt si quando verbum aliquod durius occurrat, aut sententia peregrina, cuius rationem probabilem reddere non possunt, statim singuli ad hos Amasios suos, tanquam Lydios lapides, sese conferunt, in ore habentes Cypriani illud, Da magistrum. De quorum commodissima ingenij valetudine, mentisq; (vt ita dicam) integritate, non est (mihi crede) vt horum præceptores, & πρόδρομοι molestè ferant, quasi hos laudando, aliquid de sua dignitate detrahi existimarent, cùm potius maximas inprimis deo gratias agerent, omnibusque latitijs incederent, quòd tot tamq; præstantes viros, eloquentiæ suæ, totiusq; Philosophiæ hæredes iustos reliquerunt. Sed pergam paulatim, & insequar longiùs, omniumq; scientiarum ἐγκυκλοπαιδείαν, & catenam auream inducam, non illam, qua vnam ex altera emergere doceam, omnesq; inter se firmissimis iuncturis esse copulatas, id enim longioris & amplioris disputationis est, verùm mearum cogitationum hæc summa erit, pleraque scilicet artes, eorumq; Antesignanos breuiter percurrendo, illud ostendam, neminem antiquorum vsquequaque quadratum fuisse, aut tam per omnia locupletem, vt is nullo consultore aut commentatore indigeret: aut tam acutè sagire, vt in nullo obiecto, subiectoq; decipi aut errare potuisset, iuxta παροιμίαν, Bernardus non vidit omnia: & Ciceronis illud, Recentissima quæque sunt correcta & emendata maximè. Agite ergo, an Musici nostri nulli sunt, quòd Antiopas, Andromachus, Aristoxenes, Terpander, Archilocus, Orpheus, Hipponax, denique Apollo ipse, modulari vocẽ, & ad tibiam canere prieres docuerunt? imò verò & sunt, & fuerunt, posterioribus hisce sæculis complurimi, qui Phrigium, Lidium, Dorium, & omne genus rythmorum & carminum, tam probè perfectèq; callent, vt vix minimum ipsis Græcis, in sua

facultate cedere videantur. Quam idcirco appello suam quòd & tunc temporis, & eò loci, musici floruerunt. Neque satis excultus literis putabatur, qui ista laude olim caruit. Vti de Themistocle accepimus, qui quòd recusauit lyram, habitus est indoctior. Hæc loquor pace Pherecratis, & aliorum, qui musicam olim introduxit muliebri forma, cuius totum corpus vulneribus fœdè mulctabatur, quasi longè ante diuinans, diuinam illam musicam multis voluentibus annis, ita perituram, vix vt imposterum appareat. Quid dicam de pictura, quæ poësis tacens vulgo dicitur, an Zeuxis, & Parrhasius soli sapiunt? quorum alter cum de artis prerogatiua contenderetur, detulit vuas pictas, tanta similitudine, vt aues aduolarent: alter pictum velum, sic veritatem mentiens, vt ille auium iudicio tumens postularet, deducto velo, ostendi picturam. Imo vero his succreuerunt Polignotus, Timas, Nichomachus, Protogenes, Apelles, qui, non vt illi, vuas, sed ipsum Alexandrum virum potentissimum, graphicè politeq; depinxit, & his omissis, sunt in hoc genere complures pictores, fictoresque apud nos, qui vultum, ora, aures, caput, nares, frontem, supercilia, non hominum solùm, sed & cæterorum animantium pedes, tibias, crura, poplites, omnia denique lineamenta, proportionesque membrorum, tam concinnè compositeq; adumbrabunt, vt nec operum similitudo tanta erit, vt est in veteri prouerbio Nec duo illi Seruilij, qui gemini fuerunt, similiores existimabuntur. Sed quid argumentor? quid plura disputo? an qui Chaldei & Aegiptij in originibus, traiectiones, motusq; stellarũ obseruauerunt, ex qua obseruatione, artem quandam dicuntur effociſſe, idcirco Ptolemæus &c. nihil de Astrologia & Astronomia meruerunt? Ferunt Æsculapium Medicorum deum esse, & Menecratem Iouem appellant, quòd solus ille Ageselaum regem, cæterosque iuuare potuisset, at fuerunt post illum, Cicerone teste, Æsculapij multi, & nunc sunt apud nos Menecrates haud pauciores, qui causas, signa, affectus, symptomata, qualitates, dies criticos, dolorem capitis, podagram, vires & potestates elementorum, herbarum, florum, fructuum, seminum, etiam Mineralium, omniumque quæ terra fœcundissima rerum mater procreauit, ἀκριβέστερον indagârunt, quæ huius totius artis ferè & prora & puppis sunt. De iuris autem scientia sic statuo, non solum Solonem, Licurgum, Crassum, & egregiè cordatum hominem Catum Aelium Sextum, peritos in ea arte extitisse, sed vt & id ætatis homines omittam, atque veniam ad nostros, qui eos longo interuallo sequuti sunt, esse Iustinianum &c. viros & procuratione ciuitatis egregios, & Reip. gerendæ scientissimos, qui non solum de Postliminio, de parietum iure, de stillicidijs, & omni hoc ordine inferiore litigare, verumetiam in autoritatibus, exemplis & testamentorum formulis, quæ in medio iure versantur, in quibusdam denique Centumuiralibus causis, præclarè consistere potuerunt, taceo quia breuior esse volo agricolam tuum (Granta)

quæ

quo nihil melius, nihil vberius, nihil libero homine dignius Cicero arbitratur. Quem & Virgilius fortunatum, & Horatius beatum appellat. Quid? an non existimas esse pleroſque homines ruſticanos ἀτέχνους & paſtoricijs moribus præditos, qui quamuis careant maximis illis præſidijs artium, quibus olim Xenophon, Cato, Varro, Plinius, Columella (docti ſanè homines & eruditi) floruerunt, habere nihilominus obſeruationum ſubſidia, quibus pulchrè callent, τὴν καίριον τῆ ἀρότῳ, hoc eſt, oportunitatem arandi, ſeminandi, occandi, putandi, meſſandi, metendi, vindemiandi, paſcendi, tondendi. Miſſos facio Theologos noſtros ſcriptores, qui multò puriùs, terſiùs, conditiùs, liquidiùs ſcriptitarunt, quàm aut Iohannes Duns Scotus, Dorbellus, Brickettus, Thomas Aquinas, & magnus ipſorum Patriarcha, Magiſter ſententiarum Lombardus, monſtra certè & portenta hominum, qui limpidiſſimas ſacræ ſcripturæ aquas, turpiſſimarum ſuarum ceremoniarum cœno, ſutilibus diſtinctionibus, ordinarijs, extraordinarijſq; gloſſis miſerè commaculàrunt. In quibus quidem pertenſendis, verboſior fui paulò quàm neceſſe fuit, partim vt hunc inuidia liberem, valde enim ſibi veretur periculum fieri, partim vt eius vos in memoriam redieretis, cuius obliuiſci non poteſtis nihil ſimul inuentum eſſe & perfectum leuioribuſq; principijs naturam omnia pertexuiſſe. Vetus enim illa Academia, ſi Academia noua conferatur, propè ſordet. Antiquißima omnium linguarum mater Hebræa, tenellis noſtris ingenijs difficilior multò & abſtruſior eſſet, niſi Kimchi eius artis Antiſtes, & hunc ſequuti tyronum gratia Pagninus, Iſaak, Munſterus, Clenardus, Ceuallerius, atque his conſimiles, nobis ad eam percipiendam viam, omnem & aditum muniuiſſet. Atq; vt in tuo regno ſim pauliſper Granta, quantum à veteribus illis Græcis, eos intelligo qui ante nos vixerunt, annos centum aut quinquaginta, quo quidem tempore hic apud Anglos, Græcia quodammodo orba relicta fuit, & pro hæreſi habita, quantum, inquam ab ipſis, non ſolum voce, pronunciatione, verum etiam ipſis ferè characteribus diſcrepamus, quis mediocriter in ea verſatus, non intelligit? vndè profecto nos, nos inquam, plurimum debemus ornatiſſimo viro Cheko noſtro, vt Galli illi Budæo ſuo, qui ab iſta ſalebroſa via, infinitoq; itinere (quæ enim lingua feracior Græca) ad dilucidiorem diſcendi formulam, tanquam ad aſpiciendum ſolem iterum vindicârunt, quibus poſt multas ariſtas, tu vt ille apud oratorem Craſſo Granta ſuccedis, offerens tuo iuditio ſicut B. ille Hyeronimus non aurum, argentum, & lapides pretioſos, ſed pelles potiùs, & caprarum pilos, libellum tuum Spicilegium nuncupans 2. ſi verbum è verbo volumus, ſpicarum tollectio: quam profecto induſtriam tuam, vt parem ſummis illis oratoribus Græcis facere non audeo, nec ipſe id poſtulas, eſt tamen eiuſmodi cui & literati periti fauent, & rudiores diſcipuli tui ijſdem colligendis mul-

tùm se profuisse ingenuè fatebuntur. Quid multa Granta? est aliquid doctis succedere posse merendo. Et tùm omnes non possumus esse Scipiones aut Lælij, honestum est in secundis tertijsque consistere, atque si ea aliquando incidant tempora, in quibus benè mereri de ciuibus nostris aliqua ratione possimus, modò id præstemus, nec venditandi ingenij nostri causa, nec deformandi alterius, quamuis inuenti sunt homines, qui de his ipsis rebus quæ sunt in promptu, possint si velint, accuratius disputare, tamen si abdunt se domi, & nolint, haud reprehendendi sunt, aut si eadem ipsi tractando nos superent, quod facilè concedimus, nõ tam turpe est ab ijs vinci, quàm contendisse decorum. Verùm mihi crede est quædam pestis hominum alienæ virtuti & laudi inuidentium, propriam existimationem læsam existimantiũ, si quenquam, præter se audiant vel leuiter laudari: horum non tam Zelus, quàm Zelotipia quædam est. Duo enim meminisse te opinor, contentionum genera, vnum ἀγαθὴν ἔριν, alterum noctis filiam, has Hesiodus ambas sorores facit, quamuis loquendi vsus obtinuit, vt Zelos. i. amatoria æmulatio, Zelotipia κατ' ἐξοχὴν dicatur. Prima autem ἀπὸ τοῦ ζηλόειν, quod μιμεῖσθαι significat, hæc autẽ tetra & sordida ἀπὸ τοῦ ζηλέειν. i. φθονεῖν si Eustatio credimus, deriuatur. Noctis autem filias voco quasi obscuritatis, æmulationis enim causa est, quia caremus ijs bonis, quæ in æqualibus nostris fulgere conspiciuntur, proin dolemus, illos conspicuos & atrienses esse, nos verò obscuros domi in tenebris, & tanquam in gurgustio delitescere, ἀλλὰ τι ταῦτα, Nempè vt intelligas (optime lector) omnẽ inuidiam præsupponere virtutem, nosq; ita à natura comparatos esse, vt quod propriis viribus aliqua commendatione perpolire non possumus, id agrè patimur fieri ab altero, qui morbus & Philosophis, Rhetoribus, Medicis, necnon Grammaticis pestis ferè communis est. Quid enim scriberem aliquid de Æschine & Demosthene, Aristotele & Isocrate, quorum hic illum exagitauit vt putidum, Aristoteles autem & Isocrates vterque suo studio delectatus, contempsit alterum. Tullio non satisfacit Demosthenes, & ille summus Latinorũ Rhetor à multis accusatur, vt tumidus, superfluus in repetitionibus, frigidus in facetijs, lentus in principijs, otiosus in digressionibus, rarò incalescens, tardè assurgens, & à M. Capella reprehensus, tanquam turbato numero locutus. Ab Apollinare flaccidus & supinus notatus est. Criminantur multi in Platone confusionem, & ordinem desiderant: quærunt in Aristotele dilucidam perspicuitatem, arguuntq; tenebrosam ipsius dictionem, quam sepiam vocant. Horatio non placet Plautus, idem ab incompositis versibus damnat Lucilium: vt turbidum flumen, nullis benè digestis, multa dicitur inuoluere Plinius: Seneca calx seu arena vocatus est, quem his verbis taxat Quintilianus. Si nullum æqualium contempsisset, si partem non concupisset, si non

sua

ſua omnia amaſſet, ſi rerum pondera minutiſſimis ſententijs non fregiſſet, ſenſit potiùs eruditorum, quàm puerorum amore comprobaretur. Sed & M. Varro porcus, & Ambroſius cornicula & fabulator nuncupatus eſt. Macrobius homo eruditiſſimus, à Laurentio Valla taxatur, & illum totis voluminibus concidit Mancinellus. Seruium Grammaticum impugnauit Beroaldus, & hunc vt probè noſti, poſteriores Grãmatici veluti barbariẽ omninò auerſantur. Quod cùm ita ſit, macte virtute mi Grãta, I pede fauſto, hic tibi ſit potiùs quàm tu mirabilis illi: & cùm nullus vnquam tam præclarus ſcriptor ab omni maledicendi licentia, vociſq́; libertate immunis ſit, quin is ab aliquo homuncione ignorantiæ ſuperbiæue arguatur, ne morare, quid de te Baldi Beroaldi ſentiant, præſertim cùm vtiſcribus, doctiſſimus D. Goodmannus, Decanus VVeſtmonaſterij, bonarum literarum, & literatorum optimus Mæcenas, tibi in hac prouincia ſubeunda & author & ſuaſor fuit, quàm grauem herculè & laborioſam nunquam mihi perſuadeo humeris tuis impoſuiſſet, niſi te in ſimilibus pugnis benè robuſtum & exercitatum expertus eſſet. Agè ergo, ſis forti animo, quam enim culpam tute vereris, ipſe præſtabit, nec ille ſolùm, ſed & Dodingtonus, Laurẽtius, Anglorum Graij, necnon & alij præſtabunt: quibus cùm optimè probatus ſis, minus grammaticaſtris (& vt dicitur) Quintæ claſſis homunculis ſuſpectus debes eſſe: quoriũ iudicijs tantum tribuo, vt quem ipſi laude cohoneſtant ſua, de eo non poſſit niſi honorificè & amplè iudicari. Sed de Laurentio & Dodingtono ſeorſim dicamus aliquid. Fama refert cùm Henricum Octauum Oxonienſis orator, vt temporibus illis, oratione diſerta & oratoria accepiſſet, rexq́; finita oratione quod ſibi fuit nomen interrogaret, Mole reſpondit: tum rex ſubridens, quid Talpam inquit? perpaucas tales Anglia noſtra tulit. Quod rex acutè & ioco effudit, ludens de nomine, id ego ſeriò & audacter affirmo de his duobus, perpaucos tales Anglia noſtra tulit, quorum alter nobis Cantabrigienſibus perfamiliaris, Carro defuncto, in Æeſchine, Demoſthene, Homero, Phocilide, Hermogene, Platone dux & Cynoſura fuit. Alter licèt vix mihi de facie notus, tamen propter illã incredibilem ingenij præſtantiam, quam de ſe ſua fama celebritate ad nos pertulit, omniũ conſenſum, naturæ vocem iudico, & cùm omniũ dico, nolo intelligi meũ, qui & propter ignorantiam & tenuitatem in hac arte facile fateor errare poſſum, nec amicorum, qui & propter amorem in iudicijs cæcutire ſolent, ſed vniuerſos & ſingulos, non noſtrates ſed alienigenos & hoſpites qui ad nos ſiue peregrinandi ſtudio, ſiue quod magis ſuſpicor, propter ciuilia bella & turbulentiſſimos tempeſtatum fluctus, qui nunc religionis ergo (prôh dolor) in propria patria graſſantur. Si Gallis fides vlla aut iudicium tribuendum ſit, qui in his audiendis ſunt aſſidui, ita efferunt quidem propter πολὺ ποικίλην σοφίαν (vt Pauli verbis vtar) propter multas ac varias virtutes, copioſamq́; Græcarum literarum ſcien-

ziam,

ri am, vt cum excellentissimis totius Europæ Græcis conferendi esse videantur. Vndè profectò secretò apud me sæpe ego mirari soleo, quid sit quod reliquarum gentium scriptores tam prompti & alacres ad scribendum reperiantur. Nostri vero Græci, Hebræi, Theologi, Iurisperiti, Medici, ad benè merendum de patria sua paululum sunt tardiores, nam paucis exceptis, omnes aut Socratici aut Pythagorici sunt .s. vt ego interpretor quamuis diuina memoria exquisitaq; doctrinâ ornentur, tamen vt Musicus ille Antigenitæus, sibypsis fere canunt & Musis, interq; domesticos parietes aluntgloriam suam, carentq; luce forensi. Bucerum solitum dicere aiũt, cum Cantabrigiensium quorundam egregiam ingenij indolem ad omnia summa natam intueretur, in hanc vocem erupisse, non odio credo sed amore: Angli ingeniosi, at desidiosi: cui herculè pace tanti viri dixerim, non admodum assentior, nam nostros languere otio minimè existimo, sed potiùs obtrectationem inuidiæ pertimescentes, quæ solet lacerare plerosq;, non tam cessare, quàm celare quæ sciunt. Quæ nisi sola causa esset, arbitror quod hæc nostra insula tantam copiam doctissimorum virorum effunderet, vt nec maiorum suorum gloriæ, nec aliarum gentium scriptoribus facile cederet. Quin desino mirari, nostrates enim nostra non delectant & nullus Propheta in propria patria, at si quis nouus his nostris succedat sedibus hospes, quamuis nec nouus quicquam, nec boni apportet, tamen in eo quod alienigena & peregrè profectus est, benignè ab omnibus humaniterq; accipitur, eiusq; scripta summa cum approbatione ab omnibus teruntur. Non secus ac impostores & emperici plerique, qui cũm Galenum, Hippocratem, Dioscoridem non viderint, nec eruditum illum puluerem vnquam attigerunt, tamen nescio quo modo ὑποσῤ ἰδιόντες, altero ad frontem elato, altero ad mentum depresso supercilio, per forum cursitant, annulati, togati, chlamidati, spretis neglectisq; optimis nostris medicorum phalangis. Hæc eò valent (optimè lector) non vt doctissimis sanctissimisq; quicquam detraham, neque sum ita amens, vt quos prius nominaui κυδειανειρους, Lambinum, Ramum, Sadoletum, Caluinum, Bezam & alios id generis vel verbo saltem violarem, quorum ita spectata virtus, & industria est vt quicunque contra eos reprehendendi studio quicquam blateret, is merito omnium risu & ludibrio, veluti Cumanum asinum accipietur. Verùm hæc mea mens, hic animus fuit, vt cùm natura, teste Cicerone, lena sui est, nollem vos proprios fœtus, tanquam naturale illud stirpis bonum maleuolo quodam & viperino morsu proscindere, sed si quis ex vestris prolem aliquam pepererit vtpote Toxophilum, Pedagogiam, Spicilegium licèt non magna staturæ, pulchram tamen, nolite quæso propter pusillam quantitatem contemnere, cùm potiùs propter venustam formam, & fluentes cerussataq; buccas debetis adamare. Nostri enim ingenuè fateor non tanta ediderunt in lucẽ quanta

cetera

ceteræ nationes, & tamen si quid ego habeo iudicij, vnus ille reuerendus pater Dominus Episcopus Sarisburiensis, de sacris literis ita meritus est, vt paruum illius opus cum immensitate aliorum iure poterit comparari: cùm illum dico, solidissimum Pilkintonum, optimè sonantem Horneum, acutissimum Humfredum, Doctissimum VVhitegiftum, ornatissimum Nowellum, & alios videor nominare, qui quamuis non tam multa, multum tamen exarârunt. Illud enim maximum decus in Oratore & Theologo est βραχὺς εἶναι, ἀλλὰ τὸ βράχει πολλὰ περιέχειν. Nã vt non necessario infertur conclusio, magnus est, ergo sapiens est: sic neque doctrina alicuius, vel magnitudine operis, vel infinitate laboris, aut voluminum turba semper est existimanda. Ad quã quidem probandam opinionem atque sententiam exemplis profectò abundamus, si vellem in exemplis congerendis videri tibi ambitiosus. De oratoribus Latinis sic refert Cicero, non solùm Marcum Seruilium, sed & alios multos fuisse, qui nunquam verba in publico fecerunt: qui potuerunt tamen multo melius dicere, quàm aut Titus Albutius, T. Fannius, Rabirius, aut nouus ille orator Cicenna, qui vt reliquos sermonis elegantia excelleret, noua quædam & sputatilica crimina excogitauit. His adiunge (si placet) Aelium, qui quãuis orationes multas scriptitauit, orator tamen nunquam est habitus. Quorum similes profecto sunt plerique apud nos, qui cùm in dicendo quasi μαμμοβριττάζουσι, & carent illis maximis viribus, quæ ab oratore requiruntur, nescio tamen, vt vt propter formã quandam ingenij, licèt eam impolitam & rudem, sibi applaudant, quiduis obuium stylo committentes, & reliquis sanioribus siccioribusq; hominibus magna doctrina, vsuq; moderatus acclamant vniuersis. Hos ego si admirarer, essem imprudentior, si laudarem stultior, si misererer, facerẽ illud quod illi me nollent facere: & tamen quod omnes pij & periti & solent & debent. Qui enim non offenditur animo, quoties aliquem errore mentis suæ labi intellexerit, tam equidem in vitio est, quàm qui naui periclitanti & ad scopulum allisæ non occurrit. Sed quemadmodum nævus in articulo delectauit Alcæum, sic certè quidam non oratores sed clamatores sunt, ita vasti, aut fœdi, inflati, turgidi, spissi, tenues, macilenti, varrucosi, strigosi, hiulci, sine ossibus & sanguine, magis tamen sibi placent (nam natura nos noster delectat error) quàm illi, qui, vt ita dicam, numerosiores sunt, & quorum est incorrupta quædam Latini sermonis integritas. Sed satis de Romanis, imo fortasse pluribus non necessaria: domum idcirco redeamus, & ad Græcos reuertamur. Vt tibi arridet Epaminondas doctus opinor, item & orator cuius tamen

ſcripta perpauca aut nulla ſunt: Quid dicam de Menelao, quem Homerus tradit παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως dulcem quidem & pauca dicentem. Quid de Pericle, cuius niſi pauci libri feruntur, qui non tantum memoriam concinnitatis ſuæ, ſed de ipſo ſcripſit Eupolis, etiam cum delectatione reliquit aculeos in animis eorum, à quibus eſt auditus, hic & flos delibatus populi dictus eſt. Suadæq; medulla, πειθὼ quam vocant Graci. In quibus quidem enumerandis hoc voluimus, hoc contendimus, & laudare noſtros qui pauca ſcripſerunt, & defendere à calumnia reliquos, qui nihil ſcripſerunt, & tamen bona venia me audiant quorundam optimorum virorum virtutem & induſtriam dormientem, vtinam aliqua ratione poßim, hac mea dictione exuſcitare. Etenim mihi perſuadeo de multis, ſi velut genus hoc forenſe tractare voluiſſent, ſiue in commentariolis Theologicis conſcribendis ſiue Græcis Latiniſq; literis perpoliendis limandiſq;, nihil à quoquam excidiſſe purius. Atq; hæc de Spicilegio, in quo ſermonem vnum ab altero ſerens produxi ego orationem longius. Quod verbum cùm altius perpendo, mihi prolixiorem materiam & poteſtatem maiorem plura attexendi facit. Quid enim? an vllum (Candide lector) conuenientius nomen huic libello excogitari potuit? in quo & profitetur ſe adferre quod omnes habent, & explere quod multis deeſt, egregium certè, & nihil pulchrum quod non difficile. Sed dic ſodes, cur ſpicilegium vocas? an quia materiam deſumpſiſti aliundè, forma & dignitas tua ſit? videto (humaniſſime lector) modeſtiam hominis, imo ſane ſingularem prudentiam, cuius omnis epiſtola in hoc eſt, remittere quicquid eſt de gloria ſua, & in Laſcarem, Gazam, Chryſaloram, & Ceporinum transfundere. Titulus humilis, materia inſignis, liber minimus, labor maximus, flores pauci, fructus multi ſunt. Etenim maluit vir deſertus diues eſſe, quàm haberi, Horatium credo ſequutus, qui eum poëtam inſcitiæ condemnauit, qui librum edens, verſum omni ferè numero elegantem contexuit, ſed nimis magnifica, & ſuperba profitentem, ſic enim exorſus eſt, Fortunam Priami cantabo & nobile bellum: quanto rectius iſtic qui nil molitur inepti, Homerum ſubintelligens, qui tanquam materiam ex ſilice cudens, vnius pellicis, & pudicæ matronæ ambitu & circuitu tam vberem in omni doctrinæ genere copiam produxit, vt Quintiliano authore oculatiſſimus eſt cæcus Homerus. Quem Cicero in Topicis ad Trebatium dicit, commune poëtarum nomen quodammodo feciſſe ſuum, ſed Homerum taceamus, quippe ad alia feſtinat oratio. Scio enim te videre maiorem partem hominum ſæpe profiteri ſe ſcire quod neſcit, & eſſe apud Philoſophos

multos

multos Thiatetos, apud Rhetores Gorgias, & apud Grammaticos, Palemones, te tamen commendare Granta non desino, quòd non vt multi splendido, sed vt pauci, solido gaudeas nomine, ostendens nobis, ex quibus authoribus, ex quo Narthecio Myrothecia tua & spicas omnes collegisti: vndè nec veram illis gloriam detrahis, nec falsam tibi laudem affingis. Cuius submissionem animi tantum probo, quantum aliorum scriptorum concionatorumq; insolentiam improbo, quorum hic frequens mos est, sanctorum patrum, verborum sententiarumq; luminibus vti, ipsos tamen doctores, quos honoris causa nominarent, dedita opera præterire. Quæ quidem quasi translatio bonorum à iustis dominis ad alienos, eosq; surreptitios, loquor quod sentio, illiberalis mihi semper visa est. Quibus autè hoc hominum genus comparem, haud facilè inuenire possum, nisi fortè tribularijs quibusdam & quadrantarijs hominibus, qui cùm propter paupertatem summam, se suosq; alere vix queant, sed ex aliena domini sui quotidie viuunt quadra, adeo tamen impiè ingrati sunt, vt quorum ferculis & assiduis pateris stomachos farciãt, eorum famam & existimationem optimam flocci faciant: Imò quod nefarium est, quos nunc propter præcipitatam ætatem, canos capillos, Nestoreosq; annos reuereri, sartaq; tecta, quod aiunt, ab omni hæreticorum & ψθυσιαστῶν τῶν θεολόγων defendere debent, eos maledictis figunt, lacerant, mordent, clamantes in pulpitis, & ad rauim vsque vocem efferentes, quid Augustinum tanti facis? quid curas Hieronimum? quid aureum illud os, Chrysostomum? cur in Ambrosio tempus teris? quid dies perdis in Bernardo, Lactantio, Cypriano? Quid habet Tertullianus, Origines, Epiphanius, Ignatius? qui Apostolorum tempora propius attigerunt. Quid, an non homines fuerunt? errare igitur possunt, & vt inquit Philosophus, singularum rerum singulæ sunt proprietates, sic singuli doctores habent singulares suos errores. Ista certè Chrysippea sunt, ad quæ singulatim, & fusius respondérem, si mihi liber conscribendus, non Præfatio attexenda esset. Quamobrem de Spicelegio τὰ μὲν τοῦτα. Proximus locus est de Cæcilio, Domino de Burghley, totius Angliæ Thesaurario, & Academiæ Cantabrig. Cancellario dignissimo. Hunc tu tibi patronum asciscis, sub cuius tutela cùm tu, vt Vlisses ille sub Aiacis scuto, delitescis, & tibi, totique tuorum Discipulorum gregi consuluisti prudentissimè, feciſtiq; profectò sicut milites, pugiles, & excercitati solent, qui quo plus reformidant hostium suorum impetum, & numerum, eò maiores clypeos, veluti Achilleam armaturam, ad repellendum tales ictus sibi comparant,

Verè loquor (Granta) huiusmodi tuus, imò noster Cæcilius est, cuius in vultu tanta inest grauitas, pari comitate condita, quantam de Caio Mario scriptam legimus, qui armis positis, tanto metu percellebat inimicorum suorum animos, vt solo aspectu facilè eos prosterneret. Si fortitudinem quæras, & inuictum animi robur, tam heroica, & excellens ipsius virtus est, vt vix coniectura assequi possis, Hectoris maiorem fuisse, qui & pro Christiana religione, ac pro Reipub. communi pace, & salute tam forti, & indefatigabili animo excubias agit, vt non sine causa Homericum illud adiungis.

Οὐ χὰ πανύχιον ἕυδειν βελιφόρον ἄνδρα.
Οἱ λαοὶ τ' ἐπιτηράφαται, κοὖ τόσσα μέμηλε.

Hunc tu Patronum nactus es (Granta) nec tu solum, sed ex omni ordine Theologi, Iurisperiti, Medici, Grammatici, omnes denique in quibus specimen pietatis, & simulachrum aliquod eruditionis apparet. In cuius quasi ære ego quoque magno sum, qui honorifica sua de me commendatione, & amantissimis literis, nouem abhinc annis, ad Collegium scriptis, in sociorum numerum cooptabar. Quod magnum quidem, & ingens beneficium, fateor, soluendo non sum, & vnquam posse me despero, nisi hôc sum tum me referre putet, cum memoria illum tenebo. Ille enim dies, in quo socius adscriptus sum, reliquorum omnium mihi natalis fuit: qui nisi illuxisset, cecidissem profectò in cursu, nec id iter studiorum ingressus essem, quod nunc propemodum consequutus sum. Quartus locus totus ferè in Plutarcho est, quem libellum & legi puer olim, & nunc perlectis literis tuis, euolui aliquanto diligentius. Hunc tu Venerem, & Lyram appellas, ego verò illum laudare desino, veritus ne si promeritis id facerem, eo modo reprehendi possem, quo ab Antalcida, quidam reprehendi fertur, Sparta Herculem laudare aggressus, quis, inquit, Herculem vituperauit? Et tamen tanta latet in animo meo huius veneratio, vt continere linguam non possim, quin liberè quod sentiam, exponam. Spintharus Tarentinus magni vir nominis Epaminondam cum vellet laudare, aiebat neminem sibi obtigisse hominem, qui & sciret plura, & pauciora loqueretur. Idem ego de Plutarcho vera cum gloria prædicare possum, cuius scripta partim Philosophica, partim Historica, vt quædam habentur, sic Eusebius, Stobæus, Gellius, singuli referunt, multò locupletiorem, & ditiorem Plutarchum haberemus, si ad manus nostras integer peruenisset. Quorum iacturam apparet è reliquijs magnoperè

dolendam

dolendam esse. Hunc, inquam, tu Venerem, & Lyram appellas, non opinor, quod amatorys lenitatibus capi aut, delectari putares, quo nec Ioannem Anachoretã, nec Arsenium, nec Alexandrum Magnum eas iorem facilè dixeris: sed ea de causa Lyra à te dictus est, quod fortissimorum heroum, & insignium virorum laudes canere solebat, dum Theseum, Romulum, Numam Pompilium, M. Coriolanum, Camillũ, Catonẽ Maiore, & reliquos infinitos id generis, tanta cum facilitate, & perspicuitate omnium vitas, mores, genus, originem, patriam delineauit, vt nihil existimari possit magis fuisse Atticum. Sed elatus studio, vereor ne longior fuerim, video enim me præfationis terminos iamdudum præteruectum esse. Sed da veniam precor (optime Lector) præsertim cum erat difficile & Spicilegium huius inchoatum, & reliqua quæ interuenerunt, illibata relinquere. Restat extremus actus, & adhortatorius sermo ad Scholam tuam, qui cum à te tanquam diligens Poëta μάλα ἀκριβοκρατικῶς pertractatus sit, minus nunc desiderat aut personam, aut orationem meam: vnum tibi hunc Apollonium Alabandensem imitandum propono, qui cum mercede discipulos doceret, tamen quos indicabat non posse Oratores euadere, nolebat, inquit Cicero, apud se operam perdere, dimittebatq;, & ad quamcunq; artem putabat esse aptos, ad eam impellere, atque adhortari solebat. Idem, inquam, tibi censeo esse faciendum, neque tibi solum, sed & cunctis Ludimagistris, & tutoribus aliorum, videlicet omni spe lucelli depositâ, circumspicere diligenter naturas pupillorum, & versare diu,

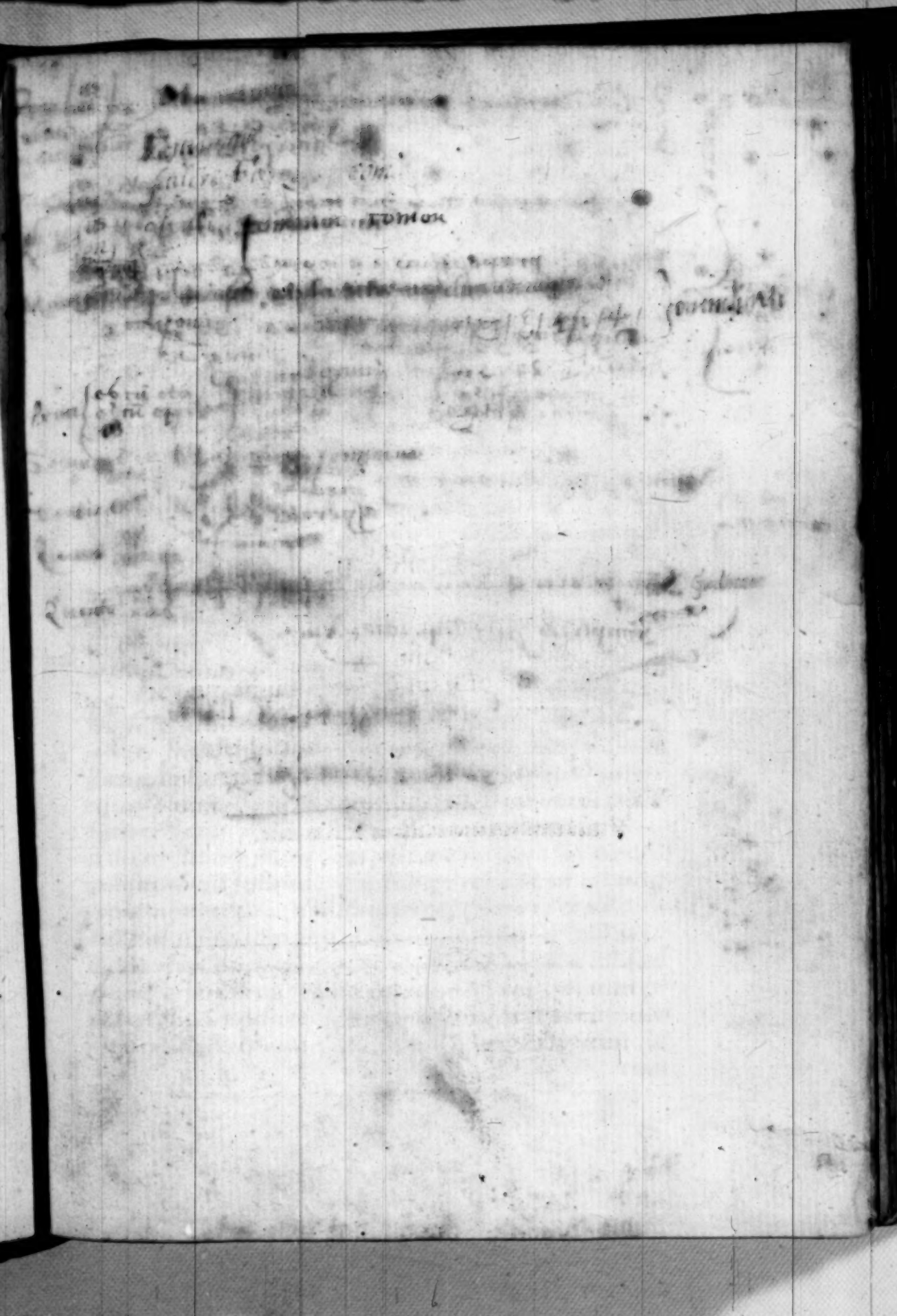
Quid valeant humeri, quid ferre recusent.

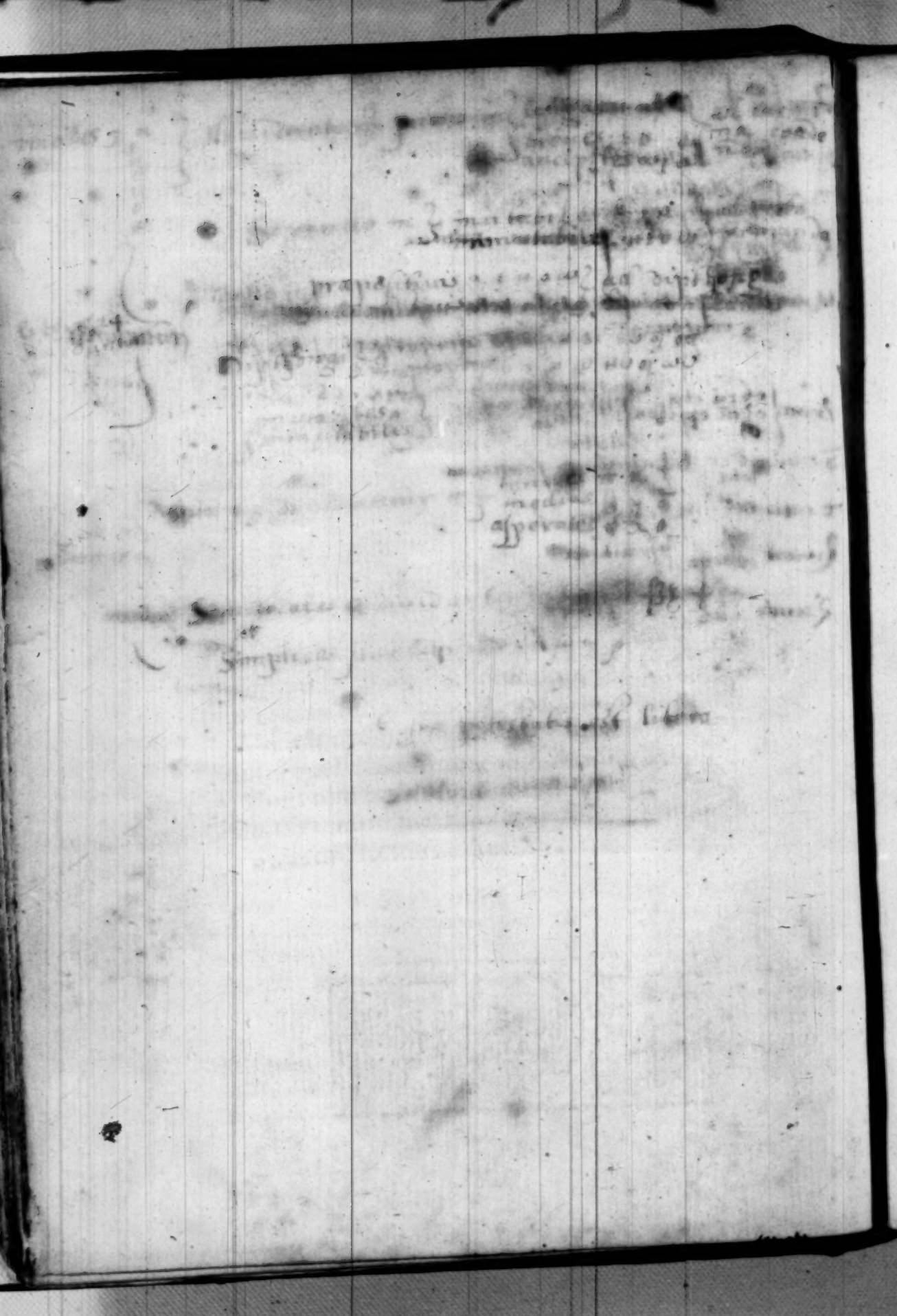
Vide, inquam, quo loco, quo tempore, quo modo tanquam bonus agricola seras arbores, vt metere possis opportunos fructus. Non omnis, Granta, tam pedibus celer est, vt Achilles, nec vnaquæq; auis tam pernici volatu fertur, vt Aquila, nec quoduis animal tam prouidum, vt formica, non omnis arbor fert similes fructus, nec omnis (vt inquit ille) fert omnia tellus: hic celeres habet motus ingenij, ille explanatam vocis expressionem, huic datur in vultu maiestas, illi in dicendo lepos, hic totum diem in studijs, & animi contentione conficere potest, magnosq; progressus facere, alter nisi intermittat ad tempus, liberiusq; viuat, & quasi relicto forensi strepitu in Tusculanum, & otium se conferat, consequetur eum magna perturbatio animi, & dissolutio corporis. Sed quid memorem moneo, & currenti, (quod aiunt) calcar addo? cum & tu diserte doces ineptias,

tard tates, necnon ingratitudines parentum, puerorumq; à præceptoribus deuorandus esse, quæ omnia nisi sapiens, & sanè Stoicus, qui minimè perturbatur, ægrè quis possit. Nosti illud Isocratis de Theopompo, & Euphoro, qui huic adhibuit stimulos, alteri frænos. Generosus animus ducitur, non trahitur, & tamen qui petulantiores, & procatiores sunt, hijs salutaris seueritas vincit inanem speciem clementiæ. Taceo Catonem senem, qui octogesimum annum agens Græcas literas auidè arripuit. Discipuli autem tui si me consulant, nunc herbescentes, & veluti in flore in Græcis se exerceant, nam si ad senectutem dies auferant, nunquam eam, quam cupiunt, maturitatem consequentur. A teneris assuescere multum est Granta, & nisi nunc dum vires sinunt, labores tolerent, posthæc occasio calua. Vale Granta, habes nunc tandem commendationem meam minus fateor potentem, at gratam tamen: iustam, & debitam, & idcirco fortasis etiam gratiosam. Cantabrigiæ, è Musæo meo, pridiè Calendas Februarij. M D. L X X V.

Eiusdem.

Flores quis varios dispersim colligat, vno
Omnes fasciculo cùm reperire queat?
Plura quis ad morbi curam medicamina quærat
Vnum præsidium cùm sciat esse satis?
Frustra quid multos iuuat euoluisse libellos,
Vnus cùm possit cuncta referre liber?
Talis Grammaticus labor hic, quem consule recti
Vnus multorum scilicet instar erit.

Interlocutores.

Διδάσκαλος. Μαθητὴς.

VM TE VIDEREM (chariſſime diſcipule) magno quodam Græcarum literarum deſiderio ardere, & indiès à me ſummo ſtudio contendere, vt ætas hæc tua tenera, & liberalibus artibus emancipata, Grammatices fundamentis fideliter inſtrueretur, vt (huius rudimentis primis imbibitis & deguſtatis) maturiore curſu ad perfectã huius linguæ ἐπίγνωσιν contenderes & enitereris: ad officij mei rationem ſpectare arbitrabar, non ſolùm his te rudimentis inſtituiſſe ſatis eſſe: Verùm etiã vt omnes animi mei neruos, ad promouẽda illa tua ſtudia defigerẽ, & quæſtiunculis quibuſdam (quò facilius ad hæc intelligenda rudimenta pueri aſpirarent) quatuor Grammatices partes iam à te delibatas peragrarem, ſeduloq; percurrerem: vt cùm quantos in his progreſſus feceris animaduertam, tùm, vt Græcæ linguæ faſtigium, firmo & ſtabili fundamento innixum & ſuſtentatum, nullos ventorum flatus metuat, nec ruinoſas tempeſtatum procellas magnoperè perhorreſcat. Firmum eſt enim illud domicilium & benè materiatum, quod firmis & validis ſuffulcitur fundamentis. Infirma, eneruata, & incerta illa ars, ſtatimq; ruitura, quæ prius artis non iecerit fundamenta, quàm impoſuerit faſtigium. Quæ cùm ego animo mecum agitarem, tuamq; in hac re φιλομαθίαν admirarer & ſuſpicerem, & non paucos Grammaticos, huius linguæ fundamenta doctiſſimè & latiſſimè enucleantes conſulerem, alios tamen in alijs claudicantes, alios diffuſos, & conciſos perſpicerem: officio meo commodiſſimum, tibi autem & tuis aptiſſimum videbatur, vt per varios variorum Grammaticorum agros expatiantes & concurſantes, eas ex illis ſpicas colligeremus, in

vnum corpus & quaſi σιτοφυλακεῖον conferremus, & clariùs anguſtiuſque (quæ à multis ſparſim, ab alijs ſuccinctim præcipiuntur) enodaremus. Quæ ſuis folliculis & integumentis extritæ, ac triturantium more tribulis excuſſæ & expreſſæ, (hoc eſt omni profligata difficultate, quæ puerorum captum ſuperet) copioſum & largum Græcæ linguæ pabulum, tuis condiſcipulis, reliquiſq; omnibus tyronibus ſubminiſtrare poſſunt. In quatuor diſtincta ac ſeorſim diuiſa horrea, has ſpicas noſtras ex Grammaticorum agris collectas, reponemus. Primum erit Orthographia, quæ literarum & lectionis ſpicas continebit: cui ſuccedet Proſodia, quatenus ſyllabarum ex literis conflatarum flores breuiter complectatur: eam fuſiùs in carminum ratione tractantes: cui peculiariter quartum horreum deſtinamus: Secundum erit Etymologia, quæ dictionum & inflexionum: Tertium Syntaxis, quæ orationum fructus exhibebit. Quamobrem, vt hæc omnia ſic ſuis locis infertiamus & includamus, vt tuis συμμαθηταῖς vtilitatem & adiumentum adferant, & tyrones omnes has noſtras ſpicas dentibus mandant & emolliant (hoc eſt) quo facilius hæc percipiant, & memoriæ penetralibus infigant, hoc ſpicilegium noſtrum tanquam ab ipſis incunabulis auſpicabimur. Quod poſt tot eruditiſſimas τῶν γραμματικῶν operas & lucubrationes, non prorſus inutile καὶ περίεργον fore ſperamus. Non enim hunc laborem eam ob cauſam exantlauimus, vt doctos, & eos, qui in hac lingua maximos fecerunt progreſſus, doceremus: ſed vt noſtros tyrones, ſub nobis militantes eruditemus, pueriſq; alijs huius linguæ perſtudioſis, ſub aliorum ferulis manus ſupponentibus, ſuccurreremus, ſi qui ſint, qui ſpicas ipſas mandere, quàm integros frumenti faſciculos deuorare malint. Nos pueris puerilia expromimus, & ad puerorum eſcam has noſtras ſpicas apparamus. Alios ad aliorum latiſſimos & fœcundiſſimos agros amandamus, vt potius ex agris hauriant, quàm ſpicilegium conſectentur. Munere noſtro perfuncti videbimur, ſi noſtri (quorũ cauſa hæc concinnauimus & in lucem ædidimus) has ſpicas enucleauerint, & ex illis iucundiſſimos fructus perceperint. Vt rem ipſam aggrediamur, à te primum quæro, quot tanquam inſtrumenta Grammatices ſtudioſo neceſſaria eſſe arbitraris?

M. Quatuor.

Δ. Quæ ſunt illa?

M. Hęc ſcilicet

natura	Græcè φύσις	ingenii bonitas ad capiendum.	
labor	Græcè φιλοπονία	ad ſtudiorum continuationem & tolerantiam.	
memoria	Græcè μνημὴ	ad ea retinenda & conſeruanda, quæ ſunt præcepta.	
exercitatio	Græcè μελέτη	ad conſummandam ſtudii perfectionem.	

Δ. Quid eſt Grammatica, græcè γραμματικὴ τεχνὴ dicta?

M. Eſt certa rectè ſcribẽdi & loquendi ratio, ſiue ars.

Δ. Quid eſt ars.

M. Ars (teſte Diomede) eſt cuiuſcunq; rei ſcientia, vſu vel traditione vel ratione percepta, ad aliquem vitæ vſum neceſſarium tendens.

Δ. Vnde dicta?

M. Ab arto ſeu arcto, vel quod arcto quodam præcepto ſingula definiat: vel ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, vnde veteres artem pro virtute appellârunt.

Δ. Vnde ſumpſit nomen γραμματικὴ?

M. ἀπὸ τῶν γραμμάτων. i. litteris, vnde à Pollione litteratura dicta eſt.

Δ. Quotuplex eſt Grammatica.

M. Duplex. { πρακτικὴ } artiua
{ θεωρητικὴ } ſpeculatiua.

Δ. Vbi conſiſtit πρακτικὴ?

M. In vſu & exercitatione artis.

Δ. In quot membra diſtribuitur πρακτικὴ?

M. Varronis ſententia diuiditur in { ἀνάγνωσιν } lectionem
{ ἐξήγησιν } enarrationem
{ ἐπανόρθωσιν } emendationem
{ κρίσιν } iudicium.

Δ. Quid docet ἀναγνῶσις lectio?

M. Pronunciandi rationem, vel artificialem interpre-

tationem, perſonarum dignitati ſeruientem, animíq́, cuiuſq́ habitum exprimentem.

Δ. Quid eſt ἐξήγησις. i. enarratio?

M. Eſt, quæ ſententiarum vel ambiguitatem, vel obſcuritatem explicat & explanat.

Δ. Quid ἐπανόρθωσις. i. emendatio?

M. Eſt, qua errores & malam imitationem corrigimus, & ſingula (prout res poſtulat) dirigímus.

Δ. Quid κρίσις. i. iudicium?

M. Eſt, quo omnem orationem rectè vel minùs rectè pronunciatam iudícamus, & quod cæteris modum præſcribit.

Δ. Circa quid verſatur θεωρητικὴ?

M. Circa fundamenta artis.

Δ. In quot partes diuiditur θεωρητικὴ?

M. Quemadmodum πρακτικὴ, ita θεωρητικὴ, in quatuor,

ὀρθογραφίαν,	orthographiam,
ἐτυμολογίαν,	etymologíam.
σύνταξιν,	ſyntaxin.
προσῳδίαν,	proſodíam.

De

Δ. *Rectè: de his ſingulis ordine dicemus, & orthographiæ ſpicas primùm exteremus: quid docet orthographia?*

M. Docet rectè ſcribere.

Δ. *Quam adduxit vtilitatem orthographiæ cognitio?*

M. Docet modum vitandi orationis ambiguitatem.

Δ. *In quibus rebus verſatur?*

M. In literis.

Δ. *Quid eſt litera?*

M. Eſt minima pars vocis compoſitæ, quæ ſcribi poteſt indiuidua: vel (teſte Scauro) vna forma vocis eius, quæ ſcribi poteſt.

Δ. *Vnde dicta?*

M. Dicta eſt litera ligitera, quia legitur, vel quòd legentibus iter oſtendit; vel à litera quam patitur, vel legendo iteratur.

Δ. *Differunt nè inter ſe litera græcè γράμμα, & elementum græcè στοιχεῖον?*

M. Maximè: vocantur propriè γράμματα. i. literæ, cum ſcribuntur: στοιχεῖα. i. elementa, cum proferuntur.

Δ. *Diſtingue ſecundum Diomedem.*

M. Elementum eſt vis ipſa & poteſtas, litera autem figura eſt poteſtatis.

Δ. *Annon aliquando confunduntur inter ſe elementum & litera?*

M. Hæc certè (vt pleraq; alia) ſæpè apud authores commiſcentur, alterumq; pro altero vſurpatur.

Δ. *Quot vnicuiq; literæ conueniunt ſeu accidunt?*

M. Tria: { Nomen, Figura, Poteſtas, }

Δ. *Quid est nomen?*

M. Est id quo literam ipsam significamus, vel pronunciamus: nam hæc littera, A, α, ἄλφα, hæc autem B, β, βῆτα propriè nominatur.

Δ. *Quid est figura?*

M. Est forma ipsa, siue (vt Græci vocant) χαρακτὴρ, qui scribitur vel notatur: vt A, α, B, β.

Δ. *Quid potestus?*

M. Est is sonus, quo literarum vnamquamq; explanatè atq; distinctè proferimus, quæ elementum quoq; vocatur.

Δ. *Vnde surgunt Grammatices initia?*

M. Ab elementis.

Δ. *In quod figurantur elementa?*

M. In literas.

Δ. *Quid ex literis conficitur.*

M. Syllaba.

Δ. *Quid ex syllabis conflatur?*

M. Dictio.

Δ. *Quid constituit dictio?*

M. Orationem.

Δ. *Quot sunt literæ apud Græcos?*

M. Viginti quatuor.

Δ. *Recense.*

De

De Literis.

Figura.	Nomen.		Potestas seu pronũciatio.	
Α α	ἄλφα	Alpha	A a	
Β β ϐ	Βῆτα	Beta vulgò vita	B b	
Γ γ ɾ	Γάμμα	Gamma	G g	eodem vbique sono.
Δ δ ∂	Δέλτα	Delta	D d	
Ε ε	ἒ ψιλόν	Epsilon	E e	breuis, quemcumque habeat tonũ.
Ζ ζ	Ζῆτα	Zêta vulgò zita	Dſ dſ	
Η η	ἦτα	Eta vulgò ita	E e	semper longa.
Θ ϑ θ	Θῆτα	Thêta vulgò thita	Th	
Ι ι	Ἰῶτα	Iôta	I i	
Κ κ	Κάππα	Cappa	C c	eodem vbique sono.
Λ λ	Λάμβδα	Lambda	L l	
Μ μ	Μῦ	My	M m	
Ν ν μ	Νῦ	Ny	N n	
Ξ ξ	Ξῖ	Xi	cs vel gs	
Ο ο	ὂ μικρόν	O micron parua	O o	semper breuis.
Π π ϖ	Πῖ	Pî	P p	eodem vbique sono.
Ρ ρ	Ῥῶ	Rhô	R r	
Σ σ ς	Σῖγμα	Sigma	S s	eodem vbique sono.
Τ τ ⊤	Ταῦ	Tau vulgò taf	T t	eodẽ vbique sono.
Υ υ	ὖ ψιλόν	Ypsilon tenuis	V u	vocalis. vt Galli proferunt,
Φ φ	Φῖ	Phî	F f	
Χ χ	Χῖ	Chî	Ch	
Ψ ψ	Ψῖ	Psî	Pſ	
Ω ω	Ω μέγα	O mega magna.	O o	semper longa.

Δ. *In quot partes secantur hæ viginti quatuor literæ?*

M. In duas { vocales, / consonantes, } primarias; { Græcè { φωνήεντα. / σύμφωνα, } } { 7 / 17 }

De Vocalibus.

Δ. *Quare dicuntur vocales?*

M. Ideo sunt dictæ, quòd per se sonent, & ad scribendas voces articulatas necessariæ habeantur.

Δ. *Quot sunt potestates vocalium?*

M. Duæ:

quædam { pronũciatę, singulę syllabas faciũt & proferũtur
consonãtibus iunctæ, syllabã efficiunt.

Δ. *Quomodo differunt inter se vocales & consonantes?*

M. Quemadmodum anima à corpore, sic vocalis à consonante differt.

Δ. *Apertius edisserе.*

M. Vti anima suapte naturâ mouetur & viuit, corporiq́, cui coniuncta est, vitam motumq́ largitur: ita vocales eam vim sortitæ sunt, vt per se sonare possunt: consonantes verò obmutescunt, nisi vocalibus adnectantur.

Δ. *Quot sunt vocales?*

M. Septem { α, ε, η, ι, } { υ, ο, ω, }

Δ. *Quotuplex est diuisio vocalium?*

M. Triplex: primò diuiduntur

in { longas, breues ancipites, } 2. in { mutabiles immutabiles } 3. in { prępositiuas subiũctiuas,

Δ. *Quotuplices sunt vocales prima diuisione?*

M. Tri plices. { longæ breues ancipites } Gr. { μακρὰ βραχέα δίχρονα seu ἀμφίβολα } φωνήεντα.

Δ. Repete

Δ. Repete longas?

M. H & ω, quæ ſyllabam à ſe conſtitutam protendunt.

Δ. Dic breues?

M. ι & ο, quæ ſyllabam, cui inhærent, corripiunt.

Δ. Enumera ancipites.

M. α, ι, υ, quæ mirè ſunt inconſtantes.

Δ. Quare dicuntur ancipites ſiue δὶ χρονα bitemporea?

M. Quòd hæ tres apud poëtas nunc ſunt longæ, nūc breues, non in diuerſis modò dictionibus, ſed in eadem dictione: vt ἀρις ἀρις ô mars.

Δ. Ad quam rem pertinet iſta vocalium partitio?

M. Ad στιχοποιίαν: ad eos qui carmina condere inſtituunt, quæ res prouectioribus non rudibus congruit, idcirco in eum locum differenda.

Δ. Quomodo ſecundò partiuntur?

M. In { mutabiles, / immutabiles, } Gr. { μεταβολικὰ / ἀμετάβολα } φωνήεντα.

Δ. Quot ſunt mutabiles?

M. Tres, α, ι, ο.

Δ. Quare dicuntur mutabiles?

M. Quia in verborum præteritis & Aoriſtis mutantur: vt α, & ι migrant in η, ο in ω vertitur.

Δ. Quot ſunt immutabiles?

M. Quatuor η, ι, υ, ω.

Δ. Quare ſic appellantur?

M. Hoc ſortitæ ſunt nomen, quod in verborum præteritis & Aoriſtis non mutantur.

Δ. Ad quid ſpectat hæc ſecunda vocalium partitio?

M. Ad verborum formationes; & idcirco prorogan-da eſt vberior harum demonſtratio, dum adconiugationem accedamus.

Δ. Quomodo tertiò diſpeſcis?

M. In vocales, { præpositiuas, subiunctiuas seu postpositiuas, } Gr. { προτακτικὰ, μιτακτικὰ } φονήεντα.

Δ. *Quot sunt præpositiuæ vocales?*

M. Quinq; α, ε, η, ο, ω.

Δ. *Quare nominantur præpositiuæ?*

M. Quoniam subiunctiuis præpositæ, diphthongos faciunt.

Δ. *Quot sunt postpositiuæ siuè subiunctiuæ?*

M. Duæ: ι, υ.

Δ. *Quid appellas postpositiuas?*

M. Quoniam hæ, in diphthongorum conflatione, postponuntur.

Δ. *Quibus rebus has præpositiuas & postpositiuas vocales Nigidius assimulat?*

M. Præpositiuas principibus, postpositiuas subditis comparat.

Δ. *Quæ ratio aut in his similitudo, ipsum sic commôuit?*

M. In conflandis & efficiendis diphthongis, præpositiuæ sic dominantur, vt subditis principes: & ijs postpositiuę subseruiunt, vt principibus subditi.

Δ. *Ad quid potissimum spectat hæc tertia vocalium diuisio?*

M. Ad diphthongorum constitutionem.

Δ. *Quid est diphthongus?*

M. Est syllaba ex duabus vocalibus conflata, suum sonum retinentibus: ita dicta, quòd duos φθόγγους i. sonos efficiat.

Δ. *Vnde conflatur diphthongus?*

M. Ex præpositiuæ & subiunctiuæ vocalis coniunctione: vt ex α, præpositiua, & ι subiunctiua, efficitur diphthongus αι, & ex α, & υ diphthongus αυ, & sic in cæteris.

Δ. *Quot sunt diphthongi, quæ sic ex istis vocalibus conflantur?*

M. Duæ

M. Duodecim.

Δ. *Scindunturnè in partes?*

M. Maximè: a-liæ enim ſunt, { propriæ / improprię } Gr. { κύριαι / κατα χρησικὰ } δίφθογγοι.

Δ. *Quot ſunt propriæ?*

M. Sex { αι αω ει } { ευ οι ϝ } quæ dicuntur εὔφωνοι. i. bene ſonãtes.

Δ. *Quæ ſunt impropriæ?*

M. Sex etiam { α η ω ηυ υι ωυ } quarum tres α, η, ω, (puncto ſubtus ι ſignante) dicũtur ἄφωνοι. i. non ſonantes: & tres ηυ, υι, ωυ, κακόφωνοι. i. malè ſonantes.

Δ. *Quare dicuntur impropriæ?*

M. Quia partìm (vt ſimplex vocalis) ſonant, partìm malè ſonant, & ferè ex proprijs oriuntur.

Δ. *Oſtende qua ratione, ex proprijs profluunt impropriæ?*

M. Sic { α η ω ηυ ωυ } naſcitur ex { αει αυ οι αυ αω } vt { βοάει / αἰρῶ / οἰκέω / αὐλέω / αὐγὸς } { βοᾷ / ἤρου / ὤκεου / ἤυλεον / ὦυγὸς } clamat / tollo, bam / habito, bam / ín aula verſor. / Ionicè, ille.

Δ. *Quotuplices ſunt propriæ diphthongi?*

M. Duplices { mutabiles / immutabiles } Gr. { μεταβολικὰι / ἀμετάβολοι } δίφθογγοι.

Δ. *Quot ſunt mutabiles?*

M. Tres, { αι, αω, οι, }

Δ. *Quomodo mutantur?*

M. {αε, αω, οι} mutantur in {η, ηυ, ῳ} vt {αἰρῶ, αὐλίζω, οἰκίζω} {ἕρεσ, ηὐλιζοσ, ᾠκιζοσ.

Δ. *Quare appellantur mutabiles?*

M. Quoniam in verborum præteritis & Aoristis mutantur.

Δ. *Quot sunt immutabiles?*

M. Tres. {ει, ευ, ου} vt {εἴργω, εὐθύνω, ὀρύω} imperfectum {εἶργον, ηὔθυνον, ὄρυον} prohibeo bam, dirigo bam, mingo bam

Δ. *Quare dicuntur immutabiles.*

M. Quòd in præteritis & Aoristis verborum immutabiles permanent.

Δ. *Ad quid spectat hæc diphthongum diuisio?*

M. Ad verborum coniugationes: vbi de illis mentionem faciemus.

Δ. *Non fit iôta interdum consonans?*

M. Non: sed vocalis semper manet.

Δ. *Subscribebant nè veteres (vt nos) iôta?*

M. Non subscribebant, sed ad latus adscribebant, vt α ι, ηι, ωι: visum est tamen nonnullis ι subscribendum, potiùs quàm adscribendum. sic ᾳ, ῃ, ῳ: quoniam omnis scrupulus nouitijs & rudibus tolleretur, qui fortassè dubitarent, diphthongus nè propria esset ᾳ cum ι adscripto, an verò impropria ᾳ scilicet cum iota subscripto.

Δ. *Quomodo faciunt ι, & υ, per se syllabam?*

M. Constituunt tum syllabam (testante Clenardo) quoties duobus in apicè punctis notãtur: vt ϖαΐς puer dissyllabum: ἀϋπνος insomnis trissyllabum.

Δ. *Non inutilem hoc loco operam nauabis, si de illis vocalibus quæ iota subscriptum habent (quod olim adscribebatur) aliquid fusiùs*

ſiùs oſtendas, vt id puerorum mentibus infigatur, quod à multis iam ob ignorantiam parui penditur: à veteribus tamen & cognitum, & tùm in Orthographia, tum in Etymologia religiosè obſeruatum. Ex veteribus igitur in puerorum vtilitatem, de his tribus α, η, ω, iota ſubſcriptum habentibus, regulas erue: vt vbi & quando iota ſubſcribatur, probè intelligant.

M. Rectè & tempeſtiuè de re admodum vtili & neceſſaria mentionem feciſti, quæ tenebris inuoluta, & à nobis prætermiſſa, magnum pueris negotiũ exhiberet, multa moleſtia implicaret, anxijs quæſtiunculis diſturbaret, & ſæpiſſimè ſcripta mendis aſpergere cogeret. Quapropter ex magno Etymologico, & Conſtantino Laſcare, generales quaſdam notas ſcitu maximè neceſſarias, de illis tribus potiſſimum vocalibus, iam à te memoratis affigam: multa alia omittens, quæ ex his paucis pueri addiſcant facillimè, ſi minimam quidem in his perdiſcendis & animaduertendis ponant operam.

Notæ de α iota habente ſubſcriptum.

1. Omni datiuo ſingulari cuiuſcunq; generis in α, ſubſcribitur ι. vt ab ἀνείας, dat. τῷ ἀνείᾳ, ab ἡμέρα, dat. ἡμέρᾳ, à κρειὰς caro, dat. κρέᾳσι, communiter, κρέαϊ, Ionicè, per craſim atticam κρέᾳ, ſic dat. τῇ μακρᾷ φιλίᾳ, &c.

2. Omni α ſecundæ & tertiæ perſonæ indicatiuorum & ſubiunctiuorum, ſecundæ coniugationis circflexorũ ι ſubſcribitur, vt βοάεις βοᾷς clamas, βοάει βοᾷ clamat: nam α & ι in α longum miſcetur, & ι

subscribitur, subiuncta. ἐὰν βοάῃς βοᾷς βοᾷ βοᾷ: similiter & secundæ personæ verbi passiui ι subscribitur: vt βοάομαι βοῶμαι βοᾷ βοᾷ: subiungitur & infinitiuo, vt βοάειν βοᾶν: sed nonnulli, propter illationem ν literæ, non subscribunt ι.

3. His quoq; ᾅδης, ου, ᾅδη, infernus, & reliquis ἐκ τοῦ ᾅιδης κατὰ κρᾶσιν subscribitur ι. Item ᾄσμα ᾄσματος cantus ἐκ τοῦ ᾄδω cano semper subscribitur. Sic ῥᾴδιως facilè, ab ionico ῥηϊδίως mutatione η in α, subscribitur: similitèr ῥᾴδιος ῥᾴδια ῥᾴδιον: eodem modo ὁ ἡ ῥᾴων, τὸ ῥᾷον, facilior, facilius, ῥᾴστος & omnia à ῥᾴων, πρᾷος mitis, ῥᾳθυμος segnis, subscribuntur.

Notæ de η iota habente subscriptum.

1. χρῄζω ab ionico χρηίζω egeo, subscribitur: κλῄζω ab ionico κληίζω celebro subscribitur: θρησκεύω καὶ θρησκεία, colo & cultus subscribitur. Item λῃστής, λῃστοῦ prædo, ab Ionico λῃίζω prædor. Nonnulli etiam ἧτορ animus subscribunt, ἐκ τοῦ αἴθω ardeo deducentes.

2. Omni datiuo singulari in η desinenti subscribitur ι, vt μούσῃ musæ, σκύθῃ scythæ, καλῇ pulchræ. Item omni datiuo Ionicè desinenti in ησι, vt μούσῃσι, pro μούσαις musis, νύμφῃσι, pro νύμφαις nymphis.

3. Omnia præterita à verbis ab αι diphthongo inchoantibus profluentia, mutatione α in η, subscriptū habent ι: vt ἤθουν ardebam ab αἴθω, ἠρώμην, ab αἴρομαι, sic ἧρημαι ἠρήθην & composita.

4. Omnes secundæ personæ passiuorum, communiū, & deponen-

& deponentiũ præsentium in η desinentes, habẽt ι subscriptum: vt ἐαὶ τύπτῃς.

5. Omnes secundæ personæ & tertię singulares subiunctiuorum in η desinentes, subscribunt ι: vt τύπτῃς τύπτῃ, τετύφῃς τετύφῃ, τύψῃς τύψῃ.

6. Omnia Optatiua pręteriti perfecti, in quibus penultimum locum habet η, vt πεποιήμην. Item δεδόκημαι arbitratus sum à δοκέω arbitror. φημί, φῂς, dico, dicis: ἤδη ab ἔδω, ἤδη nouerat, mutatione ε in η. similiter ἤειν iueram, προσήειν adieram, ἀπήειν abieram, ab εἶμι eo, ἐκήκα cõbussi, à κάω vro. κήωμεν vramus à κάωμεν, ἤδον canebam, & ἤσον cecini ab ἄδω cano, sic τ'ἠμῇ pro τῇ ἠμῇ meę & similibus.

7. Ionica Homerica, vt μηονία mœonia pro μαιονία, μετώπη sublimia pro μετωπαίωρα, κρήηνον pro κράαινον perfice, καλλιπαρῄοι pulchrigeni, & similia habent ι subscriptum.

8. Aduerbia in η habent ι subscriptum: vt πῇ, ὅπῃ quò, ἄλλῃ aliò, πάντῃ vbiqꝫ, κρυφῇ clàm, εἰκῇ temerè, κομιδῇ valdè, & reliqua huiusmodi.

Notæ de ω habente ι subscriptum.

1. Omni articulo singularis numeri, datiui masculini & neutrius generis, etiã omni datiuo in ω desinẽti subscribitur ι: vt τῷ λόγῳ sermoni, τῷ ξύλῳ ligno.

2. Omni genitiuo & datiuo duali, & nominatiuo & vocatiuo plurali Atticorum nominũ quartę declinationis, subscribitur ι, vt τοῖν μενέλεῳν, ὦ μενέλεῳ

3. Omni genitiuo & datiuo duali, nominum secundæ declinationis contractorum subscribitur ι: vt

τοῖν ὄφεων attice per crasim, à τοῖν ὀφείοιν serpentibus, traducto accentu, licet penultima sit longa: ταῖν πόλεων pro ταῖν πολείοιν vrbium.

4. Item κρέων carnium pro κρειάοιν: νῶν nostrum σφῶν ipsorum: λῶον melius, λῶστος optimus: σώζω seruo, σῶς saluus: ἥρῳος herôus: πατρῷος patrius, πατρῷα πατρῷον: & plurimis similiter subscribitur ι.

5. Omnia præterita à verbis in οι desccndentia: vt οἰκοδόμησα ædificaui, ab οἰκοδομῶ ædifico: διώκηκα à διοικῶ administro.

6. Secundę & tertiæ personæ singulares subiunctiuorum tertię coniugationis in μι: vt δῶς si des, δῷ det, habent ι subscriptum. Et secundæ passiuorum eorundem: vt ἐὰν διδῶμαι, διδῷ: ἐὰν δῶμαι, δῷ.

7. Item per contractionem ῳ optatiuorum secundæ coniugationis circumflexorum, & passiuum similiter ex ῳ optatiui præteriti: vt βοάοιμι βοῷμι, βοάοις βοῷς, βοάοι βοῷ clamarem, res, ret. Sunt & alia multa, sed hæc prælibasse sufficiet.

De Consonantibus.

Δ. *Quoniam de vocalibus septem satis egimus, tempus postulat, vt de reliquis literis (quas consonantes appellasti) sermonem conferamus: dic mihi igitur quare reliquæ literæ dicantur consonantes?*

M. Quia vocalibus interdum proiectæ, interdum subiectæ consonant.

Δ. *Quot sunt numero consonantes?*

M. Ex viginti quatuor literis, iam subduxi septem vocales, decem & septem superant, quæ appellantur

lantur consonantes, nempè β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

Δ. Quomodo dispertis consonantes?

M. In { mutas / semiuocales } Gr. { ἄφωνα / ἡμίφωνα }

quia sonant cum vocalibus

Δ. Quare dicuntur mutæ?

M. Non quòd soni prorsus expertes sint, sed quòd sonũ obtusiorem & exiliorem reddant, quàm semiuocales, vel (vt Diomedes inquit) mutę sunt, quę nec in se proferri possunt, nec vocẽ facere.

Δ. Quot sunt mutæ?

M. Nouem: π, κ, τ, β, γ, δ, φ, χ, θ.

Δ. In quot partes secari possunt mutæ?

M. In tres { tenues / medias / aspiratas } Gr. { ψιλὰ / μέσα / δασέα } ἄφωνα { π, κ, τ, / β, γ, δ, / φ, χ, θ. }

Δ. Quot sunt tenues?

M. Tres, π, κ, τ.

Δ. Quare dicuntur tenues?

M. Quia nihil continent in se aspirationis?

Δ. Quot sunt aspiratæ?

M. Tres, φ, χ, θ.

Δ. Quare appellas aspiratas?

M. Quia proferuntur pleno crassoq; spiritu.

Δ. Quot sunt mediæ?

M. Tres, β, γ, δ.

Δ. Dic quare sic dicuntur?

M. Quia nec spiritus expertes sunt vt tenues, nec aspirationis plenæ sunt, vt ipsæ aspiratæ.

Δ. Estne aliqua affinitas inter has?

M. Magna certè: nam vna in aliam transit, vt in apostrophis, verborum coniugationibus, & nominum inflexionibus.

Δ. Dic qua ratione transeunt?

M. Tenues pro aspiratis ponuntur: vt π pro φ, quarũ β est media: κ pro χ, quarum γ est media: τ pro θ, quarum δ est media.

Δ. Dic αὐτίστοιχα siue opposita eorum, vt intelligant pueri, quænam cuiusnam sit tenuis, media, vel aspirata.

ten. me. asp.

M. αὐτίστοιχα { π, β, φ / κ, γ, χ / τ, δ, θ.

Δ. Vnde traxerunt nomen semiuocales?

M. Semiuocales inter vocales & mutæ mediæ ob id collocantur, quòd paulò plùs quàm mutæ sonent: atq; ad vocalium naturam proprius accedant. Nam in se enunciantur, sed per se, nec syllabam nec vocem faciunt.

Δ. Quot sunt semiuocales?

M. Octo: λ, μ, ν, ϱ, σ, ζ, ξ, ψ.

Δ. Non subdiuiduntur in sua membra semiuocales?

M. Maxime: secantur enim in duas partes, in { duplices, διπλᾶ, ἡμίφωνα. / simplices, ἁπλᾶ,

Δ. Quid appellas duplices?

M. Quoniam harum vnaquæq; duarum consonantium vim habet.

Δ. Quot sunt duplices?

M. Tres, { ζ, ξ, ψ, } nam valet { σδ, κσ, πσ,

Δ. Quare dicuntur simplices?

M. Quia solùm vnius consonantis potestatẽ retinẽt.

Δ. Quot & quæ sunt huiusmodi?

M. Quatuor, λ, μ, ν, ϱ, quæ & liquidæ siue immutabiles dicuntur

dicuntur, Græcè ὑγρὰ ἢ ἀμετάβολα.

Δ. *Quare dicuntur immutabiles?*

M. Quòd non tam facilè quàm aliæ consonantes mutantur, in nominum inflexionibus, vt νέστωρ Nestor, genit. νέστορος: ἄλλομαι ἅλλομαι græcus, & in futuris verborum quintæ coniugationis, vt ψάλλω cano, fut. ψαλῶ canam.

Δ. *Quare appellantur alio nomine liquidæ?*

M. Quòd post mutam positæ, quasi liquescentes & euanescentes, vim consonantis interdum amittant, neque vocalem præcedentem longam efficiant, vt aliæ consonantes.

Δ. *Quid nunc de semiuocali σ? quid hic omittitur, & inter liquidas & duplices non recensetur? an non ipsa (vt aliæ) peculiarem aliquam sibi sortita est appellationem?*

M. Restat tanquam nullo in numero habita semiuocalis: nam neq; est duplex, neq; liquida: & ideò iure à Græcis ἄσημον & μοναδικὸν appellatur, signo destituta, quasi ignobilis: suæ cuiusdam potestatis litera, nulla nota insignita, solitaria, sicut ouis (testantibus Girardo & Oecolampadio) quæ, cæteris consignatis, non signata est.

Hæc vocalium & consonantium diuisio, inprimis est memoriæ puerorum infigenda, quoniam sine expedita huius diuisionis cognitione, neque verba neque nomina, præsertim quintæ declinationis commodè inflecti possunt.

Δ. *His literarum partibus sic excussis, & examinatis, videtur peroportunum, & huic loco consentaneum, vt ad rectam & appositam harum literarum, cùm lectionem, tum pronunciationem*

nunciationem acceleremus: & quomodo literæ & diphthongi rectè ſonari & pronunciari debeant, aliquid præcipiamus: vt oſtenſa vera & germana earum pronunciatione (quæ admodum ſuauis, dulcis, & iucunda eſt) pueri maiorem & diligentiorem, Græcis imbibendis, operam inſumant: & acrioribus induſtriæ ſtimulis, (ſonorum ſuauitate & harmonia, propalàm expreſſa) ad hanc inſudandam linguam concitentur, & pelliciantur. Quæ nõ ſolum à vulgo corrupta, ſed à doctis pleriſq; recepto iam, & pertrito vſu, abuſu potius dicerem, deprauata, variè doctiſſimorum hominũ conatus retardauit, ingenioſamq; multorum iuuenũ indolem anxiè perturbauit, & à diſcendo, & progrediendo, citiſſimè perterruit. Pleriq; enim peruerſa conſuetudine, ita iniucundè, & abſurdè quaſdam literas & diphthongos ſonárunt, vt non ſolũ nomẽ amiſerint, ſed (quod maius eſt) vt ferè nulla veræ, & Germanæ pronunciationis veſtigia, præ ſe ferant: atque diuerſo prorſus ſono conueſtiuerint. Eraſmus tamen Roterodamus, diuino numine ad literas inſtaurandas excitatus, emũctiſſimo iudicio præditus, omniq; ſcientiarum penu inſtructiſſimus, in hoc perpurgando literarum ſono, plurimum elaborauit. Et Iohannes Checus, eques ornatiſſimus, Græcæ Latinæq; linguæ ſcientiſſimus (quem honoris cauſa nomino) ſummum Angliæ decus, & ornamentum, ingenio fœlix, eruditione fœlicior, Græcæ literaturæ cognitione fœliciſſimus, in omnium ſtudioſorum vtilitatem, & gratiam, hanc corruptam Græcæ linguæ pronunciationem, à multis vſurpatam, à pleriſq; amatam, à nonnullis in in honore habitã, ſic emendauit, & perpoliuit: vt antiquiſſimorum hominum iudicijs acquieſcens, omnes illius irreptitiæ prõnunciationis fœces abſterſerit, ad antiquum & germanum vſum perduxerit, omniumq; penè ætatum conſenſione, approbauerit: & ea quæ inutiliter temporum vitio, & nonnullorum peruerſitate irrepſerunt, ſcientiſſimorum hominum authoritate eneruauerit. Adolphus inſuper Mekerkus Brugenſis, vir, & pietate & literis exultus, Græcarumq; literarum cognitione conſpicuus, magno quodam ſpiritu, naturæque & doctrinæ adiumentis ſuffultus, hoc ſibi tractandum ſumpſit, & eorum exemplo excitatus

tatus, altiùs de hac recta pronunciatione inquiſiuit, inueſtiganit, & veteres ſcriptores excuſſit. Quos tres nos in legendis, & pronunciandis Græcis, tanquam magiſtros, huiuſq; rei propugnatores & aſſertores ſequemur: alijs aliam pro ſuo arbitrio et voluntate remittentes. Quæ licèt ab illis meliùs, perfectiùs, & perquiſitiùs, & diſci & peti poſſunt, tamen quoniam pueros docere, & his ſpicis alere, omnem noſtrum conatum deſtinauimus: cupio, vt tu breuiſſimè, hoc negotium percurras, literarumq; hunc perpurgatum ſonum, paucis pertractes, & Græcarum literarum ſingulas ad Hebraicas, tanquam ad ſuum fontem referas.

M. Lubentiſſimè parebo iuſſui tuo, & eò libentiùs hoc negotium obibo, quòd hæc vetus & recta Græcæ linguæ pronunciatio, mihi mirum in modum arrideat, & ſua ſuauitate & varietate, omnes animi mei partes permoueat atq; detineat. Quippe quę antea multis iam ſeculis mortua & quaſi ſepulta ſqualebat, & langueſcebat, ac corruptæ pronunciationis ſordibus obſita iacebat: nunc eruditiſſimorum hominum ſolertia & ſtudio reuireſcit, & priſtino nitori reſtituitur: quorum authoritate noſtra omnia metiemur, & quam breuiſſimè potero, ordine Alphabetico percurram.

De Literis.

Α, α, a.

ἄλφα ex Hebræo nomine Aleph, deinde alepha & per ſyncopen alpha originem habuit. Sono reſpondet à Latino: in id enim vertitur, debetq; in imo gutture pronunciari clarè, & ore prorſus hiante: ἀγρὸς ager, ἀργὸς quaſi ἀεργὸς otioſus, μοῦσα muſa.

B, β, b.

Βῆτα Bêta ab Hebræo Beth, addita formali litera α, vulgò laxiùs quàm B latinum profertur, ita vt v consonantẽ referat: idq; ineptè, & cõtra vsum venerandę antiquitatis. nunc enim βίος pronũciant vios. quòd verò nullo modo β sit vita vocanda, aut proferẽda, vt v consonãs, quę apud Latinos ὡς Ϝ δίγαμμα, Aeolici locum successit, illud argumento est, quòd ex tot veteribus Grammaticis aut scriptoribus, nemo eius rei facit mẽtionem. Sed quòd Bêta appellari debeat, & sonanda sit, vt prior syllaba Gallicæ dictionis best seu bête, quæ bestiam significãt (s enim apud Gallos illic non exauditur) indicat ipsa dictio alphabêtum, quam nemo alphauitum sonat. Omnium optimè sonum Ϝ β declarat βῆ ouium balâtus, quas bee siue bê sonare sentimus: nõ ví, vt luce clariùs testatur in Homerum Eustathius. B (inquit) μιμητικὸν τῆς τῶν προβάτων φωνῆς, & alio loco: βῆ βῆ φωνῆς προβάτων σημαντικόν. postremò ipsius literæ β figura, quæ Græcis & Latinis eadem est, & sic proferẽda, vt B Latinum, satis indicat eam apud vtrosq; eandem habere vim, potestatem, & sonũ. Hoc tamen est notatu dignũ, Grę cos scriptôres pro v consonante modo β, modo υ vsurpasse, vt cùm velum βῆλον scribunt, valerius βαλήριος, vel ὐαλήριος: valens ὐαλὴς: quod necessitate, & inopia linguæ, alioqui copiosissimæ accidit. Nullam enim Græci habent literam, qua v nostram consonantem reddant. Nam ὐαλὴς trium syllabârum est, cum valens sit dissyllabum: ex quo suspicantur

tur docti, paulatim irrepsisse errorem, vt pro β imperiti cœperint pronunciare v.

Γ, γ, g. Ϝ siue F digamma Aeolicum.

Γάμμα, siuè vt Iones appellãt, Gema, de quo docti mínùs laborant, sonat vt G Latinum: & ab omnibus ferè rectè pronunciatur ante pleraſq; consonantes: vt ὄγδοος octauus γλῶσσα lingua, ἄγμος locus præruptus: & ante vocales, α, ο, ω, γάμος coniugium, γονεὺς parens, ἐγὼ ego: sed ante reliquas vocales, vulgò vitiosiùs & effaminatiùs profertur, & nouum sonum cum ι consonãte communẽ huic literæ tribuunt: itaq; pro γενεαλογία legũt ienealoija, cùm certum sit ι consonantis sonum, à Græcis nũquam fuisse vsurpatum, sicut in ἰῶτα dicetur. Sed eodem sono tam Græcis quàm Latinis hæc litera pronunciari debet, quæcunque tandem vocalis sequatur, eo scilicet quem tenuit integrum inter α & ο. Ab Hebræo nomine Ghimel longiùs Gamma recessit, vnde digamma Aeolicum nominatur, quod duplicis Gamma imaginem referre videatur, de quo plura in φ.

Δ, δ, d.

Δέλτα Delta à nomine Hebræo Daleth, siue Deleth, vnde deleta, & per syncopen Delta: nam aspiratio Hebræorum tenuiter sæpè alio idiômate redditur, sonat vt nostrum d: vt δέκα decem.

Ε, ε, e breue.

Ψιλόν. i. e exile seu tenue, peculiare nomẽ non habet. Nam Hebræis nulla est litera quæ huic respon-

deat, niſi aſpirationem eorum mollem accipias He, quam Græci in vocalem mutauerunt, vt Heth in ἦτα, valet ε breue: vt Μενέλαος Menelaus. Cauendum autem in primis, ne η literam, vel αι δίφθογγον pronunciemus, vt ε: neque incidamus in vitium orationis effœminatæ, quod vocant Grammatici πολυέψιλον.

Z, ξ, z.

Ζῆτα zêta non zita: id autem apponitur Tſade Hebræorum, non zain. neque enim pronunciari debet, ſicut hodie à Gallis ſ litera effertur, cùm eſt inter duas vocales media, neq; etiã vt duplex ſſ, ſed vt ds, qui ſonus eſt ſuauiſſimus, & à Latinis nunquam ſatis rectè exprimi potuit.

H, η, ee, ſiue ê longum.

Ἦτα Eeta ab Heth, denſiſſima Hæbræorum conſonãte nomen traxit, fuitq; olim nota aſpirationis, vt declarat Athenæus, libro nono his verbis è græco tranſlatis. Veteres arbitror η elemento aſpirationem formaſſe. Quamobrem etiam Romani, omnibus aſpiratis nominibus η præſcribunt. Hactenus Ath. Ideoq; in notis numerorum antiquiſtùs apud Græcos Η, ἑκατὸν, id eſt centum deſignabat, quòd prima eſſet eius vocis litera, quam ſic ſcribebant HEKATON. Eam autem notam poſtea pro ε longa græcia vſurpauit, vt diſertè teſtatur Plato his verbis in Cratylo, ὃ γὰρ η ἐ χρώμεθα ἀλλὰ ε τὸ παλαιὸν. i. η enim nõ vſurpabamus olim ſed ε. η, igitur exiliter nullo modo pronunciandum vt ἰῶτα, quicum nihil cõmune habet, ſed è obliquo, vaſtoq;

vaſtoq; quodam ſono, medio ínter α & ε, rictu minùs diducto quàm α, hiantiore tamen, ac minùs ín ímo depreſſo ſono, quàm ε: hinc fit vt Græci δημοδέναα, τέιχεα, in δημοδῆν, τέιχν contraxerint. Et vbicunq; fere εα incidit, in η contrahuntur. Quæcunq; etiam Angli per εα ſcribunt, ſonũ τῦ η habent. Sic bread βρηδ, meat μητ, great γρητ, heat ητ. Quæ omnia cùm nihil niſi longum e habeant, defectu propriæ literæ per εα ſcribuntur.

Legatum iuriſconſulti Græci λεγᾶτον vocant: quod quàm abſurdè ligaton proferretur, quis non videt? ex quibus omnibus apparet, perperàm eos facere, qui η cum ῖôta confundunt.

Θ, ϑ, θ.

Θῆτα ab Hebræo nomine Theth, originem duxit, ideoq; vocatur thêta, non vt nunc Thita quia ín priore ſyllaba eſt η, ſiue ê longum, quemadmodum etiam ab omnibus veteribus vocantur, bêta, zêta, êta, thêta. Perſius Satyra quarta.

Et potis es nigrum vitio præfigere thêta.

Θ enim funeſta illa in capitalibus iudicijs litera, (quòd dictionem θανᾶτον mors inchoet) nota erat condemnationis: idem valet quod Hebræorum tau ſiue daghes. i. th, non exiliter ſicut T ſolum, vt nunc vulgus profert. Ideoq; ſtudioſi obſeruare debent, ne ϑ cum tenui τ confundant. Hanc nos Angli fœliciter & ſuauiter, in initio exprimimus, cùm dicimus furem a theef, & in fine cũ dicimus fabrum ferrarium a ſmith.

I, ι, ί.

Ἰῶτα, ἰôta, trissyllabum ab Hebræo iod, τ pro ϑ vsurpato, respondet i Latino: vt Ἰβηρία Iberia, ἰδίωμα idiôma. Itaq; planè aliter sunt proferendæ η, υ, ει, οι, υι, quàm ι: ne inter legendum incidamus in ἰωτακισμὸν & πολυίωτα, quę orationem faciunt exilem, eneruem & confusam. Neq; enim χρισὸς sonandum vt χρηστὸς: neq; κιὼν vadēs, vt κυὼν canis: μικρὸν longum, vt μικρὸν paruum. Ἰῶτα apud Græcos semper est vocalis, nūquam consonans: neq; vnquam præcedit alteram vocalem in eadem syllaba, vt ἰατρὸς, ἰάσωμι, ἴαμβος.

Κ, κ, k, c, q.

Κάππα, Kappa, siue Cappa, ab Hebræorum Cap seu Caph, valet C nostrum, item K seu q. ab omnibus ferè rectè, & incorruptè pronunciatur, scilicet vt K, non solùm ante consonantes, vt κλέπτω furor, ἀκμὴ vigor, κνίσα pinguendo, κραιπάλη crapula: sed etiam ante vocales, α, ο, ω: vt καλὸς pulcher, κόμη coma, κώμη vicus: & in fine dictionis, ἐκ ex. Certū est κ eodem fuisse sono, quacunq; litera sequente, & Κικέρωνι pronunciandum esse Kikeroon. Veteres quoq; Græci quod latini per q efferunt, per κ reddunt: vt Quirites Græcè Κυρῖται, Quintus Κόϊντος.

Λ, λ, l.

Λάμβδα, Lambda, non Lamsda, ex Hebræo nomine Lamed, & syncope interposito β, λάμβδα: litera maximè lubrica, plena dulcedinis, & amœnitatis, mira suauitate auribus illabitur: valet L nostrum:

ſtrum: vt λύκ☉ Lupus, λάβο líbo, λείριον lílium. Græci aliquando n ſequente l per λ transferũt, Manlíus Μάλλι☉ ſcribentes.

M, μ, m.

Μῦ, my, hoc eſt mu per u Gallicum, non mi, longiùs receſſit ab Hebræo nomine mem: Iones vocant μῶ, ídem valet quod m latínum: vt μάμμα auia, hoc etiam infantuli matrem appellant.

N, ν, ῳ, n.

Νῦ, ny, hoc eſt nu per u exile, ab Hebræo nun abiecto vltimo n. Sonat vt n Latínum.

Ξ, ξ, x.

Ξῖ xi, ab Hebræo nomine Schin ductum videtur: Latíni nomen ínuertímus, ix dícentes: valet cs, vel gs, quod ex obliquorum analogía apparet. Dícimus enim φοίνιξ φοίνικ☉, phœnix auis: ἄντυξ, ἄντυγ☉ ambitus. Interdum tamen κ ín obliquis aſpíratur, ſed præter recti naturam: nam ínter κ & σ locus aſpirationi nullus eſſe poteſt. Itaq; licèt dícamus θρίξ τριχός capillus: minimè tamen exíſtimandum eſt ξ in θρίξ valere χσ.

O, o, o breue.

Ο μικρόν, o paruum, & ípſum quoq; (vt aít Plato) à Græcís pronunciatur, peculiareq; nomen nõ habet. Nam Hebræorum nulla eſt lítera huic reſpondens. Itaq; hoc epitheton ei poſteà additum eſt, vt ab altero ω magno diſtingueretur: quod velut o geminum eſt, ſicut κ longum ι. Debet autem o intra palatum, ore rotundo enunciari, quod & ípſa figura índicat, vt o breue.

Π, π, ϖ, p.

Πῖ, Pi, ab Hebræo pe nomen habet, ſonat p Latinum: vt πατὴρ pater.

Ρ, ῥ, rh: r.

Ρῶ, Rhoo, per o longum, ab Hebræo Res longiùs remotum nomen habet, valet r noſtrum: vt ἅρμα harma currus. Apud Græcos initio perpetuò aſpiratur: ῥυτὴς defenſor, ῥόδος Rhodus.

Σ, σ, ſ.

Σίγμα, Sigma à Samech Hebræo, ſonat ſ Latinum, vt Σάτυρος ſatyrus, Πίσων Piſo, Σέλευκος Seleucus.

Τ, τ, t.

Ταυ, non taf, ſed tau: quomodo nautę litoris belgici ſonant tau, quod denotat funem nauticum. Apud Hebræos idem nomen habet, valet t Latinum: vt τίταν titan, τάσσειν ordinare, ταύταλος Tantalus, πάντα panta, Ἀντώνιος Antonius. Non (vt habent Neotericorum Grammaticorum inuenta) Tandalos, Andonios, panda: quum t ante n, ne Latini quidem reſpuant.

Υ, υ, y, ſiue u tenue.

Υ̓͂ ψιλὸν hoc eſt u tenue, gracile, ſeu exile (Vergilius Pythagoræ literam vocat) ſimplex nomen non habet, nec Hebræis litera eſt, quæ huic reſpondeat. Sonus υ ſiue y, tam Græcè quàm Latinè perperàm hodiè cõfunditur cum ι, ad cuius exilitatem proximè accedit: eſt enim medius inter ι & υ, ac vt u Gallicum pronunciandum eſt.

Φ, φ.

Φ,φ,ph,f,v consonans digamma Æolicum.

φῖ,phi nomen habet ex Hebræo phe, quod & pe dicitur, respondet f latino. τῷ δίγαμμα Æolico, vt nũc quidem effertur.

Χ,χ,ch.

χῖ,chi apud Hebræos nihil habet cui respondeat. Nomen formatum est ad modum πῖ,φῖ,&c. Valet ch, seu c aspiratum. Profertur enim (aëre è gutture erumpente) vt χάλυβες Calybes, χάος Chaos:

Ψ,ϟ,ps,bs.

Ψ,psi, ab Hebræo etiam nomen non habet, sed ad formam ξῖ, πῖ, χῖ, nominatum est. Sonat vt ps: αἰθίοψ, αἰθίοπος, Æthiops, ϟαλμὸς psalmus.

Ω, ω, oo, siue o longum.

Ὦμέγα, ι, o magnum, ita vocatum est ex collatione cum altero, quod μικρὸν dicitur. Est enim reuerà magnum, siue quantitatem spectemus (cùm sit naturâ longum) siue figuram, (cùm sit veluti ex duobus oo, conflatum) ex veterum consuetudine, qui (vt Fabius inquit) ante repertam temporis longi notam, vocales productas in scribendo geminabant. Valet autem o longum, proferendumq; vt oo duplicatum, nõ ictu vocis, sed productione, eodemq; planè modo pronunciandum, βρῶτος, cibus, vt Belgis Broot. i. panis, à Græcis diductum. Et Plato in Cratylo, & in Phœdro, de ο, & ω ait, quòd sola quantitate differant. Et hæc de Literis & earum genuina & recta pronunciatione dicta sufficiant.

De diphthongorum ſono.

Ex duodecim diphthongis, quas Grammatici conſtituunt, ſex dicuntur propriæ, quòd duæ vocales, vt íntegrè ſcribuntur, ita integrè pronunciantur: vel quòd vna eademq; ſyllaba geminæ vocalis ſonum ædat: vt

ſola hodiè rectè pronunciatur: vt u vocalis.

Sex dicuntur ímpropriæ ſiue abuſiuæ, quæ contra veram rationẽ & definitionem diphthongi, & ſcribuntur & proferuntur: ſic vocatæ quòd naturalis pronunciatio ipſas non requirat. Nam vt ſimplices vocales efferuntur, nec compoſitam vocem ædunt. Sunt hæ,

Hactenus breuiſſimè de literarum & diphthõgorum ſonis mentionem feci, nunc recentiorum Grammaticorum nouos quarundam literarum pronũciandarum canones excutiam. Illi enim tãquam edicto perpetuo cauerunt, literas τ, ν, π, γ, κ, alios atq; alios ſonos admittere. τ enim poſt ν ſonare

vt

vtd: ν ante β, μ, π, vt m: π poſt ν vt b latinũ: itidem poſt ν in diuerſis dictionibus: γ ante γ, ξ, χ, ſonare perindè vt ν: ſic ante κ, ſed ipſum κ ſonandum vt γ. Sed huius edicti æquitatem improbauit Mekerchus, nec qua ratione hoc tuerentur, vel authoritate veterum defenderẽt, vidit. Qui ſic ſtatuunt, ἐνφωνίαν prætexunt, ſicut in omnium literarum & diphthongorum ſonis, quos ſuis inuentis corruperunt, quibuſq; nouam pronunciationem affinxerunt.

τ poſt ν.

Quorſum τ poſt ν opus eſt ſonare vt δ: vt pro τὸν ταύταλον & αὐτωνίου ton dandalon & andonion proferẽtes: potiùs & ſuauius τ literæ genuino ſono (retento more Latinorum) ton tantalon & antonion proferrent. Nulla hic ratio Grammatica, nulla veterum authoritas, nulla ἐνφωνία illis ſuffragatur. Si ita eſſet, quis diſcerneret inter τὸν τρόμον tremorẽ, & τὴν δρόμου curſum, inter οἴκονδε aduerbiũ ad locũ, & οἰκόντι domumq;. Euphonia ſuadet, quòd omnes literæ ſonant vt ſcribuntur.

ν, poſt β, μ, ϖ.

Longè etiam commodiùs τὸν βίον ſonamus ton bion, quàm tom uion: quemadmodum Latinis nomen bonum, non nomen uonum: item faciliùs τὸν παῦλον ton Paulon quàm tom Baſlon: ad quod facit ſententia Fabij, qui ait apud Græcos nullam dictionem in μ finiri: nempè quia moleſta ſit eius pronunciatio.

Γ, post μ.

Eadem facilitate πέμπω mitto sonabimus pempoo nõ pembo, vocemq; inde deriuatam τὴν πόμπην teen pompeen, pompam: non tim bombim, præsertim cùm vulgata & deprauata pronunciatio, adeò vbiq; odio habeat sonum b, tum loco β, substituat sonum v consonantis, etiamsi præcedit μ: τύμβη vulgò sonat timui pro tumbee.

Γ ante γ, κ, χ, ξ.

Γ ante alterum γ, vel κ, vel χ, vel ξ: vt ἄγγελος, ἀγχίλια, ἀγχίσης, solent Grammatici neoterici eo modo pronunciare, quo Latini proferunt Angelus, Ancilia, Anchises: sonando scilicet γ vt ν. cum reuerà duplex νν Græcè efferendũ est, quemadmodũ ipsi latini pronũciant in aggrego & aggero, & tantò mollius esse videtur quàm duplex κ, quãto mollius pronunciatur γ quàm κ, illud autem κκ & latini & gręci vsurpant: vt ἐκκλησία eccleſia. Et Priscianus author est, vetustissimos Romanorum scriptores, euphoniæ causa, pro n scripsisse g: vt agchises, aggelus: quod ostẽdit Varro primo de origine linguę latinę, his verbis: aggulus, aggẽs, agguilla, iggerunt. in eiusmodi Gręci & Actius Poeta Latinus binam g scribũt: alij n & g, quòd in hoc veritatem facilè videre non est.

Sed Mekerki sententia fatendum est ante χ, vel κ, vel ξ, γ proferri non posse, præsertim in vltimis syllabis: vt σύριγξ Syrinx, φάλαγξ phalãx, λύγξ linx: quia nimirum γ nullam habet coniunctam vocalem cum qua cohæreat. Si igitur quæratur quid hic faciendum sit, quum diserte dicant Græci ipsum

ipſum ν ijſdem hijs literis ferè præponi non poſſe? quod ſi verum ſit, cur latini tamen id faciunt? (ſcribunt enim angelus Anchiſes) & græci Grãmatici, cur γ ante has literas, vt ν pronunciãdum docent? nam ſi pronunciari poteſt vt debet, certè etiam ſcribi. Reſpõdendum eſt in huiuſmodi vocabulis, literam quidem n & à Latinis ſcribi, & à Græcis pronunciari, ſed adulterinam, ſicut Gellius ex Nigidio obſeruauit. Nam n non eſſe (inquit Nigidius) lingua iudicio eſt: nam ſi ea litera eſſet, lingua palatum tangeret. Hoc igitur doctiſſimi Grammatici præceptũ ſi ſequi velimus, dicemus ν ante γ, κ, χ, ξ, mutari à Græcis in γ, non vt ipſum γ enuncietur, ſed vt ſignificetur illud ν peregrino quodam ſono eſſe pronunciandum. i. infracto, ita vt lingua palatum non feriat: ſic habes meam, meorum dixerim authorum, de pronunciandis literis Græcis ſententiam.

Δ. *Annon hæc ſufficiant quæ de* Orthographia *colligenda exiſtimes?*

Μ. Maxime: quamobrem (ſi viſum fuerit) perge nũc ad προσῳδίαν, quæ ſecundam ſedem propter ſyllabam circa quam verſatur, vendicat, eamq; hoc loco tranſeunter attingamus, quatenùs ad accentum pertineat, latiùs προσῳδίαν pertractaturi, cum ad στοιχεῖον peruentum fuerit.

De Syllabis.

Δ. *Quid igitur dicebas ex Literis conflari & coaleſcere?*

Μ. Syllabam.

Δ. *Quid eſt ſyllaba, Græcè* συλλαβή?

E.i. Μ. Eſt

M. Est duarum literarum ad minimum concursio, seu comprehensio consonantium cum vocali, ad compositum aliquem sonum exprimendum.

Δ. Vnde dicitur συλλαβή?

M. Παρὰ τ συλλαμβάνειν τὰ γράμματα. i. à comprehẽdendis literis.

Δ. Ex quibus rebus constant syllabæ?

M. Constant vel ex consonãte vna, siue pluribus, cum vna vocali, aut ad summum duabus: vt γῆ terra, σίξ stix: vel ex duabus vocalibus in vnam coalescentibus, quæ syllabæ propterea δίφθογγοι. i. gemisonæ vocantur: vt γοῦ, βοῦ.

Δ. Non facit vna litera quandóq; syllabam?

M. Quandóq; reuerà: vt in ἐάω sino, in quo, literarum numerus numero respondet syllabarum: sed hoc nisi κατὰ χρησικῶς, vel impropriè euenit.

Δ. Cum iam literas excusseris, & ex literis syllabas coalescere, & gigni constitueris, non videtur hic tempestiuum & ordini perneccessarium, vt de dictionibus (quas ex syllabis constari affirmasti) agamus?

M. Non intempestiuum sanè esset, si non aliud incidẽs ἐμπόδιον & obstaculum auerteret, & nos eo tendentes perterrefaceret. Singulæ enim dictiones quibusdam notulis, quasi virgulis, variè propendentibus, varieq; flexis, alijs super, alijs inter dictiones collocatis, insigniuntur: vt ˜ in φεῦ heu: vt in ῾ ἅ φεύγω: , vt in ᾽, ῾. quas si ignorauerit puer, miserè secum conflictabitur, nec prius hac dubia hæsitatione æstuare desiterit, quàm quid illæ virgulæ præ se ferant, quibusq; nominibus voictẽtur intelligat: quamobrem primùm de his virgulis siue figuris, cuiuscũq; formę sint, disseramus,

mus, deinde ad dictiones, orationem conuertamus.

Δ. *Quot igitur accidentia (quæ virgulæ siue notulas appellas) solẽt syllabis tribui, ne legendo erremus?*

M. Quatuor sunt species, { accentus, spiritus, tempus, passio } Græcè { τόνος, πνεῦμα, χρόνος, πάθος.

De Accentibus.

Δ. *Quid est Accentus?*

M. Est syllabæ prolatæ tonus, vel quo vox veluti accinitur.

Δ. *Quid vocantur προσῳδίαι Græcè, accentus Latinè?*

M. Vocantur quædam notæ, siue apices, literis impositi, vt syllabarum modulationem regant, ex quibus lectionis certa regula constituitur.

Δ. *Quid? accommodatur προσῳδία ad lectionem in genere?*

M. Non: sed ad modulationem tantùm, si germana & propria eius significatio spectetur.

Δ. *Quibus in rebus ponitur ista modulatio?*

M. Duabus: in { syllabarum elatione, depressione, vel circũductione, quæ distinguntur τόνοις tonis. / syllabarum productione, aut correptione, quibus moderantur χρόνοι, tempora.

Δ. *Qua de parte est hoc loco agendum?*

M. De tonis, quoniam in syllabarum accidẽtibus versamur: de vtrisq; fusiùs dicturi (si modò placeat & vacet) quùm ad Prosodiam quartam Grammatices partem peruentum fuerit.

Δ. *Quot ſpecies igitur ſunt accentus?*

M. Duæ: ſunt ς τόνοι toni.
enim vel? χρόνοι tempora.

Δ. *Quid docent toni?*

M. Quomodo & quatenùs vox eſt intendenda?

Δ. *Vnde deducti?*

M. A Græca voce τείνω. i. extendo, produco: veluti & τάσις Latinis intenſionem, (ſiue mauis) intentionem ſignificans.

Δ. *Vnde poteſt intelligi, quid ſit iſta vocis intentio?*

M. Ex eo motu, quem φορὰν Græci, lationem Latini vocant, facillimè percipitur. Nam intentio lationis, eſt cõtinui motus celeritas: quemadmodum tarditas ipſa remiſſio. Et Philoſophi cœleſtes conuerſiones intenſiſſimas. i. celerrimas atque incitatiſſimas appellant: eodem modo de vocis intentione iudicandum eſt.

Δ. *Quid demonſtrant χρόνοι tempora?*

M. Moram illam, quæ in alicuius vocalis pronunciatione conſumitur?

Δ. *Quot ſunt tempora?*

M. Duo, { longum / breue } { μακρὸς / βραχὺς } χρόνος.

Δ. *Eſtne aliquid amplius hoc loco de temporibus quærendum?*

M. Non: donec ad στοιχεῖον accedamus.

Δ. *Quotuplex eſt tonus?*

M. Triplex, { acutus / grauis / circũflexus } { ὀξεῖα / βαρεῖα / περισπωμένη } vt { θεός / τιμὴ / ποιῶ } { deus / honor / facio }

Δ. *Quid eſt acutus?*

M. Eſt vocis contentio atque ſublatio: aut eſt illud ſignum, quod vocem acuendam atq; attollendam docet:

docet: musici ἄρσιν appellant.

Δ. *Quæ est acuti figura siue virgula?*

M. Est nota à sinistra parte in dextram ascendens, hoc modo / siue sit longa syllaba: vt μῦριαι decem millia, siue breuis: vt τετυμμένος verberatus.

Δ. *Quid grauis?*

M. Grauis acuto contrarius, est positio, submissio, siue depressio vocis, veluti in hac dictione πάτηρ pater, prima syllaba πα acuitur, secūda verò nempè τηρ grauatur: nam in illa tollitur vox, in hac deprimitur: musici θέσιν nominant.

Δ. *Quæ est huius nota?*

M. A sinistra in dextram descendens: sic \.

Δ. *Quid circumflexus?*

M. Circumflexus, vel (vt Cicero vocat) inflexus medius, consistit duplici nota, ab vtrisq; discretus, ductione atque sublatione vocis: vel medium quoddam, ex acuto & graui conflatum: quod fit, si sensim attollas, sinsim deprimas: nam & paulò plus morulę postulat, & vocem nonnihil suprà grauem, infrà acutum tamen attollit, quam ob causam medius quoq; tonus appellatur, siue compositus: musici βάσιν vocant.

Δ. *Quomodo pingitur circumflexus?*

M. Pingitur ex acuto & graui coniunctus, hoc modo, ^ passim tamen occurrit ita effictus ~: vt ποιῶ facio, βοᾶτε clamatis.

Δ. *Horum quot sunt proprij toni?*

M. Duo: qui dictionū toni appellantur { acutus (ὀξὺς), circumflexus (περισπώμενος).

Δ. *Quid? non est grauis proprius tonus?*

M. Non: grauis syllabicus tonus dicitur, iacens super

ſyllabis, quæ non habent proprium tonum.

Δ. *Quid hic notandum?*

M. Supra vnamquamq; dictionem (ſiue monoſyllaba ſiue poliſyllaba ſit) vnum horum tonorum collocandum eſſe: ſiquidem hoc eſt vocalibus accẽtus, quod corpori anima, lux oculis, vel (vt ſuprà dixi) vocales conſonantibus.

Δ. *Quot ſedes poſſidet acutus?*

M. Tres: { vltimam / penultimã / antepenult. } Græcè { τλὺ τελευτῶσαν / τλὺ παραλελευτῶσαν / τλὺ προπαραλήγουσαν }

Δ. *Quibus locis inſidet grauis?*

M. In omnibus intelligitur: nam omnis ſyllaba, quæ vel acuto, vel circumflexo ſignata non eſt, grauí tono cenſetur notanda: vt ſi dixero, γηράσκω ἀεὶ πόλλα δ' ἰσ' ἀσκόμενος, ſeneſco ſemper multa diſcẽs, dixit Solon. Si vnamquamq; ſyllabam ſuo tono ſignare voluero, ſic ſcribendum eſt: γηράσκω ἀεὶ πόλλα δ' ἰσ' ἀσκόμενος, íd quod ſi facerem, quãta deformitas accederet ſcripturæ? planè díceres ſatellitium quoddam haſtatum eſſe. Viſum eſt igitur ea de re, probatiſſimis Grammaticis, vt acutus & circumflexus tantum adponerentur, grauis autem ſupprimeretur.

Δ. *Nunquàm igitur notatur grauis?*

M. Nunquàm: niſi in poſtrema duntaxat ſyllaba, loco acutí: in omnibus tamen ſyllabis, quæ proprium accentum non habent, pronunciatur.

Δ. *Vertiturnè acutus aliquando in grauem?*

M. Imò certè: omnis acutus finalis, in orationis contextu, mutatur in grauem, præter τίς interrogatiuũ.

Δ. *Quibus ſedibus ſignatur circumflexus?*

M. Signa-

M. Si{gnatur {vltima / penultima} vt {ιησοῦς / παῦλος} {Ieſus, / Paulus.}

Δ. *Non varijs nominibus inſigniuntur iſtæ dictiones, ſecundum variam accentuum ſuſceptionem?*

M. Varias certè ſortiuntur appellationes, pro tonorũ varietate: nam ſi ſit acutus:

in {vltimo / penult. / antepen.} {dicitur} {ὀξύτονον / παροξύτονον / προπαροξύτονον} .i. {acutitonũ / penacutũ / antepen.} vt {καλός / λόγος / φιλόσοφος}

Circumflexus in {vltimo / penult.} dicitur {περισπώμενος / προπερισπώμενος} vt {πλακοῦς / δῶμα}

Quæ in vltima ſede, neq; acutum habent, nec circumflexum, etiamſi alibi alterutro notabuntur, vocãtur βαρύτονα. i. grauem tonum habentia.

Δ. *Profer hic aliquas generales regulas, de ſedibus accentuum?*

M. Licèt pauciſſimæ regulæ generales præſcribi poſſunt in his locandis tonis (quippè qui magis ſcribendi vſu, & bonorum authorum lectione innoteſcant, & percipiantur) aliquas tamen, puerorũ animis fideliter ſepeliendas eruam, & hic affigã.

Regula prima.

Vltima exiſtente breui, accentus eſt in antepenultima: vt μισάνθρωπος inhumanus.

Regula ſecunda.

Vltima exiſtente longa, accentus erit in penultima acutus: vt μισανθρώπου genit. inhumani.

Δ. *Excipienda ſunt hic nulla?*

M. Maximè: attica ſunt ab hac regula excipienda, quippè Attici, in quibuſdam dictionibus ab hac accentuũ lege, liberi ſunt: vt πόλεως πόλεων, gen. à πόλις

ἁ πόλις ciuitas: Μενέλαως Menelaus.

Δ. Rectè: progredere alias repetendo regulas?

Regula tertia.

M. Penultima naturâ longa, ante finalem naturâ breuem, vel positione tantùm longam, si tonum habeat, circumflectitur: vt δῆμος populus, σῶμα corpus, μῶσα musa, αὖλαξ sulcus.

Regula quarta.

Breuis ante finalem breuem, aut longa ante finalem longam, si tonum habeat, semper acuitur: vt λόγος sermo, ἥρως heros.

Regula quinta.

In contractione quacunque:

- ex acuto & graui fit syllaba circũflexa: vt ποιέεις ποιεῖς.
- ex graui & acuto fit acuta: vt ποιέτω ποιέτω.
- ex duabus grauibus nullus oritur accentus, sed eadem syllaba, cui ante contractionem accentus insidebat, eundem accentum post contractionem retinet: vt δημοδέντος, δημοδοκός.

Regula sexta.

Diphthongi αι & οι in fine dictionis, (non sequente in eadem syllaba consonante quo ad rationem tonorum, qui in penultima vel antepenultima collocantur) pro breuibus habentur: vt μῶσαι musæ, δῖκοι domi, quapropter ante eas circumflecti penultima potest.

Regula

Accentuum ſedes in declinationibus.

in tribus prioribus declinationibus pariſyllabicis

- ſi vltima recti acuitur, genitiuus & datiuus omnium numerorum, circumflectitur in eadem ſyllaba: reliqui verò caſus imitantur accentum recti: vt ὁδός, ge. ὁδοῦ, dat. ὁδῷ, ac, ὁδόν.
- ſi accentus acutus ſit in penultima recti, manebit acut⁹ in eadem ſyllaba vbicq; : vt λόγος λόγου : ſi verò circumflexus occupet penultimã recti, mutabitur in acutũ eiuſdem ſyllabæ, quoties inter declinandũ occurrit vltima longa : vt πῶλος pullus, πώλου, πώλῳ, πώλους.
- ſi verò accentus inſideat antepenultimæ recti, transferetur accẽtus in penultimam, quoties inter declinandum occurrit vltima longa: vt ἄνθρωπος ἀνθρώπου. Obſeruandum quòd nominatiuus pluralis in his declinationibus ſequitur accentũ nominatiui ſingularis: vt ἄνθρωποι.

Obſeruatio de accentu Genitiui pluralis, primæ & ſecundæ declinationis pariſyllabicæ.

Genitiuus pluralis primæ & ſecundæ declinationis paraſyll. circumflectitur in vltima : vt τῶν αἰνειῶν, μουσῶν, τυπτουσῶν. Si verò fœmininum deſcendat à maſculino tertiæ, Genitiuus pluralis retinebit accentum Genitiui ſingularis: vt à μακάριος gen.

singul. μακαρείας, genitiuus pluralis μακαρείων, sic ἁγιΘ, genit. singularis ἁγίας, genitiuus pluralis ἁγίων.

Regula octaua.

In quinta declinatione simplici impar:

- si accentus sit in vltima recti acutus, idem accẽtus erit in penultima obliquorum crescentium, vt πατὴρ πατέρος, ἐνσπλὴς ἐνσπλέος. At si penultima obliquorum sit longa, penultima circumflectetur, quoties vltima est breuis aut anceps: vt σωτὴρ σωτῆρΘ.
- si verò accẽtus occupet penultimam, accentus transferetur in antepenultimam omnium obliquorum, quorũ vltima est breuis aut anceps: vt σῶμα σώματΘ, σόμα σόματΘ.
- si verò accentus sit in antepenultima recti, omnes obliqui, quorum vltima est breuis aut anceps, retinebunt accentum in antepenultima, vt ποίημα ποιήματΘ.

Regula nona.

Monosyllaba quintæ declinationis, in genitiuo & datiuo singulari, & datiuo plurali, acuuntur in vltima: vt ἀ χὴρ genit. χειρός, χειρί, χερσί. In genitiuo verò plurali, & genit. & datiuo duali, vltima circumflectitur, vt χερσῖν, χειρῶν. In accusatiuo singulari & nomin. accus. vocatiuo duali & plurali, penultima circumflectitur, si sit naturâ lõga: vt χεῖρα, χεῖρε, χεῖρες, χεῖρας. At participia monosyllaba acuta acuuntur

acuuntur in penultima omnium obliquorum, præterquam in datiuo plurali, cuius penultima circumflectitur θές, θέντος, θεῖσι, in datiuo plurali: sic δοῖσι σᾶσι. Eandem normam sequitur πᾶς, præterquam quòd Genitiuus & Datiuus singularis acuuntur in vltima: παντός, παντί.

Obseruatio de nominum contractorum accentibus.

Quali accẽtu insignientur nomina cõtracta, docet superior regula quinta de contractis. Has quidem posteriores regulas memini dixisse te, à doctissimo viro, Dõmino Laurentio, Græcæ linguæ scientissimo, didicisse.

Hi tres Acutus, Grauis, & Circumflexus, propriè sunt Accentus, & (vt Græci vocant) προσῳδίαι id est numerosæ quædam vocum modulationes, quæ dulcem suauemq; concentum, miro quodam modo conficiunt, & temperant. Sunt & aliæ inuentę notæ, vtpote πνεῦμα spiritus, & πάθος passio: quæ accentus proprie non sunt, pronunciationem tamen multũ iuuant, & Grãmaticorum consuetudine, inter accentus connumerari possunt.

Δ. *Quid est spirituum officium?*

Μ. Indicare, quænam literæ suo naturali spiritu, siue anhelitu pronunciãtur: item quæ aduentitio spiritu quasi vestiuntur.

Δ. *Quot sunt spiritus Græcè πνεύματα?*

M. Duo { tenuis seu lenis / asper seu densus } græ. { ψιλὸν / δασὺ } sic { ˙ } vt { ὄρος / ἄρτος }

Δ. *Quæ literæ notantur spiritibus?*

M. Illæ omnes dictiones, quæ à vocalibus aut diphthongis incipiuntur, horum altero notantur.

Δ. *Nulla ex consonantibus his insignitur interdum?*

M. Nulla ex consonantibus quæ dictiones incipiunt, admittit spiritum, pręter vnam ρ: hæc enim vbiq; aspiratur, vt ῥᾳθυμία pigritia: quia pro vocali (vt Scholiastes Hephestionis refert) olim habebatur. Quæ si in principio dictionis fuerit, aspero spiritu semper signatur: vt ῥήτωρ rhetor: in medio verò dictionis, si geminũ ρρ reperiatur, primum tenui, sequens aspero spiritu notatur: vt ἐπίῤῥημα aduerbium, παῤῥησία loquendi libertas.

Δ. *Quare dicuntur passiones græcè πάθη?*

M. Ab eo quòd efficiunt, tales appellantur: nam dictiones, quibus applicantur, aliquid pati per eas significamus: vt τοῦτ' pro τοῦτο proferimus, vltima vocali verbi illius per ἀπόστροφον elisa.

Δ. *Quid propriè vocant philosophi τὸ πάθος?*

M. Vocant noxiam quandam qualitatem, quæ rei cuiuspiam naturam lædit, atq; à naturali genuinaq; proprietate deturbat ac dimouet. Hanc alij affectionem, alij perturbationem, alij permotionem, nonnulli verò (vt Græcam vocem significantiùs exprimerent) vocabulo, castis Ciceronianis nondum probato, passionem nominarunt.

Δ. *Quot enumerantur huiusmodi passiones?*

M. Tres

M. Tres { ἀπόστροφος, ὕφεν, ὑποδιαστολή } Latinè { auersio, subunio, subdistinctio }

Δ. *Quid est apostrophos siue auersio?*

M. Est signum quoddam seu nota, in morem tenuis spiritus in minusculis literis, facta in dictionum fine, ad vltimam consonantem apposita, quæ auertit & expũgit vltimam dictionis vocalem, quando sequens dictio incipit à vocali: vt μετ' ἐμοῦ pro μετὰ mecum.

Δ. *Quæ ex vocalibus apostrophon sentiunt?*

M. Quatuor tantum: ex breuibus duæ { ι, ο } ex ancipitibus duæ { α, ι }

Δ. *Auertunturnè & reijciuntur hæ quatuor vocales solùm?*

M. Minimè: duæ etiam diphthongi possunt reijci αι & οι, quæ ratione accentuum pro breuibus in fine habẽtur: & apud Poëtas sæpè corripiuntur, dum sint finales.

Δ. *Nihil est hic notandum de mutanda litera?*

M. Maximum certè est hoc loco animaduertendum documentum: si post apostrophon alicuius vocalis, aut diphthõgorum αι, οι, relinquetur consonans tenuis π, κ, τ, & dictio protinùs sequens aspero spiritu notabitur, tenuis illa in suam aspiratam commutabitur: vt π in φ, κ in χ, τ in θ, idq; in contextu orationis. Itaq; pro ἐπὶ ἡμῖν per apostrophon ἐπ' ἡμῖν. Per hanc verò regulam π tenuis trãsit in φ aspiratam, & dicitur ἐφ' ἡμῖν: alioquí, i. aspirata non subeunte, tenuis præcedens manet: vt κατὰ ὀλίγον, per apostr. κατ' ὀλίγον.

Δ. *Vbi præterea vtuntur Græci auersione?*

M. In duarum dictionum contractione in vnam: vt τ'ἀγαθὸν pro τὸ ἀγαθὸν bonum: τὄνομα pro τὸ ὄνομα nomen, & in similibus.

Δ. Quid est ὑφὲν hyphen subunio?

M. Est nota qua vtimur, cùm duas dictiones perperàm disiunctas coniũgimus tali signo ⌣: vt πρόδρομος praecursor, ὁσις⌣οιῶ.

Δ. Quid est ὑποδιαστολὴ subdistinctio?

M. ὑποδιαστολὴ subunioni cõtraria, malè cõiunctas disiungit: vt in ὅ,τι. vel est nota qua discernitur id, quod coniunctum ambiguè accipi potest, vt ὅ,τι, ὅτι quodcunq;. Est articulus quandoq; cui ornatus gratia additur syllaba τι. idem ὅτι coniunctio esse potest discriminis gratia: ὅ,τι est articulus quodcunq;: ὅτι verò sine distinctione, coniunctio quòd: hæc dicitur etiam ὑποσιγμὴ.

Δ. Quò facilius haec omnia syllabarum accidentia, in summa decem iam à te vberiùs pertractata, memoriæ mandentur, collige breuiter, & quasi in tabula depinge.

M. Faciam quod iubes, & sic decem προσῳδίας cum notis & exemplis colloco.

προσῳδίαι	accentus	notæ	exempla.	
ὀξεῖα	acutus	/	θεός	deus
βαρεῖα	grauis	\	τιμὴ	honor
περισπωμένη	circumflexus	ʌ vel ~	ποιῶ	facio.

πνεύματα	spiritus	nota	exempla.	
δασεῖα	asper	‘	ἁμαρτία	peccatum
ψιλὴ	tenuis	,	ἄγγελος	nuncius

χρόνοι	tempora	notæ	exempla.	
μακρὸς	longum	-	κᾶλος	bonus
βραχὺς	breue	∪	μέλος	membrum

πάθη

παθη	passiones	notæ	exempla.
ἀπόστροφος	auersio	,	κατ' ἰμῶ
ὑφὴ	subunio	˘	κατα στροφὴ
ὑποδιαστολὴ	subdistinctio	,	το, τε, ὁ, τι.

Δ. Recitè quidem: sed quo iam puncto distinguuntur sententiæ?

M. Subdistinctione, Græcè ὑποδιαστολῇ hac nota (,)

Δ. Suntnè alia puncta quæ orationi, & non vni alicui syllabæ subseruiunt?

M. Sunt tria: μέση, τελεία, ἐπερωτήσεως — medium; perfectum seu plenũ punctũ; interrogationis nota.

Δ. Quare dicitur medium punctum?

M. A situ, quod ad medium literæ vltimæ adscriptum, declarat mediocriter quiescendum, hac nota (:)

Δ. Quid perfectum seu plenum?

M. A situ sic vocatur, quoniam perficit sententiam, & plenè quiescendum indicat, hoc signo (.)

Δ. Quod est interrogationis signum apud Græcos?

M. Hoc modò formatur (;)

Δ. Quid præterea obseruandum?

M. Obseruandum est, duo puncta super αι, αυ, οι, ωι posita, διάλυσιν siue διαίρεσιν cõstituere, & duas syllabas, non diphthongum esse, significare: vt παις puer, αὐλος fistula, ζοίλος Zoilus.

Hactenus de Orthographia.

De

De Etymologia secundo horreo.

Δ. *Quoniam nunc de his elementis, scilicet literis & syllabis, tanquam Grammatices initijs, satis disseruimus, ad Etymologiam, tertium nostri spicilegij horreum, ad excutiendas & exterendas dictionum spicas, quæ ex syllabis constantur, transeamus: & ipsam, qua poterimus breuitate, percurramus. Quid est Etymologia?*

Μ. Est, quæ docet nomina & verba rectè flectere, & verborum originem rimari & perscrutari.

Δ. *Quot sunt in Etymologia considerandæ?*

Μ. Duo: varietas nominis: appellatur enim { etymologia à Græcis. / originatio à Scauro. / veriloquiũ & notatio à Cice. } Partes orationis.

Δ. *Vnde deducis?*

Μ. A Græco verbo ἔτυμος verus, & λόγος sermo.

Δ. *Vbi potissimum versatur?*

Μ. Circa dictiones, & partes orationis, λέξεως, καὶ μέρη λόγου.

Δ. *Quid est dictio?*

Μ. Dictio (testante Vrbano) est minima pars compositæ orationis indiuisibilis.

Δ. *Vnde coalescunt dictiones.*

Μ. Ex syllabis, quas modò ex literis conflari docebã.

Δ. *Quid ex dictionibus contexitur?*

Μ. Oratio.

Δ. *Quid est oratio?*

Μ. Est nihil aliud, quàm dictiones & verba, quibus exprimimus, quod mente concepimus.

Δ. *In quot partes resoluitur omnis oratio apud Græcos?*

Μ. Græci, quemadmodum Latini, octo esse orationis partes concordissimè asserunt: verùm illi, tacita interiectio-

interiectione, quam ſub aduerbio comprehendunt, articulum inter orationis partes connumerant.

Δ. *Recenſe illas octo orationis partes?*

M.

Articulus	Græcè	ἄρθρον
Nomen		ὄνομα
Pronomen		ἀντωνυμία
Verbum		ῥῆμα
Participium		μετοχὴ
Aduerbium		ἐπίῤῥημα
Coniunctio		σύνδεσμος
Præpoſitio		πρόθεσις.

Δ. *Non partiuntur iſtæ octo in ſuas partes?*

M. Partiuntur in duas: flexibiles, ſeu mobiles. inflexibiles, ſeu immobiles:

Δ. *Quæ flectuntur? quæ non?*

M. Flexibiles ſunt quinque: Articulus, Nomen, Pronomen, Verbum, Participium. inflexiles tres: Aduerbium, Coniunctio, Præpoſitio.

Δ. *Quare dicuntur flexiles?*

M. Quia per caſus & tempora flectuntur: per caſus quatuor: Articulus, Nomen, Pronomen, Participium. per tempora: verbum.

Δ. *Quare inflexiles?*

M. Quia per caſus & tempora non variantur.

De Articulo.

Δ. *Quare articulum in prima fronte collocas, quùm nomen eum locum occuparet?*

M. Licèt nomen ſit præcipua orationis pars, iure tamen primum locum occupat articulus: quòd non ſolùm ad orationis ſtructuram, ſed nominum, & participiorum

inflexionem, admodum neceſſaria eſt eius declinatio.

Δ. *Vnde putas deriuari ἄρθρον?*

M. Manuelis Moſcopulus, non contemnendus author, à Græco verbo ἀρτάω deducit, quod appendo & alligo ſignificat, quoniam ἄρθρον. i. articulo, orationis mẽbra cohæreant, & alligentur, nominum caſus ac genera internoſcantur.

Δ. *Quam habet hic articulus ſimilitudinem, cum corporis articulis?*

M. Magnam certè inter ſe habent ſimilitudinem. Nam quẽadmodũ corporis noſtri molem, articulis vegetamus: ſic iſtis particulis, diſcriminatas orationis partes compingimus.

Δ. *Quid eſt igitur articulus?*

M. Eſt particula orationis, quæ per numeros & caſus variatur, & nomini, participioue, modò præponitur, modò ſubijcitur: minuta quidem particula, ſed ſi eam tollas, nihil aptum, nihil integrum ſonabit.

Δ. *Videris ex his verbis, articuli diuiſionem quandam elicere. Dic quotuplex ſit articulus.*

M. Dup. { præp. / ſubiũ. } Gr. { προτακτικὸς ὁ ὁς / ὑποτακτικὸς ὁ ὁς } { quo penitus carent latini. / quẽ latini inter pronomina numerant, & relatiuum vocant. }

Δ. *Quot accidunt articuli declinationi?*

M. Articulo, vt & nomini accidunt: { genus / caſus / numerus / figura } græcè { γένος / πτῶσις / ἀριθμός / χῆμα. }

Δ. *Per quot genera variatur?*

M. Per tria: { maſc. / fœm. / neut. } græcè { ἀρσενικὸν / θηλικὸν / ἀδέτερον } vt { ὁ / ἡ / τὸ } { hic / hæc / hoc }

Δ. *Quot ſunt numeri apud græcos in articulis, & cæteris partibus flexibilibus?*

M. Tres: { ſing. / dua. / plu. } gr. { ἑνικὸς / δυϊκὸς / πληθυντικὸς } vt { ὁ / τὼ / οἱ } { qui vnam rem donotat / qui duas complectitur / qui plures duabus ſignificat }

Δ. Cum

Δ. *Cùm duos tantummodo numeros, ſingularem ſcilicet, & pluralem, ex latinis didiceris: cur dualis numeri acceſſione, numerorum copiam adauges, & amplificas?*

M. Hunc dualem numerum, vber illa & copioſa græcæ linguæ fæcunditas dedit: ipſa enim meo iudicio (ſi quæ alia) fertiliſſima eſt, & verborũ longè ditiſſima. Latini id numero plurali efferũt, quod vnitatẽ excedit. Græci, quæ duo tantum notant, duali pronunciant: & quæ duobus plura ſunt, plurali numero fœliciter inſinuant.

Δ. *Quibus caſibus inflectitur articulus?*

M. Quatuor. { nom. gen. dat. accu. } nã vocatiui nullus eſt articulus, ſed eius vice vtimur vocãdi aduerbio ὦ: & ablatiuus, quo Græci in vniuerſum carent, latinorum eſt proprius.

Δ. *Quot ſunt figuræ in articulo?*

M. Duæ: { ſimplex / compoſita } græcè { ἁπλῆ / σύνθετος } vt { ὁ / ὁσ῾ε }

Δ. *Inflecte articulum præpoſitiuum per caſus, genera, & numeros?*

	N.	G.	D.	A.			
M. Maſ.	ὁ	τοῦ	τῷ	τόν	S.	τὸ Ionicè τοῖο	
	τὼ	τοῖν	τοῖν	τὼ	D.		(æol. τὼς.
	οἱ	τῶν	τοῖς	τοὺς	P.	τοῖς Io. τοῖσι, poët: τοισ῾ι. τὸς	
	N.	G.	D.	A.			
Fœmin.	S. ἡ	τῆς	τῇ	τὴν	S.	Doricè ἁ, τᾶς, τᾷ, τὰν	
	D. τὼ	ταῖν	ταῖν	τὼ	D.		(io: τῃς, & τῃσι.
	P. αἱ	τῶν	ταῖς	τὰς	P.	αἱ, do: ταῖ, τῶν, dor: τᾶν, ταῖς,	
	N.	G.	D.	A.			
Neutr.	τὸ	τοῦ	τῷ	τὸ	S.	τὸ Ion: τοῖο	
	τὼ	τοῖν	τοῖν	τὼ	D.	τοῖν Ion: τοίοιν	
	τὰ	τῶν	τοῖς	τὰ	P.	τοῖς Ion: τοῖσιν	

Sic cõpoſitus ὅσ῾ε, ὅσ῾ε, τόσ῾ε, & ὅγε, ὅγε, τόγε.

Δ. *Vndè deducitur ſubiunctiuus articulus, quem inter pronomina Græci commemorant?*

M. Non est operosum alterum ab altero deducere: nam, qui prępositiui declinationem nouerit, facillimè subiunctiui nouerit.

Δ. *Quomodo subiunctiuum ex præpositiuo formas?*

M. Præpositiuo articulo ὁ addo σ, & inde subiunctiuus articulus ὁς nascitur, eiusdem generis & casus. Præterea, vbicunq; præpositiuus in fronte habebit τ, illa lítera τ est expellenda, & in illius locum asper spirítus est subrogandus: vnde ex τ̓ præpositiuo, fit ὅν subiunctiuus. Ex τ̓ῶν fit ὧν, ex τοῖς οἷς nascitur. Postremò, præpositiuis à vocalí incipientíbus, & tonum nõ habentíbus, tonus acutus est admouendus: eo modo, ex ὁι & ἁι præpositiuis, consurgunt οἱ & αἱ subiunctiui.

Δ. *Licèt hic locus non postulet, vt de subiunctiuo articulo agamus, tamen, (quoniam de illius deductione verba fecimus) non erit ab instituto nostro prorsus alienum, si eius formationem hîc affigas, de quo in pronomine esset agendum. Inflecte igitur subiunctiuum.*

	N.	G.	D.	A.	
Mascul.	ὅς	οὗ	ᾧ	ὅν	S.
	ὼ	οἷν	οἷν	ὼ	D.
	οἱ	ὧν	οἷς	οὕς	P.

M. Fœm.

	N.	G.	D.	A.	
	ἥ	ἧς	ᾗ	ἥν	S.
	ἁ	ἷν	ἷν	ἁ	P.
	αἱ	ὧν	αἷς	ἁς	P.

} sic cõposi. ὅστις, ἥτις, ὅτις.

	N.	G.	D.	A.	
Neutrum.	ὅ	οὗ	ᾧ	ὅ	S.
	ὼ	οἷν	οἷν	ὼ	D.
	ἁ	ὧν	οἷς	ἁ	P.

} ἅ & ἄττα quæ.

Δ. *Quæ maximè memoriæ lubricæ possunt opitulari, ad expeditiorem horum articulorum*

articulorum inflexionem?

M. Quatuor regulæ ſunt puerorum mentíbus infigendæ, quæ rudiores omní moleſtia liberant, & nomíni, pronomíni, & participio bellè congruunt.

Regula prima.

Articulus maſculínus & neuter, in omníbus numeris, eoſdem habent genitiuos & datiuos.

Regula ſecunda.

Omnis dualis nominatiuum & accuſatiuum ſimíles habet: eodem modo, genitiuum & datiuum.

Regula tertia.

Neutrum genus, in ſingulari & plurali, duos caſus ſimíles habet, nominatiuum & accuſatiuum.

Regula quarta.

Omnis genitiuus pluralis, cuiuſcunq; generis, perpetuò deſinit in ων. Et hactenus de Articulo.

De Nomine.

Δ. *Quid nomen articulo adiunxiſti, & verbo præpoſuiſti?*

M. Quia nomen, in oratione, verbo præponitur, idcirco ante verbum rectè collocatur.

Δ. *Quid eſt nomen Græcè ὄνομα?*

M. Eſt pars orationis caſibus inflexa, quæ dictiones complectitur, corpus aut rem ſignificantes.

Δ. *Seperatur nè quæſo corpus a re?*

M. Maximè: nam apud Grammaticos id corpus vocatur, quod tactu & viſu percipitur: vt βίβλος liber, λίθος lapis, τράπεζα menſa, ſunt corpora. Illud verò res appellatur, quod ſola mente, & cogitatione comprehenditur: vt

παιδεία disciplina, ὀργὴ ira, ἀμαθία imperitia, sunt res.

Δ. Quotuplex est nomen apud Græcos?

M. Vt apud Latinos, sic apud Græcos duplex { proprium κύριον / appellatiuum προσηγορικόν }

Δ. Quid est proprium Græcè κύριον?

M. Est nomen, quod cuiuscq; rei propriã & peculiarẽ substãtiã significat: vt Πλάτων, Σωκράτης, Πέτρος: nomen vnius.

Δ. Quid appellatiuum Græcè προσηγορικόν?

M. Est nomen, quod vastam latèq; sparsam, & vniuersalem substantiam repræsentat: vt, ἵππος equus, ἄνθρωπος homo: nomen multorum.

Δ. In quot partes scinditur appellatiuum apud Græcos?

M. Græci cũ Latinis diuidunt, in { substantiuũ ὑποστατικόν / adiectiuum ἐπίθετον } vt { ἡ πόλις ciuitas. / ἀγαθὸς bonus. }

Δ. Quot tribuuntur nominibus?

M. Septem: { genus / numerus / casus / declinatio / species / figura / comparatio } græcè { γένος / ἀριθμός / πτῶσις / κλίσις / εἶδος / σχῆμα / σύγκρισις }

Δ. Quæ sunt ex his maximè necessaria, de quibus hoc loco est tractandum?

M. Genus, numerus, casus, declinatio: nã de reliquis fusiùs, post nominũ cõtractorum declinationẽ, tractabimus.

Δ. Quot sunt genera?

M. Sex sunt nominũ genera. { masc. ἀρσενικόν / fœm. θηλυκόν / neut. οὐδέτερον / cõm. κοινόν / omne. ἅπαν / pmisc. ἐπίκοινον } vt { ὁ ἄγγελος nuncius / ἡ μοῦσα musa / τὸ βῆμα altare / ὁ καὶ ἡ ἄνθρωπος homo / ὁ ἡ τὸ μακάρ beatus / ὁ ἀετὸς aquila }

Δ. Quot sunt numeri?

M. Tres: vt in articulo est dictum.

Δ. Quot sunt casus nominum?

M. Sunt

M. Sunt 5. Nom. Gen. Dat. Acc. Voc. — gr. ὀρθὴ alias ὀνομαστικὴ, γενικὴ, δοτικὴ, αἰτιατικὴ, κλητικὴ — vt κύριος domin⁹, τοῦ κυρίου, τῷ κυρίῳ, τὸν κύριον, ὦ κύριε

Δ. *Quid est declinatio?*

M. Est nominis, per casus, inflexio.

Δ. *Quot sunt apud Græcos declinationes, κλίσεις?*

M. Numero decem.

Δ. *Possunt diuidi in suas partes?*

M. Maximè: sunt aliæ simplices, cõtractæ — gr. ἁπλαῖ, συνηρημέναι — 5. priores, 5. posteriores

Δ. *Vndè oriuntur illi ordines flectendi nomina, quæ vocantur contracta?*

M. Ex quinta nominũ simpliciũ inclinatione: nã cũ in quibusdã nominibus quintæ declinationis, cõtinuæ vocales faciãt κακοφωνίαν, solent eæ vocales mutari, cõcerpi, & collidi, ne hiulca fiat pronũciatio. Inde nomina quædã contracta vocamus, naturã quidẽ quintę declinationis seruantia, sed alicubi propter suauiorẽ pronunciationẽ, nonnihil mutantia: de quibus in cõtractis plura.

Δ. *Quotuplices sunt nominum simplicium inflexiones?*

M. Duplices: ἰσοσύλλαβοι, παριsyllabicæ; περιττοσύλλαβοι, imparisyllabicæ — vt θεός, θεοῦ; τρίαις, τρίαιν-ος

Δ. *Quare dicuntur ἰσοσυλλάβως, i. parisyllabicè inflexa?*

M. Quia paribus inflectũtur syllabis: vt in genitiuo, nõ sunt plures syllabę, cẽ in nominatiuo: vt ὀχύωσις τοῦ χύσ-.

Δ. *Quare dicuntur περιττοσυλλάβως declinata?*

M. Quia syllabis numero imparibus flectuntur: nã obliqui Græcè πλάγιαι, superant rectos, græcè εὐθείας, numero syllabarum: vt τὸ βῆμα, βήματος, βήματι, altare.

Δ. *Quot sunt declinationes parisyllabicè inflexæ?*

M. Quatuor priores: quarum tres sunt communes, quarta Atticorum propria: sola quinta est imparisyllabica: quia eius obliqui nominatiuum superant syllabis.

Δ. *Sed antequam ad nomina inflectenda maturemus, ne fortassè dialectorum insolentia*

insolentia pueri perplexi hæreant, operæpretium erit, obiter annotare Græcos (quorum monumenta per manus quodammodo ad nos sunt transmissa) non omnes vna voce, vna linguæ proprietate, & scribendi genere vsos esse: nam diuersarum regionum, vt diuersi fuerunt mores & ritus, ita apud eas, dissimiles fuerunt loquendi & scribendi formæ. Quot sunt igitur præcipuæ linguæ, dialecti, seu loquendi idiômata, quæ in Græcorum scriptis passim notantur?

M. Quinq; præcipuę:

ἀττὶς	Attica	omnium comptissima, & optima, dicta ab Atthide Cranai filia, qua vsi sunt attici: vt Demost. Isocrat. Zenoph. Plato, Aristophanes.
ἰωνὶς	Ionica	ab Ione, filio Apollinis appellata, qua vsi sunt Herodot. Hippocrates, & maxime Homerus.
αἰολὶς	Æolica	Ab Aeolo Hellenis filio nominata, qua vsi sunt Alcæus, Sappho Lesbia.
δωρὶς	Dorica	A Doro Deucalionis & Pyrrhæ filio dicta, qua vsi sunt Siculi, & Rhodii: vt Theocritus & Pindarus.
κοινὴ	Cõmunis	qua vsi sunt omnes promiscue, & communiter, vti nomen significat, nulli Græcorum genti peculiaris, vt quæ cõmunia comprehendat vocabula, & ab omnibus pariter vsurpata.

A. *Non sunt plures præcipuæ dialecti his quinq; à te recitatis?*

M. Non fuerunt plures præcipuæ, ab eximijs Græcis scriptoribus celebratæ. Multæ tamen aliæ & innumeræ fuerunt, tot scilicèt quot fuerunt nationes, quæ græco sermone vterentur: veluti Bœotica, Sicula, Rhegina, Cretensis, Tarentina, Cypria, Chalcidica, Macedonica, Thessalica, Laconica, Syracusana, Pamphylica: verùm minùs propriæ dicuntur, quòd illis nulli libri scripti fuerũt, qui ad nostra vsq; tempora peruenerint.

A. *Non erit certè superuacaneum, nec ab hoc nostro instituto alienum, quoniã in.5. linguis versamur, si generaliter hic, per breuissima schemata appingas, quid vnumquodq; harum præcipuarum linguarum idiôma, veluti sibi peculiare vendicet.*

M. Faciam quod iubes libentissimè, & breuissimè, & has præcipuas linguas hîc leuiter attingam, quoniam posteà

Dorica ponit pro:

ſteà has ſpicas diligentiùs & latiùs euentilabimus.

Generalia præcepta de quinque Dialectis.

Attica.

Attica ponit pro σ { ρ, τ, ξ } vt { θαῤῥεῖν confidere, pro θαρσεῖν. / γλῶῆα pro γλῶσα lingua. / ξύμφιρον pro σύμφιρον vtile.

Ionica.

Ionica ponit pro { α→η, π→κ, φ→π, τ→θ } vt { ἡμίρη pro ἡμέρα dies. / κῶς pro πῶς quomodo / ἀπαιρῶμαι pro ἀφαιρῶμαι auferor.

Dorica.

Dorica ponit pro: { η→α, ω→α, α→η, ει→η, ου→ω, ὐ→ευ, υ→οι, σ→τ, ϑ→σ, ν→σ, ε→α, οι→ω, κ→τ, τ→κ } vt { ἀμέρα, pro ἡμέρα dies. / μυσαῶν, pro μυσῶν muſarum. / ζᾶν, pro ζαῶ viuere. / λαβᾶν, pro λαβεῖν accipere. / μῶσα, pro μοῦσα muſa. / Δαμοδῆνυς, pro Δαμοδήνους Demoſthenis. / τύπτοισα, pro τύπτουσα verberans. / τὺ, pro σὺ. / σιός, pro θεός Deus. / τύπτομες, pro τύπτομεν verberamus. / αἶκα, pro εἴκε, ſic & πόκα pro ποτὲ aliquãdo / πωμενικός, pro ποιμενικός paſtoralis. / τῆνος, pro κεῖνος vel ἐκεῖνος ille. / πόκα, pro ποτὲ.

Aeolica.

Æolica ponit pro: ν {α ω ω} ; ϛ {α ω ω} ; α {α ω ω} ; μμ {ττ κ} ; ει {κ} } vt

ἄμμες, ꝓ ἡμεῖς, dorũ more, sed dor. huiusmodi α producitur, (æolice corripitur.

ἰδϝῶσα, pro ἰδοῦσα videns

ὥμοιος, pro ὅμοιος similis.

ὄττατϝα, ꝓ ὄμματα oculi & β ante ρ ponit, vt

ἐλθῆν, pro ἐλθεῖν venire (ꝓ ῥόδον, βρόδον, rosa.

Atq; hæc generaliter de dialectis dicta inpræsentiarum sufficiant: reliquas partim in orationis partibus interspergemus, partim peculiari suo loco post prosodiam latiùs tractabimus.

Δ. *Obseruanda sunt nè hæc in omnibus dictionibus idiômata?*

M. Minimè: nisi in certis quibusdam vocibus, & certis casibus partium orationis, quæ per casus inflectuntur: & certis quibusdam personis, & temporibus verborum, ista locum habent. Quamobrem his sic prælibatis, veniamus ad nominum inflexiones.

De prima Declinatione.

∇. *Quot habent terminationes, nomina primæ declinationis?*

M. Duas: {ας ης} vt {ὁ Αἰνείας Æneas. ὁ Ἀγχίσης Anchises.}

Δ. *Quot genera præcipuè complectitur hæc prima?*

M. Nomina masculini generis in ας & ης. Constantinus Lascaris, insignis Grammaticus, hic adiungit nomen cõmunis generis: vt ὁ καὶ ἡ λῃστής latro: quod Theodorus Gaza non approbat.

Δ. *Appone hic aliquam formam, qua demonstretur nominum huius declinationis inflexio.*

M.

	Sin.			Dua.	Plu.
No.	ας	ης	No.ac.	α	αι
Ge.	ου	ου.	Ge.da.	αιν	ων
Da.	ᾳ	ῃ			αις
Ac.	αν	ην			ας
Vo.	α	η			αι

Δ. Ex-

Δ. *Exemplis manifesta secundum varietatem linguarum?*

			Comm.	Ionicè	Dor.	Aeo.bæot.	Poeticè.
M.Sin.	No.	ὁ	ἀνείας	ἀνείης			
	Ge.	τοῦ	ἀνείου	ἀνείεω	ἀνείας	ἀνείαω	ἀνείω
	Da.	τῷ	ἀνείᾳ	ἀνείῃ			
	Ac.	τὸν	ἀνείαν	ἀνείην vel ἀνείεα			
	Vo.	ὦ	ἀνείας	atticè ἀνείας			

Dua.	No.& ac.	τὼ	ἀνείᾱ	Dualis non variatur dialectis.
	Ge.& da.	τοῖν	ἀνείαιν	
	Vocat.	ὦ	ἀνείᾱ	

			Ionicè	Dor.	Acoli.	
Plu.	No.	οἱ	ἀνείαι			
	Ge.	τῶν	ἀνειῶν	ἀνείεων	ἀνειάων	
	Da.	τοῖς	ἀνείαις	ἀνείης vel ησι		ἀνείαισι
	Ac.	τοὺς	ἀνείας	ἀνείεας		atticè
	Vo.	ὦ	ἀνείαι			

Δ. *Inflecte nomen in ης, primæ declinationis iuxta hanc formam.*

			Com.	Ionicè	Dor.	Acol.	Poet.	Att.
M.Sin.	No.	ὁ	ἀγχίσης		ἀγχίσας	ἀγχίσα		
	Ge.	τοῦ	ἀγχίσου	ἀγχισέω	ἀγχίσα	αω	ω	
	Da.	τῷ	ἀγχίσῃ		ἀγχίσᾳ			
	Ac.	τὸν	ἀγχίσην		ἀγχίσαν			
	Vo.	ὦ	ἀγχίσῃ		ἀγχίσα			ἀγχίσης

Dua.	No.& ac.	τὼ	ἀγχίσα	Dualis nō variatur dialectis
	Ge.& da.	τοῖν	ἀγχίσαιν	
	Vocat.	ὦ	ἀγχίσα	

	Plu:	Com:	Ion:	Dor:	Aeol:	Att:
No.	οἱ	ἄγχισαι				
Ge.	τῶν	ἀγχισῶν	ἀγχισίεωϱ	ἀγχισᾶϱ	σάων	
Da.	τοῖς	ἀγχίσαις	ηις vel ησι			ἀγχίσαισι
Ac.	τοὺς	ἀγχίσας	εας			
Vo.	ὦ	ἄγχισαι				

Δ. Rectè: *ſed cur habet* Datiuum τῷ ἀινείᾳ & ἀγχίσῃ *iota infrà ſubſcriptum?*

M. Datiuus ſingularis in omnibus declinationibus pariſyllabicè inflexis habet ι ſic ſubſcriptum: vt in regula de α habente ἰῶτᾳ ſubſcriptum.

Δ. *Quid eſt in hac declinatione annotandum de genitiuo?*

M. Nomina quædam in ᾶς præſertim doricè declinata, omnium Grammaticorum more genit. finire in ᾶ: vt ὁ θωμᾶς, τοῦ θωμᾶ, ὁ χϱυσολωϱᾶς, τοῦ χϱυσολωϱᾶ, ὁ λαϰᾶς, τοῦ λαϰᾶ: ὁ πυθαγόϱας, τοῦ πυθαγοϱᾶ: ſic ὁ ἀϱχίτας, ὁ ἄννας, ὁ ϰαϊάφας, & ſimilia.

Δ. *Non eſt aliquid de vocatiuo animaduerſione dignum?*

M. Sedulò eſt hoc notandum pueris, vocatiuum nimirùm, nominum in της deſinentium, exire in α breue: vt no. ὁ μεϑίετης, vocat. ὦ μεϑίετα, conſiliarius: ὁ τοξότης vocat. ὦ τοξότα. Sic gentilia notanda ſunt, vt ὁ σϰύθης, ὦ σϰύθα: item poëtica in πης, vt ὁ ἐυϱιόπης, voc. ὦ, ἐυϱιόπα. Poſtremò, nomina â verbis compoſita, μετϱῶ, πωλῶ, τϱίβω: vt ὁ βιβλιοπόλης bibliopola, vocat. ὦ βιβλιοπώλα, γεωμέτϱης, ὦ γεωμέτϱα, terræ menſor, ὁ παιδοτϱίβης, voc. ὦ παιδοτϱίβα, puerorum inſtitutor.

Δ. *Quomodo exit vocatiuus ſingularis ſecundùm atticos?*

M. In omni declinatione ſimilis eſt nominatiuo.

Δ. *Non ponitur aliquando vocatiuus pro nominatiuo in hac declinatione?*

M. Maximè: eſt enim poëtis familiare, vſurpare vocatiuum in α, pro nomin. in ας, vel in ης: vt ὁ ἀϱχίτα, pro ὁ ἀϱχίτας, Architas: ὁ μεϑίετα, pro ὁ μεϑίετης, cõſiliarius, prudens.

De

De Dialectis.

Δ. *Quomodo differunt Iones à Doribus?*

M. Differunt in omnibus orationis partibus. Nam Iones α mutant in η: dores contrà, η mutant in α, vt

Com. { ὁ ἡ ὁἱ } { ἀινείας σοφίᾱ ἡμέρᾱ } Ionicè { ἀινείης σοφίη ἡμέρη } Æneas. Sapientia. Dies.

Com. { ὁ ἡ } { χρύσης τιμὴ } doricè { χρύσας τιμὰ } Chryſes honor

φιλήσω amabo, futurum à φιλέω, doricè φιλάσω.

Δ. *Quot & quibus caſibus variat dialectis hæc prima?*

M. Ge. ſing. { commun. doricè æo. bæot. ionicè poeticè } { ἀινέᾱ ἀινέα ἀινέαο ἀινείω ἀινέω } Ge.p. { com. dor. æol. ion. } { ἀινέων ἀινεᾶν ἀινεάων ἀινείων } dat. quoque pl. nõnunquã variatur, vt cõmun. dicimus ἀινείαις io. ἀινέῃς vel ῃσι, at. αισι.

De ſecunda Declinatione.

Δ. *Quot habet terminales ſeu finales literas ſecunda declinatio?*

M. Duas: { α η } vt { ἡ μοῦσα ἡ τιμὴ } muſa honor

Δ. *Cuius generis ſunt nomina ſecundæ declinationis?*

M. Omnia nomina ſecundæ declinationis ſunt generis fæminini: quorũ genitiuus deſinit in ας, vel ης, datiuus in α vel η, diphthongis impropriis: accuſat. in αν, vel ην, vocatiuus ſemper nominatiuo ſimilis: dualis & pluralis, vt in prima declinatione.

Δ. *Da aliquam huius declinationis formulam, per quam in declinandis nominibus dirigantur Tyrones.*

		No.	Ge.	Da.	Ac.	Voc.
M.	Sing.	α, η	ης	ῃ	αν, ην	α, η
	Dual.	α	αιν	αιν	α	α
	Plur.	αι	ῶν	αις	ας	αι

Δ. Vtramque terminationem, α & η, iuxta hanc formam exemplis illustra, μελίσσα apis, & ἀρετή, virtus.

M. Sin.	No. ἡ	μελίσσα	Ionicè	μελίσση
	Ge. τῆς	μελίσσης	Doricè	μελίσσας
	Da. τῇ	μελίσσῃ	Doricè	μελίσσᾳ
	Ac. τὴν	μελίσσαν		
	Vo. ὦ	μελίσσα		

Dual.	N.& A. τὰ	μελίσσα
	G.& D. ταῖν	μελίσσαιν
	Vocat. ὦ	μελίσσα

Plur.	N. αἱ	μελίσσαι	(μελισσέων.
	G. τῶν	μελισσῶν	Dor. μελισσᾶν, Aeol: μελισσάων, Ion.
	D. ταῖς	μελίσσαις	Io: & Dor: μελίσσης, μελίσσῃσι, με-
	A. τὰς	μελίσσας	λίσσαισι. Att.
	V. ὦ	μελίσσαι	

Δ. Inflecte ἀρετή.

M. Sin.	No. ἡ	ἀρετή
	Ge. τῆς	ἀρετῆς
	Da. τῇ	ἀρετῇ
	Ac. τὴν	ἀρετήν
	Vo. ὦ	ἀρετή

Dual.	N.& A. τὰ	ἀρετά
	G.& D. ταῖν	ἀρετάῖν
	Vocat. ὦ	ἀρετά

Plur

	No.	αἱ	ἀριϛαί
	Ge.	τῶν	ἀριτῶν
Plu.	Da.	ταῖς	ἀριταῖς
	Ac.	τὰς	ἀριτάς
	Vo.	ὦ	ἀριϛαί

Do: ἀριϛαῖν, Aeo. ἀριϛάων, Io: ἀριϛέων.

Δ. *Quid in hac declinatione eſt obſeruatione dignum?*

Μ. Quæcunq; nomina habent α purum, vel in θα, ρα, δα deſinunt, ſeruant α in Genitiuo & Datiuo. Quæ verò nõ in α purum exeunt, ſed cum alia conſonante, vertunt α in η: vt μοῦσα, muſa gen. μούσης, dat. μούσῃ, niſi fuerint ſyncopata: vt ναυσικᾶ ναυσικᾶς, pro ναυσικάα, ναυσικάας Nauſicaa Alcinoi filia.

Δ. *Quid vocas α purum?*

Μ. Quod vocalis aut diphthongus antecedit.

De Dialectis.

Δ. *Quibus caſibus varias Dialectos admittit ſecunda declinatio?*

Μ. Genitiuo plurali, qui præter communem linguam, habet triplicem variationem, eodem planè modo, quo Genitiuus pluralis primę declinationis: alij caſus ſi in α deſinant, Ionicè variantur per η: ſi in η, Doricè per α efferuntur. Datiuum quoq; pluralem in αις Iones variant per ηϛ, & ηϲι: vt ταῖς ἡμέραις, Io: ἡμέρης & ἡμέρηϲι, att. ἡμέραϲι: vt in datiuo plurali primæ declinationis.

Δ. *Quid præterea eſt in hac declinatione notandum?*

Μ. Sciendum eſt, multa huius inflexionis nomina, ſyllabæ vel particulæ φι vel φιν adiectionem apud poëtas ſæpiùs recipere, quàm in alijs declinationibus: quod dum

fit

fit, illa quæ in α desinunt, modò illud retinent, modò Ionico more in η mutantur: vt ὐρανία ὐρανίαφι, Vrania, βία, βίηφι violentia. Quæ verò in η desinunt, nihil mutant: vt ἐυνὴ, ἐυνήφι cubile. Hoc idem quibusdam sequentis declinationis nominibus cõtingit: sed ex terminationibus ος & ον, σ & ν prius abijciuntur, vt σρατὸς σρατόφι exercitus: sic in pronomine ἀυτὸς, ἀυτόφι ipse. Idem, neutra quędã in ος quintæ declinationis, & fœminina in ων, patiuntur: sed in ος, prius ο est in ε vertendum, vt σῆθος σήθεσφι pectus.

Δ. *Quæ nomina patiuntur metaplasmum?*

M. Datiuus singularis secundæ declinationis, item datiuus singularis & pluralis tertiæ, & accusatiuus singularis eiusdem, metaplasmum patiuntur, vt

τῇ ὑσμῖνι	pro	ὑσμίνῃ	bello
τῇ ἀλκὶ		ἀλκῇ	robori
τῷ κλαδὶ		κλάδῳ	ramo
τοῖς ἄσρασι		ἄσροις	astris
τοῖς ἔγκασι		ἐγκάτοις	intestinis
τοῖς πρόβασι		προβάτοις	ouibus
τοῖς πετάλσι		πετάλοις	foliis
τοῖς ἀνδραπόδεσι		ἀνδραπόδοις	mancipijs
τοῖς πρωσώπασι		πρωσώποις	personis

Δ. *Quæ patiuntur Apocopen?*

M. Nomina secundæ declinationis, vt γλῶ pro γλωὴ pupilla. Sic & tertia declinatio: vt

τὸ ἄλφι	pro	ἄλφιτον	farina
τὸ ἔρι		ἔριον	lana
τὸ τρόφι		πρόφιμον	nutritum
τὸ γλάφυ		γλάφυρον	antrum

Sic Nomina quoq; quintæ declinationis Apocopen patiuntur.

In

In	N.	σκέπα	pro	σκέπασμα tegmẽ, ſic γάλα pro γάλακ.	
	G.	ἀέων		ἀέων ⁊c. aiacis, ſic θόων pro θόων ⁊c.	
	D.	τῇ δαΐ		δαΐδι pugnę, ſic ἰδρῶ pro ἰδρῶσι, ſu-	
	A.	ἀπόλλω		ἀπόλλωνα.	(dori.

De tertia Declinatione.

Δ. *Sub quot terminationibus continentur nomina tertiæ declinationis?*

M. Sub duabus: {ος, ον} vt {ὁ λόγος, τὸ ξύλον} ſermo, lignum.

Δ. *Quæ genera complectitur tertia?*

M. {Maſc., Fœm., Com., Neut.} in {ος, ος, ος, ον} vt {ὁ λόγος ſermo. ἡ νῆσος inſula. ὁ, ἡ ἄνθρωπος homo. τὸ εὐαγγέλιον euangelium.}

Δ. *Exprime aliquam huius inflexionis formam.*

		maſ. fœ. com. neu.				*maſ. fœ. com.*	*neut.*
M. Sin.	N.	ος	ον	Dual.	ω	οι	α
	G.	ου			οιν	ων	
	D.	ῳ			οιν	οις	
	A.	ον	ον		ω	ους	α
	V.	ε	ον		ω	οι	α

Δ. *Inflecte aliquod nomen in os maſculini generis, per hanc formulam.*

M. Sin.	N.	ὁ	λόγος
	G.	τοῦ	λόγου att:ion:theſs. λόγοιο, dor: λόγω.
	D.	τῷ	λόγῳ at. τῷ λόγω ſine ἰôta ſubnotato.
	A.	τὸν	λόγον
	V.	ὦ	λόγε att: λόγος.

Dual.	N.A.	τὼ	λόγω	
	G.D.	τοῖν	λόγοιν	io: λόγοῖιν per epentheſin poëticam.
	Voc.	ὦ	λόγω	

	N. οἱ	λόγοι		
	G. τῶν	λόγων	Ion. λογέων	hoc modo. fœm. ἡ
Plur.	D. τοῖς	λόγοις	Ion. att. λόγοισι	νῆσος, & com. ὁ καὶ ἡ
	A. τοὺς	λογας	Dor. λόγως vel λόγος	ἄνθρωπος variantur.
	V. ὦ	λογοι		

Δ. *Inflecte aliquod nomen neutrius generis in ον.*

	No.	τὸ	εὐαγγέλιον
	Ge.	τοῦ	εὐαγγελίου
M. Sin.	Da.	τῷ	εὐαγγελίῳ
	Ac.	τὸ	εὐαγγέλιον
	Vo.	ὦ	εὐαγγέλιον

	N. & A.	τὼ	εὐαγγελίω
Dual.	G. & D.	τοῖν	εὐαγγελίοιν
	Vocat.	ὦ	εὐαγγελίω

	Nom.	τὰ	εὐαγγέλια
	Genit.	τῶν	εὐαγγελίων
Plur.	Dat.	τοῖς	εὐαγγελίοις
	Accu.	τὰ	εὐαγγέλια
	Vocat.	ὦ	εὐαγγέλια

Δ. *Quomodo formantur vocatiui huius declinationis?*

M. Nomina in ος vocatiuum singularem formant in ε: Nomina verò neutra, quotæcunq; sunt inflexionis, ac cuiuscunq; numeri, nominat. accus. & vocat. similes habent, & in plurali semper in α exeunt.

Δ. *Desinunt nè omnia neutra in ον huius declinationis?*

M. Minimè: notanda sunt quædam attica, quę desinunt in ο: vt ἄλλο aliud, τοῦτο hoc. Sic pronomen αὐτὸ ipsum, ἐκεῖνο illud. Sic τηλικοῦτο τοιοῦτο tale. Quæ tamen interdum ν habent adiectum.

Δ. *Suntnè aliqua heteroclita nomina huius declinationis, quæ in singulari numero sunt masculina, fœminina, vel communia, & in plurali neutra?*

M. Maximè: sunt enim hæc sequentia Heteroclita notanda.

Fœm.

Masculin. fœm. & com sing.	ὁ δίφρος	plu. τὰ	δίφρα	subsellium,
	ὁ τραχηλος		τραχηλα	collum,
	ὁ μοχλὸς		μόχλα	vectis, cŏt.
	ὁ λύχνος		λύχνα	lucerna,
	ὁ σαθμὸς		σαθμά	statio,
	ὁ δεσμὸς		δεσμά	vinculum,
	ὁ νῶτος		νῶτα	humerus,
	ὁ ζύγος		ζύγα	iugum,
	ὁ νὴ ἡ τάρτταρος		τάρταρα	tartara,
	ἡ κέλευθος		κέλευθα	via.

De Dialectis.

Δ. *Quot & quibus casibus diuersa idiomata admittit tertia declinatio?*

Μ. Tribus: { genit. tam singulari quam plurali, accusatiuo plurali.

Δ. *Non variat etiam datiuus pluralis?*

Μ. Variat sanè, ι, προσχηματισμῷ adiuncto: non solum Doricè aut Ionicè, sed etiam Atticè: vt λόγοις, λόγοισι, vel λόγοισιν.

De quarta Declinatione.

Δ. *Vndè manat quarta declinatio?*

Μ. Ex tertia, mutato ο in ω, οι in ω, ον in ω: neutrorum quoque ο in ω, non abiecto ν, & α in ω, alioqui est eadem cum tertia, vt tertia: ναὸς, gen. τοῦ νάὸ, dat. τῷ ναῷ, acc. ὁ νεώς, τοὺ νεὼ, τοὺς νεῶς templum, nam quæ in ος purum exeunt, ea vertunt α in ε: vt ναὸς νεώς, λαὸς λεώς: cætera seruant α: vt λαγῶς lepus: sic κάλως, τάλως, &c.

Δ. *Qualis est propriè hæc quarta, nominum parasyllabicè declinatorum?*

M. Merè est attica: nam vertit omnes vocales tertiæ præcedentis declinationis in ω, cuiuscunq; generis aut numeri fuerint.

Δ. *Quot retinet terminationes hæc quarta?*

M. duas: { ως / ων } vt { ὁ νεώς / τὸ ἔυγεων } templum / fertile

Δ. *Quæ genera comprehendit?*

M. Eadem quæ tertia, ex qua nascitur: nimirum mas. fœm. communia in ως, vt ὁ μενέλεως, ἡ ἄλως, ὁ καὶ ἡ ἔυγεως: neutrum vero in ων, vt τὸ ἔυγεων.

Δ. *Habent Attici nullum neutrum huius declinationis in ως?*

M. Habent certè vnum τὸ χρέως debitum, τοῦ χρέω, τῷ χρέῳ, τὸ χρέως, ὦ χρέως.

Δ. *Ostende aliquam variandi formulam in hac declinatione?*

M.

	N.	G.	D.	A.	V.
S.	ως / ων	ω	ῳ	ων	ως / ων
D.	ω	ων	ων	ω	ω
P.	ω / ῶ	ων	ως	ως / ῶς	ω / ω / ω

Δ. *Quomodo exit vocativus?*

M. In hac & alijs, more atticorum, est semper similis nominativo.

Δ. *Manifesta hanc formulam aliquo paradigmate.*

M. Si.

No.	ὁ	μενέλεως	μενέλαος
Ge.	τοῦ	μενέλεω	μενελάου
Da.	τῷ	μενέλεῳ	μενελάῳ
Ac.	τὸν	μενέλεων	μενέλαον
Vo.	ὦ	μενέλεως	μενέλαε

fit ex com: tertia

Dua:

N. & A.	τὼ	μενέλεω	μενελάω
G. & D.	τοῖν	μενέλεων	μενελάοιν
Voc.	ὦ	μενέλεω	μενελάω

fit ex commu:

Plu-

	No.	οἱ	μϱνιέλεω	μϱνιέλαοι	
	Ge.	τῶν	μϱνιέλεωϱ	μϱνιελάων	sic inflectuntur
Plur.	Da.	τοῖς	μϱνιέλεως	μϱνιελάοις	fœ. & com. ἅλως
	Ac.	τὰς	μϱνιέλεως	μϱνιελάας & ἔνγεως.	
	Vo.	ὦ	μϱνιέλεω	μϱνιέλαοι	

Δ. *Inflecte neutrum* ἔνγεων.

	No.	τὸ	ἔνγεωϱ
	Ge.	τοῦ	ἔνγεω
M. Sin.	Da.	τῷ	ἔνγεῳ
	Ac.	τὸ	ἔνγεωϱ
	Vo.	ὦ	ἔνγεωϱ

	N.A.	τὼ	ἔνγεω
Dua.	G.D.	τοῖϱ	ἔνγεωϱ
	Voc.	ὦ	ἔνγεω

	No.	τὰ	ἔνγεᾶ
	Ge.	τῶϱ	ἔνγεωϱ
Plur.	Da.	τοῖς	ἔνγεως
	Ac.	τὰ	ἔνγεω
	Vo.	ὦ	ἔνγεω

Δ. *Quot & quæ sunt huius inflexionis nomina, quæ accusatiuum sine ν faciunt, vt docet Gaza. 2 Grammat. institut.*

M. Quatuor: ἄθως, κῶς, κίεως, λαγῶς } acc. ἄθω, κῶ, κίεω, λαγῶ { Athon mõs, Cos insula, Ceos insula, Lepus } pro ἄθῶϱ, κῶϱ, κίεωϱ, λαγῶϱ.

De Dialectis.

Δ. *Nihil admittit varietatis quarta declinatio?*

M. Quum sit atticorum propria, nihil omninò habet præterquam quod eius genitiuo sing. poëtæ solent, per

proſchematiſmum, adiungere, ὁ: vt No. ὁ ἀνδρόγεως, ge. τοῦ ἀνδρόγεω, poëticè ἀνδρογεῶο: ſic μινῶο, & ſimilia. Præterea nomina quintæ declinationis ſimplicium flectunt in hac declinatione: vt ὁ ἥρως, τοῦ ἥρω, τῷ ἥρῳ, τὸν ἥρω & c. pro τοῦ ἥρωϑ, τῷ ἥρωϊ &c. ſic alia.

De quinta Declinatione.

Δ. *Hactenus quatuor pariſyllaborum nominum declinationes percurriſti: quæ adhuc ſupereſt declinatio?*

M. Quinta imparíſyllabica, quæ vna cum omnibus alijs poteſt, non terminationum modò varietate, ſed canonum & regularum multiplici obſeruatione certare, & eas omnes longè ſuperare: ſiquidem nominatiuus prægnans ſupra modum eſt, abundanſque terminationum, & præter eas, quas cum quatuor præcedentíbus habet ferè communes (addo ferè quía huíus declinationis nullum nomen exit in ν, vt omnia ſecundæ) alias omnes (quotcunq; ſunt) nominum terminationes, capit & continet. Genitiuus nominatíuum ſyllabis ſuperans, deſinit in ος, dat. per ι, accuſ. per α, voc. vt plurimùm nominatiuo ſimílis. No. Acc. voc. duales in ε, Genit. & dat. in οιν. Nom. & voc. plurales in ες (ſi non ſint neutra) Gen. in ων, dat. in σι, acc. in ας.

Δ. *Quot habet terminationes hæc declinatio?*

M. Nouem: ex cõſonãtibus. 5.

ν	ὁ τίταν titan.	Ex vocalibus. 4.	α	τὸ σῶμα corpus.
ρ	μάκαρ beatus		ι	τὸ μέλι mel.
σ	vt ἄιας aiax		υ	vt τὸ γόνυ genu.
ξ	ἄναξ rex		ω	ἡ λητὼ Latona.
ϟ	ἄραϟ arabs			

Δ. Quæ

Δ. *Quæ habet genera?*

M. Omnia nominum genera comprehendit: masc. fœ. communia, neutra.

Δ. *Appone aliquam huius inflexionis figuram.*

	Sing.					Dual.			Plur.				
	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D.	A.	V.
M.	ν α ρ ι σ υ ξ ω ↓	ος	ι	ν α	Similis quãdoque no.	ε	οιιν	ε	ες α	ων	σι ξι ↓ι	ας α	ες α

Δ. *Inflecte ad hanc figuram nomen proprium ὁ ἄιας.*

M. Sing. No. ὁ ἄιας | Ge. τοῦ ἄιαντος | Dat. τῷ ἄιαντι | Ac. τὸν ἄιαντα | Voc. ὦ ἄιαν | & atticè ἄιας |

Dua. No. & Ac. τὼ ἄιαντε | Ge. & Da. τοῖιν ἀιαύτοιιν | Vo. ὦ ἄιαντε |

Plur. No. οἱ ἄιαντες | Ge. τῶν ἀιαίτων | Da. τοῖς ἄιασι | Ac. τὰς ἄιαντας | Vo. ὦ ἄιαντες |

Δ. *Declina nomen neutrum τὸ βῆμα altare.*

M. Sing. No. τὸ βῆμα | Ge. τοῦ βήματος | Dat. τῷ βήματι | Acc. τὸ βῆμα | Vocat. ὦ βῆμα |

Dual. No. & Acc. τὼ βήματε | Ge. & Dat. τοῖιν βημάτοιιν | Voc. ὦ βήματε |

Plur. No. τὰ βήματα | Gen. τῶν βημάτων | Da. τοῖς βήμασι | Ac. τὰ βήματα | Voc. ὦ βήματα |

De Datiuo.

Δ. *Vndè manat datiuus singularis in ι?*

M. A genitiuo in ος, mutando ος in ι, vt à πάρις gen. πάριος, dat. πάριι.

De

De Accusatiuo.

Δ. *A quo formatur accusatiuus in α?*

M. A datiuo, ι, verso in α: vt ab ἥρως, dat. ἥρωι, ac. ἥρωα.

Δ. *Da aliquam regulam de Accusatiuo.*

M. Accusatiuus quintæ in α desinit: vt Ac. τὸν { ἑλλὼα, ῥήτορα, τιτᾶνα, πατέρα } a { ἑλλὼ. ῥήτωρ. τίταν. πατήρ.

Δ. *Quid? exit accusatiuus perpetuò in α?*

M. Minimè: excipiuntur à communi regula attica, quæ faciunt acc. per ω, à comparatiuis scilicet nominibus in ων: vt à μείζων, μείζω.

2. Excipiuntur nomina in ις & υς purum desinentia in genitiuo, faciunt enim illa per ν: vt ὄφις, ge. ὄφιος, ac. ὄφιν serpens, βότρυς, gen. βότρυος, ac. βότρυν racemus.

3. Excipiuntur etiam barytona in ις & υς non purè declinata, quæ vtramq; retinent terminationem, α & ν: vt ἡ ἔρις, ge. ἔριδος, ac. ἔριδα & ἔριν, contentio: sic χάρις gratia, νέηλυς aduena, ge. χάριτος & νεήλυδος.

4. Præterea à, nomina in αως & ους finita: vt à γραῦς, acc. γραῦν vetula, à ναῦς, acc. ναῦν: à βοῦς, acc. βοῦν, bos: raro in α: vt τὴν βόα, poëticè.

De Vocatiuo singulari.

Δ. *Quomodo exit vocatiuus quintæ declinationis?*

M. Vocatiuus, plerunq; est Nominatiuo similis: vt ὁ Νέστωρ, voc. ὦ Νέστωρ Nestor, ὁ ἄρατ, voc. ὦ ἄρατ.

Δ. *Cur interseris plerunq;? sunt nè aliqua hic excipienda nomina, quæ vocatiuum non fundunt nominatiuo similem?*

M. 1 Varia: nam ea nomina quæ per ντος declinantur in genitiuo, & adiectiua in ης & ες, vocatiuum formant in

in ν: vt no: ὁ αἴας, gen: τοῦ αἴαντος, voc. ὦ αἶαν. No. ὁ τέρην, neut. τὸ τέρεν, gen. τέρενος, voc. ὦ τέρεν, tener. No. ὁ χαρίεις, ge. τοῦ χαρίεντος, vo. χαρίεν & ὦ χαρίεις, gratiosus: tollitur αἷς ὦ αἶα rex.

2. Grauitona etiam in ηρ, quæ vocatiuum habent ερ, excipiuntur: vt μήτηρ mater, vo. ὦ μῆτερ, θυγάτηρ filia: sic quoque acutitona quatuor, πατήρ, δαήρ, σωτήρ, ἀνήρ. voc. ὦ πάτερ, &c. reuocato in penultimam accentu: vnum tãtum tollitur ὦ πάτερ.

3. Item diphthongi ευς & ους variant vocat. quæ in vocatiuo deponunt σ: vt à βασιλεύς, vocat. ὦ βασιλεῦ: à βοῦς ὦ βοῦ, abiecta finali litera σ, à nominatiuo: præter ὦ πούς pes, & ὦ ὀδούς dens, ad differentiam aduerbiorum ποῦ vbi, & ὀδοῦ obiter.

4. Grauitona quoq; in ις & υς, notanda sunt, quæ in vocatiuo reiiciunt σ nominatiui: vt ὦ ὄφι, ὦ βότρυ: sic ὦ παῖ, ô puer: sed in ις quæ accentũ habent in vltima, retinẽt suum σ: vt κρηπίς, gen. κρηπίδος, voc. ὦ κρηπὶς crepida.

5. Composita deniq; quædam in ων polisyllaba variantur, quæ vocatiuum in ον formant: vt ὁ ἀπόλλων, vo. ὦ ἄπολλον, ὁ κακοδαίμων, voc. ὦ κακόδαιμον, ὁ γέρων, gen. γέροντος, vocat. ὦ γέρον, senex, ὁ Ἀγαμέμνων, vocat. ὦ Ἀγάμεμνον, & similia.

De Datiuo plurali.

Δ. *Vnde nascitur datiuus pluralis huius declinationis?*

M. Vel à datiuo singulari assumpta litera σ ante ι, & abiectis propter κακοφωνίαν δ, ν, θ, σ: vt à λαμπὰς, dat. λάμπαδι, fit dat. pluralis λαμπάσι, λέοντι, λέουσι, ὄρνιθι, ὄρνισι: vel â nominatiuo singulari addito, ι, nominibus scilicet in ξ, ψ, aut diphthongum ευς & ους exeuntibus: vt ἅρπαξ ἅρπαξι, ἄραψ ἄραψι, βασιλεὺς τοῖς βασιλεῦσι, βοῦς τοῖς βοῦσι,

at ὁ πᾶς τοῖς ποσί.

Δ. *Quid hic notandum?*

Μ. Si post abiectionem consonantis è datiuo singulari, penultima corripitur, fiat in datiuo plurali, diphthongus, & vocalis anceps in singulari, producta positione, habetur longa, hoc modo, λέων ζι λέυσι, τιθεὶς ζι τιθεῖσι, ἑαυτὰ ἑαῦσι.

Δ. *Ostende datiui & nominatiui singularis terminationes, quæ pariunt datiui pluralis terminationes.*

Μ. Dat. sing in

δ ζι	pariũt. da. plural. in	σι	vt	λαμπάσι
ν ζι		σι		τιτᾶσι
τ ζι		σι		λέβησι
θ ζι		σι		ὄρνισι
ον ζι		ευσι		λέυσι
φν ζι		εισι		τιθεῖσι
αν ζι		ασι		ἄϊασι
ων θ ζι		ισι		ἔλμισι
ωυθ ζι		νσι		πίρυσι
ηρ		ασι		πατράσι
ῤ		ψι		ἄρπαψι
ξ ζι		ξι		ἄρπαξι
ευθ ζι		ενσι		βασιλεῦσι
ας		ασι	præter πᾶς τοῖς ποσί.	

Δ. *Quomodo formant datiuum pluralem, illa in ηρ Syncopata?*

Μ. Noua quadam ratione, ea quæ συγκοπὴν patiuntur, à datiuo singulari deriuant datiuum pluralem, mutando ι vltimo loco positum in α, cui σι adnectitur: vt πατράσι μητράσι, θυγατράσι, ἀνδράσι & similia.

De Dialectis.

Δ. *Quid habet quinta varietatis præter communem dialectum?*

Μ. Poetæ

M. Poëtæ formant pluralem datiuum à nominatiuo plurali addendo σι: vt nom. sing. ἥρως, nominat. plurali ἥρωες, datiuus ἥρωεσι, ἄνδρες ἀνδρεσι: & α neutrorum in ες mutando: vt ἔπος ἔπεα ἐπέεσι: Æoles etiam in nominibus masculis desinentibus in ας interponunt ι, vt θόας, μέλας, πάλας, pro θόας, μελας, πάλας.

De quinque declinationibus nominum contractorum.

Δ. *Pertractatis & sic prælibatis simplicium nominum declinationibus, iam ad contractorum inflexiones (vti locus & ordo postulat) veniamus: in quibus luce clariùs perspicient pueri, quàm delectentur Græci suaui vocum pronunciatione: contrà, quantopere hiulcam & asperam aspernentur. Nam si animo non exciderit, pro certo affirmasti, Græcos, excogitatis quibusdam contractionibus, in melioremq; concinniorem formam nomina quintæ declinationis mutasse, quæ crebrò vocalium concursu, duriusculum & molliusculum sonum redderent. Dicito igitur rursus, vndè oriuntur hæ contractæ declinationes.*

M. E quinta simplicium, propter immediatum duarum vocalium concursum, quæ crasin pariunt: quæ si fine crasi declinentur, sunt omninò quintæ simplicium: vt ἀληθὴς, verus, ge. ἀληθέος, ἀληθοῦς.

Δ. *Quare appellantur contractæ declinationes Græcè συναιρημέναι?*

M. Quia in eis duæ syllabæ contrahuntur in vnam, à Græco verbo συναιρεῖσθαι contrahi.

Δ. *Quot & quibus modis commiscentur & contrahuntur.*

M. Duobus: vel { synæresi / crasi } Græcè { συναίρεσις, κρᾶσις.

Δ. *Quid tradunt Grammatici esse συναίρεσιν?*

M. Duarum vocalium eiusmodi coitionem, vt ambæ seruẽtur integræq; existant: vti cùm ex δημοδγέτι pentasyllabo, fit δημοδγέω quadrasyllabum. Nam diphthongus ει

sic conflatur ex ε & ι, vocalibus priùs diductis, vt post contractionem, earum neutra pereat: eodem planè modo, quo oleum & acetum coire & misceri conspicamur: ita enim oleum aceto cohæret, vt interim vtrumq; manifestè demonstres.

Δ. *Quid est crasis?*

M. Est duarum vocalium disiunctarum in diphthongum, aut monodiphthongum, seu vocalem contractio seu mistio, vbi, vel vtraq; vocalis mutatur, vt τείχεα τείχη, εα in η: vel altera duntaxat, vt τείχεϑ, τείχους murus: εο in ου.

De prima.

Δ. *Quot sunt nominum contractorum declinationes?*

M. Quinq;.

Δ. *Quot & quæ sunt terminationes primæ?*

M. Tres: ης, ες, ος vt ἀληθὴς, ἀληθὲς, τέιχος verus, vera. verum, murus.

Δ. *Quæ nomina sunt huius declinationis?*

M. Masculina, fœminina, & communia in ης: vt ὁ δημοδέτης, nomen proprium, ἡ τριήρης, triremis, ὁ καὶ ἡ ἀληθὴς verus, vera. Et neutra in ες & ος: vt τὸ ἀληθὲς, verum, τὸ τέιχος, murus.

Δ. *Appone aliquam huius declinationis tabulam.*

	Sing.					*Dual.*				*Plur.*				
	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D	A.	V.
M.	ης			εα η	ες				εες εις			εας εις	εες εις
	ες	εος ους	εϊ ει	ες	ες	εε η	εοιν οιν	εε η	εα η	εων ων	εσι	εα η	εα η
	ος			ος	ος								

Δ. *Quot*

Δ. *Quot & quæ ſunt contractiones in hac prima?*

M. Quinq; { ου, ει, η } { οι, ω }

Δ. *Vnde conflantur hæ quinq; contractiones?*

M. Exēpre-poſito, hoc modo, naſcūtur, vt ex	εο		ου	genitiuo ſingulari
	εοι		οι	genitiuo duali
	εω		ω	genitiuo plurali
	εῖ	fit	ει	datiuo ſingulari, nom. vo. & ac. plurali.
	εε			
	εα			
	εα		η	accuſa. ſing. nom. acc. & vocat. duali.
	εε			

Δ. *Vno aut alio exemplo explana hanc tabulam.*

M. Sin.	No.	ὁ	ἄρης	Nō cōtrahitur, quia hic eſt nulla attice ἄρεως. (vocaliū cōcurſio.
	Ge.	τοῦ	ἄρεος	ἄρους
	Da.	τῳ	ἀρεῖ	ἄρει
	Ac.	τὸν	ἄρεα	ἄρη
	Vo.	ὦ	ἄρες	

Dua.	N.& A.	τὼ	ἄρεε	ἄρη
	G.& D.	τοῖν	ἀρέοιν	ἀροῖν
	Vocat.	ὦ	ἄρεε	ἄρη

Plu.	No.	οἱ	ἄρεες	ἄρεις
	Ge.	τῶν	ἀρέων	ἀρῶν
	Da.	τοῖς	ἄρεσι	
	Ac.	τὰς	ἄρεας	ἄρεις
	Vo.	ὦ	ἄρεες	ἄρεις

Ad hunc modum inflectuntur fœminina & communia omnia in ης.

Δ. *Inflecte nomen neutrum μέλος membrum.*

M.Sin.	No.	τὸ	μέλος		
	Ge.	τοῦ	μέλτος	μέλως	atticè μέλτως
	Da.	τῷ	μέλτῐ	μέλϵι	
	Ac.	τὸ	μέλος		
	Vo.	ὦ	μέλος		

Dua.	N.A.	τὼ	μέλτϵ	μέλη
	G.D.	τοῖν	μελτοιν	μελοῖν
	Voc.	ὦ	μέλτϵ	μέλη

Plur.	No.	τὰ	μέλτα	μέλη
	Ge.	τῶν	μελτων	μελῶν
	Da.	τοῖς	μέλτσι	
	Ac.	τὰ	μέλτα	μέλη
	Vo.	ὦ	μέλτα	μέλη

Δ. Sũtnè huius inflexionis nomina aliqua, quæ quãdoq; parisyllabicè variãtur?

M. Propria in ης, certis quibusdã casibus, etiam parisyllabicè inflectuntur: vt,

Sing.	No.	ὁ	ἀριστοφάνης	
	Ge.	τοῦ	ἀριστοφάντος	ἀριστοφάνους
	Da.	τῷ	ἀριστοφάντῐ	ἀριστοφάνϵι
	Ac.	τὸν	ἀριστοφάντα	
	Vo.	ὦ	ἀριστόφανες	

Plur.	No.	οἱ	ἀριστοφάνται	(ριστοφάντας, ϵις.
	Ac.	τοὺς	ἀριστοφάνας	nã imparisyllabicè diceremus ἀ≠

His addenda sunt, ab ἔτος, composita: vt,

{ ὁ ἑπταέτης τοῦ ἑπταέτους } { οἱ ἑπταέται τοὺς ἑπτάτας } septennis.

Sic ἀπὸ κλέος gloria, decus cõpositа, ferè sic cõtrahuntur: vt,

	No.	ὁ	ἡρακλέης	ἡρακλῆς	εἷς	ἐμπεδοκλῆς
	Ge.	τοῦ	ἡρακλέους	ἡρακλέους	οῦς, οῦς	δημοδοκλῆς
	Da.	τῷ	ἡρακλέϊ	ἡρακλεῖ	οῖ ἑϊ Sic	περικλῆς
	Ac.	τὸν	ἡρακλέα		ἑα, ᾶ, ᾶν	ἀνδροκλῆς
	Vo.	ὦ	ἡράκλϵες	ἡράκλεις	ες, ῆς	

Δ. *Quæ nomina contrahuntur accusatiuo in α?*

M. Ea, quorum nominatiuus desinit in ης purum: vt ἐνφυής τὸν ἐνφυέα ἐνφυῆ, & att. ἐνφυᾶ, ingeniosus. Atticis enim, quorum nominatiuus desinit in ης purum, accusatiuus εα, contrahitur in ᾶ.

Δ. *Non superuacaneum erit, si hic aliquot generales contractionum regulas apposueris.*

M. Apponã (si velis) quinq, quæ magna pueros liberabunt molestia.

Prima.

Omnis contractio aut ex vocali & diphthongo cõstat: vt εοιψ, οιῦ: aut ex duabus vocalibus; vt εω, ω: εο, ου.

Secunda.

Omnis cõtractio ex duabus breuibus fit: vt εε, ει, vel ex breui & longa, vt εω, ω.

Tertia.

Omnis cõtractio est naturâ longa: Nam aut est diphthõgus, vt, εο, ου, aut monopthongus vt εα, η.

Quarta.

Omnis contractio ex acuto & graui circumflectitur: vt ἀλη θέος, ἀληθοῦς, εῖ, εῖ.

Quinta.

Synæresis ex graui & acuto, acuitur: vt ποός πούς, ζωός ζώς. Iis autẽ, quæ ex duabus grauibus fiunt, nullus oritur accentus, sed eadem syllaba, cui ante contractionẽ accẽtus insidebat, eundem accentum post contractionem retinet, vt πολύποος πολύπους, τείχεος τείχους.

De secunda Contractorum.

Δ. *Quot & quas possidet terminationes secunda?*

M. Duas: { ις } maſ. vel fœ. { ι } neutri gen. } vt { ὁ ὄφις serpens, ἡ πόλις ciuitas. / τὸ σίνηπι sinapis.

Δ. *Quot sunt huius declinationis contractiones?*

M. Tres

M. Tres { ι, ει } datiuo singulari. { α, η } datiuo singulari. { ν } No.ac.& vo.dua.& no.ac.voc. plurali neutrorũ.

Δ. *Quot casus in hac contrahuntur?*

M. Quatuor in declinatione communi, dat. singularis, nom. acc.& voc. pluralis: in Ionica etiam nominatiua terminatio dualis.

Δ. *Appone tabulam quandam huius declinationis.*

	Sing.					*Dual.*			*Plur.*				
	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D.	A.	V.
Communi.	ις	ιος	ῑ ι	ιν	ις ι	ε	οιιν	ε	ες ις	ίων	ισι	ας ις	ες ις
M. Ionicè		εος				ει η	εοιιν	ει η	εις ες	εων	εσι	εας εις	εις εις
Atticè	ι	εως	ει ει	ι	ι	η	εοιν	ει η	α ι εα η			α ι εα η	α ι εα η

Δ. *Inflecte ad hanc tabulam ὄφις & σίνηπι masc. & neutrum.*

Masc.

M.Sin.	No.	ὁ ὄφις		
	Ge.	τοῦ ὄφιος		
	Da.	τῷ ὀφιϊ	ὄφι	ὀφεῖ: ὄφει
	Ac.	τὸν ὄφιν		
	Vo.	ὦ ὄφι		
Dua.	N.A.	τὼ ὄφιε	ὄφεε	ὄφη
	G.D.	τοῖν ὀφίοιν	ὀφέοιν	ὀφεῳν
	Voc.	ὦ ὄφιε	ὄφεε	ὄφη
Plu.	No.	οἱ ὄφιες	ὄφις	ὄφεες & ὄφεις
	Ge.	τῶν ὀφίων	ὀφέων	ὄφεων
	Da.	τοῖς ὄφισι	ὄφεσι	
	Ac.	τοὺς ὄφιας	ὄφις	ὄφεας & ὄφεις
	Vo.	no. simil.		

Sing.

Neut.

Sing. N.	τὸ σίνηπι		
G.	τοῦ σινήπιος	πέος πέως	
D.	τῷ σινήπιϊ	πεῖ, πει,	
A.	τὸ σίνηπι		
V.	ὦ σίνηπι		
Dua: N. & A.	τὼ σινήπιε	πεε	πη
G. & D.	τοῖν σινηπίοιν	πέοιν	πεοῳν
Voc.	ὦ σινήπιε		
Plural. No.	τὰ σινήπια	σινήπι	πια, πη
Ge.	τῶν σινηπίων	πέων	πεων
Da.	τοῖς σινήπισι	πεσι	
Ac.	τὰ σινήπια	σινήπι	
Vo.	ὦ σινήπια	σινήπι	πια, πη

De tertia.

Δ. *Quot sunt terminationes tertiæ?*

M. Vna duntaxat est terminatio tertiæ, nominum scilicet ιος desinentium: vt ὁ βασιλεὺς Rex.

Δ. *Quæ genera complectitur?*

M. Masculinum tantùm.

Δ. *Quot habet contractiones?*

M. Hæc declinatio propriam synæresin non habet, sed vtitur contractione primæ declinationis contractorum, quæ est ει, qua vtitur in datiuo singulari, no. acc. & vo. plur. præterea, & η, qua vtitur in dua. no. & accusatiuo.

Δ. *Quotuplex est genitiuus singularis?*

M. Triplex: { Com. / Ion. / Att. } scilicet { εος / ηος / ιως } vt { βασιλέος, / βασιλῆος, / βασιλέως. }

Δ. Da *formulam declinandi hanc tertiam declinationem.*

	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D.	A.	V.
M.	εὺς	έος	έϊ εῖ	έα	εῦ	έε	έοιν	έε	έες εῖς	έων	εῦσι	έας εῖς	έες εῖς
	Att.	εως											
	Ion.	ῆος	ῆι	ῆα	εῦ	ῆε	ήοιν	ῆε	ῆες	ήων	εῦσι	ῆας	ῆες

Δ. *Inflecte iuxta hanc formulam* Βασιλεύς.

			Atticè.	Ionicè.
M. Sin.	No. ὁ	βασιλεὺς		
	Ge. τοῦ	βασιλέ͡ος	λέως	λῆος
	Da. τῷ	βασιλέϊ, λεῖ		λῆι
	Ac. τὸν	βασιλέα		λῆα
	Vo ὦ	βασιλεῦ		

Dua.	N.& A. τὼ	βασιλέε, λῆ		λῆε
	G.& D. τοῖν	βασιλέοιν		λήοιν
	Vocat. ὦ	βασιλέε, λῆ		λῆε

Plur.	Nom. οἱ	βασιλεῖς, εῖς	λῆς	λῆες
	Genit. τῶν	βασιλέων		λήων
	Dat. τοῖς	βασιλεῦσι		λήεσσι
	Accu. τὰς	βασιλέας, εῖς		λῆας
	Vocat. ὦ	βασιλέες, εῖς		λῆες

De quarta.

Δ. *Quæ ſunt quartæ declinationis?*

M. Fœminina nomina ín ω & ώς deſinentia: vt ἡ Λητώ Latona, ἡ αἰδώς pudor.

Δ. *Qui caſus in hac contrahuntur?*

M. Singulares omnes: ſed dual. & plur. ſequuntur tertiam ſimplicium declinationem.

Δ. *Quot habet ſynæreſes?*

M. Tres

M. Tres: { ῦς / οῖ / ώ } fit ex { όο / όϊ / όα } ſeruit { genitiuo / datiuo / accuſat. } ſingulari.

Δ. *Quomodo exit vocatiuus?*

M. Eſt ſimilis datiuo.

Δ. *Delinea aliquam huius declinationis tabulam.*

	Singul.					Dual.			Plur.				
	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D.	A.	V.
M.	ώ	όος	οϊ	όα	οῖ	ώ	οῖν	ώ	οί	ῶν	οῖς	ούς	οί
	ώς	ῦς	οῖ	ώ									

Δ. *Declina ſingulari ἡ λητώ.*

M. N. ἡ λητώ | Ge. τῆς λητόος, τοῦς | D. τῇ λητόϊ, τοῖ | Ac. τὴν λητόα τὼ, Ion. λητῶν | Vo. ὦ λητοῖ.

Aliàs declinatur ſecundum tertiam ſimplicium, vt anteà eſt dictum. Sic duo in ως, αἰδὼς pudor, ἠὼς aurora. Sic Δισλώ, & omnia ferè mulierum nomina propria.

De quinta contractorum.

Δ. *Quæ nomina ſunt quintæ declinationis?*

M. Neutra in ας purum, & in ρας exeuntia: vt τὸ κρέας caro, & τὸ κέρας cornu.

Δ. *Quomodo fit in hac contractio?*

M. Non, niſi τ elidamus.

Δ. *Quotuplex eſt genitiuus huius?*

M. Triplex: { Commun. / Ionicus / Atticus } { ατος / εος / ως } { κέρατος, κέρεος, κέρως.

Δ. *Appone tabulam huius declinationis.*

	N.	G.	D.	A.	V.	N.A.	G.D.	V.	N.	G.	D.	A.	V.
M.	ας / ρας	ατος	ατι			ατε	ἄτοιν	ατε	ατα	ἄτων	ασι	ατα	ατα
	Ion.	εος	εϊ	ας	ας	ε	ἔοιν	ε	εα	ἐων		εα	εα
	Att.	ως	ᾳ			α	ῷν	α	α	ῶν		α	α

Δ. Declina iuxta hanc tabulam κέρας cornu.

		com.	io.	att.
M. Sin.	N. ὁ	κέρας		
	G. τοῦ	κέρατος	ατος	ρως
	D. τῷ	κέρατι	ατι	ρᾳ
	A. τὸ	κέρας		
	V. ὦ	κέρας		

Dual.	N.& A. τὼ	κέρατε	ατι	ρᾳ
	G.& D. τοῖν	κεράτοιν	άτοιν	ρῶν
	Vocat. ὦ	κέρατε	ατι	ρα

Plural.	No. τὰ	κέρατα	ατα	ρα
	Ge. τῶν	κεράτων	άτων	ῶν
	Da. τοῖς	κέρασι		
	Ac. τὰ	κέρατα	ατα	ρα
	Vo. ὦ	κέρατα	ατα	ρα

sic κρέας, γέρας, & similia.

Δ. Non sunt alia quædam nomina, quæ contrahuntur, & post has quinque declinationes annotanda sunt: vtpotè quæ non possunt ad priores declinationes referri?

M. Sunt certè: nam nomina ἐμπαθῆ. i. contractionem patientia, diuiduntur in tres species πολυπαθῆ, quę in his prę-cedentibus declinationibus percurrimus: & ὁλοπαθῆ & ὀλιγοπαθῆ, quæ iam annotabimus.

De Nominibus quæ dicuntur ὁλοπαθῆ, & ὀλιγοπαθῆ.

Δ. Quæ sunt ὁλοπαθῆ nomina?

M. Sunt ea, quę in omnibus casibus, per totam inflexionem à nominatiuo contrahuntur.

Δ. Percurre nomina sic contracta.

M. 1 Νόος mens, ῥόος decursus, ἁπλόος simplex, διπλόος duplex, πλόος nauigatio, cum compositis, ἐπίπλοος adnauigatio, ἐκπλοος denauigatio, &c.

2. Χρυσοῦς

2 χρυσοῦς aureus, ἀργυρεῦς argenteus, χαλκεῦς æreus: ab ijs formata, quæ in εω finiunt: χρύσειος, ἀργύρειος, χάλκειος: irregulariter enim accentus locum suum non seruat. Sic eorum fœminina ἁπλόη ἁπλῆ, ἁπλόης, ἁπλῆς: & χρυσῆ ἀργυρᾶ, χαλκᾶ: sic neutra, ἁπλόον ἁπλοῦν, χρυσοῦν, ἀργυροῦν, χαλκοῦν, quæ omnia similiter inflectuntur.

3 Sic σιμόεις, σιμοῦς, σιμοέντος, σιμοῦντος, nomẽ fluuij, πλακοῦς πλακοῦντος, à πλακόεις, placenta.

4 Sic nomina in ηρ circumflexa: vt, τὸ κῆρ κῆρος, à κέαρ cor, & πᾶις παιδός, à παΐς: & si quæ sunt huiusmodi.

5 Sic μωσὴς τοῦ μωσοῦ: μοῦσης: τοῦ μοῦσος: μωσεὺς, τοῦ μωσέως: μωϋσεὺς, τοῦ μωϋσέως, nomen proprium.

6 θαλῆς θαλοῦ, ὁ θάλης θάλητος, nomen proprium.

7 οἰδίπους οἰδιπόδος: & οἰδιπόδης οἰδιπόδου, Oedipus, prop.

Δ. Quomodo declinas νόος substantiuum?

	N.	G.	D.	A.	V.
M. Sin.	ὁ νόος	τοῦ νόου	τῷ νόῳ	τὸν νόον	ὦ νόε
	νοῦς	νοῦ	νῷ	νοῦν	νοῦ
Dual.	νόω	νόοιν	νόοιν	νόω	
	νώ	νοῖν	νοῖν	νώ	
Plur.	νόοι	νόων	νόοις	νόους	νόοι
	νοῖ	νῶν	νοῖς	νοῦς	νοῖ

Sic reliqua ξόος πλόος, & ὀστέον οωῦ.

Δ. Quomodo inflectuntur nomina adiectiua ἁπλόης?

M. Hoc modo.

Sing.	Masc.	ἁπλόος, οῦς, όου, οῦ, όῳ, οῷ, όον, οῦν, όε, οῦ,
	Fœ.	ἁπλόη, ῆ, όης, ῆς, όη, ῆ, όλω, λῶ, όη, ῆ,
	Neu.	ἁπλόον, οῦν, όου, οῦ, όῳ, οῷ, όον, οῦν, όον, οῦν
Dua.	Masc.	ἁπλόω, ώ, όοιν, οῖν, όοιν, οῖν, όω, ώ, όω, ώ
	Fœ.	ἁπλόα, ᾶ, όαιν, αῖν, όα, ᾶ, όα, ᾶ,
	Neu.	ἁπλόω, ώ, όοιν, οῖν, όοιν, οῖν, όω, ώ, όω, ώ
Plur.	Masc.	ἁπλόοι, οῖ, όων, οῦν, όοις, οῖς, όους, οῦς, όοι, οῖ
	Fœ.	ἁπλόαι, αῖ, όων, ῶν, όαις, αῖς, όας, ᾶς, όαι, αῖ
	Neu.	ἁπλόα, ᾶ, όων, ῶν, όοις, οῖς, όα, ᾶ, όα, ᾶ.

Sic χρύσειος, ἀργύρειος, &c.

Δ. *Quæ vocantur nomina* ὀλιγοπτῶθη ?

M. Ea, quorum pauciores casus contrahuntur.

Δ. *Quæ sunt huiusmodi ?*

M. 1 Substantiua ín υς barytona, declinata per υος, contrahuntur ín υς, ín no. acc. & voc. pluralíbus tantùm: vt ὁ βότρυς, τῦ βότρυος, plu. οἱ βότρυες, τὰς βότρυας, ὦ βότρυες, βότρυ: ſic ἰχθὺς píscís, & quæ per οος desínunt, per tres casus plura. habẽt huíusmodí cõtractã declinatiõnẽ.

2 Item adiectíua ín υς acuta, contrahuntur ín ει, in dat. sing. N.A. & vo. plurali: vt ὁ πολύς, τὸ πόλεος, τῷ πολέϊ πόλει plur. οἱ πόλεες, τὰς πόλεας, ὦ πόλεες, πόλεις, per contractionem.

3 Sic comparatiua ín ων: vt μείζων maior, Synæresín patiũtur, ν elíso ín ac. sing. ín ω atticè: ín no. acc. & voc. pluralíbus ín α: vt ὁ καὶ ἡ μείζων, τὸν καὶ τὴν μείζονα, μείζω: οἱ καὶ αἱ μείζονες, τὰς καὶ τὰς μείζονας, ὦ μείζονες, μείζους. Sed τὸ μεῖζον neutrum, ín no. acc. & vo. pluralíbus ín ω contrahitur: vt τὰ & ὦ μείζονα μείζω.

Δ. Declina πόλυς *dulcis adiectiuum* ὀλιγόπτεθος.

Masculi. & Neut.

M. Sín.	No.	πόλυς πόλυ	Dualís	πόλεε	Plu.	πόλεες πόλεα	πόλεις
	Ge.	πόλεος		πόλεοιν		πόλεων	
	Da.	πόλεϊ πόλει				πόλεσι	
	Ac.	πόλεα πόλυ				πόλεας πόλεα	πόλεις
	Vo.	πόλυ				πόλεες πόλεα	πόλεις

Fœminina.

M. Sin.	No.	πόλεια	Dualís	πόλεια πόλειαιν	Plur.	πόλεια πόλεων
	Ge.	πόλειας				
	Da.	πόλειᾳ				πόλειαις
	Ac.	πόλειαν				πόλειας
	Vo.	πόλεια				πόλεια

Δ. Cur

Δ. *Cur formas fœmininum in εια.*

Μ. Omnia adiectiua, quorum neutrum eſt in υ, fœminina habent in εια: ſic ἥμισυς.

	Maſc.	Neut.	Fœm.
No.	ἥμισυς,	ἥμισυ	ἡμίσεια
Ge.	ἡμίσεος		ἡμισείας
Da.	ἡμίσεϊ	ἡμίσει	ἡμισείᾳ
Ac.	ἥμισυν	ἥμισυ	ἡμίσειαν

Δ. *Inflecte comparatiuum in ων.*

Μ. Sing. N. ὁ ἡ μείζων | Ge. τοῦ τῆς μείζονος | Da. μείζονι | Ac. μείζονα, μείζοα, μείζω | Vo. ὦ μείζων.

Dual. No. Ac. voc. τὼ καὶ τὰ καὶ ὦ μείζονε | G. & dat. τοῖν καὶ ταῖν καὶ τοῖν μειζόνοιν |

Plur. οἱ & αἱ μείζονες | μείζοες μείζους | τὺς καὶ τὰς μείζονας μείζοας μείζους | Ge. τῶν μειζόνων, | Da. τοῖς μείζοσι.

Sic neutra τὸ μεῖζον τὰ & ὦ μείζονα, μείζοα μείζω.

De nominibus Heteroclitis.

Δ. *Nõ ſunt præter hæc à te recitata, alia quædã nomina, quæ variè declinãtur.*

Μ. Sunt anomala ſeu heteroclita.

Δ. *Quot ſunt horum formæ?*

Μ. Quatuor: quædam ſunt anomala { numeris / generibus / caſibus / declinationibus }

Δ. *Recenſe defectiua numero.*

Μ. Quædã ſunt tãtũ { ſing. / plur. } vt { ὁ ἀὴρ aër, γῆ terra, πῦρ ignis. / οἱ φίλιπποι, vrbs Philippi, αἱ Ἀθῆναι.

Δ. *Repete anomala generibus.*

Μ. Alia

M. Alia sunt
- in singulari generis masculini: in plurali generis neutri: vt, ὁ δεσμὸς vinculũ, τὰ δεσμά, ὁ ζυγὸς iugum, τὰ ζύγα.
- in singulari generis fœminini, in plura. generis neutri: vt ἡ κέλευθος, τὰ κέλευθα, cui genus cõmune: ὁ καὶ ἡ παράσαγος τὰ παράσαγα, est addendum.
- fœminina, quæ fiunt more attico in duali nom. & ac. masculina ἡ γυνὴ mulier, ἡ ὁδὸς via, ἡ πόλις ciuitas, ἡ χεὶρ manus, τὼ γυναῖκε, ὁδὼ, πόλει, χεῖρε.

Δ. *Quæ sunt defectiua casibus?*

M. Quędam
- prorsus non inflectuntur: vt nomina literarũ, ἄλφα, βῆτα.
- vnum duntaxat casum possident: vt ὦτον in voc. licèt id ab οὖς deducitur.
- habent duos casus: vt ἀμφῶν ἀμφοῖν.
- plures retinent casus: vt ἱππῶς τὸν ἱππῶν, & in reliquis ἱππῶ.

Δ. *Non sunt quædam neutra, quæ proprijs suis casibus deficiunt, & in eorum vice vtuntur alienis?*

M. Sunt certè quædam neutra in ας, quæ obliquos habent, nominatiuorum in ας obsoletorum: vt,

φρέαρ	puteus	φρέας	φρέατος &c.
ἧπαρ	hepar	ἧπας	ἥπατος &c.
δέλεαρ	esca	δελέας	δελέατος
ὕδωρ	aqua	ὕδας	ὕδατος
ἦμαρ	dies	ἦμας	ἤματος
εἶδαρ	esca	εἴδας	εἴδατος
στέαρ	adeps	στέας	στέατος
ὄνειαρ	somnium	ὄνειας	ὀνείατος.

mutuantur obliquos à

Δ. *Quotuplicia sunt anomala declinatione?*

M. Duplicia: vel
- vnius in nominatiuo terminationis.
- diuersæ

Δ. Percurre

Δ. *Percurre anomala, quæ ſunt vnius terminationis in nominatiuo.*

Primò — ὁ ἄρης τοῦ ἄρεος, & ἄρεντος proprium: ἄρης ἄρεος & ἄρεως Mars.

Secundò — ὁ μίνως, ᾰ μίνω & ς γέλως γέλωτος: & γέλως in g. μίνωος ppriū: ſic ἔρως ἔρωτος & ἔρω.

Tertiò — ὁ πάρις τοῦ πάριδος & πάριος: ſic χάρων, ονος, & οντος proprium.

Quartò — τὸ γόνυ, τοῦ γόνυος genu, & metatheſi γανός, & γόνατος à γόνας, ſic δόρυ δόρυος & δορός, δόρας δόρατος: ſic δόρας δόρατος, & δόρος δόρειος, & δόρυς.

M. Quintò — τὸ γάλα ᾰ γάλακτος lac, ab inuſitato γάλαξ: ἡ γυνὴ mulier, ῆ γυναικός, κι, γυναῖκα, ὦ γύναι, dat. plu. γυναιξί ab inuſitato γύναιξ: ſic μέγας & πολὺς mutuantur in quouis genere & numero, ſuos obliquos ab inuſitatis μεγάλος & πολλός: præter acc. maſc. & neutrum πολὺν & πολύ, μεγαὺ & μεγάλα.

Sextò — ὁ Ζεὺς Iupiter, ᾰ Διὸς & Ζηνός, τῷ Διΐ & Ζηνί, τὸν Δία & Ζῆνα, ὦ Ζεῦ.

Δ. *Exprime Heteroclita, quæ diuerſam habent terminationem?*

Primò — ὁ μωσῆς vel μοϋσῆς, ος, ὁ μωσεὺς vel μωϋσεὺς, έος.

Secundò — ὁ διδύπους, ὀδύποδος, ὁ ὀδύπους, ὀδύποδος: ſic ἡ ὀροφὴ, ῆς, & ὁ ὄροφος ου, tectum.

M. Tertiò — μάκαρ ος: μακάρης, τος, μακάριος, ου, beatus: ſic μάρτυρ, ος, & ὁ μάρτυρος, ου, teſtis: τὸ δάκρυ, υος, τὸ δάκρυον, ου, lachrima.

Quartò — ὁ ἱκὸς, ῦ: ὁ υἱὸς υἱέος: ὁ ἱκεὺς ἱκέος, filius.

Δ. *Iam nunc liceret ad reliqua nominum attributa tranſire, niſi variæ ᾰ ἐπιθέτων formæ & terminationes, (quas noſſe oppidò neceſſarium iudicamus) nos auocarent, & curſum ad illa tendentes non retardarent. Diuiſiſti appellatiuum in ſubſtantiuum & adiectiuum, quid ſit ſubſtantiuum, & quomodo declinatur ſatis amplè oſtendiſti: ſimili modo de adiectiuo eſt agendum. Quid eſt adiectiuum?*

M. Adiectiuum Græcè ἐπίθετον est, quod substantię quidem notationem non habet, sed substantiæ ἐπιτίθεται. i. adijcitur maximè, vt eius qualitatem aut quantitatem signet: vt cùm dico βαθύφαλος ταχύς, considero protinus, τῷ βαθυφάλῳ (quę substantia est propria) inditam qualitatem, velocitatem nimirum.

Δ. *Quot sunt terminationes adiectiuorum?*

M. Duodecim { ας, ης, ις, υς, ευς, ος, ως, ους, ην, ων, αρ, αξ } vt { πᾶς omnis, μέγας magnus; ἀληθὴς verus; φιλόπατρις amans patriæ; γλυκὺς dulcis, πολὺς multus; χαρίεις gratus; ἅγιος sanctus; εὔγεως fertilis; ἁπλοῦς simplex; τέρην tener; εὐδαίμων fœlix; μάκαρ beatus; ἅρπαξ rapax. }

Δ. *Quot modis variantur adiectiua Græcorum?*

M. Tribus: { quædam per tria genera, & tres terminationes: vt in ας, υς, ευς, ος & ους desinentia. / quædam per tria genera & duas terminationes: vt in ης, ις, ως, ην & ων exeuntia. / quædam per tria genera, & vnam terminationem: vt in αρ & αξ finientia. }

Δ. *Da exempla illorum adiectiuorum, quæ tribus generibus & terminationibus mouentur.*

M. ὁ { πονηρός, ἅγιος, καλός, μέλας, χαρίεις, ἡδύς, ἁπλοῦς } ἡ { πονηρά, ἁγία, καλή, μέλαινα, χαρίεσσα, ἡδεῖα, ἁπλῆ } τὸ { πονηρόν, ἅγιον, καλόν, μέλαν, χαρίεν, ἡδύ, ἁπλοῦν. }

malus, a, um. sanctus, a, um. pulcher, a, um. niger, a, um. gratus, a, um. iucundus, a, um. simplex.

Δ. *Appone exempla eorum, quæ duabus variantur terminationibus.*

M. *Adiectiua desinentia in*

ης	ες	vt	ὁ ἧ ἡ ἀληθὴς hic verus, & hæc vera, τὸ ἀληθὲς hoc verum.
ις	ι		ὁ ἧ ἡ ἔυχαρις gratiosus, gratiosa, τὸ ἔυχαρι hoc gratiosum.
υς	υ		ὁ ἧ ἡ ἄδακρυς, hic & hæc non lachrimans, τὸ ἄδακρυ hoc nõ lachrimãs.
ους	ουν		ὁ ἧ ἡ πολύπους, hic & hæc multipes, τὸ πολύπουν, hoc multipes.
ην	ερ		ὁ ἧ ἡ τέρην, hic tener, hæc tenera, τὸ τέρερ hoc tenerum.
ων	ορ		ὁ ἧ ἡ ἐυδαίμων, hic & hæc fœlix, τὸ ἔυδαιμορ, hoc fœlix.

Δ. *Quæ sunt illa adiectiua per tria genera & vnam terminationem variata?*

M. Paucissima sunt huiusmodi in { ας, αξ } vt { ὁ, ἡ, τὸ μάκαρ, ὁ, ἡ, τὸ, ἄρπαξ.

Δ. *Quot sunt adiectiua græcis in ας finientia?*

M. Tria, eaq; anomala: { πᾶς, omnis, cùm compositis; μέγας, magnus; μέλας, niger.

Δ. *Quomodo formant fœmininum ea, quæ in ας desinunt?*

M. Formant in αινα, & neutra in αν: vt ὁ μέλας niger, ἡ μέλαινα nigra, τὸ μέλαν nigrum.

Δ. *Faciunt sic omnia in ας fœmininum?*

M. Minimè: excipienda sunt πᾶς cum compositis, & μέγας, quæ faciunt fœm. πᾶσα, neut. πᾶν, & μεγάλη, neut. μέγα.

Δ. *Inflecte hæc tria in ας.*

M. Sin.

	Mascul.	Fœmin.	Neut.
N.	ὁ πᾶς	ἡ πᾶσα	τὸ πᾶν
G.	τοῦ παντός	τῆς πάσης	τοῦ παντός
D.	τῷ παντί	τῇ πάσῃ	τῷ παντί
A.	τὸν πάντα	τὴν πᾶσαν	τὸ πᾶν
V.	ὦ πᾶς	ὦ πᾶσα	ὦ πᾶν.

Dual.				
	N.A.V.	τὼ κ̓ ὦ πάντε	τὰ πάσα	τὼ πάντε
	Ge.Dat.	τοῖν πάντοιν	ταῖν πάσαιμ	τοῖν πάντοιν.

Plu.			
No.	οἱ πάντες	αἱ ϖᾶσαι	τὰ πάντα
Ge.	τῶν πάντων	τῶν πασῶν	τῶμ πάντωμ
Da.	τοῖς ϖᾶσι	ταῖς πάσαις	τοῖς ϖᾶσι
Ac.	τὸς πάντας	τὰς πάσας	τὰ πάντα
Vo.	ὦ πάντες	ὦ ϖᾶσαι	ὦ πάντα

Sic ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, τὸ μέγα, ge. τῦ μεγάλου, λης, υ, ὁ μέλας, ἡ μέλαινα, τὸ μέλαν. gen. τῦ μέλανος, αίνης, νος inflectuntur.

Δ. Adiectiua in ος purum vel in ρος, quomodo finiunt fœmininum?

M. In α & neutrum in ον: vt ὁ ἅγιος, ἁγία, ἅγιον, ſanctus, a, um. ζ καθαρὸς, καθαρὰ, καθαρὸν, purus, a, um.

Δ. Excipiuntur nulla?

M. Imò: ὄγδοος octauus excipitur, quod adiectiuum in ος purum, mouet fœmininum per η: vt ὄγδοος, ὀγδόη, ὄγδοον, octauus, a, um.

Δ. Quomodo finiunt ea adiectiua, quæ in os non purum deſinunt?

M. Ea faciunt fœmininum in η, & neutrum in ον: vt σοφὸς, σοφὴ, σοφόν.

Δ. Quæ excipiuntur, neutrum in ον non terminantia?

M. Excipitur ἄλλος, ἄλλη, quod facit neutrum ἄλλο. Sic pronomen ὅτϖ, αὐτὴ, τῦτο: & compoſita: vt ὁ τοιῦτϖ, ἡ τοιαύτη, τὸ τοιῦτο, talis, tale. Sic τηλικῦτος, τοσῦτος, tantus.

Δ. Cuius ſunt generis adiectiua in os compoſita?

M. Communis: & multa etiam ſimplicia, maximè deriuata, & pura more attico: vt ὁ καὶ ἡ ἔνδοξος, glorioſus, glorioſa, τὸ ἔνδοξον glorioſum.

Δ. Adiectiua in υς quomodo mouent fœminina & neutra?

M. Faciunt fœmínina in εῖα, & neutra in υ: vt γλυκὺς, γλυκεῖα, γλυκύ. Sic ταχὺς celer, βραχὺς breuis, βραδὺς tardus, παχὺς craſſus, ὠκὺς velox, βαθὺς profundus, & ſimilia.

Δ. Quid excipitur?

M. Πολὺς, quod facit fœmininum πολλὴ.

Δ. Adieſti-

Δ. Adiectiua in ις, quomodo finiunt fœmininum & neutrum?

Μ. In ισσα fœminina, in ιν neutra: vt ὁ χαρίεις, ἡ χαρίεσσα, τὸ χαρίεν ος, τῆς χαριέσσης, τοῦ χαρίεντος.

Δ. Adiectiua in υς, quomodo mouent fœminina & neutra?

Μ. Faciunt fœminina in ῆ, neutra in υν: ἁπλοῦς, ἁπλῆ, ἁπλοῦν.

Δ. Adiectiua in ης quomodo mouentur?

Μ. In ης adiectiua communia sunt, & neutrum formãt in ες: vt ὁ καὶ ἡ ἀληθής, τὸ ἀληθές: sic in ις communia, formant neutra in ι: vt ὁ καὶ ἡ φιλόπατρις, τὸ φιλόπατρι. Item in ως communia, formant neutra in ων: vt ὁ καὶ ἡ ἔνγεως, τὸ ἔνγεων. Sic in ην desinentia communia, formant neutra in εν: vt ὁ καὶ ἡ τέρην tener, τὸ τέρεν. Item in ων communia, formant neutra in ον: vt ὁ καὶ ἡ εὐδαίμων fœlix, τὸ εὐδαιμον.

Δ. In αρ & αξ adiectiua, quomodo formantur?

Μ. Sunt ea omnis generis: vt ὁ καὶ ἡ καὶ τὸ μάκαρ, beatus, a, um: ὁ ἅρπαξ, ἡ ἅρπαξ, τὸ ἅρπαξ, rapax.

Δ. Sufficiant igitur hæc, quæ de nominum substantiuorum & adiectiuorum declinationibus tradidimus: persequamur reliqua nominis attributa, (hoc est) figuram, speciem, & comparationem, quæ in hunc locum distulisti. Dic mihi quotuplex est figura?

De Figuris.

Μ. Duplex { simplex / cõposita } græcè σχῆμα { σύνθετον / ἁπλοῦν } vt { πόλις / νεαπόλις }

De Speciebus.

Δ. Quotuplex est species nominum?

Μ. Duplex { primitiua / deriuatiua } græcè εἶδος { πρωτότυπον / παράγωγον } vt { οὐρανός / οὐράνιος }

Δ. Quot sunt deriuatiuorum species?

Μ. Tot sunt deriuatiuorum species, quot sunt ea, à quibus deriuantur.

Δ. *Quomodo nascuntur?*

M. Multipliciter: vel à { nominibus / verbis / participijs / præpositionibus / aduerbijs.

Δ. *Quot sunt igitur deriuatiuorum species?*

M. 5. { denom. / verbale / partic. / præpo. / aduerb. } græcè ὄνομα { παρώνυμον / ῥηματικόν / μετοχικόν / προθετικόν / ἐπιῤῥηματικόν } vt { χρηστότης, à χρηστὸς bon⁹ / τάξις ordo, à τάττω / ἐῤῥωμένος, ἐῤῥωμενέστερος / πρότερος à πρὸ primus / πορῤῥώτερος, à πόῤῥω.

Δ. *Quare appellantur denominatiua?*

M. Quia à nominibus deriuantur.

Δ. *In quot species distribuuntur denominatiua?*

M. In quinq; { patronymicum / possessiuum / diminutiuum / comparatiuum / superlatiuum } græcè { πατρωνυμικόν / κτητικόν / ὑποκοριστικόν / συγκριτικόν / ὑπερθετικόν

De Patronymicis.

Δ. *Quæ dicuntur Patronymica.*

M. Ea, vti vel ex ipsa voce licet colligere, quæ de patris nomine veniunt, & eius filium vel filiam significant, vndè ducta sunt: vt λαερτιάδης, ὁ τοῦ λαερτίου ὑός, Vlysses.

Δ. *Deducuntur solummodò à patris nomine patronymica?*

M. Minimè: minus propriè ab auorum quoque nominibus descendunt: vt, αἰακίδης dictus est Achilles, Aeaci nepos: patre enim Peleo natus erat: patronymico igitur κυρίῳ. i. proprio Achilles vocatur, πηλείδης, κατὰ τὰ χρηστικῷ minus proprio αἰακίδης.

Δ. Cuius

Δ. *Cuius ſunt generis patronymica?*

M. Omnia patronymica, aut maſculina ſunt aut fœminina.

Δ. *Quomodo finiunt maſculina?*

M. Maſculina in ἀδ^ης vel in ἰδ^ης, penultima breui, terminãtur: vt { Αἰνειάδ^ης, Πελαμωνίδ^ης, Ἀγαμεμνονίδ^ης, Ἰφιτάδ^ης }

Δ. *Quomodo deſinunt fœminina patronymica?*

M. Deſinunt: vel in { ας, ις } extrema contracta.

Δ. *Vndè formantur patronymica in ἀδ^ης?*

M. Formantur a nominibus { 1 declinationis, 3 in ος purum } vt { ab Αἰνείας Αἰνειάδ^ης, à Βορέας Βορειάδ^ης, ab Ἥλιος Ἡλιάδ^ης, Μενοίτιος, Μενοιτιάδ^ης }

Δ. *Vndè fiunt patronymica in ίδ^ης?* (μίδ^ης

M. Fiunt partim { a nominibus tertiæ, in ος nõ purum deſinẽtibus, a nominib^s 3. declinationis in ης, ων, οψ, ευς } vt à { Πρίαμος, Πριαμ- Δ^ημοδένης, Δ^ημο- (μοδενίδ^ης

Δ. *Quomodo fiunt nomina quintæ?*

M. Mutando ος genitiui in ίδ^ης: vt Πέλοψ, Πέλοπος, Πελοπίδ^ης. Sic Πηλεύς Πηλείδ^ης, & contractum Πηλείδ^ης: quanquã etiam poëtæ, ſolent per epentheſin interſerere α, & ι in η vertere, vt Πηληϊάδ^ης.

Δ. *Non inueniuntur etiam duplicia patronymica?*

M. Maxime: ſunt duplicia, vt Χρονίδ^ης, & Χρονίων, Πηλείδ^ης, & Πηλέιων, quorum primum commune eſt, alterum verò Ionicum: ſic Ἀτρείδ^ης, & Ἀτρέιωη, ωνος.

Δ. *Vndè oriuntur fœminina patronymica?*

M. A ſuis maſculinis, ſi δη ſyllaba expungatur: vt Πριαμίδης, Πριαμίς: Ἡλιάδης Ἡλίας, quædam tamen per ίνη fiunt: vt Ἄδ^ραστος, Ἀδ^ρασίνη: Νηρεὺς, Νηρίνη. Quædam etiam tertiæ in ως terminãt patronymicum in ώνη: vt Ἰκάριος, Ἰκαριώνη, & ſimilia.

De Poſſeſsiuis.

Δ. *Quæ ſunt propriè poſſeßiua?* M. Ea,

M. Ea, quæ possessionẽ significant: vt πλατωνικὴ ἀκαδημία, academia Platonis, ἰσοκρατικὸς λόγος, oratio Isocratis.

Δ. *Suntnè alia huiusmodi sic finita, quæ possessionem non significant, sed affectionem quandam?*

M. Certè plurima, quæ voce possessiua imitantur, ac significatu non item, quorũ alia locum, alia copiam, alia materiam, alia gentem significant: vt ῥωμαῖος ἀνήρ, vir Romanus à Ρώμη: ὀφθαλμικὸς ἰατρός, medicus qui medetur oculis, ξυλικὰ ἀγάλματα, è ligno simulachra, & similia.

Δ. *Quot sunt possessiuorum terminationes?*

M. Ferè sunt tres, ωδης, & κός ferè acutum: vt ἀνθρωποειδὴς valdè humanus, λιθοειδὴς lapidosus, κυριακός dominicus, γραμματικὸς literatorius: atq; ος purum, plurimum barytonum, vt χρύσεος aureus, ῥωμαῖος Romanus, πατρῷος paternus, θαλάσσιος marinus, ἑκτόρειος Hectoreus, ἀνθρώπειος humanus.

De Diminutiuis.

Δ. *Vndè formantur diminutiua?*

M. A propriis atq; appellatiuis manant: vt à ζωόδορος ζωῆς Zenodorulus, ab ἄνθρωπος, ἀνθρωπίσκος, homuncio: & necessitatis, adulationis, vrbanitatis, modestiæ, atque contemptus causa, vsurpantur.

Δ. *Quot sunt terminationes diminutiuorum masculinorum?*

M. 4 { ωρ, αξ, σκος, λος } vt { μωρίων, λείμαξ, νεανίσκος, ναυτίλος } à { μωρὸς, morio. Sic λάκων, βάχων. λειμών, pratulũ. Sic λίθαξ, βώμαξ. νέος: Sic ὀβελίσκος, ἀστερίσκος ναύτης, nauta paruus.

Δ. *Qui sunt fœminorum diminutiuorum fines?*

M. Hi sunt ferè { ις, σκη, νη } vt { θεραπαινίς, παιδίσκη, πιθάκνη } à { θεράπαινα ancill. ἄπαις puellula πίθος doliolum

Δ. *Quot*

Δ. *Quot ſunt neutrorum diminutiuorum terminationes?*

Μ. Vna eſt neutrorum forma, ín ον, his ferè modís.

αιον	γύναιον	à γυνὴ	mulíercula, vxorcula	& alia huiuſmodi penè infinita, quæ formatu & notatu ſunt facilia.
κιον	μειράκιον	μείραξ	adoleſcentulus	
δ̀ιον	ἰχθύδ̀ιον	ἰχθύς	piſcículus	
λιον	βιβλίον	βίβλος	líbellus	
νιον	χιτωνίον	χίτων	tunícula	
ριον	τυρίον	τυρός	caſeolus	
σιον	χρύσιον	χρυσός	aurulum	
τιον	σωμάτιον	σῶμα	corpuſculum	
φιον	κερδ̀ύφιον	κέρδ̀ος	lucellum	

Δ. *Quæ ſunt nomina verbalia?*

Μ. Sunt quæ â verbis ipſis concínna quadam deflexione formãtur: veluti apud Latinos doctor, ſcríptor, lector, â doceo, ſcribo, lego: Sed quoníam hæc rectè intellígi nequeunt, níſi ante verborum terminationes percipíantur: poſt verborum inflexíones hæc aptiùs enodabimus.

Δ. *Quæ ſunt Aduerbialia?*

Μ. Sunt ea, quę ab aduerbíjs oriuntur: vt à πάλαι fit παλαιός: & comparatiua ab aduerbíjs deducta, quo modo licet quædam, tum à partícipíjs, tum à præpoſitionibus deríuata conſtituere.

De nominibus numeralibus.

Δ. *Quæ prætereà nomina ad denominatiua ſpectant?*

Μ. Nomina numeralía.

Δ. *Quid eſt nomen numerale?*

Μ. Eſt quo numeramus.

Δ. *Cuius generis ſunt nomina numeralia?*

M. Trium generum: vt { εἷς / μία / ἕν } { vnus / vna / vnum.

Δ. *Quomodo declinatur* εἷς?

M. Numero tantùm ſingulari declinatur, propterea quòd eſt rei ſingularis numeri, hoc modo.

		maſ.	*neu.*	*fœm.*
Sing.	No.	εἷς	ἕν	μία
	Ge.	ἑνός		μιᾶς
	Da.	ἑνί		μιᾷ
	Ac.	ἕνα	ἕν	μίαν

Sic οὐδεὶς nemo, & μηδεὶς nullus.

Δ. *Quid eſt nomen numerale quod duas res notat?*

M. Δύο, quod Attici per ω ſcribunt: δύω duo.

Δ. *Quomodo inflectitur hoc nomen?*

M. Quandoq; indeclinabile reperitur: nec aliter in quouis genere, aut caſu effertur, quàm δύο. Et ſic per articulos ipſi appoſitos, genera eius & caſus cognoſcuntur: vt τὼ τὰ ϰῇ τὼ δύο: τοῖν ταῖν ϰαὶ τοῖν δύο, &c. Flexile verò, aliquando eſt, & hoc modo declinatur.

Dual.	N.& A.	δύο	atti. δύω	Plur.	N.A.V.	δύο	poëticè
	G.& D.	δυοῖν			G.D.	δύοιν	
	Vocat.	δύο			Datiuo	δύσι	

Δ. *Quomodo variatur* τρεῖς *tres?*

M. Numero plurali, genere communi, & neutro, hoc modo.

	com.	*neut.*		*com.*	*neut.*
No.	τρεῖς	τρία	Sic	τέτταρες	ρα
Ge.	τριῶν			τεττάρων	
Da.	τρισί			τέτταρσι	
Ac.	τρεῖς	τρία		τέτταρες	ρα

quatuor.

Δ. *Quæ numeralia declinantur?*

M. Vſq; ad quatuor, vt hæc paradygmata demonſtrant: deinceps vſq; ad centum non inflectuntur.

Δ. *Recenſe à quatuor vſq; ad centum indeclinabilia, cum figura & poteſtate.*

M.

M.	πέντε	quinq;	ε	5	ὀκτὼ	octo	η	8
	ἕξ	sex	ς	6	ἐννέα	nouem	θ	9
	ἑπτὰ	septem	ζ	7	δέκα	decem	ι	10

Vsq; ad decem perfectissimi, quia simplices sũt: post decem qui sunt ad centenarium, ex denis conflantur, & primarijs ante decem positis.

ἕνδεκα	vndecim	ια	11	δεκάεξ	sedec.	ις	16
δώδεκα	duodecim	ιβ	12	δεκαεπτὰ	septe.	ιζ	17
δεκατρεῖς	tredecim	ιγ	13	δεκαοκτὼ	octo.	ιη	18
δεκατέσσαρες	quatuord.	ιδ	14	δεκαεννέα	noue.	ιθ	19
δεκαπέντε	quindec.	ιε	15	εἴκοσι	vigin.	κ	20

Hæc quandoq; intercedente coniunctione proferuntur: vt δύο καὶ δέκα duodecim, τριακαίδεκα tredecim: interdum disiunguntur, & pluresvoces constituunt: vt ἑπτὰ καὶ δέκα & similia.

εἰκοσιεῖς	viginti vnus	κα	21
εἰκοσιδύο	viginti duo	κβ	22
εἰκοσιτρεῖς	viginti tres	κγ	23
εἰκοσιτέσσαρες	viginti quatuor	κδ	24
εἰκοσιπέντε	viginti quinque, &c.	κε, &c.	25
τριάκοντα	triginta	λ	30
τεσσαράκοντα	quadraginta	μ	40
πεντήκοντα	quinquaginta	ν	50
ἑξήκοντα	sexaginta	ξ	60
ἑβδομήκοντα	septuaginta	ο	70
ὀγδοήκοντα	octoginta	π	80
ἐνενήκοντα	nonaginta	ϙ	90
ἑκατόν	centum	ρ	100

Δ Quomodo variantur *supra centum?*

M. Fiunt declinabilia, & tribus finibus inflectuntur, numero plurali: vt

masc.	fœm.	neut.		
οἱ διακόσιοι, ducenti, οἱ τριακόσιοι trecenti,	αἱ διακόσιαι ducentæ, αἱ τριακόσιαι trecentæ,	τὰ διακόσια ducenta, τὰ τριακόσια trecenta,	σ τ	200 300

	τετρακόσιοι	quadringinti	υ	400
	πεντακόσιοι	quingenti	φ	500
	ἑξακόσιοι	ſexcenti	χ	600
	ἑπτακόσιοι	ſeptingenti	ψ	700
	ὀκτακόσιοι	octingenti	ω	800
	ἐννεακόσιοι	nongenti	ϡ	900
	χίλιοι	mille	α	1000
	διχίλιοι	bis mille	β	2000
Sic etiam	τριχίλιοι	ter mille	γ	3000
	τετρακισχίλιοι	quater mille	δ	4000
	πεντακισχίλιοι	quinquies mille	ε	5000
	ἑξακισχίλιοι	ſexies mille	ſ	6000
	ἑπτακισχίλιοι	ſepties mille	ζ	7000
	ὀγδοακισχίλιοι	octies mille	η	8000
	ἐννεακισχίλιοι	nonies mille	θ	9000
	μύριοι	decies mille	ι	10000

Sic quoq; δισμύριοι vicies mille, τρισμύριοι & ſic deinceps.

Δ. *Qui nunc ſunt numeri ordinales, qui à cardinalibus deriuantur?*

Μ. Sunt hi.

πρῶτος	primus	εἰκοστός	vigeſimus
δεύτερος	ſecundus	τριακοστός	trigeſimus
τρίτος	tertius	τεσσαρακοστός	quadrageſimus
τέταρτος	quartus	πεντηκοστός	quinquageſimus
πέμπτος	quintus	ἑξηκοστός	ſexageſimus
ἕκτος	ſextus	ἑβδομηκοστός	ſeptuageſimus
ἕβδομος	ſeptimus	ὀγδοηκοστός	octogeſimus
ὄγδοος	octauus	ἐνενηκοστός	nonageſimus
ἔνατος	nonus	ἑκατοστός	centeſimus
δέκατος	decimus		

Eodem

Eodem modo & cæteri formãtur, vt διακοσιοστός, τριακοσιοστός ducenteſimus, trecenteſimus, &c.

Δ. *Quibus indicijs deſignant græci ſuos numeros?*

M. Familiariſsimum eſt Græcis, numerum, qui vigeſimum quartum non ſuperet, per literas Alphabẽticas deſignare: vt naturalis literarum ſeries, naturali reſpondeat numerorũ ſeriẽi. Sic α refert vnum, β repręſentat duos, γ tria, δ quatuor, ε quinque, κ decem, ν viginti, ω vltima græcorum litera, vigînti quatuor refert.

Δ. *Valet iſta literarum ſeries ad omnes reddendos numeros?*

M. Minimè: ad vigeſimum quartum tantum valet: ſed Græci alio vtuntur modo, ad maiores depingendos numeros.

Δ. *Qui quæſo eſt ille modus?*

M. Literis, qui vigînti quatuor numero ſunt, tres adiungũt Græci charactêres.

Δ. *Qui ſunt illi?*

M. Primus eſt ϛ, qui ε, ſecundus ϙ, qui ϟ, tertius ϡ qui ω, ſubditur.

Δ. *In quot ordines tunc diſtribuunt illas omnes literas, & ſubditicia ſigna?*

M. in Tres { α, β, γ, δ, ε, ϛ, ζ, η, θ, / ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ϙ, / ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω, ϡ.

Δ. *Quid continet primus ordo?*

M. Numeros ſimplices: α vnum, β duo, γ tres, δ quatuor, ϛ ſex, θ nouem ſignificat.

Δ. *Quid complectitur ſecundus ordo?*

M. Denarios, & ex denis collectos, ι decem, κ viginti, λ triginta &c. ϙ nonaginta.

Δ. *Quid capit tertius?*

M. Centenarios: ρ centum, σ ducenta, φ quingenta, ϡ noningenta notat.

Δ. *Quid ſi millenarios numeros notaremus, quibus vteremur tum notis?*

M. Oportet certè ijſdem notis vti: tantùm virgula eſt ſuperſcriben-

ſcribenda, aut (ſi mauis) ſubſcribenda, hoc modo, $\bar{\alpha}$ mille, $\bar{\beta}$ duo milia, $\bar{\nu}$ quinquaginta millia, $\bar{\sigma}$ ducenta millia: vt ſi pingerem iſtum numerum 4147 quatuor millia, centum quadraginta ſeptem, ſic græcis notis pingerem $\bar{\delta}$, ρ, μ, ζ. ſi annum domini 1574 græcè notare iuberes, hoc modo exprimerem: α, ϕ, o, δ.

Δ. *Non inueniuntur aliæ literæ, quibus nonnunquam vtuntur Græci in exprimendis quibuſcunq; numeris?*

M. Maximè: vtuntur hijs ſic notatis:

		Signif.		vt
I		ἑν		ι, ιι, ιιι, ιιιι, 1, 2, 3, 4.
Γ		πέντε		Γ, Γι, Γιι, Γιιι, 5, 6, 7, 8. &c.
Δ		δέκα		Δ, ΔΔ, ΔΔΔ, 10, 20, 30, &c.
H		ἑκατὸν		H, HH, HHH, 100, 200, 200.
X		χίλια		X, XX, XXX, 1000, 2000.
M		μύρια		M, MM, MMM, 10000, (20000, &c.

Si vero ſic notentur

	Signific.	vt		
$\overline{\Delta}$	50	$\overline{\Delta}$ ι,	$\overline{\Delta}$ ιι,	$\overline{\Delta}$ Δ, 51, 52, 60.
$\overline{H}$	500	$\overline{H}$ ιιιι,	$\overline{H}$ Δ, &c.	504, 510.
$\overline{X}$	5000	$\overline{X}$ ιιι,	$\overline{X}$ XX, &c.	5003, 7000.
$\overline{M}$	50000	$\overline{M}$ MM,	$\overline{M}$ MMM,	70000, 80000.

Sed relinquamus hæc altius apud alios petenda, ad comparatiuum & ſuperlatiuum, quæ reſtant, veniamus.

De Comparatione.

Δ. *Rectè admones: reſtant hæc tandem excutienda. Quando dicuntur comparari nomina?*

M. Comparantur nomina, quùm certis quibuſdã gradibus eorum ſignificatio aut augetur aut diminuitur.

Δ. *Quot & qui ſunt comparationis gradus?*

M. Tres

		vt	
poſitiuus	θετικὸς	ἔνδοξος	glorioſus
cõparat.	συγκριτικὸς	ἐνδοξότερος	glorioſior
ſuperlat.	ὑπερθετικὸς	ἐνδοξότατος	glorioſiſsi.

Δ. Quid

Δ. *Quid positiuus?*

M. Qui rem sine excessu significat: vt ἔνδοξος glorioſus.

Δ. *Quid comparatiuus?*

M. Est quo res duas vel plures inter se conferimus, quæ cũ excessu non summo significant: habita interim ratione potissimùm, qualitatis alicuius aut quantitatis: vt ἐγὼ εἰμὶ ἐνδοξότερός σου, σὺ δὲ σοφώτερός μου,

Δ. *Quid superlatiuus?*

M. Est qui res quoq; inter se confert, sed quæ sint duabus plures: & cum excessu summo significat: vt ὃς γίλιος ἦν τῶν ποιητῶν ἐνδοξότατος.

Δ. *Quotuplex est omnis comparatio?*

M. Duplex: aut { regularis } { ἀνάλογος
irregularis } { ἀνώμαλος }

Δ. *Quæ comparantur regulariter?*

M. Adiectiua, quæ in τερος & τατος terminantur.

Δ. *Omnia adiectiua?*

M: Obseruandum est, sola adiectiua nomina propriè comparari; omnia tamen adiectiua non comparari, nec quæ comparantur, vno modo formari, sed diuersas sortiri terminationes.

Δ. *Cur propriè interseris? quasi aliqua appellatiua comparentur?*

M. Imo certè, ex his paucissima comparantur: vt { κλέπτης fur, κλεπτίστατος
βασιλεὺς, βασιλεύτερος, τατος
θεός, θεώτερος. }

Δ. *Quot sortiuntur terminationes nomina adiectiua, regulariter comparata?*

M. Octo: { ος } { ως
υς } { ους
ης } { ων
ας } { αρ }

Δ. *Quemodo formant Adiectiua in ος comparatiuum?*

M. Mutando vltimã literã σ, in τερος, vt ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, glorioſus,

glorioſus, glorioſior, δίκαιος, δικαιότερος, iuſtus iuſtior.

Δ. *Quomodo ſuperlatiuum?*

Μ. Σ mutata in τατος, vt ἐνδοξος, ἐνδοξότατος, δίκαιος, δικαιότατος.

Δ. *Cur à* χαλεπὸς *difficilis, fiunt comparatiuus & ſuperlatiuus in* ώτερος *&* ώτατος, *cum* ω, *cùm ab* ἔνδοξος *fit* ότερος *&* ότατος *cum* ο.

Μ. Ea adiectiua, quæ penultimam habent breuem, mutant ο in comparatiuo & ſuperlatiuo, in ω: vt à χαλεπὸς, ώτερος, ώτατος, ſic à φρόνιμος & σοφὸς ſapiens: Sed quæ habẽt penultimam longam, vel poſitione vel naturâ, faciunt comparat. & ſuperlat. in ότερος, & ότατος.

Δ. *Quot poſitiua nomina ab hac regula excipiuntur?*

Μ. Duo { στενὸς anguſtus / κενὸς vacuus } nam formant { στενότερος, ότατος / κενότερος, ότατος }

Δ. *Adiectiua in* ας, ης, ες, ων, ην, *quomodo formant comparatiuum & ſuperlatiuum?*

Μ. In στερος & στατος: vt ab ἔυνους, beneuolus, εὐνοέστερος, εὐνοέστατος: ſic in ης, ſed à neutris: vt ὁ καὶ ἡ ἀληθὴς verus, vera, καὶ τὸ ἀληθὲς verum, ἀληθέστερος ἀληθέστατος. Sic ab ὁ χαρίεις gratus, reiecto ι fit χαριέστερος, χαριέστατος. A τέρην tener, fit nominatiuus pluralis τέρενες, vnde τερενέστερος, στατος. Sic ab εὐδαίμων fit nomínat. pluralis εὐδαίμονες, vndè εὐδαιμονέστερος, νέστατος.

Δ. *Adiectiua in* ας *& in* υς, *vndè formant comparatiuum & ſuperlatiuum?*

Μ. A neutris, addendo τερος & στατος.

vt { ὁ μέλας / ἡ μέλαινα / τὸ μέλαν } { ἀντερος / αντερα / ἀντερον } { ἀντατος / αντάτη / ἀντατον }

Δ. *Quæ nomina irregulariter comparantur?*

Μ. Quæ non tantùm in nominibus adiectiuis, ſed in alijs fiunt.

Δ. *Quot modis fiunt illa, quæ irregulariter fiunt?*

M. Sex modis: vel in
- nominibus adiectiuis: vt ab ἀγαθός, κακός, καλός, &c.
- nominibus substantiuis: vt κέρδος, κερδίων, κέρδιστος, vtilior, vtilissimus.
- pronomine: vt ab αὐτός, αὐτότατος,
- verbis: vt à βάλλω, βέλτατος, βέλτιστος, à φέρω φερτατός, φέριστος.
- participijs: vt ἐρρωμενός, ἐρρωμενέστερος, ἐρρωμενέστατος.
- aduerbijs: vt ab ἀνώ suprà, ἀνώτερος, ἀνώτατος.
- præpositionibus: vt ab ὑπὲρ, ὑπέρτερος, ὑπέρτατος.

Δ. *Quomodo terminant comparatiuum & superlatiuum irregulariter comparata?*

M. Ferè aliter, quàm in τερος & τατος.

Δ. *Quot nomina in os irregulariter comparantur?*

M. Vndecim ferè à Grammaticis enumerantur, hoc modo.

ἀγαθός bonus
- ἀμείνων melior
- βελτίων vel βέλτερος
- κρείττων vel κρέσσων
- ἀρείων
- λωίων

ἄριστος optimus
βέλτιστος
κράτιστος, quandoq; ἀγαθώτατος.
λῷστος

μικρός paruus
- μικρότερος minor
- ἐλάττων vel ἐλάσσων
- ἧττων vel ἧσσων
- μείων

μικρότατος minimus
ἐλάχιστος

κακός malus
- κακίων peior
- χείρων
- χέρων

κάκιστος
χείριστος
} pessimus.

Posit.	Compar.	Super.
καλὸς	καλλίων	κάλλιστος
honestus	honestior	honestissimus
αἰσχρὸς	αἰσχίων	αἴσχιστος
turpis	turpior	turpissimus
ἐχθρὸς	ἐχθίων	ἔχθιστος
inimicus	inimicior	inimicissimus
ῥᾴδιος	ῥᾴων	ῥᾷστος
facilis	facilior	facillimus
λαλὸς	λαλίστερος	λαλίστατος
loquax	loquacior	loquacissimus
φίλος	φίλτερος	φίλτατος per Syncopen pro
amicus	amicitior	φιλώτερος, φιλώτατος
ὀλίγος	ὀλίζων	ὀλίγοστος & ὀλίγιστος
paucus	paucior	paucissimus
μέγας	μείζων	μέγιστος
magnus	maior	maximus
πολὺς	πλέων	πλεῖστος
multus	plus	plurimus

Δ. *Quæ adiectiua in υς duplicem habent comparatiuum & superlatiuum?*

M. Adiectiua duo: ὠκὺς velox → ὠκύτερος, ὠκύτατος / ὠκίων, ὤκιστος; ἡδὺς dulcis → ἡδύτερος, ἡδύτατος / ἥδίων, ἥδιστος

Δ. *Quot sunt in υς, quæ tres habent comparatiuos, duos verò superlatiuos.*

M. Sunt sex, cuiusmodi sunt:

ταχὺς celer: ταχύτερος / ταχίων / θάσσων & θᾶττων att. → celerior; ταχύτατος / τάχιστος → celerrimus.

παχὺς crassus: παχύτερος / παχίων / πάσσων → crassior; παχύτατος / πάχιστος

γλυκὺς

γλυκύς (γλυκύτερος, γλυκίων, γλύσσων) dulcis } dulcior { γλυκύτατος, γλύκιστος } dulcissimus

βαθύς (βαθύτερος, βαθίων, βάσσων) profundus } profundior { βαθύτατος, βάθιστος } profundissi.

βραδύς (βραδύτερος, βραδίων, βράσσων) tardus } tardior { βραδύτατος, βράδιστος } tardissimus

βραχύς (βραχύτερος, βραχίων, βράσσων) breuis } breuior { βραχύτατος, βραχιστος } breuissimus

Δ. Da exemplum comparationis verborum.

M. Duo sunt: { βάλλω, φέρω } vnde { ἐίλτερος, φέρτερος } { βέλτατος, φέρτατος } præstātissimus.

Δ. Da aduerbia quæ comparantur?

M. Sunt septem:

ἄνω suprà	ἀνώτερος	ἀνώτατος	supremus
κάτω infrà	κατώτερος	κατώτατος	infimus
μάλα valdè	μᾶλλον	μάλιστα	maximè
πόῤῥω lōgè	πορῥώτερος	πορῥώτατος	lōgissimus
πέρα vltrà	περαίτερος	περάτατος	vltimus
ἐγγύς propè	ἐγγύτερος	ἐγγύτατος vel ἔγγιστος	proximus
ἔξω extra	ἐξώτερος	ἐξώτατος	extremus

vndè

Δ. Quæ ex præpositionibus comparationem admittunt?

M. duę: { ὑπὲρ sup, πρό ante } vndè { ὑπέρτερος, πρότερος } { ὑπέρτατος, πρότατος, elíso τ πρέατος } supremus

Δ. Quot ex participijs.

M. Vnicum ἐῤῥωμένος robustus : ἐῤῥωμενέστερος, ἐῤῥωμενέστατος.

Atque hæc hactenus, de comparationibus latissimè diximus.

De Pronomine.

Δ. His ita expressis & demonstratis, omnibusq; quæ ad nomen spectant, propositis, veniamus nũc ad pronomen, secundam orationis partem. Quid est Pronomen, Græcè αὐτωνυμία?

M. Pronomen est pars orationis declinabilis, quæ in locum nominis cooptata, certam significat personam.

Δ. Vndè dicitur αὐτωνυμία?

M. Ab αὐτὶ, quod significat pro: & ὄνομα nomen, paucis mutatis, o, secundę syllabæ in ω, tertiæ in υ.

Δ. Quot & quæ accidunt pronomini?

M. Eadem quę & nomini: nimirùm

- species
  - duplex { primit. / deriua. } vt { ἐγὼ, σὺ, ὅ, / ἐμός, σός, ἑός. }
- figura
  - duplex { simplex / compo. } vt { αὐτός / ἐμαυτοῦ }
- genus
  - quadru. { masculin. / fœmin. / neutrum / omne } vt { ἐμός / ἐμὴ / ἐμόν / ἐγὼ, σὺ, ὅ }
- numerus
  - triplex: { singularis / dualis / pluralis }
- casus
  - quinq. No. Ge. Da. Ac. Voc.
- declinatio
- personæ
  - Tres, { prima / secunda / tertia } vt { ἐγὼ / σὺ / alia pron. }

Δ. Enumera mihi pronomina?

M. Sũt hæc
- ἐγὼ
- σὺ
- ὅυ
  - ἐμός
  - σός
  - ἑός
    - νωΐτερος
    - σφωΐτερος
      - ἡμέτερος
      - ὑμέτερος
      - σφέτερος
        - ἐμαυτοῦ
        - σεαυτοῦ
        - ἑαυτοῦ
          - ὅστος
          - ἐκεῖνος
          - αὐτὸς
          - δεῖνα.

Δ. In quot

Δ. *In quot partes ſecàtur pronomen?*

M. In quinq; { primitiuum, poſſeſsiuum, demonſtratiuum, relatiuum, compoſitum } græcè { πρωτοτυπόν, κτητικόν, δεικτικόν, ἀναφορικόν, σύνθετον }

Δ. *Quot ſunt pronomina primitiua?*

M. Tria: ἐγὼ, σὺ, ὅ.

Δ. *Declina ἐγὼ ſecundum varietatem linguarum?*

		Com.	Att.	Ion.	Dor.	Aeolicè.
M.Sin.	No.	ἐγὼ	ἔγωγε		ἐγών, & ἐγώνη	ἰών, atq; ἐγώνγα
	Ge.	ἐμοῦ, μοῦ	ἐμέοθεν ἐμέθεν	ἐμέο, ἐμεῖο, ἐμοῖο & μέο, μεῖο, μοῖο	ἐμεῦ, μεῦ,	ἐμεῦ, μεῦ
	Da.	ἐμοί, μοὶ	aph. ἔμοιγε		ἐμίν	
	Ac.	ἐμὲ, μὲ				
Dua.	N.A.	νῶϊ, νὼ			ἄμμε	ἄμμε
	G.D.	νῶϊν, νῷν				
Plur.	No.	ἡμεῖς		ἧμέες	ἄμες	ἄμμες
	Ge.	ἡμῶν		ἡμέων & ἡμείων	ἀμῶν	ἀμμῶν
	Da.	ἡμῖν	ἧμιν, po. ἡμίν		ἄμῖν	ἄμμιν
	Ac.	ἡμᾶς		ἧμέας	ἄμας	ἄμμας

Δ. *Inflecte σὺ ſecundum idiômata.*

		Com.	Att.	Ionicè.	Dor.	Poeticè.
M.Sin.	No.	σὺ			τύ, & τυνή	
	Ge.	σοῦ	σεόθεν, σέθεν	σέο, σεῖο	σεῦ, τεῦ	
	Da.	σοί			τοί, τίν	
	Ac.	σὲ			τὲ	τίν τέϊν
	Vo.	σὺ				vel τέων

Dual.	N. A.	σφῶϊ σφώ			ὔμμε	
	G. D.	σφῶϊν σφῶιν				

					Acolicè.
No.	ὑμεῖς		ὑμέες	ὔμες	ὔμμες
Ge.	ὑμῶν		ὑμέων & ὑμείων		ὑμμέων
Da.	ὑμῖν			ὑμίν	ὔμμιν
Ac.	ὑμᾶς		ὑμέας		ὔμμας
Vo.	ὑμεῖς				

Plu.

Δ. Declina ὅ secundum varias dialectos?

		Com. Att.	Ionicè.	Doricè.	Poeticè.
	Nominatiuo caret.				
	Ge. ὅ	ἑοῦ ἕο	ἕο ἑοῖ	ἕυ	
M. Sin.	Da. οἷ				ἕοι
	Ac. ἑ			μίν & νίν	ἑέ, & σφέ apud Eur.

Dual.	N.A.	σφωέ, σφέ			
	G.D.	σφωΐν, σφίν			

No.	σφεῖς		σφέες	σφέας	
Ge.	σφῶν		σφέων		
Da.	σφισί		σφί, & σφῖν		σφίν, & σφέ
Ac.	σφᾶς		σφέας, & σφὲ æol.	ψέ	

Plur.

Δ. Quot sunt possessiua?

M. Octo numerantur, quæ è tribus primitiuis manant, tria à tribus numeris primæ personæ, tria etiam à secunda persona, duo à tertia formantur: vt

ab { ἐμοῦ ἐμοῖ ἐμέ — ἐμός, ἐμή, ἐμόν — dor. ἄμος, ἄμα, ἄμον
νῶ — νωΐτερος — ἑρα, ἑρον
ἡμεῖς — ἡμέτερος — ἑρα, ἑρον

à { σᾶ / σφὼ / ὑμεῖς } { σὸς / σφωΐτερος / ὑμέτερος } { σή / ἑρα / ἑρα } { σόν / ἑρον / ἑρον } att. σῶς, dor. τιός, τιὰ, τιόν

dor. ὑμός, ὑμὰ, ὑμόν

ab { ὅ / σφὲ } { ὅς / σφέτερος } { ἥ / ἑρα } { ὅν / ἑρον } po. ἑός, ἑή, ἑόν

do. σφός, σφὰ, & σφὴ, σφόν

Δ. *Quot ſunt demonſtratiua?*

M. 2 { ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο, att. p ἐκεῖνον, ille, illa, illud, / ὅυτος, αὕτη, τοῦτο, pro τοῦτον, hic, hæc, hoc. } dor. τῆνος vel κῆνος

Δ. *Declina demonſtratiuum* ὅυτος.

	Maſcu.	Fœm.	Neut.	
No.	ὅτος	αὕτη	τοῦτο	atticí addunt emphaſeos cauſa, demonſtratiuis ὶ acutum, incõſonantem, longã vocalẽ, aut diphthongũ deſinẽtib⁹, vt ὁυτοσί, ἐκεινοσί, ἅυτηί, &c.
Ge.	τότε	ταύτης	τοῦ	
Da.	τῷ	ταύτῃ	τῷ	
Ac.	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο	
Vo.	ὅτος att.	αὕτη	τοῦτο	

M. Sin.

N A.	τώτω	τούτα	τώτω
G.D.	τοῖτοιν	ταύταιν	τοῖτοιν
Voc.	τώτω	ταύτα	τώτω

Dual.

No.	ὅυτοι	αὗται	ταῦτα
Ge.	τότων	τῶν	τότων
Da.	τοῖτοις	ταύταις	ταύτοις
Ac.	τοῦτος	ταύτας	ταῦτα
Vo.	ὅτοι	αὗται	ταῦτα

Plur.

Δ. *Inflecte demonſtratiuum* ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο.

M. Eſt ſuperuacaneum eius hic declinationem contexere, quoniam tertiam nominum, κλίσιν ſequitur ἐκεῖνος, vt θεός: ſecundam ἐκείνη, vt τιμὴ: tertiam ἐκεῖνο, vt ξύλον, proindè ad alia perge.

Δ. *Quot ſunt relatiua?*

M. Vnũ eſt, pronomen relatiuum { αὐτός / αὐτὴ / αὐτό } ipſe, ipſa, ipſum { inflectitur vt { θεός / τιμὴ / ξυλόν }

Δ. Quot

Δ. *Quot ſunt compoſita ab hoc relatiuo?*

M. Tría pronomína, tríbus caſíbus contenta, genít. dat. & accuſatíuo: quorum duo ἐμαυτοῦ, & σαυτοῦ ſingularem modò numerum habẽt, tertium verò ἑαυτοῦ pluralem.

Δ. *Quomodo declinantur?*

M. Hoc modo varíantur: nam carent nominatíuis.

Ge. ἐμαυτοῦ, ἐμαυτοῦ, ἐμαυτοῦ — Dat. ᾧ, ᾗ, ᾧ — Accuſ. ὅν, ἥν, ὅ — meĩpſius

Ge. σεαυτοῦ, σεαυτοῦ, σεαυτοῦ — Dat. ᾧ, ᾗ, ᾧ — Acc. ὅν, ἥν, ὅ — tuĩpſius.

Ge. ἑαυτοῦ, ἑαυτοῦ, ἑαυτοῦ — Dat. ᾧ, ᾗ, ᾧ — Acc. ὅν, ἥν, ὅ — ge.pl. ἑαυτῶν, οἷς, ἅς / ἑαυτῶν, αἷς, ἅς / ἑαυτῶν, οἷς, ἅ. — ſuĩp ſorũ.

Δ. *Vnum reſtat pronomen infinitum* Λεῖνα, *quidam, quædam, quoddam, omnis generis, quomodo declinabis?*

M. Eſt modò declínabile, modò indeclínabile repertum: declínatur hoc modo.

No.	Λεῖνα	habet aliàs gen. Λέναος dat. Λέναι: eſt & no. ὁ Λεῖς, ſed magis poëticus.
Ge.	Λεῖνος	
Da.	Λεῖνι	
Ac.	Λεῖνα	

Atque hæc hactenus de pronomine, perge (ſi libitum fuerit) ad reliqua.

De

De Verbo.

Δ. *CVm de nominum & pronominum formationibus ſatis diſputauerimus, in quibus diligenter pueri exercendi ſunt, vt in omnes partes nomina verſent, & promptam ſibi declinandi dexteritatem pariant: deinceps eſt de verbis agendum, & eadem cura adhibenda eſt pueris, vt horum inflexiones fideliter teneant: conuertamus igitur nos ad verbi radices inueſtigandas. Quid eſt verbum?*

Μ. Verbum orationis pars eſt declinabilis, ſine caſu, quæ tempora ſuſcipit, perſonas, & numeros, actionemq; & paſſionem, vel neutrum quid ſignificat: actionem, vt γράφω ſcribo, paſſionem vt γράφομαι ſcribor. Qui enim ſcribit aliquod carmen, in eo agit, circa id operatur: carmina contrà, patiuntur, ſcribendiq; ſuſtinent operationem.

Δ. *Quare dicitur ſine caſu?*

Μ. Ad differentiam participiorum, & nominum: verbum enim non ſuſcipit caſus, ſed tempora, & perſonas: vt λέγω dico, λέγεις dicis, λέγει dicit.

Δ. *Quot ſint formæ verbi?*

Μ. *Duæ: nam tàm apud græcos quàm latinos eſt aliud* { perſon. { προσωπικὸν / ἀπροσωπικὸν } vt { τύπτω / ἀρέσκει } imperſ. }

De accidentibus Verbi.

Δ. *Quot ſunt, quæ conſequuntur perſonale verbum? nam de imperſonali poſteà dicemus.*

Μ. Octo ſunt verbi accidentia: { Species εἶδος, Figura σχῆμα, Perſona πρόσωπον, Numerus ἀριθμός } { Genus γένος, Modus ἔγκλισις, Tempus χρόνος, Coniugatio συζυγία }

De Specie.

Δ. *Quotuplex eſt ſpecies?*

M. Duplex: { prim. / deri. } gr. { πρωτότυπων / παράγωγον } vt { πολεμέω, bellum gero / πολεμίζω, bellare geſtio }

Δ. *Quotuplicia ſunt verba deriuatiuæ ſpeciei?*

M. Varia: alia enim ſunt { denominat. / verbalia / aduerbialia / inchoatiua / meditatiua / imitatiua } vt { à πρῶτος, fit πρωτεύω, primas teneo / à θέω, fit τίθημι, à δόω fit δίδωμι / à πάλαι, παλαιόω inuetero / γηράσκω ſeneſco / ſeù de- { ἀω / ἑω } ſid. in vt { μαθητιάω / πολεμησιάω } / in ίζω, vt ἑλληνίζω græcor. }

De Figura.

Δ. *Quotuplex eſt figura?*

M. Triplex: { ſimplex / compoſ. / decomp. } gr. { ἁπλοῦν / σύνθετον. / παρασύν. } vt { φέρω, fero / ἐκφέρω, ab ἐξ in κ verſo, (& φέρω / ὑπεκφέρω ab ὑπό, & ἐκ (φέρω }

De Perſonis.

Δ. *Quot ſunt perſonæ in verbo?*

M. Tres: { prima / ſecũda / tertia } eſt ea { quæ loquitur / cuí loquimur / de qua loquimur } vt { ἀκούω, audio / ἀκούεις, audis / ἀκούει, audit. }

De Numeris.

Δ. *Quot ſunt numeri in verbo?*

M. Non

M. Non pau- { singularis, dualis, pluralis } vt { τέρπω, delecto; τέρπετον, delectatis duo (res; τέρπομεν delectamus nos plu- in nomine:

De Genere.

Δ. *Quot ponuntur verborum genera?*

M. Sex { actiuum, passiuum, neutrum, commu. seu me. per se act. vel deponens, per se passiuum } { γενικὸν ἐνεργητικόν, γενικὸν παθητικόν, γενικὸν οὐδέτερον, γενικὸν κοινὸν ἢ μέσον, γενικὸν αὐτοενεργητικόν, ἢ ἀρθετικόν, γενικὸν αὐτοπαθητικόν }

Δ. *Quomodo exit verbum actiuum?*

M. Exit in ω, vt γράφω scribo, τύπτω verbero.

Δ. *Quomodo dignoscis passiuum?*

M. Exit passiuum in μαι, ab actiuo formatum: vt γράφομαι scribor: nam qui scribit suam actionem in aliquid dirigit, nempè in id quod scribitur: & vicissim quod scribitur, sine scribentis actione esse aut dici non potest.

Δ. *Quid neutrum?*

M. Neutrum in ω, vt actiuum desinit: vt ὑγιαίνω sum sanus, ζάω viuo: sed actionem non recipit: aut si qualem cunq; habeat: non eam, in aliud quod patitur, transfundit: & à passiuo & terminatione & significatione differt: ex quo nunquam (vt ex actiuo) nascitur.

Δ. *Quid commune seu medium?*

M. Commune in μαι finit, & cum passiuo terminatione congruit, vt βιάζομαι: & vtriusq; & actiui & passiui natu-

ram induit: vt βιάζομαι, significat cogo, & cogor. Idcirco μέσον Græci vocant, quod modò in hanc, modò in illam significationem inclinet.

Δ. *Quid per se actiuum seu deponens?*

M. Exit in μαι, vt μάχομαι pugno: ita vt terminatione crederes esse passiuum: sed secundum suum significatum actionem habet, non passionem, vt commune.

Δ. *Quid est per se passiuum?*

M. Exit in ω, vt actiuum, vt πάσχω patior: sed quod foris actionem ostendit, intus passionem seruat: nam qui aliquid patitur (siue sit conuitium, maledictum, aut simile) ab alio, nempè ab eo qui illa ingerit, sustinet ac recipit.

De Modo.

Δ. *Quid est modus?*

M. Est per quem animum nostrum in aliquid propensum & inclinatum, nosq; sic aut sic affectos ostendimus.

Δ. *Quot in verbis statuuntur modi ἐγκλίσεις seu affectiones?*

M. Quinq; { indicatiuus, imperatiuus, optatiuus, subiunctiuus, infinitiuus } gr. { ὁριστικὴ, προστακτικὴ, εὐκτικὴ, ὑποτακτικὴ, ἀπαρέμφατος } vt { τύπτω, ες / τύπτε / τύπτοιμι / τύπτω, ης / τύπτειν. }

Δ. *Quid indicatiuus?*

M. Rem nudè & simpliciter indicat: vt λέγω dico.

Δ. *Quid imperatiuus?*

M. Non simpliciter indicat, sed iussus & imperij præterea habet indicium: vt λέγε dic.

Δ. *Quid Optatiuus?*

M. Optare

M. Optare nos & concupiſcere declarat: vt εἴθε λέγοιμι vtinam dicam.

Δ. *Quid ſubiunctiuus?*

M. Senſum ſuſpēdit, vt ἐὰν φανερῶς τοῦτο τοσαυτάκις λελέχωμεν, hoc toties cū manifeſtè dixerimus. Perficit verò ſenſū alia oratione adiūcta: vt πῶς οὐκ οἶδας, quì fit, vt neſcias?

Δ. *Quare infinitiuus?*

M. Quòd ex ſe ſine finitis. i. certis perſonis & numeris effertur, vt λέγειν dicere: perſonæ tamen quotæcunq; ac numeri cuiuſuis capax. Quare pro ratione vocis ipſi adiunctæ, perſonæ alicuius aut numeri dicetur eſſe: vt eſt vbiuis obuium.

Δ. *Non habent Græci gerundia, ac ſupina?*

M. Minimè: ſed horum vice vtuntur Græci infinitiuis.

De Temporibus.

Δ. *Quot ſunt tempora, quibus variantur Græcorum verba actiua?*

M. Octo:

præſens	ἐνεστὼς	Eſt etiam in paſſiuis paulo poſt futurū: μετ' ὀλίγον μέλλων,
præt. imperf.	παρατατικός	
præt. perf.	παρακείμενος	
præt. pluſquā.	ὑπερσυντελικός	
aor. primus	ἀόριστος πρῶτος	
aor. ſecundus	ἀόριστος δεύτερος	
fut. primum	μέλλων πρῶτος	
fut. ſecundum	μέλλων δεύτερος	

Δ. *Quid ſignificat præſens?*

M. Actionem præſentem eſſe, ac rem quampiam nunc fieri ſignificat: nam τὸ νῦν includit, vt λέγω dico, Græci ἐνεστῶτα, quaſi inſtans appellant.

Δ. *Quid præteritum imperfectum indicat?*

M. Licèt omnia verborum præterita, rem præteriſſe quidē indicant tamen non vno eodemq; modo: Nā hoc præteritum imperfectum rem inchoatam, nō tamen perfectā eſſe demonſtrat, vt ἔλεγον dicebam: me non dum

 dicendi

dicendi finẽ feciſſe ſignificat. Quamobrem iure latini id imperfectum, & inchoatiuum, Græci verò παρατατικὸν. i. extenſiuum cognominarunt.

Δ. *Quid perfectum denotat?*

M. Perfectum, quod Græci παρακείμενον. i. adiacens vocant, eam temporis partem exprimit, quæ cum præſenti eſt coniuncta, ac vix dum tranſacta: ſiquidem id in ſuo ſignificatu ſonat τὸ ἄρτι. i. modò eſſe, ſeu nunc nunc: vt λέλεχα modò dixi.

Δ. *Quid pluſquam perfectum repræſentat?*

M. Pluſquamperfectum, quod Græci ὑπερσυντελικὸν nominant, hoc eſt prorſus & iam olim abſolutum, rem longè antè peractam notat. Continet τὸ πάλαι, vt ἐλελέχειν, olim dixi.

Δ. *Quid vtrumq; indefinitum, quod Græci ἀόριστον vocant?*

M. Præteritum tempus ſimpliciter & abſolutè ſignificat, vt plericq; omnes opinantur, nam cùm ἔλεξα aut ἔλεγον dico, olimne an nuper dixerim, incertum eſt.

Δ. *Quid eſt diſcriminis inter præteritum perfectum & ἀόριστον?*

M. Perfectum notat rem non ita pridem abſolutam: ἄορισος verò paulò, ſiue multò ante factã: alioquí idem ἀόριστος, quod perfectum.

Δ. *Quid exprimit vtrumq; futurum?*

M. Rem diſtinctè futuram (ſi grammaticis credimus) oſtendit: vt λέξω, λεγῶ dicam.

Δ. *Quid notat paulo poſt futurum, Græcè μετ' ὀλίγον μέλλων, hoc eſt mox futurum, quod Attici paßiuis addiderunt?*

M. Rem breuí futuram ſignificat, ἀλίνσομαι iam iam veniã, πεποιήσεται mox fiet.

Δ. *Quomodo differt prius futurum à poſteriore?*

M. Vtrumq; profectò idem ſignificat: ſed vt alterum ab altero ſecernatur, alterũ prius, alterum poſterius vocârunt Grammatici.

Δ. *Quæ ratio Græcis peperit duo indefinita, & duo futura?*

M. Nulla neceſsitas aut in ſignificando diuerſitatis cauſa, ſed

ſed fæcũda illa & copioſa Græcę linguæ ſuppellex.

Δ. *Quibus in modis nunquam reperitur futurum?*

M. In duobus { imperatiuo / ſubiũctiuo } in quorũ vices ſubeũt aoriſti (vt eſt author Clenardus)

Δ. *Separantur ne præſens, & imperfectum extra indicatiuum?*

M. Minimè: imperfectũ extra indicatiuũ, in omnibus modis ſemper cũ ſuo præſenti: itẽ perfectũ cum ſuo pluſquã perfecto coniungitur, vna eademq; voce.

De Coniugatione.

Δ. *Vndè componitur συζυγία coniugatio?*

M. A σωὺ. i. con. ſiuè ſimul, & ζυγός iugum: quo boues ad vecturam aut arationem connecti ſolent, vt ſit in verbis coniugatio μεταφορικῶς, per quam perſona perſonæ, numerus numero, tempus tempori, & modus modo coniungitur, & velut colligatur.

Δ. *Quot ſunt verborum coniugationes?*

M. Tredecim.

Δ. *In quot ordines diſtribuuntur?*

M. In tres ſcilicet ordines { barytonorũ / circũflexorũ / verborũ in μι } quorũ ſunt { ſex / tres / quatuor } à quibus reliqui 7.

Δ. *Quomodo finiunt Græcorum verba actiua & neutra?*

M. Terminãtur vel in { ω / ῶ / μι } { nullo accentu notatũ / circumflexum } vt { τύπτω / ποιῶ / τίθημι }

Δ. *Cuius vocis ſunt illa verba, quæ in μαι exeunt?*

M. Sunt vocis, aut { paſſiuæ / mediæ / deponentis } vt { λέγομαι dicor / βιάζομαι violor / μάχομαι pugno. }

Δ. *Quare variant ſic coniugationes?*

M. Variant: partim ratione { terminationis / naturæ ipſius thematis }

Δ. *Quid eſt thema?* M. θέμα

M. θέμα dicimus primam positionem, ipsamq; veluti basin, vndè surgit vniuersum inclinationum & coniugationum ædificium, de quibus est posthac dicendum.

Δ. *De quibus coniugationibus est primum dicendum.*

M. De barytonorum coniugationibus: deinde de circumflexorum: postremò de verborum in μι desinentium inclinationibus.

Δ. *Quid est verbum barytonum?*

M. Est verbum, quod penultimam acutam habet: vel quod in extrema syllaba, grauem possidet accentũ: tametsi is in dictione accentũ natiuum habente, acutũ scilicet aut circumflexum, nunquam signetur: vt λέγω dico.

Δ. *Quot sunt coniugationes barytonorum?*

M. Sex, diuersis inter se distinctæ characteristicis.

Δ. *Quid est characteristicon, seu characteristica litera?*

M. Est litera terminationẽ ω, α, aut ομαι proximè pręcedens, vt λέγω, λέξω, λέλεχα, λέγομαι: vnamquamq; coniugationem formans, atq; ab alijs distinguens.

Δ. *Quot & quibus temporibus applicantur characteristicæ literæ.*

M. Tribus: { præsenti / futuro / perfecto }

Δ. *Quare his tribus solùm ascribuntur, & non alijs?*

M. Hoc ideò fit, quod à pręsenti tempore, (aliorum temporum quasi fonte & scaturigine) futurum deducitur, à futuro præteritũ perfect. à quibus deinde reliqua tẽpora deriuantur. Quò fit vt perspectis tribus hisce temporibus, aliorũ χημαϱισμὸς mirè facilis sit futurus.

Δ. *Quid confert, & memoriam adiuuat, ad tres primas coniugationes promptius capessendas, fixiusq; retinendas?*

M. Ad has firmiùs memoria conseruandas conferet, tenues mutas vna cum suis medijs & aspiratis in eas tres cõiugationes distribuere: vt scilicet π cum β media, & φ aspirata, primam sortiantur coniugationem: κ cum suis γ, χ, secundam: τ cum suis δ, θ tertiam.

De

De characteriſticis ſex Coniugationum.

Δ. *Quæ ſunt igitur characteriſticæ primæ Coniugationis?*

M. Prę ſentis ſunt { π, β, φ } { τίπτω, λείβω, γράφω } fu. ψω { τίψω, λείψω, γράψω } præ. φα { τέτυφα delecto, λέλειφα ſacrifico, γέγραφα ſcribo }

Δ. *Qui ſunt characterès ſecundæ coniugationis?*

M. Prę ſentis ſunt { κ, γ, χ } { πλέκω, λέγω, τρέχω } fu. ξω { πλέξω, λέξω, τρέξω } præ. χα { πέπλεχα plico, λέλεχα dico, δέδρεχα curro }

Δ. *Qui tertiæ coniugationis characterès?*

M. Prę ſentis ſunt { τ, δ, θ } { αὐξάτω, ἅδω, πλήθω } fu. σω { αὐξήσω, ἄσω, πλήσω } præ. κα { ἤυξηκα perficio, ᾖκα cano, πέπλησκα impleo }

Δ. *Quæ ſunt figuratiuæ quartæ?*

M. Prę ſentis: ſunt { σσ, ττ, ζ } { ὀρύσσω att., ὀρύττω fodio, φράζω dico } fut. { ξ, σ } { ὀρύξω, φράσω } præ. { χα, κα } { ὤρυχα, πέφρακα }

Habet hæc quarta futur. & præteritum, partim vt ſecunda, partim vt tertia.

Δ. *Quæ verba huius quartæ cõiugationis in futuro habẽt σ, et in præterito κ?*

M. Ea, quorum character in præſenti eſt ζ, paucis quibuſdã exceptis, animi motum ſignificantibus: vt ὀιμώζω ploro, ὀιμώξω: στενάζω gemo στενάξω: κράζω clamo κράξω, & ſimilia: at παίζω ludo, habet fu. in σ, & ξ: vt παίσω & παίξω: & ἁρπάζω rapio, ἁρπάσω & ἁρπάξω. Sic αἰάζω lamentor, fut. αἰάξω & σω: σφάζω iugulo, fut. σφάξω & σω: ἀπίζω vilipendo, fut. ἀπίξω & σω: ἐμπάζω curo, fut. ἐμπάξω & σω: & præt. χα & κα.

Δ. *Quæ formant fut. in ξ, præt. in χ?*

M. Ea, quorum character eſt in præſenti σσ, ττ, his exceptis,

πλάτ̃ω formo, πλάσω: πράτ̃ω vendo, πράσω: πέπτ̃ω coquo πέψω, à πέπτ̃ω verbo primæ: λέυσω aſpicio fut. λέυσω, λέλευκα, πάσω ſpargo, fut, πάσω, præt. πέπακα.

Δ. Quæ ſunt quintæ?

M. Preſentis { λ μ ν ρ } { σπείρω ſemino, ψάλλω cano, νέμω diuido, κρίνω iudico } fut. { ρῶ λῶ μῶ νῶ } præ. { ἔσπαρκα ἔψαλκα νενέμηκα κέκρικα }

Vltima fut. in hac coniugatione debet habere circumflexũ, & penultima corripi, vt apparet in exemplis: conſonantis geminatæ in præſenti abijcitur altera: vt ψάλλω, fut ψαλῶ. Vocalis ſubiunctiua ex diphthongo etiam reijcitur, vt σπείρω, σπερῶ, & vocalis anceps corripitur, vt κρίνω, κρινῶ.

Δ. Quæ eſt characteriſtica ſextæ?

M. Præſentis in ω purum, id eſt quod ante ſe habet vocalem aut diphthongum: vt γελάω rideo, τίω honoro. Βασιλεύω regno, κρούω pulſo, ψαύω tango, fut. σω: vt γελάσω, τίσω, βασιλεύσω, κρούσω, ψαύσω: præt. κα, γεγέλακα, τέτικα, κέκρουκα, ἔψαυκα.

Δ. Sed quomodo fit futurum ex ἐω & ἀω?

M. In ήσω, & præteritum in κα. Sic ex όω, futurum formatur in ώσω, & præteritum in ωκα.

Δ. In πτ, κτ, vel μν, quæ ſunt characteriſticæ, & cuius ſunt coniugationis verba ſic deſinentia?

M. Priores literæ π, κ, μ: itaq; erit τύπτω primæ, πίκτω ſecundæ, τέμνω quintæ.

Δ. Quot & quæ tempora non habent verba in ω purum deſinentia?

M. Tria hęc { perfect. mediũ, indefinitum β, futurum β } quæ tria tamen ἀκούω habet ſ. rundã ſententia, & ideo hîc à nobis infrà notabuntur.

Δ. Quot verba ex hac ſexta coniugatione profluunt?

M. Verba

M. Verba { circumflexa / desinentia in μι } de quibus infrà dicemus.

Δ. *In verborum coniugationibus quæ verba sunt inprimis tractanda?*

M. Sex verborum genera, ad tres coniugãdi formas reduci possunt: quæ enim similiter terminantur, similiter coniugantur: actiuum igitur neutrum, & per se passiuum eodem modo declinantur. Sic passiua & deponentia: tertia coniugandi formula in medio est, nam quemadmodum significationem habet cum actiuo & passiuo mediam. i. communem, ita partim vt actiuum, partim vt passiuum variatur: itaq; primò de actiuis, secundò de passiuis, tertiò de medijs est tractandum.

Verbum Actiuum.

Δ. *Quæ sunt in verbis annotãda, priusquam proponatur verbi actiui aliquis typus, per modos, tempora, & numeros?*

M. Paucarum regularum sunt admonendi pueri, antequam typum depingamus, quas hîc adscribam.

Prima.

Omne verbum cuiuscunq; sit generis, cuius prima persona pluralis in μεν desinit, prima duali caret, cuius loco prima plurali vtimur.

Δ. *Quomodo?*

M. Accipiatur Pronomen primæ personæ, dualis numeri, & adiungatur plurali primæ personæ, eiusdem modi & temporis.

Secunda.

Quando tertia pluralis in ι vel αι finitur, secunda & tertia dualis sunt similes, siue in actiuo, siue passiuo, alioqui dissimiles.

Tertia.

Tertijs personis tam singularibus, quàm pluralibus in ι vel ς desinentibus, addunt Attici ν, vbi eas personas dictio consequitur, quę à vocali incipiat: vt τύπτουσιν ἡμᾶς verberant nos, ἔτυπτον ἐκεῖνος verberabat ille. Quod faciunt quoq; datiuis pluralibus quintæ declinationis: vt χερσὶν ἀμφοτέραις ambabus manibus, pro χερσί: quod certè ob hiulcam pronunciationem vitandam fit, quam vocalium concursus ædit.

Δ. *Sufficiant hæc generaliter de verbis prælibata: veniamus ad proponendam aliquam coniugationum formulam. Cuius coniugationis est* τύπτω.

M. Est primæ barytonorum, quoniam eius characteristica in præsenti est π: nam in his (vt dixi) terminationibus, πτ, κτ, μν, prima litera censetur figuratiua.

Δ. *Coniuga imprimis* τύπτω *χρονικῶς, id est, per tempora, modos, personas, numeros, participia: & eo ordine dispone tempora, quo aliud ab alio dependet, ac forma communi deducitur, hoc pacto:* τύπτω, ἔτυπτον, τύψω, ἔτυψα, *&c. Deinde ἐγκλιτικῶς propone primas voces vnius eiusdemq; temporis in omnibus modis: hoc est, de modo in modum tempora ostendendo perge, hoc modo:* τύπτω, τύπτε, τύπτοιμι, *&c. vt coniugandi rationem & tempus de tempore deriuandi dexteritatem pueri sibi parent. Nam conferet plurimum, non semper vno eodemq; modo verba vel efferre, vel variata audire: quin potiùs Proteì in morem, ex alijs in alias formas subinde transfigurata videre.*

M. Faciam, ac sic apponam per modos, tempora, personas, numeros & participia.

Modus indicatiuus, à quo omnes alij modi deducuntur.

Tempus præsens.

S.	τύπτω, τύπτεις, τύπτει.	verbero, as, at.
D.	τύπτετον, τύπτετον.	atis vos duo, ant illi duo.
P.	τύπτομεν, τύπτετε, τύπτουσι	amus, atis, ant.

Vnde

Vndè imperfectum.

S.	ἐτυπτον, ἐτυπτες, ἐτυπτε.	verberabam, as, at.
D.	ἐτύπτετον, ἐτυπτέτην,	abatis, abant.
P.	ἐτύπτομεν, ἐτύπτετε, ἔτυπτον.	abamus, abatis, abant.

Futu. prius.

S.	τύψω, τύψεις, τύψει.	verberabo, bis, bit.
D.	τύψετον, τύψετον.	abitis, abunt.
P.	τύψομεν, τύψετε, τύψουσι,	abimus, abitis, abunt.

Vndè aoriſtus primus.

S.	ἔτυψα, ἔτυψας, ἔτυψε	verberaui, uiſti, auit.
D.	ἐτύψατον, ἐτυψάτην	uiſtis, auerunt.
P.	ἐτύψαμεν, ἐτύψατε, ἔτυψαν.	auimus, auiſtis, auerunt.

Perfectum.

S.	τέτυφα, τέτυφας, τέτυφε.	verberaui, uiſti, uit.
D.	τετύφατον, τετύφατον.	uiſtis, auerunt.
P.	τετύφαμεν, τετύφατε, τετύφασι.	animus, uiſtis, auerunt.

Vndè pluſquam perf.

S.	ἐτετύφειν, ἐτετύφεις, ἐτετύφει.	verberauerã, ras, rat
D.	ἐτετύφειτον, ἐτετυφέτην.	ratis, rant.
P.	ἐτετύφειμεν, ἐτετύφειτε, ἐτετύφεισαν.	ramus, rauerant.

Aoriſtus ſecundus.

S.	ἔτυπον, ἔτυπες, ἔτυπε.	verberaui, uiſti, auit.
D.	ἐτύπετον, ἐτυπέτην.	auiſtis, auerunt.
P.	ἐτύπομεν, ἐτύπετε, ἔτυπον	auimus, auiſtis, auerunt.

Vndè futu. ſecundum.

S.	τυπῶ, τυπεῖς, τυπεῖ,	verberabo, abis, abit.
D.	τυπεῖτον, τυπεῖτον.	abitis, abunt.
P.	τυποῦμεν, τυπεῖτε, τυποῦσι.	abimus, abitis, abunt.

Modus Imperatiuus.

Præsens & imperf.

S.	τύπτε, τυπτέτω.	verbera, et.
D.	τύπτετον, τυπτέτων.	ate, ent.
P.	τύπτετε, τυπτέτωσαν.	ate, ent.

Aoristus pri.

S.	τύψον, τυψάτω.	verberato tu, ato ille.
D.	τύψατον, τυψάτων.	ate, ent.
P.	τύψατε, τυψάτωσαν.	ate, ent.

Aoristus β.

S.	τύπε, τυπέτω,	verberato tu, ato ille.
D.	τύπετον, τυπέτων.	atote, anto.
P.	τύπετε, τυπέτωσαν.	atote, anto.

Perfect. & pluſquamperf.

S.	τέτυφε, τετυφέτω.	verberato tu, ato ille.
D.	τετύφετον, τετυφέτων.	atote, anto.
P.	τετύφετε, τετυφέτωσαν.	atote, anto.

Modus Optatiuus.

Præsens & imperfectum.

S.	τύπτοιμι, τύπτοις, τύπτοι.	verberarem, ares, aret.
D.	τύπτοιτον, τυπτοίτην.	aretis, arent.
P.	τύπτοιμεν, τύπτοιτε, τύπτοιεν.	aremus, aretis, arent.

Futurum primum.

S.	τύψοιμι, τύψοις, τύψοι.	verberem, es, ret.
D.	τύψοιτον, τυψοίτην,	etis, ent.
P.	τύψοιμεν, τύψοιτε, τύψοιεν.	emus, etis, ent.

Aoriſtus

Futurum primum.

M.	ὁ τύψων, τοῦ, τύψοντος	verberaturus,
F.	ἡ τύψουσα, τῆς τυψούσης	verberatura,
N.	τὸ τύψον, τοῦ τύψοντος.	verberaturum.

Aoriſt. primus.

M.	ὁ τύψας, τοῦ τύψαντος	qui	verberauit.
F.	ἡ τύψασα, τῆς τυψάσης	quæ	
N.	τὸ τύψαν, τοῦ τύψαντος.	quod	

Perfect. & pluſquam.

M.	ὁ τετυφὼς, τοῦ τετυφότος	qui	verberauit aut verberauerat.
F.	ἡ τετυφυῖα, ἢ τετυφυίας	quæ	
N.	τὸ τετυφός, τοῦ τετυφότος	quod	

Aoriſt. ſecundus.

M.	ὁ τυπὼν, τοῦ τυπόντος	qui	verberauit.
F.	ἡ τυποῦσα, τῆς τυπούσης	quæ	
N.	τὸ τυπόν, τοῦ τυπόντος	quod	

Futur. ſecundum.

M.	ὁ τυπῶν, τοῦ τυπόντος	verberaturus
F.	ἡ τυποῦσα, τῆς τυπούσης	verberatura
N.	τὸ τυπόν, τοῦ τυπόντος	verberaturum.

Δ. *Coniuga iam per primas voces in omnibus modis* τύπτω *primæ coniugationis verbum* ἐγκλιτικῶς.

Μ. Verbum primæ Coniugationis ſic inflecto per primas voces.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	τύπτω	τύπτε	τύπτοιμι	τύπτω	τύπτειν	ὁ τύπτων
impf.	ἔτυπτον					
fut.α	τύψω		τύψοιμι		τύψειν	ὁ τύψων
aor.α	ἔτυψα	τύψον	τύψαιμι	τύψω	τύψαι	ὁ τύψας
perf.	τέτυφα	τέτυφε	τετύφοιμι	τετύφω	τετυφέναι	ὁ τετυφώς
pluſq.	ἐτετύφειν					
aor.β	ἔτυπον	τύπε	τύποιμι	τύπω	τυπεῖν	ὁ τυπών
fut.β	τυπῶ		τυποῖμι		τυπεῖν	ὁ τυπῶν

Vel ſic

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	τύπτω	τύπτε	τύπτοιμι	τύπτω	τύπτειν	τύπτων
impf.	ἔτυπτον					
perf.	τέτυφα	τέτυφε	τετύφοιμι	τετύφω	τετυφέναι	τετυφώς
pluſq.	ἐτετύφειν					
fut.α	τύψω		τύψοιμι		τύψειν	τύψων
aor.α	ἔτυψα	τύψον	τύψαιμι	τύψω	τύψαι	τύψας
aor.β	ἔτυπον	τύπε	τύποιμι	τύπω	τυπεῖν	τυπών
fut.β.	τυπῶ		τυποῖμι		τυπεῖν	τυπῶν

Δ. Coniuga hoc modo reliquarum coniugationum verba.

M. Sic coniugo quinq; reliquas coniugationes: & inprimis verbum ſecundæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	λέγω	λέγε	λέγοιμι	λέγω	λέγειν	ὁ λέγων
impf.	ἔλεγον					
perf.	λέλεχα	λέλεχε	λελέχοιμι	λελέχω	λελεχέναι	ὁ λελεχώς
pluſq.	ἐλελέχειν					
fut.α	λέξω		λέξοιμι		λέξειν	ὁ λέξων
aor.α	ἔλεξα	λέξον	λέξαιμι	λέξω	λέξαι	ὁ λέξας
aor.β	ἔλεγον	λέγε	λέγοιμι	λέγω	λεγεῖν	ὁ λεγών
fut.β	λεγῶ		λεγοῖμι		λεγεῖν	ὁ λεγῶν

Sic

Sic verbū tertię in qua aor. β præſētis diſſyllabi, ε mutat in ι.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	πείθω	πεῖθε	πείθοιμι	πείθω	πείθειν	πείθων
imp.	ἔπειθον					
perf.	πέπειακα	πέπειακε	πεπείκοιμι	πεπείκω	πεπεικέναι	πεπεικώς
pluſ.	ἐπεπείκειν					
fut. α	πείσω		πείσοιμι		πείσειν	πείσων
aor. α	ἔπεισα	πεῖσον	πείσαιμι	πείσω	πεῖσαι	πείσας
ao. β	ἔπιθον	πίθε	πίθοιμι	πίθω	πιθεῖν	πιθών
fut. 1	πιθῶ		πιθοῖμι		πιθεῖν	πιθῶν

Sic verbum quartæ.

	Indicat.	Imperat.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	φράζω	φράζε.	φράζοιμι	φράζω	φράζειν	φράζων
imp.	ἔφραζον					
perf.	πέφρακα	πέφρακε	πεφράκοιμι	πεφράκω	πεφρακέναι (vau	πεφρακώς
pluſ.	ἐπεφράκειν					
fut. α	φράσω		φράσοιμι		φράσειν	φράσων
ao. α	ἔφρασα	φράσον	φράσαιμι	φράσω	φράσαι	φράσας
ao. β	ἔφραδον	φράδε	φράδοιμι	φράδω	φραδεῖν	φραδών
fut. β	φραδῶ		φραδοῖμι		φραδεῖν	φραδῶν

Sic verbum quintæ, in qua aor. β ε penultimam præſentis mutat in α.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	αἴρω	αἶρε	αἴροιμι	αἴρω	αἴρειν	αἴρων
imp.	ἔαιρον					
perf.	ἔαρκα	ἔαρκε	ἐάρκοιμι	ἐάρκω	ἐαρκέναι	ἐαρκώς
pluſ.	ἐάρκειν					
fut. α	ἀρῶ		ἀροῖμι		ἀρεῖν	ἀρῶν
ao. α	ἔαρα	ἆρον	ἄροιμι	ἄρω	ἆραι	ἄρας
ao. β	ἔαραρον	ἄρε	ἀρόοιμι	ἀρόω	ἀρεῖν	ἀρών
fut. β	ἀραρῶ		ἀραροῖμι		ἀρεῖν	ἀρών

Sic verbum sextæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præs.	ἀκάω	ἄκασε	ἀκάοιμι	ἀκάω	ἀκάειν	ἀκάων
impf.	ἄκαον					
perfe.	ἄκακα	ἄκαλε	ἀκάκοιμι	ἀκάκω	ἀκακήναι	ἀκακώς.
pluſq.	ἀκάκειν					
fut. α	ἀκάσω		ἀκάσοιμι		ἀκάσειν	ἀκάσων
aor. α.	ἄκασα	ἄκασον	ἀκάσαιμι	ἀκάσω	ἀκᾶσαι	ἀκάσας
aor. β.	ἄκαον	ἄκαε	ἀκάοιμι	ἀκάω	ἀκαεῖν	ἀκαών
fut. β.	ἀκαῶ		ἀκαοῖμι		ἀκαεῖν	ἀκαῶν

De temporum formationibus verbi Actiui.

Δ. *His typis ita depictis, agamus de modorum & temporum formationibus, ſub his typis compreheuſis. Quibus in rebus, ſita eſt recta & abſoluta barytonorum formatio.*

Μ. Quatuor in rebus: { prima ſyllaba, ſiue aug. / penultima ſyllaba / characteriſtica litera / vltima ſyllaba } quas ſi pueri diligentius annotarint, omnia quamlibet varia & difficilia, quæcũque incide rint verba, nullo negotio & extempore formabunt.

Δ. *Has igitur res quatuor ordine perſequamur, & primùm regulis generalibus, deinde peculiaribus breuiſsimè atq; apertiſsimè explicemus. Dic quænam tempora ab eadem litera incipiunt.*

Μ. Tempus præſens & vtrumq; futurum: vt { τύπτω / τύψω / τυπῶ }

Δ. *Nulla euagantur verba extra hanc regulam?*

Μ. Pauca quædam excipiuntur, quorum præſens, atque ita ſecundum futurum à tenui, futurum verò primum ab aſpirata neceſſariò inchoatur. Nam cum ſequens ſyllaba ab aſpirata incipit, prior tenuem accipiat oportet: veluti θρίξ θριχός non θριχός, vt in his exemplis.

τρίφω

τρέφω θρέψω τραφῶ nutrio. } Atque huius regulæ, in reliquis quoq; tem-
τρέχω θρέξω τραχῶ curro. } poribus, pueri meminisse debent.

De augmento siue syllaba prima præteritorum.

Δ. *Crescuntne in principio omnia verborum præterita, etiamsi ἀόριστοι sint?*

M. Crescunt certè apud Græcos, vt τύπτω ἔτυπτον τέτυφα, ἔτυψα: quemadmodum apud Latinos complura, spondi, totondi, tutudi, & similia.

Δ. *Quid vocant Grammatici illam acceßionem?*

M. Augmentum siue incrementum.

Δ. *Quotuplex est hoc præteritorum augmentum?*

M. Duplex { syllabicum. / temporale. }

Δ. *Quid est syllabicum augmentum?*

M. Est, cùm syllaba ε initio verbi additur, vt à τύπτω ἔτυπτον.

Δ. *Quid est temporale augmentum?*

M. Est, cùm syllaba anceps aut breuis, quæ vnicum habet tempus, commutatur in longam, quæ gemini temporis spacio pronunciatur: vt ἀκούω ἤκουον.

De Syllabico augmento.

Δ. *Quoties augentur verba syllabico augmento?*

M. Quoties verbum à simplice consonante incipit, toties præterita hoc modo augentur.

Δ. *Quæ tempora assumunt ε in principio?*

M. Tria: { imperfectum / aoristus primus / aorist. secundus } vt à τύπτω { ἔτυπτον / ἔτυψα / ἔτυπον }

Δ. *Cur in principio præteriti perfecti dicimus* { τέτυφα / γέγραφα } non { ἐτυφα / ἐγραφα }

M. Quia

M. Quia, si prima thematis fuerit consonans, eaq; non duplex, vel muta cum liquida, ea consonans erit in præterito perfecto repetenda, & ε augmẽto syllabico imperfecti præfigenda. Duo tantùm excipiuntur, χρηγορέω quod in præterito ἐγρηγόρηκα habet, non γεγρηγόρηκα vigilaui, & γνωρίζω cognosco, quod habet ἐγνώρικα.

Δ. *Quid si prima præsentis ab aspirata incipiatur, erit illa aspirata repetenda in initio imperfecti?*

M. Quæ ab aspiratis inchoantur, aspiratas verbi non repetunt, sed eorum loco ascisscunt tenues aspiratis oppositas, exempli causa:

φράττω, χίω, θύω — πέφραχα obturo sepio; κέχικα vngo; τέθυκα sacrifico — vbi pro φ, χ, θ resumitur π, κ, τ

Δ. *Verba quæ ab ρ prima litera inchoant, habentne augmentum præteritorum tantùm per ε?*

M. Minimè: ea enim habent ερ aut ρ primam thematis literam: vt ῥίπτω, ἔρριπτον, ἔρριφα proijcio. Quinetiam in compositis ρ geminatur: vt ῥέω fluo, καταῤῥέω defluo, vnde κατέῤῥεον, ἀναῤῥηγνύω, ἀναῤῥήγνυον frango.

Δ. *Quid si verbum à duplici consonante ξ, ζ, ψ inchoatur, vel à duabus consonantibus, quæ asperam pronunciationem efficiunt præfigetur in præterito consonans præsentis?*

M. Non: ea enim solum ε, veluti & imperfectũ, repetũt: vt

ψάλλω, αἴρω, σέλλω — ἔψαλλον, ἤειρον, ἔσελλον — ἔψαλκα, ἦαρκα, ἔσαλκα — sic ζητέω quæro, ξηραίνω sicco, σφάττω iugulo — φθείρω, σχολάζω

Δ. *Quid si fuerint duæ cõsonantes in principio verbi, quarum prior est muta, posterior liquida, non erit perfecti initium idem cum imperfecto?*

M. Minimè: Quoniã ε ante mutã & liquidã est breue aut anceps, prior præsentis consonans repetetur: vt

φράζω, γράφω, τρίπτω — ἔφραζον, ἔγραφον, ἔτριπτον — πέφρακα dico. γέγραφα scribo. τέτριφα verto.

Δ Quid?

Δ. *Quid? verba quorum prima ſyllaba eſt* μν, κτ, *&* πτ, *repetuntne in perfecto primas præſentis conſonantes ante ε augmentum?*

Μ. Maximè: vt { μνάομαι μέμνημαι reminiſcor. / κτάομαι κέκτημαι poſſideo. / πτάομαι πέπταμαι volo. / πτόω πέπτωκα cado. }

Δ. *Si perfectum incipiat à conſonante, quomodo incipiet pluſquamperfectum?*

Μ. Ei conſonanti ſic repetitæ, præponit & adiicit pluſquamperfectum ε: aliàs ſolum perfecti augmentum habet: vt

{ γέγραφα ἐγεγράφειν / πέπτωφα ἐπεπτώφειν } aliàs { σπείρω ἔσπαρκα, ἐσπάρκειν ſemino. / ᾄδω, ᾖκα, ᾄκειν cano. }

De Temporali augmento.

Δ. *Hæc de ſyllabico augmento nunc ſatis: agamus nunc de temporali paucis: ſed imprimis huc petenda eſt, illa vocalium & diphthongorum mutabilium partitio, quam ad hunc locum ſpectare dicebas. Repete igitur vocalium illam ſecundam diuiſionem, cum diphthongorum mutabilium & immutabilium partitione.*

Μ. Licèt anteà in ſua membra eas diſpeſcuerim, tamẽ quoniam locus poſtulat, non pigebit repetere.

Vocales { mutab. { α, ε, ο } in { η, ἀκούω, ἤκουον, ἤκουκα, audio, bã, iui. / η, ἐλεύθω, ἤλευθον, ἤλευκα, venio, bã, ni / ω, ὀρύττω, ὤρυττον, ὤρυχα, fodio, bã, di. } / immut. { ι, υ, ω } { ι: ἠχέω, ἤχεον, reſono, bam. / ε: ἰξεύω, ἰξεύον, aucupor, bar. / υ: ὑβρίζω, ὑβρίζον, contumelia afficio. / ω: ὤθω, ὦθον, impello, bam. }

Diphthongi

Diphthōgi mutab. { αι, αυ, οι } in { η ἄειρω, ἦρον, ἦρκα, tollo. (ſor.
ηυ ἀυλίζω, ἤυλιζον, ἤυλικα, inaula ver=
ω οἰκέω, ὤκεον, ὤκηκα, habito.

Diphthōgi immut. { ε, ευ, γ } { εἰκάζω, εἴκαζον, aſsimulo, bam.
εὐθύνω, ἐυθυνον, dirigo, bam.
ἀπάζω, ἄπαζον, comínus vulnero, bam.

Hic, ex omnibus vocalibus tres ſunt mutabiles α, ε, ο: ex diphthōgis ſimiliter ſunt totidem, αι, αυ, οι, mutabiles, quia in omnibus præteritis præſentis temporis, prima litera mutatur: relíqua autē verba in quibus prima lítera non eſt vocalis, vel diphthongus mutabilis, idem ínitium præſentis & præteritorū habēt, niſi apud Att.

Δ. *Sunt ne aliqua verba, ab α mutabili vocali incipientia, quæ primā literam mutabilem, in præteritis non commutant?*

M. Sunt quatuor demēda: { ἄω, ἀΐω, ἀηδίζομαι, ἀηθιστω } { ἄον, ἄϊον, ἀηδίζόμην, ἀήθιστορ } { ſpiro. ſentio, audio. infeſto. deſueſco.

Δ. *Quæ verba non mutant vocalem ε in η, in præteritorum principijs, ſed potius augent, adiuncto ι. vt ſit diphthongus ει?*

M. 17. { ἔχω, ἔπω, ἔλω, ἔλκω, ἕρπω, ἔω, ἕλκύω, ἕρπίζω, ἔσήκω } { εἶχον, εἶπον, εἷλον εἱλόμὴν, εἷλκον, εἷρπον, εἷμαι, εἵλκυον, εἵρπιζον, εἰσήκειν } { ἕπομαι, ἑσιάω, ἐάω, ἔθω, ἑρύω, ἑρέω, ἐθίζω, ἐργάζομαι } { ἑπόμὴν comitor. ἑσίαον cōuiuia celebro ἔαον ſino. εἴωθα conſuesco med. ἔρυον diſtraho. (co. ἔρηκα, ἔρημαι, ἐρήθὴν di=
εἴθιζον aſſuesco. ἐργαζόμὴν operor.

Δ. *Quot & quæ ex ijs, quæ ab οι incipiunt, nullum incrementum, Ἰῶnum more, admittunt, id eſt οι diphthong. mutabilem non mutant, in verborum præteritis?*

M. Hæc

M. Hæc

οἰνίζω	ὤινιζον
οἰωνέω	ὠωνέομην
οἰωνίζω	ὤινιζον
οἰωνόω	ὠωνούμην
οἰσπάνω	ὤισπανον
οἰσπέω	ὤισπον
οἰσώμαι	οἰσώμην
οἰμάω	ὤιμων
οἰωνίζομαι	οἰωνιζόμην

sic

οἰωνοσκοπέω	auguror
οἰωνοπολέω	vaticinor
οἰακονομέω	gubernaculum
οἰακοστροφέω	idem (rego
οἰκουρέω	domum rego.

Δ. Vtrum dicendum eſt à μέλλω, ἐμελλον cum ε, an ἤμελλον cum η?

M. Non aberrabit aliquis, ſi vtrumq; dicet: ἤμελλον autem eſt atticorum, qui in multis augmentum ſyllabicum ſolēt mutare in η temporale augmentum.

Sic à { ὀφλήσομαι, βούλομαι, εἴσω } imper. { ἐφλησάμην & ἠφλησάμην; ἐβουλόμην & ἠβουλόμην; ἔσον, pluſq. ἔφλεον & ἤφλεον vſitatius

Δ. Quid ſolent Attici præponere præteritis communibus præſentium, ab ο vel ω incipientium?

M. Solent ε vocalem præfigere, ſpíritu thematis notatam & inſignitam: vt

{ ὁράω, ἑώρακα, ἑώρᾱκα videō.
{ ὠνέομαι, ὤνημαι, ἐώνημαι, emo emi vel emptus ſum.

Δ. Quibus præteritis communibus præponunt attici duas primas literas præſentis?

M. Verborum præteritis, quæ ab ε, ο & α, breuibus incipiūt:

vt { ἀγείρω, ἐρίζω, ὄλλω } { ἤγερκα, ἤρικα, ὤλᾰ me. } { ἀγήγερκα ſuſcito. ἐρήρικα contendo ὄλωλα perdo

Δ. Quæ perfecta attica tertiam ſyllabam corripiunt?

M. Ea, in quibus plures fuerint ſyllabæ tribus.

Δ. Quomodo contrahuntur?

M. H contrahitur in ε, ω in ο, α & ευ abijciunt ε: οι & υ deponūt vocalem ſubiunctiuam: vt

ἀλήθω	ἤληκα	ἀλήλεικα molo
ἐρωτάω	ἐρώτηκα	ἐρηρότεικα interrogo
ἀλείφω	ἤλειφα	ἀλήλιφα vngo
ἐλεύθω	ἤλευκα	ἐλήλυκα venio vel ἤλευθα, ἐλήλυθα.
ἑτοιμάζω	ἡτοίμακα	ἑτοίμακα præparo
ἀκούω	ἤκουκα	ἀκήκοα med. audio

Δ. *Quam ſyllabam reponunt attici pro augmento* λε *&* με?

Μ. Syllabam ſiue diphthongum ει: vt

λήβω	λέληφα	attici	εἴληφα ſumo, accipio
μείρομαι	μέμορμαι		εἶμορμαι diuido.

Δ. *Vt de ſimplicium augmento, ſic paucis de compoſitorum incremento tractemus: & quomodo ea creſcunt, doceamus. Quæ compoſita habẽt in initio compoſitionis augmentum?*

Μ. Ea, quæ cum nomine componuntur: vt φιλοσοφέω: vel cum verbo inuſitato: vt φημί (nam ἔγκω non eſt in vſu) vel cum præpoſitione ſignificationem verbi non mutãte: vt φημί, quod idem ſonat, quod ἔπω dico: vel cum his particulis ὁμῶς ſimul, & α priuatiua: vt

φιλοσοφέω	ἐφιλοσόφουν	philoſophor
φημί	ἔνεγκον	fero
φημί	ἔνεπον	dico
ὁμολογέω	ὡμολόγουν	confiteor
ἀφρονέω	ἀφρόνεον	deſipio

Δ. *Quæ compoſita ſimplicis initium augent?*

Μ. Ea, quæ à vocali inchoantur, cum ευ & ω coniuncta, & amplius quiddam quàm ipſa ſimplicia ſignificant: vt

εὐπιστέω	εὐπιστήσα	facile credo
εὐαγγελίζομαι	εὐηγγελισάμην	euangelizo
ἐνορκέω	ἐνώρκησα	ſanctè iuro
ἀναχωρέω	ἀνεχώρησα	ſecedo
παρακούω	παρήκουον	negligentèr audio
προσκόπτω	προσέκοψα	offendo

Δ. Si

Δ. *Si præpoſitiones in vocalem deſinant, & verbum ſimplex à vocali etiam incipiat, vtra vocalis in compoſitione elidetur, vltima ne præpoſitionis vocalis, aut prima verbi ſimplicis?*

M. Vocalis vltima præpoſitionis: vt παρὰ cum ἀκόω, παρακόω, compoſitum facit παρήκουον, non παράκουον. Et ſi capitalis verbi vocalis fuerit aſpirata, mutabit præcedentem præpoſitionis tenuem quoq; in aſpiratam: vt ἅπτομαι tango, addita præpoſitione κατὰ depoſito prius α, & τ, in θ mutato, fit καθάπτομαι, pro κατὰ ἅπτομαι.

Δ. *Quæ præpoſitiones vocalibus præfixæ, vltimam ſuam vocalem non abijciunt?*

M. Duæ, quæ inte- περί περιέχω περιεῖχον complector
græ vbiq; manent: πρό προάγω προῆγον præcedo.

Δ. *Quæ cautio eſt pueris adhibenda, in præpoſitionibus in conſonantem deſinentibus?*

M. Tres ſunt præpoſitiones diligentiſſimè notandæ in cõpoſitione, ἐξ, σύν. Quæ nonnunquam in præſenti & præterito imperfecto, alias atq; alias conſonantes inueniuntur habere: non ſcripturam modò mutantes, ſed literas penitùs ſemouentes, vt ſyllabæ nimirùm, quæ duriùs alioqui cohærerent, hac ratione emolliantur.

Δ. *Percurre has tres, & oſtende modum, quo in compoſitione mutantur.*

M. Si ἐξ præponatur verbo, à vocali incipienti, ſuum ξ in præſenti & præterito, ſine dubio ſeruat, vt ἐξάρχω, ἐξῆρχον. Sed ſi à conſonante, verbum cum ξ compoſitum, capiat initium ξ in κ in præſenti vertit, & in imperfecto κ redit in ξ: vt ſi ἐξ & λείπω componamus, ἐκλείπω non ἐξλείπω dicemus, cuius tamen præteritum eſt ἐξέλειπον, ἐξ in imperfecto ſeruans.

In reliquis σύ & σὺν, ſi cum verbis à, β, μ, π, φ, γ, ρ, λ, κ & χ, inchoantibus compoſuerimus, ν in μ, γ, ρ, λ, literas ſibi affines in præſenti transformare debemus, & in imperfecto rurſus ν pro literis reponere, in quas in præ-

ſenti erat mutatum, propter vocalem: vt

συμβάλλω	in imperf.	συνέβαλλον coniungo
ἐμμένω		ἐνέμενον immoror
ἐμπίπτω		ἐνέπιπτον incido
ἐμφράττω		ἐνέφραττον obſtruo
ἐγγράφω		ἐνέγραφον inſcribo
συρρέω		συνέρρεον confluo
συλλέγω		συνέλεγον colligo
συγκαλέω		συνεκάλεον conuoco
ἐγχέω		ἐνέχεον præbeo

Eſt etiã vbi σὺν ante conſonantes ζ, σ, nõ mutat ν in præſenti, ſed omnino abiicit, quam tamen in præterito reſumit, propter vocalem ſequentem: vt pro συνζάω & συνσίλλω, dicimus συζάω & συσίλλω: vnde in imperf. συνέζαον & συνέσιλλον.

Δ. *Sed iam de prima ſyllaba ſeu verborum initio ſatis diſſeruimus, nunc ad penultimam veniamus.*

Μ. Placet.

De Penultima.

Δ. *Quæ tempora indicatiui eandem habent penultimam?*

Regula prima.

Μ. Penultima præſentis & imperfecti, ſemper eſt eadem: vt τύπτω ἔτυπτον.

Regula ſecunda.

Penultima perfecti & pluſquamperfecti, vbiq; eſt eadem: vt τέτυφα ἐτετύφειν.

Regula

Regula tertia.

Penultima primi futuri & primi aoristi, semper vna est, atq; eadem: vt τύψω ἔτυψα: & semper naturâ aut positione longa.

Δ. *Nulla excipiuntur, quæ eandem non retinent penultimam, in futuro primo, & aoristo primo?*

M. Maximè: quæ per σ augentur, & cum his aliquot verba quintę coniugationis, ab hac communi lege desciuerunt: exempli gratia.

εἶπω	ἐρῶ	εἶπα	dico.
σπείρω	σπερῶ	ἔσπειρα	semino.
κάμνω	καμοῦμαι	ἔκαμον	laboro.

Δ. *Non sunt verba, quæ primi futuri, & primi aoristi penultimam corripiunt, generali regula prorsus contempta?*

M. Sunt certè nonnulla hoc loco non prætermittenda, quorum hæc sunt exempla:

ἀπολέω	ἀπολέσω	ἀπώλεσα	perdo.
γελάω	γελάσω	ἐγέλασα	rideo.
ἀρόω	ἀρόσω	ἄροσα	aro.

Δ. *Quæ alia tempora eandem possident penultimam?*

M. Futurum secundum, & aoristus secundus, eandem penultimam habent: vt τυπῶ ἔτυπον: nam hæc duo tempora penultimam breuem seruant.

Δ. *Nulla sunt obseruanda verba, quæ in aoristo secundo, & futuro secundo, penultimam producant, contra communem regulam?*

M. Sunt pleraq; dissyllaba, & aliquot etiam polysyllaba: vt

εἶπω	εἶπον	dixi	
ἄγω	ἤγαγον	duxi	
εὑρίσκω	εὗρον	inueni	& similia dissyllaba & trisyllab.
ἔχω aor. β	ἔσχον	habui	
εἰδῶ	εἶδον & ἴδον poet.	noui	
ἁμαρτῶ	ἥμαρτον	peccaui	
ἐνέγκω	ἤνεγκον	tuli	

Atq; hæc de penultima satis, ad characteristicam progredere.

De Characteristica.

Δ. *Quæ tempora eandem habent characteristicam literam cum præsenti?*

M. Tria: imperfectum, futur. secũdum, aor. secundus } vt cum τύπτω { ἔτυπτον, τυπτῶ, ἔτυπον

Δ. *Quæ verba non habent in aoristo secundo & futuro secundo, eandem characteristicam cum præsenti?*

M. Verba quartæ coniugationis in αω vel ῆω, quia aoristũ β habent in γον: vt πετάῆω πετάξω ἐπέτεγον: finita in ζω, quæ ferè eadem tempora finiunt in σον & σῶ: vt φράζω ἔφρασον, φράσῶ. Præter pauca quædam: vt κράζω clamo, στενάζω gemo, ὀιμώζω ploro, παίζω ludo, σάζω stillo, & nonnulla alia, in quibus γον est pro σον, & γα pro σα.

Δ. *Quodnam tempus retinet characteristicam perfecti?*

M. Plusquamperfectum: vt τέτυφα, ἐτετύφειν.

Δ. *Quæ alia tempora eundem habent characterem?*

M. Futurum primum & aoristus primus: vt { τύψω, ἔτυψα

Δ. *Nulla excipiuntur, quæ in hanc non incidunt regulam?*

M. Hæc notãda, quæ deducuntur ab { ἔπω, ἐνέγκω, τίθημι, δίδωμι, ἵημι } quorũ futur. esset { ἐνέγξω, θήσῶ, δώσω, ἥσω } aor. { εἶπα, ἤνεγκα, ἔθηκα, ἔδωκα, ἧκα

Atq; hæc de characteristica sufficiant, ad vltimam syllabam temporum indicatiui perge.

De

De vltima ſeu finali ſyllaba.

Δ. *Quæ tempora eandem habent vltimam?*

Prima.

Μ. Præſens & vtrũq; futurũ in ω deſinũt: vt τύπτω, τύψω, τυπῶ futurum β vbiq; circumflectitur.

Secunda.

Imperfectum & ſecundus aoriſtus deſinunt in ον: vt ἔτυπτον, ἔτυπον.

Tertia.

Perfectum & aoriſtus primus deſinunt in α: vt πέτυφα, ἔτυψα

Quarta.

Pluſquamperfectũ peculiarem quendam finem habet, atq; à cæteris diuerſum, nempe εν: vt ἐτετύφειν. Atq; hæc ſunt quæ primo loco de generali actiuorum formatione præcipienda eſſe videbantur.

Δ. *Rectè: reſtat iam, vt de temporum indicatiui diductione in ſingulis coniugationibus dicamus, quam paucis abſoluemus.*

Μ. Perge ad ea perficienda.

De Præſenti.

Δ. *Vndè ſit præſentis prima perſona?*

Μ. Huius perſonæ formatio non eſt nobis inueſtiganda, nam tota verbi coniugatio primæ perſonæ præſentis, velut ſolidæ baſi & fundamento innititur: vndè

& personam eam verbi θέμα vocarunt Grammatici, nam quod est primum vnde formari potest.

De imperfecto & aoristo secundo.

Δ. *Vndè fiunt imperfectum & aoristus secundus?*

Μ. A præsenti ω in ον mutato: vt à τύπτω, ἔτυπτον, ἔτυπον, addito syllabico augmento: atq; in secundo aoristo penultima est breuis: alij formant aor. ε. ab aor. α, augmẽto illius seruato, & α in ον conuerso, cum characteristica præsentis.

Δ. *Quid est considerandum in penultima huius secundi aoristi? non solet illa mutare vocales & diphthongos mutabiles & immutabiles præsentis?*

Μ. Maximè mutat per α { ε, ι, ω, αι, αυ } præsentis: vt { δέρω ἔδαρον excorio; λήβω ἔλαβον accipio; τρώγω ἔτραγον comedo; καίω ἔκαον vro; πάνω ἔπαον sedo, as.

Mutant etiã { ου, ευ, α, ω dissyll., ω trissyll. } 5 con. { per { ο, υ, ι, α, ε } vt { ἀπόω φεύγω, λείπω, αὐέρω, ὀφείλω } aor. β { ἤκοον, ἔφυγον, ἔλιπον, ἐαύαρον, ὤφελον

Δ. *Nullane excipiuntur, quæ non mutant in aoristo β, ε in α?*

Μ. Tria excipiuntur: { λέγω ἔλεγον dico; βλέπω ἔβλεπον video; φλέγω ἔφλεγον comburo.

Δ. *Quot verba in aoristo secundo irregulariter formantur?*

Μ. Quinq; { βλάπτω ἔβλαπτον ἔβλαβον, κρύπτω ἔκρυπτον ἔκρυβον, καλύπτω ἐκάλυπτον ἐκάλυβον, σκάπτω ἔσκαπτον ἔσκαφον, θάπτω ἔθαπτον ἔταφον } à { βλάβω, κρύβω, καλύβω, σκάφω, τάφω

Δ. II

Δ. *In quarta coniugatione fut. ξω, quam habet in aoristo β formatiuam?*

Μ. Habet γ, vt ab ὀρύττω, ὀρύξω, aor. β, ὤρυγον. At vbi fut. est σω, figuratiua erit in aor. β, σ, vt à φράζω, φράσω, aor. β, ἔφραδον.

De futuro secundo.

Δ. *Vndè fit futurum secundum?*

Μ. Ab aoristo β, ον in ῶ circumflexum mutando: vt ab ἔτυπον τυπῶ, abiecto augmento.

De futuro primo.

Δ. *Vndè nascitur futurum primum?*

Μ. A præsenti, σ interposito ante ω: nam ψ valet πσ: vt

âpręs. { τύπτω, λέγω, ἀκούω } fit { τύψω, λέξω } quasi { τύπσω, λέγσω, ἀκούσω. }

Sed in tertia coniugatione & quarta, mutando characteristicam præsentis in σ, vel ξ: vt

ab { ἅλλω, φράζω, πράττω } { ἅσω, φράσω, πράξω }

Et in quinta, futurum primum mutat tantùm ω præsentis in ῶ circumflexum, sed penult. semper vult breuem: ob idq; secundam consonantem, & secundam vocalem diphthongi elidit: vt

à præsenti { ἀλλω, τέμνω, φαίνω, σπείρω } futur. { ἀλῶ, τεμῶ, φανῶ, σπερῶ }.

De Aoristo primo.

Δ. *A quo tempore fit Aoristus primus?*

Μ. A futuro primo, ω mutato in α, & augmento imperfecti aduocato: vt à τύψω ἔτυψα, ab ἀκούσω ἤκουσα, penultima ferè longa: propterea in quinta coniugatione ι penultima futuri mutabitur in ε: vt σωτηρῶ ἐσωτήρα, & α in ν: vt ψαλῶ ἔψηλα. Sed verba huius quintæ in αινω: vt μιαίνω μιανῶ, variant penult. aoristi, ἐμίνα atticè, & ἐμίανα cõmuniter. Sic à φαίνω, φανῶ, ἔφανα att. ἔφηνα.

Δ. *Quid si ι & υ sint in futuro breues, quales sunt in Aoristo?*

Μ. Producuntur: vt { κρίνω, κρινῶ, ἔκρινα ; ὀτρύνω, ὀτρυνῶ, ὤτρυνα.

De Præterito perfecto.

Δ. *Vndè formatur præteritum perfectum?*

Μ. A futuro primo, mutando { ψω, ξω, σω } in { φα, χα, κα } vt { τύπτω, λέγω, φράζω } { τύψω, λέξω, φράσω } { τέτυφα, λέλεχα, πέφρακα }

Δ. *Quomodo fit perfectum in quinta coniugatione?*

Μ. Ex ρῶ & λῶ, ῶ futuri mutato in κα, & ι penultima dissyllabi futuri in α: vt σωτηρῶ ἐσωτάρκα, ψαλῶ ἔψαλκα. Nam μῶ futuri vertitur in μηκα: vt νεμῶ νενέμηκα. At dissyllaba in ίνω, άνω, ύνω abijciunt ν futuri in præterito, & mutant νῶ in κα: vt κρίνω, κρινῶ, κέκρικα: sic κτείνω, κτενῶ, ἔκτακα, ι in α verso.

Δ. *Quæ verba in νω mutant ω futuri in κα, & ν in γ, in præterito perfecto?*

Μ. Omnia

M. Omnia præter dissyllaba in ίνω, ἴνω, & ὔνω: vt φαίνω, φαν ῶ, πέφαγκα, μολύνω μεμόλυγκα, semper enim ν ante γ, κ, ξ & χ migrat in γ.

De præterito plusquamperfecto.

Δ. Vndè *formatur plusquamperfectum?*

M. A perfecto, α finali litera in εν versa, characteristica & augmento eius seruatis, si in perfecto prima consonãs præsentis non fuit repetita, vt ψάλλω, ψαλῶ, ἔψαλκα, ἐψάλκειν. Si autem repetita fuit, ε præponetur: vt τίτυφα ἐτετύφειν, πέφρακα ἐπεφράκειν. Hactenus de indicatiuo, perge nunc ad reliquos modos.

De reliquorum modorum formatione.

Δ. Vndè *formantur reliqui modi cum suis temporibus & participijs?*

M. Reliqui modi & omnia sua tempora, ab indicatiuo & eius temporibus pendent, similia de similibus. Solum præteritum perfectum, in omnibus modis & participijs suum augmentum tenet, quod aoristi vbique negligunt.

Δ. *Quæ est penultima & characteristica aliorum modorum?*

M. Eadem prorsus est, quæ & indicatiui.

De Imperatiuo.

Δ. *Quibus distinctis temporibus contentus est imperatiuus?*

 M. Quatuor

M. Quatuor tantùm: { præſ. / perf. / aor. α / aor. β } vt { τύπτε / τέτυφε / τύψον / τύπω } tertia { indic. τύπτω abiecto ι. / perf. indicat. τέτυφε / aor. indic. ἔτυψε, ε in ον. / aor. ſecun. indic. ἔτυπε, (nam aor. pro fut. vtimur.

De Optatiuo.

Δ. *Quæ eſt nota, per quam modus optatiuus cognoſcitur, & ab alijs modis diſcernitur?*

M. οι & αι diphthongi in penultima ſyllaba: nam extremam ſyllabam temporum indicatiui, mutat optat. in οιμι, cuius omnes tertiæ plurales terminantur in ϛν, quoniã prima pluralis habet diphthongum ante μεν.

Δ. *Quod tempus optatiui ab alijs diſſentit?*

M. Solùm aoriſtus primus: nam cùm οι habere debeat, tamẽ αι habet, in omnibus numeris & perſonis: vt τύψαιμι, τύψαις, τύψαι, &c. formatur enim à primo aor. indicat. abiecto aug. & ι & μι additis α finali.

Δ. *Quomodo dignoſcitur futurum ſecundum, ab aoriſto ſecundo?*

M. Secundum futurum circumflectitur τυπτοῖμι: alioqui idẽ, ucm ſecundo aoriſto.

De Subiunctiuo.

Δ. *Quæ eſt nota ſubiunctiui?*

M. Coniunctio ἐαν adhibita eius inflexioni, & ᾳ quod ι ſubſcriptum habet, in ſecunda & tertia perſona ſingulari, omnium temporum, in duali verò & plur. ᾳ ſimplex.

Δ. *Quomodo formantur tempora ſubiunctiui, à temporibus indicatiui?*

M. à { τύπτω / τύπτεις / τύπτει } fit in ſubiunct. { τύπτω / τύπτῃς / τύπτῃ } ει in ῃ verſo.

Δ. *Quot habet tempora ſubiunctiuus?*

M. Quæ

M. Quatuor, vt præsens, perfect., aorist. α, aorist. β imperatiuus: vt τύπτω ῃς, τε τύφω ῃς, τύπω ῃς, τύπτω ῃς; à τύπτω, τέτυφα, ἔτυπτα, ἔτυπον; α in ω, ον in ω

Δ. *Quomodo formantur infinitiui ab indicatiui temporibus?*

M. A tertijs personis singularibus addendo ν: vt τύπτε τύπτειν, τύπτε τύπτειν, τυπεῖ τυπεῖν

Perfectum addit ναι: vt τέτυφε τετυφέναι. Aoristus quoque primus mutat ε in αι: vt ἔτυπτε τύπται. Aoristus secundus semper similis secundo futuro. Perge iam ad participiorum formationes.

De Formatione Participiorum.

Δ. *Quare dicitur participium?*

M. Vt Latini vnam ex partibus orationis, à parte capienda, participium appellarunt: ita Græci eam παρὰ τὸ μετέχειν. i. ab habendo quippiam cum alio, μετοχὴν nominarunt.

Δ. *Quid habet participium cum nomine, cum verbo, & cum vtroq; cõmune?*

M. Primò habet id cum nomine commune, quòd masculini sit, aut alîus generis: item quòd nom. alîusue cuiusp iã sit casus. Habet deindè cum verbo κοινωνίαν, quòd actiuè aut secus sonet, quòd præsentis temporis vel cuiusuis alîus dicatur participium. Postremò, cum vtroq; nomine scilicet & verbo, hoc habet cõmune, vt alicuius speciei, figuræ, aut numeri censeatur.

Δ. *Quomodo declinantur participia?*

M. Declinãtur vt nomina: & masculina & neutra, ad quintam, omnia fæminina ad secundam spectant declinationem.

Δ. *Quomodo formant præsens, aoristus secundus, & futurum primum verborum*

borum actiuorum participium?

M. Formant masculinum in ων, fœmininum in υσα, & neutrum in ον: vt,

à { τύπτω, τύπτων, τύπτουσα, τύπτον
ἐτυπτον, τυπών, τυποῦσα, τυπόν
τύψω, τύψων, τύψουσα, τύψον }

Δ. Non sequitur futurum secundum hanc formam?

M. Sequitur, nisi quòd neutrum format in οῦν: vt τυπῶ τυπῶν, τυποῦσα, τυποῦν.

Δ. Quomodo formant aoristus primus, & perfectum, & plusquãperfectum, suum participium?

M. Aoristus primus addit σ, primæ personæ similis temporis: vt ἔτυψα: τύψας, ασα, αν: perfectum & plusquãperf. mutat α finalem perfecti indicatiui in ω, cui addit σ, vt à πέτυφα par. πετυφώς, υῖα, ός, πετυφότος, υίας, ότος.

Δ. Quot habet tempora participium?

M. Tot habet participium, quot verbum.

Δ. Vndè ducuntur participij tempora?

M. Ab indicatiui temporibus, à singulis singula, à similibus similia. Atq; hęc de participio breuiter dicta sufficiãt.

De Verbo passiuo.

Δ. Post peractam verbi actiui coniugationem, temporumq; illius datam formationem, supereſt, vt in verbo passiuo idem facere tentemus. Quot tẽpora passiui verbi formantur ab actiuo?

M. Tria: præs. perf. aor. β — vt à τύπτω: τύπτομαι, vndè imperf. in όμην vt ἐτυπτόμην. — τέτυφα: τέτυμμαι &c. vndè ἐτετύμμην & ἐτύφθην, à quo τυφθήσομαι. — ἔτυπον: ἐτύπην, ης, à quo τυπήσομαι.

Δ. Quot

Δ. *Quot sunt tempora in inflexione verbi passiui?*

Μ. Sunt nouem: excedit enim passiuum (vt diximus) actiuum numero temporum: Nam passiuum habet proprium sibi, & peculiare tempus futurum, quod μικρὸν μέλλων appellatur.

Δ. *Dic quo sint ordine collocanda tempora verbi passiui?*

Μ. Hocordine:

præs. impf. aor. β. fut. β. — in ομαι, όμην, ην, ήσομαι — vt τύπτομαι, ἐτυπτόμην, ἐτύπην, τυπήσομαι — prior συζυγία à præs. & aor. β.

perfect. pluſq. p. paulò p. aor. α. fut. α. — in μαι, μην, ομαι, ην, ήσομαι — vt πέτυμμαι, ἐπετύμμην, πετύλομαι, ἐτύφθην, τυφθήσομαι — altera συζυγία à perfecto.

Δ. *Coniuga nunc τύπτομαι passiuum, eadem forma, qua actiuum τύπτω, imprimis per cognata tempora in indicatiuo, vt hìc collocasti, deindè per primas voces cuiusq; modi.*

Μ. Sic coniugo.

Indicatiuus modus.

Præsens.

S. τύπτομαι, τύπτῃ, τύπτεται.
D. τυπτόμεθον, τύπτεσθον, εσθον.
P. τυπτόμεθα, τύπτεσθε, τύπτονται.
} verberor, &c.

Vndè imperfectum.

S. ἐτυπτόμην, ἐτύπτου, ἐτύπτετο.
D. ἐτυπτόμεθον, ἐτύπτεσθον, ἐσθην.
P. ἐτυπτόμεθα, ἐτύπτεσθε, ἐτύπτοντο.
} verberabar, &c.

Aoriſt.

Horreum.

Aoriſt. ſecundus.

S. ἐτύπην, ἐτύπης, ἐτύπη.
D. ἐτύπητον, ἐτυπήτην. } verberatus ſũ vel fui, &c.
P. ἐτύπημεν, ἐτύπητε, ἐτύπησαν.

Vndè fut. ſecundum.

S. τυπήσομαι, τυπήσῃ, τυπήσεται.
D. τυπησόμεθον, τυπήσεσθον, ήσεσθον. } verberabor, &c.
P. τυπησόμεθα, ήσεσθε, τυπήσονται.

Perfectum.

S. τέτυμμαι, τέτυψαι, τέτυπται.
D. τετύμμεθον, τέτυφθον, τέτυφθον. } verberatus ſum, &c.
P. τετύμμεθα, τέτυφθε, τετυμμένοι εἰσί.

Vndè pluſquamperf.

S. ἐτετύμμην, ἐτέτυψο, ἐτέτυπτο. } verberatus erã,
D. ἐτετύμμεθον, ἐτέτυφθον, ἐτετύφθην. } vel fueram, &c.
P. ἐτετύμμεθα, ἐτέτυφθε, τετυμμένοι ἦσαν.

Vndè paulò poſtfut.

S. τετύψομαι, τετύψῃ, τετύψεται.
D. τετυψόμεθον, τετύψεσθον, εσθον. } mox verberabor, &c
P. τετυψόμεθα, τετύψεσθε, τετύψονται.

Aoriſt. primus.

S. ἐτύφθην, ἐτύφθης, ἐτύφθη.
D. ἐτύφθητον, ἐτυφθήτην. } verberatus ſum vel fui,
P. ἐτύφθημεν, ἐτύφθητε, ἐτύφθησαν. } &c.

Vndè futurum primum.

S. τυφθήσομαι, τυφθήσῃ, τυφθήσεται.
D. τυφθησόμεθον, τυφθήσεσθον, εσθον. } verberabor, &c.
P. τυφθησόμεθα, τυφθήσεσθε, τυφθήσονται.

Modus

Modus Imperatiuus.

Præſens & Imperfect.

ab Indicatiui præſenti ομαι in ω verſo, vel à ſecunda imperfect. abiecto aug.

S. τύπτω, τυπτέσθω
D. τύπτεσθον, τυπτέσθων } verberare, &c.
P. τύπτεσθε, τυπτέσθωσαν

Perfect. & pluſquam perfect.

à ſecunda perſona pluſquam perfect. indicat. ε abiecto:

S. τέτυφο, τετύφθω
D. τέτυφθον, τετύφθων } verberator tu, &c.
P. τέτυφθε, τετύφθωσαν

Aoriſt. α ab ἐτύφθην, abiecto aug. & ν in π mutato.

S. τύφθητι, τυφθήτω
D. τύφθητον, τυφθήτων } verberator tu, &c.
P. τύφθητε, τυφθήτωσαν

Aoriſt. β ab ἐτύπην tertia aor. β indicat. abiecto aug. addito θι.

S. τύπηθι, τυπήτω
D. τύπητον, τυπήτων } verberator tu, &c.
P. τύπητε, τυπήτωσαν

Modus Optatiuus.

Præſens & Imperfect.

à τύπτομαι, ομαι in οίμην mutando. vel à τύπτοιμι actiuo μι in μην verſo, retracto accentu in penult.

S. τυπτοίμην, τύπτοιο, τύπτοιτο
D. τυπτοίμεθον, τυπτοισθον, τυπτοίσθην } verberarer, &c.
P. τυπτοίμεθα, τύπτοισθε, τύπτοιντο

Perfect. & pluſquam perfect.

hoc tempus circumloquimur in barytonis, part. præteriti tempor. & verbo ſubſtant.

S. τετυμμένος εἴην, εἴης, εἴη
D. τετυμμένω, εἴητον, εἰήτην
P. τετυμμένοι εἴημεν, εἴητε, εἴησαν

} verberatus eſſem, &c.

Aoriſt. α ab ἐτύφθην, abiecto aug. & ε ante ην præpoſita.

S. τυφθείην, τυφθείης, τυφθείη
D. τυφθείητον, τυφθειήτην
P. τυφθείημεν, τυφθείητε, τυφθείησαν

} verberatus eſſem vel fuiſſem, &c.

Aoriſt. β ab ἐτύπην eodem modo.

S. τυπείην, τυπείης, τυπείη
D. τυπείητον, τυπειήτην
P. τυπείημεν, τυπείητε, τυπείησαν

} verberatus eſſem vel fuiſſem, &c.

Futur. primum à τυφθήσομαι, ομαι in οίμην verſo.

S. τυφθησοίμην, τυφθήσοιο, τυφθήσοιτο
D. τυφθησοίμεθον, τυφθήσοισθον, σοίσθην
P. τυφθησοίμεθα, τυφθήσοισθε, τυφθήσοιντο

} verberer, &c.

Fut. ſecund. à τυπήσομαι. eodem modo.

S. τυπησοίμην, τυπήσοιο, τυπήσοιτο
D. τυπησοίμεθον, τυπήσοισθον, σοίσθην
P. τυπησοίμεθα, τυπήσοισθε, ησοιντο

} verberer, &c.

Paulò poſt fut. à τετύψομαι, eodem modo.

S. τετυψοίμην, τετύψοιο, τετύψοιτο
D. τετυψοίμεθον, τετύψοισθον, οίσθην
P. τετυψοίμεθα, τετύψοισθε, οιντο

} verberarer mox, &c.

Modus

Modus Subiunctiuus.

ἐὰν, Si.

Præsens & imperfectum.

à τύπτομαι, ο in ω verso, nam η & ω est propria nota huius modi.

S. τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται
D. τυπτώμεθον, τύπτησθον, τύπτεσθον } Si verberer, &c.
P. τυπτώμεθα, τύπτησθε, τύπτωνται

Perfect. & pluſquam perfect.

S. τετυμμένος ὦ, ᾖς, ᾖ
D. τετυμμένω, ἦτον, ἦτον } Si verberatus ſim, &c.
P. τετυμμένοι, ὦμεν, ἦτε, ὦσι

Aoriſt. primus ab ἐτύφθην, ην in ω circumflexum mutando, & reijciendo aug.

S. τυφθῶ, τυφθῇς, τυφθῇ
D. τυφθῆτον, τυφθῆτον } Si verberatus ſim vel fuerim, &c.
P. τυφθῶμεν, τυφθῆτε, τυφθῶσι

Aoriſt. ſecund. ab ἐτύπην, eodem modo.

S. τυπῶ, τυπῇς, τυπῇ
D. τυπῆτον, τυπῆτον } eandem habet ſignificationem cum priore.
P. τυπῶμεν, τυπῆτε, τυπῶσι

Modus Infinitiuus.

Præsens & imperfectum.

à ſecunda plur. indicatiui, ε in αι mutando.

τύπτεσθαι, verberari.

Perfectum & pluſquam perfect.

à ſecunda plur.perfect. ε in αι mutando & penultimam acuendo.

τετύφθαι, verberatum eſſe.

Aoriſt. α ab ἐτύφθην addendo αι & ε ablato.
τυφθῆναι, verberatum eſſe vel fuiſſe.

Aoriſt.β ab ἐτύπην, eodem modo.
τυπῆναι, idem.

Futur.α à ſecunda plu.fit ε, in αι mutando.
τυφθήσεσθαι, verberatum iri.

Futurum β à τυπήσεσθε, eodem modo.
τυπήσεσθαι, idem.

Paulò poſt fut.à τετύψεσθε, eodem modo.
τετύψεσθαι, mox verberatum iri.

Participia.

Præſens & imperfect.

à τύπτομαι, μαι in μενος mutando.

M.	ὁ τυπτόμενος, τοῦ τυπτομένου	qui	verberatur.
F.	ἡ τυπτομένη, τῆς τυπτομένης	quæ	
N.	τὸ τυπτόμενον, τοῦ τυπτομένου	quod	

Perfectum & pluſquamperfectum.

à τέτυμμαι, μαι in μένος, penult.acuta.

M.	ὁ τετυμμένος, τοῦ τετυμμένου	verberatus	
F.	ἡ τετυμμένη, τῆς τετυμμένης	verberata	
N.	τὸ τετυμμένον, τοῦ τετυμμένου	verberatum.	

Aoriſt.

Aoriſt. primus, ab ἐτύφθην, ην in ης acutum mutato, aug. ablato.

M. ὁ τυφθείς, τοῦ τυφθέντος.
F. ἡ τυφθεῖσα, τῆς τυφθείσης. } idem.
N. τὸ τυφθέν, τοῦ τυφθέντος.

Aoriſt. ſecund. ab ἐτύπλω, eodem modo.

M. ὁ τυπείς, τοῦ τυπέντος,
F. ἡ τυπεῖσα, τῆς τυπείσης. } idem.
N. τὸ τυπὲν τοῦ τυπέντος.

Futur. æ, à τυφθήσομαι, μαι in μενος.

M. ὁ τυφθησόμενος, τοῦ τυφθησομένου. } verberandus
F. ἡ τυφθησομένη, τῆς τυφθησομένης. } verberanda
N. τὸ τυφθησόμενον, τοῦ τυφθησομένου. } verberandum.

Futur. β, à τυπήσομαι eodem modo.

M. ὁ τυπησόμενος, τοῦ τυπησομένου.
F. ἡ τυπησομένη, τῆς τυπησομένης. } idem.
N. τὸ τυπησόμενον, τοῦ τυπησομένου.

Paulò poſt fut. à τετύψομαι eodem modo.

M. ὁ τετυψόμενος, τοῦ τετυψομένου. } verberandus
F. ἡ τετυψομένη, τῆς τετυψομένης. } verberanda } mox
N. τὸ τετυψόμενον, τοῦ τετυψομένου. } verberandum

Δ. *Ad quam ſpectant declinationem participia maſcu. & neutra in μενος & μενον?*

M. Ad tertiam ſimplicium.

Δ. *Quomodo variantur participia fœminina in μένη & σα?*

M. Per ſecundam.

Δ. *Quomodo inflectuntur participia aoriſtorum in ης, & εν?*

M. Per quintam declinationem.

Δ. *Rectè: coniuga nunc τύπτομαι paſſiuum, per primas voces & cognata tempora, & ſic verba reliquarum quinq; coniugationum.*

M. Paſsiuum primæ coniugationis ſic coniugo.

	Indicat.	Imper.	Opt.	Subiunct.	Infinit.	Partcip.
præt.	τύπτομαι	τύπτου	τυπτοίμην	τύπτωμαι	τύπτεσθαι	τυπτόμενος
impf.	ἐτυπτόμην					
aor. β	ἐτύπην	τύπηθι	τυπείην	τυπῶ	τυπῆναι	τυπείς
fut. β.	τυπήσομαι		τυπησοίμην		τυπήσεσθαι	τυπησόμενος
perf.	τέτυμμαι	τέτυσο	τετυμμένος εἴην	τετυμμένος ὦ	τετύφθαι	τετυμμένος
pluſq.	ἐτετύμμην	(ψο				
pau.p.	τετύψομαι		τετυψοίμην		τετύψεσθαι	τετυψόμενος
aor.α.	ἐτύφθην	τύφθητι	τυφθείην	τυφθῶ	τυφθῆναι	τυφθείς
fut.α.	τυφθήσομαι		τυφθησοίμην		τυφθήσεσθαι	τυφθησόμενος

Vel ſic

	Indicat.	Imper.	Opt.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præt.	τύπτομαι	τύπτου	τυπτοίμην	τύπτωμαι	τύπτεσθαι	τυπτόμενος
impf.	ἐτυπτόμην					
perf.	τέτυμμαι	τέτυσο	τετυμμένος εἴην	τετυμμένος ὦ	τετύφθαι	τετυμμένος
pluſq.	ἐτετύμμην	(ψο				
pau.p.	τετύψομαι		τετυψοίμην		τετύψεσθαι	τετυψόμενος
aor.α.	ἐτύφθην	τύφθητι	τυφθείην	τυφθῶ	τυφθῆναι	τυφθείς
fut.α.	τυφθήσομαι		τυφθησοίμην		τυφθήσεσθαι	τυφθησόμενος
aor. β.	ἐτύπην	τύπηθι	τυπείην	τυπῶ	τυπῆναι	τυπείς
fut. β.	τυπήσομαι		τυπησοίμην		τυπήσεσθαι	τυπησόμενος

Verbum ſecundæ hoc modo inflectitur.

	Indicat.	Imper.	Opt.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	λέγομαι	λέγου	λεγοίμην	λέγωμαι	λέγεσθαι	λεγόμενος
imp.	ἐλεγόμην					
aor. β.	ἐλέγην	λέγηθι	λεγείην	λεγῶ	λεγῆναι	λεγείς
fut. β.	λεγήσομαι		λεγησοίμην		λεγήσεσθαι	λεγησόμενος
perf.	λέλεγμαι	λέλεξο	λελεγμένος εἴην	λελεγμένος ὦ	λελέχθαι	λελεγμένος
pluſq.	ἐλελέγμην					
pau.p.	λελέξομαι		λελεξοίμην		λελέξεσθαι	λελεξόμενος
aor.α.	ἐλέχθην	λέχθητι	λεχθείην	λεχθῶ	λεχθῆναι	λεχθείς
fut.α.	λεχθήσομαι		λεχθησοίμην		λεχθήσεσθαι	λεχθησόμενος

Verbum tertiæ ſic variatur.

	Indicat.	Imper.	Opt.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	πείθομαι,	πείθου	πειθοίμην	πείθωμαι	πείθεσθαι	πειθόμενος
imp.	ἐπειθόμην					
aor. β.	ἐπιθόμην	πίθηθι	πιθοίμην	πίθω	πιθεῖν	πιθών
fut. β.	πιθήσομαι		πιθησοίμην		πιθήσεσθαι	πιθησόμενος
perf.	πέπεισμαι	πέπεισο	πεπεισμένος	πεπεισμένος ὦ	πεπεῖσθαι	πεπεισμένος
pluſq.	ἐπεπείσμην	(σο	(εἴην			
pau.p.	πεπείσομαι		πεπεισοίμην		πεπείσεσθαι	πεπεισόμενος
aor.æ.	ἐπείσθην	πείσθητι	πεισθείην	πεισθῶ	πεισθῆναι	πεισθείς
fut.æ.	πεισθήσομαι	(θη	πεισθησοίμην		πεισθήσεσθαι	πεισθησόμενος

Verbum quartæ.

	Indicat.	Imper.	Opt.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præ.	φράζομαι	φράζου	φραζοίμην	φράζωμαι	φράζεσθαι	φραζόμενος
imp.	ἐφραζόμην					
ao.β	ἐφράδόμην	φράδου	φραδοίμην	φραδῶμαι	φραδέσθαι	φραδείς
fu.β.	φραδήσομαι	(θη	φραδησοίμην		φραδήσεσθαι	φραδησόμενος
perf.	πέφρασμαι	πέφρασο	πεφρασμένος	πεφρασμένος ὦ	πεφράσθαι	πεφρασμένος
pluſ.	ἐπεφράσμην	(σο	(εἴην			
pau.	πεφράσομαι		πεφρασοίμην		πεφράσεσθαι	πεφρασόμενος
ao.æ.	ἐφράσθην	φράσθητι	φρασθείην	φρασθῶ	φρασθῆναι	φρασθείς
fut.æ	φρασθήσομαι	(θη	φρασθησοίμην		φρασθήσεσθαι	φρασθησόμενος

Verbum quintæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præ.	ἀείρομαι	ἄειρου	ἀειροίμην	ἀείρωμαι	ἀείρεσθαι	ἀειρόμενος
imp.	ἠειρόμην					
ao. β	ἠάρην	ἄρου	ἀρείην	ἄρωμαι	ἄρεσθαι	ἀρείς
fu.β.	ἀρήσομαι	(θη	ἀρησοίμην		ἀρήσεσθαι	ἀρησόμενος
pfe.	ἦαρμαι	ἦαρσο	ἠαρμένος	ἠαρμένος ὦ	ἠάρθαι	ἠαρμένος
plu.	ἠάρμην	(σο	(εἴην			
pau.	ἠάρσομαι		ἠαρσοίμην		ἠάρσεσθαι	ἠαρσόμενος
ao. æ	ἠάρθην	ἄρθητι	ἀρθείην	ἀρθῶ	ἀρθῆναι	ἀρθείς
fut.æ	ἀρθήσομαι	(θη	ἀρθησοίμην		ἀρθήσεσθαι	ἀρθησόμενος

Verbum sextæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præs.	ἀκτόομαι	ἀκτόου	ἀκτοοίμην	ἀκτόω: (μαι	ἀκτόεσθαι	ἀκτοόμενος
impf.	ἠκτοόμην					
aor.β.	ἠκόην	ἀκόησθι	ἀκοέίην	ἀκοῶ	ἀκοῆναι	ἀκοέὶς
fut.β.	ἀκοήσομαι		ἀκοησοίμην		ἀκοήσεσθαι	ἀκοησόμενος
perf.	ἤκτσμαι	ἤκτσο	ἠκτσμένος εἴην	ἠκτσμένος ὦ	ἠκτσθαι	ἠκτσμένος
pluſq.	ἠκτόσμην					
pau. p	ἀκτόσομαι		ἠκτσοίμην		ἠκτόσεσθαι	ἠκτσόμενος
aor. α.	ἠκτάθην	ἀκτάσθητι	ἀκτασθείην	ἀκτασθῶ	ἀκτασθῆναι	ἀκτασθείς
fut.α.	ἀκτασθήσομαι		ἀκτασθησοίμην		ἀκτασθήσεσθαι	ἀκτασθησόμενος

De temporum formatione, præcipue, præteriti perfecti indicatiui, in verbo paſsiuo,

per ſingulas, coniugationes.

Δ. *Quæ eſt ratio augmentorum in verbis paſsiuis?*

Μ. Actiuorum & paſsiuorum augmentum prorſus eſt idē: & regulæ, quę de actiuorum augmentis traditę ſunt, huc repetendæ.

Δ. *Vndè fit prima præſentis paſsiui perſona?*

Μ. Dixi fieri, de prima præſentis actiui, ω finali litera, in ν mutata, cui additur μαι: vt τύπτω τύπτομαι: ſecunda in ς deſinit, ι ſubſcripto: quales ſunt omnes ſecundæ perſonæ, quæ veniunt à verbis in μαι.

Δ. *Quomodo deducitur imperfectum?*

Μ. A præſenti τύπτομαι, αι mutando in ην, & præfixo augmento: vt τύπτομαι, ἐτυπτόμην.

Δ. *Quare ſunt ſecunda & tertia duales in imperfecto diſſimiles?*

Μ. Quia tertia pluralis non erit in ι, aut αι.

De Præterito perfecto.

Δ. *Vndè deducitur præteritum perfectum?*

Μ. Præ-

M. Præteritum passiuum ab actiuo deducitur, vertendo.

In coniugatione
- prima: φα in μμαι: vt τέτυφα, τέτυμμαι.
- secunda: χα in γμαι: vt λέλεχα, λέλεγμαι.
- tertia: κα in σμαι: vt πέπεικα, πέπεισμαι.
- quarta: si perfectum actiuum habet χ, passiuum perf. erit simile secundæ coniugationi: sin actiuum habet κα, vt in pleriſq; tũc perfectum per omnia sequitur perfectum tertię coniugationis.
- quinta: κα in μαι: vt ἔψαλκα, ἔψαλμαι.
- sexta: quædam habent perfectum tertiæ simile: vt τετέλεκα, τετέλεσμαι: quædam quintæ simile habent perfectum: vt ποιέω, βοάω, χρυσόω, παύω.

Δ. *Appone hìc aliquas regulas de formando perfecto.*

M. Apponam tres valdè vtiles, & digniſſimas notatu.

Regula prima.

Prima: cum præteritum actiuum desinit in φα, in passiuo deberet assumere suam antisticham mediam, scilicet β, sed quoniam β, non potest stare cum μ, ob κακοφωνίαν, assumit pro ea alterum μ: vt quia dicendum esset τέτυβμαι, ob εὐφωνίαν dicitur τέτυμμαι.

Regula secunda.

Secunda: præterito actiuo desinente in χα, assumit præteritum passiuum suam antisticham mediam, nempè γ: vt à λέλεχα fit λέλεγμαι.

Regula tertia.

Tertia: cùm præteritum actiuum desinit in κα cuius prę sens desinit in ω purum, passiuum præteritũ nihil assumit, vt à ποιέω fit πεποίηκα, à quo deindè fit passiuum πεποίημαι

ποίημαι. Cum verò pręsens actiuũ nõ desinit in ω purũ, & non affuerit liquida, semper assumit σ: vt à πλήθω πέπλησα, πέπλησμαι. Quòd si præcedat liquida ϱ, vel λ, seruabitur illa ante μαι: vt ἔσπαρμαι, ἔψαλμαι. Si autem ν præcedat, quo tamen suum actiuum omninò caret: vt à κρίνω κέκρικα, etiam passiuum perfectum non habebit consonantem ante μαι: vt κέκριμαι. Et si ν in præterito actiuo inueniatur commutatum in γ, in passiuo in alterum μ vertitur: vt πέφαγκα, πέφαμμαι.

Δ. *Quæ sunt prima parte huius postremæ regulæ excipienda?*

M. Excipienda sunt { ἕλκυσμαι, πεπέλεσμαι, ἧκσμαι, γεγέλασμαι } ab { ἑλκύω, traho; πελέω, finio; ἀκέω, audio; γελάω, rideo. }

Δ. *Quanta est penultima præteriti perfecti?*

M. Est eadem cum penultima perfecti sui actiui.

Δ. *Nullane excipiuntur?*

M. Excipienda sunt verba dissyllaba primæ & secundæ cõiugationis, quæ in penultima pręsentis ε habent, quod cum præterito actiuo in ο, conuertatur, atticor. more in passiuo, posteà in ε pristinum reuertitur: vt

à { πέμπω, πέπομφα, πέπεμμαι, mitto; κλέπτω, κέκλοφα, κέκλεμμαι & κέκλαμμαι, furor; βρέχω, βέβροχα, βέβρεγμαι, pluo. }

Sed quæ habent ρε, cum aliqua consonante implicitum vertunt ε in α: vt

{ τρέφω, τέτροφα, τέτραμμαι } nutrio; { στρέφω, ἔστροφα, ἔστραμμαι } verto.

Δ. *Quando tertiam pluralem præteriti perfecti circumloquimur per participium & verbum substantiuum εἰμί?*

M. Quando tertia singularis non desinit in ται purum, id est quando vocalis non præcedit ται.

Δ. *Quæ literæ in singulis coniugationibus præponuntur μαι in perfe. passiuo?*

M. In

M. In

prima	μ	τέτυφα, τέτυμμαι
secunda	γ	λέλεχα, λέλεγμαι
tertia	σ	πέπληκα, πέπλησμαι
quarta	σ	si futurum act. desinit in σω: vt πέφρακα, πέφρασμαι, si fut. act. in ξω præponitur γ, vt in secun. vt πέπαγα, πέπαγμαι.
quinta	κα	mutatur simpliciter in μαι, sed γ præcedens κ, vertitur in μ, ante μαι: vt ἔψαλκα ἔψαλμαι, μεμόλυγκα μεμόλυγμαι, πέφαγκα πέφαμμαι.
sexta	σ	si penultima actiui est breuis, vt τετέλεκα τετέλεσμαι: excipitur δέδεμαι à δέω. Nihil præponitur, si pen. præteriti act. est longa, exceptis quibusdam priùs exceptis.

Δ. Da nunc formulas præteriti perfecti cuiusq; coniugationis.

Perfect. primæ.

S. μμαι, ψαι, πται
D. μμεθον, φθον, φθον
P. μμεθα, φθε,

vt τύπτω, verbero
λείβω, sacrifico
γράφω, scribo.

Perfect. secundæ.

S. γμαι, ξαι, κται
D. γμεθον, χθον, χθον
P. γμεθα, χθε

vt δήκω, mordeo
λέγω, dico
δρέχω, curro.

Perfect. tertiæ.

S. σμαι, σαι, σται
D. σμεθον, σθον, σθον
P. σμεθα, σθε

vt ἄλω, cano
πλήθω, impleo

Perfect. quartæ ξω & σω, ξω.

S. γμαι, ξαι, κται
D. γμεθον, χθον, χθον
P. γμεθα, χθε

vt ὀρύττω, fodio.

Aliud in σω.

S. σμαι, σαι, σαι
D. σμεθον, σθον, σθον } vt { φράζω, dico.
P. σμεθα, σθε

Perfect. quintæ λμαι, ρμαι, μμαι.

S. λμαι, λσαι, λται
D. λμεθον, λθον, λθον } vt { ψάλλω, cano
P. λμεθα, λθε } { στέλλω, mitto

ρμαι.

S. ρμαι, ρσαι, ρται
D. ρμεθον, ρθον, ρθον } vt { φθείρω, corrumpo
P. ρμεθα, ρθε } { δέρω, excorio

μμαι.

S. μμαι, νσαι, νται
D. μμεθον, νθον, νθόν } vt { φαίνω, appareo
P. μμεθα, νθε

μαι.

S. μαι, σαι, ται
D. μεθον, σθον, σθομ } vt { κρίνω, iudico
P. μεθα, σθε, νται } { τείνω, tendo
{ πλύνω, lauo

Perfectum ſextæ.

Quędam interſerunt σ, breuem penultimam habentia, cum quibuſdam exceptis: quædam formant in μαι purum, vt in quinta.

S. σμαι, σαι, σαι
D. σμεθον, σθον, σθον } vt { τελέω, finio
P. σμεθα, σθε } { ἀκούω, audio

S. μαι, σαι, ται
D. μεθον, σθον, σθον } vt { ποιέω, facio
P. μεθα. σθε, νται } { βοάω, clamo
{ χρυσόω, inauro
{ παιδεύω, inſtituo.

Quædam

Quædã vtroq; modo vſurpãtur: { σμαι / μαι } vt { κλείω laudo, χέω vngo, κρόω pulſo.

De Præterito pluſquamperf.

Δ. *Vndè formatur pluſquamperfectum?*

M. Pluſquamperfectum formatur à ſuo perfecto (veluti & imperfectum à præſenti) mutando μαι in μην, aſſumẽdo in principio ε, ſi perfectum à conſonante incæperit, vt πέπυμμαι, ἐπεπύμμην.

De Aoriſto primo.

Δ. *Vndè fit aoriſtus primus?*

M. A ſui præteriti perfecti tertia perſona, mutatis tenuibus in ſuas aſpiratas, in omni coniugatione, ſeruato imperfecti augmento: vt

in { prima σθαι / ſecũda κται / tertia ται / quinta ται } in { φθην / χθην / θην / θην } vt { τέτυπται ἐτύφθην / λέλεκται ἐλέχθην / πέπεισαι, ἐπείσθην / ἔψαλται ἐψάλθην } ſic in quarta & ſexta.

Alij deducunt à tertia duali pluſquamperfecti, abijciendo primas duas literas, & σ expungẽdo vt ab ἐπέτυφθον, ἐτύφθην, ἐλελέχθην, ἐλέχθην, ἐκεκρίσθην, ἐκρίθην.

Δ. *Quid ſi tertia perfecti ante ται conſonantem non habuerit, ſed vocalem, aſſumitne aliquid?*

M. Minimè: vt ἐποιήθην à πεποίηται: excipiuntur ἐμνήσθην, ἐξεῤῥώσθην, à μέμνηται, & ἔῤῥωται.

Δ. *Quanta eſt penultima primi aoriſti?*

M. Eadẽ eſt & ſimilis ſuo præterito: vt πεποίηται, ἐποιήθην.

Δ. *Quæ excipiuntur?*

M. *hæc* { ἐυρέθην / ἀφηρέθην } ab { ἔυρηται / ἀφῄρηται } & verba, quæ ε mutarunt in α, in præteritis perfectis, illud ε, hîc in aoriſto repetentia: vt τέτραπται, ἐτρέφθην, ἔσραπται, ἐσρέφθην.

De Aoriſto ſecundo.

Δ. *Vndè fit ſecundus aoriſtus?*

M. Dixi ab aoriſto ſecundo actiuo fieri, mutatione ομ in ην: vt ἔλεγον, ἐλέγλω; ἔτυπον, ἐτύπλω; ἔταγον, ἐτάγλω; ἔαπαρον, ἐαπάρλω.

De Futuro primo.

Δ. *Vndè deducitur futurum primum?*

M. A primi aoriſti tertia perſona, abiecto augmento, & addendo σομαι: vt ἐτύφθη, τυφθήσομαι, ἐλέχθη, λεχθήσομαι, &c.

De Futuro ſecundo.

Δ. *Vndè formatur futurum ſecundum?*

M. A ſecundo aoriſto, abiecto ſimiliter augmento: vt ἐτύπλω τυπήσομαι.

De paulò poſt fut.

Δ. *Vndè fit paulòpoſt futurum?*

M. A ſecunda perſona præteriti perfecti, poſito ομ ante αι: vt

πέτυφαι, λέλεξαι, πέταξαι, ἔαπαρσαι — πετύφομαι, λελέξομαι, πεταξόμαι, ἐαπάρσομαι — ſeruato augmento in omnibus modis.

Alij deducunt à perſona præter. pluſq. perfect. ἐπέτυφο addendo μαι, & reijciendo aug.

Δ. *Quomodo formantur reliqui modi & ſua tempora?*

M. Ab indicatiuo & ſuis temporibus: vt in inflexione demonſtrauimus. Satis hæc ſunt de paſsiuo, progredere ad medium.

De

De verbo medio.

Δ. *Peruentum tandem eſt ad tertiam & vltimam coniugandorum verborum formam: genus enim omne verbi, cùm vel actiuè vel paſſiuè, vel deniq; mediè inflectatur, & iam actiuorum & paſſiuorum coniugatio abſoluta ſit, vnum ſupereſt medium, de quo iam breuiter & dilucidè tractemus. Quid eſt verbum medium?*

Μ. Quod tum voce, tum ſignificatu vtriuſq; actiui ſcilicet & paſsiui, ſpirat naturam: actiuam namq; modò terminationem, modò verò paſsiuam ſequi deprehenditur: idque promiſcua, actiua inquam vel paſsiua ſignificatione. Quemadmodum apud Latinos verbum commune: vt βιάζομαι τὸν φίλον, violo amicum, βιάζομαι ὑπὸ τοῦ φίλου, violor ab amico.

Δ. *Quot temporibus variatur verbum medium?*

Μ. Octo temporibus, vt verbum actiuum: ex quibus duo hæc, præteritum perfectum in α, & pluſquamperfectum in ειν, declinationem imitantur actiuorum: reliqua ſex paſsiuorum.

Δ. *Quodnam eſt præſens & imperfectum verbi medij?*

Μ. Præſens & præteritum imperfectum, quorumcũq; modorum, nihil quicquam (quod ad formationem & cõiugationem attinet) à ſimilibus verbi paſsiui temporibus diſſident.

Δ. *Quænam eſt terminatio futuri medij?*

Μ. Terminatio primi futuri eſt ομαι, οῦμαι: ſecundi verò οῦμαι οῦμαι.

Δ. *Vndè formantur hæc duo futura?*

Μ. A duobus futuris actiuis, in primo ω in ομαι, τύψω, τύψομαι: in ſecundo, ῶ in οῦμαι, τυπτῶ τυπτοῦμαι.

Δ. *Quæ ſunt terminationes aoriſtorum verbi medij?*

Μ. Terminatio primi aoriſti eſt άμην, ψω: ſecundi verò όμην, σω.

Δ. *Vndè deducuntur duo aoriſti?*

Μ. A duobus actiuis, vltimæ vocali adiecto μην: vt ἔτυψα, ἐτυψάμην: ἔτυπον, ἐτυπόμην.

Δ. Qualis

Δ. Qualis eſt inflexio vtriuſq; futuri, & vtriuſq; aoriſti?

M. Planè eſt paſsiua, non actiua.

Δ. Non variant præteritum actiuum, & præteritum medium?

M. In principio à fine nihil diſcrepant, (nam medium ab actiuo formatur) ſed in characteriſtica & penultima duntaxat variant.

Δ. Quæ eſt characteriſtica perfecti medij?

M. Eſt eadem quæ ſecundi aoriſti actiui: exempli gratia, vt

à τύπτω ἔτυπον τέτυπα } in 6. cõiugatione tantũ tollitur
φράζω ἔφραδον πέφραδα } κ: vt λέλεγκα, λέλεγα, ἤγερκα, ἤγερα.

Δ. Qualis eſt penultima perfecti medij?

M. Eadem quæ perfecti actiui: vt τέτυφα, τέτυπα: & vt alij volunt, eadem ſemper, quæ eſt futuri primi actiui.

Δ. Quæ penultima præſentis actiui, mutatur in medio perfecto?

M. { ει / αι / α } in { οι / η / η } vt { πείθω φαίνω θάλλω } { πέποιθα πέφηνα τέθηλα } ſic { πείθω πέποιθα / μαίνω μεμηνα }

Δ. Nullis in perfectis ſeruatur α futuri?

M. Maximè: manet quando ψ: vt ψαλῶ, ἔψαλα.

Δ. Quæ verba mutant ε penultimam futuri, per ο, in perfecto medio?

M. Verba diſſyllaba: vt { τέκω λέγω αἴρω πρέπω } { τέξω λέξω ἀερῶ πρέψω } { τέτοκα λέλογα ἦορα τέτροπα }

Δ. Quomodo format præteritum medium, futurum quartæ coniugationis in ξω?

M. Format in γ, ſicut aoriſtus ſecundus, & futurum ſecundum: vt πλήσσω, πλέξω, πέπληγα: ſed perfectum medium erit in κα, ſi fururum actiuum quartæ coniugationis deſinit in σω: vt φράζω φράσω πέφρακα.

Δ. Non aliquoties perfectum actiuum & medium in eandem penitus vocem incidunt?

M. Maxi-

M. Maximè: ſi præteritum actiuum literam characteriſticam præſentis tenuerit: vt γέγραφα, τέτυχα à γράφω ſcribo, & τύχω vexo: tunc duo hæc præterita actiuum nempè & medium, inter ſe meritò ſunt ſimilia, γράφομαι, igitur medium formar γέγραφα: vt perfect. actiuum & τυγχάνω, τέτυχα.

Δ. *Quæ eſt ſignificatio præteriti medij?*

M. Eſt vel { actiua / paſſiua / vtraq; } tantũ: vt { λέλοιπα, liqui / σέσηπα, putrefactus ſum / οἶδα σε, vidi te, οἶδα / (ὑπὸ σοῦ, viſus ſum à te.

Δ. *Da duas συζυγίας verbi medij.*

M. Prior συζυγία eſt huiuſmodi { præſ. τύπτομαι / impf. ἐτυπτόμην / ao. β ἐτυπόμην / fut. β τυποῦμαι / perf. τέτυπα / pluſq. ἐτετύπειν } poſteriores hæc: { fut. à τύψομαι / aor. à ἐτυψάμην }

Δ. *Inflecte verba media ſingularum coniugationũm per primas voces: nam verbi medij per perſonas inflexio, facilè ex actiuorum & paſſiuorum inflexionibus præcedentibus addiſcitur.*

M. Verbum medium primæ coniugationis, per primas voces ſic inflectitur.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	τύπτομαι	τύπτου	τυπτοίμην	τύπτωμαι	τύπτεσθαι	τυπτόμενος
imp.	ἐτυπτόμην					
ao. β	ἐτυπόμην	τυποῦ	τυποίμην	τύπωμαι	τυπέσθαι	τυπόμενος
fut. β	τυποῦμαι		τυποίμην		τυποῦσθαι	τυπούμενος
perf.	τέτυπα	τέτυπε	τετύποιμι	τετύπω	τετυπέναι	τετυπώς
pluſ.	ἐτετύπειν					
fut. α	τύψομαι		τυψοίμην		τύψεσθαι	τυψόμενος
aor. α	ἐτυψάμην	τύψαι	τυψαίμην	τύψωμαι	τύψασθαι	τυψάμενος

Verbum ſecundæ ſic inflectitur.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	λέγομαι	λέγου	λεγοίμην	λέγωμαι	λέγεσθαι	λεγόμενος
impf.	ἐλεγόμην					
aor.β	ἐλεγόμην	λεγοῦ	λεγοίμην	λέγωμαι	λεγέσθαι	λεγόμενος
fut.β	λεγεῦμαι		λεγοίμην		λεγεῖσθαι	λεγούμενος
perf.	λέλογα	λέλογε	λελέγοιμι	λελόγω	λελογέναι	λελογώς
pluſq.	ἐλελόγειν					
fut.α	λέξομαι		λεξείμην		λέξεσθαι	λεξόμενος
aor.α	ἐλεξάμην	λέξαι	λεξαίμην	λέξωμαι	λέξασθαι	λεξάμενος

Sic verbum tertiæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	πείθομαι	πείθου	πειθοίμην	πείθωμαι	πείθεσθαι	πειθόμενος
imp.	ἐπειθόμην					
ao.β	ἐπιθόμην	πιθοῦ	πιθοίμην	πίθωμαι	πιθέσθαι	πιθόμενος
fut.β	πιθεῦμαι		πιθοίμην		πιθεῖσθαι	πιθούμενος
perf.	πέποιθα	πέποιθε	πεποίθοιμι	πεπόιθω	πεποιθέναι	πεποιθώς
pluſ.	ἐπεπόιθειν					
fut.α	πείσομαι		πεισοίμην		πείσεσθαι	πεισόμενος
ao.α	ἐπεισάμην	πεῖσαι	πεισαίμην	πείσωμαι	πείσασθαι	πεισάμενος

Sic verbum quartæ

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	φράζομαι	φράζου	φραζοίμην	φράζωμαι	φράζεσθαι	φραζόμενος
impf.	ἐφραζόμην					
aor β	ἐφραδόμην	φραδοῦ	φραδοίμην	φράδωμαι	φραδέσθαι	φραδόμενος
fut.β	φραδοῦμαι		φραδοίμην		φραδεῖσθαι	φραδούμενος
perf.	πέφραδα	πέφραδε	πεφράδοιμι	πεφράδω	πεφραδέναι	πεφραδώς
pluſq.	ἐπεφράδην					
fut.α	φράσομαι		φρασοίμην		φράσεσθαι	φρασόμενος
aor.α	ἐφρασάμην	φράσαι	φρασαίμην	φράσωμαι	φράσασθαι	φρασάμενος

Verbum

Verbum quintæ.

	Indicat.	Imper.	Optat.	Subiun.	Infinit.	Particip.
præſ.	ἀπείρομαι	ἀπείρου	ἀπειροίμην	ἀπείρωμαι	ἀπείρεσθαι	ἀπειρόμενος
impf.	ἠπειρόμην					
aor.β	ἠπαρόμην	ἄπαρου	ἀπαροίμην	ἀπάρωμαι	ἀπαρέσθαι	ἀπαρόμενος
fut.β.	ἀπαροῦμαι		ἀπαροίμην		ἀπαρεῖσθαι	ἀπαρούμενος
perf.	ἤπορα	ἤπορε	ἠπορήκοιμι	ἠπορήκω	ἠπορηκέναι	ἠπορηκώς
pluſq.	ἠπορήκειν					
fut.α	ἀπερῶμαι		ἀπεροίμην		ἀπερεῖσθαι	ἀπερούμενος
aor.α	ἠπειράμην	ἄπειρον	ἀπειράμην	ἀπείρωμαι	ἀπείρασθαι	ἀπειράμενος

Verbum ſextæ.

	Indicat.	Impe.	Optat.	Subiunct.	Infinit.	Particip.
præſ.	ἀκήδομαι	ἀκήδου	ἀκηδοίμην	ἀκήδωμαι	ἀκήδεσθαι	ἀκηδόμενος
imp.	ἠκηδόμην					
ao.β	ἠκοόμην	ἄκοσο	ἀκοοίμην	ἀκόωμαι	ἀκοέσθαι	ἀκοόμενος
fut.β	ἀκοσθμαι		ἀκοοίμην		ἀκοεῖσθαι	ἀκοούμενος
perf.	ἄκηα	ἄκηδε	ἀκήδοιμι	ἀκήδω	ἀκηδέναι	ἀκηδώς
pluſ.	ἀκήδειν					
fut.α	ἀκέσομαι		ἀκεσαίμην		ἀκέσεσθαι	ἀκεσόμενος
aor.α	ἠκεσάμην	ἄκεσαι	ἀκεσαίμην	ἀκέσωμαι	ἀκέσασθαι	ἀκεσάμενος

Δ. *Quid ſignificat τύπτομαι, vt eſt paſſiuum & medium?*

Μ. Vt eſt paſſiuum, ſignificat percutior: vt medium percutio & percurior: ſic reliqua tẽpora, & modi huius verbi communiter exponuntur.

Δ. *Non ſunt Græcis verba deponentia?*

Μ. Sunt certè, quæ ſola paſſiua voce inflectuntur, & actiuè ſignificant: vt ἐργάζομαι operor, imperfect. ἐργαζόμην, perfect. εἴργασμαι.

Δ. *Quid eſt in his deponentibus coniugandis fingendum?*

Μ. In deponentibus inflectendis, fingenda eſt primum vox actiua, licèt abuſiua ſit.

Δ. *Rectè: hæc rudimenta igitur prima, ſunt frequenti repetitione puerorum animis inculcanda, & altè imprimenda, non ita leuiter & oſcitanter percurrenda*

currenda. Nominum declinationes, vt faciliores, & paucioribus constrictæ regulis, minus negotij adhibent: verborum autem formationes, quoniam difficiliores & magis arduæ sint, maiori idcircò cura, exercitatione & studio, pueris sunt ediscendæ. Eæ itaq; verborum formationes κατὰ πόδας *volendæ, & reuoluendæ sunt: modò in hanc, modò in illam partem iam præscriptam versare non desinant pueri, dum illis exploratissimæ fiant. Posteaquam verbum actiuum per cognata tempora, inclinationes, personas, & primas voces norint inflectere, quarum rerum tu primùm admonueris, pari studio & industria in passiuo similiter, deindè in medio efficere alacri animo, & indefesso labore contendant. Et quò nihil omittamus, quod ad faciliorem coniugandorum verborum viam spectet, tu iam nouissimè totum verbi negotium, quasi in vnum aceruum colligens, per tria genera, ab actiuo nempè in passiuum, & à passiuo in mediũ progrediendo verba coniũge, vt omnes modos, omniaq; tempora per omnia verborũ genera, pueri formare, flectere, et versare addiscãt.*

M. Colligam iussu tuo quasi in vnum fasciculum, in singulis coniugationibus, tria verborum genera, atque hoc modo cõiũgam: ex quibus sic dispositis, infantissimus propemodùm quisq;, omnia cuiuscunq; coniugationis verba, ad eundem modum possit compingere.

Primæ coniugationis verba per omnes modos, tempora & participia.

Modus Indicatiuus.

	Actiuum.	Passiuum.	Medium.
præs.	τρέπω	τρέπομαι	τρέπομαι
impf.	ἔτρεπον	ἐτρεπόμην	ἐτρεπόμην
perf.	τέτροφα	τέτραμμαι	τέτροπα
pluſq.	ἐτετρόφειν	ἐτετράμμην	ἐτετρόπειν
aor. α	ἔτροψα	ἐτρέφθην	ἐτροψάμην
aor. β	ἔτραπον	ἐτράπην	ἐτραπόμην
fut. α	τρέψω	τρεφθήσομαι	τρέψομαι
fut. β	τραπῶ	τραπήσομαι	τραποῦμαι
pau. p.		τετράφομαι	

Modus

Modus Imperatiuus.

	Actiuum	Paßiuum	Medium
præſ.& imperf.	τρέπε	τρέπου	τρέπου
perf. & pluſq.	τέτρεφε	τέτραφο	τέτροπε
aoriſtus.α.	τρέψον	τρέφθητι	τρέψαι
aoriſtus.β.	τράπε	τράπηθι	τραπῶ

Modus Optatiuus.

	Actiuum	Paßiuum	Medium
præſ.& imperf.	τρέποιμι	τρεποίμην	τρεποίμην
perf.& pluſq.	τετρέφοιμι	τετραμμένος εἴην	τετροποιμι
aoriſtus.α.	τρέψαιμι	τρεφθείην	τρεψαίμην
aoriſtus.β.	τράποιμι	τραπείην	τραποίμην
futurum.α.	τρέψοιμι	τρεφθησοίμην	τρεψοίμην
futurum.β.	τραπῶιμι	τραπησοίμην	τραποιμην
paulò.poſt.		τετραφοίμην	

Modus Subiunctiuus.

	Actiuum	Paſſiuum	Medium
præſ.& imperf.	τρέπω	τρέπωμαι	τρέπωμαι
perf. & pluſq.	τετρέφω	τετραμμένος ὦ	τετροπω
aoriſtus.α.	τρέψω	τρεφθῶ	τρέψωμαι
aoriſtus.β.	τράπω	τραπῶ	τράπωμαι

Modus Infinitiuus.

	Actiuum	Paßiuum	Medium
præſ. & imperf.	τρέπειν	τρέπεσθαι	τρέπεσθαι
perf. & pluſq.	τετρεφέναι	τετράφθαι	τετροπέναι
aoriſtus.α.	τρέψαι	τρεφθῆναι	τρέψασθαι
aoriſtus.β.	τραπεῖν	τραπῆναι	τράπεσθαι
futurum.α.	τρέψειν	τρεφθήσεσθαι	τρέψεσθαι
futurum.β.	τραπεῖν	τραπήσεσθαι	τραπεῖσθαι
paulò.poſt.		τετράψεσθαι	

Participium.

	Actiuum.	Passiuum.	Medium.	
præs.& imp.	τρέπων	τρεπόμενος	τρεπόμενος	
perf.& pluſ.	τετρεφώς	τετραμμένος	τετροπώς	
aoriſtus.α.	τρέψας	τρεφθείς	τρεψάμενος	ſicomnia
aoriſtus.β.	τραπών	τραπείς	τραπόμενος	primę in
futurum.α.	τρέψων	τρεφθησόμενος	τρεψόμενος	βω & φω.
futurum.β.	τραπῶν	τραπησόμενος	τραπόμενος	
paulò.poſt.		τετραψόμενος		

Verbum ſecundæ, per tempora indicatiui ſolùm.

	Actiuum	Passiuum.	Medium.
præſ.	λέγω	λέγομαι	λέγομαι
imp.	ἔλεγον	ἐλεγόμην	ἐλεγόμην
perf.	λέλεχα	λέλεγμαι	λέλογα
pluſq.	ἐλελέχειν	ἐλελέγμην	ἐλελόγειν
aor.α.	ἔλεξα	ἐλέχθην	ἐλεξάμην
aor.β.	ἔλεγον	ἐλέγην	ἐλεγόμην
fut.α.	λέξω	λεχθήσομαι	λέξομαι
fut.β.	λεγῶ	λεγήσομαι	λεγοῦμαι
pau.p.		λελέξομαι	

Verbum tertiæ.

	Actiuum.	Passiuum.	Medium.
præſ.	πείθω	πείθομαι	πείθομαι
imp.	ἔπειθον	ἐπειθόμην	ἐπειθόμην
pfect.	πέπεικα	πέπεισμαι	πέποιθα
pluſq.	ἐπεπείκειν	ἐπεπείσμην	ἐπεποίθην
aor.α.	ἔπεισα	ἐπείσθην	ἐπεισάμην
aor.β.	ἔπιθον	ἐπίθην	ἐπιθόμην
fut.α.	πείσω	πεισθήσομαι	πείσομαι
fut.β.	πιθῶ	πιθήσομαι	πιθοῦμαι
pau.p.		πεπείσομαι	

Quartæ

Quartæ verbum, ασω. fut. ξω.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	ὀρύσσω	ὀρύσσομαι	ὀρύσσομαι
impf.	ὤρυσσον	ὠρυσσόμην	ὠρυσσόμην
perf.	ὤρυχα	ὤρυγμαι	ὤρυγα
pluſq.	ὠρύχειν	ὠρύγμην	ὠρύγειν
aor. α.	ὤρυξα	ὠρύχθην	ὠρυξάμην
aor. β.	ὤρυγον	ὠρύγην	ὠρυγόμην
fut. α.	ὀρύξω	ὀρυχθήσομαι	ὀρύξομαι
fut. β.	ὀρυγῶ	ὀρυγήσομαι	ὀρυγοῦμαι
pau. p.		ὠρυξομαι	

Aliud in ζω, fut. σω.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	φράζω	φράζομαι	φράζομαι
impf.	ἔφραζον	ἐφραζόμην	ἐφραζόμην
perf.	πέφρακα	πέφρασμαι	πέφραδμαι
pluſq.	ἐπεφράκειν	ἐπεφράσμην	ἐπεφράδειν
aor. α.	ἔφρασα	ἐφράσθην	ἐφρασάμην
aor. β.	ἔφραδον	ἐφράδην	ἐφραδόμην
fut. α.	φράσω	φρασθήσομαι	φράσομαι
fut. β.	φραδῶ	φραδήσομαι	φραδοῦμαι
pau. p.		πεφράσομαι	

Quintæ verbum in λω.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	σέλλω	σέλλομαι	σέλλομαι
imp.	ἔσελλον	ἐσελλόμην	ἐσελλόμην
perf.	ἔσαλκα	ἔσαλμαι	ἔσολα
pluſq.	ἐσάλκειν	ἐσάλμην	ἐσόλειν
aor. α.	ἔσειλα	ἐσάλθην	ἐσειλάμην
aor. β.	ἔσαλον	ἐσάλην	ἐσαλόμην
fut. α.	σέλω	σαλθήσομαι	σελοῦμαι
fut. β.	σαλῶ	σαλήσομαι	σαλοῦμαι
pau. p.		ἐσάλσομαι	

Aliud

Horreum

Aliud in μνω.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	κάμνω	κάμνομαι	κάμνομαι
impf.	ἔκαμνον	ἐκαμνόμην	ἐκαμνόμην
perf.	κέκάμηκα	κέκαμμαι	κέκαμα
pluſq.	ἐκεκαμήκειν	ἐκεκάμμην	ἐκεκάμειν
aor.α.	ἔκαμα	ἐκαμήθην	ἐκεκάμην
aor.β.	ἔκαμον	ἐκάμην	ἐκαμόμην
fut.α.	καμῶ	καμηθήσομαι	καμοῦμαι
fut.β.	καμῶ	καμήσομαι	καμοῦμαι
pau.p.		κεκαμήσομαι	

Sextæ coniuga. verbum.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	πάνω	πάνομαι	πάνομαι
impf.	ἔπανον	ἐπανόμην	ἐπανόμην
perf.	πέπαυκα	πέπαυμαι	πέπαυα
pluſq.	ἐπεπαύκειν	ἐπεπαύμην	ἐπεπάυειν
aor.α.	ἔπαυσα	ἐπαύθην	ἐπαυσάμην
aor.β.	ἔπαον	ἐπάην	ἐπαόμην
fut.α.	παύσω	παυθήσομαι	παύσομαι
fut.β.	πάω	πάήσομαι	πάομαι
pau.p.		πεπαύσομαι	

Aliud eiuſdem.

	Actiuum	Passiuum	Medium
præs.	ἀκάω	ἀκάομαι	ἀκάομαι
imp.	ἄκαον	ἀκαόμην	ἀκαόμην
perf.	ἄκακα	ἄκασμαι	ἄκαα
pluſq.	ἀκάκειν	ἀκάσμην	ἀκάειν
aor.α.	ἄκασα	ἀκάθην	ἀκασάμην
aor.β.	ἄκον	ἐκόμην	ἀκόμην
fut.α.	ἀκάσω	ἀκαθήσομαι	ἀκάσομαι
fut.β.	ἀκῶ	ἀκήσομαι	ἀκοῦμαι
pau.p.		ἀκάσομαι	

Δ. Vide

Δ. *Vide quàm facilimum ſit per tria genera variare verba, in quibus, ſi per omnia verba interlegendum occurrentia, in ſingulis cõiugationibus, omnibus modis & temporibus pueri ſe exercuerint, diligentemq; operam nauauerint, & quomodo ex ſe formentur tempora, atq; penultimas vocalium mutationes in præteritis atq; aoriſtis obſeruarint, nunquam errabunt, ſed magna cum facilitate quæuis verba inflectent.*

Μ. Eſt certè hoc ad formanda & inueſtiganda verba iter expeditiſſimum: ſed in his iam barytonorum formationibus diutiſſimè verſati ſumus, perge, ſi placet, ad reliquas coniugationes.

De tribus verborum circumflexorum coniugationibus.

Δ. *Verbis barytonis ſic formatis, veniamus ad ſecundum coniugationum ordinem, nimirum ad circumflexorum inclinationes. Quare dicuntur circumflexorum coniugationes?*

Μ. Quia tonum habent circumflexum in vltima ſyllaba: vt ποιέω, ποιῶ.

Δ. *Vndè proficiſcuntur verba circumflexa, ſeu contracta?*

Μ. Verba circumflexa oriuntur ex ſexta coniugatione verborum barytonorum. i. tonum in vltima ſyllaba non habentium, propter concurſum immediatum duarum vocalium, quæ pariunt craſim: vt ποιέω ποιῶ, βοάω βοῶ, χρυσόω χρυσῶ.

Δ. *A quibus verbis ſextæ coniugationis deriuantur?*

Μ. Quemadmodum de quinta declinatione nominum ſimplicium, deducta ſunt nomina cõtracta, non à quibuſlibet illis ſimplicibus, ſed ab ijs demùm, quibus eſt vocalis pura: eo modo & circumflexa, de ſexta tantummodo coniugatione barytonorũ deriuantur, & manãt, non à quibuſlibet illis, ſed ab ijs ſolùm, in quibus ante ω finalem, vna harum vocalium ε, α, ο, ponitur: vt τελέω perficio, γελάω rideo, στεφανόω corono.

Δ. *Quot ſunt horum circumflexorum coniugationes?*

S. Sunt tres, { 1, 2, 3 } in { ἐω, ἀω, ὀω } quę format { fut. in ήσω, pręt. ηκα ; fut. in ήσω. pręt. ηκα ; fu. in ώσω, præt. ωκα } vt { ποιέω, βοάω, χρυσόω

Δ. *Quæ ſunt characteriſticæ literæ harum trium coniugationum?*

M. Litera characteriſtica { primæ, ſecundæ, tertiæ } { ε, α, ο } vt { ποιέω, facio ; βοάω, clamo ; χρυσόω, inauro.

Δ. *Quid proprium habent prima & ſecunda coniugatio?*

M. Vt ε & α characteriſticas in { futuro, pręteritis } mutent in η.

Δ. *Formant prima & ſecunda coniugatio, ſemper futurum in ησω, præteritũ in ηκα, & tertia in ωσω & ωκα.*

M. Minimè: pauca quædam in ἐω, ἀω, ὀω figuratiuas breues immutatas in vtroq; tẽpore retinent: vt τιλέω, πλέσω, πετέλεκα: γελάω, γελάσω, γεγέλακα: ὀμόω, ὀμόσω, ὤμοκα, quę penult. aoriſti primi corripiunt: vt ἐπέλεσα, ἐγέλασα.

Quædam quoq; ex prima & ſecunda coniugatione in ἐω & ἀω formãt futurum in ευσω & αυσω: vt πλέω nauigo, πλεύσω, ῥέω, ῥεύσω, fluo: χέω, χεύσω, fundo: κάω, καύσω, vro.

Δ. *Nulla ſunt verba primæ coniugationis, quæ duplex habent futurum?*

M. Maximè in nonnullis duplex eſt fu. { αἰνέω, laudo ; καλέω, voco ; φρονέω, ſapio ; κορέω, orno ; φορέω, geſto } έσω & ήσω habent.

Δ. *Non habet πονέω laboro, duplex quoq; futurum?*

M. Habet, ſed variat: quando enim ad animum refertur, futurum facit πονήσω: quando ad corpus, πονέσω.

Δ. *Nulla ſecundæ habent duplex futurum?*

M. Αλοάω verbero, duplex habet futur. άσω & ησω: ſic ἀλοιάω vel ἀλλοίαω permuto, percutio, facit fut. άσω cõmuniter, atticè & Ionicè, ήσω.

Δ. *Quæ verba ſecundæ coniugationis retinent characteriſt. præſent. in futuro?*

M. Ea

M. Ea, quæ ante α habent ε vel ι: vt ἐάω ſino, habet in futuro ἐάσω; αὐίαω diſcrutio, in futuro αὐιάσω. Sic θειάω miror, κοπιάω laboro, κωνιάω dealbo. Sic verba diſſyllaba ρ & λ ante α ſeruantia, & verba in μι de ſe non facientia: vt φλάω, φλάσω contundo, δράω, δράσω facio, φλῆμι enim & δρῆμι ſunt inaudita. Hoc tamen non verum eſt, ſi ex ſe faciũt verba in μι: vt τλάω, τλῆμι tolero, χράω, χρῆμι do mutuò, vaticinor, πράω, πρῆμι emo, πλάω, πλῆμι impleo.

Huc pertinent etiam triſſyllaba finita in λάω & ράω, modò immediatè præcedat vocalis non conſonans: vt πιράω, πιράσω tranſeo, φυράω, φυράσω pinſo, γελάω, γελάσω rideo: ſic duo hæc verba: vt ἀκροάω audio, ἀκροάσω: μακοάω, μακοάσω decipio, ο ſcilicet ante α habentia. Cætera in αω per ήσω, fut. faciunt: vt ποδαγράω, ποδαγρήσω, articulorum dolore laboro, &c.

Δ. *Quæ verba tertiæ coniugationis faciunt futurum in ωσω, & quæ characteriſticam ſeruant præſentis?*

M. Si verba in αω à nomine deſcendant (vt ferè fit) faciunt futurum per ωσω: vt χρυσὸς aurum, χρυσόω inauro: cuius futurum eſt χρυσώσω per ω: ἀργυρόω, ἀργυρόσω, argento ab ἄργυρος argentum, γυψόω illino, γυψώσω à γύψος gypſũ. Quæ verò à nullo nomine naſcuntur, ſeruant ο characteriſticam præſentis: vt ὀμόω iuro, ὀμόσω: ἀρόω aro, ἀρόσω: ὀνόω inquino, ὀνόσω.

Δ. *Quibus in modis fit contractio in verbis contractis ſeu circumflexis?*

M. Modis in omnibus.

Δ. *Quibus temporibus?*

M. Tantùm præſenti & præterito imperfecto, omnibus perſonis, & etiam participijs.

Δ. *Nulla excipiuntur verba?*

M. In verbis diſſyllabis primæ coniugationis, prima perſona ſingularis prima, ac tertia pluralis non circũflect. vt πλέω nauigo, πλέομεν, πλέουσι, non πλῶ, πλῶμεν, πλῶσι.

Δ. *In qua coniugatione contrahuntur monoſyllaba?*

M. In ſecunda reperiuntur contracta: vt δῶ, à δάω facio, θλῶ à θλάω contundo, κλῶ à κλάω frango.

Δ. *Quot & quibus temporibus carent verba circumflexa?*

M. Tribus: { Aoriſto ſecundo / Futuro ſecundo / Præterito medio.

Δ. *Quæ verba circumflexa habent aoriſtum ſecundum, futurum ſecundum, & præteritum medium?*

M. Ea, quæ poſt contractionem deſinunt in ω impurum, in prima & ſecunda coniugatione tantùm: vt δρέπω δρέπῶ ſtrepo, fut. α, δρεπήσω, fut. β, δρεπῶ, aoriſt. α, ἐδρέπησα, ſecund. ἔδρεπον, præteritum actiuum δεδρέπηκα, mediũ δέδρεπα: ſic μυκάω mugio, ſed reliqua omnia carent illis temporibus.

Δ. *Quænam eſt contractio verborũ circumflexorũ primæ coniugationis in εω?*

M. Contrahitur { εε / εο } in { ει / ου } vt { ποιέεται, ποιεῖται / ποιέομεν, ποιοῦμεν } Sed ſi vocalis longa aut diphthõgus ſequitur ε, χαρακτηριστικόν, fit cõtractio (tollendo ε: vt ποιέω, ποιῶ, ποιέομεν, ποιοῦμεν.

Δ. *Quot habet contractiones prima coniugatio, ex ε præcedente conflatas?*

M. Octo: quarum quatuor ex duabus vocalibus, & totidem ex vocali & diphthõgo fiunt hoc modo, ε ſemper præeunte.

ε { εω, εο, εε, εη, εου, εει, εοι, εη } in { ῶ, ῦ, ῖ, ῆ, ῦ, ῖ, οῖ, ῆ } vt { ποιέω, ποιῶ / ποιέομεν, ποιοῦμεν / ποιέεις, ποιεῖς / ποιέητε, ποιῆτε / ποιέεσι, ποιοῦσι / ποιέει, ποιεῖ / ποιέοιτε, ποιοῖτε / ποιέη, ποιῆ } εοι in οι, eſt propria optatiui contractio, at εη in η, ſubiunctiui: aliæ contractiones, cæteris modis ſunt communes.

Δ. *Quænam eſt contractio ſecundæ coniugationis circumflexorum in εω?*

M. In

M. In verbis αω, ſi ω & ο quouis modo ſequitur α, fit contractio in ω, vt γελάω, ῶ: γελάουσι, λῶσι. Quauis alia vocali aut diphthongo ſequente, fit contractio in α, vt βοάεις ᾷς, βοάει, ᾷ: ἰῶτα occurrens ante cõtractionem, ſubſcribitur poſt cõtractionem, vt γελάεις γελᾷς, γελάοιμι, ῷμι.

Δ. *Quot ſunt huius ſecundæ contractiones?*

M. Sunt etiam octo, in quibus α ſemper præit hoc modo.

α { αω, αο, αει, αη, αου, αει, αοι, αῃ } in { ω, ω, α, α, ω, ᾳ, ῳ, ᾳ } vt { βοάω, βοῶ; βοάομεν, ῶμεν; βοάετε, βοᾶτε; βοάητε, βοᾶτε; βοάουσι, βοῶσι; βοάει, βοᾷ; βοάοιμι, ῷμι; βοάῃ, βοᾷ } αοι in ω in optatiuo, & αῃ, in ᾳ, αη, in ᾳ, in ſubiunctiuo propriè vtimur.

Δ. *Quenam eſt contractio tertiæ coniugationis circumflexorum in οω?*

M. In verbis όω vocali longa ſequente ο, fit contractio in ῶ: vocali breui aut diphthongo ου ſequente, in ου contrahimus: quauis alia vocali ſequente, fit cõtractio in οι: excipe tamen infinitiuum, vbi ex χρυσόειν faciendum eſt χρυσοῦν.

Δ. *Quot ſunt huius coniugationis contractiones?*

M. Sunt numero prioribus pares, ac oẽs incipiunt ab ο ſic:

ὁ { οω, οο, οε, οη, οου, οει, οοι, οῃ } in { ω, ου, ου, ω, ου, οι, οι, οι } vt ex { χρυσόω χρυσῶ; χρυσόομεν χρυσοῦμεν; χρυσόετον χρυσοῦτον; χρυσόητον χρυσῶτον; χρυσόουσι χρυσοῦσι; χρυσόεις χρυσοῖς; χρυσόοιμι χρυσοῖμι; χρυσόῃ χρυσοῖ } οοι οι optatiuus, οη, ω, οῃ, οι ſubiunct. peculiariter vẽdicat.

D. *Dic mihi nunc tandem, qua forma, & quo ordine inclinantur, formantur, & augentur hæc verba contracta ſeu circumflexa.*

M. Eodē planè modo, quo verba barytona inclinauimus, formauímus, auxímus, níſi quòd in iſtis tríbus circumflexorum coniugationíbus, quædam tempora, vtpote præſens & imperf. contrahuntur.

Δ. *Coniugabis igitur verba hæc circumflexa, in illis temporibus, quæ contrahuntur, & cum barytonis non conſentiunt: nam cætera tempora non circumflexa, poſſunt formari, per barytonorum oſtenſa & pertractatas coniugationes.*

M. Coniugabo vnà has tres coniugationes in his temporibus cõtractas: & inprímis actiuum, deindè paſsíuum, poſtremò medium inclinabo.

Verbum actiuum præſens indicatiui.

	Sing.			Dual.			Plur.		
1	ποιέω, ῶ	ἐις, εῖς	ἐι, εῖ	ἐτ, εῖ			ἐο, ῦ	ἐτ, εῖ	ἐσ, ῦ
2	βοάω, ῶ	ᾰ́εις, ᾱ̃ς	ᾰ́ει, ᾱ̃	ᾰ́τ, ᾱ̃ τον	τον		ᾰ́ω, ῶ, μεν	ᾰ́τ, ᾱ̃ τε	ᾰ́σ, ῶ, σι
3	χρυσόω, ῶ	όεις, οῖς	όει, οῖ	ότ, ῦ			όο, ῦ	ότ, ῦ	όσ, ῦ

Imperfectum.

	Sing.			Dual.			Plur.		
1	ἐποίεον, οων	ειες, εις	ειε, ει	ἐτ, εῖ			ἐο, ῦ	ἐτ, εῖ	εον, οων
2	ἐβόαον, ων	αιες, ας	αιε, α	ᾰ́τ, ᾱ̃ τον	τλων		ᾰ́ο, ῶ μεν	ᾰ́τ, ᾱ̃, τε	αον, ων
3	ἐχρύσοον, ουν	οιες, ους	οι, ου	ότ, ῦ			όο, ῦ	ότ, ῦ	οον, οων

Futurum primum 1. coniugationis ποιήσω: 2. βοήσω: 3. χρυσώσω. Aoriſtus primus 1. ἐποίησα: 2. ἐβόησα: 3. ἐχρύσωσα. Perfect. 1. πεποίηκα, 2. βεβόηκα: 3. κε χρύσωκα, in omni modo vt verba barytona, per cognata tempora.

Imperatiuus.

	Sing.			Dual.			Plur.		
1	ποίει, ει	ειε, εί		ἐτ, εῖ			ἐτ, εῖ		
2	βόαει, α	αῖ, ᾰ́. τω		ᾰ́τ, ᾱ̃, τον	των		ᾰ́τ, ᾱ̃, τε	τωσαν	
3	χρύσοι, ου	οί, ου		ό, ῦ			οι, ῦ		

Opta-

Optatiuus.

	Sing.			Dual.		Plur.		
1	ποιέοιμι, οῖ	ἔοις, οῖς	ἔοι, οῖ	ἔοι, οῖ	τλω	ἔοι, οῖ	ἔοι, οῖ	ἔοι, οῖ
2	βοάοιμι, ῷ, μι	ἄοις, ῷς	ἄοι, ῷ	ἄοι, ῶ, τον		ἄοι, ῶ, μεν	ἄοι, ῷ, τε	ἄοι, ῷ, εν
3	χρυσόοιμι, οῖ	όοις, οῖς	όοι, οῖ	όοι, οῖ		όοι, οῖ	όοι, οῖ	όοι, οῖ

Subiunctiuus.

	Sing.			Dual.		Plur.		
1	ποιέω, ῶ	ἔῃς, ῇς	ἔῃ, ῇ	ἔητ, ῆ	τον	ἔωμ, ῶ	ἔητ, ῆ	ἔωτ, ῶ
2	βοάω, ῶ	ἄῃς, ᾷς	ἄῃ, ᾷ	ἄητ, ᾶ τον	τομ	ἄωμ, ῶ, μεν	ἄητ, ᾶ, τε	ἄωτ, ῶ σι
3	χρυσόω, ῶ	όῃς, οῖς	όῃ, οῖ	όητ, οῖ		όωμ, οῖ	όητ, οῖ	όωτ, ῶ

Infinitiuus.

Præsens primæ coniugationis ποιέειν, ποιεῖν, 2. βοάειν, βοᾶν, 3. χρυσόειν, χρυσοῦν: perfect. & pluſquamperfectum. 1. πεποιηκέναι, 2. βεβοηκέναι, 3. κεχρυσωκέναι, Aoriſt. a. 1. ποιῆσαι, 2. βοῆσαι, 3. χρυσῶσαι. futur. a. 1. ποιήσειν, 2. βοήσειν, 3. χρυσώσειν.

Participium.

	Maſc.	Fœm.		Neut.	
1	ποιέων, ῶν	έοντος, οῦντος	ποιέουσα, οῦσα	εόντος, οῦντος	ποιέον, ποιοῦν
2	βοάων, ῶν	άοντος, ῶντος	βοάουσα, ῶσα	αόντος, ώντος	βοάον, βοῶν
3	χρυσόων, ῶν	όοντος, οῦντος	χρυσόουσα, οῦσα	οόντος, ούντος	χρυσόον, χρυσοῦν

Δ. Rectè: eadem forma paſſiuum coniuga.

Μ. Fiet.

Verbi paſsiui præsens.

	Sing.			Dual.		Plur.		
1	ποιέο, οῦ	ἔῃ, ῇ	ἔεσ, εῖ	όον	εῖν	όομ	εῖμ	οῦτ
2	βοάο, ῶ μαι	ἄῃ, ᾷ	ἄεσ, ᾶ, σαι	ώ, μεθον	ᾶ, σθον	ώ, μεθα	ᾶ, σθε	ῶ, νται
3	χρυσόο, οῦ	όῃ, οῖ	όεσ, οῦ	όυ	οῦν	ούν	οῦ	οῦ

Impre-

Horreum.

Imperfectum.

	Sing.			Dual.			Plur.		
1	ἐποιέ, ὅ	ἐσ, ὸ	ἐε, ει̃	ὸ́	ει̃		οὑ	ει̃	ὸν
2	ἐβοά, ώ μην	ά̓σ, ω̃	ά̓ε, ᾶ το	ώ μεθον	ᾶ δον	δην	ώ μεθα	ᾶ δε	ω̃ν το
3	ἐχρυσό, ὅ	ό̓σ, ὸ	ό̓ε, ὸ̃	ὅ	ὸ̃		ὅ	ὸ̃	ὸν

Perf.	Aor. æ.	Futur. æ.	Paulopost.	
1 πεποίημαι	1 ἐποιήθην	1 ποιηθήσομαι	1 πεποιήσομαι	omnia vt in barytonis.
2 βεβόημαι	2 ἐβοήθην	2 βοηθήσομαι	2 βεβοήσομαι	
3 κεχρύσωμαι	3 ἐχρυσώθην	3 χρυσωθήσομαι	3 κεχρυσώσομαι	

Δ. Quid si penultima præteriti actiui (à quo fit præteritum passiuum) sit breuis?

M. Tunc præteritum passiuum interserit σ: vt τελέω, τέτελεκα, τέτελεσμαι. Sunt tamen quæ absq; σ proferuntur: vt σλέω, σλέσλεκα, σλέσλεμαι, σρέω σρέσρεμαι: sed procedã.

Imperatiuus.

Præsens.

	Sing.		Dual.		Plur.	
1	ποιέσ ὸ̃	ει έ	ει̃			perf. & plusquãperf. vt in barytonis.
2	βοάσ ω̃	ἀι ά̓ δω	ᾶ δον, δων	δε,	δωσαν	
3	χρυσόσ ὸ̃	οι ὅ	ὸ̃			

Optatiuus.

	Sing.			Dual.			Plur.			
1	ποιεοί οί	οῖ	οῖ	οί			ά̓ι	οι	οῖν	
2	βοαοί ώ μην	ῷ ο	ῷ το	ώ μεθον	δον	δην	ώ μεθα	ῷ δε	ῶν	το
3	χρυσοοί οί	οῖ	οῖ	οί			οι	οῖ	οῖν	

Perfectum optatiui.

	Sing.		Dual.			Plur.			
1	πεποιήμην	πεποιῆο	οιῆτο	οιήμεθον	οιῆδον	οιήδην	οιήμεθα	οιῆδε	ῆν	
2	βεβοήμην	βεβοῆο	οῆτο	οήμεθον	οῆδον	οήδην	οώμεθα	οῆδε	ῆν	το
3	κεχρυσώμην	κεχρυσῶο	ῶτο	ώμεθον	ῶδον	ώδην	ώμεθα	ῶδε	ῶν	

Δ Vnde

Δ. *Vndè quæso deducitur hoc præteritum perfectum optatiui.*

Μ. A præterito perfecto indicatiui, 1 πεπoίημαι, 2 βεβόημαι, 3 κεχύσωμαι, αι in ην vertendo, & ι penultimæ vocali vbiq; subscribendo. Prætereà secunda & tertia persona (vltima breui) in penultima vbiq; circumflectuntur, sed progrediar.

Subiunctiuus.

	Sing.			Dual.		Plur.			
	ποιέω, ῶ	ήs, ῇς	ῇ	ώ	ῆτον	ώμεν	ῆτε	ῶσιν	
	ἀάω, ῶ, μαι	άῃς, ᾷς	ᾷ, ται	ώμεθον	ᾶτον, ᾶσθον	ώμεθα	ᾶσθε	ῶσιν, νται	
	χυσόω, ῶ	οῃς, οῖς	ῷ	ῶ	ῶτον	ῶμεν	ῶτε	ῶσιν	

Perfectum.

1	πεπoιῶμαι	πεπoιῆς	πεπoιῆται	ώμεθον | ῆσθον | ῆσθον. ώμεθα | ῆσθε (ῶνται
2	βεβοῶμαι	βεβοῇς	βεβοῆται	
3	κεχυσῶμαι	κεχυσῷς	κεχυσῆται	

Δ. *Vndè deriuatur hoc perfectum subiunctiui?*

Μ. A præterito indicatiui, 1 πεπoίημαι, 2 βεβόημαι, 3 κεχύσωμαι, penultimam vocalem in ῶ circumflexum mutando.

Infinitiuus.

præs.	1 πoιεῖσθαι, εῖσθαι	2 βοᾶσθαι, ᾶσθαι	3 χυσόσθαι, ᾶσθαι	penultim.
perf.	1 πεπoῆσθαι	2 βεβοῆσθαι	3 κεχυσῶσθαι	circumfle.

Participium.

1	χυσόο, ός	μενος	μένη | μενον.
2	πoιέο, ός	μενος	
3	βοάο, ώ	μενος	

Verbum medium.

Μ. Verbi medij præsens & imperfectum eadem cum passi-

uis: reſtant igitur tantùm aoriſtus primus, & futurum primum: nam vbi & quando aor. ſecundus, fut. ſecundum, & præt. medium habeantur, ſupra oſtendimus.

Aoriſtus primus.

Indicat.	1 ἐποιησάμην	2 ἐβοησάμην	3 ἐχρυσωσάμην	vt in barytonis.
Impera.	1 ποίησαι	2 βόησαι	3 χρύσωσαι	
Optat.	1 ποιησαίμην	2 βοησαίμην	3 χρυσωσαίμην	
Subiun.	1 ποιήσωμαι	2 βοήσωμαι	3 χρυσώσωμαι	
Infinit.	1 ποιήσασθαι	2 βοήσασθαι	3 χρυσώσασθαι	
Partici.	1 ποιησάμενος	2 βοησάμενος	3 χρυσωσάμενος	

Futurum primum.

Ind.	1 ποιήσομαι	2 βοήσομαι	3 χρυσώσομαι	Hactenus de circumflexorũ cõiugation.
Op.	1 ποιησοίμην	2 βοησοίμην	3 χρυσωσοίμην	
Infi.	1 ποιήσεσθαι	2 βοήσεσθαι	3 χρυσώσεσθαι	
Par.	1 ποιησόμενος	2 βοησόμενος	3 χρυσωσόμενος	

De quatuor coniugationibus verborum in μι deſinentium.

Δ. *Cum duas priores coniugationum ſpecies, barytonas ſcilicet & circumflexas, primas ſedes occupãtes, ſic excuſſerimus et delineauerimus, ſupereſt vt de tertia ſpecie verborum, nempe in μι deſinentium verba faciamus. Ne autem in his vel minimũ deliteſcat obſcuritatis, vel inuolutæ confuſionis, non inutile videbitur, ſi pauca quædam tractauerimus, quæ ad vniuerſum ordinem verborum in μι formandorum pertineant. Quare dicuntur verba in μι deſinentia.*

M. Sic à ſua terminatione appellantur, quod in μι exeant, vt τίθημι, ἵστημι.

Δ. *Vndè deriuantur verba in μι?*

M. A verbis barytonis ſextæ coniugationis in έω, άω, όω, ύω deſinentibus: partim ab iis quæ ſynæreſin patiuntur, partim ab his quæ non patiuntur.

Δ. *Quot fiunt coniugationes verborum in μι, à verbis ſextæ coniugationis*

τῇ συναιρέσει, obnoxijs.

M. Tot ſunt coniugationes huiuſmodi verborum, quot ſunt circumflexorum, nempè tres.

Δ. *Qua affinitate iunguntur hæ tres coniugationes, illis tribus circumflexorum coniugationibus?*

M. Ea copulantur affinitate, vt vtriſq; eędem ſint literę characteriſticæ: prima coniugatio venit de verbis in εω, cuius characteriſtica eſt ε: ſecunda, de verbis in αω, cuius characteriſtica eſt α: tertia, de verbis in οω, cuius characteriſtica litera eſt ο: quę tres literę α, ε, ο, ſunt tres characteriſticæ harum trium coniugationum in μι deſinentium.

Δ. *Quot ſunt coniugationes verborum in μι, de verbis barytonis contractionem non ſubeuntibus.*

M. Vnica tantùm coniugatio, à verbis in νω, cuius characteriſtica eſt ν.

Δ. *Quot ſunt in vniuerſum coniugationes verborum in μι, à ſexta barytonorum deductæ.*

M. ſũt 4 { prima, ſecunda, tertia, quarta } à verbis in { έω, άω, όω, ύω } vtà { θέω, τίθημι; σάω, ἵστημι; δόω, δίδωμι; ζευγνύω, ζεύγνυμι. }

Δ. *Quot ſunt ſyllabæ in verbis in μι?*

M. Tres: { prima ſyllaba, penultima ſyllaba, ſyllaba in μι. }

Δ. *Quomodo fit prima ſyllaba?*

M. Per ἀναδίπλασιασμὸν. i. reduplicationem.

De reduplicatione.

Δ. *Quid eſt ἀναδίπλασιασμός?*

M. Eſt aſſumptio cõſonantis, à qua verbum incipit, aut certè eius antiſtichæ mutæ, cum vocali correpta: quaſi ſyllabicum augmentum verborum in μι.

Δ. *Quotuplex est reduplicatio?*

M. Duplex: { propria (κύριος) / impropria (ἄκυρος) } ἀναδίπλασιασμός.

Δ. *Quid est propria?*

M. Propria & legitima reduplicatio est, quando consonans prima verbi cum ι repetitur, & præponitur: vt δίδω, δῶμι, δίδωμι: vel quando pro aspirata tenuis accipitur, vt χίω, χῆμι, κίχημι: θέω, θῆμι: τίθημι non θίθημι.

Δ. *Quid est impropria reduplicatio?*

M. Cum nulla sit consonãtis repetitio, sed ι tantũ præfigitur.

Δ. *Quot modis contingit hæc res?*

M. Duobus: { vno, cum verbum incipit à vocali: vt ἵημι, ἵημι, ἵημι / altero, cùm à σ inchoatur: vt σάω, σῆμι, ἵσημι.

Δ. *Quid si verbum à duabus consonantibus incipiat, quarum altera est muta, altera liquida, vtra fiet reduplicatio, propria an impropria?*

M. Propria: vt πλέω, πίμπλημι, pleonasmo φ μ, quoniam duę consonantes π & λ muta & liquida, ante se breuem vocalem non producunt: cum firma sit hæc Grammaticorum regula. Si ante consonantem verbi, ι longum videbitur, primę consonantis non fit repetitio: vt σάω, ἵσημι.

Δ. *Vbi reperitur vtraq; reduplicatio?*

M. In duabus tan{ præsenti / imperfe. } quæ alijs ab indicatiuo modis tùm temporibus, & participijs conũguntur.

Δ. *Quot sunt coniugationes quæ habent reduplicationem?*

M. Tres priores, quæ & formatione & temporum personarumq; perfectione mirandum in modum inter se congruunt: quarta verò sterilis admodũ est, & omni prorsus augmento caret: vt δείκνυω, δείκνυμι.

Δ. *Sunt ne verba in μι, quæ cum augmento, & sine augmento inueniuntur?*

M. Sunt certè quædam: vt à τλάω tolero, τλῆμι & τέτλημι.

Δ. *Suntne etiam quædam, quæ sine vlla reduplicatione inueniuntur?*

M. Maximè:

M. Maximè: ſunt huiuſmodi, omni prorſus augmẽto ſeu reduplicatione exinanita: vt φημί, δῦμι.

Δ. *Quomodo formatur penultima ſyllaba?*

M. Breuibus in longas mutatis, hoc eſt { ε, α, ο, υ } in { η, ω, ῡ } vt { θεώ τίθημι; σάω ἵσημι; δόω δίδωμι; ζευγνύω ζεύγνῡμι }

Δ. *Quomodo ſit vltima ſyllaba?*

M. Vltima litera circumflexorum ſiue verborum ſextæ cõiugationis, in έω, άω, όω vertitur in μι: vt

θέω	τιθέω	τίθημι	φάω	φημί
σάω	ἱσάω	ἵσημι	βάω	βᾶμι
δόω	διδόω	δίδωμι	πλάω	πλᾶμι
ζευγνύω		ζεύγνυμι	τλάω	τλᾶμι
κεραννύω		κεράννυμι	γνόω	γνῶμι
δύω		δῦμι	ἁλόω	ἅλωμι
διζέω		δίζημι		
σβέω		σβῆμι		

Δ. *Sunt nulla verba in μι annotanda, quæ aliam habẽt characteriſticã, quàm ε, α, ο, υ?*

M. Pauca annotantur quæ characteriſticam habent ι, vt:

πῖμι, ἶμι, δίδωμι } à { πίω, ἴω, δίδω } à quibus imperatiui naſcuntur { πίθι, ἴθι, δίδοθι } & δίδιθι apud Muſæum

Δ. *Quæ tempora ſunt maximè obſeruanda in verbis in μι?*

M. Tria: { præſens, imperf., aoriſt. β. } quæ peculiarẽ ſibi vendicant inflexionem: reliqua tempora ſunt à barytonis petenda.

Δ. *Quod adfert adiumentum pueris, qui verborum in μι formationem addiſcere incipiuntur?*

M. Quemadmodum is, qui barytonorũ regulas probè nouit magnam circumflexorum partem tenet expeditã,

quòd hæc ab illis fiant: ita, qui barytonorum & circumflexorum meminerit, de vtriſq; ad formationem & declinationem horum verborum, maximum ſentiet adiumentum.

Δ. *Quibus temporibus deſtituuntur verba in μι deſinentia?*

M. Tribus: præterito medio, futuro ſecundo, aoriſto paſſiuo.

Δ. *Sterileſcit, vt dixti, quarta coniugatio?*

M. Certè eſt adeo prōpta & facilis omnibus, vt qui ad hunc locum Græcis inſudârunt, ſibi non poſſunt non gratulari, dum perſentiant hanc rem fieri progreſſu magis, atq; magis expoſitam: nam de verbis in νω naſcitur, etiam citra reduplicationem: cura pueris ea ſola erit, ω in μι vertere: vt πηγνύω πήγνυμι figo, conglutino. Tres primæ coniugationes reduplicationem habentes, trium generum verba habent, actiuum, paſſiuum, & medium. Quartæ deeſt medium. Duo ſunt hîc tantùm tempora, præſens & imperfectum: niſi pauca quædam diſſyllaba, vt κλύμι audio, quæ futurum faciunt, vt κλύσω: & aoriſtum, β. vt ἔκλυον. De quinq; modis, tres ſibi hæc verba quartæ ſumunt, indicatiuum, imperatiuum & infinitiuum. Optatiuus certè actiuus, etſi nihil præpedit, quo minus formetur, vt ῥήγνυμι, ῥηγνύω, vt à τίθημι, τιθείην, in nullo tamen eſt vſu: paſſiuus autem hic modus nulla ratione formari poſsit: nam ſi μαι præſentis in μην converteris, ante quod ι collocaris, diphthongus η conflabitur: quam ſubſequetur μ conſonans. Quæ res grammaticorum legi plenè aduerſaretur. Diphthongus η (habet regula) poſt ſe tantummodo vocalem admittit, vt μῆα muſca, πεφῆα. Nullus hîc ſubiunctiuus formari queat: In hoc cum tribus alijs conue-

nit

nit hæc coniugatio, vt ſuam breuem vocalem in longam mutet: vt ζεύγνυμι, ζευγνυμι: merito igitur ſteriſis coniugatio dici poteſt.

Δ. *Rectiſſimè & veriſſimè dixiſti: ſed iam primùm ad coniuganda tempora harum quatuor coniugationum properà, deindè ad formanda tempora ſic coniugata reuertemur?*

M. Faciam, & quatuor haſce coniugationes vnà ſic coniugo.

Indicatiui præſens.

	Sing.			Dual.				Plur.			
1	τίθημι	η	η	ε				ει			pono. &c.
2	ἵστημι	η	η	α	τον	τον	μεν	τε	ασι		ſiſto. &c.
3	δίδωμι	ω	ω	ο							do. &c.
4	ζεύγνυμι	υ	υ	υ							iungo. &c.

Imperfectum.

	Sing.			Dual.				Plur.		
1	ἐτίθην	η	η	ε						ponebam. &c.
2	ἵστην	η	η	α	τον	την	μεν	τε	σαν	ſiſtebam. &c.
3	ἐδίδων	ω	ω	ο						dabam. &c.
4	ἔζευγνυν	υ	υ	υ						iungebam. &c.

Perfectum.

1 τέθεικα poſui, bœotorum more pro τέθηκα, à futuro θήσω, εις, ει, mutant enim bœoti η, in ει.
2 ἕστακα ſtatui, pro ἕστηκα, à futuro στήσω, ad differentiam ἕστηκα, præteriti medij ab ἑστήκω, firmiter maneo.
3 δέδωκα, dedi.

Pluſquamperfectum.

1 ἐτεθείκειν, εις, ει
2 ἑστάκειν, εις, ει
3 ἐδεδώκειν, εις, ει

poſuerã
ſtatuerã
dederã

Aoriſtus primus.

1 ἔθηκα, ας, ε
2 ἔστησα, ας, ε
3 ἔδωκα, ας, ε

poſui
ſtatui. vt ῑ ba
dedi (rytonis

Δ. Quot

Δ. *Quot aoristi præteriti characteristicam recipiunt?*

M. Quinq; { ἔθηκα, ἧκα, ἔδωκα } à { τίθημι pono, ἵημι mitto, δίδωμι do } ex grauitonis { ἔπτα, ἤνεγκα }

Aoristus secundus.

1	ἔθην	posui
2	ἔστην	statui
3	ἔδων	dedi

Imperatiui præsens & imperfectum.

1	τίθη	ι	ε					pone. &c.
2	ἵστα	θι	α					siste. &c.
3	δίδω	τι	ο	τω	τον	των	π	τωσαν	da. &c.
4	ζύγνυ	θι	υ						iunge. &c.

Aoristus. β.

1	θές, θέτω	ponito tu, ponat ille.
2	στῆθι, στάτω	sistito tu, ille.
3	δός, δότω	dato tu, ille.

Optariui præsens & imperf.

	Sing.			Dual.		Plur.				
1	τιθείην								εῖ	ponerem. &c.
2	ἱσταίην	ης	η	ητον	ήτην	ημεν	ητε	ησαν &	αῖ ειν	sisterem. &c.
3	διδοίην								οῖ.	darem. &c.

Aoristus β primam syllabam abiiciens similiter coniugatur.

	Sing.			Dual.		Plur.				
1	βείην	ης	η	η					εῖ	posuissem. &c.
2	στείην	ης	η	ητον	ήτην	ημεν	ητε	ησαν &	αῖ ειν	stetuissem. &c.
3	δοίην	ης	η						οῖ	dedissem. &c.

Subiunctiuus.

Subiunctiuus.

	Singul.			Dual.			Plur.			
1	τιθῶ	ῆς		ῆς			ῶμεν	ῆτε	ῶσι	ponam, &c.
2	ἱστῶ	ᾷς	σ	ᾷς	τον	τον		ᾶτε		ſiſtam, &c.
3	διδῶ	ῷ		ῷ				ῶ		dem, &c.

Aoriſtus ſecundus ſimiliter ab άω tamen venientia, non α, ſed η habent.

Singul.

1	θῶ	θῆς	θῇ	poſuero, &c.
2	στῶ	στῆς	στῇ	ſtatuero, &c.
3	δῶ	δῷς	δῷ	dedero, &c.

Infinit. præſens & imperf.

1	τιθέναι	ponere
2	ἱστάναι	ſiſtere
3	διδόναι	dare
4	ζευγνύναι	iungere

Aoriſtus β.

1	θεῖναι	poſuiſſe,
2	στῆναι	ſtatuiſſe,
3	δοῦναι	dediſſe.
4		

Particip. præſ. & imperf.

	Maſc.	Fœm.	Neut.	
1	ὁ τιθείς	ἡ εἶσα	τὸ ἐν	ponẽs
2	ὁ ἱστάς	ἡ ᾶσα	τὸ ἀν	ſiſtens
3	ὁ διδούς	ἡ οῦσα	τὸ ὀν	dans
4	ὁ ζευγνύς	ἡ ῦσα	τὸ ὑν	iũgẽs.

Aoriſtus ſecundus.

	Maſc.	Fœm.	Neut.	
1	ὁ θείς	ἡ θεῖσα	τὸ θέν	qui poſuit
2	ὁ στάς	ἡ στᾶσα	τὸ στάν	qui ſtatuit
3	ὁ δούς	ἡ δοῦσα	τὸ δόν	qui dedit
4				

Reliqua tempora, perfectum, pluſquamperfectum, futur. primum, & aoriſtus primus, ſequuntur barytonorum legem in omnibus.

Δ. Eodem etiam modo coniuga horum actiuorum paſſiua.

Μ. Faciam.

Horreum

Indicatiui præsens.

	Sing.	Dual.	Plur.
1	τίθεμαὶ	σαι | ται | μεθον | δον | δον | μεθα | δε | νται	ponor
2	ἵσταμαι		ſiſtor
3	δίδομαι		trador
4	ζεύγνυμαι		iungor.

Imperfectum.

	Sing.	Dual.	Plur.
1	ἐτιθέμην	σο | το | μεθον | δον | δην | μεθα | δε | ντο	ponebar, &c.
2	ἱστάμην		ſiſtebar, &c.
3	ἐδιδόμην		dabar, &c.
4	ἐζευγνύμην		iungebar, &c.

Perfectum.

1	τέθειμαι	σαι | ται	poſit. ſum
2	ἕσταμαι		ſtatu. ſum
3	δέδομαι		dat. ſum.

Pluſquamperfect.

1	ἐτεθείμην	poſit. erã, &c.
2	ἑστάμην	ſtatut. erã, &c.
3	ἐδεδόμην	datus erã, &c.

Aoriſtus α.

	Sing.	Dual.	Plur.
1	ἐτέθην	ης | η | τον | την | ημεν | ητε | εσαν	poſitus ſum, &c.
2	ἐστάθην		ſtatutus ſum, &c.
3	ἐδόθην		datus ſum, &c.

Futurum α.

1	τεθήσομαι	ponar
2	σταθήσομαι	ſiſtar
3	δοθήσομαι	dabor

vt in barytonis.

Paulo

Paulo post futurum.

1	τιθέσομαι	vt in barytonis	mox ponar
2	ἱστάσομαι		mox sistar
3	δώσομαι		mox dabor.

Imperatiui præsens & imperfectum.

	Sing.	Dual.	Plur.	
1	τίθεσο			ponere, ponatur, &c.
2	ἵστασο	ω | ον | ων | σι | ωσαν		sistere, atur, &c.
3	δίδοσο			dare, datur, &c.
4	ζεύγνυσο			iungere, iungatur, &c.

Optatiui præsens & imperfectum.

	Sing.	Dual.	Plur.	
1	τιθείη	μην | ο | ς | μεθον | σθον | σθην | μεθα | σθε | ντο		ponerer, &c.
2	ἱσταίη			sisterer, &c.
3	διδοίη			darer, &c.

Præteritum.

	Sing.	Dual.	Plur.	
1	τεθείμην	ῑ		positus essẽ, &c.
2	ἑσταίμην	αῖ | ο | ς | μεθον | σθον | σθην | μεθα | σθε | ντο		statutus essẽ, &c.
3	δεδοίμην	οῖ		datus essem, &c.

Subiunctiui præsens & imperfectum.

	Sing.				Dual.			Plur.			
1	τιθῶ	μαι	ῃ	ῑ	τον	ώμεθον	ησθον	σθον	ώμεθα	ησθε	ωνται	ponar,
2	ἱστῶ		ᾷς	ᾶ			ᾶσθον			ᾶσθε		sistar &c
3	διδῶ		ᾷ	ῶ			ῶσθον			ῶσθε		tradar.

Perfectum & pluſquamperfectum.

	Sing.					Dual.				Plur.			
1	τεθῶ	μαι	ῆς	ἦν	ται	ὦμεθον	ἦδον	δον	ὦμεθα	ἦδε	ὦν ται		poſit. eſſē
2	ἑσῶ		ᾖς	ᾖ			ᾶδον			ᾶδε			ſtatut. eſſē
3	δεδῶ		ῷς	ῶ			ῶδον			ῶδε			datus eſſē.

Infinitiuus.

1	τίθεσθαι	poni	ab indicatiui ſecunda perſona plurali	τίθεσθε
2	ἱστασθαι	ſiſti		ἵστασθε
3	δίδοσθαι	dari		δίδοσθε
4	ζεύγνυσθαι	iungi		ζεύγνυσθε.

Participium præſentis.

1	τιθέμενος	vn vov	qui ponitur
2	ἱστάμενος		qui ſiſtitur
3	διδόμενος		qui datur
4	ζευγνύμενος		qui iungitur.

Δ. *Coniuga verbum medium?*

M. Præſens & imperfectum cum paſſiuis conueniunt, perfectum & pluſquamperf. & futurum β deſiderātur: reliqua ſunt tria tempora, aor. α, aor. β, & fut. primum.

Aoriſtus α.

1	ἐθηκάμην	poſui & poſitus ſum parū vſitatus	more barytonorum.
2	ἐστασάμην	ſtatui & ſtatutus ſum	
3	ἐδωκάμην	dedi & datus ſum parum vſitatus.	

Futurum α.

1	θήσομαι	ήσῃ	ται	δον	δων	μεθα	δε	νται	ponam & ponar, &c.
2	στήσομαι	ήσῃ							ſiſtam & ſiſtar.
3	δώσομαι	ώσῃ							dabo & dabor.

Reſtat Aor. ſecundus per omnes modos & coniugationes.

Aoriſtus

Aoriſtus ſecundus indicatiui.

	Sing.				Dual.			Plur.			
1	ἐθέ	μλω	σο	το	μεθον	δον	δλω	μεθα	δε	ντο	poſui & poſit⁹ ſũ.
2	ἔσά										ſtatui & ſtatut⁹ ſũ
3	ἐδό										dedi & datus ſum

Aoriſtus ſecundus Imperatiui.

	Sing.			Dual.		Plur.	
1	θέ						ponito, & or.
2	σά	σο	δω	δον	δων	δε	δωσαν ſtatue, & or.
3	δό						dato, & or.

Aoriſtus ſecundus Optatiui.

	Sing.				Dual.			Plur.			
1	θείη	μλω	ο	το	μεθον	δον	δλω	μεθα	δε	ντο	ponam, & ar.
2	σταίη										ſtatuam, & ar.
3	δοίη										dediſſẽ, & tus eſſẽ.

Aoriſtus ß. Subiunctiui.

	Sing.				Dual.			Plur.			
1	θῶ	μαι	ῃ	ῃ	τον	ώμεθον	δον	δον	ώμεθα	δε	ῶντ αι	poſuero, & tus ero.
2	σῶ		ᾷ	ᾷ								ſtatuero, & tus ero.
3	δῶ		ῷ	ῷ								dedero, & tus ero.

Aoriſt. ß. Infinitiui.

1	θεῖ	δαι	poſuiſſe, & poſitum eſſe.
2	σά		ſtatuiſſe, & ſtatutũ eſſe.
3	δό		dare, & datum eſſe.

Aoriſt. ß. Participij.

1	θείς	μεντος	μένη	μεντον	qui poſuit, & poſit⁹ eſt
2	σά				qui ſtatuit, & ſtatut⁹ eſt
3	δό				qui dedit, & datus eſt.

De temporum formatione in verbo Actiuo.

Δ. *Reuertamur ad temporum formationem, & qua poterimus breuitate per-curramus. Vndè formatur præſens verborum in* μι ξ

M. Vt prima præſentis perſona formetur, tria ſunt conſideranda: α & ι, quæ ω finali barytonorum anteibant, in η mutantur, vt ſit in augmento temporali: ο verò in ω vertitur. Deindè illud idem ω in ſyllabam, μι, vt à τύπτω, τύπτω, τίθημι, θῆμι, δίδωμι δῶμι: in quarta verò coniug. υ ante μι manet, quoniã eſt immutabilis, vt ζευγνύω, ζεύγνυμι. Poſtremò adhibẽda eſt reduplicatio in tribus primis, vt θῆμι τίθημι, σῆμι ἵστημι, δῶμι δίδωμι. Vbi præponitur, ι, cum initiali conſonãte, niſi in ἵστημι, vbi, ι, eſt poſitione longa. Secũda ſingularis fit à prima, μι verſa in σ: tertia ſecundæ addit. ι, breue: vt à τίθημι, fiunt ſecunda & tertia τίθης, τίθησι. Dualis & pluralis, tam præſentis q̃ imperfecti, ſeruant characteriſticam breuem, hoc eſt η redit in ε, in prima: η in α, in ſecunda: ω in ο, in tertia: υ in quarta manet immutabilis: vt τίθετον τίθεμεν, ἵστατον ἵσταμεν, δίδοτον δίδομεν, ζεύγνυτον ζεύγνυμεν, tertia pluralis ſimilis eſt datiuo pluralis participij eiuſdem temporis: vt τιθεῖσι, ἱστᾶσι, δίδοῦσι, ζευγνῦσι: ſed Ionica dialecto, τιθέασι, δίδόασι, ſunt frequentiſsimæ.

De Imperfecto.

Δ. *Vndè deducitur imperfectum?*

M. A præſenti fit imperfectum, μι cõmutata in ν: vt τίθημι, ἐτίθην, ἵστημι, ἵστην, δίδωμι, ἐδίδων, ζεύγνυμι, ἐζεύγνυν: præpoſito nimirũm ε augmento cõſonanti, niſi, ι, ſit poſitione longa, vt in ἵστην. Cætera vt in præſenti, niſi quod tertia pluralis in σαν deſinit, vt ἐτίθεσαν.

Δ. *Quid indicas præterea notandum in imperfecto actiuo trium coniugationum verborum in μι?*

M. Numerũ ſingularẽ, cũ tertia plurali contractũ, ſæpiùs vſurpari, quaſi ab ἐτίθεον, ἐτίθεες, ἐτίθεε, ἐτίθεν, ἐτίθεες, ἐτίθεε: ab ἵσαον, αες, αε, ἵσων, ἵσας, ἵσα: ab ἐδίδοον, δόες, δόε, ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου.

De Aoriſto ſecundo.

Δ. *Vndè formatur aoriſtus ſecundus actiui indicatiui?*

M. In

Μ. In verbis reduplicationem habentibus aoriſtus formatur ab imperfecto, reiecta reduplicatione, & præpoſito ε augmento: vt

ab ἐτίθην, ἵσην, ἐδίδων fit ἔθην, ἔσην, ἔδων inflectitur vt imperfectũ: verũ in hoc diſcrepãt, quòd impf. in duali & plurali habet ε, α, ο, aor. vero ρ breuib⁹ ſumit lõgas η, & ω, p̃ter ἔθην, ἔδων, & ἦν ab εἶμι, quę in omnib⁹ numeris ε retinẽt.

Quòd ſi verbum reduplicatione careat, aoriſtus ſecundus eſt imperfecto ſimilis: vt σβῶμι, ἔσβην, ης, η, pręterquam in duali & plurali, vt anteà.

De Imperatiuo.

Δ. *Vndè manat præſens imperatiui?*

Μ. Præſens imperatiui fit à ſecunda plurali præſentis indicatiui, mutando τε finalem ſyllabam in θι, vt ab ἵστατε, fit ἵστασθι, dicimus tamen τίθητι per τ, quamuis præcedit θ, non τίθηθι, euphoniæ cauſa.

Δ. *A quo proficiſcitur aoriſtus ſecundus imperatiui?*

Μ. Poteſt proficiſci à prima vel ſecunda plurali aoriſti ſecũdi indicatiui, μεν vel τε verſo in θι: vt ab ἔστημεν vel ἔστητε fit aor. β. imperatiui στῆθι, ſic ab ἔγνωμεν γνῶθι. Tantùm θές & δός potius dicuntur, quàm θέτι & δότι. Verùm memini dixiſſe te ſæpenumerò, ſingularem tuum amicum Ægidium Laurentiũ (virum certè omni liberali diſciplina inſtructiſsimum, Greęcæq; linguæ ſciẽtiſsimum, cuius cõſilio in alijs rebus ſed in hiſce verborum formationibus maximè vſus es) hunc aoriſtũ ſecundum imperatiui, à præſenti eiuſdem temporis deriuare: mutando ſcilicet τι vel θι, in σ, ſublata reduplicatione: vt à τίθητι fit θές θέτω: à δίδοθι, δός δότω: ſed ab ἵστημι, στῆθι, στήτω.

Δ. *Probè meminiſti: & rem ſanè mihi feciſti gratiſſimam, quòd in huius viri, de Græcis literis & Oxonienſi Academia optimè meriti, mihiq; iuſtis de cauſis chariſſimi, mẽtionem incideris. Qui (ſi eas Græcas delitias induſtria & ſudore ſuo elaboratas, & longo temporis ſpatio obſcu-*

obseruatas, domi nunc secum in musæo delitescentes, in Græcanicæ linguæ studiosorum gratiã emitteret) opus se & suis studijs dignissimum facere, & omnes omnium huius literaturæ cupidorum voluntates sibi allicere, & inperpetuũ deuincire posset. Sed reuertamur ad propositum. Vndè diducitur optatiui præsens?

De Optatiuo.

M. Præsens optatiui fit à præsenti indicatiui mutando μι in ην, & præcedentem vocalem longam in diphthõgum propriam, id est, η, in prima in ει, η in secunda in αι, ω in tertia in οι. Ita sunt tres terminationes optatiui ειην, αιην, οιην: quæ tamen eandem sequuntur inflectendi rationem: vt

à τίθημι, ἵστημι, δίδωμι fit τιθείη, ἱσταίη, διδοίη ην, ης, η. D. ητον, ήτην. P. ημεν, ητε, ησαν.

De Aoristo β. optat.

Δ. Vndè nascitur aoristus secundus optatiui?

M. A præsenti optatiui, sublata reduplicatione: vt

à τιθείην, ἱσταίην, διδοίην fit θείην, σταίην, δοίην inflectendi ratio eadẽ est cũ prẽsenti.

De Subiunctiuo.

Δ. Vndè deriuatur subiunctiuus?

M. Præsens subiunctiui fit à præsenti indicatiui, tollendo μι, & mutando præcedentem vocalem in ω circumflexum: vt

à τίθημι, ἵστημι, δίδωμι fit τιθῶ, ἱστῶ, διδῶ 2 τιθῇς, ἱστᾷς, διδῷς σ, 3 tollit σ. &c. vt supra.

Δ. Vndè fit aoristus secundus subiunctiui?

M. A

M. A ſuo præſenti facilè formatur, ſi reduplicationem tollas: vt ab ἵσω, σῶ, à δίδωμι δῶ, & præſentis inflexionem ſequitur, niſi quòd σῶ mutet vbiq; α, in η: vt ἐγὼ σῶ, σῇς, σῇ. Dual. σῆτον, Plur. σῶμεν, σῆτε, σῶσι.

De Infinitiuo.

Δ. *Vndè fit præſens infinitiui?*

M. Fit à prima plurali indicatiui, μεν mutata in ναι: vt à τίθεμεν τιθέναι, ἵσαμεν ἱστάναι, δίδομεν διδόναι, penultima ſemper acuta.

Δ. *Vndè Aoriſtus ſecundus formatur?*

M. A tertia perſona ſingularis numeri, aoriſti β indicatiui, addita ναι: vt ab ἔστη στῆναι, ἔγνω γνῶναι, ἔσβη σβῆναι. Excipienda ſunt θεῖναι ab ἔθη, & δοῦναι ab ἔδω, pro θῆναι & δῶναι.

De Participio.

Δ. *Quomodo fiunt participia præſentis temporis?*

M. Participia, quæ habent terminationẽ aoriſti paſſiui, fiunt à ſecunda imperfecti contracti, reiecto augmento, & extrema acuta, hoc modo.

ab ἐτίθην, ἵσων, ἐδίδουν, ἐζεύγνυν — ἐτίθεις, ἵσας, ἐδίδους, ἐζεύγνυς — fiunt τιθείς, ἱστάς, διδούς, ζευγνύς — ge. ών, ών, ών, ών.

Δ. *Quomodo fiunt participia aoriſti β?*

M. Si ex participio præſentis ſuſtuleris reduplicationem, formabis participia aoriſti ſecundi: vt θείς, στάς, δούς.

De temporum formatione in verbo Passiuo.

Δ. *Vndè fit prima persona in indicatiuo passiuo verbi in μι?*

M. Ab actiuo, μι in μαι, penultima contracta: nam passiua suæ coniugationis characteristicam seruant, & numero singulari repetunt suas breues ε, α, ο: vt à τίθημι, ἵστημι, δίδωμι, hūt passiua τίθεμαι, ἵσαμαι, δίδομαι, secūda persona mutat μαι in σαι, & tertia in ται vt τίθεμαι, τίθεσαι, τίθεται. At pro εσαι & ασαι non rarò η vsurpatur. atti. vt τίθῃ, ἵστη pro τίθεσαι, ἵστασαι.

Δ. *Vndè formatur imperfectum indicatiui?*

M. A suo præsenti, vt in barytonis, vertendo μαι in μλιν: vt à τίθεμαι, ἐτιθέμλιν, ἐτίθεσο: ab hac σ ex puncto, ἐτίθεο cōtrahitur in ου, ἐτίθου, quod est frequentissimum: vt ab ἱστάμλιν, ἵστασο, ἵστατο, ἵστω, ab ἐδιδόμλιν, ἐδίδοσο, ἐδίδοο, ἐδίδου.

Δ. *Quomodo deducitur aoristus β medius?*

M. Fit ab imperfecto passiuo, tantùm reiecta reduplicatione: vt ab ἐτιθέμλιν: ἐθέμλιν, quæ si nulla adsit reduplicatio, aoristus idem erit cum imperfecto.

Δ. *Vndè nascitur præsens imperatiui?*

M. A secunda persona imperfecti indicatiui, augmento sublato: vt

ab imperf. indic.	ἐτίθεσο	fit præsens imperatiui	τίθεσο	abiect. σ	τίθεο	ab	ἐτίθου	τίθου
	ἵστασο		ἵσασο		ἵσαο		ἵστω	ἵστω
	ἐδίδοσο		δίδοσο		δίδοο		ἐδίδου	δίδου

Δ. *Vndè promanat aoristus secundus?*

M. Vel à { suo præsenti, tollendo reduplicationem. / secunda Indicat. aor. β ἔθεσο, θέσο abiecto σ, θέο, ἔθου, θοῦ. Sic δόσο, δοῦ, &c.

Δ. *Vndè oriuntur tempora optatiui?*

M. Fiunt

M. Fiunt ab ijſdem indicatiui, ε in ει, α in αι, & ο in οι mutatis: vt

Ab 1 ἐτιθέμην τιθέμην. εῖο εῖτο nam Optatiui verborũ
Ab 2 ἐστάμην ἐστάμην αῖο αῖτο in μι, ſi deſinunt in μην,
Ab 3 ἐδιδόμην διδοίμην οιο οιτο circumflectuntur.

Sic ab Indicatiui Aoriſto ſecundo medio, optat. med.

1 ἐβλέμην θείμην poſſunt etiam ab actiuis optatiuis tãtùm
2 ἐστάμην σταίμην μ interpoſito, formari, vt à τιθείην, τιθείμην
3 ἐδόμην δοίμην à θείην, θείμην, & ſic in reliquis.

Δ. Vnde manant ſubiunctiui paſſiui?

M. A ſuis actiuis, addita μαι terminatione: vt

A 1 τιθῶ τιθῶμαι ῇς ῆται ϑῶ ϑῶμαι
A 2 ἑστῶ ἑστῶμαι ῇς ᾶται sῶ sῶμαι
A 3 διδῶ διδῶμαι ῷ ῶται δῶ δῶμαι.

Δ. Vnde pullulant infinitiui?

M. A ſecundis pluralibus eiuſdem temporis, vt in barytonis, ε in αι mutando.

Ab In dic 1 τιθεῖτε τιθεῖν fic ab ἔϑετε ϑεῖν
Ab In dic 2 ἑστᾶτε ἑστᾶν aori. ἔστατε στᾶν
Ab In dic 3 διδοῦτε διδοῦν β. ἔδοτε δοῦν.

Δ. Qualis eſt participiorum formatio?

M. Eadem cum barytonis, μαι in μενος verſo: vt

A τίθεμαι τιθέμενος ab ἐϑέμην ϑέμενος
A ἵεμαι ἱέμενος ἐστάμην στάμενος
A δίδομαι διδόμενος ἐδόμην δόμενος.

Δ. Præſenti, imperfecto, & aoriſto ſecundo cognitis, tribus temporibus maximè obſeruandis, iam oſtenſis, & declinatis, quid præterea reſtat?

M. Vt reliqua tempora per barytonorum legem formentur, vt ab ἵστημι, fut. α, στήσω, aor. α, ἔστησα, perf.

Δ. Quot ſunt verba in μι, quæ à futuro in σω formant primum aoriſtum in κα & non in σα?

M. ſunt τίθημι δίδωμι ἵημι — θήσω δώσω ἥσω — ἔθηκα ἔδωκα ἧκα — item duo perf — τέθεικα ἔσακα — à θήσω σήσω — p τέθηκα ἕσηκα.

Δ. Hiſce quatuor coniugationibus in μι deſinentibus ſic formatis, adiungamus anomala & difficiles aliquo modo quorundam verborum in μι coniugationes. Quæ ſunt illa anomala in μι, quæ cùm apud Oratores, tùm apud Poetas occurrunt.

M. Sunt hęc
εἰμί ſum — ἧμαι ſedeo
εἶμι vado — κεῖμαι iaceo
ἵημι mitto — ἵστημι ſcio
ἵημι deſidero — φημί dico.
ἴημι vado

Δ. Vndè fiunt iſta in μι anomala?

M. Ab ἐω, omnium maximè vario, & in verbis de ſe creandis fœcundiſſimo. Quod vario ſpiritu notatum, varia ſignificat: quandoq; leuigatur ſic ἴω, quandoq; aſperatur ita ἵω. De quibus vtroq; ſpiritu inſignitis, naſcuntur illa verba in μι, à me recitata, & inter ſe multum diſſidentia.

De verbo εἰμί ſum.

Δ. Inflecte εἰμί ſum, verbum ſubſtantiuum.

M. Faciam.

Præſens Indicatiui.

Commun.

S. εἰμί — εἶς vel ἐί — ἐσί — Dor. ἐμμί, Poet. ἐσσί, Dor. ἐντί.
D. — ἐσόν — ἐσόν — (pro ἐσί,
P. ἐσμὲν — ἐστὲ — εἰσί — Dor. ἐμμές vel ἐμές. Io. ἔασι, do. ἐντί

Imperfe-

Imperfectum.

S. ἦν ἦς ἦ, ἦν poet. ἔλων, ἔης, ἔη. Io. ἔα, & ἦα, & ῥ ἦ ἔσκε.
D. ἦτον ἦτην ἄλλα, pro ἦς, & ἔτον, ἔσκον, ῥ ἦν, poet.
P. ἦμεν ἦτε ἦσαν ἦμες, dor. pro ἦσαν, per ſyſtolen ἔσαν, ῥ (ſyncopen ἦν.

per Pleonaſmum poëticè { ἦσον ἦσην / ἔσον ἔσλων

Pluſquamperfectum paſs.

S. | ἤμλων | ἦσο | ἦτο &c. | ſed ab vſu alienum | fueram.

Futurum.æ.

Commu.

S.	ἔσομαι	ἔσῃ	ἔσιται, ἔσαι	po.	ἐσσομαι / ἐσσῃ / ἐσσεται	do.	ἐσσῶμαι / ἐσσῇ / ἐσσῆται	Io. ἔσται, & ἔσσται pro ἔσῃ.
D.	ἐσόμεθον	ἔσεσθον	θον					
P.	ἐσόμεθα	ἔσθε	ονται	Poet:	ἔσσονται			

Imperatiuus.

Commu.

S. ἴσθι, ἔσθι / ἴσο } ἔσω pro ἴσθι regulariter ἴθι, poet. { ἔσσο / ἔσσω } ἔσω
D. ἔσον ἔσων
P. ἔστε ἔσωσαν & ἔσων

Optatiui præſ.

Commu.

S. εἴλων εἶης εἴη poet. ἔοι eſſem eſſes eſſet
D. εἴητον εἰήτην
P. εἶημεν εἴητε εἶησαν per ſynco. εἶμεν εἶτε εἶεν.

Futurum.

Commu.

S. ἐσόμην ἔσοιο ἔσοιτο ſim | ſis | ſit
D. ἐσόμεθον ἔσοισθον ἐσοίσθων vt τυπτοίμην barytonum.
P. ἐσοίμεθα ἔσοισθε ἔσοιντο

Cc.iij. Sub=

Subiunctiuus.

Commu.

ἐὰν { ῶ, ῆς, ῆ; ἦτον, ἦτον; ὦμεν, ἦτε, ὦσι } pro ῇς, æol. ᾇδα, pro ᾖ Io. ᾖσι, poet. ᾖ.

poet. & att. ὦσι.

Infinitiuus.

Commu. εἶναι
Att.dor. ἦμεναι
Æolicè ἔμμεναι
Ionicè ἔμεν
Doricè ἦμεν

} esse | Infinitiui futurum, ἔσεσθαι fore.

Participium.

M.	ὁ ὤν	ὄντος	existens	futur.	ἐσόμενος	νος futurus
F.	ἡ οὖσα	οὔσης			ἐσομένη	νης futura
N.	τὸ ὄν	ὄντος			ἐσόμενον	νος futurum

Δ. Enumera composita ab hoc anomalo εἰμί sum.

M. Sunt huiusmodi

ἔνεσιν	est præsens, vel ineſt.
ἔξεσι	licet.
σύνεσι	quaſi coexiſtit, conuerſatur, concluditur.
πρόσεσι	accedit ad ea quæ habeo, eſt & hæc cū alijs.
μέτεσιν	participatio eſt.
πάρεσιν	præſens eſt.
ἔπεσιν	facultas eſt, inexiſtit.
περίεσιν	melius, vel poſſeſsio eſt, viuit.
ἄπεσιν	longè eſt.

Δ. Inflecte nunc εἶμι vado, eo, quod ſit ab ἴω, deinde εἶμι.

M. Sic inflecto.

Indicatiui præsens.

Commu.

S.	εἰμι	εἶς seu εἶ	εἶσι	eo, is, it.	
D.	ἴτον	ἴτον	ἴτον	itis, eunt duo.	προσίασι
P.	ἴμεν	ἴτε	ἴασι	Io. ἴασι: inde cõposita	εἰσίασι.

Imperfectum.

S.	ἦν	ἦς	ἦ	íbam, íbas, íbat.
D.	ἴτον	ἴτον	ἴτην	íbatis, íbant duo.
P.	ἴμεν	ἴτε	ἴσαν	vel ἤϊσαν, íbamus, &c.

Perfectum.

εἶκα, ας | &c. inusitatum | vnde pluſquamp. εἰκεῖν, & ἧκεν att. íueram.

Perfectum medium.

Sín.	εἷα	εἷας	εἷτε	Com.
	ηα	ἧας	ἧτε	Ionicè
	ἧϊα	ἧϊας	ἧϊτε	Dipthongi ſolutione.

Pluſquamperfe. Medium.

S.	ᾔειν	ᾔεις	ᾔει	íueram.	vndè cõp.	ἀνήειν	3. plur.	συνῆισαν
D.		ᾔειτον	ᾐείτην			ἐξήειν		ἀνῆισαν
P.	ᾔειμεν	ᾔειτε	ᾔεισαν	vel ᾔισαν		συνήειν		ἐξῆισαν

Aoriſt. α.

ἔσα | & in 3. plural. ἔσαν | ἦσαν | ἧϊσαν | ſolutione ſed non ſunt in vſu.

Aoriſtus β. à Primitiuo εἶα & εἴω:

S.	ἴον	ἴες	ἴε	& ἧϊον iui.
D.	ἴετον	ἰέτην	ἰέτην	aliqui volũt carere aoriſtis & fu-
P.	ἴομεν	ἴετε	ἴον	turo, pro quo vtuntur præſenti.

Impera-

Imperatiuus.

S. ἴθι ἴτω } pro ἴθι quoq; ἑῖ, ab ἴω, ί, ἰτο.
D. ἴτον ἴτων } ite, eant duo.
P. ἴτε ἴτωσαν } ite, eant.

Aor. β. ἦν pro ἤειν, ab ἴω crasi, vndè ἦξα, exi, ἦσα introito, ἄπᾱ abi, ᾔα transi.

Optatiuo & subiunctiuo deficit: aliqui tamẽ dicunt in opta. ἴοιμι, & in subiunct. ἰω.

Infinitiuus habet ἴναι & ἦναι, pro ἴειναι, ire comm. att. ἰέναι. Ion. ἰέμεν vndè composita.

ἀπεῖναι abire } per metathesin ἀπιέναι abire.
ab ἴειναι recepto μετιέναι aduenire.
παρεῖναι accedere infinitiuo, vndè προσιέναι accedere.

Participium.

M. ἰὼν ἰόντος
F. ἰοῦσα ἰούσης } tria præs. acuta notanda sunt
N. ἰὸν ἰόντος

ἰών iens
χιών vadens
ἰών ab ἴων participio, ab εἰμί (sum

Δ. Recense ea, quæ ab ἦμι vado componuntur.

M. Sunt hæc

σύν congredior
εἰς ingredior
ἐξ egredior
πρό progredior
ἄν fursum vado
πρός accedo
} εἶμι

κάτ descendo
ἀπό digredior
μέτ adsum
ἐπ exequor
περί obambulo
ἄπ abeo.
} εἶμι

Δ. Coniuga ἴημι vado.

M. Sic coniugo.

Indicatiui.

Præsens ἴημι ἴης | ἴησι | &c. vado, is it.
Inf. ἰέναι vadere.

Medij.

Præsens ἴεμαι ἴεσαι ἴεται &c.
Imperf. ἰέμην ἴεσο ἴετο &c.

Impe-

Imperat. præsens.

ἵεσο | ἱέσθω | ἵεσθον | ἱέσθων | ἵεσθε | ἱέσθωσαν.

Particip.

ὁ ἱέμενος | ἡ ἱεμένη τὸ ἱέμενον | reliqua neglexit vsus.

Δ. *Coniuga verbum anomalum actiuum* ἵημι *mitto.*

M. Fit ab ἵω per reduplicationem impropriam, & coniugatur: vt τίθημι.

	Sing.	Dual.	Plur.
præs.	ἵημι, ἵης, ἵησι, ἵετον, ἵεσθον, ἵεμεν, ἵετε, ἱᾶσι. Ion. ἱέασι: vnde ἱᾶσι.		
impf.	ἵην mittebam: vt ἐτίθην, & ἵεσαν & ἵουν.		
perf.	εἷκα misi, bœotorum more, pro ἧκα, à fut. ἥσω, vndè εἱκώς, ἀφεικώς ἀφεικέναι.		
aori. α	ἧκα, ἧκας, ἧκε. Sic ἀφῆκα, dimisi; παρῆκα, admisi; ξυνῆκα, commisi.		
aori. β	ἦν, ἦς, ἦ, ἔτον, ἔστην, ἔμεν, ἔτε, ἔσαν, mutat penultima lõgam in breuem: vt ἔθην.		

Imperatiui.

prę.	ἵει	ἱέτω	mitte, mittat,			
aor. β	ἕς	ἕτω	mittito, vt θές,	πρόες relinquito		πάθες,
			vndè cõposit.	ἄφες, dimittito		idem.
perf.	εἷκε	εἱκέτω				

Optatiui.

præsens	ἱείην	mitterem
aorist. β	εἵην	missem.

Subiunctiui.

præſ.	ὦ	ῇς	ῇ		mittã, mittas, mittat,
perf.	ὦ εἰκὼ	ἴκω	ἴκῃς	ἴκῃ	
aor.α	ὦ	ῶ	ῇς	ῇ	miſero, & Poët. ἴω, ἴῃς, ἴῃ, & per cpẽthesin εἷω, εἷῃς, vndè ἀφέω dimiſero.

Infinitiui.

præſens ἰέναι mittere
perfect. εἰκέναι miſiſſe
aoriſt.β εἶναι miſiſſe, vnde ἀφεῖναι, καθεῖναι.

Particip.

præſens ὁ ἰέις ἰεντ⟩, ἡ ἰεῖσα τὸ ἰέν
perfectũ εἰκὼς εἰκότ⟩, vndè ἀφεικὼς καθεικὼς παρεικὼς
aoriſt.α. ὁ ἑὶς ἑεῖσα τὸ ἑν, vndè ἀφεὶς ὑφεὶς.

Paſſiuum & medium ἵεμαι mittor.

Indicatiuus.

præſens ἵεμαι, ἵεσαι, ἵεται: vt τίθεμαι, &c. mittor.
imperfe. ἰέμην: vt ἐτιθέμην, &c. mittebar.
perfect. εἷμαι, σαι, ται, &c. miſſus ſum, vndè compoſita ἀφεῖνται dimiſſi ſunt, ἀνεῖνται remiſſi ſunt, att. ἀφίωνται & ἀνίωνται & ἀφίωκα pro ἀφεῖκα.
aor.α, paſ. ἑέθην miſſus ſum, vnde ἀφεθῆν, & ἀφεέθην, &c.
aor.α.me. ἡκάμην miſi & miſſus ſum, vndè ἀνηκάμην remiſi, remiſſus ſum: προσηκάμην, admiſi & admiſſus ſum.
aor.β. me. ἑμην, ἕσο, ἕο, & ἕ, ἕτο, &c. miſi & miſſus ſum.

Imperatiui.

Imperatiui.

præſ. ἵεσο, ἰέσθω, &c.

aor. β ἕσο & ἑο, ὅ, mittito & or, vndè κάβε, dimittito, tor, πρόσε admittito, tor, πρόε, relinquito, tor.

Optatiuus.

ἱείμην, εἶο, εἶτο, miſiſ. & miſſ. eſſẽ.

Subiunct.

ἐὰν, ὦμαι, miſero & miſſ. ero

Infinitiuus.

ἔμεν, mittere, mitti.

Participium.

ἑμένος, qui miſit, & miſſus eſt.

Δ. *Inflecte verbum* ἵημι deſidero, concupiſco.

M. Hoc verbum, ſicut ἧſdem literis ſcribitur, atq; ſuperiùs, ita eandem prorſus coniugationem habet, excepto aoriſto primo actiuo indicatiui modi ἧσα non ἧκα. Vſitatum eſt in paſſiuo præſenti, ἵεμαι, vt πίθεμαι: vndè ἀφίεμαι, imper. ἵεμην concupiſcebam, & compoſ. ἐφιέμην deſyderabam.

Δ. *Inflecte verbum* ἧμαι ſedeo.

M. Hoc verbum fit ab ἕω, per reduplicationem Ionicã ipſius ε pro ι, ἵεω, inde in paſſiuo ἵεμαι, & craſi εε in η, fit ἧμαι.

Indicatiui.

præſ. ἧμαι, ἧσαι, ἧται, ἥμεθον, ἧσθον, ἧσθον, ἥμεθα, ἧσθε, ἧνται, Ioni. ἕαται.

impſ. ἥμην ſedebam, ἧσο, ἧτο vel ἧσο, &c. tertia plur. ἧντο Io. ἕατο & ἧατο, vndè καθέατο.

Imperatiuus.

ἧσο | ἥδεο.

Infinitiuus.

Præſ. & imperf. ἧσθαι.

Participium.

ἥμενος | νη | νον.

Has perſonas ſoli poëtæ (vt obſeruatum eſt) vſurpant, nam apud Oratores ſolùm compoſitum κάθημαι reperitur.

Δ. *Inflecte igitur eius compoſitum* κάθημαι.

Μ. Sic formo.

Indicatiuus.

præſ. { κάθημαι } { κάθησαι, &c. vt ἧσαι, pro κάθησαι κάθη. atti. ſæpe legitur. Ion. κάθηαι.
imper. { ἐκαθήμην } { vt ἥμην ſedebam.

Imperatiuus.

Præſens. | κάθησο καθήσθω, etiam κάθου à κάθησο. Ion. κάθεο, & ſyſtole κάθευ, & craſi κάθου ſede.

Δ. *Inflecte verbum* κεῖμαι *iaceo?*

Μ. Verbum hoc fit à κίω vel κιέω, κίημι, κίεμαι, per Synæreſin κεῖμαι, & ſic inflectitur.

Indicatiuus.

Præſens { κεῖμαι, κεῖσαι, κεῖται: μεθον, σθον, σθον, μεθα, σθε, κεῖνται. Io, κίαται & κέαται. Poet. κίονται.
imperf. } ἐκείμην, ἔκεισο, ἔκειτο, &c. iacebam.
fut. med. κείσομαι, κείσῃ, κείσεται, &c. iacebo. Doricè κεσοῦμαι,

Δ. *Quæ ſunt huius compoſitæ?*

Μ. Sunt

M. Sunt hæc { ἀνάκειμαι } recumbo
{ ἐπίκειμαι } adiaceo
{ διάκειμαι } afficior, disponor

Δ. *Quare dicendum est* κάθημαι, ἀνάκειμαι *&c. antepenultima acuta, quũ simplicium dyssyllaborum, quæ penult. circumflectunt, composita accentum retinent: vt* εἶδον, κατεῖδον?

M. Quia hyperdyssyllaba in μι; accentum habent in antepenultima.

Δ. *Rectè: inflecte* ἴσημι *cognosco?*

M. εἰδῶ habet futurum εἴσω, ex quo fit ἰσάω, vndè ἴσημι scio: quod tantùm habet præsens & imperfectum tum indicatiui, tum imperatiui, tum participij ad hunc modum.

Indicatiui præsens.

S. { ἴσημι } { ἴσης } { ἴστι } Dor. ἴσαμι.
D. { } { ἴσατον } { ἴστον } { }
P. { ἴσαμεν } { ἴστε } { ἴσασι } & etiã p. Sync. ἴσμεν ἶστε, dor. ἴσμεν

Imperfectum.

S. { ἴσην } { ἴσης } { ἴστη } cognoscebam.
D. { } { ἴστον } { ἰστάτην }
P. { ἴσαμεν } { ἴστε } { ἴστασαν } & ἴσαν per Sync.

Imperat. præsens.

S. { ἴσθι } { ἰστάτω } { ἴδι } { ἴσῶ } cognosce
D. { ἴστον } { ἰστάτων } per sync. { ἴστον } { ἴστων }
P. { ἴστε } { ἰστάτωσαν } { ἴστε } { ἴστωσαν } vel ἴστων

Participium.

| ἴστας | ἴστασα | ἴστᾶν |

Verbum medium.

præsens. ἴσαμαι, ἴσασαι, ἴσατται: & τ interposito, ἴσταμαι ἵστασαι ἵσταται: vndè cõpositũ ἐπίσταμαι, ἐπίστασαι, ἐπίστατται in vsu : p ἐπίστασαι sæpe ἐπίστη legitur.
Imperf. ἐπιστάμην & at. ἠπιστάμην ἠπίστασο, lo. ἐπίστω, & crasi ἐπίστω, ἐπίστασο, vt ἱστάμην.
Futur. ἐπιστήσομαι sciam, vt στήσομαι.
Imper. ἐπίστασο, vt ἵστασο.

Infinitiuus.

ἐπίστασθαι scire.

Participium.

ἐπιστάμενος | νη | νον.

Δ. *Inflecte* φημί *dico, quæ non circumflectit penultimam, vt dissyllaba in* μι, γνόω γνῶμι, χέω χῶμι.

M. φημί à φάω hoc modo inflectitur.

Indicatiui præsens.

S.	φημί	φής	φησί	
D.	φατόν	φατόν	φατόν	
P.	φαμέν	φατέ	φασί	dor. φατί vel φανσί.

Imperfectum.

S.	ἔφην	ἔφης	ἔφη	dicebam. æol. φῆδα, pro ἔφης (& φής
D.	ἔφατον	ἐφάτην	ἐφάτην	
P.	ἔφαμεν	ἔφατε	ἔφασαν	vel ἔφαν

Aorist. α.

ἔφησα dixi, ex futuro φήσω dicam.

Aoristus. β.

S.	ἔφην	ἔφης	ἔφη	abiecto aug.	φῆν & rur	ἦν	&c frequens apud Hom.
D.		ἔφητον	ἐφήτην		φῆς sus ab	ἦς	
P.	ἔφημεν	ἔφητε	ἔφησαν		φῆ lato φ.	ἦν	

Seruatur in hoc tempore longa penultima, quam imperfectum

fectum corripit.

Futur. α.

φήσω | σεις | σει | &c.

Imperatiuus φάθι dic.

Optatiui.

Præsens. φάιμι ης η
Aor. α. φήσαιμι σαιις σαι &c.
Futur. α. φήσοιμι σοις σοι

Subiunctiuus ἐαν φῶ, φῆς, φῆ, &c.

Infinitiuus.

φάναι dicere, vt ἐσάναι, paroxytonum, vt differat à φᾶναι apparuisse: aor. α. à φάινω per ᾶ circumflexum.

Participium.

φάς, φάσα, φὰν, φάντος, φάσης, φάντος.

Indicat. medij.

Præsens. φαμαὶ φασαὶ φαταὶ
Imperf. seu aor. β. ἐφάμιν ἔφασο ἔφατο

Participium.

φάμενος | φαμένη | φάμενον | atq; hęc hactenus de verbis anomalis in μι.

De nominibus verbalibus.

Δ. Hîc locus postulat, vt de nominibus verbalibus (quæ ex verbis nascuntur & promanant) id quod antea es pollicitus, absolutis & tractatis iam verborum formationibus, præstes. Quæ sunt igitur nomina verbalia?

M. Quæ à verbis ipsis concinna quadam deflexione formantur: vt à λέγομαι λόγος.

Δ. Ex quibus temporibus proueniunt nomina verbalia apud Græcos?

M. Quæ-

M. Quædam à { themate ipso: vt à λευσσω, cerno λευκὸς albus: aorist. β. verbi actiui: vt ab ἔφυγον, φυγὴ fuga præterito perfecto medio: vt ἀκοὴ fama, ab ἤκουα. præt. perf. pass. omnium fœcundissimo, reiecto augmento: vt γράμμα, à γέγραμμαι.

Δ. *Quomodo finiunt verbalia masculina?*

M. In tribus terminationibus. { ος, ης, ηρ } vt { λόγος sermo, ποιήτης poëta, σωτήρ saluator

Δ. *Quas habent terminationes fœminina verbalia?*

M. Habent duas: { ις, α } vt { ποίησις poësis, φιλοσοφία philosophia.

Δ. *In quot fines exeunt verbalia neutra?*

M. In duos: { ον, α } vt { σκῆπτρον sceptrum, πρᾶγμα negotium

Δ. *A quot & quibus personis præteriti perfecti deducuntur verbalia?*

M. A tribus singularibus { prima, secunda, tertia

Δ. *Quæ verbalia nascuntur à prima persona præteriti perfecti?*

M. Nascuntur à 1. partim { masc. mutato μαι in μος: vt à δέω δέδεσμαι, δεσμὸς vinculum. neut. in μα, ι ablato & reiecto augmento: vt γέγραμμαι γράμμα litera. fœm. in η, vt à μέμνημαι, μνήμη memoria, ἔγνωσμαι γνωμὴ, σ expuncto. com. in μων: vt νενόημαι νοημὼν intelligens.

Δ. *Quæ verbalia parit secunda persona præteriti perfecti?*

M. Fœminina desinentia in { ις, α } vt { ποίησις à πεποίησαι, δοκιμασία à δεδοκίμασαι

Sed

Sed inprimis composita cum ἐν & σὺν: vt ab { ἔχω, ἧγμαι, ἦξαι, ἐνεξία (ἀταξία. / τάττω, τέταγμαι, τέταξαι, ἐντάξία & / πράττω, πέπραγμαι, πέπραξαι, εὐπραξία, / ξία, εὐπραξία, συμπραξία.

Δ. Quæ verbalia à tertia præteriti perfecti deducuntur?

Μ. Hę terminationes nascuntur, à tertia persona pręt. perf. { masculin. { της, τωρ, τηρ, κωρ } fœminin. { τις, τρια, τρα, τρωρ } neutror. { τηριον, τρον }

Δ. Da exempla masculinorum, à tertia persona formatorum.

Μ. In της: vt à { μανθάνω, μεμάθημαι, σαι, ται, μαθητὴς discipulus / ποιέω, πεποίημαι, σαι, ται, ποιήτης poëta / ψάλλω, ἔψαλμαι, σαι; ται, ψάλτης psalmista / γογγύζω, σμαι, σαι, ται, γογγυστὴς murmurator / λογίζω, σμαι, σαι. ται λογιστὴς computator.

In τωρ: vt à { ποιέω, ημαι, σαι, ται, ποιητὸς adoptiuus / πείθω, σμαι, σαι, ται, πειστὸς obediens / φθείρω, ρμαι, σαι, ται, φθαρτὸς corrup. obnoxius.

In κος: vt à { κρίνω, κέκριμαι, σαι, ται κριτικὸς iudicialis / φθείρω, ἔφθαρμαι, ρσαι, ρται φθαρτικὸς exitialis.

In τηρ: vt à { σώζω σέσωμαι, σαι, ται σωτὴρ saluator / κλύζω κέκλυσμαι, σαι, ται κλυστὴρ clyster / χαράττω κεχάραγμαι, σαι, ται χαρακτὴρ character.

Δ. Da paradygmata fœmininorum à tertia deductorum.

M. In τις, τυς, τρα, τρια, vt à

πέιθω, πέπεισμαι, σαι, ται,	πίστις	fides,
ὀρχέομαι, σμαι, σαι, σται,	ὀρχηστὴς	saltator,
ὀρχέομαι, σμαι, σαι, σται,	ὀρχήστρα,	
παλαίω, σμαι, σαι, στι,	παλαίστρα	palæstra,
ἐψάλται, ψάλτρια,		fidicina,
ὀρχήσαι, ὀρχήστρια,		saltatrix,
τετυμπάνισται,	τυμπανίστρια	tympanistria.

Δ. *Profer exempla neutrorum sicà persona tertia nascentium.*

In τρον, vt à

δεδίδακται	διδακτρον	mineruale,
ἔσκηπται	σκῆπτρον	sceptrum,
πέπληκται	πλῆκτρον	calcar. plectrum,
πέπωται	ποτήριον	poculum,
κεκοίμηται	κοιμητήριον	cœmeterium.

In τηριον, vt à

Δ. *Nullæ duæ terminationes ab hac tertia formantur?*

M. Maximè: illa in ἐον, quæ positionis aduerbia appellantur, & pro gerundijs ponuntur: vt à λέλεκται λεκτέον dicendum est. Quæ tribus etiam generibus variata, pro nominibus adiectiuis accipiuntur (& vt loquũtur) gerũdiuis, vt λεκτέος, λεκτέα, λεκτέον, dicendus, da, dum.

Δ. *Quæ verbalia proficiscuntur à perfecto medio?*

in

ος	ὁ τόμος	sectio
η	ἡ τομὴ	incisio
ιον	τὸ λόγιον	oraculum
υς	ὁ τομεὺς	sector
ος	ἡ φθόγγος	vox, vndè compos. δίφθογγος (diphthongus.

masculi. fœmin. neutra. masculi. fœmin. vt

Δ. *Vndè fiunt illa omnia verbalia?*

M. Semper à prima persona ad hunc modum.

act. præſ.	med.			
τρέφω	τέτροφα		τροφὴ	nutrimentum
τρέπω	τέτροπα	τρόπος	τροπὴ	mutatio
ἀκούω	ἄκοα		ἀκοὴ	fama
λέγω	λέλεγα	λόγ⊙	λόγιον	oraculum
τίκω	τέτοκα	τόκ⊙	τοκεὺς	parens
φθέγγω	ἔφθογγα	φθογγ⊙		
τέμνω	τέτομα	τόμ⊙	τομὴ	
τρέμω	τέτρομα	τρομ⊙	tremor	
τύπτω	τέτυπα	τύπ⊙	typus	
ἐπιστέλλω	ἐπέσταλκα		ἐπιστολὴ	epiſtola, & hæc (de verbalibus.

De verbis impersonalibus.

Δ. Agamus paucis de verbis impersonalibus: deindè de anomalis & defectiuis, aliquid adijciamus. Quotuplex est verbum impersonale apud Græcos?

Μ. Vt apud latinos, sic apud Græcos duplex: aliud { actiuæ / passiuæ } vocis: { ἀρέσκει placet, εἴρηται dictũ est

Δ. Quando vsurpantur vtriusq; vocis impersonalia?

Μ. Quoties tertia persona singularis thematis extantis sine nominatiuo vsurpatur, aut vox ei personæ similis: vt δοκῶ σοι videor tibi: δοκεῖ σοι οὕτως sic tibi videtur: οὕτως λέγεται, sic fertur.

Δ. Appone hìc aliquem impersonalium typum, in quo impersonalium formatio ostendatur.

Μ. Sic inflectuntur impersonalia.

	Præs.	imperf.	fut.	aor. a.	perfe.	infinit.
conuenit	χρήκει				κέχρηκε	κεχρηκέναι
oportet	δεῖ	ἔδει	δεήσει	ἐδέησε		δεῖν
oportet	χρή	ἐχρῆν χρῆν				χρῆναι
decet	πρέπει	ἔπρεπε				πρέπειν
curæ est	μέλει		μελήσει	ἐμέλησε		μέλειν
contingit	συμβαίνει	συνέβη	συμβήσει			συμβαίνειν
licet	ἔξεστι	ἐξῆν	ἔξεσται (ται			ἐξεῖναι

Δ. Quomodo variatur simplex εἰμί?

M. Simplex habet tantùm εἰμί: vt reliqua eius cõpoſita.

ἔστι adeſt	ſic reliqua imperſonalia	συμφέρει cõducit	
πάρεστι adeſt		δοκεῖ videtur	
μέτεστι intereſt		ἀρκεῖ ſufficit	
ἔνεστι ineſt		διαφέρει præſtat	
		ἀρέσκει placet.	

Δ. Quæ ſunt paßiua imperſonalia?

M. hęc, & his ſi.

ἤκουσαι auditum eſt	λέγεται fertur	πέπρωται in
ἐπέρχεται ſuperuenit	λέλεκται dict. eſt	fatis eſt, pro
ἀνέχεται ſuſceptũ eſt	εἴρηται dictũ eſt	πεπεράτωται
ἐπῆλθε interuenit	ἐρήσεται dicetur	ꝑ ſyn. à ver
λέλειπται relinquitur	εἴρησαι	bo περάτόω,
δύναται poteſt	εἴμαρται à μείζω	definio.
	(diuiſum eſt.	

De verbis anomalis & defectiuis.

Δ. Quæ ſunt verba anomala?

M. Sunt à Græcis dicta ea, quæ à communibus Grammaticæ artis regulis deſciſcunt.

Δ. Quæ ſunt defectiua?

M. Quæ ſolùm vſq; ad præteritum imperfectum communiter coniugantur, & ſi quæ tempora habent præterea, mutuãtur illa à verbis alijs, quorum pręſens minus eſt in vſu. Grammatici & anomala & defectiua permiſcent, ſed quorundam ſententia ea propriè defectiua vocantur, non anomala, quæ iuxta literarum ſeriem à Grammaticis recenſentur.

Δ. Quot modis fiunt anomala?

M. Duobus modis: { additione / detractione.

Δ. Explica faciliùs quàm variè deducuntur anomala.

M. Anoala

M. Anomala aut

1 thema ſuum habent, ſed cæteris modis & temporibus deſtituũtur: qualia ſunt quæ in ανω, εινω &c. deſinunt, vltrà imperfectum non coniugata, quę grammatici defectiua nominant.

2 quę ab inuſitato themate deflexa ſũt: vt à γνόω cognoſco ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, ab ἀειδέω, ἀιδήσομαι, ᾄδημαι.

3 figura quapiam accerſita, natiuam formã amittunt: vt à καλέω, voco fit κέκληκα, κέκλημαι, ἐκλήθλω, pro κεκάλληκα, κεκάλλημαι, ἐκαλήθλω per Sync. contra, ἀγήοχα pro ἄγηχα per epentheſin.

4 varias formationes in diuerſis temporibus admittunt: vt σλέω nunc ſeruat ε, nũc in η vertitur: nam cùm σλέσλεκα, ἐσλέθλω per ε dicamus, σλήσω tamen, ἔσλησα, & ἐσλησάμλω, per η, proferimus.

5 alterius cuiuſquam dialecti vſum, cõmuni ferè regula ſpreta, ſequuntur: vt ὁράω video, ἑώρακα, pro ὤρον, ὤρακα attícè: & multis alijs modis, quos pueri per ſe facilè obſeruabunt.

Δ. *Quæ verba non flectantur vltrà imperfectum?*

M. Finita in

βω grauitona vel { ε / liquida } præcedẽte { vt { στέβω loco / φέρβω paſco / ῥέμβω vacillo.

άνω λαμβάνω accipio, ἐλάμβάνον, λανθάνω lateo.

σκω ἀρέσκω placeo, ἤρεσκον.

λσω μέλσω macero, ἔμελσον.

νσω απένσω libo, ἔαπενσον.

ίνω φαείνω luceo, ἐφάεινον.

άθω ἐργάθω ſeparo, ἔργαθον, μεταδιώκω inſequor.

έθω φλεγέθω comburo, ἐφλέγεθον, ſic πλέθω φαέθω luceo.

ύθω φθινύθω corrumpo, ἐφθίνυθον, μινύθω, minuo.

χθω ἄχθομαι triſtor, ἀχθόμλω.

κτω τίκτω pario, ἔτικτον.

νμι ζεύγνυμι iungo, ἐζύγνυν. Sic { ζώννυμι arma induo / ῥήγνυμι effringo / σβέννυμι extinguo.

In έω meditatiua, πολεμησέω, ἐπολεμήσειον: à præsenti vel futuro deriuata: vt à πελέω perficio πελέω, à γαμέω, γαμήσω, γαμησέω, &c. & quæ præsentia fiunt, tam è futuris, quàm è præteritis: vt à λύω fut. λύσω, præsens λύσω, λύσεις, λύσει: imperf. ἔλυσον: imperf. medium ἐλυσόμην: à φρίσσω horreo, præt. πέφρικα, præs. πεφρίκω, εις, ει, imp. ἐπέφρικον.

Denique rarum verbum est apud Græcos, quod omnibus suis temporibus absolutum, nõ indigeat aliquo tempore, ab alio tempore mutuando.

Δ. *Quæ verba in έω vltra imperfectum coniugantur?*

M. Κλέω celebro, habet futurum κλέσω, & à futuro formata.

Δ. *Quæ verba ex illis quæ finiuntur in άθω, έθω, ύθω, reperiuntur alia habere tempora, vltrà imperfectum?*

M. Vnicum ἄχθομαι tristor, cuius futur. α. ἀχθέσομαι, aorist. α. ἠχθεσθην: sumuntur ab ἀχθέομαι, quod est inusitatum.

Δ. *Quæ verba in ω finita, duabus præcedentibus consonantibus, quarum altera est liquida, habent futurum primum & aoristum primum?*

M. Duo: { δάκνω mordeo, σπένδω libo } habent in fut. & aor. { δήξω ἔδακον, σπείσω, ἔσπεισα: } sed à σπέω inusitato.

Δ. *Quomodo intelligendum est hoc? verba in άνω finita, non flecti vltrà imperfectum?*

M. Hoc modo potest intelligi: verba scilicet in άνω desinentia, ex se nulla formare tempora vltrà imperfectũ, sed accipere & mutuari quasi à verbis in έω finitis: vt

Præs.	Aor. β.	Fut.	quasi ab
ἄυξω, ἀυξάνω		ἀυξήσω	ἀυξέω
ἁμαρθάνω	ἥμαρτον	ἁμαρτήσω	ἁμαρθέω
ἀιδάνομαι	ἠδόμην	ἀιδήσομαι	ἀιδέομαι
ἀπεχθάνομαι		ἀπεχθήσομαι	ἀπεχθέομαι
βλάσκω	ἔβλαστον	βλαστήσω	βλαστέω
καταλαρθάνω		καταλαρθήσομαι	καταλαρθέομαι

Δ. *Quot*

Δ. *Quot & quæ ſunt verba in άνω finita, quæ omnia ſua tempora à verbis in ίω non formant?*

Μ. Sunt ſeptem { λαγχάνω fortior, λαμβάνω capio, λανθάνω lateo, μανθάνω diſco } { πυνθάνομαι rogo, τυγχάνω ſum, φθάνω adſequor }

Δ. *Exprime horum tempora, quomodo formantur.*

Præſ.	Fut.	Perfect.	Aoriſt. B.	
λαγχάνω	κληρώσομαι à κληρόω	λέλογχα & att. εἴληχα à λήχω	ἔλαχον à λήχω	
λαμβάνω	λήψομαι	λέληφα, att. εἴληφα	ἔλαβον à λήβω	
λανθάνω	λήσομαι	λέληθα & λέλησμαι	ἔλαθον à λήθω	
μανθάνω	μαθήσομαι	μεμάθηκα	ἔμαθον à μαθέω	
πυνθάνομαι	πεύσομαι	πέπυσμαι	ἐπευθόμην	
τυγχάνω	τεύξομαι	τετύχηκα	ἔτυχον à τεύχω	
φθάνω	φθάσω à φθάω	ἔφθακα	ἔφθην à φθῆμι	aor. α. ἔφθασα, part. φθάς.

Δ. *Quomodo formant futurum verba in σκω, quæ per ι præſentis geminant initiam?*

Μ. Formant futurum illa quaſi à verbis in όω, primam tamẽ præſentis ſyllabam reijciendo: vt βιβρώσκω, fut. βρώσω, rodo, rodam, τιτρώσκω, τρώσω, vulnero, vulnerabo.

Δ. *Quomodo formabunt ſua tempora reliqua verba, quæ in σκω deſinunt?*

Μ. Eodem prorſus modo, ac ſi in ω purum finirentur: vt

γηράσκω { futur. { γηράσω ſeu γηράσομαι } quaſi a { γηράω ſeneſco.
ἱλάσκομαι { futur. { ἱλάσομαι } quaſi a { ἱλάω placo.

Δ. *Nulla excipiuntur quæ non deducunt ſua tempora, perinde ac ſi in ω purum deſinerent?*

Μ. Maximè ſunt octo, hoc modo tempora formantia.

Præſ.

Præſ.	Fut.	Perfect.	Aoriſt.β.	Aor.α.	Infin.	Part.
ἁλίσκομαι capior.	ἁλώσομαι	ἥλωκα ἑάλωκα paſs. ἑάλωμαι	ἥλων & ἑάλων ab ἁλόω		ἁλῶναι	ἁλοὺς ab ἅλωμι
γινώσκω cognoſco	γνώσομαι	ἔγνωκα	ἔγνων			γνοὺς à γνῶμι
διδάσκω doceo.	διδάξω			ἐδίδαξα à διδάχω		
διδράσκω fugio.	δρᾶσομαι à δίδρᾱκα			δίδρᾱκα		
εὑρίσκω inuenio.	εὑρήσω	ἕυρηκα καὶ ἕυρημαι: vndè εὑρέθην	ἕυρον			
θνήσκω morior.	θανοῦμαι	τέθνηκα à θνάω med. τέθναα	ἔθανον		τεθνᾶναι	τεθνεὼς
χάσκω aperio.	χανοῦμαι	med. κέχηνα	ἔχανον ab inuſitato χάνω			
στερίσκω priuo.	στερήσω, à στερέω					

Δ. *Cùm verba ſic à præſcriptis regulis euarient, vt nullum ferè ſit apud Græcos verbum, quod à ſua origine non deflexerit, atq; ἀνομαλίαν receperit: cupio vt tu breuiſſimè iuxta, atq; clariſſimè plurima (nam omnia non potes) recenſeas & perſequaris: quæ grammaticorum diligentia & labore, in vnum quaſi faſciculum colligantur, & anomala appellantur.*

M. Faciam ac iuxta literarum ſeriem, latè percurram ea quę ſint à Grammaticis breuiter annotata.

De incipientibus ab α.

Ἄγαμαι miror imperf. ἠγάμην, fut. ἀγάσομαι, aor.α. paſsiuus, ἠγάσθην, aor.α. medius, ἠγασάμην part. ἀγασθεὶς ab ἀγάζω ſeu ab ἀγάω, inuſitato.

Ἀγορεύω cõcionor, futur. ἀγορεύσω, aor.α, ἠγόρευσα, perfect. εἴρηκα ab εἴρω dico.

Ἄγω duco, futur. ἄξω imperf. & aoriſt. β. ἦγον, Ioniceὴ ἄγον, è quo

quo illud ſuum ſyllabicum augmentum præponentes, ἄγαγον, deindè & temporali augmẽto adiecto, ἤγαγον fecêre. Hinc imperat. ἄγαγε, optat. ἀγάγοιμι. Subiunct. ἐὰν ἀγάγω, infinit. ἀγαγεῖν, part. ἀγαγών: perfect. actiuum ἦχα, & cum augmento attico, ἤγηχα: deinde ο, per pleonaſmũ interiecto, ἀγήοχα, vndè compoſita εἰσῆχα εἰσαγήοχα introduxi.

Αγνυμι frango, aliud thema ab ἄγω, futur. ἄξω, aoriſt. α, act. ἦξα, & diſſolutione ν in τα, ἔαξα, aor. β, paſſiuus, ἤγην, Ion. ἄγην, att. ἐάγλω, compoſ. κατεάγλω, perfect. medium ἦγα, Io. ἄγα, attice ἔαγα, vndè compoſita κατέαγα perfregi: ſubiunct ἐὰν κατεάγω, infinit. κατεαγέναι.

Αδω cano, futur. ᾄσω, aoriſt. α, ἦσα.

Αδω placeo, præter. medium ἧδα, Ion. ᾄδα, att. ἔαδα, particip. ἐαδώς.

Αζω ſicco, primitiuum eſt ἄω, cuius imperf. ſine augmento eſt ἄον, aor. α, ἆσα & ἄασα, aor. α, paſſiuus ſine augmento eſt ἄδλω, & per protheſin ἀάδλω, aor. α, med. ἀασάμλω.

Αιρέω, αἱρῶ capio, futur. αἱρήσω, perfect. ἥρηκα, aor. β, εἷλον, vndè eſt ἑιλόμλω ab ἕλω, mutuò ſe iuuant αἱρῶ & ἕλω, particip. ἡρηκώς.

Αιρέομαι, αἱρῶμαι eligo, fut. medium αἱρήσομαι, perfectum paſſiuum ἥρημαι, aor. α, paſs. ἡρέθλω pro ἡρήθλω ab ἥρημαι, vndè futur. α, paſſiuum αἱρεθήσομαι, aoriſt. β, med. ἑιλόμλω ab ἕλομαι.

Αιδάνομαι ſentio, futur. αἰδήσομαι, perfe. ἧδημαι, aor. β, med. ἠδόμλω, optat. ἠδοίμλω, οῖο, οιτο. ſubiunct. ἐὰν αἴδωμαι, infin. αἴδεσθαι, ab αἰδέομαι, vt ſuprà.

Ακάχημαι triſtor, ab ἀκαχέω, ἀκάχημι, paſs. ἀκάχημαι, quia Æoles penultimam non corripiunt: part. ἀκαχήμλων, & per ſyn. ἀκάχμλων, aor. α, medius ἀκαχησάμλω.

Αλάλημαι erro, ab ἀλάω, ἄλημι, ἄλημαι, & reduplicatione ἀλάλημαι.

Αλαλύκτημαι turbor, ab ἀλυκτέω, ἀλύκτημαι, & reduplicatione ἀλαλύκτημαι.

Hæc tria possunt esse præterita sic:
- ἀκαχέω, ἤκάχηκα. ἠκάχημαι, & correp. ἀκάχημαι.
- ἀλάω, ἤλημαι, & correptione ἀλάλημαι.
- ἀλυκτέω, ἠλύκτηκα, ἠλύκτημαι, atticè ἀλαλύκτημαι, & correptione ἀλαλύκτημαι.

Αλείφω opitulor, futur. ἀλῐ́ψω ab ἀλῐ́φω. à quo deindè alia fiunt tempora, aorist. α. infinit. ἀλῐ́ψασθαι, & per syncopen ἀλῐ́ψασθαι.

Αλόω capio inusitatum, futur. ἁλώσω, aorist. α, ἧλωσα, perfect. ἧλωκα, Ion. ἅλωκα, att. ἑάλωκα, pluſquam. ἡλώκειν, ἑαλώκειν, particip. ὁ ἡλωκώς & ἑαλωκώς, ἑαλωκυῖα, infin. ἑαλωκέναι, perf. paſs. ἧλωμαι & ἑάλωμαι, à quo verbalia ἅλωσις, ἁλωτός: ab ἁλόω fit ἅλωμι, imperfect. & aor. β, ἧλων & ἑάλων, ως, ω, &c. pro quo ἁλίσκομαι eſt in vſu.

Αμφιέννυμι, ἀμφίημι & ἀμφίεμαι induo, futur. α. ἀμφιέσω, perf. paſſiuum ἠμφίεσμαι ab ἀμφιέω. vndè verbalia ἀμφίεσμα, ἀμφίεσις veſtimentum, particip. ἠμφιεσμένος, aor. α, med. ἠμφιεσάμην, particip. ἀμφιεσάμενος.

Αναλίσκω & ἀναλίσκομαι conſumo, futur. ἀναλώσω, aor. α, ἀνήλωσα, Ioni. ἀνάλωσα, particip. ἀναλώσας, infinit. ἀναλῶσαι, perfect. ἀνήλωκα, commun. ἀνάλωκα, Ion. ἀνάλωκα Atticè: perfect. paſſiuum ἀνήλωμαι, ἀνάλωμαι, ἀνάλωμαι, vndè verbalia ἀνάλωμα ſumptus, & ἀνάλωτος inexpugnabilis, infi. ἀνηλῶσθαι ab ἀναλόω inuſitato.

Ανοίγω aperio, futur. ἀνοίξω, aoriſt. α. ἤνοιξα, att. ἀνέωξα, poët. ἀνῴξα, perfect. medium, ἀνέωγα, præt. paſsiuum, ἀνέῳγμαι vel ἀνῴγμαι, part. ἀνεῳγμένος, aor. α. ἀνοίχθην, ἀνεῴχθην ab οἴγω inuſitato, cum augmento atticè.

Απαυράω, ῶ, fruor, priuo. aor. α. ἀπῆυρα & ἀπαῦρα, fut. ἀπαυρήσω, perfect. ἀπήυρηκα.

Απαναίνομαι recuſo, aor. α. ἀπηνηνάμην.

Απόσκλε-

Ἀπίσκλληκα indurui, ἀπεσκληκώς tabidus, ἀπεσκληκέναι obriguiſſe, perfecta ſunt ab ἀποσκλάω inuſitato: optat. ἀποσκλαίη ab ἀποσκλημι.

Ἀποσ͵ράσκω fugio, fut. ἀποσ͵ράσω, aor. α, ἀπέσ͵ρασα, et per apocopen ἀπέσ͵ρα: hinc participium ἀποσ͵ράς ab ἀποσ͵ράω. Malunt alij à σ͵ράω fieri σ͵ρῆμι, vnde aor. ἔσ͵ρην ἔσ͵ρης ἔσ͵ρη, quod ε in α mutato, ἔσ͵ραν ἔσ͵ρας ἔσ͵ρα gignit. Vtrumq; probabile, tertia plur. ſiue ea fuerit ἔσ͵ρησαν ſiue ἔσ͵ρασαν per ſyncopen facit ἔσ͵ραν, vndé ἀπέσ͵ραν σ͵ιέσ͵ραν.

Ἀποσ͵εικνύω demonſtro, fut. ἀποσ͵είξω.

Ἀποκλαίω defleo, fut. ἀποκλαύσα.

Ἀπολέω, ἀπόλλύω, ἀπόλλυμι perdo, fut. ἀπολῶ, ab ἀπόλω, et ἀπολέσω, pręteritū actiuū ἀπώλεκα, att. ἀπολώλεκα, pręt. med. ἄπωλα vel ἀπόλωλα, att. aor. β. ἀπωλόμην à verbo inuſitato ἀπόλλω.

Ἀποσβεννύω extinguo, futur. ἀποσβέσω, aoriſt. β. ἀπέσβλω ab ἀπεσβέω.

Ἀποτέμνω abſcindo, futur. ἀποτεμῶ, καὶ ἀποτεμέσω, aoriſt. β. ἀπέτεμον.

Ἀρέσκω et ἀρέσκομαι placeo, fut. ἀρέσω et ἀρέσομαι ab antiquo ἀρέω, perfect ηρεκα, paſs. ἤρεσμαι, aor. α. ἠρέσθην.

Ἅπτω contemno, futur. ἀπτέω.

Ἄχω inuſitatum lędo, ab ἀχέω, med. ἄχομαι, perf. ἧχα, ἧχας, atticè additur ν, ηχν, per ἀναδίπλωσιν, ἤηχα χν, futur. ἀχήσω.

De anomalis incipientibus à Β.

Βαίνω vado, imperfect. ἔβαινον, fut. βήσω & βήσομαι, præt βέβηκα à βάω, aor. β. ἔβλω à βῆμι, præt. med. βέβαα, vnde βέβαμεν pro βεβάαμεν iuimus, part. βεβαώς & βεβώς imper. aor. β, βῆθι βήτω & βᾶ, vndè compoſita καταβῆθι, ἀνάβῆθι & καταβᾶ ἀνάβα, à καταβῆμι καταβαίνω deſcendo: ἀναβῆμι ἀναβαίνω aſcen-

ræ ascendo, optat. βαίην, ης, η, infin. βῆναι, doricè βήμεναι, particip. βάς, βάντος, composita καταβάς, ἀναβάς.

Βάλλω iacio, imperfect. ἔβαλλον, fut. β, βαλῶ, aor. β, ἔβαλον, præt. βέβληκα pro βεβάληκα per syncopen: passiuum, βέβλημαι, pro βεβάλημαι à βαλέω. alij verò à βλέω formari volunt: quod verbum vetus βαλέω, in omnibus ferè temporibus patitur syncopen.

Βιβρώσκω per reduplicationem, siue βρώσκω edo, futur. βρώσω à βρόω, perfect. act. βέβρωκα, medium βέβρωθα, quasi à βρώθομαι, pass. præt. βέβρωμαι, vndè verbalia βρῶμα, βρῶσις & βρωτός.

Βιόω viuo, futur. βιώσω, aor. α, ἐβίωσα, perfect. βεβίωκα, pass. βεβίομαι, particip. βεβιώμενος, futur. α, med. βιώσομαι, aor. α, ἐβιωσάμην, infinit. βιῶσασθαι: aoriſt. β, indicat. ἐβίων. imperat. βίωθι, βιώτω, optat. βιοίην, atticè βιώην, infinit. βιῶναι à εἰῶμι, particip. βιούς, οντος.

Βούλομαι, βούλη volo, futur. α, med. βουλήσομαι, perfect. βεβούλημαι, pluſquamperfect. ἐβεβουλήμην, aor. α, ἐβουλήθην, atticè ἠβουλήθην, ab abſoleto & inuſitato βούλομαι. Innumera enim barytona à circumflexis naſcuntur, ideò tempora quoque indè naſcuntur. verbalia ſunt βούλημα & βούλησις à βεβούλημαι, σαι, &c.

De incipientibus

à, γ.

Γαμέω nubo, vxorem duco, futu. γαμήσω, aor. α. ἔγημα, quasi à γάμω abſoleto ſeu γήμω, cuius participium eſt γήμας qui duxit vxorem, aor, α. medius ἐγγυάμην, infin. γήμασθαι, aor. α indicatiui ἐγάμησα, infinit. γαμῆσαι vxorem ducere: participium γαμήσας, perfe. γεγάμηκα, pluſquam. ἐγεγαμήκειν, infinit. γεγαμηκέναι, part, γεγαμηκώς, perfe. paſſiuum γεγάμημαι, part. γεγαμημένη nupta, aor. α. ἐγαμήθην, vndè particip. fœmininum γαμηθεῖσα nupta vxor, vir γαμεῖ, fœmina γαμεῖται,

γαμεῖται nubit.fœmina viro ἐγήματο: ἐκγαμίζειν collocare, deſpondere.

γίνομαι γένομαι, & γίγνομαι fio,gignor, ſum, fut.α. med: γενήσομαι, prȩt.γεγένημαι, aor.α.ἐγενήθην, fut.α.indicat. γενηθήσομαι, aor.α.medius ἐγεννησάμην, & ἐγενάμην, aor.β, ἐγενόμην à γενάομαι, præt. med. γέγονα à γείνω, pluſquamp. ἐγεγόνειν, futur.β. med. γενοῦμαι à γίνομαι: dicitur etiam γεννάω per νν: vndè aor.α. ἐγέννησα, med. ἐγεννησάμην: tertia perſona ἐγεννήσατο,per Sync.ἐγέναστο, Ion.γέννατο: vt etiam γένατο pro ἐγένατο,ab ἐγενάμην.

γηθέω καὶ γήθω, gaudeo, fut.γήσω καὶ γηθήσω,perf.med. γέγηθα.

γρηγορέω vigilo,futur.γρηγορήσω, perfect. med. ἐγρήγορα pluſquamperf.ἐγρηγόρειν.

De anomalis incipientibus à Δ.

Δαίω ſcio,diuido, depaſcor, futur. δαΐξω & δαίσω, à δαΐζω, & δαήσω à δάω,præt.δέδᾰηκα, paſſ.δέδαημαι, & δέδασμαι,à δάζομαι, aor.α. ἐδάησα, aoriſt.β.ἔδαλον, ab inuſitato δαῶ,quod facit aoriſtum β. act.ἔδαον,perfectum medium δέδηα,infinit.δαῆναι, atticè δαήμεναι.

Δαμάω δαμῶ domo,aor.β.ἔδαμον.pf.δέδᾰμηκα paſſ.δέδαμημαι p ſync.δέδμημαι:vndè verbalia δμῆσις domitio,δμήτειρα domitrix,Cereris epithetō:pluſquāp.ἐδεδμήμην,ησο,ητο, Ionicè δέδμητο.frequens verbū eſt δαμάζω, cuius fut. eſt δαμάσω,aor.α.ἐδάμασα,infinit.δαμάσαι,perfect.paſsiuum δεδάμασμαι, vndè verbalia δάμασις domitio, aor.α. ἐδαμάσθην,aor.β.paſſ.ἐδάμην.

Δείδω timeo,poëticum:futur.δείσω,præter.δέδοικα, med.δέδιοικα,pro δεδοίδᾰα, ob turpem atq; inconcinnum ſonum trium δ concurrentium:Ion.δέδια, tollendo conſonantē præteriti Ionicè,& corripiendo penultimam,δέδοικα δέδια: imperat.aoriſt,α. δείδιθι & δήδιθι time, pro δεδίηθι à

δεδίημαι, territo seu territor, quod facit futur. δεδιήσομαι, aoriſt. α. paſsiuum, ἐδεδίσθην: imper. δεδίηθι per ſyncop. δέδιθι.

Δέομαι rogo, fut. med. δεήσομαι, perfect. δεδέημαι, aor. α. ἐδεήθην à δέομαι, futur. α. δεηθήσομαι, aor. α. ἐδεησάμην, infinit. δεῆσθαι, δεῖσθαι.

Δέω ligo, fut. δήσω & δήσω, aor. α, ἔδησα, infin, δῆσαι, perfect. δέδεκα, paſsiuum δέδεμαι, olim δέδεσμαι, infinitiuus δέδεσθαι, participium δεδεμένος, aoriſt. ἐδέθην, futur. α. δεθήσομαι, paulop. δεδήσομαι, futur. α. med. δήσομαι, aor. α. ἐδησάμην, ſed ex hiſce temporibus, quędam modò per ε modò per η ſcribi reperiuntur, verbalia ſunt δέσμα, δέσμος.

Δέχομαι accipio, futur. δέξομαι, perfect. δέδεγμαι, aor. α. med. ἐδεξάμην.

Δοκέω δοκῶ appareo, puto, videor, futur. δόξω, & quod vſitatius eſt δόξω, ab antiquo δόκω: aor. α. ἔδοξα, vel ἐδόκησα, perfect. δεδόκηκα, paſſ. δέδογμαι, vndè verbalia δόγμα & δόξα opinio, infinitiuus, δεδόχθαι, apud Demoſthenem.

Δραμέω, curro, futur. δραμήσω, perfect. δεδράμηκα, paſsiuum δεδράμημαι, vndè δρόμημα curſus. futur. β. δραμοῦμαι à δρέμω, aor β. ἔδραμον, part. δραμών, fut. β. med. δραμοῦμαι, pro quo τρέχω, eſt in vſu.

Δράω δρῶ facio, futur. δράσω, aor. α. ἔδρασα, perfect. δέδρακα, participium δεδρακώς, perfect. paſsiuum δέδραμαι, vndè verbalia δράμα actus fabularum, δράσις: & δέδρασμαι, vndè δρασμός.

Δύναμαι, σαι, & δύνη per contractionem, ſecundæ coniugationis in μι à δύνημι poſſum, quod à δυνάω formatur: imperf. ἐδυνάμην, atticè ἠδυνάμην, perfect. paſsiuum, δεδύνημαι, aor. α. ἐδυνήθην, & atticè ἠδυνήθην, futur. α. δυνηθήσομαι, futur. α. medium, δυνήσομαι, aor. α. paſsiuus ἀδυνάσθην, à δυνάζω, abſoleto, non à δύναμαι (quod quidam putant) deducitur.

Δύνω,

Δύνω, vel δύω, ſubeo, ſubſido, fut. δύσω, aor. β. ἔδυν, vndè ἀνέδυν, & κατέδυν, part. δύς, δύντος, à δύμι: aor. α. ἔδυσα, imper. δῦσι ἔτω, & dor. δῦσον άτω, part. δύσας, αντος, perf. δέδυκα, part. δεδυκώς, paſſ. δέδυμαι, part. δεδυμένος, aor. α. ἐδύθην, futur. α. med δύσομαι, aor. α. ἐδυσάμην.

De incipientibus ab ε.

Εαω, ἐῶ, ſino, fut. ἐάσω, perf. εἷακα, aor. α. εἷασα, imperat. ἔα, ἔατε, aor. β. ἔασον, infinit. ἐάειν, ἐᾶν.

Εγγυάομαι, ῶμαι, deſpondeo, imperfect. ἠγγυαόμην, ώμην, perfect. ἐγγεγύημαι, aor. α. medius, ἐνεγυησάμην, ſpopondi, infinit. ἐγγυήσασθαι. Legendus eſt Budæus pro hoc verbo in ſuis commentarijs.

Εγγυάω, ῶ, polliceor, fut. ἐγγυήσω, aor. α, ἠγγύησα, Ion. ἐνεγύησα, infinit. ἐγγυῆσαι, perfect. ἐγγεγύηκα, augmento intrinſecus aſſumpto, pro ἐγγύηκα.

Εγείρω excito, fut. ἐγερῶ, aor. α. ἤγειρα, præter. paſsiuum, ἐγήγερμαι excitatus ſum, atticè pro ἤγερμαι, aoriſt. α. ἐγέρθην ſine augmento.

Εδω edo, perf. ἔδηκα, atticè geminato augmento, ἐδήδηκα, & δ interpoſito ἐδεδήδηκα vel ἐδεδήλοκα, att. præter. med. ἐδήδοκα, fut. β. med. ἔδομαι pro ἐδοῦμαι, vndè compoſ. κατέδομαι. vſitatius verbum eſt ἐδάω, imperf. ἤδαον. vndè compoſita κατηδάω, inuenitur etiam ἔδαω, apud Homer. paſsium ἐδάομαι, imperf. ἐδαόμην.

Εζω ſisto, pono, fut. ἕσω, aor. α, ἕσα, perf. ἕκα, paſſ. ἕσμαι, pluſquamp. ἕσμην.

Εθέλω volo, fut. ἐθελήσω, aor. ἠθέλησα ab ἐθελέω.

Εθίζω aſſuefacio, fut. ἐθίσω, aor. α. ἔθισα, perf. ἔθικα, paſſ. ἐθίζομαι imper. ἐθιζόμην, perfect. ἔθισμαι, aor. ἐθίσθην.

Εθω, perfect. med. ἔωθα, att. ἴωθα, & εἴωθα, ſolitus ſum.

Εἰδω ſcio, video, futur. εἴσω, εἴσομαι καὶ εἰδήσω: aoriſtus α. ἔδησα,

ἴσμεναι inf. εἰσμεναι, aor. β. ἔσμεν, poët. ἴσμεν, ſine ε: id quod in cæteris modis perdurat, cuius prima pluralis ἴσμομεν, & per ſyncop. ἴσμεν, impera. ἴσθι, optat. ἴσμοιμι, ſub. ἐὰν ἴσμω, inf. ἰσμεῖν, att. dor. ἰσμέμεναι, Ion. ἴσμεμεν, & per ſync. ἴσμεν, part. ἴσμων perf. med. οἶσμα & δα addita, οἶσμαδα, æol. vndè p ſync. οἶδα, pluſq. ἤσμεν, att. ἤσμεν, inf. εἰσμέναι, part. εἰσμώς, paſſ. præſens ἴσμομαι, futur. ἴσομαι, aor. β. paſsiuus ἴσθην, vndè opt. εἰσθείην, aor. α. med. εἰσάμην, aor. β. εἰδόμην.

Εἶπα dixi aor. α. & εἶπον, aoriſt. β. ab inuſitato ἔπω, impera. aor. α. εἶπον ἄτω, aor. β. εἶπε, optat. εἴποιμι, ſubiunct. ἐὰν εἴπω, inf. εἰπεῖν, part. εἰπάς.

Ελπω ſpero antiquum, pro quo ἐλπίζω, fut. ἐλπίσω, att. ἐλπιῶ, aor. ἤλπισα, perfect. ἤλπικα, perf. med. ἤλπα, & ὄλπα, att. ἔολπα & ἔωλπα, pluſquamp. ἐώλπειν.

Ελάυνω impello, ago, abigo, fut. ἐλάσω ab ἐλάω, aor. α. ἤλασα, ſine augmento, ἔλασα, ας, ε, irrui, penetraui. Ion. ἐλάσασκε conturbauit, ſed in imperf. ἐλάσκον: tertia perſona plur. aoriſti ἤλασαν ſine augmẽto ἔλασαν, per ſyncop. ἔλσαν abegerunt: ſic in infinitiuo ἔλσαι pro ἐλάσαι, & pleonaſmo τοῦ ε, ἐέλσαι, dicitur & ἐλλάσαι geminato λ, part. ἐλάσας, in ſubiunct. ἐλάσω, aor. α. med. ἠλασάμην, infin. ἐλάσασθαι abegiſſe: part. ἐλασάμενος, & poët. geminato σ ἐλασσάμενος qui abegit. perfect. indicatiui ἤλακα, att. ἐλήλακα expuli, pluſquamp. ἐληλάκειν, part. ἐληλακώς, perf. paſſ. ἤλαμαι, att. ἐλήλαμαι, vndè aor. α. ἠλάθην eiectus ſum, part. ἐλαθείς, pluſq. ἐληλάμην & ἠληλάμην cum temporali augmento.

Επαινέω laudo, fut. ἐπαινέσω, perfect. ἐπήνεκα, aor. α ἐπήνεσα.

Εργάζομαι operor, perf. paſſ. εἴργασμαι, part. εἰργασμένος, aor. α. εἰργάσθην, futur. α. med. ἐργάσομαι, aor. α. εἰργασάμην, opt. εἰργασαίμην.

Εργω facio, præt. med ὄργα, & ἔοργα, pluſquamp. ἐώργειν.

Ερδω facio, fut. ἔρξω, ab ἔργω.

Ερέω abſoletum præcipio, dico, futur. ἐρῶ & ἐρέσω, imperfect. εἶρον, optat. ἐροίην, infinit. ἔρειν, perf. εἴρηκα, infin. εἰρηκέναι, paſſ.

pass. ἐῤῥήμαι, vndè verbale ῥῆμα, aor. α, pass. ἐῤῥήθην, part. ῥηθείς, pro quo est ἀγορεύω in vsu.

Ερομαι quæro, interrogo. futur. ἐρήσομαι ab ἐρέομαι, aor. β, ἠρόμην sed εἰρόμην ab εἴρομαι, perfe. εἴρημαι, pluſquam. εἰρήμην, infinit. εἰρῆσθαι, paulò poſt, εἰρήσομαι.

Ερχομαι venio, futur. α, med. ἐλεύσομαι à verbo ἐλεύθω, perfect. med. ἦλυθα, att. ἐλήλυθα, aor. β. ἦλυθον, per ſyncopen ἦλθον, vndè imper. ἔλθε, ἔτω, optat. ἔλθοιμι, ſubiunct. ἔλθω, infinit. ἐλθεῖν, dor. ἐλθην, att. ἐλθέμεναι, part. ἐλθων, perf. pass. ἐλεύσομαι, vndè verbale ἔλευσις aduentus, aor. α, ἐλευσάμην.

Εχω habeo, fut. ἕξω & σχήσω à σχέω, perfect, ἔσχηκα, aor. β. ἔσχον ab inuſitato σχέω, imperf. & aor. ε. quorundam ſententia εἶσχον. pass. ἔσχομαι, imper. & aor. β, σχόμην, compoſitū ἀνέσχόμην, att. ἀνεσχόμην, futur. α, med. ἕξομαι, perfect. ἔσχημαι, vndè σχῆμα figura, & σχῆσις habitus, aor. α, ἐσχέθην. præt. eſſe poteſt, ἔγμαι ab actiuo ἔσχα, vndè verb. ἕξις, à ſecunda ἕξαι, aor. β, ἔσχον, impera. σχὲς à σχῆμι.

De anomalis incipientibus à ζ.

Ζευγνύω & ζεύγνυμι iungo, futur. ζεύξω à ζεύγω, cuius aor. α. eſt ἔζευξα, perfect. ἔζευχα, paſſiuum ἐζεύγμην, ξαι, parti. ἐζευγμένος, vndè verbalia ζεῦγμα & ζεῦξις, iugatio, iugum.

Ζάω, ζῶ viuo, tertia ſingul. ζῇ pro ζᾷ, imperf. ἔζαον, ἔζων, infinit. ζῆν pro ζᾶν, doricè, fut. ζήσω, aor. α, ἔζησα, comp. ἀνέζησα, futur. α medium ζήσομαι.

Ζωννύω ζώννυμι cingo, fut. ζώσω ab antiquo ζώω, cuius perf. eſt ἔζωκα, aor. α, ἔζωσα, perfect. paſſiuum ἔζωμαι & ἔζωσμαι, vndè verbale ζῶμα cingulum, futur. α. med. ζώσομαι, aor. α. ἐζωσάμην, infin. ζῶσαι.

De anomalis incipientibus ab η.

Ηδομαι lætor, fut. ἥσομαι, perfect. ἧσμαι lætatus ſum, aor. α. ἥδθην, vndè fut. α. ἡδηθήσομαι lætabor, med. ἡσάμην, & optat. ἡδαίμην, infin. ἡδῆναι, part. ἡδείς, delectatus, gauiſus.

Ημύω inclino, fut. ἡμύσω.

De anomalis incipientibus à θ.

Θάπτω ſepelio, futur. θάψω, aoriſt. α. ἔθαψα, infinit. θάψαι, perf. τέταφα, paſs. τέθαμμαι, ψαι, πται, aoriſt. β, ἐτάφην à τάφω, futur. α. ταφθήσομαι, paulo poſt. τεθάψομαι, fut. α. med. θάψομαι, aor. α, ἐθαψάμην.

Θέλω volo, futur. θελήσω à θελέω, aoriſt. α, ἐθέλησα, att. ἠθέλησα, quod ab ἐλιθέω, naſci poteſt: vndè & ἐθελήσω, perfect. paſs. τεθέλημαι, σαι, ται, vndè verbalia θέλημα & θέλησις, voluntas.

De anomalis incipientibus ab ι.

Ικνῶμαι venio, futur. ἵξομαι, præt. paſs. ἷγμαι, vndè compoſita ἀφῖγμαι, infin. ἷχθαι, compoſita ἀφῖχθαι, aor. β. ἰκόμην, cõpoſit. ἀφικόμην ab ἵκομαι, quod non eſt in vſu, optatiuus ἱκοίμην.

Ιλάσκομαι placo, futur, med. ἱλάσομαι ab ἱλάω, perfect. paſs. ἵλασμαι, vndè verbalia ἵλασμος propitiatio, ἱλαστήριον propitiatorium, aor. α. ἱλάσθην, futur. α, ἱλασθήσομαι, aor. α, med. ἱλασάμην, part. ἱλασάμενος.

Ιπταμαι volo, fut. πτήσομαι, aor. β, ἔπτην, med. ἐπτάμην & ἱπταμην, part. πτάμενος, infinit. πτάσθαι, πτῆσθαι, præt. paſs. πεπταμαι à πτάω, πτέω, πτῆμι, ἵπτημι, ſic compoſita ἀφίπταμαι euolo, καθίπταμαι deuolo.

ἰσίαω

ἰστέον ſciendum, ab εἴδω, præter. paſs. εἶσμαι, εἶσαι, εἶσαι, verbale εἰστέον ab ἰστέον dicitur, reiecto ε: vt ἱμάτιον ſine diphthongo cùm tamen fiat ab εἷμα, εἵματος, veſtis.

Ἰτέον & pleonaſmo ἰτητέον eundum. ab εἶμι vado, præt. acti. eſſet εἶκα, paſſiuum εἶμαι, εἶσαι, εἶται. vndè εἰτέον, & ε ablato ἰτέον.

De anomalis incipientibus à κ.

Κάθεζομαι ſedeo, fut. β. med. καθεδοῦμαι.

Καθαιρέω euerto, aor. β. καθεῖλον à καθέλω.

Καθαίρω purgo, aor. α. ἐκάθηρα.

Καίω vel κάω inflammo, vro, futur. καύσω, aoriſt. β. paſsiuus ἐκάλω à καίω, aor. α. ἐκαύσα, perfect. κέκαυκα, paſsi. κέκαυμαι, aor. α. ἐκαύθην, futur. α. καυθήσομαι, futur. β. act. καῶ, aoriſt. β, ἔκαον, perf. med. ἔκμαι, vti à φαίνω, πέφμαι.

Καλέω voco, fut. καλέσω, καλῶ, perfect, κέκληκα, ſynco. pro κεκάληκα, paſs. κέκλημαι, κέκλησαι pro κεκάλημαι, vndè à ſecunda cum præpoſitione ἐκ, reiecto aug. fit verbale ἐκκλησία, eccleſia, conuocatio, cœtus, ſic à tertia perſona κέκληται, ducuntur κλητέος vocandus, & κλητός vocatus, vndè rurſus poſſeſſiuum κλητικός vocatiuus.

Κάμνω laboro, perf. κέκμηκα pro κεκάμηκα à καμέω, per ſynco. fut. β, καμῶ, aor. β. ἔκαμον, part. καμών, perf. paſſ. κεκάμημαι, aor. α. ἐκαμήθην, fut. α. καμηθήσομαι paul. poſt. κεκαμοῦμαι, futur. α. med. καμοῦμαι.

Κείρω tondeo, fut, κερῶ, aor. α. ἔκειρα, perf. κέκαρκα.

Κεραννύω καὶ κεράννυμι miſceo, futur. κεράσω, & ſync. τῷ ε, κρᾶσω, aor. α. ἐκέρασα, perfect. κέκρακα, per ſync. præt. paſs. κεκέραμαι & κέκραμαι, σαι, ται, ab inuſitato κεράω: vndè verbalia κρᾶμα temperatura, κρᾶσις mixtio, tẽperies, ἀκρασία incontinentia, ἄκρατος purus, ab omni mixtura ſecretus: inuenitur & κεκέρασμαι, Apoc. 14, inſin. κεκρᾶσθαι.

κλάζω clango, futur. κλάγξω à κλάγγω, aor. α, ἔκλαγξα, perf. κέκληχα, aor. β, ἔκλαγον, præt. med. κέκληγα à κλήγω, vel κλάζομαι, κεκλήγοντες, Æol. pro κεκληγότες.

Κλάω vel κλάω fleo, futur, κλαύσω à κλαύω, & κλαιήσω à κλαιέω, inusitato, aor. α, ἔκλαυσα, perfect. κέκλαυκα, pass. κέκλαυμαι, vndè κλαῦμα, & inserto θ, κλαυθμός, ploratus, fletus, aor. α, ἐκλαύθην, futur. κλαυθήσομαι, fut. α, med. κλαύσομαι.

Κλῦμι à κλύω audio, futur. κλύσω, perf. κέκλυκα, aor. α, ἔκλυσα, imperf. & aor. β, ἔκλυον, impera. κλῦθι, part. κλύς, κλύντος, pass. κλύμαι, imperf. ἐκλύμην, part. κλύμενος.

Κορεννύω & κορέννυμι saturo, futur. κορέσω & κορήσω, aor. α, ἐκόρεσα, perfect. κεκόρηκα à κορέω, perfect. pass. κεκόρημαι, perfe. med. κέκορα, vndè verbale κόρος, satietas, aor. α, med. ἐκορεσάμην, part. κορεσάμενος, & cum perfecti augmento, apud Hesiodum, κεκορεσσάμενος, poëticè.

Κράζω clamo, fut. κράξω, perfect. κέκραχα, aor. α, ἔκραξα, att. ἐκέκραξα, non (vt quidam putant) κεκράξω aut κεκράγω, fut. β, κραγῶ, aor. β, ἔκραγον, perf. pass. κέκραγμαι, paulo post fut. κεκράξομαι, perf. med. κέκραγα, fut. α, κράξομαι.

Κρεμάζω pendeo, fut. κρεμάσω à κρεμάω, aor. α, ἐκρέμασα, fut. β, κρεμῶ, perf. κεκρέμακα, pass. κεκρέμασμαι, aor. α, ἐκρεμάσθην, fut. α, κρεμασθήσομαι: à κρεμάω fit κρέμημι inusitatum, vndè pass. κρέμαμαι, med. fut. α, κρεμάσομαι.

Κρύπτω abscondo, futur. κρύψω, aor. α, ἔκρυψα, fut. β, κρυβῶ, aor. β, ἔκρυβον, perfect. κέκρυφα, pass. κέκρυμμαι, aor. α, ἐκρύφθην, fut. α, κρυφθήσομαι, aor. β, ἐκρύβην, part. κρυβείς, infin. κρυβῆναι, futur. β, κρυβήσομαι, paulò post. κεκρύψομαι, fut. α, κρύψομαι, fut. β, κρυβῶμαι, aor. α, ἐκρυψάμην, aor. β, ἐκρυβόμην, omnia ab antiquo κρύβω.

Κύρω sum, fut. κύρσω, aor. α, ἔκυρσα, part. κύρσας, Æolica sunt, & apud Homerum cæteroscp probatos authores passim obuia: est quocp κυρέω, fut. κυρήσω, aor. α. ἐκύρησα, infin. κυρῆσαι, apud Euripidem in Hecuba.

De

De incipientibus à λ.

Δε λαυβάνω, λαγχάνω, λαμβάνω ſuprà diximus.
λείπω linquo, fut. λείψω, aor. α. ἔλειψα, aor. β. ἔλιπον.

De incipientibus à μ.

Μαίνομαι, inſanio, fut. μανοῦμαι, perf. med. μέμηνα, aor. β. ἐμάνην.

Μάχομαι pugno, imp. ἐμαχόμην, perf. μεμάχεσμαι, futur. α. med. μαχέσομαι & μαχήσομαι, aor. α, ἐμαχεσάμην, aor. β, ἐμαχόμην, fut. β. μαχοῦμαι, ab antiquo μαχέομαι.

Μάω curo, inuſitatum, à quo fit μέμηκα, perf. comm. Io. μέμαα, vndè participium μεμαώς, genit. μεμαότος.

Μείρω diuido, fut. μερῶ, præt. med. μέμορα & μέμοιρα, poët. ἔμμορα per metatheſin: perf. act. μέμαρκα, vndè paſsiuũ μέμαρμαι, aor. ἔμαρκα & ἔμαρμαι.

Μέλομαι & μέλω curo, fut. μελήσω, præ. med. μέμηλα, pro μέμελα ab actiuo μεμέληκα, pluſq. ἐμεμήλειν à μελέω, part. μεμηλώς, aor. α, ἐμέλησα, quorum tertiæ perſonæ ſunt in vſu.

Μένω maneo, futur. μενῶ, aor. α, ἔμεινα, perf. μεμένηκα, ab antiquo μενέω. imper. & ao. β, ἔμενον, perf. mediũ μέμονα, pluſq. ἐμεμόνειν, vndè verbalia μόνη, manſio, & μόνιμος fixus, ſtabilis, aor. α, med. ἐμεινάμην.

Μιγνύω, μίγνυμι miſceo, fut. μίξω, aor. α, ἔμιξα, prçt. μέμιχα, à μίγω: perfect. paſſ. μέμιγμαι, vndè verbalia μίγμα mixtura, μίξις miſtio, μικτός mixtus: aor. α, ἐμίχθην: aor. β, ἐμίγην, Ion. μίγην, fut. α, indicatiui μιχθήσομαι, fut. β. μιγήσομαι, quod & à μιγέω poteſt deduci: aoriſtus α, medius, ἐμιξάμην, futur. α, μίξομαι.

Μιμνήσκω in memoriam redigo, fut. μνήσω, à μνάω: aor. α, ἔμνησα, compoſ. ἀναμνήσω, ἀνέμνησα ab ἀναμνάω abſoleto: pro quo nunc vſurpatur, ἀναμνήσκω, perf. paſſ. μέμνημαι me-

mini, pluſquam. ἐμεμνήμην, infin. μεμνῆσθαι, aor.α. ἐμνήσθην, pro ἐμνήσθην, fut.α. μνησθήσομαι, ab inuſitato μνάομαι.

Μοργνύω, vndè μόργνυμι abſtergo, fut. μόρξω, aoriſt. α. ἔμορξα, à μόργω abſoleto: perfect. paſſ. μέμοργμαι, verbale ἀπόμοργμα ſigilli impreſsio, aor.α, ἐμόρχθην, fut. α. μορχθήσομαι, futur. α. med. μόρξομαι, aoriſt. α. ἐμορξάμην, infinit. μόρξασθαι.

De incipientibus à μ.

Νέμω diſtribuo, futur. νεμῶ, perfect. νενέμηκα, paſſ. νενέμημαι, aor.α. ἐνεμήθην, part. νεμηθείς, fut.α. νεμηθήσομαι, aoriſt.α, ἔνειμα, infin. νεῖμαι, aoriſt. β. ἔνεμον, perfect. med. νένομα, verbale νομὴ conſuetudo, diſtributio, νομεὺς paſtor, diſtributor, aor.α. med. ἐνειμάμην, inf. νείμασθαι.

Νέω nuo, fut. νύσω, aor.α. ἔνευσα, perf. νένευκα.

De incipientibus à ξ.

Ξαίνω lacero, fut. ξανῶ, lacerabo.

Ξυνίημι intelligo, futur. ξυνήσω, aor.α. ξυνῆκα, ξυνεῖκα, apud poëtas ξυνέηκα, vndè tertia ſing. ξυνέηκε, att. pro συνέηκε, poët. pro συνῆκε, imperat. ξύνες à ξυνῆν, aoriſt. β.

De incipientibus ab o.

Ὀζω oleo, futur. ὀσω, perf. med. ὄδωδα, & att. ὀδώδα olui, pluſq. ὀδώδειν, εις, ει, & att. ὀδώδη, Ion. ablato augmento, ὀδώδη oluerat, inf. ὀδωδέναι, part. ὀδωδώς.

Οἴγω, poëticum aperio, vide ἀνοίγω.

Οἰμάζω gemo, fut. οἰμώξω, aor.α. ὤμωξα.

Οἴομαι,

οιομαι, vel οἶμαι, per Sync. puto, οἴει putas, atticè pro οἴῃ, tertia οἴεται, fut. α. med. οἰήσομαι, imperf. ᾠόμην, vel contract. ᾤμην, ᾤου, ᾤετο quod eſt etiam, aor. β. med. perf. ᾠημαι, vndè verbalia οἴημα, & οἴησις opinio, animi elatio, exiſtimatio ſui: aoriſt. α. ᾠήθην, futur. α. οἰηθήσομαι, infinit. οἰηθῆναι, ab οἰέομαι.

οιχομαι, abeo, pereo, futur. α. οἰχήσομαι ab οἰχέομαι, perf. ᾤχημαι, aor. α. ᾠχήθην, aor. α. med. ᾠχησάμην, imp. & aor. β. med. ᾠχόμην.

ολλύω ſiue ὄλλυμι, perdo, pereo, paſſ. ὄλλυμαι, præt. med. ὤλα, att. ὄλωλα, aor. β, ὤλον, med. ὠλόμην, tertia plur. ὤλοντο, ſine augmento, ὄλοντο perierũt: optat. ὀλοίμην, tertia plur. ὄλοιντο, Ion. ὀλοίατο, ſubiunct. ὄλωμαι.

ολολύζω vlulo, fut. ὀλολύξω.

ομνύω, vel ὄμνυμι iuro, fut. ὀμόσω, ab ὀμόω, aor. α. ὤμοσα, perf. ὤμοκα, att. ὀμώμοκα, futur. α. med. ἐμόσομαι, fut. β, ὀμοῦμαι.

ονημι, ob ὀνέω, iuuo, futur. ὀνήσω, aoriſt. α. ὤνησα, perfect. ὤνηκα, aoriſt. α. med. ὠνησάμην, per ſyncop. ὠνάμην, impera. ὄνησαι fruere: optat. aor. α. med. ὀνησαίμην, per ſyncop. ὀναίμην, iuuarer, ſubiunct. ἐὰν ὄνωμαι, infi. ὀνήσασθαι, per ſyncop. ὄνασθαι, frui, part. ὀνάμενος, qui fructum percepit.

ονόω, inquino, vitupero, fut. ὀνόσω.

οπτάνομαι, & ὄπτομαι, video, fut. ὄψομαι, aor. α. ὤφθην.

οράω cerno, perf. ἑώρακα, imperf. ἑώρων, & att. ἦρον.

ορέω concito, fut. ὀρέσω, aor. α. ὦρσα.

ορω eleuo, moueo, concito, futur. ὀρῶ, æol. ὄρσω interpoſito σ, aor. α. ὦρσα, præt. ὦρα, att. ὄρωρα, impera. ὄρσει, ἐτω, pro ὄρσον, ἔτω, perf. paſſ. ὦρμαι, part. ὠρμένος, imper. ὦρσο, ὤρθω, infin. ὦρθαι, Ion. ὄρσο, & ὄρθαι, aor. β, med. ὠρόμην, & ὠρσάμην, imp. ὄρσευ, Ion. pro ὄρσεο ſurge.

οφείλω debeo, fut. ὀφειλήσω, ab ὀφειλέω. per ſync. ὀφλήσω, pro quo, & ὀφλισκάνω mereor, damnor, perfect. ὠφείληκα, aor. α. ὠφείλησα, aoriſt. β. ὤφιλον, Ionice ὄφιλον, per Syncop. ὤφληκα, ὤφλησα, ὦφλον: paſſiuum perf. ὠφείλημαι, σαι, ται, vndè

vndè verbalia ὀφάλημα debitum, ὀφέλησις & ὄφλησις debitū, ὀφειλέτης debitor, aor. β, inf. ὀφλεῖν, pro ὀφειλεῖν per ſync.

De incipientibus à ω.

Πάομαι acquiro, fut. πάσομαι, præt. πέπαμαι.

πάσχω patior, imperf. ἔπασχον, fut. πείσομαι à πείθω, vel p πήσομαι à πήθω πήσω, η in α mutato, & κ interpoſito πάσχω: perf. med. πέπονθα, tãquam à πένθω vel à πονέω laboro, vndè medium πέπονα, & pleonaſmo literæ θ πέπονθα, part. πεπονθώς, ότος, inf. πεπονθέναι, aor. β, act. ἔπαθον ab antiquo πήθω vel παθέω & optat. πάθοιμι, infin. παθεῖν, part. παθών, perf. actiuum πεπάθηκα, vndè paſsiuum πεπάθημαι, à quo verbale πάθημα, paſsio, affectus, perturbatio.

πείρω tranſeo, fut. περῶ, aor. α, ἔπειρα.

πέμπω mitto, fut. πέμψω, perf. πέπομφα, aor. α, ἔπεμψα, aor. α, paſs. ἐπέμφθην.

πέρθω vaſto, fut. πέρσω, aor. β, ἔπαρθον quod per metath. dicitur ἔπραθον, vt apud Homer. ἐξεπράθομεν.

πετάννύω & πετάννυμι extendo, fut. πετάσω, perf. πεπέτακα per Sync. πέπᾱκα, vndè paſſ. πέπᾱμαι, à πετάω inuenitur & πεπέτασμαι, vndè verbale πέτασμα extenſio, aor. α, ἐπετάσθην quæ poſſunt à πετάζω deſcendere.

πέπω, πέσσω, πέττω, coquo, pinſo, percoquo, fut. πέψω, aor. α, ἔπεψα, part. πέψας.

πήγνύω & πήγνυμι figo, futur. α, πέξω, aor. α, ἔπηξα, fut. β, παγῶ, aor. β, ἔπαγον, perfect. πέπηχα, paſſ. πέπηγμαι: vndè verbalia, πῆγμα pegma, πῆξις fictio: aor. β, ἐπάγην, futur. β, παγήσομαι, futur. α, med. πέξομαι, fut. β. παγοῦμαι, aor. α. ἐπηξάμην, aor. β. ἐπαγόμην, perf. med. πέπηγα, part. πεπηγώς omnia ab abſoleto πήγω.

πίνω bibo, imp. ἔπινον, fut. πώσω, perf. πέπωκα, paſs. πέπωμαι, ab eo quod fuit πόω vndè verba. πόμα, πόσις, ποτόν, ποτήριον

ϱιον, aor.ἀ.ἐπόθλω, aor.β.ἔπιον à πίω, imper.πῖθι, & per pleonasmum syllabæ θι, πίθθι, & κράσει, πῖθι, opt. πίοιμι, subiun. ἐὰν πίω, infin.πιεῖν, fut.β.med.πίομαι pro πιοῦμαι: vt ἔδομαι pro ἐδοῦμαι.

πίπτω cado, imp.ἔπιπτον, fut.πεσοῦμαι, dor. vsitatum pro πίσομαι, à πέπτω πέσω, per.πέπτωκα ab antiquo πτόω, vndè verbalia πτῶμα ruina, πτῶσις casus, πτωτός cadens, aor.ἀ, ἔπεσα à πέπτω πέσω, aor.ἀ. ἐπέσησα, aor.β, ἔπεσον à πεσέω, vndè opt.πέσοιμι, sub.ἐὰν πέσω, infin.πεσεῖν, par. πέσων.

πλάττω finio, atti.pro πλάζω, imper.ἔπλαττον, fut. πλάσω, aor.ἀ, ἔπλασα, infinit. πλάσαι, part.πλάσας, perf. πέπλακα à πλάω absoleto, perf.πέπλασμαι, part.πεπλασμένος, verb. πλᾶσμα figmentum, πλάσις formatio, πλάστης fictor, pictor, πλαστός fictus, cōmentitius, aor.ἀ.ἐπλάδλω, part.πλαδείς, fut.ἀ. πλαδήσομαι, fut.ἀ.med. πλάσομαι, aoriſt.ἀ, ἐπλασάμλω, part. πλασάμλνος.

πλέω nauigo, fut.πλεύσω à πλεύω, aor.ἀ.ἔπλευσα, perf.πέπλευκα infin.πλεῖν à πλέειν, part.πλέων, πλῶν.

πλώω, idem, fut.ἀ.πλώσω, part.πλώσας, perf.paſs.πέπλωμαι, σαι, ται, verbalia πλωτήρ nauta, vector, πλωτός nauigabilis, natans.

πνέω ſpiro, futur.πνεύσω à πνεύω, vndè aor.ἀ.ἔπνευσα, perf.πέπνευμαι, vndè πνεῦμα ſpiritus, futur.ἀ. med. πνεύσομαι & πνευσοῦμαι, doricè, aoriſt.ἀ.ἐπνευσάμλω, infinit. act. πνεῦν, πνεῖν.

πράττω ſi vendo notat vel πεπράσκω, futur.habet πράσω, aor. ἀ.ἔπρασα, perfect.πέπρακα à πράω inſueto, vndè paſs. πέπραμαι, part.πεπραμένος, verbalia πρᾶσις venditio, πρατήρ venditor, πρατέος vendendus, πράστης venditor auctor, aor.ἀ.ἐπράθλω, infin. πραθῆναι, part. πραθείς venditus, fut.ἀ. medium πράσομαι, aor.ἀ.ἐπρασάμλω.

πρήθω incendo, flo, antiquum pro πρῆμι, θ profligato, & ω in μι verſo, per anadipl. πίπρημι per paremptoſin πίμπρημι, paſs.πίμπραμαι, fu.πρήσω, aor.ἀ.ἔπρησα, perf.πέπρημα paſ.

πέπεσμαι, σαι, ται, verbale πεπτήρ cœleſtis flamma, fulmen, aor. α ἐπήδλω, omnia à πήθω.

Πρίημι, vndè paſſiuum πρίημαι emo, ab inuſitato πριάω: imper. & aor. α. ἐπριάμλω, ἐπρίασο, ἐπρίατο, ἐπρίω. Imper. πρίασο, πρίω att. eme: optat. πριαίμλω, ſub. ἐὰν πρίωμαι, infin. πρίαδϑ, par. πριάμϛνϑ.

De anomalis incipientibus à ρ.

Ρ Ἄζω facio, ſacrifico, fut. ῥάξω.

Ῥέω fluo, fut. ῥεύσω & ῥευήσω à ῥέυω, & ῥυέω, aor. α. ἔῤῥευσα, perf. ἐῤῥευκα & ἐῤῥεύηκα, paſs. ἐῤῥευμαι, vndè verbalia ῥεῦμα, ῥέυσις fluxus, catharrus, fluxio, aoriſt. β, ἐῤῥύλω à ῥύημι, infin. ῥυῆναι.

Ῥηγνύω vel ῥήγνυμι rumpo, fut. ῥήξω, perf. med. ἔῤῥωγα pro ἐῤῥηγα, vndè διέῤῥωγα diſrupi, aor. α ἐῤῥηξα, futur. β. ῥαγῶ, aor. β. ἐῤῥαγον, vndè aor. β. paſs. ἐῤῥάγλω, part. ῥαγέις, infin. ῥαγῆναι à ῥήγω, perfect. paſs. ἔῤῥηγμαι, ξαι, κται, verbalia ῥῆγμα eruptio, ἄῤῥηκϛϑ infractus, fut. β, ῥαγήσομαι, infin. ῥαγήσεδϑ, paſs. ῥήγνυμαι, imperf. ἐῤῥηγνύμλω, infin. ῥήγνυδϑ.

Ῥύομαι libero, futur. ῥύσομαι, perf. ἔῤῥυμαι, σαι, ται liberaui, aliquando ῥῦμαι, ablato aug. infin. ῥύεδϑ per ſyn. ῥῦδϑ, imper. ῥύεο, Ion. pro ῥύϲ libera.

Ῥωννύω, ῥώννυμι roboro, valeo, futur. ῥώσω, aoriſt. α, ἔῤῥωσα, perf. ἔῤῥωκα, paſs. ἐῤῥωμαι, pluſquamperf. ἐῤῥώμλω, imper. ἔῤῥωσο, ἐῤῥώδω, infin. ἐῤῥῶδϑ, fut. α. med. ῥώσομαι, aoriſt. α. ἐῤῥωσάμλω, omnia à ῥώω, paſs. verbum ῥανύομαι valeo.

De anomalis incipientibus à σ.

Σ Βεννύω vel σβέννυμι extinguo, futur. σβέσω & σβήσομαι à σβέω, aoriſt. α, ἔσβεσα, aor. medius ἐσβησάμλω, perf. ἔσβεκα, paſs.

pass. ἔσβισμαι, verbalia σβέσις extinctio ἄσβεστος inextinguibilis, aor. α. ἐσβέσθην, aor. β. ἔσβην à σβῆμι inusitato, vndè ἀποσβεννύω, ἀπέσβην.

Σεβάζομαι & σεβάζω colo, veneror, perf. pass. σεσέβασμαι, verbalia σέβασμα cultus, σεβαστός venerabilis, aor. α. ἐσεβάσθην, fut. α. σεβασθήσομαι, futur. α. med. σεβάσομαι, vsitatius thema nunc est σέβομαι.

Σεύω, pass. σεύομαι concitor, imper. ἐσσεύσθω, perfect. ἔσσυμαι, aor. α. ἐσσεύθην pro ἐσσεύσθην, aorist α. med. ἐσσευάμην, deposito aug. σευάμην σύο, σεύασο, ab aor. α. ἔσσευα, per α purum, sine aug. σεῦαι, ας, ε. imp. σεῦαι, σευάδω, per syn. σεύδω cõcitetur.

Σήπω & σήπομαι putresco, fut. σήψομαι, aorist. α. ἐσάπην, part. σαπείς putrefactus.

σάζω & σαλάζω stillo, fut. σάξω & σαλάξω.

σφώ vel σφάζω gemo, fut. σφάξω.

σίζω pungo, fut. σίξω.

σερίσκω priuo, fut. σερήσω à σερέω, aor. α. ἐσέρησα, per. ἐσέρηκα, pass. ἐσέρημαι, hinc σέρησις priuatio, σερητικὸς priuatus, aor. α. ἐσερήθην, fut. α. σερηθήσομαι, fut. α. med. σερήσομαι, aorist. α. med. ἐσερησάμην.

σορφννύω vel σορφύνυμι sterno, fut. σορέσω à σορέω, aor. α. ἐστόρεσα, perf. ἐστόρεκα, pass. ἐσόρεσμαι, aor. α. ἐσορέσθην, fut. α. σορεσθήσομαι, fut. med. σορέσομαι, aor. α. ἐσορεσάμην, alij verò per ν efferunt, ἐστόρνκα ἐστόρνσμαι, &c.

σρωμνύω vel σρώμνυμι quod est hodiè σρωννύω & σρώννυμι dicitur sterno, fu. σρώσω, aor. α. ἔσρωσα, à vetere σρόω, perf. ἔσρωκα, pass. ἔσρωμαι, vndè verbalia σρῶμα stragulum, stratum, aor. α. ἐσρώθην, compositum κατεσρώθην. 1. Corin. 10.

Σχέω habeo, cohibeo, fut. χήσω, aor. α. ἔσχησα, fut. β. σχῶ, imperf. & aor. β. ἔσχον, vndè imper. σχές σχέτω à σχῆμι, perf. ἔσχηκα, pass. ἔσχημαι, vndè σχῆμα schema, part. ἐσχημένος, aor. α. ἐσχέθην, fu. α. med. χήσομαι, aor. α. ἐσχησάμην, aor. β. ἐσχόμην, imper. pass. σχέο, σχοῦ, σχέσθω, optat. σχοίμην, σχῶμαι, infinit. σχέσθαι, particip. σχόμενος.

De incipientibus à τ.

Τ Αξω tẽdo, fut. τάξω, aor. β. ἔταγον, att. ἐτέταγον, par. τεταγών.
Τέμνω ſeco, fut. τμήσω vel τεμῶ: vt τμήξω à τμήγω, aori. β. ἔτα-
μον & ἔτεμον, part. ταμών & τεμών, aor. β. paſs. ἐτμάγην, vn-
dè ſi τμαγῶν pro ἀτιμαγήσαν, perf. act. τέτμηκα, per ſync.
τέτμακα, paſs. τέτμημαι, verbalia τμῆμα, paricipantia τμη-
σις ſectio ſciſſio, τμητός, aoriſt. α. ἐτμήθην, fut. α τμηθήσομαι,
paulo poſt. τεμοῦμαι, perf. med. τέτομα, vndè verbalia τό-
μος & ζυμὴ ſectio.
Τεύχω fabrico, facio, fut. τεύξω, aor. α. ἔτευξα, fut. β. τυχῶ, aor. β.
ἔτυχον. infin. τυχεῖν, perfe. indic. τέτευχα, paſs. τέτυγμαι pro
τέτευγμαι, aor. α. ἐτεύχθην, fut. α. τευχθήσομαι, fut. α med. τεύ-
ξομαι, aor. α. ἐτευξάμην.
Τήκω liquefacio, fut. τήξω, perf. τέτηκα.
Τίκτω pario, fut. τέξω à τίκω, aor. α. ἔτεξα, fut. β. τεκῶ, aor. α. ἔτε-
κον, aor. α. paſs, ἐτέχθην, fut. α. τεχθήσομαι, perfe. med. τέτοκα,
verbalia τόκος vſura, τοκεύς parens, fut. α. τέξομαι.
Τίνω ſoluo, fut. τίσω à τίω, vndè imper. & aor. β. ἔτιον, aor. α. ἔτι-
σα, att. τίσεια, perf. τέτικα. paſs. τέτιμαι, verbal. τιμὴ honor.
Τιτρώω perforo, fut. τρήσω à τραω vel τρίω.
Τιτρώσκω vulnero, fut. τρώσω à τρόω, aor. α. ἔτρωσα, perf. τέτρωκα,
paſs. τέτρωμαι, verbale τρώσις vulnus, aor. α. ἐτρώθην, futur. α.
τρωθήσομαι.
Τλῆμι & τέτλημι ſuſtineo, tolero, fut. τλήσω à τλάω, aoriſt. β.
ἔτλην, impera. præſens. τέτλαθι vel τλᾶθι, aor. τλῆθι, optat.
præſens τετλαίην, aoriſt. β. τλαίην, ſubiunct. τλῶ, infin. τε-
τλάναι, τλάναι, aor. τλῆναι.
Τρέφω alo, fut. θρέψω, aor. α. ἔθρεψα, perf. τέτροφα, fut. β. τραφῶ,
aor. β. ἔτραφον, perf. med. τέτροφα, vndè τροφὴ, τροφός, τροφεύς,
τροφεῖον, verbalia: perfectum paſsiuum τέθραμμαι vel τε-
θρεμμαι, verbale θρέμμα, omne animantium genus, ab a-
lendo, θρέψω θρέπτρον, præmium nutrienti datum θρεπτήρ
nutritor,

nutritor, part. τεθραμμένος, aor. ἐτρέφθην, fut. α. τραφθήσομαι, aoriſt. β. ἐτράφην, fut. β. τραφήσομαι, fut. α. med. τρέψομαι, aor. α. ἐτρεψάμην.

τρέχω curro, fut. θρέψω, præt. δεδράμηκα, à δραμέω, aor. α. ἔθρεψα, aoriſt. β. ἔδραμον, ab antiquo δρέμω. perf. med. τέτροχα, verbale τρόχος curſus, τροχός rota, fut. β. med. δραμοῦμαι, de quo ſuprà.

τρώγω comedo, rodo, fut. τρώξω imperf. ἔτρωγον, aor. β. ἔφαγον, futur. β. med. φάγομαι, pro φαγοῦμαι. ab antiquo φήγω. perf. τέτρωχα, paſſ. τέτρωγμαι, vndè verbalia τρώξις τρώξιμος, τρωκτήρ & τρωκτός, vorax, aor. α. paſſ. ἐτρώχθην, fut. α. τρωχθήσομαι, fut. α. med. τετρώξομαι.

De incipientibus ab υ.

Υπέχω ſuſtineo, fut. ὑφέξω, vel ὑπέξω, perf. ὑπέσχηκα, aor. β. ὑπέσχον, vide ἔχω.

Υπισχνοῦμαι polliceor, pmitto, fut. ὑποσχήσομαι, ab ὑποσχέω vel ὑποσήσομαι, ab ὑφίσαμαι, perf. ὑπέσχημαι, inf. ὑπεσχῆσθαι, aor. α. ὑπεσχέθην, aor. α. med. ὑπεσχόμην, aor. β. ὑπέσθην, imper. ὑπόσχου, & Ionic. ὑπόσχεο, inf. ὑπέσχεσθαι ſpoſpondiſſe, part. ὑποσχόμενος, quod verbum componitur ab ὑπὸ & σχέομαι, act. σχέω de quo antea.

Υποδύω ſubeo, ſubrepo, induo, fut. ὑποδύσω, aor. β. ὑπέδυν, ab ὑπόδυμι, part. ὑποδύς.

Υποστερίσκω priuo. fut. ὑποστερήσω, vel ὑποστερίσω.

Υπνώω dormio, fut. ὑπνώσω.

Υω pluo, fut. ὕσω, aor. α. ὕσα, perfect. ὕκα, impерſonalia ſunt ὕει pluit, ὕει, pluebat, ὕκει, pluit, ὕκει pluerat, ὕσει pluet, ὕσει pluit, paſſ. ὕομαι pluuio perfundor, præt. ὕσμην, vndè aor. α. ὕσθην.

De incipientibus à φ.

Φάσκω dico, à φημί φήσω, σκ in α mutato, & κ interpoſita, im-

perf. ἔφασκον, part. φάσκων, cæteris caret.

φέρω fero, imp. ἔφερον, fut. ὄισω, ab antiquo ὄιω, aor. α. ἤνεγκα, aor. β. ἤνεγκον ab ἐνέγκω, præt. med. att. ἐνήνοχα ab ἐνεχω, vndè composita διηνήνοχα, excellui, aor. α. pass. ἀνεχθῆν, part. ἐνεχθείς, sic ἀναφέρω refero, aor. α. ἀνηνέχθην, part. ἀνενεχθείς, φέρω per syncop. fit φρῶ, à φέρειν φρεῖν, vndè φρῆμι, fut. φρήσω, aor. α. ἔφρησα, imperat. aorist. β. φρές fer. sic cõp. εἰσφρες infer, irrumpe, ἐκφρες effer, vt θές pone.

φεύγω fugio, fut. φεύξομαι, καὶ φευξοῦμαι, perf. med. πέφευγα, aor. β. ἔφευγον.

φθάνω adsequor, anteuerto, fut. φθάσω à φθάω, perf. ἔφθακα, aor. α. ἔφθασα, imp. φθάσον, opt. φθάσαιμι, sub. ἐαὶ φθάσω, inf. φθάσαι, part. φθάσας, aorist. β. ἔφθην à φθῆμι, imper. φθῆτι, opta. φθαίην, sub. ἐαὶ φθῶ, infinit. φθῆναι, part. φθείς.

φθείρω corrumpo fut. φθερῶ, perf. ἔφθαρκα. perf. med. ἔφθορα.

φθίνω tabesco, fut. φθίσω à φθίω, aor. α. ἔφθισα, perf. ἔφθικα, pass. ἔφθιμαι, verbale φθίσις corruptio, dicitur & φθινύθω, φθινυθίσκω: eadem significatione.

φοινίκω vel φοινίζω cruento, fut. φοινίξω.

φρίττω horreo, fut. φρίξω, perf. med. πέφρικα.

φύω produco, fut. φύσω, aor. ἔφυσα, per. πέφυκα natus sum, tertia persona πέφυκε, vox passim obuia, ac philosophis præcipuè familiaris pass. πέφυμαι, vndè verbale φῦμα propago, φύσις natura, φύτον plãta, aor. β. ἔφυν, à φῦμι, pass. ἐφύην part. φυές, inf. φῦναι, part. φύς, φύντος.

De incipientibus à χ.

Χαίρω gaudeo, fut. χαιρήσω vel χαρήσομαι & χαρήσομαι à χαιρέω, aor. β. ἔχαρον, perf. κέχαρκα, pass. κέχαρμαι, vndè verbale χάρμα gaudium, aor. β. passiuus ἐχάρην, aor. β. med. ἐχαρόμην, opta. χαροίμην, vndè tertia pluralis χάροιντο, Ion. χαροίατο, & pleonasmo, κεχαροίατο.

χασκω

χάσκω aperio, aſpicio, fut. χανοῦμαι, perf. med. κέχηνα, aor. β. ἔχανον ab inuſitato χάνω, fut. χανῶ, aor. α. ἔχανα, perf. paſs. κέχαμμαι, νσαι, νται, verbale χαντός: aor. α. ἐχάνθλω, futur. α. χανθήσομαι.

χέω fundo, fut. χεύσω, à χεύω, aor. α. ἔχευσα, perf. κέχευκα, paſſ. κέχυμαι, verbale χυτὸς liquor, aor. α. ἐχύθλω, futur. α. med. χεύσομαι. aor. α. ἐχευσάμλω, imperat. χεῦσαι ἀδω, infinit. χεύσαδζ. ſed aor. α. vſitatior, eſt ἔχεα vel ἔχευα, aor. β. ἔχεον, imper. χέον, compoſ. ἔκχεον, inf. χέαι, pro χέσαι, compoſ. ἐχέαι, paſſ. χέομαι, partic. χεόμεν☉, perf. med. κέχοα, verbalia χοὴ, χοτὸς &c.

χράομαι, ῶμαι vtor, χράη χρῇ, χράιτα χρῆτα, imperfect. ἐχράόμλω, ώμλω, ἐχράο, ῶ, ἐχράιτο, ᾶτο & ἐχρῆτο, impera. χράο χρῶ, infin. χράεδζ χρᾶδζ & χρῆδζ, part. χραόμεν☉ χρώμεν☉, perf. κέχρημαι, pluſquamperf. ἐκεχρήμλω, verbalia χρῆμα, χρῆσις, χρηστός, aor. α. ἐχρήσθλω, part. κεχρημέν☉, χρησθείς, futur. α. med. χρήσομαι, aor. α. ἐχρησάμλω, impera. χρῆσαι, άδω, inf. χρῆσαδζ, part. χρησάμεν☉.

χρωννύω vel χρώννυμι coloro, futur. χρώσω, à χρώω, perf. paſſ. κέχρωσμαι.

χωννύω vel χώννυμι, abſtineo, aggere obruo fut. χώσω, ab inuſitato χώω, aor. α. ἔχωσα, aor. med. ἐχωσάμλω, perfectum paſſiuum κέχωμαι, verbale χῶμα χῶσις agger, obſtructio, tumulus.

De incipientibus ab ω.

Ὠθω καὶ ὠθέω expello, extrudo, fut. ὠθήσω, ab ὠθέω καὶ ὤσω, perf. ὦκα & ἔωκα aor. ἀ. att. ἔωσα, perfect. paſſ. ἔωσμαι, att. pro ὦσμαι, aor. α. ὠθλω, futur. α. ὠθήσομαι.

Ὠνέομαι, οῦμαι, emo, futur. ὠνήσομαι, perf. ὤνημαι, att. ἐώνημαι, part.

part. ὠνημένος emptus, verbalia ὤνησις emptio, ὠνητὴς emptor, ὠνητός emptus, aor. α. med. ὠνησάμην, att. ἐωνησάμην.

De verborum dialectis in personarum formatione.

Δ. *Quemadmodum in nominum declinationibus proprias dialectos obiter interspersimus, ita in verbis idem quoq; est faciendum, vt diuersam personarum formationem diuersis linguis, & regionibus vsurpatam, pueri intelligant, & suis in scriptis (si opus fuerit) ijsdem dialectis vtantur. Verborum igitur idiômata, tanquam Etymologiæ colophonẽ cum partibus immobilibus adiungamus. Quomodo formant Dores & Aeoles secundam & tertiam personas singulares?*

Μ. Ex communibus { τύπτεις, τύπτει } Dores faciunt { τύπτῃς, τύπτῃ } Æoles { τύπτῃς, τύπτῃ }

Δ. *Quomodo primas plurales in μεν formant Dores?*

Μ. Μεν plurale siue actiuum, siue passiuum, vbiq; dores mutant in μες: vt

Μ. Communiter { τύπτομεν, πτύπαμεν, ἐτύφθημεν } dorice { τύπτομες, πτύπαμες, ἐτύφθημες }

Δ. *Quomodo tertias plurales conuertunt dores?*

Μ. Personæ in νσι plurales præsentis, & vtriusq; futuri, doribus fiunt similes, dativo singulari participij: vt

Μ. Communiter { τύπτνσι, τύψνσι, τυπτῶσι } dorice { τύπτοντι, τύψοντι, τυπτοῦντι }

Δ. *Quomodo efferunt dores tertiam pluralẽ vtriusq; præteriti perfecti, activi scilicet & medij, in ασι desinentem?*

Μ. Mutant Dores ασι in αντι: vt { πτύφασι, πτύπασι } dorice { πτύφαντι, πτύπαντι }

Δ. *Quomodo formant Iones tertiam personam præteriti imperfecti, & vtriusq; aoristi secundi?*

Μ. A secũdis ꝑsonis cõmunib⁹, ablato augmẽto, et syllaba νι adiun-

adiuncta, & in verbis in μι vocalibus longis in proprias breues prius conuersis.

Communiter { ἔτυπες, ἔτυψας, ἔτυπεν, ἐτίθης, ἴσης, ἐδίδως, ἐζεύγνυς } finiunt Ionicæ personæ { τύπτεσκε, τύψασκε, τύπτεσκε, τίθεσκε, ἵσασκε, δίδοσκε, ζεύγνυσκε.

Δ. *Quid mutatur in verbis circumflexis, vt fiat tertia persona Ionica.*

M. In circumflexis prius vocalis subiunctiua è diphthongo elidítur, et in verbis in μι vocalis longa in suã breuẽ rursus mutatur: vt

A secundis personis communibus { ἐβόας, ἐποίεις, ἐχρύσους, ἔστης, ἔθης, ἔδως, ἔδυς, ἔφυς } fiunt Ionicè { βόασκε, ποίεσκε, χρύσοσκε, στάσκε, θέσκε, δέσκε, δύσκε, φύσκε } clamabat, faciebat, deaurabat, stetit, posuit, dedit, iubíit, natus est.

Δ. *Quomodo formantur apud poëtas tres personæ singulares, & tertia pluralis in imperfecto & vtroque aoristo?*

M. Poëtæ, eadem tempora quæ Iones, toto singulari declínant, vt imperfectum commune, & tertiam pluralem eandem cum singulari faciunt, formantq; à secundis singularibus syllabis, σκον, σκες, σκε additis, & abiecto augmento hoc modo: vt

ex { ἔτυπες, ἔτυψας, ἔτυπες } poëticè { τύπτεσκον, τύψασκον, τύπτεσκον } σκες, σκε vndè tertiæ plur. similes sin. { τύπτεσκον, τύψασκον, τύπτεσκον.

Δ. *Quomodo faciunt Bœoti siue Dores tertias personas plurales præteriti imperfecti & vtriusq; aoristi actiui?*

M. Ex tertijs plur. imper. & vtriusq; aor. mutãt ν in σαν: vt

Ex commun. {ἐτυπτ̃ον, ἐτυλ̃αν, ἐτυπτον} fiunt Æolicæ perſonæ {ἐτύπτοσαν, ἐτύλ̃ασαν, ἐτύποσαν.}

Δ. *Quomodo formant Bœoti ſuas tertias perſonas plurales vtriuſq; Aoriſti paſſiui?*

M. Hv primæ ſingul. cõuertunt in φ́, accentu retracto: vt ab {ἐτύφθλω, ἐτύπλω} tertiæ bœot. {ἔτυφθφ, ἔτυπφ.}

Δ. *Quomodo faciunt apud Bœotos verba in μι ſuas tertias perſonas plurales?*

M. A primis ſingularibus linguæ communis in λω etiã deſinentibus, vertendo ν vocalem terminationis in vocalem characteriſticam thematis barytoni, à quo formatum eſt eiuſmodi verbum in μι, retracto accentu, ſi quando per πολυσυλλαβίαν retroferri poſſit, vndè

Ab imperfectis {ἐτίθλω, ἴσλω, ἐδίδ̃ων} fiunt tertiæ plur. bœoticę, {ἔτιθφν, ἴσαν, ἔδιδ̃ον.}

Sic à ſecundis Aoriſtis, {ἔθλω, ἔσλω, ἔδ̃ων, ἔβην, ἔφην, ἔκ̃λων} fiunt bœoticæ tertiæ {ἔθφν, ἔσαν, ἔδ̃ον, ἔβαν, ἔφαν, ἔκ̃λαν}

Δ. *Quid eſt de verbis quartæ coniugationis in μι iudicandum?*

M. Idem, quod in reliquis, iudicium eſt habendum: vndè ex {ἐδ̃υν, ἔφυν} fiunt bœot. tertiæ plur. {ἐδ̃υν, ἔφυν} ſed in his υ eſt lõgum, in tribus per. ſin. in du. verò & pl. breue.

Δ. *Quomodo Iones & Attici formant præteritum pluſquamperf. actiuum deſinens in εν, ες, ει, linguæ communis?*

M. Iones εν & ε pluſq. in εα & ει diſſoluunt, ſed atti. tam εα quàm ει Ionicas perſonas contrahunt in η: vt

A cõmunibus {ἐπτύφεν, ἐπτύφε} fiunt Ion. {ἐπτύφεα, ἐπτύφει} attice {ἐπτύφη, ἐπτύφη.}

De

De dialectis Imperatiui.

Δ. *Quomodo faciunt attici tertias plurales præsentis & vtriusq; aoristi imperatiuorum actiuæ vocis?*

M. Faciunt similes genitiuis pluralibus participiorum eiusdem temporis: vt

pro comun. τυπτέτωσαν, τυψάτωσαν, τυπέτωσαν } attici efferunt τυπτόντων, τυψάντων, τυπόντων.

Δ. *Quomodo effert Syracusana lingua. i. dorica, aoristum secundum imperatiui actiuæ vocis desinentem in ε: vt*

pro τύπε, λάβε, αἶνλε, δρᾶμε, δίγε } dorice -ν { τύπον, λάβον, αἶνλον, δρᾶμον, δίγον } verbera, accipe, interfice, curre, acue.

De dialecto Optatiui.

Δ. *Quomodo vsurpant Attici aorist. primum Optatiui?*

M. Æolicè in secunda & tertia personis singularibus atque tertia plurali: vt

pro τύψαιμι, τύψαις, τυψαι } Atti. cum Æolico aor. optat. τύψειαν, τύψειας, τύψειε.

Δ. *Quæ est dialectus subiunctiuorum?*

M. Subiunctiuus nullam admittit idiômatum variationem, nisi quòd fortassè aliquando tertiæ personæ addunt, Iones σι: vt

Pro communibus ἔλθῃ, λάβῃ, λέγῃ } Ion. ἔλθῃσι, λάβῃσι, λέγῃσι.

De Dialecto infinitiuorum.

Δ. *Quomodo efferunt* Dores, Iones, Aeoles, & Attici *tempora infinitiui in communi lingua desinentia in* ειν?

Μ. Dores omnia infinitiui tempora per ην efferunt, elisò τῷ ι, Æoles εν tantùm præsentis & futuri per ευ variant, quod etiam faciunt Attici. Iones verò tam Aor. quàm futuri secund. ε interserunt: vt

pro communibus τύπτειν, τύψειν, τυπεῖν, τυπεῖν — dorice: τύπτην, τύψην, τύπην, τύπην — attí. æol.: τύπτευ, τύψευ — Ionicè: τυπτέειν, τυπτέειν.

Δ. *Quomodo formant dores, attici & ionici infinitiuos omnes ex cuiuscunque generis infinitiuis communibus in* ειν, ειν & ναι *desinentibus?*

Μ. Dores & attici propria formant infinitiua ex cõmunibus in ειν, ειν, & ναι desinẽtibus, hac lege, vt ex diphthõgis ει & ε subiũctiua vocalis reiiciatur, ante ν μι syllaba collocata, & diphthõgus αι ad literam ν addatur, quoties claudit infinitiuũ. Iones autẽ, tantũ diphthõgo αι ex dor. & att. cõmemoratis reiecta, formant suum infinitiuum in μεν: vt

Communiter	Doricè & Attícè	Ionicè	sic faciendum in omnibus infinitiui temporibus.
τύπτειν	τυπτέμεναι	τύπτεμεν	
τύψειν	τυψέμεναι	τύψεμεν	
πτυφχέναι	πτυφέμεναι	πτύφεμεν	
πεπυπτέναι	πεπυπτέμεναι	πεπύπτεμεν	
τυπεῖν	τυπέμεναι	τύπεμεν	
τυπεῖν	τυπέμεναι	τύπεμεν	
τυφθῆναι	τυφθήμεναι	τυφθῆμεν	
τυπῆναι	τυπήμεναι	τυπῆμεν	
χυσοῦν	χυσόμεναι	χυσόμεν	
ἱστάναι	ἱστάμεναι	ἱστάμεν	
σῆναι	σήμεναι	σῆμεν	
τιθέναι	τιθέμεναι	τιθέμεν	
θεῖναι	θέμεναι	θέμεν	
διδόναι	διδόμεναι	δόμεν	
δοῦναι	δόμεναι	δόμεν	
εἶναι	ἔμεναι	ἔμεν.	

Δ. *Quomodo efferunt Aeoles communes infinitiuos in ᾶν & ῖν desinentes?*

Μ. Vertunt ᾶν & ῖν in ᾶις & ῖις, vt commu. — aolice: γελᾶν, βοᾶν, πεινᾶν, χρυσοῦν, ὀρθοῦν → γελαῖς ridere, βοαῖς clamare, πεινᾶις esurire, χρυσοῖς deaurare, ὀρθοῖς rectũfacere. his addenda innumera alia, apud poetas passim obuia.

Δ. *Non vtuntur Iones infinitiuo aliquando pro imperatiuo?*

Μ. Maximè: vt Hesiod. νὴ Δία σοι δώω: apud quem in omnibus ferè pagellis similia plurima reperiuntur, & apud multos alios poëtas. Iones quoq; ε in verbis in εω, resoluunt in εα, vt ποιέαδε pro ποιεῖδε.

De dialectis verborum passiuorum & mediorum.

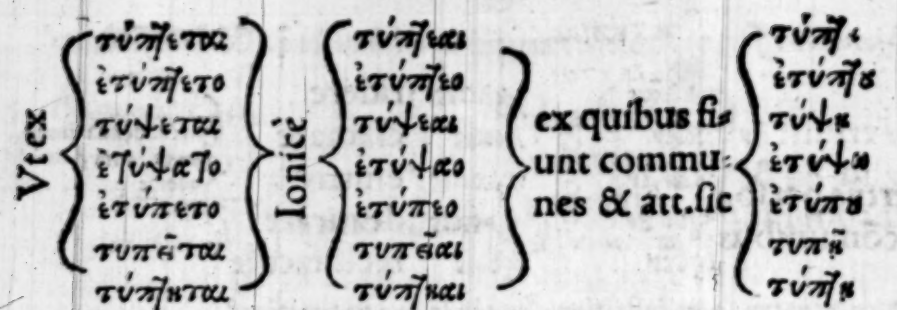
Δ. *Quomodo formantur in verbo passiuo secundæ personæ singulares, quæ desinunt in η communiter, secundùm atticos tantùm?*

Μ. Secundæ personæ communiter in η desinentes commutantur atticè in ε, vt

Ex communibus: τύπτῃ, τύπτῃ, βάλῃ, ὄιῃ → attice: τύπτε, τύπτε, βάλε, ὄιε.

Δ. *Vndè formantur secundæ personæ Ionicæ in εαι, εο, εω desinentes?*

Μ. Si tantùm τ ex syllaba extrema tertiæ personæ communis in ται, & το desinente expungatur, cuiuscunq; sint temporis, modò nulla consonans proximè τ literam antecedat, formabuntur secundæ personæ Ion. ex quibus rursus per crasim atticam fiunt secundę cõmunes & atticæ.

Δ. *Quomodo enunciant dores secundas personas Ionicas in εο desinentes?*

M. Eas personas dores efferunt per ευ, non solùm in modo indicatiuo, sed etiã in modo imperatiuo, vt in indicat.

pro Ionicis { ἐτύπτεο / ἐτύπτεο } Doricè { ἐτύπτευ / ἐτύπτευ }

Sic in modo imperatiuo.

Communiter { τύπτῃ / τυπτὲ } Ionicè { τύπτεο / τύπτεο } Doricè { τύπτευ / τυπτεῦ }

Δ. *Quomodo mutant dores omnes primas personas in omni genere & modo desinentes communiter in μεθα?*

M. Interserunt σ, & per μεθα efferunt: vt

pro cõmuni { τυπτόμεθα / ἐτυπτόμεθα / τυπτόιμεθα / ἀρχόμεθα } doricè { τυπτόμεσθα / ἐτυπτόμεσθα / τυπτοίμεσθα / ἀρχόμεσθα } paradigmata sũt passim apud Pindarum, Theod. Homerum, & alios doricantes in illa persona.

Δ. *Quomodo formant Iones tertias personas plurales præt. perfect. et plusq. modi indicatiui?*

M. Ex tertijs singularibus perfecti in ται et plusq. in το inserendo α ante ῃ, & ante ο: litera tamen quæ præcedebat ῃ, si sit tenuis mutatur in suam aspiratam: si verò insertam vocalem α, præcesserit litera σ, illa debet in consonantem characteristicam sui aor. secundi pass. siue præt. medij conuerti. Si sit ρ seruant eandem si vocalis longa vel diphthongus fuerit, quæ præcedit ῃ vel ο corripitur, detracta ex diphthongo aut præpos. aut subiunctiua.

ex

ex tertijs perſonis cõmunibus { τέτυπται, λέλεκται, πέπλησαι, πέφρασαι, ἐσπάρται, πεποίησαι, εἴρυσαι, κέκλεισαι, κεχύσωται, τέθεται } fiunt Ionicè { τετύφαται, λελέχαται, πεπλήθαται, πεφράδαται, ἐσπάραται, πεποιέαται, εἰρύαται, κεκλίαται, κεχυσίαται, τεθέαται }

Δ. *Non inueniuntur aliqua, quæ contrà præcedentem canonem in antepenultima ſuas longas retinent, nimirum ante α inſertum?*

M. Maximè ſunt huiuſmodi: { διδάϊαται diuiſi ſunt, βεβωλήαται percuſsi ſũt, βεβλήατο iacti fuerant, κεχολώατο irati fuerant } & ſimilia.

Δ. *Quomodo formant Iones apud poëtas tertiam pluralem, in alijs etiam tẽporibus tam indicatiui quàm optatiui modi?*

M. Similiter in indicatiuo præcedens vocalis inſertũ α corripi debet, & in optatiuo nihil aliud quàm interijciunt α, præfigendum ſyllabæ το: vt

Ex communibus. { ἕπται, ἧστο, τύπτοιτο, τύψοιτο, τύψαιτο, τύποιτο, τυποῖτο, τυφθήσοιτο, τυπήσοιτο, πετύψοιτο } fiunt tertiæ plurales Io. { ἕαται, ἧατο, τυπτοίατο, τυψοίατο, τυψαίατο, τυποίατο, τυποῖατο, τυφθησοίατο, τυπησοίατο, πετυψοίατο } pro commun. { ἕνται, ἧνται, τύπτοιντο, τύψοιντο, τύψαιντο, τύποιντο, τυποῖντο, τυφθήσοιντο, τυπήσοιντο, πετύψοιντο }

De

De Imperatiuo.

Δ. Quomodo formant attici tertiam pluralem imperatiui præsenti, & vtriusq; aoristi, vocis mediæ.

M. Similem faciunt hanc tertiam pluralem tertiæ personæ duali eiusdem temporis: vt

Atticè { τυπτέσθων, τυπτάσθων, τυπτόσθων } pro communibus { τυπτέσθωσαν, τυπτάσθωσαν, τυπτόσθωσαν }

Δ. Quomodo solent Aeoles efferre τίθεμαι, & ἵσαμαι?

M. Proferunt pro his { τίθεμαι, ἵσαμαι } { τίθαιμαι, ἵσαιμαι }

Δ. Quomodo mouentur præsentia tempora optatiui modi circumflexorũ verborum, apud atticos & æoles?

M. Attici cum Æolibus mutant μι præsentis optatiui omnium circumflexorum in ιν, & inflectunt ad formulam duorum aoristorũ grauitonorum, vocis passiuæ, nempè vt, ιν, ις, ι, vt

Ex { ποιοῖμι, βοῶμι, χρυσοῖμι } attici & æoles dicunt { ποιοίλιν, οίις, οίι; βοώλιν, ώις, ώι; χρυσοίλιν, οίις, οίι }

Δ. Quomodo formant Dores sua præsentia, ex eiusmodi Atticis & Aeolicis?

M. Conuertunt propriam diphthongum οι, in diphthongũ impropriam ω, idq; in penultima syllaba dicentes.

ποιώλιν, βοώιν, χρυσώιν } ώις, ώι. Dual. ώιτον, ώίτλιν. Plur. ώιμεν, ώιτε, ώισαν.

Δ. Quid est Aeolibus familiare pro vocali subiunctiua ponere?

M. Consonantem: vt pro { ἀπείρων, γείναστο, χεῖρες, εἵμαστα, κτεῖναι, χείρονα } dicunt { ἀπέρρων, γέννασστο, χέρρες, ἔμμαστα, κτέννναι, χέρρονα } semino, natus fuit, manus, vestimenta, occidisse, peiora

Δ. Quomodo

Δ. *Quomodo faciunt Aeoles fut. primum quinte coniugationis?*

Μ. Futura prima verborum quintæ coniugationis, Æoles & Dores etiam, in σω terminant, accentumq; in penultimam referunt: vt

Ex communibus futuris { ψαλῶ, αειρῶ, νεμῶ, πεμῶ, ὀρῶ } à præsenti { ψάλλω cano, αείρω semino, νέμω distribuo, πέμπω diuido, ὄρω concito } fiunt fut. æol. atq; Dorica { ψάλσω, αέρσω, νέμσω, πέμσω, ὄρσω.

Δ. *Quot & quibus modis mutant dores diphthongum αι?*

Μ. Tribus modis:
1 in omnibus, in quibus αι non nascitur ex synæresi conuertunt in ω: vt pro μέσαι dicentes μῶσα.
2 si αι è contractione proueniat, vertũt eã diphthõgum αι in ει, idq; tam in nominibus quàm verbis & participijs: vt δημοδοκέῖ per crasim δημοδοκεῖς, idq; iudicium est de omnibus genitiuis primæ contract. in verbis, vt pro ἀρχέονται per crasin ἀρχεῦνται, dicũt dor. ἀρχεῦνται: in participio pro ποιέασα per crasin ποιεῖσα, dicunt ποιεῦσα, & in fut. med. pro τύψομαι commun. dicunt dor. τυψεῦμαι & τυψεῦμαι.
3 in participijs fœmininis grauit. præs. temporis mutant dores αι in οι: vt pro τύπτασα, γελάασα, dor. τύπτοισα, γελάοισα.

Δ. *Quomodo solent Dores verbum in ζω desinens efferre?*

Μ. Per σδω, resoluto scilicet ζ in σδ, vndè constabat. Siquidem Dores abhorrent à stridulo & nimis sibilante sono literę ζ, eam ob causam eius loco perpetuò σδ assumunt: vt

pro { μελίζεις, συρίζω, κομάζω } dicũt { μελίσδεται modulatur, συρίσδω, vel magis do. συρίσδω, cano, fistulo, κομάσδω comam nutrio.

Δ. *Quomodo contrahunt dores, αεις terminationem præsentis temporis, & αες imperf.*

imperf. temporis, verborum ſecundæ contractorum?

M. Contrahunt ης per η μονόφθογγον, nec tamen ι ſubſcribunt. Siquidem Dores in omnibus diphthongis impropriis ι ſubſcribere negligunt: vt

Pro præſentibus communibus

πεινάεις	dorice	πεινῆς eſuris
γελάεις		γελῆς rides
ζάεις		ζῆς viuis
δι̯ψάεις		δι̯ψῆς ſitis
κερνάεις		κερνῆς miſces
ὁράεις		ὁρῆς vides.

Pro cõmunibus imperfectis

ἐπείναεις	dorice	ἐπείνης eſuriebas
ἐγέλαεις		ἐγέλης ridebas
ἔζαεις		ἔζης viuebas
ἐδί̯ψαεις		ἐδί̯ψης ſitiebas
ἐκέρναεις		ἐκέρνης miſcebas
ὤραεις		ὤρης videbas.

Infinitiui in άειν deſinentes ſunt his præſentibus & imperf. addendi: vt

pr o πεινάειν, γελάειν — dorice — πεινῆν, γελῆν — quẽ doriſ. in quamplurimis verbis admiſerũt att. vt p δι̯ψάεις δι̯ψῆς, πεινάεις πεινῆς, ζάεις ζῆς, ζάειν ζῆν.

Δ. *Quomodo faciunt* Dores *fut. primum?*

M. Circumflectunt: vt pro φράσω dicentes φρασῶ dicam, pro ἀκούσω, ἀκουσῶ audiam, pro νομιῶ νομιουσῶ paſcam, & à verbis in ζω triſſyllabis, in ξω faciunt: vt, pro καθίζω ſedeo, futur. dor. καθίξω, pro καθίσω. quo plurimis in locis vſus eſt Theocritus.

Δ. *Quid eſt* Ionum *proprium & peculiare?*

M. Iones ſolent nihil contrahere (qua vna in re ab atticis præcipuè differunt) ſed vbiq; integris dictionibus vtuntur: vt

Ionicè ἱσαίνειν, ἵεσι, ἴασι — attice — ἑσᾶν ſtetiſſe, ἱᾶσι mittunt, ἴασι eunt

Δ. Cum

Δ. *Cum quibus præpoſitionibus componuntur hæc duo verba? ἴᾶσι mittunt ἴασι eunt?*

M. Compo-nitur vtrun-que cum his ſex: σὺν, ἀνὰ, κατὰ, ὀϛὰ, μετὰ, παρὰ — vt συννιᾶσι, ἀνιᾶσι, καθιᾶσι, ὀϛιᾶσι, μεθιᾶσι, παριᾶσι — ſic συνίασι cōcurrunt, ἀνίασι aſcendunt, καπίασι deſcendūt, ὀϛίασι diſcurrunt, μετίασι percurrūt, παρίασι accedunt.

Δ. *Semper cum ijſdem præpoſitionibus componitur vtrumq; verbum?*

M. Minimè: vt ſignificatione ſic compoſitionis ratione differunt, nam ἴᾶσι mittunt, cum ἐν & πρὸ componitur: vt ἐνιᾶσι immittunt, προϊᾶσι procedunt: quibuſcum ἴασι eunt, non iungitur. Proprio tamen modo cū εἰς & πρὸς componitur: vt εἰσίασι ingrediuntur, προσίασι progrediuntur. Quanquam in voce paſsiua ab ἵημι mittor, dicimus προσίεμαι, προσιέμενος, &c.

Δ. *Quid ſubtrahunt Iones præteritis?*

K, & penultimā corripiunt: vt γάω naſcor, μάω promptus ſum, βάω eo, θνάω morior — γήσω, μήσω, βήσω, θνήσω — γέγηκα, μέμηκα, βέβηκα, τέθνηκα — fiunt Ion. γέγαα, μέμαα, βέβαα, τέθναα.

Idem fit in participijs eiuſdem temporis: vt

Ex com. γεγηκώς, μεμηκώς, βεβηκώς, τεθνηκώς — fiūt Ioni. γεγαώς, μεμαώς, βεβαώς, τεθνηκώς — ὡς τος, per craſī. attic. — γεγώς, μεμώς, βεβώς, τεθνώς — ὡς τος: & per epen. α. vel ε. circ. mānete in pe. — γεγαώς, μεμαώς, βεβαώς, τεθνεώς — ὡς τος.

Δ. *Quid reijciunt Iones et poëtæ præteritis ab omnibus?*

M. Iones & poëtæ, etiam more Ionico, omnia augmenta tē ſyllabica quàm temporalia, omnes præterea reduplicationes reſpuunt: interdum tamen in aoriſtis primam thematis conſonantē repetūt facta reduplicatione: vt

Communiter	Ionicè & Poëticè	
ἐτυπτε	τυπτε	verberabat
ἤκουον	ἄκουον	audiebat
ἐλήφθαι	ἐλήφθαι	accipi
ἐλελήφθο	ἐλελήφθο	acceptum erat
ἐχάρον ⟨το	κεχάρον ⟨το	gauisi sunt
ἐκάδυν ⟨το	κεκάδον ⟨το	cesserunt
ἐκλελάθει ⟨το	ἐκλελελάθοι ⟨το	oblitus fuisset
ἐκλελαθέναι	ἐκλελαθέναι	oblitum fuisse
λελάβεναι	λελάβεναι	apprehendisse.

Δ. *Quid solent Attici præponere tam perfectis quàm imperf. ab ω incipientibus?*

M. Præfigũt ε: vt ab ὁράω, ὀνίομαι; ὤρεον, ὤρακα, ὠνεόμην, ὤνημαι; attice ἑώρεον, ἑώρακα, ἐωνεόμην, ἐώνημαι; sic etiã ἔοικα videor velsimilis sũ ab εἴκω, tametsi ab incip. nã prę. me. (est ὅικα.

Sic poëtæ quoq; atticos imitantes, aoristos etiam seu à vocali seu diphthongo incipientes ε præfixo augent: vt

pro cõmun. ἔειπα dixi, ἧκα misi, ὠσάμην impuli; dicentes ἐειπα, ἐηκα, ἐωσάμην.

Δ. *Quid mutat verbum dissyllabum primæ & secundæ coniugationis in præterito attico?*

M. Mutat ε in ο: vt à ῥίπτω mitto, βρέχω pluo; ῥέῤῥιμφα, βέβρεχα; attice ῥέῤῥομφα, βέβροχα.

Δ. *Augetnè atticum plusquamperf. initium attici perfecti?*

M. Maximè: tẽporaliter, vt perfect. ἀγηγέρκα, ὀρώρυχα, ἀκήκοα; plusquamperf. ἀγηγέρκειν, ὠρώρυκειν, ἀκηκόειν.

Δ. *Nullane sunt attica plusquamperfecta, quæ non aliud habent initium quàm perfecta sua?*

M. Maximè: vt ab ἐλεύθω ἐλήλυκα, ἐλήλυθα; plusquamperfecta ἐληλύκειν, ἐληλύθειν; veneram.

Δ. Quomo-

Δ. Quomodo vertunt Attici futurum commune quartæ coniugationis in ίσω vel ίσομαι?

Μ. Tollunt attici σ, & circumflectunt ῶ, & ῦμαι, vt

Α.
νομίζω	νομίσω	νομιῶ
βασ\ίζομαι	βασ\ίσομαι	βασ\ιῦμαι
ἀγονίζομαι	ἀγονίσομαι	ἀγονιῦμαι

Δ. Non solent attici ὲ barytonis formare circumflexa?

Μ. Maximè: vt à barytonis τύπτω τύψω fiunt circumflexa τυπτῶ τυψῶ atque hæc de dialectis verborum sufficiunt.

De cæteris orationis partibus immobilibus.

Δ. Quinq; hactenus orationis partes mobiles seu flexibiles, tenui quodam filo consuimus, latissimeq; excussimus, restant tres immobiles, aduerbium, cõiunctio, præpositio tractandæ, quas, duas ab causas, breuissimè perstringemus: cùm quòd immobiles & inflexiles sint, tùm quòd ex quotidiana authorum lectione, & diligenti animaduersione citiùs & meliùs disci possunt, quàm vlla longa disputatione, aut nimis curiosa præceptionum traditione. Aduerbium igitur primùm, quoniam primùm inter immobiles occurrit, percurramus. Quid est aduerbium?

Μ. Est orationis pars indeclinabilis, quæ, quoniam verbo maximè apponitur, suum nomen sortita est ἐπίῤῥημα.

Δ. Quare admouetur verbo?

Μ. Vt eius significationem explanatiorem, & perfectiorem reddat.

Δ. Quid? non est verbum per se perfectum.

Μ. Verborum vis & actio nonnunquam minus certa: quãobrem adhiberi consueuit interrogatio: vt ὁ σὸς, ὁ ἀδελφὸς ἦλθε, tuus frater venit: tu si ab illo roges, πότε quando, πόθεν, vndè, nonne est hic incertitudo? quamobrem si subdatur ἦλθε σήμερον, hodiè, ἐκεῖθεν illic, cognita fit huius verbi ἦλθε significatio.

Δ. Soli verbo adhæresit aduerbium?

M. Certè potiſsimum verbo apponitur, licèt illi ſoli nõ adhæreſcat: nam nomini & participio adiũctum & appoſitum reperitur: vt πάνυ σπουδαῖος valdè ſtudioſus, ἀμέτρως χαρίεις ſuprà modum gratus, hîc nomini apponitur.

Δ. *Quid includitur in aduerbio?*

M. Particulæ quædam inconditæ, & quæ rudes animi affectus exprimunt, quas latini ab aduerbijs diſtinguunt, & interiectiones vocãt: vt φεῦ heu, ἰού hei, οἴμοι hei mihi, βαβαὶ papæ, ναὶ væ, εὖγε euge, ἄπαγε apage, ὦ ô, ἆ ἆ at at, εὐοῖ euax, ἃ ἃ ἃ, ha ha he, &c.

Δ. *Quot attribuuntur aduerbio?*

M. Tria { ſpecies, ſignificatio, figura }

Δ. *Quotuplex eſt ſpecies?*

M. Duplex { primitiua, deriuatiua } vt { νῦν nunc, σοφῶς ſapienter }

Δ. *Quot ſunt aduerbiorum ſignificationes?*

M. Innumeræ: aliæ enim ſunt

- temporis — χρόνου
  - χθές heri, νῦν nũc, τότε tunc, ποτὲ aliquãdo
- loci — τόπου
  - ἐνταῦθα hic, ἄντοθι iſtic { in loco definẽtia { θι, σι } vt { ὀράνοθι, ἀθήνησι } } de loco
  - οἶκαδε huc: { ad locum definentia; in { δε, σε, ζε } { οἶκαδε, οὐρανόσε, ἀθήναζε } } in θεν, οἴκοθεν
  - hęc triplicia
- numeri — ἀριθμοῦ
  - ἅπαξ ſemel, δίς bis, πολλάκις ſæpè.
- ordinis — τάξεως
  - ἐξῆς deinceps, εἶτα poſteà, εὐθύς ſtatim.
- negandi — ἀρνήσεως
  - οὐ non, οὐδαμῶς nequaquam, μὴ non.
- affirmãdi — βεβαιώσεως
  - ναὶ ita, ὄντως reuera, πάντως omninò.
- phibẽdi — ἀπαγορεύσεως
  - μηδαμῶς nequaquam, μὴ ne.
- dubitãdi — ἀπορήσεως
  - ἴσως fortaſſè, τάχα forſitan.
- optandi — εὐχῆς
  - εἴθε vtinam, ὤφελον, λες, λε, vtinam ô ſi.
- vocandi — κλήσεως
  - ὦ ô
- hortandi — παρακελεύσεως
  - ἄγε age, φέρε age.

Innu

demonſtrãdi	δείξεως	ἰδού ecce, ἰδοὺ en. (ſemotim.
ſeparandi	διαιρέσεως	ἄνευ ſeorſim, ἰδίᾳ priuatim, διχᾶ
iurandi	καθομόσεως	νὴ per, μὰ non per.
eligendi	ἐκλογῆς	μᾶλλον potius. (ὁμῶς pariter.
congregãdi	ἀθρόισεως	ἅμα ſimul, συλλήβδην cõprehenſim
concedendi	συγχωρήσεως	ἔστω eſto.
euentus	τύχης	ἴσως συγκύρειαν fortè fortuna. (μάλιστα
comparandi	συγκρίσεως	μάλα valdè, μᾶλλον magis, πλέον plᵒ
declarandi	διασαφήσεως	δηλαδὴ ſcilicet, ἄγνον videlicet.
cauſæ	αἰτίᾳ	ἕνεκα cauſa. χάριν gratia.
celandi	κρύψεως	λάθρα clam. (ποῖ quò, ποῦ vbi.
interogandi	ἐρωτήσεως	πόθεν vndè, πῶς quomodo, μῶν nũ,
ſimilitudinis	ὁμοιώσεως	ὥσπερ veluti, καθάπερ quẽadmodũ,
diuerſitatis	διαφόρεως	ἄλλως aliter. (ὡς vt.
qualitatis	ποιότητος	καλῶς pulchrè, ῥωμαϊστὶ latinè, εὖ.
quantitatis	ποσότητος	ἄγαν valdè, ὀλίγον paululũ, λίαν.

Δ. *Quotuplex eſt figura?*

M. Duplex { ſimplex / compoſita } vt { πάλαι / προπάλαι }

De coniunctione.

Δ. *Quid eſt coniunctio?*

M. Eſt pars orationis inflexibilis, quę ſententias ſententijs, clauſulas clauſulis connectit & coniungit.

Δ. *Quot attribuuntur coniunctioni?*

M. Duo { figura / poteſtas }

Δ. *Quotuplex eſt figura?*

M. Du-

M. Duplex { simplex / compoſita } vt { καὶ & / καίπερ } etſi.

Δ. Quot ſunt poteſtates ſeu ſignificationes coniunctionum?

Diuerſæ: aliæ enim ſunt

copulatiuæ	συμπλεκτικαὶ	καὶ &, τε quo, μέν, quidẽ, δὲ autẽ, &c
cauſales	αἰτιολογικοὶ	γὰρ enim: καὶ γὰρ etenī: ὅτι quòd &c
cõditionales	ὑποθετικοὶ	ἤ quaten⁹, εἰ ſi, εἴπερ, ἐὰν, ἄν, ἤν ſi &c
diſiunctiuæ	διαζευκτικαὶ	ἤ aut, εἴτε aut, ἤτοι ſiue, &c.
aduerſatiuæ	ἐναντιωτικαὶ	ἀλλὰ ſed, ὅμως tamẽ, καίπερ licet &c
diminutiuæ	ἐλαττωτικαὶ	γέ, γοῦν certè, καν ſaltem &c.
rationales	συλλογιστικαὶ	ἄρα ergo, οὖν, μενοῦν igitur &c.
completiuæ	παραπληρωματικὴ	δή, νύ, πέρ, ῥά, τοί ſane, quidem &c.
electiuæ	ἐπιλεκτικοὶ	ἤ quàm aut &c.
dubitatiuæ	ἀπορηματικαὶ	εἰ ſi, ἆρα, κεν, vel num.
potentiales	δυνατικαὶ	κέ, κε, κεν, vtiq; ſi.

De Præpoſitione.

Δ. Quid eſt præpoſitio?

M. Eſt pars orationis indeclinabilis, quæ omnibus alijs orationis partibus præponitur.

Δ. Quot modis præponitur?

M. Duobus: ſecundum { compoſitionem / conſtructionem }

Δ. Quibus partibus præponitur ſecundum compoſitionem?

M. Sex: nempe his { nomini / verbo / participio / ſibiipſi / aduerbio / cõiũctioni } vt { ἄλογος ſtultus, διανομὴ diſtributio / διαφέρω excello / πρόβατα μῆλα / συμπεριφέρω à σύν, περί, φέρω / πρόχθες nudiuſtertius / ἵστε κάθεζε }

Δ. Quibus partibus præponitur ſecundum conſtructionem?

M. Quæ

M. Quatuor ſcilicet { articulo / nomini / pronomini / participio } { ἐξ ὅ ex quo / κατὰ γένος ſecundum genus / ἐν ταύτῃ in hac / περὶ ἑρμενεύτεων. }

Δ. *Quot ſunt in vniuerſum præpoſitiones?*

M. Sunt numero octodecim, monoſyllaba 6, diſſyllaba 12.

Monoſyllabæ: ἐν, in; εἰς, in; ἐξ ἐκ, ex; σὺν, cũ; πρὸ ante; πρὸς, ad.

Diſſyllabæ: ἀνὰ, per; κατὰ, iuxta; διὰ, per; μετὰ, cum; παρὰ, apud; ἀντὶ, contrà; ὑπὲρ, ſuper; ἀμφὶ, ab; ἀπὸ, ab; ὑπὸ, ſub.

Δ. *Quid accidit præpoſitioni?*

M. Conſtructio.

Δ. *Quibus caſibus conſtruitur?*

M. Tribus { genitiuo / datiuo / accuſatiuo } { de quibus plura ſtatim in ſyntaxi, / ſequente horreo. }

Hactenus de Etymologia.

De Syntaxi tertio horreo.

A RESTAT nunc, vt ad tertium Horreum accedamus, Syntaxeosq; spicas qualicunq; nostro labore & sudore collectas, in suas sedes reponamus: & ex ijs, illas escas breuissimè exteramus, quæ puerorum ori maximè conueniant. Sicut enim spicæ omnes, quas metunt agricolæ, ex se nihil habeant saporis, nihil nutritionis contineant, nisi inprimis triturantium viribus è vaginis exterãtur, à palea & lolio secernãtur, molæ impetu frãgantur, matronarum manibus in panes formentur, igniq; vi concoquantur, vt sic & dulcissimum hominum corporibus præbeant alimentũ: ita certè hæ à nobis collectæ orationis spicæ, nisi adhibeatur Syntaxeos dulcitudo, qua molliantur & temperentur, nullam adferunt orationi suauitatem, nullum sermoni adducunt lumen. Hinc cæterarum partium fit commixtio, & reliquæ spicæ (licèt per se lautæ & delicatæ sint) nihil tamen saporis habere poßint, nisi Syntaxeos condimentis, & splendidissimis ferculis condiantur. Præparantur reliquæ huius causa, et laborioſè quidem colliguntur & conseruantur, vt eas commisceat & conficiat Syntaxeos odor & & dulcedo. Nam quemadmodum sal, omnibus condimentis anteponitur, (quòd in se tantam habeat vim & virtutem, vt carnes à putrescendo conseruet) & esculenta omnia suauiora & sapidiora reddat: ita certè Syntaxis est optimum condimentum, quod cæteras orationis spicas commiscet atq; connectit, & sua præstantia ita condit, vt ne minimum quidẽ in ijs fœtoris delitescere patiatur: (hoc est) ita curat, vt nec Orthographia, nec accentu, nec inflexione, nec formatione, aliquid vitij compareat. Conglutinat inter se dispersas & vagè disiectas orationis partes, et (tãquàm clauus, & peritus nauclerus,) eas (instar nauis remorum ordinibus, et reliquis armamentis benè instructæ) dirigit et obseruat, ne in scopulos impingant, & alia salebrôsa & periculosa loca, syrteſq; incidant: hoc est, ne βαρβαρισμὸς & σολοικισμὸς fœdissima orationis vitia, in sermone committantur. Quamobrem per eas partes, sub Etymologia cõprehensas, percurramus, & earum singulas, Syntaxeos sale sic temperemus & condiamus, vt inuicem commixtæ & conditæ dulcescant, & sermoni venustatem gratiamq; adferant. Sed inprimis quid syntaxis, & quotuplex sit, doceamus: & priusquam de hac harum partium mixtura et compositione singulatim pertractemus, quædam generaliter, de tribus Gramm. concordantijs, breuissimè edisseramus. Quid est igitur Syntaxis?

M. Est perfectæ orationis apta connectio, atq; absoluta cõprehensio: vel est græcarum vocum ordinatio, certam sententam dilucidè repræsentans.

Δ. *Cur adiecta grammatices partibus?*

M. Vt habeamus certum artificium, animi sensus citra ambiguitatem efferendi, & congruam orationem ab incõgrua discernendi.

Δ. *Vndè traxit nomen Syntaxis?*

M. A græco verbo σύν quod significat con, & τάττω ordino, vndè σύνταξις quasi ordinatio, cõmixtio, seu cõstructio.

Δ. *Quotuplex est Syntaxis?*

M. Est duplex { simp. ἁπλῆ, figur. ἐσχηματισμένη } vt { ὡς ἔλεγε ὁ δῆμος, ὡς ἔλεγον ὁ δῆμος,

Δ. *Quid est simplex Syntaxis?*

M. Quæ communes Grammaticæ regulas imitatur, nec deflectit â vulgi consuetudine: vt in priore exemplo.

Δ. *Quid est Syntaxis figurata?*

M. Est, quæ Grammat. regulis non innititur: vel in qua vsitatę regulę non obseruantur, vt in posteriore exemplo.

Δ. *Vbi ponitur simplex Syntaxis?*

M. In partibus orationis, & earũ pręcipuè accidentibus: videlicet in his sex: { genere, numero, casu } { modo, tempore, persona.

Δ. *Quot præcipuè considerantur in simplice Syntaxi?*

M. Præcipuè duo, { concordantia, seu conuenientia. regimen, seu exigentia.

Δ. *Quid est concordantia?*

M. Est quædam partium orationis conuenientia, in genere, numero, casu, vel persona.

Δ. *Quotuplex est hæc conuenientia?*

M. Triplex: vt conuenientia { nominatiui cum verbo, adiectiui cum substantiuo, relatiui cum antecedente.

Δ. *Quid est regimen?*

M. Est quædam casuum collocatio: vt adiectiua quædam

exigunt genitiuum, quædam dat. absq; generis, numeri, personæ, & casus concordia. Eosq; omnes à tergo, verbum exigit certos quosdam & peculiares casus, sic reliquæ partes.

De conuenientia nominis & verbi.

Δ. *In quot & quibus præcedit nominatiuus verbum personale?*

M. In duobus { numero eodem, persona eadem } vt { ἐγὼ πάσχω, ego patior; σὺ χαίρεις, tu gaudes; ἐκεῖνοι μάχονται, illi pugnant.

Δ. *Conuenit verbum cum nominatiuo semper numero?*

M. Minimè. Atticis neutris pluralibus respondet verbũ singulare, vt apud Platonem: τὰ μεγάλα κακὰ οὐκ ἄλλως, ἢ ἐκ φιλονεικίας συνίσαται, id est. Maxima mala, non aliundè, quàm ex contentionis cupiditate existunt.

Item masculina & fœminina pluralia, verbis singularibus adijciuntur: vt τῆς νῦν τρεῖς κεφαλαὶ, pro ἦσαν cuius erant tria capita.

Ea etiam, quæ multitudinem significant, aliquando numero dissentiunt. Quæ dicendi forma synthesis appellatur: vt ὁ δῆμος εἶπον, populus dixerunt: ὡς φασὰν ἡ πληθὺς, sic loquebatur turba.

Huc spectant omnia, quæ voce & terminatione sunt singularia, sensu verò pluralia: vt ἕκαστος & similia: vt ἐσκιδνῶν αὐτὸ ἕκαστος, spargebant vnusquisq;.

Δ. *Quibus verbis adduntur, singularibus an plural. ea quæ inflectione pluralia significatu verò singularia aut dualia sunt.*

M. Pluralibus verbis, non alijs adnectuntur: vt ἀθῆναι φιλοσοφίαν ἔτρεφον non ἔτρεφε, Athenæ philosophiam nutriuerunt, Rursus, τέθνηκεν Ἀριστοφάνης, ὅτινι πατρὶς ἀθῆναι ἦσαν, decessit Aristophanes, cui patria Athenæ erant.

Item quæ tùm voce tùm significatu, dualia sunt, magis gaudent verbo plurali, qualia sunt ἄμφω & δύο: vt ἄμφω τρέχουσι ambo currunt, vel suo duali ἄμφω τρέχετον.

Δ. Semper

Δ. *Semper exprimuntur pronomina primæ & ſecundæ perſonæ?*

Μ. In verbis primæ & ſecundæ perſonæ, omittimus plerumq; pronomen: vt in illo Titi imperatoris dicto, in quo deeſt prima perſona ἐγὼ: σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα, οὐδένα γὰρ εὖ ἐποίησα: Hodiè non regnaui, neminem enim beneficio affeci. Sic illud Menandri, in quo deeſt ſecunda perſona σὺ: οὐδὲν πέπονθας δεινόν, ἂν μὴ προσποῇ: nihil paſſus es mali, ſi non diſſimules.

Δ. *Qua cauſa explicantur prima & ſecunda perſona?*

Μ. Diſcretionis cauſa: vt apud Demoſth. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτωσὶ περὶ τῆς τυχῆς ἐξετάζειν ἀξιῶ: ego ſic de fortuna quærere ſtatuo.

Emphaſeos cauſa: vt Iſocrates in oratione ad Demonicum: σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ: Tu eruditionis es cupidus, ego alios erudire aggredior.

Δ. *Omittitur ne aliquando tertiæ perſonæ nominatiuus?*

Μ. Maximè: in his verbis λέγουσι, φασὶν, & in ſimilibus, vt apud Lucianum: φασὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων: aiunt matres maiori amore in liberos primo partu æditos eſſe.

Item in verbis exemptæ actionis, ſubauditur tertię perſonę nominatiuus: εἰ ἐβρόντησε, καὶ ἔστραπται, ſi tonuit, etiam fulſit.

Δ. *Eſt ſemper vox caſualis verbo nominatiua?*

Μ. Minimè: aliquando verbum infinitiui modi cum articulo neutrius generis, nominatiui vim obtinet, nominiſq; loco ponitur: vt τὸ μαθεῖν τι γέρουσι ἥδιστον, didiciſſe aliquid, ſenibus iucundiſsimum eſt. Et nonnunquã omittitur articulus: vt ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, initium ſapientiæ eſt timere dominum.

Aliquando orationis bona pars præfixa verbo, locum nominatiui ſupplet: vt apud Demoſth. πάντων ἐστὶ δυσχερέστατον τὸ πολλοῖς ἀρέσκειν, multitudini placere omnium

est difficillimum.

Est quoq; vbi verbum ipsum omittitur: vt πλουτος μέγιστον ἀνθρώποις κακόν, auaritia maximum hominibus malum, intelligitur verbum ἐστί, vel τυγχάνει.

Δ. *Ponitur ne genitiuus atticè loco nominatiui?*

M. Maximè: vt εἴθε μοι τόδε τὸ ἀγαθὸν γένοιτο νῦν, pro τοῦτο τὸ ἀγαθόν: vtinam illius boni mihi nunc fiat. Quale illud Ciceronis: Cum illius temporis mihi venit in mentē.

De conuenientia Substantiui & Adiectiui.

Δ. *In quibus consentiunt substantiuum & adiectiuum?*

M. In tribus cohęrent: in eodem { genere, numero, casu } vt ἀγαθὸς πᾶις, bonus puer, καλὴ γυνή, honesta mulier.

Δ. *Quotuplex est huiusmodi adiectiuum, quod sic substantiuo adnectitur?*

M. Est triplex: { nomen, pronomen, participiū } vt { μέγας ἄνθρωπος, magnus vir; αὕτη ἡ σοφία, ipsa sapientia; αὐτὸς ὁ φεύγων, vir fugiens. }

Δ. *Conueniunt ne semper substantiuum & adiectiuum, in eodem genere, numero, & casu?*

M. Minimè: apud atticos, & poëtas in ijsdē discrepāt, { genere, numero, casu } vt { κλυτὸς ἱπποδάμεια, δῆμος ἐκτενυρίσμενοι, ἱππόδα Νέστωρ, pro ἱππόδης.

Δ. *Vbi committunt hoc Attici potissimùm, vt apud eos substantiuum & adiectiuum, non semper in ijsdem consentiant?*

M. In adiectiuis in ος desinentibus, quæ omnia atticis communia habentur: qui etiam vocat. pro no. & nominatiuum pro vocatiuo vsurpant, & casum pro casu, per Antiptosin mutant, vt ἀπόλλωνα ἀστράπτων, pro ἀστράπτοντα apud Hesiodum: Apollinem fulgurans pro fulgurantem. ὁ θεός ἐξάκουσον μου, pro ὦ θεέ, ô Deus exaudi me. in Psal.

De

De conuenientia Relatiui & Antecedentis.

Δ. *In quibus cohærent relatiuum & antecedens?*

M. In tribus etiã: {genere / numero / casu} vt {Ἐξ ἐπιστολῆς, ἧς μοι ἔγραψας, μεγάλῳ μὲν ἡδονῇ ἔλαβον. / Ex epistola, quam mihi scripsisti, magnam cæpi voluptatem.}

Δ. *Conuenit semper relatiuum cum antecedente casu?*

M. Minimè: nam is casus sæpè sequenti verbo respondet, vt μισῶ σοφίσην, ὅστις οὐχ ἅπλῳ σόφει, odi sapientem, qui sibi non sapit.

Sed atticè Relatiuum conuenit casu cum antecedente, nulla habita verbi sequentis ratione, vt Iohannis 2. καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ἰησοῦς, pro ὃν εἶπεν, & crediderunt scripturæ & sermoni, quẽ dixit Iesus.

Δ. *Non ponitur aliquando relatiuum sine antecedente?*

M. Sæpissimè omittitur antecedens, vt apud Euripidem, ἀγάμεθα ἀγάμεθα, ὃς ἐπὶ θάνατον ὅικεται γᾶς ὑπὲρ πατρῴας, laudamus laudamus, qui mortẽ pro patria occumbit.

Δ. *In quo genere ponitur relatiuũ, cum ad totã orationẽ præcedẽtẽ refertur?*

M. In neutro genere, vt ad Ephes. 5. μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, nolite inebriari vino, in quo est lasciuia, seu prodiga quædam commessatio & belluina.

Δ. *Quid si relatiuum inter substantiua diuersorum generum aut numerorum ponatur, vtri potest respondere?*

M. Vtriuis potest relatiuum sic collocatum respondere, vt apud Lucianum, πόλεις ἐκεῖναι εἰσιν, ὃς φωλεὸς εἶναι νομίζεις, vrbes illæ sunt, quæ antra esse putas. Sic apud Homerum, συγὸς, ὕδωρ, ὅστε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι. Stigis aqua, quod maximum seueriſsimumq; iuramentum est deorum.

Δ. *Non respondet semper relatiuum rei antecedenti?*

M. Minimè: aliquando relatiuum non ad rem antecedentem refertur, sed ad primitiuum, quod in possessiuo intelli-

intelligitur: vt apud Sophoclem, ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων ἀληφότας φόβον νεωρῆτῆς ἐμῆς ἐπεισόδου, ὃν μηποτ' ὀκνεῖτε, video vos metum quendam vultibus cæpisse, ex meo aduentu: quem tamen ne timete, ὃν scilicet ad primitiuum ἐμοῦ, quod in ἐμῆς intelligitur, non enim ad ἐπεισόδου refertur.

Hæc sufficiant de tribus grammatices concordantijs: peragremus nunc singulas orationis partes, & syntaxi cõmisceamus. Sed quoniam nomen principem locũ occupat, ad integræ sententiæ explicationem, de eo primùm dicamus: deinceps de reliquis mobilibus & immobilibus, qua possimus breuitate tractemus.

De Syntaxi nominis substantiui.

Δ. *Quo casu ponitur substantiuum cum substantiuo?*

M. Ponitur interdum { in diuerso casu / in eodem

Δ. *Quot modis ponitur in diuerso casu?*

M. Duobus: vel { cum duo appellatiua rẽ diuersam significantia coniunguntur, quorum posterius in genitiuo ponitur: vt αἰτὴς γήρας aquilę senectus, στέφανος κισσοῦ corona hederæ, & plerumq; per nomen adiectiuum potest explicari, vt στέφανος κισσινος corona hederacea. / cum appellatiuo suũ adijcitur propriũ: vt πόλις ἀθηνῶν vrbs Athenarum, ἄβυδος πολίεθρον, Abydi ciuitas, κῦμα σκαμάνδρου vnda Scamandri.

Δ. *Quæ substantiua in eodem ponuntur casu?*

M. Substantiua eandem rem significantia, in eodem casu ponun-

ponũtur, vt in appoſitione: vt Ιησοῦς ὁ χριστὸς Ieſus Chriſtus, Ηρῖκος βασιλεὺς Henricus rex, θάμησις ποταμὸς, thameſis fluuius, ἀεσμοναστήριον πόλις Weſtmonaſt. ciuitas.

Δ. *Ponitur ne aliquando genitiuus per ecclipſin?*

M. Maximè, in omnibus propriis, appoſito gentis aut cognationis nomine, aliquando regens ſubſtantiuũ ἐλλειπτικῶς, tacetur: vt apud Mathæũ 4 Ιάκωβος τοῦ Ζεβεδαίου, ſubauditur υἱὸς: Iacobus Zebedæi filius, Νηλεὺς ὁ Κόδρου, Neleus Codri, ſubauditur υἱὸς. ſic apud latinos: Hectoris Andromache ſubauditur vxor.

Δ. *Non ſumitur vterque caſus interdum pro vno ſubſtantiuo?*

M. Maximè: vt apud Homerum Πριάμοιο βίη, Priami vis, pro Πρίαμος Priamus.

Δ. *Non poteſt quoque genitiuus pluribus efferri.*

M. Imo: ſæpè fit περίφρασις genit. vt apud Iſocrat. ἀτυχία τοῦ βίου pro τοῦ βίου ἀτυχία vitæ infælicitas. Et ὁ περὶ τὸ σῶμα κόσμος, pro ὁ τοῦ σώματος κόσμος, ornatus corporis.

Aliquando genitiuus genitiuo gaudet: vt ποιεῖσθαι ἐπιμελείαν τοῦ τοῦ σώματος ἐυγιείας habere curã valetudinis corporis.

Δ. *Quem caſum admittunt ſubſtantiua laudis et vituperij?*

M. Subſtantiuo, vt etiam adiectiuo, poſtponitur genitiuus, cùm ſignificamus aliquid ineſſe aut adeſſe cuipiam, quod ad laudem ſiue vituperationem pertinet, vt ἀνὴρ μεγάλης ἀρέτης, homo magnæ virtutis, ἄνθρωπος ἀχαλίνου στόματος, vir effrænati oris.

Efferuntur aliquando per nominatiuum & datiuum: vt ἀνὴρ μέγας βουλῇ, vir magnus conſilio.

Aliquando per nom. & acc. per ſynecdochen Græcis admodum familiarem, vt ὀδυσεὺς μέγας βουλὰς, vliſſes magnus conſilio, apud Homer. πόδας ὠκὺς Αχιλλεύς, pedibus ſeu pedes velox Achilles. Sic apud Zenophontem de Cyro dicitur, εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλανθρωποτατος, forma pulcherrimus, animo humaniſſimus. Sic πατρίδα ῥωμαῖος, patria Romanus.

Eadem ſubſtantiua aſciſcunt genitiuum pluralẽ nominisadiectiui, addito articulo: vt ἀνὴρ τῶν ἀγαθῶν. Et apud Zenoph. στολὴ τῶν καλλίσων, pulcherrima ſtola, pro καλλίστη στολὴ, pulcherrima ſtola.

Δ. *Non ſunt quædam ſubſtantiua, quæ duplicem aſſumunt caſum?*

M. Imò: quædam enim habent, naturâ ſua genit: vt προστάτης τῆς πόλεως, præfectus vrbis. deriuatione, i. ví verbi, vndè deriuãtur, datiuũ: vt προστάτης τῇ πόλει, præfectus vrbi. Sic apud Latinos: vrbi pater eſt, apud Lucianum.

Δ. *Quid eſt genitiuus quandóq; apud Atticos per ſe poſitus?*

M. Eſt abhominantis: vt τῆς ἐξουσίας, ô licentiam hominum: τῆς τύχης, ô fortunam, τῆς ἀναιδείας, ô impudentiam.

Græci poſtremò per genitiuum efferunt, quæ latini per ablatiuum: vt βασιλεύοντος τοῦ Ηρρίκου, regnante Henrico.

De Syntaxi adiectiuorum.

Δ. *Tranſeunt ne aliquando nomina adiectiua, in ſubſtantiuorum naturam?*

M. Imò: adiectiua neutra articulis prolata, in ſubſtantiuorum naturam tranſeunt, & illorum more, genitiuũ regũt: vt τὸ σοφὸν τοῦ Πέτρου pro ἡ σοφία τοῦ Πέτρου, ſapientia Petri: τὸ ἀμφίβολον λόγου, orationis ambiguitas.

Interdùm etiã adiectiua neutra ſubſtantiuè ſumpta, ſubſtantiuorum genitiuos atticè aſciſcunt: vt εἰς ὃν ἀνάγκης ἦλθεν, ad hoc neceſſitatis venit, pro εἰς ταῦτα. Et rurſus εἰς πᾶν μοχθηρίας τὰ παρόντα πράγματα προελήλυθε, ad omne vitiorum progreſſæ ſunt res præſentes.

Δ. *Soletnè adiectiuum neutrum adiungi ſubſtantiuo maſculino & fœminino?*

M. Pro maſculino & fœminino elegantèr vtuntur græci ſæpiſsimè neutro: vt apud Demoſt. πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεὶ, malũ Sycophanta ſemper: & apud eundem, ἄπιστον ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννὶς, infidum rebus publicis tyrãnis. Sic apud Virgil. varium ſemper & mutabile fœmina. Et rurſus, dulce ſatis humor.

Poteſt

Poteſt tamen ad ecclipſim referri, vt ſubſtantiuum intelligatur πρᾶγμα ſeu χρῆμα, quod aliquando etiam additur: vt ἀθάνατον χρῆμα ἀλήθεια, καὶ ἀΐδιον, immortalis res & ſempiterna veritas.

Δ. *Semper ne reſpondet adiectiuum ſubſtantiuo caſu?*

M. Minimè: nam ſubſtantiuum ſæpiſſimè in genitiuum pluralem mutatur: vt Baſilius: ἄϊ φαῦλαι τῶν γυναικῶν, pro ἄϊ φαῦλαι γυναῖκες, improbæ mulieres. Sic σπουδαῖοι τῶν ἀνθρώπων pro σπουδαῖοι ἄνθρωποι, ſtudioſi homines.

Δ. *Coniunguntur ne adiectiua cum verbis infinitiuis?*

M. Imò vſitatiſſimè: vt πρῶτος Ἀθηναίων λέγειν τε καὶ πρᾶξαι δεινότατος, Periclis eſt elogium apud Thucididem.

Item prępoſitio alteri ſubſtan. iuncta, ſubſtituitur loco adiectiui: vt ἡδονὴ μετὰ δόξης. i. ἔνδοξος ἡδονή, glorioſa voluptas.

Adiectiua etiam crebrò regunt genitiuum, ἐλλειπτικῶς, deficiente ἕνεκα: vt μακάριος τῆς πίστεως. i. ἕνεκα τῆς πίστεως, beatus propter fidem.

Sic quoq; adiectiua poſſeſſiua in neutro genere fiunt ſubſtãtiua: vt βαρβαρικὸν τῆς γλώσσης pro βαρβαρικὴ γλῶσσα, barbara lingua. Sic ἰωνικὸν τῆς σολῆς pro ἰωνικὴ σολή, ionica ſtola.

Δ. *Fiuntnè aliquando adiectiua neutra aduerbia?*

M. Maximè: idq; in vtroq; numero: vt ὀξὺ γράφεις pro ὀξέως, acutè ſcribis. Sic καλὰ ἐβουλεύσω pro καλῶς, honeſtè conſuluiſti.

Δ. *Quo genere collocatur adiectiuum, cum ſubſtantiua plura cõcurrentia maſculina aut fœminina ſunt rerum inanimatarum?*

M. Adiectiuum, vel quod adiectiui locum occupat, in neutro genere ponitur: vt ἐπιστήμη προαίρεσις, βεβαίωσις, πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀναγκαῖα. Scientia ſtudium, ſeu voluntas, conſtantia ad virtutem neceſſaria.

Genitiuus adiectiuorum.

Δ. *Quæ adiectiua regunt potiſſimùm genitiuum?*

M. Quæ habent significationem vel

- desiderij — λυσίρωτες τῶν ἀπόντων, perditè cupidi rerum alienarum.
- notitiæ — ἔμπειρος πολέμων, peritus bellorũ, ἔμπειρος τοῦ χωρίου, peritus loci.
- plenitudinis — ἔνπορος, πλήρης, πλούσιος: vt πλούσιος πραγμάτων, diues rerum.
- ignorationis — ἀσύνετος τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς, ignarus linguæ græcæ.
- priuationis — πένης, γυμνός, ὀρφανός, χήρης: vt χήρης πάντων omnium inops.
- copiæ — χώρα, εὔφορος, πάντων, regio ferax omnium.
- inopiæ — φίλων ἔρημος, amicis desertus.
- cupiditatis — πείπω τὰς δόξης ὀρεγομένους τῆς ἀποδείξεων εἶν μιμητὰς apud Isocrat.
- dignitatis — vt ἄξιος, ἀνάξιος: vt ἄξιος τῆς ὀργῆς, dignus ira, ἀνάξιος τῆς τιμῆς indignus honore. Quandoq; cũ dat. legitur & eius genit. in infin. vertitur, ἄξιος ἐπαίνειν περὶ πάντων.
- venditionis — ἅιμα τοῖς ἐσὶν ἡ ἀρετὴ ὤνια, sanguine virtus venalis est, sic πάντα ὤνια πλούτου, omnia pecunia venalia.
- vacuitatis — κενὴ οἰστῶν ἡ φαρέτρα, pharetra sagittis vacua.
- dãnationis & accusationis — ἔνοχος δεσμῷ, reus vinculi, ἔνοχος etiam cum dat. construitur: vt ἔνοχος τῇ κρίσει, obnoxius iudicio.
- absolutionis — κάθαρος πάντων ἐγκλημάτων, purus omnium criminum.
- differentię — διάφορον, ἄλλο ἕτερον: vt διάφορον ἐκείνου diuisum ab illo, ἕτερον τοῦ λίθου, alterum à lapide.

△ Quem casum regunt ea adiectiua, quæ partitionẽ aut collectionem significant: veluti ἁπλοῦς, ἄλλος, μηδεὶς, τίς, ἕκαστος, &c.

M. Ge-

M. Genitiuos plurales, siue ea sint infinita, siue interrogatiua, siue negatiua, siue numeralia: vt εἷς, οὐδεὶς, μόνος ἁπάντων, id est vnus, nemo, solus omniũ. Sic ἕκαστον τῶν ζώων, vnumquodq; animalium, ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν, alter oculorum: Αλλος τῶν ἀνθρώπων, alius virorum. Ἑκάτερος τῶν ἀδελφῶν vterq; fratrum. Sic apud Demosth. πολλὰ τῶν δεόντων, multa quæ in rem sunt.

Δ. *Quid si partitio distributionem habeat?*

M. Tùm initio rectè genitiuus ponitur, vt τῶν ἀνθρώπων, οἱ μὲν ἀγαθοὶ, οἱ δὲ κακοὶ, hominum, alij boni, alij mali.

Δ. *In quo genere ponitur adiectiuum partitiuè positum?*

M. Mutuatur genus à genitiuo plurali: nisi adiunctum habeat substantiuũ eodem casu: vt τὰ καλὰ τῶν ζώων pulchra animaliũ, pro τὰ καλὰ ζῶα pulchra animalia.

Sic οἱ γνήσιοι τῶν φίλων, qui inter amicos ingenui sunt, pro οἱ γνήσιοι φίλοι, ingenui amici.

Δ. *Cuius casus & temporis erunt interrogatiuum & eius redditiuum?*

M. Eodem casu & tempore conuenire debent, vt Heraclitus apud Lucianum: interrogatiuũ, τί οἱ ἄνθρωποι quid homines? redditiuum, θεοὶ θνητοὶ, dij mortales. Τί οἱ θεοὶ, quid dij? ἄνθρωποι ἀθάνατοι: homines immortales.

Δ. *Non fallit hæc regula?*

M. Fallit, quoties per pronomen possessiuum respondetur, vt τίνος ἐστὶν ὁ λόγος; ἐμός. Cuius est oratio? mea.

Δ. *Quotuplicia sunt interrogatiua?*

M. Duplicia { substantiæ } οὐσίας
{ accidentis } συμβεβηκός.

Δ. *Quæ sunt interrogatiua substantiæ?*

M. Huiusmodi
πότερος vter
ἕτερος alter
οὐδέτερος neuter
} de duobus dicuntur, & ἕτερος de pluribus interdum
τίς quis
ἄλλος alius
οὐδεὶς nullus
} de pluribus dicũtur, τίς & ἄλλος inusitatè de duob⁹, sed rara, dicũtur.

Δ. *Quæ sunt interrogatiua accidentis?*

M. *Sunt hæc & huiusmodi*

ποῖος qualis?
πηλίκος quantus?
πόσου quanti?
ποταπὸς cuias?
πόσα quot?
πόσος quotus?
ποσαπλᾶς quotuplex?
ποσαπλάσιος quotuplus?
ποσημόριον quota pars?
ἀνὰ πόσους quoteni?
ποστὸς quotennis?
ποσταῖος quoto die?
ποσῆμαρ quot dies?
ποσάκις quoties?
ποσαχῶς quot modis?
πῶς quomodo?
πῆ aut πόθι vbi?
πῆ, ποῖ, πόσε quo?
πόθεν vnde?

quorum reddituæ:

ἀγαθὸς bonus, κακὸς malus.
μέγας magnus, μικρὸς paruus.
πολλῷ magno.
ἑλλὴν græcus, ἡμεδαπὸς noſtras.
δύο, duo, πολλὰ multa.
δεύτερος ſecundus, τρίτος tertius.
διπλᾶς duplex, τριπλᾶς triplex.
διπλάσιος duplus, τριπλάσιος triplus.
τριτημόριον triens, tertia pars.
ἀνὰ δύο, ἀνὰ τρεῖς.
δίτης bimus, τρίτης trimus.
δευτεραῖος ſecundarius.
ἐννῆμαρ nouem dies.
δὶς bis, τρὶς ter.
δίχα dupliciter, duobus modis.
καλῶς benè, κακῶς malè.
ἐνταῦθα hìc, ἐν τῇ πόλει in ciuitate.
δεῦρο huc, εἰς τὴν πόλιν in ciuitatem.
ἐντεῦθεν hinc, & innumera alia.

De comparatiuo.

Δ. *Cum quo caſu conſtruitur comparatiuus?*

M. Cum genitiuo ſingulari, rem exceſſam ſignificante: vt Ἀχιλλεὺς ἰσχυρότερός ἐστιν Αἴαντος, Achilles Aiace fortior, αἱρετώτερος καλὸς θάνατος τοῦ αἰσχροῦ βίου, eligibilior eſt honeſta mors turpi vita. Conſtruitur etiam cum genit. plur. vt ἀνθρώποις ψυχὴ πάντων προτιμότερον: anima hominibus, omnibus rebus potior.

Græci etiam per comparatiuũ cum ſuo caſu explicant, quę latinè ſimiliter abſurdè dicerẽtur, niſi adderetur quàm aut ſimile: vt μᾶλλον νομίζω σε φίλον, τοῦ ἐχθροῦ. Potius te amicum quàm hoſtem iudico. Sic κάλλιον ἐστὶν ἐν ποιεῖν

φίλοις

φίλους τῶν ἀλλοτρίων. Honestius est amicis benefacere, quàm alijs. κρείττων λόγος excellẽtior, quàm dici potest.

Potest tamen comparatiuus construi mediantibus particulis ἤ quam & ἤπερ, ἤπερ, vt ἐσθλὸν κτῆμα σεμνότερόν ἐστιν ἢ ἀρετὴ, nulla possessio honorabilior, quàm virtus, apud Isocr.

Quandoq; cum genitiuo, vt ὡμίλησα ἀρείοσιν ἢ ὑμῶν, præstãtioribus, quàm vos estis, viris familiaris fui.

Quandoq; cum eo casu quem postulat verbum adiunctum, vt ὡμίλησα ἀρείοσιν ἥπερ ὑμῖν. Quandoq; cum ὑπὲρ & accusatiuo, vt πλεῖον ἢ κατ' ἄνθρωπον, plus quàm secundùm hominem.

Quandoq; cum infinitiuo, vt νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν, ægritudo maior, quàm vt feratur. Cui interdũ interponitur ὥστε aduerbium, τὸ νόσημα μεῖζον, ἢ ὥστε δύνασθαι φέρειν.

Quandoq; iterantur comparatiua, vt καλλίων ἢ κρείττων, pulchrior atq; melior.

Δ. *Ponitur ne aliquando positiuus pro comparatiuo?*

M. Maximè, vt καλὸν τὸ μὴ ζῆν ἐστιν, ἢ ζῆν ἀθλίως pro κάλλιον, melius est non viuere, quàm miserè viuere.

Aliquando atticè comparatiuus pro superlatiuo vsurpatur, vt πάντων σοφώτερός ἐστι pro σοφώτατος omnium sapientissimus.

Contra, superlatiuus pro comparatiuo capitur, vt τὰ ἄῤῥενα κινητικώτατά ἐστι τῶν θηλέων, pro κινητικώτερα longè agiliores fœmellis sunt masculi.

Δ. *Quæ particulæ seruiunt comparatiuo?*

M. Hæ & similes,

λίαν	vt	λίαν, πάνυ μεῖζον multò maius.
πάνυ		
μᾶλλον		μᾶλλον ἑτοιμότερον multò promptius.
πολλῷ		πολλῷ πλέονας λιμὸς κόρος ὤλεσεν ἄνδρας, multò plures satietas pdidit q̃ fames
πολλοῦ		χρήματα δ' ὀχ ἁρπακτὰ θεόσδοτα πολλὸν ἀμείνω, apud Hesiod.

πολὺ

πολύ μέγα ὀλίγῳ ὅσῳ τοσούτῳ	vt	ἀρχὴν ἰᾶσθαι πολὺ λῴων, ἢ τελευτῆν: multò melius est principio mederi, quàm fi i. ὀλίγῳ βραδύτερος paulò tardior. (nebūt. γῆ ὅσῳ τῇ φύσει βέλτιον ἐστί, τοσούτῳ μᾶλλον ἐξαρ= γυροῦσα δεῖ ἀμέλειαν ἐξαπόλλυται.

De Superlatiuo.

Δ. *Cui casui iungitur superlatiuus?*

M. Genitiuo similiter, sed duntaxat plurali: vt ἰσχυρώτατος ἁπάντων, omnium fortissimus: Sic apud Eurípid. ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων πασῶν ἀναίδεια, impudentia est maximus morbus omnium reliquorum, in homi= nibus.

Δ. *Quid huius genitiui loco solemus vsurpare?*

M. Præpositionem cum suo casu: vt βιργίλιον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς: pro πρῶτον τῶν ποιητῶν. Sic apud Zenoph. ἡ Σπάρτη δυνατωτάτη καὶ ὀνομαστοτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι. Sparta potentissima & clarissima vrbs in Græcia.

Præponunt quoq; græci superlatiuis ὡς, ὡς ὅτι, ὅτι, vel absolutè, vel mediante verbo δύναμαι, aut οἷόν τε, vt ἐξώπλισε στρατιὰν ὡς ἐδύνατο κάλλιστα, ὡς οἷόν τε ἄριστα, ὡς ὅτι βέλτιστα, instruxit exercitum, quàm potuit optimè.

Δ. *Quæ sunt illa adiectiua, quæ cum superlatiua non sint, superlatiuorum tamen naturam habentia genitiuos adsciscunt.*

M. Ea sunt huiusmodi { θεῖος, μόνος, κορυφαῖος, ἔξοχος } vt { apud Ho. θεῖος βιοτάων, diua dearũ; μόνος ἁπάντων, sol⁹ præ omnib⁹; κορυφαῖος πάντων, excellẽs, eximius, præ omnibus; ἔξοχος ἄλλων, præstãs alijs, princeps aliorum }

Δ. *Non ponitur aliquando positiuus pro superlatiuis?*

M. Maxi=

M. Maximè: vt apud Thucidídem, ὅτι τάχος quàm celerrimè: & contrà ſuperlatiuus pro poſitiuo vſurpatur: vt μάλιστα δεινότατος τοῖς ἐναντίοις, grauiſſímus hoſtibus, pro δεινός grauis.

Δ. *Quæ præterea particulæ præponuntur ſuperlatiuis?*

M. πλεῖστα, πολλῷ, ὅσον, λίαν, πάνυ, μακρῷ, πολύ, ὅσῳ, τοσούτῳ } vt

πλεῖστα εὐδαιμονέστατος, maximè fœliciſſímus
πολλῷ μάλιστα, multò maximè
ὅσον πλεῖστον, quantum plurimum
λίαν φιλοπονώτατος τῆς ἐργασίας, multò cupidiſſímus laborum.
πάνυ βλαβερώτατος, multò nocentiſſímus,
τῶν ἡλίκων μακρῷ πάντα πρῶτος, æqualium longè omnibus in rebus primus.
πολὺ μεγίστη διαφορά, multò maxima differentia, apud Iſocrat.
ὅσῳ μάλιστα οἱ ἐλεύθεροι ἦσαν, τοσούτῳ καὶ θρασύτατα πρὸς τὸν μισθὸν ἀπῄτουν, quãtò maximè líberi erant, tantò etiam audaciſſimè mercedem poſtulabant.

Datiuus adiectiuorum.

Δ *Quæ adiectiua regunt datiuum cum nomine?*

M. Hæc cum ſuis contrariis: nempè quæ ſignificant, vtilitatem, facilitatem, ſimilitudinem, amicitiam, propinquitatẽ, poſſeſſionem, contentionem } vt

πᾶσιν εἶπε χρήσιμα,
σοὶ τοῦτο ῥᾴδιον,
τίθημί σε φίλτερον Ἡρακλεῖ,
ἀλκιβιάδης τῷ Σωκράτει φίλος
συγγενὴς εἰμί σοι,
πάτριον ἡμῖν,
ὅπως ἐφάμιλλος γενήσῃ τοῖς τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύμασιν, apud Iſocrat.

Δ. *Quæ præterea ad hanc adiectiuorum regulam ſpectant, datiuum poſtulantia?*

M. Hæc nimirùm adiectiua

Quæ passiuè capiũtur, à verbis venientia: vt ἄγνωστον τοῖς πολλοῖς, ignotum multis, οὐκ ἀμελές μοι τοῦτο, non prætermittitur hoc à me per negligentiam.

Quę componuntur à σύν & ὁμῦ, vt ὁμότεχνος, ὁμόγλωσσος, σύντροφος, ὁμόψυχος, συπαθὴς, & similia: vt σύντροφός ἐμοι, collactaneus seu connutritus mihi.

Græci quoq; elegantèr vtũtur gemino datiuo, mediãte coniũctione, καὶ vbi latini vnico tãtũ, cũ aduerbio cõgregãdi siue cũ ablat. præcedente præpos. cum, vt τί γὰρ μάχαισι καὶ μοί quid enim bellis & mihi. i. quid mihi cum bellis.

Δ. Non asciscũt aliqua præcedẽtis regulæ adiectiua, aliũ casum quàm datiuũ?

M. Maximè: multa similitudinis, & propinquitatis adiectiua, ijsq; contraria, etiam genitiuo gaudent: vt ὄρνις ὁμοία τῶν λοιπῶν, ὀρνίθων, auis similis aliarum auium, Æsopus de Gallina.

Sic apud Theodoret. ὁ μὲν πόνος κοινὸς δούλων καὶ δεσποτῶν: ἡ δὲ φροντὶς ἰδία τῶν δεσποτῶν, labor communis est & seruorũ & dominorum, cura verò propria dominorum.

Quædam etiam accusatiuum cum præpositione admittunt: vt apud Aristot. politic. 10. πρὸς τὴν ἐργασίαν χρήσιμος, ad opus faciendum vtilis.

Δ. Quem casum regunt adiectiua, quæ significant causam, instrumentum, modum, vel materiam?

M. Datiuum admittunt: vt χρόνῳ παλαιὸς ætatè prouecti, οἴνῳ καὶ θυμῷ κάτοχος, vino & ira percitus: θρασὺς στόματι, audax ore: ἕτοιμος ξίφει, paratus gladio: πλοῦτος περιβολῇ λαμπρός, diuitijs affluens. Sic ἀγαθὸς τῷ πολέμῳ γέγονε, strenuus bello fuit.

Δ. Non construuntur nomina adiectiua etiam cum accusatiuo?

M. Adiectiua cũ accusatiuo construuntur per Synecdochen, passim Græcis familiarem, subintellecta præpositione κατὰ: vt κόσμιος τὴν ἀναβολὴν, ornatus vestem: λευκὸς ὀδόντας, albus dentes, πεφυκὼς Ἄγγλος, patria Anglus: ἰωάννης τὸνομα, Iohãnes nomine, ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, pauci numero.

Δ. Non

Δ. *Non mutatur hic accusatiuus in verbum infinitiui modi?*

M. Sæpissimè: vt καλὸς τὸ εἶδος, καλὸς εἶδεῖν, & ὅιος ἔπεσιν ἠδ' ἀκοῦσαι: sed Latini hoc non sequuntur, sed sic ferè interpretantur: pulcher visu, non pulcher vídere: sic qualis dícendo & audiendo, vel per præpositionem ad: vt ad dicendum & audiendum.

Δ. *Non ponuntur aliquando nomina adiectiua, aduerbiorum loco?*

M. Maximè: per Enallagen cõstruuntur nomina vice aduerbiorum: vt ὅσον firmè, circiter: vndè ὅσον αὐτίκα quamprimùm, ὅσον δεῖπω, firmè: ὅσον πάχος, quàm celerrimè. Quãdo autem postponitur dictionibus, significat valdè: vt ἀμήχανον ὅσον, valdè difficile: θαυμαστὸν ὅσον, mirum in modum. Sic ὀλίγοι ὅσον, admodum pauci. Et loco singularium aliquando vsurpant Attici nomina pluralia: vt τὰ πρῶτα primùm, τ' ἀρχαῖα olim, τὰ τελευταῖα ad vltimũ, τὰ μάλιστα maximè, & huiusmodi multa. Atq; hæc de nomine hactenus, progredere ad pronomen.

De Pronominis Syntaxi.

Δ. *Quibus orationis partibus apponuntur pronomina primitiua?*

M. Apponuntur tribus { nominibus, verbis, participijs.

Δ. *Quibus apponuntur deriuatiua?*

M. Tantùm nominibus.

Δ. *Non est liberum Græcis aliquando genitiuos pronominum primitiuorum, pro possessiuis vsurpare?*

M. Maximè: Genitiuus primitiui vel compositi pronominis loco possessiui vsurpatur: vt πατήρ μου pro πατὴρ ὁ ἐμός. pater meus, sic πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ꝑ ἡμέτερε, pater noster qui es in cœlis: παρέλαβον τῆσδε ἐπιστολὴν, vel τῆσδε ἐπιστολήν, accepi tuam epistolã. Sic in composito pronomine, τὰ σαυτῆς ἔργα νόμιζε, ꝑ τὰ σὰ ἔργα, tuas res cura inquit Hector ad Andro. vxorem, apud Home.

Δ. *Non ſubijciuntur poſſeſſiuis pronominibus genitiui?*

M. Imò: poſſeſſiua quandoq; genit. gaudent: vt apud Lucia. ὅλως δ' ἐ τὰ μὰ ὄτοι ἀπαθῶσι τὸ κακοδ' αἴμονος: illi etenim prorſus mea infœlicis dilapidant. Sic apud eundem: σὸν μόνης δ' ὠρημα ἔλεξε, tuum ſolius munus eſſe dixit.

Sed tertiæ perſonæ poſſeſſiua, cum diuerſa perſona copulari nequeunt, ſine altera voce, quæ ſignificat poſſeſſorẽ: nam ſolœciſmus eſſet, ſi quis diceret, ὁ σφέτερος πᾶις φιλεῖ με, ſuus filius diligit me. Sed dicendum eſt, ὁ σφέτερος αὖτων πᾶις φιλεῖ με, ſuus ipſorum filius amat me. Poteſt etiam ſine poſſeſſiuo efferi: vt ὁ πᾶις αὐτῶν φιλεῖ με.

De Pronomine relatiuo

αὐτὸς.

Δ. *Non poſtponitur pronominibus αὐτὸς cuiuſcunq; perſonæ?*

M. Maximè: poſtponitur omnibus perſonis: vt { ἐμὲ αὐτὸν ἀκούω, meipſum audio; σὲ αὐτὸν ἄκουω, teipſum audio; ἐκεῖνος αὐτὸς ὁμολογεῖ, ille ipſe confitetur.

Ponitur quoq; αὐτὸς ſæpiſſimè loco reciproci: vt κίνησις δ' ἀνὰ μὰ ἐπ' αὐτὸν motus populi in ſe, pro ἐφ' ἑαυτὸν: & contrà reciprocum pro relatiuo: vt ὡς ὅτι ἂν ἐξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν, pro αὐτῷ, tanquam ipſi quicquid libet, liceat.

Sic ὅς, ὅ, οἱ, ἕ, modò reciprocè, modò non reciprocè accipiuntur: reciprocè ſic, τοιαῦτα ὅι συνέγνωκε κακὰ: talium ſibi cõſcius eſt malorum, vbi οἱ ponitur pro ἑαυτῷ: nõ reciprocè, ſic, ἐπειδ' ἡ οἱ φανῆναι πλῆθος πολὺ, poſtquam ei viſa eſt ingens multitudo, vbi οἱ ponitur pro αὐτῷ. Eodẽ modo σφὰς pro ſeipſos, vel pro eos ponunt Græci, σφισὶν pro ſibiipſis, vel pro ipſis.

Δ. *Non iungitur αὐτὸς, αὐτὴ, αὐτὸ aliquando datiuo?*

M. Ponitur in datiuo, cùm ſimilitudinem vel collationem ſignificat, & ſæpenumero vult intelligi σὺν præpoſitio: vt ἀκ αὐτὸ τοῖς ἄλλοις κατανοέω, non idem quod alij ſentio.

Δ. Quibus

Δ. *Quibus pronominibus vtuntur græci, cùm fiat reflectio in ſe, vel in ſuam poſſeſſionem?*

Μ. Non primitiuis neq; deriuatiuis vtuntur, ſed compoſitis pronominibus: vt ὅρα σαυτόν vide te ipſum, ὅρα σαυτοῦ υἱόν vide tuũ ipſius filium. Sic γνῶθι σεαυτόν, cognoſce te ipſum, γνῶθι σαυτοῦ φύσιν cognoſce tuam ipſius naturã.

Δ. *Quid ſi fiat reflectio à poſſeſſione in poſſeßionem, vel aliud ſubiectum, quæ tum vſurpant pronomina?*

Μ. Vſurpant tunc ſimplicia & non compoſita: vt πατέρα τιμᾷ ὁ αὐτοῦ παῖς, non ἑαυτοῦ παῖς, patrem honorat filius ſuus. Sic θέλει ὁ διδάσκαλός με ἔρχεσθαι πρὸς αὐτόν non ἑαυτόν: vult præceptor vt ad ſe veniam.

Δ. *Qua in perſona vtuntur Græci hoc pronomine ἑαυτοῦ?*

Μ. Vtuntur in omni perſona: vt
ἀγαπῶμεν ἑαυτούς, noſipſos diligimus
ἀγαπᾶτε ἑαυτούς, vos ipſos diligitis
ἀγαπῶσι ἑαυτούς, ſeipſos diligunt

Et id non modò in plurali, verumetiam in ſingulari: vt apud Zenoph. virtus ſic obijcit voluptati, οὕτω γὰρ παιδεύεις τοὺς ἑαυτῆς φίλους, ſic enim tuos inſtituis amicos.

Caret etiam nominatiuo hoc nomen ἀλλήλων, ἀλλήλοις, ἀλλήλους, & ſimiliter omnibus perſonis poteſt adiungi, vt hæc pronomina, eo modo, quo latinè inuicem & inter cum accuſatiuo: φιλεῖν ἀλλήλους inuicem amare, vel inter ſe amare, ἀλλήλους ἐλεῶμεν noſtri inuicem miſeremur, ἀλλήλοις, χαρίζεσθε, vobis inuicem indulgere. Compoſitum verò cum præpoſitione, habebit nominatiuum, ſed non eſt recíprocum, vt ἐπάλληλα, διάλληλα.

Δ. *Quid in duobus antecedentibus, οὗτος & ἐκεῖνος eſt obſeruandum?*

Μ. Eſt hoc in his duobus notandũ: οὗτος ſcilicet ad propius vel preſens referri, ἐκεῖνος verò ad remotius vel abſens. Sic etiam aduerbia ἐνταῦθα & ἐκεῖ, vt apud Iſoc. ad Demon. ἔθιζε σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν ἀλλὰ συνηθῆ. διὰ ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἀνθάδης, διὰ δὲ τοῦτο φρόνιμος εἶναι δόξεις.

Δ. *Non denique vsurpantur pronomina pro aduerbijs?*

M. Maximè: constructuntur pronomina aduerbiorũ loco, sed subintellecta præpositione διὰ: vt τᾶντά τοι, τᾶντα δὲ, vel δὴ: id est proinde, ad hæc, præterea. Sic τάντᾳ hoc pacto, hac ratione, hac de causa: τάντᾳ τοι itaq; propter hoc. Atq; hæc de pronomine.

De Syntaxi verborum actiuorũ in regimine.

Δ. *Semper antecedunt verba casus nominum?*

M. Aut antecedũt aut consequuntur: nã nominatiuus cum verbis construitur sine trãsitione, obliqui casus cum (trãsitione.

Δ. *Quot sunt species constructionis verborum cum obliquis?*

M. Sunt numero septem:

Quarũ tres sunt simplices
1. cum genitiuo: vt δέομαί σϒ, precor te.
2. cum datiuo: vt δίδωμί σοι, do tibi.
3. cum acc. vt διδάσκω σε, doceo te.

Quatuor compositæ:

prima dicitur διαβατικὸν. i. transitiua, quando ad aliquã illarum trium simpliciũ, fit transitio, p̃ acc. vt exem. primæ: δέομαι σοῦ τὰ δίκαια, exem. secund. δίδωμί σοι χρύσον, exem. tertiæ διδάσκω σε τὰ γραμματικὰ.

secunda dicitur αἰτιολογικὸν. i. causatiua, quia causam rei indicat: siue ἐλλειπτικὸν defectiua, quia deest gratia vel causa: vt pro prima, δέομαί σϒ τῆς χάριτος: pro secunda, μεταδίδωμί σοι τῆς εὐδαίας, pro tertia, διδάσκω σε τοῦ καλοῦ.

tertia dicitur ὀργανικὸν. i. instrumẽtalis, quia præter simplicem constructionẽ transitus fit ad dat. qui instrumentũ signific. vt, p prima, δέομαί σϒ ὅλῃ ψυχῇ, p secũd. δίδωμί σοι χωρίς: pro tertia, διδάσκω σε τύχῃ ἀγαθῇ.

quarta, quæ præter præcedentẽ constructionẽ, trãsit ad inf. & est aut τελικὸν finalis, aut εἰδικὸν specialis: finalis, quãdo infin. potest resolui per ἵνα, vt διδάσκω σε διαλέγεσθαι, doceo te disputare. i. vt disputes, & sic in cęteris: specialis resoluitur per ὅτι: vt λέγω Ισωκράτη γεγονέναι σοφόν: dico q̃ Socr. fact⁹ sit, vel fuerit sapiẽs.

Com-

Commiſcentur quoq; ſæpiſsimè plures conſtructiones, vt δίδωμί σοι χρύσον τῆς χρείας χαρὶ τῆ ἐμαυτοῦ πείσεσθαι ἵν αὐ δῆς: do tibi aurum, neceſsitatis cauſa, meijpſius manu, vt emas quibus indigeas.

Nominatiuus poſt verbum.

Δ. Rectè: *de his omnibus tractabimus, ſed inprimis de verbis, quæ vtrinq; habent nominatiuum, agamus. Quot ſunt verba ſubſtantiua?*

Μ. Sunt tria { εἰμὶ / ὑπάρχω / τυγχάνω } ſum, exiſto.

Δ. *Quem habent poſt ſe caſum?*

Μ. Nominatiuum habent vtrinq;, vt apud Platonem. φιλοσοφία ἐστὶν ὦ Σώκρατες χαρίεν τι, philoſophia eſt (ô Socrates) gratioſa quædam res. Sed elegantiùs verbo τυγχάνω poſtponitur nominatiuus, participij εἰμὶ, cum alio nominatiuo, vt Σωκράτης τυγχάνει ὢν σοφός, Socrates eſt exiſtens, vel eſt ſapiens: Si autem ei poſtponatur participium verbi adiectiui, nõ opus erit præterea alio nominatiuo, vt Σωκράτης τυγχάνει περιπατῶν, pro περιπατῆ, Socrates eſt ambulans vel ambulat, Διδάσκαλος τυγχάνει γράφων, pro γράφει, præceptor eſt ſcribẽs, omiſſo participio ὤν.

Δ. *Non mutatur hic nominatiuus ſequens in genitiuum?*

Μ. Maximè: atticè mutatur in genitiuum pluralẽ, vt Κροῖσος ἐστὶ τῶν πλουσίων pro eo quod eſt Κροῖσος ἐστὶ πλούσιος, Cræſus eſt diues. Aliquando ſubauditur verbum ſubſtantiuũ, vt κόρος δὲ πάντων, ſatietas eſt omniũ, ῥᾴδια πάντα θεῷ, omnia deo facilia ſunt.

Δ. *Habent nulla alia verba, præter ſubſtantiua, vtrinq; nominatiuum?*

Μ. Maximè, vocandi & nuncupandi verba paſsiua, & quæ geſtum, modum, ſtatum, vel cauſam rei ſignificant, etiam vtrinque nominatiuos aſciſcunt, vt Δημοσθένης προσαγορεῦται ῥήτωρ. Demoſthenes appellatur rhetor.

αἴτιος

ἄνθρωπ☉ φάινεται καλὸς, homo apparet bonus: χωλὸς ἀπέρχει claudus abſcedis: ἔυδει ὕπτιος dormit ſupinus. Infinitiuus quoq; ab vtra q; parte habet nominatiuũ, vt ὁ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλὰ εἶναι θέλει, ne velis videri, ſed eſſe optimus. Sic βασιλεὺς ἥνχεται εἶναι, rex gaudet eſſe. Sic ἀκάω pro vocor vtrinq; habet nom. vt σαμαρείτης ἀκάει, Samaritanus vocatur.

Genitiuus poſt verbum.

Δ. *Quem caſum poſtulat εἰμί, & alia id genus verba, quoties poſſeſſionem ſignificant?*

M. Cùm poſſeſsionem, cauſam, aut pertinere ſignificãt, genitiuum optant: vt ταυτὴ ἐστὶ γνώμη Ἀριστοτέλους, hæc eſt opinio Ariſtotelis: ἐκεῖνος τυγχάνει ὢν οἴκου φιλομάθων: hęc eſt domus ſtudioſorum: ὁ σοφοῦ αὐδρὸς ἐστι λέγειν, οὐκ ἠγάμην: non eſt ſapientis dicere, non putâram.

Δ. *Quæ verba conſtruuntur cum genitiuo è primo ordine ſimplicium?*

M. Verba
- incipiendi vt
  - ἄρχεται βουκολικῆς ἀοιδῆς, incipite bucolícum cantum.
- deſinendi vt
  - λῆγε τῶν πόνων, deſiſte à laboríbus.
- appetendi vt
  - ἐρᾶν Θέτιδος, amare Thetídem: ἐπιθυμῶ σου τοῦ φίλου, deſidero te amícum.
- abſtinendi vt
  - δεῖ ἀπέχεσθαι τῶν κακῶν, à vitijs abſtinere oportet.
- contemnẽdi vt
  - καταφρονῶ πλούτου, δόξης, ἡδονῆς: deſpício diuitías, gloriã, voluptatem.
- participandi vt
  - μετέχω σοι τοῦτου πάθους, cũ particeps tecũ afflictionis. Sic μεταλαμβάνω δυνάμεως. Sic κοινωνῶ cõmunico.
- prohibendi vt
  - ἔργεσθαι πυρὸς καὶ ὕδατος, aqua & igni alicui interdici. Sic κωλύω τινά τινων.

M. Verba

M. verba vt
- curandi — φροντίζω, φείδομαι, ἐπιμελέομαι τῶν, hęc curo.
- imperādi — ἄρχω, βασιλεύω, κυριεύω, πυραννῶ, κρατῶ, πάντων, dominor omnibus.
- ſentiendi — αἰσθάνομαι, ἀκούω, ἄπτομαι, γίνομαι: vt ἀκούει ὄλεις ὄλεθρον, excipiuntur vidēdi verba, quæ acc. regunt: vt πάντα ὁρῶ, omnia video, & attici hæc omnia ſenſuum ſic conſtruunt.
- cōſequēdi & fruſtrandi — γαμβρὸν ὁ μὲν ἐπιτυχών, εὗρεν γάν, generū nactus, filium inuenit, ἀτυχῶ, ἀποτυχῶ, σφάλλομαι τῆς ἐλπίδος, ſpe fruſtror.
- diſtandi — ἀπέχω, ἵστημι, ἴσχω: vt τεσσαράκοντα, ἀπεῖχε τῆς πόλεως στάδια, aberat ab vrbe 40 ſtadia.
- admirādi — θαυμάζω τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μήκετι μνημονέυουσι, admiror ſeniores, ſi non amplius meminerint.
- fruendi — ἀπόλαυε τῶν παρόντων ἀγαθῶν, fruere bonis præſentibus.
- excellēdi — τῶν ἄλλων διέφερε συνέσει, prudentia aliis præſtabat.
- liberandi — πόλλων καὶ μεγάλων συμφορῶν τοὺς Ἕλληνας ἀπήλλαξε, multis & magnis calamitatibus Græcos liberauit.
- implendi — τοσαύτης μανίας ἐνέπλησε τοὺς ταλαιπώρους, tanta impleuit miſeros inſania, πληρῶ σε ἀγαθῶν, impleo te bonis.
- differendi — διαφέρει πάντων, differt ad omnibus.
- egendi — γύμνωσε ἀγαθῶν, nudo te bonis, κενῶ σε πραγμάτων, euacuo te rebus. Sic δέομαι indigeo.
- priuandi — σέρομαι, ἁμαρτανῶ τῆς ὁδοῦ ὅλης, erro tota via, ἀφαιροῦμαί σε τῆς ἀρχῆς priuo te imp.

M. Verba.

- emendi — ὠνησάμην πέντε δραχμῶν, emi quinque drachmis.
- vendendi — πολλοῦ πωλεῖς, magno vendis.
- permutādi — χρύσεα χαλκείων ἐλλάξατο, aurea æneis commutauit.
- tentandi — πειρῶ σῶν φίλων, experior, tēto amicos.
- laudandi — ἐπαίνω, εὐδαιμονίζω, ἀποδέχομαι.
- æstímandi — περὶ πλείστου ποιοῦμαι μουσεῖον ἀποτιμῶ, plurimū æstímo musæum.
- accusandi — κατηγορῶ σου πορνείας, accuso te fornicationis, δικάζω σε φόνου accuso te cędis, habēt enim acc. pers. gen. crīminis.
- damnandi — vt — κατεγινώσκω σε φόνου, condēno te cædis, quam elegāter acc. personæ fit genitiuus, & crīminis gen. migrat in accus. δικάζω σε ἀμαθείαν. (minis.
- absoluēdi temporis — ἀπολύω σε ἐγκλήματος, absoluo te crīnυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργάζεται, die noctuq; laborat, partē temporis significātia, et per dat. εἴκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἀποδημήσας, totis annis peregrinatus, & cum accu. spatium temporis. ὅλην τὴν ἡμέραν ἐργασάμην.

Partem substantiæ significātia: vt πίνω ὕδατος, bibo de aqua. Sic τοῦ ποδός σε κρέμω, suspendo te pede. Si totum habent accusat. vt πίνω ὕδωρ, bibo aquam.

Quæ materiam significant: vt ἐποίησε λίθου, fecit à lapide, cui additur aliquando ἐξ.

In quibus subaudiendum est ἕνεκα, vt εὐδαιμονίζω σε τῆ τύχης. id est ἕνεκα τῆ τύχης, beatum te dico propter fortunam, & quandoq; alia quæuis præpositio.

Sic præterea, ne longior sim, ad hunc modum pertinent ea, quæ significationem habent, memoriæ, obliuionis, cupiditatis, desiderij, curæ, sollicitudinis, quorū exempla passim occurrunt.

Notan-

Notandum eſt verba cognitionis & ignorationis, memoriæ & obliuionis, demonſtrandi, perſeuerandi, deſiſtendi: item adiectiua quæ ſignificant aliquid eſſe manifeſtum aut obſcurũ, vt δῆλος, ἄδηλος, poſtulare participia vice infinitiui: vt φαίνεται ψευδόμενος, vel φανερός ἐστι ψευδόμενος, manifeſtũ eſt eum mentiri, vel ἐκ ἀσαφὴς ἐστι ψευδόμενος.

Sub verbis cognitionis intelliguntur omnia verba ſentiendi, inueniendi, intelligendi: vt αἰσθάνομαι, ἐνοίσπω, &c. Quod verbũ αἰσθάνομαι, ſi ad eãdem perſonã referatur, conſtruitur cum participio nominatiui caſus: vt αἰσθάνομαι καλῶς ποιῶν, intelligo quòd benè faciam. Sin verò ad aliam perſonam, conſtruitur cum accuſatiuo: vt αἰσθάνομαί σε ποιοῦντα τόδε, intelligo te hoc facere.

Datiuus poſt verbum.

Δ. *Quæ verba cum datiuo conſtruuntur, è ſecundo ordine ſimpliciũ?*

M. Verba vt

- concedendi — ἄρχοντι καὶ τῷ σοφωτέρῳ εἴκειν κόσμιον, principi et ſapientiori cedere conuenit.
- ſequendi — ἕπομαι τοῖς παλαιοῖς, ſequor veteres, ἀκολούθει μοι, ſequere me.
- certandi — τοῖς θεοῖς μάχεσθαι, pugnare cumdijs, φιλονείκω σοι, cõtendo tecũ. Sic πολεμῶ παλαίειν.
- precandi — εὔχεσθαι θεοῖς, precari deos, excipitur δέομαι quod habet gen.
- coniugandi — ζευχθεὶς γάμοις, nuptijs aſtrictus.
- inſtandi — ἔγκειται πᾶσιν ὁ θάνατος, mors impendet omnibus.
- vtendi — χρῆσθαι τοῖς φίλοις, χρήμασι, vti amicis pecunia, ſed nonnunquam hic datiuus mutatur in accuſ. χρῶμαι τὰ σά, vtor rebus tuis.
- illudendi — εἰκῆ τρῶ ἐκπομφᾶν, ludificari miſerum.
- gaudendi — ἥδομαι, γηθέω, χαίρω ἔπεσι, verbis gaudeo, deleſtor.
- parendi — πείθεσθαι τοῖς νόμοις, obedire legibus.
- repugnãdi — ἀντιβαίνω τινι, reſiſto alicui.
- incidendi — περιέπεσε πολλοῖς κακοῖς, incidit multis malis.

M. Verba.

credendi — πιστεύω τοῖς παροῦσι, rebus præsentibus cõfidit, θαῤῥῶ τῇ δυνάμει, fido potentiæ.

imperandi — ἐκέλευον αὐτῷ, iubebãei, et cũ acc. κέλευσε σε iussit te, sic ἐπιτάττω σοι, impero tibi.

nunciandi — λέγω σοι dico tibi, ἀπαγγέλλω πᾶσι, nũcio omnibus.

promittendi — ὑπισχνοῦμαι σοι, polliceor tibi.

iraſcendi — χαλεπαίνω τῷ δικαστῇ, ſuccenſeo iudici.

ignoſcendi — σύγγνωθί μοι, ignoſce mihi.

iuuandi — συνεργῶ σοι, adiuuo te.

hortandi — ὑμῖν παραινῶ, vos adhortor.

reprehẽdendi — ἐπιτιμῶ vel ἐπιπλήττω σοι, reprehendo, obiurgo te.

exprobrandi — μὴ ὀνειδίσῃς τῷ φίλῳ σὺ χάριτας, ne exprobres amico tua beneficia, τοῖς λέουσι παραβαλεῖν, obiicere leonibus.

conueniendi — συμποσίῳ πρέπει ἡσυχία, tranquillitas cõuenit conuiuio.

conuerſandi — κακοῖς ὁμιλῶ, cum malis verſor.

ſimilitudinis — γῆ μὲν ἔοικεν ἡ φύσις, γεωργῷ ὁ παιδεύων, σπέρμασι δὲ αἱ τῶν λόγων ἀποθῆκαι, terræ natura, agricolæ præceptor, ſemini præcepta ſunt ſimilia.

amicitię & vſus — πλησιάζειν διδασκάλοις, ad magiſtros accedere.

commodi — ἀριθμητικὴ τοῖς ἀνθρώποις χρησιμεύει, arithmetica hominibus conducit, βοηθῶ τοῖς πένησιν, opitulor pauperibus: συμφέρει ἅπασι, omnibus prodeſt.

incommodi — τοῖς ἄλλοις φθονοῦμεν, aliis inuidemus: πῶς χ' πωχῶ φθονέει, apud Heſiodum: excipitur βλάπτω, quod exigit accuſatiuũ.

inſtrumenti — πολεμίζω γλώττῃ, bello, lingua: βοηθεῖν χερί, ποσί, auxiliari manu, pede.

vt

M. Verba: cauſæ / modi actionis } vt { ἀρχῶδ᾽ πράγματί τινι, contentum eſſe aliqua re: τέθνηκεν ἀποπληξίᾳ mortuus eſt apoplexia. τιμωρίᾳ μεγίστῃ τινα κολάζω, maximo ſupplicio aliquẽ afficio: τίνι τρόπῳ γράφεις, quomodo ſcribis?

Deniq; omnia verba acquiſitiuè poſita, aut quaſi acquiſitiua, cum datiuo conſtruuntur.

Δ. *Cum quo caſu vtimur verbo* εἰσὶ *cùm habeat habendi ſignificationem?*

M. Εἰσὶ aut ὑπάρχει pro ἔχω gaudet datiuo, ſicut apud latinos: ἀπ᾽ εἰσὶ μοι ἀργύριον nõ eſt mihi argentũ. θυγάτηρ ἀλλότριον κτῆμα ὑπάρχει τῷ πατρί, filia eſt patri aliena poſſeſsio.

Δ. *Non habent* εἰσὶν *& ſimilia verba geminum datiuum aliquando?*

M. Maximè: familiaritèr aſciſcit duos datiuos, perſonæ & plerumq; participij voluntatẽ ſignificantis: vt τᾶυτα, εἰ βουλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἐστὶν, ἐθέλω λέγειν, apud Demoſthenem, hæc ſi vobis grata ſint auditu, volo dicere, ἀπ᾽ ἐμοῦ βουλομένου μοὶ τᾶυτα: hæc non placuerunt mihi.

Δ. *Quomodò* εἰσὶ *effers, ſicut latini ſum, cùm duplicem habet datiuum, hoc nempè modo: hoc eſt vobis probro: dolori tibi ſum: hæc eſt mihi voluptas.*

M. Sic effero: τοῦτο ἐστὶν ὑμῖν ὄνειδος, hoc eſt vobis probrum, probro: ἐμί σοι ἄχος, ſum tibi dolor, dolori: τοῦτο ἐστὶ μοὶ πρὸς ἡδονὴν, hoc eſt mihi voluptati.

Accuſatiuus poſt verbum.

Δ. *Quæ verba cum accuſatiuo conſtruuntur, è tertio ordine ſimplicium? agè percurre ea breuiſſimè.*

M. Accuſatiuus eſt proprius verborum actiuorum, & eorũ ſignificationem habentium: qualia ſunt communia, deponentia, neutra, quorum ſunt variæ actiones.

Nam ſunt actiones & operationes vel:

τῶν παθῶν affectionū animi, vndè verba amoris, ve ecūdię, miſericordię, & ęmulationis exigūt accuſatiuū, vt ἀγαπᾶν γονεῖς, amare parentes, αἰσχύνεσθαι φίλους, reuereri amicos, ἐλεεῖν δυσυχοῦντα, miſereri infœlicis, ζηλοῦν γείτονα, vicinum æmulari.

τῆς διανοίας cogitationis, intellectus, vndè verba cognitionis, inquiſitionis, ſcientiæ, artis ſignificationē habentia: vt νοῶ intelligo, κρίνω iudico, οἶδα noui, οἴωμαι puto, ὑφορῶμαι conſidero, ἐξετάζω exquiro, εὑρίσκω inuenio, & ſimilia accuſ. requirunt.

τῆς προαιρέσεως electionis: quare laudandi, venerādi, adhortandi, obſequēdi, lugēdi, verba acc. poſtulāt: vt ἐπαίνειν αστοὺς laudare ſtudioſos, τὸν θεὸν σεβῶ, προσκύνω, αἰδοῦμαι τιμῶ, deū colo, veneror, adoro, αὐξουντα ὀτρύνειν, currētem incitare, θεραπεύειν τὸ πλῆθος, multitudinem obſeruare, δακρύειν τὸν ἀποιχόμενον, abſentem lugere.

σώματος corporis actiones: vt γυμνάζω exerceo, κινῶ moueo, νίπτω lauo, πλήττω percutio, φθείρω corrūpo, κρατῶ vinco, θηρίζω venor, καίω vro, & ſimilia, & τῆς φύσεως naturales actiones corporis, γεννᾶν procreare, φύειν producere, ἀποκυΐσκειν concipere, τίκτειν parere, αὐάξειν educare, τρέφειν nutrire, & ſimilia accuſatiuo iunguntur.

Præterea trāſitiua cuiuſcunq; generis accuſatiuū poſtulant, vt πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, paupertas ſapientiā eſt ſortita.

Quoduis etiā verbum quantumuis intranſitiuū, nominis ab eo deducti admittit accuſatiuū: vt μάχομαι μάχην, pugno pugnā, δουλεύω δουλείαν, ſeruio ſeruitutē, λῆρον ληρεῖς nugas nugaris, πόλεμον πολεμίζομεν bellum bellamus.

Quoduis quoq; verbum ſi κατὰ & εἰς ſubaudiatur, conſtruitur cum accuſatiuo: vt γὲ γραφε τὸν εἰρημένον τρόπον, pro κατὰ εἰρημένον τρόπου, ſcripſit iuxta dictum modum.

Sunt quoq; quæ geminum admittunt accuſatiuum, & rei,

&

perſonæ: nempè docendi, cælandi, interrogandi, petendi, & veſtiendi verba, quemadmodum apud Latinos: vt διδάσκω γέροντα τὰ γράμματα, doceo ſenem literas: κρύπτω υἱὸν τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς, cœlo filium mortem ſororis, χθὲς τὰ αὐτά μ' ἤρετο, ferè eadem me interrogauit, αἰτῶ σὲ γνώμην peto abs te ſententiam, ἀμπέχομαί σε τριβώνιον, induo te pallium & pallio, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, exuerunt eum clamyde, & induerunt veſtimẽtis eius. Sic faciendi verba, vt ποιῶ, ῥῶ, πράττω ἐργάζομαί σε τοῦτο, facio tibi hoc. Attici vſurpant acc. loco datiui, vbi ſignificant benè aut malè fieri cuipiam: vt διά μ' ποιεῖς, pro ἐμοί, qualia facis mihi.

Græci quoq; paſsiuè vtuntur accuſatiuis per Synecdochen: vt ἀλγῶ τὴν κεφαλήν doleo caput & capite.

Sunt Græcis plurima verba compoſita, quæ tametſi caſum ſuũ includere videntur, tamẽ alium aſſumunt accuſatiuum, & pro ſimplicibus capiuntur, vt οἶνον οἰνοχοῶ vinum fundere, παῖδα παιδαγωγῶ puerum guberno, οἶκον οἰκονομεῖν τὸν οἶκον, domum adminiſtrat.

De verbis varios caſus habentibus.

Δ. *Agamus iam paucis de his verbis, quæ varijs caſibus conſtruuntur, & in tuorum gratiã colligamus & annotemus eorum verborum exẽpla, quæ cum varijs caſibus componuntur, vel ſignificationẽ cũ ſuo caſu mutãt, vel candẽ retinent, aut eodẽ, aut diuerſis locis, diuerſa ratione. Quæ ſũt illa verba quæ varios caſus admittũt, diuerſa ratione diuerſis locis?*

M. Sunt huiuſmodi

- κυριεύω σου dominor tibi, κυριεύω σε dominum te facio.
- ἐκδικῶ σοι, vlciſcor tibi iniuriam illatam, ἐκδικῶ σε vlciſcor tuum facinus.
- νέμομαι τῆς πόλεως, partem vrbis habito, & νέμομαι τὴν πόλιν, vrbem habito quaſi totam.
- ἀφαιροῦμαί τινος, ſpolio aliquẽ re nondũ poſſeſſa, vt doctrina, amicis, honore, ἀφαιροῦμαί τινα, priuo re aliquãdo poſſeſſa, vt liberis, familia, poſſeſsionibus.

Δ. Quæ

Δ. Quæ ſunt verba, quæ varios habent caſus, eadem ſignificatione, loco diuerſis?

M. Sunt verba quæ habẽt { genitiuum & datiuum / genit. & accuſatiuum / dat. & accuſatiuum / gen. dat. & accuſatiuum }

Δ. Quæ verba habent genitiuum & datiuum?

M. hęc
- ἀνάσσω τινός τε καὶ τινὶ δέ, imperiũ habeo in Tenedũ.
- κοινωνῶ χρήματός τινι χρήμασι, impertior pecuniam.
- πέποιθά σοι, vel σε, confido tibi.

Δ. Quæ admittunt genitiuum & accuſatiuum?

M. Hæc
- ἄρχομαι λόγου, καὶ λόγον, incipio orationem.
- κληρονομῶ οὐσίας, καὶ οὐσίαν, hæres ſum ſubſtantiæ.
- βλάπτω σοῦ γῆς, καὶ τὴν γῆν, noceo terræ.
- ἀπολαύω ἀγαθῶν, καὶ ἀγαθά, fruor bonis.
- καταφρονῶ τούτου, καὶ τοῦτον, contemno hunc.
- ἐπιλανθάνομαι φίλου, καὶ φίλον, obliuiſcor amici, vel amicũ.
- μετέχω μέρους, καὶ μέρος, habeo partem.
- κελεύω σοῦ, καὶ σε, iubeo te.
- καταγνόω γλώσσης, καὶ γλῶσσαν, intelligo linguam.
- ἐξάρχω δόγματος, καὶ δόγματα, autor ſum opinionis.
- ὄζω τῶν μύρων, καὶ μύρα, oleo vnguenta.
- ἀκούω μύθων, καὶ μύθους, audio verba.
- ὑπερέχω ἀνθρώπου, καὶ ἄνθρωπον, ſupero hominem.

Δ. Quæ exigunt datiuum & accuſatiuum?

M. Huiuſmodi
- χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ ἀγαθά, vtor bonis.
- πάσχω κακοῖς, καὶ κακά, patior grauia.
- συνεισφέρω αὐτῷ & αὐτὸν τὸν νόμον, cõfero legẽ cum illo.
- δωροῦμαι, σοι βίβλῳ & σοὶ βίβλον, dono te libro, dono tibi (librum.
- εὐχαριστῶ θεῷ & θεόν, gratias ago deo.
- ἐμπαροινῶ ἐχθρῷ & ἐχθρόν, hoſtem afficio probro.
- ἐμποδίζω σοὶ & σε, impedio te.
- μέμφομαί σοι & σε, accuſo te, naſcor tibi.
- περιβάλλω τείχεσι & τεῖχος, cingo mœnia.

Δ. Quæ

Δ. *Quæ verba regunt genitiuum datiuum & accuſatiuum?*

Μ. hęc { θαυμάζω αὐτῶν, αὐτοῖς & αὐτὸς,
ἀπολαύω τοῦ, τῷ & πόλι,
ἕπομαί σοι, σε, καὶ μετ' ἐμοῦ ἕπου,
πάσχω τῶν κακῶν, τοῖς κακοῖς, ἢ εἰσορῶσ ἃ πάσχομεν κακά.

Δ. *Quæ verba varios caſus recipiunt, eadem ſignificatione, eodemq; loco?*

Μ. Caſus huiuſmodi diſunt: aut { duplices, cum duo diſiunguntur, diſpares
geminati, cum duo copulantur pares,
multiplices, cũ pares cum diſpare connectũtur

Qui caſus coniuncti aut perſonam ſolùm, aut perſonam & rem ſimul ſignificant.

Δ. *Quæ huiuſmodi habent genitiuum adiunctum datiuo?*

Μ. hęc { πλεονεκτῶ τῶν ἄλλων ἐλπίδι, habeo ſpem maiorem alijs.
ἀφίεμαί τοῦτό σοι, concedo hoc tibi.

Δ. *Quæ genitiuum cum accuſatiuo?*

Μ. hęc { δέομαί σου τὰ δίκαια, vt in compoſitis, peto à te æqua.
κατεγινώσκω σου ἀβυμίαν, arguo te ignauiæ.
κατηγορῶ αὐτοῦ κλοπῆς, aſtringo illum furti.
ἀποδίκαιῶ σε τῆς δίκης, liberũ te iudico ab hac lite.
ἀλλάττω χρυσείων χάλκεα, muto aurea æreis.
ἀκούω συμμάχων ἐγκλήματα, audio commilitonum crímina.
διαμέβομαι ἀργυρῆς πλοῦτον.

Δ. *Quæ coniungunt datiuum cum genitiuo?*

Μ. hęc { κοινωνῶ σοι τῶν ἀγαθῶν, communico tecum bona.
συγγινώσκω σοι τῆς ἀναισθησίας, ignoſco tibi ignorantiã.
μέμφομαί σοι τῆς ἀχαριστίας, reprehẽdo te propter ingrat.
συγχωρῶ σοι τοῦ ἁμαρτήματος, remitto tibi peccatum.
ἀφίεμαί σοι τῆς ὁδοῦ, cedo tibi viam.

Δ. *Quæ datiuum cum accuſatiuo connectunt?*

M. Hęc
- Βοηθῶ σοι τὸ πρᾶγμα, adiuuo te in hac re.
- πείθω σοι τὰ βέλτιστα, suadeo tibi optima.
- ὀργοῦμαί σοι ὀργῇ, irascor tibi, ingratus sum tibi.
- συναίρομαί σοι τῇ δυστυχίαν, subleuo tibi infortunium.
- συνοιδεῖν ἑαυτῷ ἄγνοιαν, conscium esse sibi ipsi ignorantiæ.
- ἐπέχω τὸν τῇ γνώμῃ, applico ad hoc sententiam.
- ἀμφισβητῶ σοι ταῦτα, contendo tecum de his rebus.
- ἐγκαλῶ σώφρονι ὕβριν, accuso modestum contumeliæ.

Δ. *Quæ copulant accusatiuum genitiuo?*

M. Hæc
- εὐδαιμονίζω σε τῆς τύχης, iudico te fœlicem fortunæ.
- ἀπογινώσκω σε τοῦ ἐγκλήματος, absoluo te à crimine.
- αἰτιῶμαι σε τῆς διαβολῆς, insimulo te calumniæ. (lium.
- ζηλῶ σε τῆς ἐνβουλίας, ardenter te amo propter bonũ consi-
- διώκω σε κλοπῆς, accuso te furti.
- προσκαλοῦμαι σε ὕβρεως, aduoco te propter iniuriam.
- ἐκβάλλω σε τιμῆς, spolio te honore.
- ἀπολύω σε αἰτίας, absoluo te à crimine.
- ἀξιῶ σε τῆς δόξης, dignum te iudico gloria.

Δ. *Quæ accusatiuum habent cum datiuo?*

M. hęc
- φιλῶ σε ὅλῃ ψυχῇ, amo te toto animo.
- διδάσκω σε τύχῃ ἀγαθῇ, fœliciter te instruo.
- τοξεύω θηρίον παλτῷ, peto bestiam iaculo.

Δ. *Quæ habent accusatiuum geminatum?*

M. Hæc
- ὠφελῶ ἀνθρώπους τὰ δύναται, adiuuo homines quibus possũ
- ἀπαιτῶ σε κληρονομίαν, repeto abs te hæreditatẽ. (videre.
- αἰσχύνομαι τοῦτον τῆς μετάθεσιν, facio vt hunc pudeat mutatũ
- κρύπτω τοὺς φίλους τὰ ἁμαρτήματα, celo amicos mea peccata

vt & reliqua omnia verba docendi, vestiendi, monendi, &c.

De mixtione Casuum.

Δ. *Quæ mutant genitiuum in accusatiuum?*

M. Hæc

M. hęc { λιώκω σε κλοπῆς / λιώκω σε κλοπῇ } sic { κατηγορῶ σε πορνείας, / κατηγορῶ σε πορνείαν.

Δ. Quæ conuertunt datiuum in accusatiuum?

M. hęc { πείθω σοι τὰ βέλτιστα / πείθω σε τὰ βέλτιστα } sic { χορτάσω σε ἄρτῳ / χορτάσω σε ἄρτον } saturabo te pane.

Δ. Quæ mutant accusatiuum in genitiuum?

M. hęc { φθονῶ σοι τὴν εὐδαιμονίαν / φθονῶ σοι τῆς εὐδαιμονίας } sic { ἀποστερῶ σε χρήματα / ἀποστερῶ σε χρημάτων

Δ. Quæ accusatiuum vertunt in datiuum?

M. hęc { περιβάλλω τὰ τείχη τῇ πόλιν / περιβάλλω τείχεσι πόλιν } cingo ciuitatem vallo.

Δ. Quæ mutant accusatiuum in infinitiuum? (cas.

M. Huiusmodi { διδάσκω σε τὰ φιλοσοφικὰ / διδάσκω σε φιλοσοφεῖν } doceo te res philosophi, doceo te philosophari.

Δ. Sic etiam ea quæ vertendo casus permutant.

M. { καταγινώσκω σου ῥαθυμίαν vel σε ῥαθυμίας / ἀφαιρέω σου ἱμάτιον vel σὲ ἱμάτιον / χαρίζομαί σοι τοῦτο, vel σὲ τοῦτο vel τούτῳ } arguo te ignauiæ / aufero tibi tunicã / dono tibi hoc.

De actiuis satis: ad passiua, neutra, & impersonalia sermonem conuertamus.

De Verbis passiuis.

Δ. Quis est proprius passiuorum casus?

M. Verba passiua sequitur gen. cũ præpositione { ὑπὸ / παρὰ / πρὸς / ἀπὸ } vt { διδάσκομαι ὑπὸ σοῦ, doceor à te. / sic / μανθάνεται ἑαυτὰ, ἀπ' ἄλλων, bona à bonis discès.

In oratione passiua, è nominatiuo qui erat actiuorum, fit gen. & ex acc. per io. nomin. mediante aliqua prædictarum præpositionum. vt ἐκεῖνος φιλεῖ με, ille amat me: ἐγὼ φιλοῦμαι ὑπ' ἐκείνου ego amor ab illo. In verbis vocãdi, no. poitponi potest, ἐγὼ καλοῦμαι ἰωάννης, ego vocor Ioannes.

Δ. Nõ alius additur casus passiuis, loco præpositionis, & genitiui?

M. Maximè, genitiuus nonnunquam in datiuum vertitur: vt πεποίηταί μοι τοῦτο pro ὑπ' ἐμοῦ, hoc à me est factũ, διδάσκομαί σοι pro ὑπὸ σοῦ, doceor à te, & per Synecdochen in accusatiuo: vt πλήττομαι τὴν κεφαλήν.

Δ. Quæ huc accedunt?

M. Verba ea, quæ ex neutris sunt, passiuam terminationem non habentia, passionem tamen aliquam per se significantia: vt πάσχω ὑπό σου, patior à te: & apud Zenoph. ἐκεῖνος τέθνηκεν ὑφ' ὑμῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς ὤν, ille à vobis interfectus, cum vir bonus esset.

De verbis medijs.

Δ. Quam habent constructionem verba media?

M. Et actiuorũ: & passiuorũ obtinent constructionem, quia eandem cum ijs naturam & significationem habẽt: actiuè, vt βλάζομαι τὸν ἐχθρόν, lædo inimicum, & passiuè: vt βλάζομαι ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, lædor ab inimico. Sic ἐπαινέσομαι τὸν φίλον, laudabo amicum, & ἐπαινέσομαι ὑπὸ τοῦ φίλου, laudabor ab amico.

Δ. Quæ sunt verba actiua, quæ passiuorum significationem sortientia, passiuã obtinent constructionem?

M. Sunthusismodi.

- ἀπαλλάττω pro ἀπαλλάττομαι, liberor, defungor: vt ἀπαλλάττω ὑπό σου, liberor à te.
- τελῶ, censeor: vt τελῶ εἰς ἄνδρας, censeor inter viros.
- ἀναλαμβάνω pro ἀναλαμβάνομαι, recreor.
- ἀνακάμπτω, reflector, pro ἀνακάμπτομαι.
- ἐπανακάμπτω, idem.
- συνάπτω, coniungor.
- ῥίπτω, iactor.
- κρύπτω, occultor.
- ἀσκῶ, exerceor.
- ἀνταποδίδωμι, vicissim reddor, & similia.

De

De Imperſonalibus.

Δ. *Quos caſus exigunt imperſonalia?*

M. Regunt aut:

Genitiuum, vt δεῖται, προσῆκε.

Genit. & dat. vt δεῖ, μέλει, διαφέρει, προσήκει, μέτεστι τοῦτό μοι.

Datiuum & accuſatiuum, vt ἔοικεν, συμβαίνει, ἔξεστι, πρόεστι, γίγνεται, πρέπει μοι τοῦτο.

Cum infinitiuo præteriti & præſentis tẽporis ponuntur: cuiuſmodi ſunt, ἐστί, φιλεῖ: χρῆ, ἐνδέχεται, ὑπολαμβάνεται, vt φιλεῖ γίνεσθαι ſolet fieri, ἐνδέχεται εἶναι licet eſſe: χρὴ λαβεῖν oportet accipere.

De Infinitiuis.

Δ. *Relictis cæteris modis, quorum conſequutio facilè dignoſcitur & obſeruatur, pergamus ad infinitiuum, de cuius conſtructione, eas hic proferemus regulas, quæ de infinitiui vſu à Grammaticis traduntur.*

M. Faciam breuiſsimè.

Prima Regula.

Infinitiuus quibuſuis alijs modis adijcitur: vt δεῖ με λέγειν noe ui dicere, μάνθανε σιγᾶν diſce tacere: qui poſsit reſolui, vel per ἵνα τελικῶς: διδάσκω σε διαλέγειν doceo te diſputare. i. vt diſputes: vel per ὅτι εἰδότως: λέγω Σωκράτη γεγονέναι σόφον, dico Socratem fuiſſe ſapientem, vel dico quod Socrates fuit ſapiens. Quandoq; additur ὡς vel ὥστε vt, vel articulus genitiui τοῦ (deficiente ἕνεκα) vel præpoſitio cum articulo: vt παρακαλῶ σε ὥστε τυχεῖν, vel τοῦ τυχεῖν, vel ἐφ' ᾧ τυχεῖν τιμῆς, καὶ δόξης: hortor te, vt aſſequaris honorem & gloriam.

Secunda Regula.

Infinitiuus aliquando conſtruitur cum altero infinitiuo, vt

ὁρῶ σε μιλτᾶν πλουτεῖν: video te ſtudere diteſcere. i. vt diteſcas.

Tertia Regula.

Infinitiuus cum verbis motum ad locum ſignificantibus cõſtruitur: vt πορεύομαι ἑτοιμάσαι ὑμῖν τόπον, vado paratũ vobis locum.

Quarta Regula.

Infinitiuo iunguntur nomina relatiua: vt ὅιον εὐφράναι, pro ὅιον εὐφράνειν, vel pro ὅιον εὐφράνειν δύναιτ' ἄν, quale poſſit afficere gaudio.

Quinta Regula.

Nomina quoq; adiectiua infinitiuo copulãtur: vt καλὸς ἰδεῖν pulcher viſu, ἀνδρεῖος μάχεσθαι fortis pugnatu: quales græciſmi apud Latinos poëtas ſunt plurimi.

Sexta Regula.

Quando infinitiuus & verbum præcedens, ad eandem pertinent perſonam, non eſt opus accuſatiuo: vt ἔφη ποιήσειν dixit facturum, ſcilicet ſe: ſin pertineant eadem ad diuerſas perſonas, opus eſt accuſatiuo ante infinitiuũ: vt λέγω σε εἰδέναι τᾶυτα, dico te ſcire hęc.

Septima Regula.

Infinitiuus non tam accuſatiuum habet ante ſe quàm nominatiuum: vt φασὶν αὐτὸς ἄιτιος γεγενῆσθαι, dicet ſe authorẽ fuiſſe: vbi ἄιτιος regitur ab αὐτὸς.

Octaua Regula.

Infinitiuis ſæpè adijcitur verbum μέλλω, in omnibus tẽporibus, ſed per futurum plerumq; explicatur, ſiue adiũctum præſenti, ſiue futuro ſit: vt μέλλω ποιεῖν, vel ποιήσειν, faciam, vel facturus ſum.

Nona Regula.

Infinitiuus pro gerũdijs & ſupinis, quibus Græci in ſua lingua carent, ſæpè vſurpari & poni ſolet.

De

De Gerundijs & Supinis.

Δ. *Quomodo effertur apud Græcos gerundium in di?*

M. Infinitiuus pro gerundio effertur: vel
- appoſito nomine adiectiuo vel ſubſtãtiuo, omiſſo articulo: vt λέγειν ἀγαθὸς dicẽdi peritus: δεινὸς πράγμασι χρῆσθαι, apud Demoſthenem.
- præpoſito genitiui articulo τοῦ: vt καιρὸς τοῦ βοηθεῖν oportunitas auxiliandi.
- adminiculo particulæ ἕνεκα addito vel intellecto: εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι, ingreſſus eſt, manẽdi cauſa: τοῦ νικᾶν ἕνεκα, vincẽdi gratia.

Δ. *Quomodo formant gerundium in do?*

M. Addũt infinitiuo articulũ datiui caſus τῷ, vel addita vel ſubtracta præpoſitione, & τῷ aliquando omiſſo: vt apud Sophoc. φὼ τῷ μὴ φρονεῖν ἥδιστος βίος, in non ſapiẽdo iucundiſsima eſt vita: vt θέειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι, pro φὼ τῷ θέειν, currendo ventis ſimiles, apud Homerum, de equis Rheſi.

Quandoq; tamẽ ponitur pro genitiuo abſoluto, adiecto accuſ. cũ articulis, τοῦ vel τῷ vel τὸ: vt φὼ τῷ τὸν ὄχλον ἐπισχεῖν τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, in turbam imminendo gratia audiendi verbum dei: id eſt, cum turba immineret: φὼ τῷ βασιλεύειν Εδώαρδον, pro βασιλεύοντος Εδώαρδου, regnante rege Eduardo, vel cùm regnaret.

Δ. *Quomodo circumſcribunt & exprimunt græci gerundium in dum?*

M. Pro gerundio in dum, vel ſupino priore in um, addunt infinitiuum præpoſitioni alicui, motum ad aliquid ſignificanti: vt ἔξειμι πρὸς τὸ μάχεσθαι, exeo ad pugnandum, vel pugnatum: vel per nomen adiectiuum deſcribunt: vt κράτιστος ἀνταποδιδόναι τὰ δέοντα, præſtãtiſsimus ad res neceſſarias ex tempore adminiſtrandas.

Δ. Quo-

Δ. *Quomodo describunt gerundium in dum, cum significatur necessitas, aut officium?*

M. Per verbalia in τέον, quæ alio nomine aduerbia positionis appellantur, & datiuum & accusatiuum asciscunt: vt ἰτέον ἐμοί, eundum est mihi: ἰατέον τῷ νόσον, curandum est morbum. Sæpè etiam suorum verborum adsiscunt casum: vt δουλευτέον ἐμοί, quia dici potest δεῖ δουλεύτεί μοι, pro ὑπ' ἐμοῦ, seruitum est à me: vel ἄξιόν ἐστιν ἐμοὶ δουλεύειν. Sic νέους ζηλωτέον τοὺς γέροντας, iuuenes debent imitari senes. Aliquādo sine casu ponuntur verbalia, vt apud Eurip. οἰστέον καὶ ἐλπιστέον ferēdum est & sperandum.

Δ. *Non additur verbalibus, quandoq; verbum substantiuum?*

M. Maximè: vt λεκτέον ἐστί legendum est, γραπτέον ἐστί scribēdum est, & eius participium loco ἐστί quandoq; adiungitur apud atticos: vt οἶδα γραπτέον ὄν: scio scribēdum esse. qui vtuntur etiam numero plurali, pro singulari: vt γραπτέα ἐμοί, pro γραπτέον ἐμοί.

Δ. *Non efferuntur etiam, idq; sæpissimè, verbalia ista, more adiectiuorum?*

M. Maximè, vt apud Aristotelem, ὁ ἀγαθὸς μόνος τιμητέος, solus bonus honorandus, γραπτέα γράμματα, scribendæ literæ: γραπτέα ἐπιστολή, scribenda est epistola: & ita in similibus.

Δ. *Quomodo efferunt græci posterius supinum?*

M. Per infinitiuum ferè, cum nominibus adiectiuis neutris, vt apud Isocratē: ἃ ποιεῖν ἀχρεῖον, ταῦτα νομίζε, μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Quæ turpia factu sunt, ea ne dictu quidem honesta existimes.

Hactenus de verborum & infin.

Syntaxi.

De Syntaxi participiorum.

Δ. *Occurrit (post verborum Syntaxin) participiorum compositio, quare ipsum,*

ipſum, vt reliqua, reliquis commiſceamus, quam ſortiuntur conſtructionem participia?

Prima regula.

VI. Verborum ſuorum, à quibus deducuntur, compoſitionẽ mutuãtur, & iiſdem caſibus copulantur, quibus ipſorum verba ſubiiciuntur: vt πάντα κινῶ λίθον, per participium πάντα κινῶν λίθον, omnem moueo lapidem, omnẽ mouens lapidem: ἀναγινώσκω τὸν Ὅμηρον, ἀναγινώσκων τὸν Ὅμηρον, lego Homerum, legens Homerum: ὀλιγορῶ τῆς παιδείας, ὀλιγορῶν τῆς παιδείας, eruditionem negligo, parui pendo, eruditionem negligens.

Secunda regula.

Participia conſtruuntur cum verbis infinitiuis, ſicuti nomina adiectiua: vt ἐπιστάμενος ἱππεύειν, flectere equũ ſciens.

Tertia regula

Participia facta nomina genitiuũ aſciſcunt: vt τόξων εὖ εἰδώς, arcuum benè ſciens, pro εἰδήμων τόξων, arcuum peritus, ſagittandi gnarus: δεδασκόμενος πολέμοιο, rei bellicę peritus: niſi quis ἔλλειψιν eſſe malit, pro περὶ πολέμου. Aliquando fiunt ſubſtantiua: vt καθήκόν σε, officium tuum.

Quarta regula.

Participĩ genitiuus abſolutè ponitur, cum nomine vel pronomine, quemadmodum ablatiuus apud latinos: vt ἐμοῦ διδάσκοντος, me docente. Quandoq; participium ſolũ, intelligendo caſum rei conuenientis, vt ἐλθόντων δέ, vbi autem veniſſent.

Quinta regula.

Attici pro genitiuo abſoluto, vſurpant accuſatiuum, ſed ferè cum particula ὡς vel ὥσπερ: vt ὡς τὸν ἄνδρα τοῦτο ποιήσαντος, pro τοῦ ἀνδρὸς ποιήσαντος, viro hoc faciente, ſic

apud Demoſthenẽ ταῦτα ἐγνωκότας ὑμᾶς, pro ἐγνωκότων ὑμῶν, intelligentibus vobis: eſt hoc receptiſſimum, in participijs impersonalium, per omnia tempora, vt δέον, δέησον, ἐξόν, προσῆκον, παρόν: vt ἐξὸν αὐτῷ ποιῆσαι, cùm ipſi permiſſum eſſet facere: δόξαν ἐμοὶ γράψαι, vbi mihi ſtatutum eſſet ſcribere: ἀκηκοέναι αὐτῷ pro ἀκούσαντος αὐτοῦ, vbi ipſe audiuiſſet, ἄδηλον ὂν cum incertum ſit.

Sexta regula.

Quod Latini dicunt per ſubiunctiuum, præcedente cum, hoc Græci plerumq́, elegantius efferunt per participiũ vt apud Iſocratem: πρόσθεν πατέρα σὸν γράφων ἐπιστολήν, cùm ad patrem tuum literas ſcriberem.

Et participia ὤν ὄντα ὄν ferè per cùm ſit, vel cùm eſſet, exponuntur: vt ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὤν, ὐ συνῆκεν: homo, cũ in honore eſſet non intellexit.

Septima regula.

Ponuntur præterea participia nonnunquam vice verbi infinit: vt εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα pro ἔχειν, reperta eſt habere in vtero. i. reperta eſt eſſe grauida.

Sic φιλῶ ποιῶν, p τὸ ποιεῖν. Id quod fit plerũq́ in verbis perſeuerandi, deſiſtendi, inueniendi, & animi affectionẽ ſignificantibus: vt ἀγαπῶν με διατέλει pro ἀγαπᾶν, perſeuerat diligere me. Sic ὐ πανσομαι φιλῶν pro φιλεῖν, non ceſſabo amare. Sic μέμνημαι ἰδὼν pro ἰδεῖν, mẽini vidiſſe: & hoc fit atticis in omni modo atq́ tempore, adiunctis verbis ſubſtantiuis, εἰμί, τυγχάνω, ὑπάρχω: τίς σὺ τυγχάνεις ὤν; quis es tu? ἀπέκτανέν ἐστι τὸν ἄνθρωπον, interfecit hominem.

Δ *Quare inuenta ſunt participia?*

M. Si fidem Grammaticis habeamus, in lepôrem & ſermonis breuitatem inuenta ſunt: nam longè venuſtius eſt dicere γράφων χαίρω ſcribens gaudeo, quàm γράφω νῦ χαίρω. Plus quoq; gratiæ & veneris habet ἥκω ἐρῶν venio dicturus: quàm illud, ἥκω καὶ ἐρῶ, venio & dicã: vt apud Demoſthenem εἴ τί ἐστι μεμελετημένον ἥκει τις ſi quid meditatus venerit quis.

Dilatant quoquè ſermonem, circumferendis verbis: vt σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστίν, tibi iſta probabilia ſunt. Sic apud Ciceronem, à ſtudijs noſtris non eſt abhorrens, pro non abhorret.

Attici interim (feſtiuitatis gratia) participium verbo addũt: vt λῆρος ἔχων, nugaris habens, pro λῆρος nugaris.

Hactenus de Participio.

De articulorum Syntaxi.

Δ. *Ex omnibus orationis partibus mobilibus, quas iam Syntaxeos ſale temperauimus, ſolus reſtat articulus, qui ſe nobis condiendum & temperandũ offert: quis eſt articuli præpoſitiui vſus in oratione?*

De articulo præpoſitiuo.

M. Cùm aliquid certi, aut definiti, & præmemorati, præſertim inſigne & egregium quippiam ſignificatur, articulus præpoſitiuus neceſſariò vſurpatur: in re incerta aut infinita omittimus, vt quum pueri inter ſe de præceptore loquentes dicant: ἦλθεν ὁ διδάσκαλος, venit præceptor, certum eſt eſſe eum, de quo facta eſt mentio. Si dicat aliquis ἦλθε διδάσκαλος, venit præceptor: incertum eſt, de quo præceptore dicat. Sic ὁ ποιητὴς, ſummus ille Poëta. nempè Homerus: τὸ ἀγαθὸν, ſummum illud & eximium bonum.

Δ. *Vbi vtuntur articulo præpositiuo?*

M. In { exponendo / distinguẽdo / demõstrãdo } vt { ὁ ἀνὴρ ἡ ἐν τοῖς λόγοις, / Αἴας ὁ τελαμώνιος / πέρας ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶ τὸ βίου ὁ θανάτος. (τὸ.

Δ. *Agè: percurre tu regulas articuli præpositiui, vt vbi necessariò in oratione vti articulo debeant, pueri intelligant.*

M. Hoc totum de articulo negotium paucis absoluam, & certis quibusdam regulis tanquam limitibus & sepibus circumscribam, ne pueri oratione expatiantes & euagãtes, transcendãt sepem, aut terminis egrediãtur.

Prima regula.

Adiectiuum suo substantiuo postpositum, si articulum habeat, cohęret illi immediatè, & fit subiectum: vt Σωκράτης ὁ ἀγαθὸς ἐστὶν, ille bonus est Socrates. Si non habeat articulum, fit prædicatum: vt Σωκράτης ἐστιν ἀγαθὸς, Socratis est bonus. Poterit autem huiusmodi adiectiuum mutari in genitiuum pluralem, cui tunc addetur articulus: vt Σωκράτης τῶν ἀγαθῶν ἦν: Ἀριστοτέλης τῶν σοφῶν. Socrates bonus erat, Aristoteles sapiens.

Secunda Regula.

Articulus sine casu respõdente, cum genitiuo nominis substantiui possessionem significat. vt τὰ τῶν φίλων, amicorũ facultates: τὰ Ἡροδότου, scripta Herodoti: τὰ τῆς τύχης, res fortuitæ: τὰ Ὁμήρου, opera Homeri. In quibus locutionibus possunt intelligi, commoda substantiua aut participia, qualia sunt χρῆμα, res: υἱὸς, filius: θυγατὴρ, filia: γυνὴ, mulier, vxor: ῥῆμα, verbum, γράμμα, litera scripta, πρᾶγμα res, negotium, vel ἐν ὄντα. Quo participio est etiam vtendum, cùm articulus sine nomine, alicui prępositioni præfigatur: vt ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς scilicet ὤν, aut οἰκῶν, qui es aut habitas in cœlis.

Tertia

Tertia Regula.

Si adiectiuum, intellecto ὤν participio, ſententiam auſpicatur, addendus eſt articulus: vt ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης διαλέγεται, ſapiens Ariſtoteles diſputat. Sin adiectiuo præponatur ſubſtantiuum proprium, articulus geminabitur hoc modo: ὁ Ἀριστοτέλης ὁ σοφὸς διαλέγεται: omittitur tamen, ſi verbum ſubſtantiuum, expreſſum vel intellectum intercedat: vt Ἀριστοτέλης ἐστὶ σοφὸς, Ἀριστοτέλης ἀνὴρ σοφὸς Ariſtoteles eſt ſapiens.

Quarta Regula.

Si nomen ſubſtantiuum commune, cum ſuo proprio coniungitur, aut cõtra, proprium cum communi, aut cõmune communi adnectitur, aut ſubſtantiuum adiectiuo præponitur, eſt vtriq; præponendus articulus: pro proprio & communi, hoc exemplum erit: vt ἡ γυνὴ Ἀβραδάτου ἡ Πάνθεια, vxor Abradatæ Panthea: è contrà, ἡ Πάνθεια ἡ γυνὴ Ἀβραδάτου Panthea vxor Abradatæ. Sic in duobus communibus: ἀπεδόθη μοι ὁ μισθὸς, τὰ χρήματα, vel ordine inuerſo, ἀπεδόθη μοι τὰ χρήματα ὁ μισθός. Sic in ſubſtantiuo & adiectiuo, ἡ γυνὴ ἡ καλὴ, ὁ οἶκος ὁ ἐμός: ſin præcedat pronomen poſſeſsiuum, articulus in initio collocatur, ὁ ἐμὸς οἶκος.

Quinta Regula.

Articulus non iungitur numerabilibus, niſi certam rem ſignificent: vt ſi quis è ſenatu, duodecim ſelectos viros velit ſignificare: τοὺς δώδεκα nominabit: nec interrogatiuis, vt τίς quis? ποῖος qualis? ποσὸς quotus? neq; indefinitis, niſi in compoſitis, vt ὁσὶς, ὁποῖος, ὁπόσος, quia indefinita incertæ ſunt rei, articulus autẽ ſemper certæ. Legimus tamen τὰ ποῖα qualia, τὰ τίνα λέγεις, quæ dicis: neque nominibus omninò negantibus, vt οὐδὲν ὑγιὲς, nihil ſanum.

Sexta Regula.

Articuli cum coniunctionibus μὲν & δὲ, habent in diuisionibus locum, in omni casu: vt in nominatiuo: ἄνθρωποι, οἱ μὲν ἀπαίδευτοι, οἱ δὲ δαίμονες: homines, alij indocti, alij docti. In genitiuo: τῶν ἀνθρώπων, οἱ μὲν χρισιανοί, οἱ δὲ ἐθνικοί, hominum, quidam sunt Christiani, quidam Ethnici, quæ est forma vsitatior. In dat. ἀνθρώποις, τοῖς μὲν συμβαίνει χρισιανοῖς εἶναι, τοῖς δὲ ἐθνικοῖς, hominibus cõtingit, alijs Christianis, alijs esse Ethnicis. Sic in accus. vsurpatur: ἀνθρώπους τὸς μὲν εἶναι χρισιάνους, τὸς δὲ ἐθνικὸς δῆλον. Refertur autẽ in his diuisionibus plerumq; ὁ μὲν ad proximum, & ὁ δὲ ad remotius, sicut Latinis hic & ille, sed non est apud Græcos perpetuum. Sic etiam diuidimus τινὲς μὲν, τινὲς δὲ, aut οἱ μὲν, οἱ δὲ. Item aduerbialiter, τὸ μὲν, τὸ δὲ, τῶν ἀνθρώπων γενὸς, τῇ μὲν ἀγαθὸν, τῇ δὲ φαῦλον.

Septima Regula.

Articuli à suis nominibus diiuncti, & orationem intersecantes, eleganter simul præponuntur, & cõpositionẽ venustiorem reddunt: vt apud Soph. τὰ τῶν τεκόντων ὄμματ' ἥδιστον βλέπειν, iucundissimum est parentum oculos intueri. Sic apud Isocratẽ, τὰς τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέπων, καὶ σεαυτὸν ὡς ἄνθρωπος ὢν, ὑπομιμνήσκε. Sic apud eũdem, in principio orationis ad Demon. τὰς τε τῶν ἀπόδαίων γνώμας, καὶ τὰς τῶν φαύλων διανοίας.

Octaua Regula.

Articulus τὸ neutri generis, præponitur omnibus vocibus, quæ τεχνικῶς. i. materialiter sumuntur: vt τὸ βίβλος hæc dictio βίβλος liber, τὸ πόλις hæc dictio πόλις ciuitas: τὸ λέγω hæc dictio λέγω & in similibus.

Nona Regula.

Pronominibus ferè possessiuis, rarò demonstratiuis præponitur

ponitur articulus, vt ὁ ἡμέτερος σωτήρ ſaluator noſter: τὸν αὐτόν tamen dicimus. i. eundem.

Decima Regula.

Articulus etiam participijs, vt nominibus præfigitur ſed tum ferè indefinite accipitur: vt ὁ ἐνσχόμενός σε, ἐμὲ ἐνέλιπε: quicunq; vos excipit, me excipit. Et quoties reſoluuntur in verba: vt ὁρῶ τινα τὸν ταῦτα κωλύσαντα: id eſt ὃς ταῦτα κωλύσει, video quendam, qui hęc impediret.

Vndecima Regula.

Articulus præpoſitiuus aliquando ponitur pro pronomine demonſtratiuo: vt Agamemnon apud Homerum de Chryſide: τὴν δὲ ἐγώ γε λύσω: τὴν pro τάυτην: hanc ego non ſoluam: & plerumq; pro articulo ſubiunctiuo: vt apud eũdem ἣν διὰ μαντοσύνην, τὴν οἱ πόρε φοῖβος Ἀπόλλων, vbi τὴν, pro ἣν ponitur.

Duodecima Regula.

Articulus ex verbo infinitiuo, in omni caſu, & aduerbio, facit nomen: ex nomine verò aliquando aduerbiũ: vt apud Dem. ᾧ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθε, πόσα ἐξηπατήσθε, in ipſo pacẽ facere, quãtum decepti eſtis, pro ᾧ τῇ ποιήσει τῆς εἰρήνης, in pacificatione. Sic οἱ πέλας vicini: ὁ πλήσιον proximus: τὸ πλησίον proximi: ἡ σήμερον ἡμέρα hodierna dies. Sic ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί, ego ex ſupernis ſunt. Sic τὴν ἀρχὴν initio, τὴν ταχιστὴν celerrimè. Quæ poſſunt eſſe ἐλλειπτικὰ.

Decima tertia Regula.

Articulus pluralis cum præpoſitione περὶ vel ἀμφὶ, aut ſimile, & nomine proprio, tantundem valet, quantum proprium: quandoque etiam comitatum & ſodalitatem: vt

περὶ

περὶ		περὶ τὰ ἱερὰ sacerdotes, οἱ περὶ Παῦλον Paulus, vel Pauli socij.
ἀμφὶ		ἀμφὶ ορφέα Orphei sectatores. Sic οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα, ipse Plato, vel Platonici.
ἐπὶ		ἐπὶ τὸν Αντίγονον, Antigoni comitatus.
πρὸς	οἱ	πρὸς ταῖς κύλιξι pocillatores. Sic οἱ πρὸς τοῖς ἀποῤῥήτοις, vel ἐπὶ τῶν ἀποῤῥήτων, à secretis.
μετὰ		μετ' Αχιλλέως, Achillis socij. Sic οἱ μεθ' ἡμᾶς posteri
ἀπὸ		ἀπὸ Πλάτωνος, qui sunt à Platone, Academici.
κατὰ		κατ' ἀγορὰν. i. ἀγοραῖοι, causidici.
πρὸ		πρὸ ἡμῶν maiores nostri. Sic τῶν πρὸ ἡμῶν maiorum nostrorum.

De articulo subiunctiuo seu postpositiuo.

Δ. *Firmis præpositiuum articulum vallasti sepimentis, quibus pueri egredi nequeunt, eandem insume (sed regulis paucioribus) operam, in muniendis subiunctiui articuli terminis: quibus puerorum etiam contineatur oratio, ne fortè erumpat, & sepem aliqua ex parte conuulsam & labefactatam transiliat.*

M. Paucissimis, quod à me petis negotium, complectar regulis.

Prima Regula.

Articulus subiunctiuus præponitur huic indefinito τὶς, nomini inclinatiuo, vt ὅστις quicunq. Quod etiam fit nonnunquam præcedente nomine πᾶν., vt πᾶν ὅτι quodcunq, in singulari tantùm. Et antecedentibus negationibus, vt οὐδεὶς ὅστις nullus, οὐδένος οὗ τινος nullius: præponitur etiã particulis πέρ, γέ, δέ, δή, ἄττα, πού, vt ὅστισπερ, ὅστισγε, ὅστισδήποτε, ὅστινασοῦν.

Secunda Regula.

Articulus subiunctiuus naturæ ordine consequitur, aliquando

quando tamen præponitur, & antecedit. Reperiuntur vbiq; exempla, quæ pueri facilè obſeruabunt.

Tertia regula

Tranſit idem in præpoſitiuum hoc modo: Σωκράτης ὃς πολλὰ πεποίηκεν ἀγαθὰ, pro Σωκράτης ὁ πολλὰ πεποιηκὼς ἀγαθὰ. Socrates qui multa fecit bona.

Quarta regula.

Ponitur loco præpoſitiui in diuiſionibus: vt ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει, alius eſurit, alius verò ebrius eſt.

Quinta regula.

Articulus ſubiunctiuus ἧ ſumitur nonnunquam aduerbialiter (pro eo modo, ea ratione) reſpondens aduerbio ᾗ quomodo, ac τῇ eatenus eô: vt τῇ ἀθλιώτερος, ἧ πλουσιώτερος, eatenus vel eó miſerior, quò vel quatenus ditior. Sic habes quod petijſti, totum de articulis negotium: etſi non affabrè perpolitum, verè tamen & ſtudioſè elaboratum: à mobilibus iam ad immobiles orationis partes commiſcendas conuertere.

De ſyntaxi aduerbiorum.

Δ. *Mobiles orationis partes, iam ſyntaxi commiſcuimus, eundem laborem in immobilibus temperandis et commiſcendis collocemus: vt illæ iam ſyntaxeos dulcedine, & virtute confectæ & compoſitæ, nonnihil orationi ſuauitatis adiungant. quibus ſubijciuntur partibus aduerbia?*

Μ. Subijciuntur nomini, verbo, participio.

Δ. *Quare ſubijciuntur hiſce orationis partibus?*

Μ. Ad declarandas & explicandas nominis, verbi & participij ſignificationes: & ad ſuam ipſius intendendam & augendam ſignificationem: vt ὁ ἀνὴρ ἀληθῶς σοφός, vir verè ſapiens: πάνυ σοφὸς ἀνὴρ, valdè ſapiẽs homo: καλῶς ἔχει, benè ſe habet: ζῶν ἀλυπῶς, viuens citra moleſtiam.

Nominatiuus aduerbiorum.

Δ. *Quo gaudent casu demonstrandi aduerbia?*

M. Nomin. iungitur: vt ἴδε, ἰδοὺ, ἰδού vt ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ecce agnus Dei. ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος, ecce homo. ἰδού πάντα προγνώσεται θεὸς γενεσόν ἀμνὸς ἐχέφρων, ecce omnia generantis Dei, in propinquo agnus prudens.

Genitiuus aduerbiorum.

Δ. *Quæ verba regunt genitiuum casum?*

M. Aduerbia.

- loci — vt πᾶ γῆς vbi terræ, πόρρω ἡμῶν lõgè à nobis, ἐγγὺς τῆς πόλεως, propè ciuitatem.
- temporis — μέχρι τοῦ ἑσπέρας vsq; ad vesperum, πότε τοῦ χρόνου quo tempore, μεταξὺ τῶν λόγων, inter sermones.
- numeri separandi — ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ semel in anno. χωρὶς τῶν ἄλλων sine alijs, ἄνευ κόπου sine labore. Sic πλὴν ἄλλων præter alios.
- celandi — vt λάθρα τῶν φίλων clam amicis, κρύβδα θεοῦ clam Deo.
- ordinis — ἐφεξῆς τοῦ ἑνός post vnum ordine.
- causæ — τοῦ βελτίστου ἕνεκα præstãtissimi causa: τῆς ἀληθείας χάριν veritatis gratia.
- comparationis — πλεῖστον τοῦ ἡμέρας plurimum diei, μάλιστα πάντων maximè omniũ.
- indignationis — φεῦ τοῦ ἀνδρὸς apud Zenoph. heu ô vir φεῦ κακῶν heu mala.
- admirandi — ὦ τοῦ ἀδικήματος ô iniustitiam.
- similitudinis — κατιχέοντες ὄμβρου δίκην, desuper infundentes ad instar imbris.

Datiuus

Datiuus Aduerbiorum.

Δ. *Quæ Aduerbia poſtulant datiuum?*

M. Aduerbia congregandi { ἅμα, ὁμοῦ } vt { ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ſimul cum luce, prima luce. ὁμοῦ τοῖς συμμάχοις, vnà cũ cõmilitonibus, & οὐαὶ ὑμῖν, væ vobis.

Accuſatiuus Aduerbiorum.

Δ. *Quæ exigunt accuſatiuum?*

M. Aduerbia iurandi { μὰ δία, νὴ δία } per Iouem.

Δ. *Quomodo inter ſe differunt μὰ & νὴ.*

M. Μὰ per ſe ſignificat negationem, νὴ verò affirmationem: μὰ δία non per Iouem, νὴ δία ita eſt per Iouem.

Δ. *Variant ne ab his exclamandi aduerbia?*

M. Imò gaudẽt aliquã do { nom. gen. acc. voc. } vt { ὦ λόγος, ὦ φρενίς, ô qualis ſermo, ô quæ (prudentia. ὦ θαύμαστος ô miraculum, οἵμοι τῶν ἀνιῶν. ὦ ἐμὲ δειλαὶ ô me miſerã. οἰμοί πάτερ, hei mihi pater: οἰμοί τί τοῦτο, hei (mihi quid hoc?

Ponũtur etiã ſine caſu: vt τῆς τύχης, ῥ ὦ τῆς τύχης ô fortuna.

Δ. *Quid eſt hic notandum?*

M. ὦ cum vocatiuo conſtructum circumflectitur: vt ὦ ἥλιε ô ſol: ὦ cum alijs caſibus iunctum acuitur.

Δ. *Quem caſum aſciſcunt deriuata aduerbia?*

M. Suorum primitiuorum caſum retinent: vt { ἀξίως τοῦ γένους dignè genere, quia ἄξιος τοῦ γένους dicimus, dignus genere. ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ſimiliter alijs. ἔσω Ἴλιον intra Troiã, ab ἐς præpoſitione.

Δ. *Quibus verbis copulantur qualitatis aduerbia?*

M. Eleganter constituuntur cum his, & similibus: vt ἔχω habeo, δέομαι affi-cior, vt κακῶς ἔχω, malè me habeo: χρῄζω δεῶς ἔχω, indigeo. πονηρῶς διάκειμαι, malè sum affectus.

Aliquando additur genitiuus: vt οὕτως ἔχω τοῦ γνώμης, sic animo affectus sum.

Sæpè etiam pro δύναμαι ponitur: vt act. 4. οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν, nihil poterant contradicere.

Δ. *Quid faciunt duo negandi aduerbia apud Græcos coniuncta?*

M. Aliquãdo faciũt vnam affirmationem: vt apud latinos, οὐκ ἐῶ ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα, certè vos habetis meam pecuniam, sed hoc rariùs.

Instantius & vehementius negant, οὐ μὴ ποιήσω, nequaquam faciam.

Δ. *Quibus præponitur ὡς?*

M. Superlatiuis: vt ὡς λαμπρότατον, quàm splendidissimum: ὡς τάχιστα quàm celerrimè: Quod etiam fit intercedente ὅτι: vt ὡς ὅτι λευκότατον, perquàm candidum. Quando & postponitur, & λίαν significat: vt θαυμασίως ὡς ἄθλιος γέγονε, mirum in modum miser factus est. In quo etiam significato nonnunquam præponitur: vt ὡς ἀληθῶς, quàm verè.

Δ. *Quomodo differunt inter se hæc tria negandi aduerbia* οὐ, οὐκ, οὐχ.

M. Idem significant, sed variè vsurpamus, dicimus enim οὐ sequente cõsonante: vt οὐ δύναμαι, nequeo. οὐκ sequẽte vocali tenui: vt οὐκ ἐποίησα, nõ feci οὐχ sequente aspirata: vt οὐχ οὕτως non ita οὐχί, verò nonne acuitur.

Δ. *Non variè quoque vsurpant Græci,* οὔτω & οὕτως.

M. Maximè: οὕτω dicunt sequente consonante, οὕτως verò vocali sequente, quod Attici suo more dicunt οὕτωσι.

Δ. *Recense hic quibus modis & temporibus gaudent certa quædam aduerbia temporis.*

M. ἐως

M. Εως quã diu, gaudet, vel
- indicatiuo
- ſubiũctiuo
- optatiuo
- infinitiuo

vt
- ἕως ἔζη quamdiu viuebat.
- ἕως κρύπτηται quamdiu occultetur: & ἕως ἂν γένηται.
- ἕως ἂν γένοιτο, quãdiu fuerit.
- ἕως, & ἕως ἂν etiã ſic cõſtruitur: vt ἕως ἂν ζῶ donec viuã

ἄρτι nunc, ἀυτίκα ſtatim, σήμερον hodiè } nũquã iũgũtur futuro, ſed omnib⁹ alijs tẽporibus: vt ἄρτι ποιῶ, ἐποίουν, ἐποίησα &c. Sed ἔνθις & εἰσαεὶ futuro gaudent, vt ἔνθις διδάξω rurſus docebo: σήμερον reſpuit quoq; pluſquãperf.

πάλαι olim, ἤδη iam } adiũgũtur
- impfecto
- pluſquãp.
- aor. primo

vt
- ἤδη ἔγραφον
- ἤδη ἐγεγράφειν
- ἤδη ἔγραψα

ὅτε cum, πότε tũc } ſolum perfectum reſpuunt, reliquis ſunt communia, vt ὅτε νόω, cum intelligo.

Νῦν omnibus tẽporibus accõmodatur, dempto pluſquãperfecto, cui adiungi nequit: vt νῦν πειράσομαι nunc tentabo: νῦν πειρᾶται nũc tentat &c. Et nõ eſt inchoatiuum ſermonis, ſed ſemper coniunctioni ἄν adiungitur.

ὅταν quum } ſubiunctiuo gaudet: vt ὅταν κακός τις πράσσῃ καλῶς.

ὁπόταν quando } optatiuo, cũ ſit ſermo de re præterita: vt ὁπόταν λέγοιμι, cum dicerem.

πρὶν prius, iungitur
- præterito indicat. πρὶν εἶπεν, priuſquam dixit.
- infinitiuo: vt πρὶν εἰπεῖν, priuſquam diceret: cui aliquando additur ἤ cum accuſ. vt πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς.
- ſubiunct. in re futura, interueniente ἄν vel ἤ: vt πρὶν ἂν γένηται, priuſquã fiat.
- optatiuo in re præterita: πρὶν ἂν γένοιτο, priuſquam fieret.

οὐδέποτε nunquam { ſoli præterito } adijcitur.
οὔπω nondum { præt. & præſenti }

ἄχρι & μέχρι vſque ad, eandem ferè habent cum ἕως conſtructionem: iunguntur enim indicat. & infinitiuo, & cũ cæteris orationis partibus iunguntur, vt

μέχρι παντὸς, ſine præfinitione tẽporis.
μέχρι τίνος, quouſq.
μέχρι ζωῆς, per totam vitam.
μέχρι πρός, vſq ad.
μέχρι πρὸς τὸ τέλος, vſq ad finẽ.
μέχρι πόρρω, diu.
μέχρι πρώην, nuper primũ
μέχρις ἐντεῦθα hactenus.
μέχρις ὅ ἄν, quad, & ſimilit.

Δ. *Quibus modis iunguntur affirmandi & negandi aduerbia: Item prohibendi, hortandi & optandi?*

M. Aduerbia { affirmandi / negandi } { iunguntur / indicatiuo } { ναὶ λέγω, certè dico / οὐ ποιῶ, non facio }

Sed aduerbia prohibendi iunguntnr imperatiuis præſentibus: vt μὴ λέγε, μηδαμῶς ποιεῖ & aoriſtis imperatiui & ſubiunct. vt μὴ τυφθῶ: μὴ τύφῃ, μὴ τύπτῃς.

Hortandi aduerbia imperatiuis gaudent: vt ἄγε φίλησόν με, agedum oſculare me, φέρε δὲ σκέψαϑε, age cõſiderate.

Optandi aduerbia conſtruuntur verbis optatiui modi: vt εἴθε γράψειεν, vtinam ſcriberet: ſi verò indicatiuis addantur, faciunt vt optatiuam recipiant cõſtructionẽ, vt εἴθε ἔγραψεν vtinam ſcripſiſſet.

Δ. *Quid eſt obſeruandum de τὸ ἀρχὴν, & ἀρχὴν apud Græcos?*

M. Τὸ ἀρχὴν, & ſine articulo ἀρχὴν, apud Græcos vſurpantur, aliquando pro principio, aliquãdo pro prorſus & omninò: vt Iohan. 8. τὸ ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν, prorſus quod loquor vobis. Quemadmodum multa alia adiectiua fœminina, in datiuo caſu poſita aduerbialiter vſurpantur, vt apud Æſcylum, οὐδὲ γὰρ ὁς ἰδίᾳ πονηρός: οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χρηστός, nec qui priuatè malus eſt, publicè bonus eſt futurus. Hîc adiectiue ἰδίᾳ & δημοσίᾳ in datiuo poſita, aduerbialiter capiũtur atq; hęc de aduerbio.

De

De coniunctionum Syntaxi.

Δ. *Quid eſt proprium coniunctionum præcipuè copulatiuarum & diſiunctiuarum?*

Μ. Similes coniungere orationis partes, vt nomen nomini, verbum verbo, & gemina partium accidentia: vt caſum caſui, modum modo: vt λαοί τοι καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ ἀκαπάσχετον πάντα, populus, & aqua, & ignis indomita ſunt omnia.

Δ. *Quomodo collocantur in oratione coniunctiones?*

Μ. Coniunctiones, vt Theodorus Gaza docet, aut { antecedunt / collocantur in medio / conſequuntur }

Δ. *Quid? antecedunt & conſequuntur?*

Μ. Antecedunt & conſequuntur, vel { orationem / dictionem / vtrumque } Græcè { τὸν λόγον / τῆ λέξιν / ἀμφότερον }

Δ. *Quæ coniunctiones antecedunt orationem?*

Μ. Ατὰρ vel ἀτάρ at, autem, ſtatim in initio poſitæ, Ιτὲ ἤτοι quando μὲν ſignificat: vel paulò poſt initium, μὲν γάρ.

Δ. *Quæ antecedunt dictionem?*

Μ. Τὲ & καὶ &: vt νύκτάς τε καὶ ἤματα noctes & dies: quæ ita inter ſeſe conſtruuntur, vt τὲ præcedit, καὶ ſequatur. Item ἆρα vtrum, cum dubitationem ſignificat: adhæc ἀλλὰ & ἀλλαμὴν, atqui, at verò.

Δ. *Quæ antecedunt vtrumque, orationem & dictionem?*

Μ. Eæ coniunctiones, quæ cauſales appellantur: γὰρ tamen excipitur.

Δ. *Quæ tenent medium locum in oratione?*

Μ. { ἀλλὰ / ὅμως / καίτοι } { ſed / tamen / & } { & quæ ἐυπαρακολουθίαν habent alterius dictionis, vt ἀλλὰ νῦ, ſed etiam, οὐ μόνον, non ſolum. }

Δ. *Quæ coniunctiones conſequuntur orationem?*

Μ. Ρὰ

M. ῥὰ & κὰι cùm anteceſsit ὁμοίως. Sic μὲν & δὲ in oratione mutuò ſeſe conſequuntur: ſic vt μὲν præcedat, δὲ verò ſequatur: vt οὗτος μὲν λαλεῖ, ἐκεῖνος δὲ σιωπᾷ. Hic quidem loquitur, ille verò ſilet. Sic eorum compoſita, ἠμὲν, ἠδὲ & : quæ quidem ſunt inchoatiua orationis, & ἠμὲν quidem præcedit, ἠδὲ verò ſequitur.

Δ. *Quæ conſequuntur dictionem?*

M. Eæ, quæ inclinatiuæ dicuntur: vt πε, κεν, κε, γε, περ; ſic expletiuæ ἀλλὰ, πως, πότε, ται & ſimiles

Δ. *Quæ conſequuntur vtrumq;?*

M. Aὲ quoties μὲν ſequitur, de quibus in præcedentibus.

Δ. *Quæ antecedunt & conſequuntur ſimul?*

M. Eæ, quæ ſententiam aliquam continuant, & perficiunt: quòd ſi antecedunt, tum id fit rectè & ordine: ſin conſequuntur, tum id fit naturæ ordine inuerſo: nempè cum ratio, quæ præponi debet in oratione, poſtponitur. Sed hæ coniunctiones, lectione potiùs, & authorum obſeruatione diſcendæ ſunt, quàm numero & multitudine præceptorum cognoſcendæ, quia de nulla alia orationis parte difficilius eſt præcipere, quàm de coniunctionum varietate, vſu, & collocatione.

Δ. *Dic quibus modis & temporibus gaudeant coniunctiones.*

M. Eαὶ & ἐπειδὰὶ iungũtur ſubiunctiuo: vt ἐαὶ θέλῃς, ſi velis.

Επεὶ & ἐπειδὰὶ gaudent indicatiuo & infinitiuo: vt ἐπεὶ δὲ ὤφθη, poſtquã autẽ viſus eſt: ἐπειδὴ γένεσθαι, cũ cõtigiſſet.

Ινα ὅφρα ὡς, ὥστε, ὅπως, coniunctiones cauſales ſubiunctiuum aſciſcunt: vt apud Phocil. ἐργάζου μοχθῶν, ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύσῃς, labora, vt ex propriis bonis viuas. Sic ἵνα διδάξω vt doceam, ὡς & ὥστε in hac ſignificatione etiam infinitiuis gaudent.

Οπὰν ὁπόταν potiſsimum ſubiunctiuo adhærent, vt μανθάνωμεν πάντες

πάντες ὁπόταν ὀργιζώμεθα, insanimus omnes, quando irati sumus: quandoq; indicatiuo.

ὅτι quòd, indicatiuo gaudet: λέγει ὅτι ἥξει: dicit quòd veniet in oratione verò narratoria, optatiuo: vt ἠγγέλλετο ὅτι γένοιτο, nunciabat quòd fieret.

Καὶ ἄν etsi, licet, subiunctiuo: vt ἅπας λόγος, ἄν ἀπῇ τὰ ἔργα, μάταιός τις καὶ κενὸς φαίνεται, omnis oratio, cui nulla res subest, irridendum & vanum videtur.

Αν σὺνθετικῶς. i. cùm significat potentiam, omnibus modis & temporibus adiungitur, præter imperatiuum: vt οὐκ ἂν γράφοις, non scriberes, vel nõ posses scribere: εἰ μὴ πεποίηκε, ἀλλ' ἐποίησεν ἄν, etsi non fecit, fecisse tamen credi possit. Potest ἄν sic præponi & postponi.

Αν ἀοριστολογικῶς. i. indefinitè acceptum, plerumq; subiunctiuo construitur: vt ὅτι ἂν λέγῃς, quodcunq; dicas, raro cum optatiuo.

Αν quoq; sæpè deest in oratione: vt apud Demosth. οὐδεὶς πότε ἀνθρώπων εὗροι τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἐλλιφθέν, pro εὕροι ἄν, nemo vnquam hominum inuenire posset delictũ in me.

Sæpè etiam ἄν abundat. Atq; hæc hactenus de coniunctione, Perge nunc ad Præpositionem.

De præpositionum Syntaxi.

Δ. *Quibus casibus deseruiunt præpositiones?*

M. Quædam deseruiunt
- soli genit. vt ἐξ vel ἐκ, ἀπὸ, πρὸ, αὐτί. 4
- soli datiuo, ἐν & σὺν, & genit. ἐλλιπτικῶς. 2
- soli accusatiuo, εἰς & ἀνὰ. 2
- gen.& acc. ὑπὲρ, μετὰ, ἔξω, διὰ, πρὸ, ἀμφὶ. 6
- gen.dat.& acc.reliquę ὑπὸ, ἐπὶ, παρὰ, πρός. 4

Δ. *Commiscebas octodecim præpositiones sua syntaxi, & quomodo construantur exemplis illustra.*

M. Faciam qua potero breuitate.

De quatuor præpoſitionibus ſolo genitiuo gaudentibus.

Ἐξ ſequente vocali, & ἐκ ſequente conſonante, ſoli genitiuo iungitur, ſignificat à, è, ex, & locum, tempus, cauſamq; notat: vt ἐκ ῥίζης à radice, ἐξ ἀρχῆς ab initio, ἐξ ἀμάξης λαλεῖν è plauſtro loqui: hæc compoſita auget, vt ἐκφάγω, ἐκπίνω, ebibo, idem quod ἔξω ſignificat, vt ἐκβάλλω, eijcio.

Ἀπὸ ſemper cum genitiuo cõſtruitur, denotat motum à perſona, re, loco, ſignificat à, ab vel è, vt ἀπὸ θεῶν à dijs, ἀπὸ κώπης à ramo, ἀπὸ ἀναπολῶν ab oriente: denotat etiam tempus, vt ἀπὸ γενετῆς à prima ætate, abſentiam, vt ἀπὸ πατρίδος à patria, ordinẽ, vt ἀπὸ τούτων poſt hæc. Ita latini ab his, à cæna, à prandio. Compoſita auget, vt ἀποτείνω valdè extendo, ſignificat etiam contrarium: vt εὔχομαι precor, ἀπεύχομαι imprecor.

Πρὸ ſemper aſciſcit genitiuum, locum, & tempus denotat, ſignificatq; ante, pro: vt πρὸ ἱεροῦ ante templum, πρὸ θυρῶν, pro foribus, πρὸ γένειος δ' ἀσκεῖς τοὺς γέροντας, ante barbam doces ſenes. Compoſita præ ſignificat, vt προβάλλω præpono.

Ἀντὶ ſemper gaudet genitiuo, retributionem partitionemq; declarat, & pro, vel contrà ſignificat: vt ἀντὶ σοῦ, pro te vel contra te, ἀντὶ πολλῶν præ multis: ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ oculum pro oculo: ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ pro bonis mala. Compoſita contrà ſignificat: vt ἀντιστρέφω cõtrà verto, vel viciſſitudinem, vt ἀντιγράφω reſcribo.

De duabus præpoſitionibus ſoli datiuo iunctis.

Ἐν ſoli datiuo iungitur, indicat locum, in quo continetur quippiam, & in ſignificat: vt ἐν οἴκῳ in domo, ἐν γαστρὶ in vtero

vtero, ἐν γυμνασίῳ in ſchola, ſignificat etiam inter, vt ἐν σοφοῖς inter ſapientes. Illa vero ἐν ἅιδου in Plutonis, ἐν διδασκάλου in præceptoris, per defectum & ecclipſim dicũtur: ſubauditur enim datiuus, τόπῳ, οἴκῳ, vel aliud ſimile verbũ, vt poſtulat oratio. Compoſita ſignificat in, vt ἐμβάλλω injicio.

Σύν, atticè ξύν, ſemper datiuo gaudet: auxilium coniunctionemq; deſignat, & ſignificat cum: vt σὺν θεοῖς cum dijs, σὺν καλοκἀγαθοῖς ὁμιλεῖ, cum bonis & probis verſatur. Compoſita idem ſignificat, vt ξυμβάλλω coëo, committo.

De duabns præpoſitionibus: ſolum accuſatiuum poſtulantibus.

Εἰς vel atticè ἐς ſemper cum accuſatiuo conſtruitur, motum ad locum & perſonam notat, ſonatq; in, ad, vt ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, veni in hunc mundum: πορεύομαι εἰς τὴν πόλιν, eo in vrbem, vel ad vrbem. In rebus inanimatis, vtendum eſt εἰς, in rebus verò animatis πρὸς, vt πορεύομαι εἰς ἀγορὰν eo in forum, πέμπω χρύσον πρός σε mitto aurum ad te. Significat etiam circiter, vſq; apud vt εἰς ἄνδρας διακοσίους, circiter ducentos viros: εἰς ἐμὲ vſq; ad ætatem meam, εἰς τὰς Πέρσας apud Perſas. Conſtruitur aliquando ἐλλειπτικῶς, cum genitiuo, vt εἰς ἅιδου, εἰς διδάσκαλου, quemadmodum in ἐν diximus. Compoſita in accuſatiui ſignificationẽ habet, nonnunquã auget vt ἀκούω audio, εἰσακούω exaudio εἰσέρχομαι, inuado.

Ανὰ ſemper cum accuſatiuo, locum & tempus notat, ſonatq; latinis per, ſingulatim, vel circiter: vt ἀνὰ στρατὸν per exercitum, ἀνὰ ὅλον χρόνον, per omne tempus. Apud poëtas tamen habet datiuum & ſignificat σύν: vt apud Homerum, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ cum aureo ſceptro. In compoſi-

tione ſignificat ſurſum ſuprà: vt ἀναβλέπω ſuſpicio, & iterationem aut repetitionem: vt ἀνατρέχω recurro, ἀνανηπιάζω repueraſcere: priuationem: vt ἀνάλγητος, ἀνάνδρος, doloris ſenſuumq; expers.

De ſex Præpoſitionibus genitiuum & accuſatiuum exigentibus.

Ὑπὲρ cum genitiuo ſignificat de, pro, propter, ſuper: vt ὑπὲρ σκιᾶς ὄνου de aſini vmbra, ὑπὲρ ὑμῶν pro nobis, γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς ſenectus ſuper caput.

Ὑπὲρ cum acc. ſuprà, vltrà plus, vel exceſſum ſignificat: vt ὑπὲρ τὴν πεῖραν φρονεῖν, vltra peram ſapere, ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονώς, qui ſuprà militię ānos eſt, emeritus. i. ὑπὲρ τὴν Θρᾴκιλιν ἡ Μακηδονίαν, vltrà Thracię Macedonia. In compoſitione ſignificat defenſionem: vt ὑπέρχομαι accedo opis ferendæ cauſa: ὑπερασπίζω defendo: augmentum, vt ὑπεραγαπῶ perditè amo excellentiam, vt ὑπερφιλῶ τὴν γυναῖκα ſuper modū vxorem amo: & imitationem deprauatā: vt ὑπεραπηκίζω, ineptè att. imitor.

Μετὰ cum genitiuo ſignificat cum: vt ἡδὺς μετὰ φίλων ὁ βίος, ſuauis cum amicis vita.

Μετὰ cum accuſatiuo ſignificat poſt, ad, trans, vltrà, ſuprà, contrà, vt μετὰ πόλεμον poſt bellū, μετὰ τὰ φύσικα trans naturalia. vſurpatur quandoq; cum datiuo, & ponitur pro σὺν cum, vel inter, ſed poëticè vel Ionicè: vt μετὰ βασιλεῦσι ἄνασσε, cum tertijs imperauit. vſurpatur etiam quandoq; pro ἐν vel διὰ: vt μετὰ χεῖρας ἔχω, in manibus habuit. Compoſita mutationem oſtendūt, μεταφράζω transfero, vel participationem: vt μεταλαμβάνω partem ſimul capio: vel interpoſitionem, vt μετακόσμια inter mundia vertit Cicero.

Κατὰ cum genitiuo ſignificat de, contrà, aduerſus, ſuprà, ab: vt περὶ ἀρετῆς φρατέον de virtute dicendum eſt: περὶ τοῦ

Χριστοῦ

χριστὸν, aduersus Christum, ἐπὶ θύρας contrà ostium, ἐπὶ πετρῶν ἀκάνθας super saxa seminas, ἐπὶ νῶτα à tergo.

Κατὰ cum accusatiuo significat secundum, iuxta, ad, in: vt ἐπὶ μοίραν secũdum fatum, κατ' Ἀριστοτέλην iuxta Aristotelem, ἐπὶ νεὼν ad templum. Attici sua illa ecclipsi vtẽtes, præpositione sublata, dicunt τὸν αὐτὸν τρόπον, ad eundem modum, vbi deest ἐπὶ. Hoc modo significat tempus: vt καθ' ἡμᾶς γέγονεν nostra ætate factum est: significat & cum hoc casu propter, quoad pro, à: vt ἐπὶ τὰς ἀρετὰς ἐπαινούμεθα propter virtutes laudamur: ἐπὶ τὸ δυνατὸν quoad fieri potest, vel quoad eius fieri potest, κατ' ἀξίαν pro dignitate. Exponitur quoq; per aduerbia Latinis in im, vt ἐπὶ μέρος particulatim, κατ' ἔτος annuatim, quotannis: κατ' ἄνδρα viritim: ponitur etiam cum suo casu loco nominis, vel aduerbij: vt οἱ κατ' ἀγορὰν i. ἀγορᾶιοι causidici: in compositione deorsum, vel desuper significat: vt καταβαίνω descendo: auget in bonum, vt καταστουδάζω, diligẽter incumbo: in malum, καταφρονῶ contemno, κατηγορῶ accuso.

Διὰ cum genitiuo significat per, & temporis indicat spaciũ, vel locum: vt διὰ βίου παντός, per omnem vitam: διὰ μέσου ἀέρος per medium aërem, vel instrumẽtum, vel modum, vt διὰ μαχαιρῶν καὶ πυρός, per enses & ignem.

Διὰ cum accusatiuo significat propter, & nonnunquam per, & locum, tempus, causamq; notat: vt διὰ σὲ ταῦτα γράφω, propter te hæc scribo: διὰ νύκτα μέλαιναν, per atram noctem. Composita dis & per significant: vt διαρτᾶν diuidere, διαστρέφω peruerto, διαπερόω pertranseo.

Περὶ cum genitiuo significat, de, pro, præ, vt περὶ κρεῶν de carnibus: περὶ πατρίδος ἀμύνεσθαι, pro patria pugnare, περὶ πάντων τιμᾶται honoratur prę omnibus. Et eleganter cum genitiuis πολλοῦ πλείονος, & verbo ποιῶ construitur: vt περὶ πλείονός σε ποιοῦμαι ἐκεῖνο pluris te facio quàm illũ.

περὶ πολλοῦ ἀν ποιησαίμην magni facerem. Sic περὶ ὀλίγου ποιεῖσθαι parui facere: περὶ οὐδενὸς ποιεῖσθαι nihili facere.

Περὶ cum accusatiuo, personam, locum, causam, tempus denotat: & valet circa iuxta, apud, in, vt περὶ ἀνδρὸν ἔχει, circa se habet, secum trahit: περὶ τὴν πόλιν, circa ciuitatẽ, περὶ ὥραν ἕκτην, circa horam sextã. In cõpositione significat circum, in, sursum, supra: vt περιπατέω obambulo, περιβάλλω circumiicio. Habet etiam augmentum, & excellẽtiã, vt περιβαμβὴς pertimidus, περικάλλης perpulcher: περίειμι antecello. Vsurpatur & cum datiuo poëticè: vt δείδοικα περὶ ξανθῷ μενελάῳ, timui pro flauo Menelao.

Ἀμφὶ prorsus idẽ est quod περὶ, & cum ijsdem construitur casibus, sed vsitatius est περὶ: vt ἀμφὶ ἀστέρων γράφει, de syderibus scribit: cum datiuo tamen poëticè pro significat, vt ἀμφ' ἀυτῷ pro illo, vel propter illud: in compositione circum significat: vt ἀμφιβάλλω circumiicio.

De quatuor præpositionibus, tres casus genitiuum, datiuum, accusatiuum recipientibus.

Ὑπὸ cum genitiuo iungitur, & significat sub, propter, ob, ab: vt ὑπὸ χιτῶνος, sub tunica, ὑπὸ αἰδοῦς propter pudorẽ: ὑπὸ νόσου οὐ περιπατεῖ ob morbum non ambulat: cum datiuo etiã sub significat, & situm subiectionẽq; notat: vt ὑπὸ δένδρῳ sub arbore, ὑπὸ διδασκάλῳ sub præceptore, cum accusatiuo subiectionem ad tempus denotat: & sub vel subter sonat: vt ὑπὸ τὸν μόδιον sub modium, ὑπὸ ἐξουσίαν sub potestatem. In compositione diminutionem notat: vt ὑποδέδομαι subuereor ὑποτέλλω subiicio: item materiæ improbitatem: vt ὑπόχρυσος aurum improbũ, nequam, ὑπόχαλκος ęs adulterinũ.

Ἐπὶ cum genitiuo, in super, vel circa significat: vt βοῦς ἐπὶ γλωχῖνος

γλώττης bos in lingua : ἐπὶ καθέδρας ſuper cathedram : ἐπὶ πολλῶν circa vel in multis : Item tempus ditionẽq; notat : ἐπὶ Ἐλισσάου viuente Eliſſæo: ἐπὶ Πριάμου, regnãte Priamo : ἐφ' ἡμῶν temporibus noſtris.

Ἐπὶ cũ datiuo ſignificat propter, poſt, in, contrà : vt ἐπὶ τούτοις ob hæc, ἐπὶ γνάθοις in faucibus, ἐπὶ τῷ δήμῳ, cõtrà populũ.

Ἐπὶ cum accuſatiuo, motũ ad rem aliquam deſignat, ſonatq; ad: vt ἐπὶ ὄνους ad aſinos, ἐπὶ τὴν πόλιν ad vrbem, ἐπὶ χρόνον ad tempus, ſonat etiam ſic, ſuprà, contrà, propterea: vt ἐπὶ τὸ θεμέλιον ſuprà fundamentum, ἐπ' ἐμὲ in me, contrà me, ἐπὶ τοῦτο propterea. In cõpoſitione ſignificat in, ſeu ſuper : vt ἐπιγράφω inſcribo, ἐπιπίπτω ſuperuenio: item tarditatem, ἐπιμανθάνω, ἐπιμυθέομαι poſt factum conſulo.

Παρὰ cum genitiuo, ſignificat motum à perſona, ſonatq; à, vt ἐξῆλθον παρὰ πατρός, exiui à patre: vel ſuprà, vt παρὰ πάντων ſuper omnia.

Παρὰ cum datiuo, apud vel propè ſignificat: παρὰ ἐμοί, apud, iuxta, vel propè me.

Παρὰ cum accuſatiuo, ſignificat motum ad aliquid: vt παρὰ σε ἐλεύσομαι ad te veniam, te adíbo. Item iuxta, circa, propter, prẽter, extra, ſonat: vt παρὰ τὴν πύλην iuxta portam, παρὰ τὰς τοιάυτας ἡμέρας circa hos dies, vel hiſce diebus, παρὰ τοῦτο propter hoc, παρὰ γνώμην præter ſententiam, παρὰ τὸ μέλος extra cãtum. In compoſitione mirè variat, modò enim auget : vt παράτολμος valdè audax, modó minuit: vt παραβλέπω malè video.

Πρὸς cum genitiuo motũ exprimit à perſona, vel loco, vt πρὸς θεοῦ τἀγαθὰ, à deo bona, πρὸς ἁπάντων, ab omnibus. Item ſonat coram & per, quod ad iuramentum & obſecrationem refertur: vt πρὸς θεῶν, coram dijs, per deos: πρὸς Διός & per Iouem. Aliquando eſt officij, vt οὐ πρὸς ταῦτα ἀνδρός, non eſt viri probi: πρὸς ἡμῶν, officij noſtri eſt: aut quantũ pertinet, πρὸς τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων quantum pertinet ad deos & homines.

Πρὸς

Πρὸς cum datiuo valet, propè, præterea, ad, apud, erga, vt πρὸς τοῖς ποσίν, propè pedes, πρὸς τούτοις adhæc, præterea, πρὸς τοῖς θεσμοθέταις apud iudices, πρὸς ἅπασιν, in oēs, erga omnes.

Πρὸς cum acc. motum ad aliquid animatum & inanimatum significat, sonatq; ad, apud, contra, inter, vt πρὸς τὸ δικαστήριον ad tribunal. πρὸς γυναῖκας aduersus vxores, πρὸς κέντρα λακτίζειν cōtra stimulos calcitrare, πρὸς ἡμᾶς φιλία amicitia quæ est inter nos. Item significat officium, vt τοῦτο δὲ πρὸς ἐμέ, istoc ad me nihil attinet: imitationē, vt πρὸς αὐλὸν ad tibiæ modum: cōparationem, vt οὐδὲν πρὸς τοῦτον ἡμετέραν τάξιν, nihil ad nostrā hanc. Cōposita ad significāt, vt προσκαλῶ aduoco. Itē auget, vt προσπάσχω, vehemēter patior: minuit, vt προσάπτομαι leuiter attīgo

Δ. *Plenè & verè has præpositiones peragrasti, nunc quasdam regulas generales addamus & sic tandem huius horrei ostium obserabimus. Quem casum postulant præpositiones cum verbis compositæ?*

Μ. Eundem casum, quem extra compositionem habebant, si suam retinent significationem, vt κατηγορῶ σου accuso te, quia κατὰ σοῦ contra te dicitur: ἀποφεύγω τὸν πόλεμον à bello defício. Sic συνοικῶ τῇ γυναικί, cum vxore habito.

Δ. *Quem casum habent aduerbia à præpositionibus facta?*

Μ. Eārundem prępositionum casum retinent, vt ἔξω τῆς οἰκίας, κάτω χθόνος.

Δ. *Quid si amittant casum suum præpositiones?*

Μ. Tunc fiunt aduerbia, aut ἐλλειπτικῶς ponūtur, vt νῦν μικρόν τι πρός, & aliquid ampliùs, pro μικρόν τι πρὸς τούτοις.

Δ. *Non postponuntur præpositiones suis casibus?*

Μ. Maximè: in carmine sæpissimè, translato syllabarum tono, in priorem syllabam, vt εἰρήνης πέρι de pace. Sic περὶ γυναικῶν ὑπερ. Illa verò κακῶν ἐξ, ἀρτέμιδι ξύν, δίος δ' ἐκ πάντα τέτυκται poëtica sunt. Insoluta oratione fit ἀναστροφὴ tantùm in περί, vt ὀνείρων πέρι de somnijs.

Prępositiones interdum etiam omittūtur, vt ὧν ἔπαθεν ὄργιλος ἔχει, pro ὑπὲρ ὧν.

Nonnun-

Nonnunquam quoq; geminantur: vt διαπρό, per totũ, omninò. Sic ἀνταποδιδόναι retribuere.

Δ. *Non fiunt interdum verba præpositiones?*

Μ. Maximè: transłato tono, pro verbis ponuntur: vt ἔνι pro ἔνεσι, ἔπι pro ἔπεσι, πάρα pro πάρεσι, ἄνα pro ἄνεσθαι: vt apud Homerum, αὐδὲ βόας pro ἄνα, id est αὐέσαι. Sic περὶ pro περίεσι excellens est.

Δ. *Non ponuntur interdum in medio substantiui & adiectiui?*

Μ. Maximè: idq; eleganter: vt apud Homer. ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ædibus in nostris.

Δ. *Non etiam dissoluuntur præpositiones?*

Μ. Poëtæ sæpè per tmesin dissoluunt compositas præpositiones: vt κατὰ γαῖαν κάλυψε, & sæpè quoq; componunt cũ dictionibus, à quibus resoluendæ sunt: vt ἰθάκῃδε κατὰ κοιρανέουσι, pro κοιρανέουσι κατὰ ἰθάκῃδε, iuxta Thraciam dominãtur. Si vero κατὰ referatur ad verbum κοιρανέουσι, vt maiorem ei addat emphasin, non inuertitur.

Δ. *Nascuntur ne à præpositionibus aduerbia.*

Μ. Compłura: nam ab

ἐν	nascuntur aduerbia	ἔνδον intus,
εἰς		εἴσω intro,
ἐξ		ἔξω extra,
πρὸς		πρόσσω πρόρρω procul,
ἀνὰ		ἄνω suprà, iursum,
κατὰ		κάτω infrà, deorsum,
περὶ		περιξ circumcirca,
ἀμφὶ		ἀμφὶς vtrinq;, vndiq;,
ἀπὸ		ἄποθεν seorsim,
ὑπὲρ		ὕπερθεν superne.

Atque hæc de omnium orationis partium Syntaxi sufficiant.

De Prosodia quarto horreo.

Δ. CVM *in principio huius spicilegij nostri, de syllabarum accidentibus ageremus, & de accentibus (obiter quidem & quantum tyronibus satis fuit) tractaremus: promisisti mihi (si probè meminerim) te fusiùs de prosodia responsurum, cùm ad debitum eius locum & tractationem perueniremus. Peragratis igitur & excussis tribus primis Grammatices partibus seu horreis,* Orthogra. Etymol. Synta. *(quas exiliter & tenuiter enucleauimus, ad puerorum captum maximè accommodatas) locus & tempus postulãt, vt iam quartum illud nostri spicilegij horreũ, nempè προσῳδίαν, eodem (quo cætera) modo ieiunè & ruditer excutiamus & pèrcurramus.* Quid *est igitur προσῳδία?*

M. Est ratio quæ docet, quo accentu, sit notanda & profe-
renda cuiuscunq; dictionis syllaba: vel est pars Gram-
maticæ, quæ versatur circa syllabas, earumq; quanti-
tatem inquirit.

Δ. Vndè *deducitur προσῳδία?*

M. A πρὸς quod est ad, & ᾠδὴ cantus, seu carmen, quasi con-
centus.

Δ. Circa *quas res versari Prosodiam affirmasti?*

M. Circa duas: { syllabarum elationem seu depressionem, quæ dí-
distinguuntur τόνοις. / syllabarũ productionem aut correptionem, quí-
bus moderantur χρόνοι.

Δ. Rectè: *de his duabus partibus iam fusiùs agamus, de tonis primùm, deinde ad carminum rationem deueniamus?*

M. Licèt anteà tonum & eius species non neglexerimus, o-
biter solùm, prout tempus efflagitabat tangentes, la-
xiorem de ijs disputationem in alium locum differen-
tes: hìc tamen locus est ijs penitiùs excutiendis adeò
oportunus, vt de integro ea repetere, quę tractauimus
& copiosiùs quidem illa persequi, quæ restant, operæ-
pretium videatur. Perge igitur quo cæpisti cursu, &
quid

quid ego in his expediendis valeam, experire?

Δ. *Quid sit Prosodia descripsisti, dic mihi nunc in quot membra secari possit?*

M. In tria: in { tonum / spiritum / tempus } græcè { τόνον, / πνεῦμα, / χρόνον.

Δ. *Quid est tonus?*

M. Est tenor, quo syllaba vel attollitur, vel æquabiliter pronunciatur, vel circumflectitur.

Δ. *Quot sunt toni.*

M. Tres: { acutus / grauis / circum. } quos græci { ὀξεῖαν / βαρεῖαν / περισπωμένην } { appellant / προσῳδίαν.

Δ. *Quid est acutus?*

M. Sufficiet repetere ex ijs quæ antea diximus, quid sit acutus, grauis, & circumflexus.

Δ. *Notatur ne omnis dictio vno horum?*

M. Maximè omnis dictio siue monosyllaba, siue polysyllaba sit, vno insignitur horum trium tonorum, vel in vltim. penult. vel antepen. nisi sequatur dictio enclitica, seu inclinatiua dictio, de qua statim dicemus.

Acuti canones tres.

Prima regula acuti.

Δ. *Vltima syllaba quæ breuis est, si accentu notetur, vtro erit notanda, acutone an potius circumflexo?*

M. Acutò certè notabitur: vt Θεός Deus, non Θεῦς.

Δ. *Quæ est ratio quòd non notatur circumflexo?*

M. Quia circumflexus nunquam pingitur in syllaba breui.

Secunda regula acuti.

Δ. *Syllaba siue breuis siue longa, ante extremam naturâ longam, si accentum habeat, vtrum habebit acutum, aut circumflexum?*

M. Acuto profectò insignietur: vt ἡμέρα dies, ἥρως heros, μοῦσα musæ.

Δ. *Si hæc ſint verâ, quid eſt cauſæ, quamobrem* ὦλαξ & πῖδαξ *circumflectant priorem & non acuant potiùs?*

M. Quia ſunt ante extremam ſyllabam, poſitione, non naturâ longam.

Δ. *Cur igitur* μῦσαι *muſæ, &* οἶκοι *domus, circumflectunt penultimam, ante extremam naturâ longam?*

M. Quia diphthongi αι & οι, ſi ipſis nulla ſubnectatur conſonans, in ſonis vocum, pro breuibus in fine habentur.

Tertia regula acuti.

Δ. *Quoties antepenultima accentu inſignitur, vtro accentu diſtinguitur, acutone an circumflexo?*

M. Semper acuto: vt σώματα corpora: quòd ſi vltima producatur, acutus accentus, priùs antepenultimæ inſidens, erit penultimæ præfigendus: vt σωμάτων corporum.

De accentu circumflexo canones duo.

Primus.

Δ. *Cur potiùs circumflectit* ποιῶ *vltimam, quàm acuit?*

M. Quia ex acuto & graui fit accentus circumflexus: vt ex ποιέω, ποιῶ, ποιέουσι ποιοῦσι.

Δ. *Si hoc ſit tenendum, cur ex* γιγαάς *fit* γιγᾶς *per* ω *acutum, & non circumflexum?*

M. Quia (vt dixi) circumflexus, ex acuto & graui fit, non contrà, ex graui & acuto: nam ex his duobus fit acutus: vt ἑαάς, ἑᾶς, non ἑᾶς.

Secundus.

Δ. *Cùm longa naturâ ante extremã breuem accentu notetur, vtro inſignietur?*

M. Circumflexo: vt σῶμα corpus, ποιῆτε faciatis.

Δ. *Vt accentuum ratio clariùs innoteſcat, huic loco oportuniſſimum erit, vt peculiares tonorum regulas, in ſingulis orationis partibus mobilibus, & immobilibus percurramus, & quo quæq; pars accentu inſigniatur, oſtendamus, ordine idcircò has partes examinemus.*

M. Placet

M. Placet certè conditio, perge more tuo, & postulatis tuis, pro mei ingenij tenuitate, satisfaciam.

De Articulorum accentibus.

Δ. *Articulorum accentū primùm excutiamus: quem tonum habet articulus?*

M. Articulus præpositiuus à vocali incipiēs, tantùm habet asperum spiritum, non etiam tonum: vt ὁ ἡ: à consonante verò incæptus, tantùm habet accentum sine spiritu: vt τὸ τῆς: excipitur τὸ neutrum, quod acuitur. excipiendi etiam nominatiui & accusatiui duales, qui grauãtur: genitiuus & datiuus, qui circumflectuntur.

Δ. *Articuli subiunctiui quem habent accentum?*

M. Subiunctiui articuli habent & spiritum asperum & accentum, vt οὗς οἵ ὅ.

De accentibus nominũ primæ declinationis.

Δ. *Quo accentu signantur nomina primæ declinationis parisyllabicæ?*

M. Omnis nominatiuus primæ, in penultima acuitur: vt ὁ Αἰνείας, ὁ χρύσης.

Δ. *Est hoc pro certo tenendum? nulla nè excipiuntur?*

M. Maximè: excipienda sunt verbalia in της à cõtractis, quę acuunt vltimam: vt ὁ ποιητής poëta, ὁ μιμητής imitator. Sic & quædam ab incontractis: vt κριτής iudex, δικαστής litium diremptor. Quædam præterea dorica in ας circumflectuntur: vt πυθαγορᾶς.

De nominibus secundæ declinationis.

Δ. *Quo accentu infignitur nominatiuus secundæ in ος?*

M. Spectãda est huius terminationis quantitas: nam si breue sit ο, in polysyllabis quidem nominibus antepenultima acuetur: vt τράπεζα mensa.

Δ. *Quæ excipiuntur?*

M. Adiectiua fœminina, à maſculinis oxytonis in ος formata, quæ & ipſa oxytona ſunt: vt καθαρά à καθαρός purus: excipiendũ eſt appellatiuũ nomen λαλιά loquela oxytonum, vt diſtinguatur ab adiectiuo λαλία diſerta.

In diſſyllabis verò nominibus acuitur penultima: vt χώρα regio, χρόα color.

Δ. *Acuuntur in penultima omnia dyſſyllaba in α?*

M. Excipienda ſunt quædam oxytona: vt, χροιά color, ποιὰ quædam. Sic quædam in εια, vt ζειά ſpelta, χειά luſtrum. Item circumflectuntur in penultima fœminea adiectiua maſculinorũ in υς: vt βαρεῖα grauis. Sic quæ in penultima habent σ, vt μῶσα muſa: vel οι, vt μοῖρα fatum; vel υ, vt μῦα muſca.

Δ. *Quid ſi α ſit longum?*

M. Tũc penultima acuitur: vt φιλία amicitia, βασιλεία regnũ.

Δ. *Quo accentu notantur nomina in η terminata?*

M. Habent penultimam acutam: vt φήμη fama, λιθίνη lapidea, λύκη alba.

Δ. *Quæ excipiuntur?*

M. Quædam oxytona: vt, ποθή deſiderium, ἀρετή virtus: ítẽ verbalia: vt ἡ γραμμή línea.

De nominibus tertiæ.

Δ. *Cur cùm θεὸς ſit ὀξύτονον, θεῦ eſt περισπώμενον, & τῷ θεῷ, οἱ θεοὶ ὀξύτονα?*

M. Quia cum nominatiuus impariſyllaborum eſt ὀξύτονος, reliqui etiam caſus ſunt ὀξύτονοι, præter genitiuos, & datiuos, qui ſunt περισπώμενοι: vt τοῖν θεοῖν, τῶν θεῶν, τῷ θεῷ, τοῖς θεοῖς.

Δ. *Cur tum eſt efferendum τὸ λόγε παροξύτονον, potiùs quàm λογῦ περισπώμενον?*

M. Quia pariſyllabica παροξύτονα, eũdem vocis ſonum habent, in genitiuo & datiuo, quem in nominatiuo. Sic

ὁ αὐτέας

ὁ Αινείας τῶ Αινείᾳ, vbicq; παροξυτόνως.

Δ. *Percurre quædam huius declinationis nomina quæ habent accentum?*

Prima.

M. Substantiua in εον penultimam circumflectunt: vt ἰχθυοτροφεῖον piscina, μνημεῖον monumẽtum, κυρεῖον tõstrina.

Secunda.

Nomina à κτείνω occido, & τρέφω nutrio, si actiuè capiuntur, acuunt penultimam: si passiuè, antepenultimam: vt λυκοκτόνος qui lupum occidit: τυραννοκτόνος, qui tyrannum occidit: λαοτρόφος qui populum nutrit. Sed λυκόκτονος qui à lupo occisus est, τυράννοκτος qui à tyranno interfectus est.

Tertia.

Comparatiua in ρος & ρον acuũt antepenultimam: vt δικαιότερος iustior.

Quarta.

Composita nomina à πολῶ verto, λέγω dico, cum præpositione acuũt antepenultimam: πρόπολος minister, ἀμφίπολος minister aut ministra, πρόλογος, ἐπίλογος: si verò cum alia orationis parte componantur, acuunt penultimam: vt ὀνειροπόλος somniorum interpres, ἀστρολόγος, ἀστρονόμος, ἀστροφόρος stellifer. &c.

Quinta.

Dyssyllaba substantiua plerunq; in penultima acuuntur: vt λόγος sermo, adiectiua verò plerumq; in vltima: vt βαρύς grauis.

Sexta.

Nomina appellatiua in ιμος, habent antepen. acutam: vt πόλεμος bellum. Sic nomina adiectiua in ικος, vt ἀνθρωπί-

ἀνθρώπεος: vel ινος, vt ἀνθρώπινος humanus. Item materialia, vt λίθινος lapideus: & localia in ιος: v. ἐράνιος cœleſtis. præterea quæ à verborum futuris deriuãtur, vt θαυμάσιος admirabilis.

De nominibus quartæ.

Δ. *Quo accentu afficiuntur nomina quartæ declinationis?*

Μ. Nomina quæ ſic formantur, pleraq; antepenacuuntur, more attico, ſi polyſyllaba ſunt, vt Μενέλεως Menelaus, Νικόλεως Nicolaus. ἔυγεως fertilis. Pauca quædam diſſyllaba habent pen. acutã: vt ἄλως area: quędam vltimam, vt λαγώς lepus: pauciſsima circumflectuntur, vt νῶς inſula: & huiuſmodi alia.

De nominibus quintæ declinationis.

Δ. *Efferendum nè eſt* τὼ Τιτᾶνε περιαστωμένεως, *an* Τιτάνε παροξυτόνως?

Μ. Certè περιαστωμένως τιτᾶνε: quoniam nom. accuſ. & vocat. duales, genitiui ſingulares accentum non mutant. Sic χλαμύδε, vt τῆς χλαμύδος chlamis: & τὼ Νέσορε, vt τὸ Νέσορος. Sic τὰ μέσα, vt τῆς μέσης.

Δ. *Cur dicis igitur* τιτάνοιν *penultima acuta?*

Μ. Quia in quinta declinatione genitiui & datiui duales ſemper fiunt παροξύτονοι, præter duos χεροῖν à χεὶρ manus, & παιδοῖν à παῖς puer.

Δ. *Habetnè* Νέσωρ *genitiuum* Νέσορος προπαροξύτονον, *an* Νεσόρος παροξύτονον?

Μ. Habet antepenultimam acutam, Νέσορος: quia imparis ſyllaba βαρύτονα, genitiuũ habent προπαροξύτονον. Sic Θόας Θόαντος.

Δ. *Quare circumflectitur penultima genitiui* ἀγῶνος *ab* ἀγὼν *certamen, quum*

quum πενῶν habeat πενὸνος acutum?

M. Οξύτονα, quæ penultimam in genitiuo producunt, in eadem circumflectuntur, sed sunt παροξύτονα, si eadem ipsa syllaba corripiatur.

Δ. *Quomodo efferendum est* πᾶς *in genitiuo?*

M. Παντὸς ὀξυτόνως, quia monosyllaba circumflexa, genitiuum habent in vltima acutum.

Δ. *Quem habet in genitiuo accentum* σῶμα?

M. Habet σώματος προπαροξύτονον, quia dissyllaba in penultima circumflexa, habent genitiuum in antepenultima acutum: sed hyperdissyllaba in vltima circumflexa, fiunt genitiuo in penult. circumflexa.

Δ. *Ab* ὀδούς ὀδόντος, *quomodo efferemus datiuum,* τῷ ὄδοντι *antepenultima acuta, an* ὀδόντι *penult. acuta?*

M. Ὀδόντι penultima acuta, quia datiuus sequitur suum genitiuum in sono vocis: vt ἀμέλι mel, μέλιτος μέλιτι, ἀγῶνος ἀγῶνι.

Δ. *Percurre aliquot terminationes huius quintæ declinationis, & ostende quo signantur accentu?*

M. Nomina in ω finita in vltima acuuntur λιτῶ. Sic in αν, vt παὼ Pan, τιταὼ, præter πᾶν omne quod sequitur suum masculinum πᾶς. Sic substantiua in ην desinentia: vt ποιμὴν pastor. Adiectiua autẽ pen. acuũt: vt τέρην tener.

Nomina in ιν simplicia, sunt acutitona: vt ῥὶν naris.

Nomina in ιξ sunt παροξύτονα: vt ἀλωπηξ vulpes.

Nomina in ωρ sunt paroxytona: vt ἕκτωρ Hector, ὕδωρ aqua: excipienda sunt φὼρ fur, & ἰχὼρ tabo.

Nomina in ηρ sunt acutitona: vt πατὴρ, σωτὴρ: excipienda sũt μήτηρ, θυγάτηρ, δημήτηρ.

Nomina in ας circumflectuntur: vt πᾶς omnis. Nomina verò in ας per δ inflexa, sunt acutitona: vt ἀρχάς, λαμπάς, φυγάς, μονάς, archas, lampas, exul, vnitas.

Adiectiua in ης acuunt penultimam: vt χαρίεις gratiosus.

Nomina in ης adiectiua, per τος inflexa, ſunt acutitona, vt ἀλη-θής. Excipienda ſunt in ώδης deſinentia, quæ paroxyto-na ſunt: vt νωτώδης. item propria cõpoſita, vt Δημοδίνης, Σωκράτης. Cæteras verò terminationes, ne diutiùs mo-remur, quiuis per ſe ſtudioſus obſeruabit.

De accentibus Pronominum.

Δ. *Quæ ex pronominibus ſunt ὀξύτονα?*

Μ. Ἐγώ, σύ, in ſingulari & duali ſemper ſunt acutitona, excep-tis genitiuo & accuſat. dualibus circumflexis. In plu-rali ſemper inflectuntur, ἐμός, σός & αὗτος in omni gene-re acutitona, ſed τίς & ἴς penacuuntur.

Δ. *Quæ ſunt proparoxytona?*

Μ. Deſinentia in ρος: vt νεώτερος, ἡμέτερος, σφέτερος, &c.

Δ. *Quæ circumflectuntur in vltima?*

Μ. Ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ.

Δ. *Quæ in penultima?*

Μ. Duo: οὗτος, ἐκεῖνος, quæ oxutona ſunt, quoties ι, additur illis attice ὅδι. ὅδε.

Δ. *Quo accentu afficitur ὅς.*

Μ. Singulari & duali acuitur, demptis genit. & dat. ſingula-ribus circumflexis: in plurali circumflectitur.

De accentibus verborum.

Δ. *Quæ in verbis efferendis obſeruanda eſt accentus ratio?*

Μ. Ea ipſa, quæ eſt in coniugationum formis notata: nam in ω non contracta, quæ vulgò vocantur βαρύτονα, penul-timam acuunt: vt τύπτω: contracta verò circumflectun-tur: vt ποιῶ. Quæ autem deſinunt in μι polyſyllaba, an-tepenultimam acuunt: vt τίθημι, ἵστημι, δίδωμι, ζεύγνυμι, ſi duas ſyllabas non exceda nt, in penultima circumfle-ctuntur:

ctuntur: vt τλῶμι tolero, κλῦμι audio, σ'ῦμι ingredior. excipienda sunt duo εἰμί, φημί quæ sunt acutitona.

Δ. Dicendum nè est ἔτυπτον antepenultima acuta, an ἐτύπτον penultima acuta?

Μ. Ετυπτον antepenultima acuta, quia præterita verborum & aoristi sunt προπαροξύτονα: vt ἔτυπτον ἔτυπτον, ἔτυλα, τέτυφα, sed plusquamperfect. & aoristi passiui & medij in penultima acuuntur: vt ἐτετύφειν, ἐτετύμμην, ἐτύφθην, ἐτύπην, ἐτυπόμην, ἐτυλάμην.

Δ. Vtro vocis sono est distinguendum ἦγον imperfectum?

Μ. Circumflectitur in penultima: quia imperfecta, perfecta & indefinita dissyllaba, penult. habēt circumflexam: vt

εἶχον, ἦγον, οἶδα, ἦλα & eorum composita κατεῖχον, ἀφῆκα.

Δ. Nulla excipiuntur composita?

Μ. Maxime: σύνοιδα cognoui, σύνοισθα cognouisti, antepenultimam acuunt.

De accentibus Participiorum.

Δ. Quæ accentuum ratio est in participijs notanda?

Μ. Participium, præsens, & futurum actiui verbi, eundum retinet accentum, qui fuerit præsentis & futuri indicatiui: vt τύπτω, ὁ τυπτων, τύλω, ὁ τύλων, τύπω, ὁ τύπων: prętęr tria participia acutitona ἰών, κιών, ἰών à verbis ἴω, κίω, ἶω: indefinitum posterius actiuum, & perfectum, in vltima acuuntur: vt ὁ τυπών, ὁ τετυφώς. Sic etiam perfectum medium: vt τετυπώς. Desinentia verò in μενος, omnia acuuntur, in antepenultima: vt τυπτόμενος. Prętęr perfecta, quorū acuitur penult: vt τετυμμένος. In εις desinentia, in vltima acuuntur: vt τυφθείς, τυπείς.

De accentibus aduerbiorum.

Δ. *Vbinam habent accentum, aduerbia in θεν & θι desinentia?*

M. In ea ipsa syllaba, qua & ipsorum primitiua: vt αὖ ωθεν in prima, vt αὖω.

Δ. *Aduerbia interrogatiua quomodo accentuantur?*

M. Dissyllaba penultimam acuunt: vt πότε, πόθεν, πόσον, monosyllaba circumflectuntur: vt πῶ, πῶς.

Δ. *Aduerbia quæ ab adiect. genitiuis plur. deriuantur, vbi admittunt tonum?*

M. Eundem habent, quem genitiui, mutata ν in σ: vt τ μόνων, aduerbium μόνως, τ ἀληθῶν, ἀληθῶς, δικαίων, δικαίως.

Δ. *Aduerbia quæ in ζε definunt, vbi habent tonum?*

M. In antepenultima acuuntur: vt θύραζε ad portas: excipitur tamen χαμᾶζε humi, quæ dictio in penultima circumflectitur, reliqua facillimè pueri obseruabunt.

De accentibus Coniunctionum.

Δ. *Quem habent accentum coniunctiones?*

M. Coniūctiones copulatiuæ acuuntur, præter ἤτοι, disiunctiuæ vt ἤ, continuatiuæ, vt ἐπεί, Casuales acuuntur in penultima, si eam habeant: sin non, in penultima: vt ἕνεκα, ἄνεκα, ὄφρα. Quædam coniunctiones non habent tonum, nempe εἰ & ὡς: aduersatiuæ in penultima acuūtur: vt ὁμοίως ἔμπης: ἀλλὰ & ἀλλαμὴν acuuntur in vltima. Quædam coniunctiones circumflectuntur in vltimis: vt ἦν, ἦκεν, τοιγαροῦν. illatiua ἄρα igitur, priorem circūflectit: ἄρα vbiq; expletiua particula, eam acuit.

De accentibus præpositionum.

Δ. *Quo accentu vestiuntur præpositiones?*

M. Omnes

M. Omnes præpositiones in fine acuuntur, præter ἀνὶ ἀὶς, & ἐς, ἐκ vel ἐξ, quæ nullum habent tonum. Item præpositiones dissyllabæ suis nominibus postpositæ, suum transferunt tonum apud poëtas, vt ἡμῶν μέτα nobiscum. Sed apud oratores solùm περὶ fit παροξυτόνως, vt τούτων πέρι. Sed harum immobilium partium accẽtus, sicut & mobilium facilius vsu & lectione discuntur, quàm certis aliquibus regulis comprehenduntur.

Δ. *Recte profecto & verè dicis: quamobrem omittamus hæc pueris, inter legendum obseruanda pergamusq; ad reliqua. Nulla inueniuntur impedimenta, quibus accentus perturbantur, & hæ regulæ aliquando variantur.*

M. Ita certè: transfertur tonus modò in præcedẽtem, modò in sequentem syllabam.

Δ. *Quibus rebus aut causis transferuntur & variantur?*

M. Variantur istis
- quantitatis mutatione — vt ἄνθρωπος ἀνθρώπου, μῦσα μύσης.
- inflexione obliquorum — ἄινιγμα αἰνίγματος ænigma.
- dialecto — μῶρος, pro μωρὸς attice.
- elisione — ἀπ' αὐτοῦ, pro ἀπὸ αὐτοῦ.
- syncope — θύγατρα, pro θυγατέρα.
- paragoge — ἐκεῖνος, ἐκείνοσι, τοῖσι τοῖσιν.
- compositione — σοφὸς, φιλόσοφος.
- anastrophe — τούτων πέρι, pro περὶ τούτων.
- differentia significationis — vt θεὰ dea, θέα spectaculum.
- variatione declinationis — θαλῆς, θαλοῦ, θάλης θάλητος.
- variatione orthographiæ — ὠφελία, ὠφέλεια vtilitas.
- aphæresi — βῆ pro ἔβη iuit.
- metaplasmo poëtarum — πρόσασιν, pro προβάτοις.
- adiũctione encliticę dictionis — σοῦλός μου.

Δ. *Mutantur toni occasione encliticæ etiam dictionis? quid quæso est dictio enclitica?*

M. Enclitica seu inclinatiua dictio est, quæ proprium accentum transfert, in præcedentis syllabæ extremam, eamq; acuit: vt ἄνθρώπού τινος.

Δ. *Quæ ſunt Synencliticæ dictiones?*

M. Vocantur Synencliticæ, cùm plures concurrunt enclíticæ, vt ἄνθρωπός τίς ποτε.

Δ. *Quando ſic inclinatur dictio?*

M. Quando præcedens dictio vel antepenultimam acuit, vt ἄνθρωπός τε: vel penult. circumflectit: vt σῶμά τε.

Δ. *Quid ſi vltima præcedentis habeat accentum, vel penul. acuat?*

M. Enclítica dictio accẽtum tum abiicit ſuum: Si penul. ſit ὀξύτονον, vel παροξύτονον, quæ conſtat vel ex ſpondæo, Iambo, vel pyrríchio, vel περισπώμενον: vt σοφός τις, σοφῶν τε, ἀτρεικής τε, ἄναξ τε, πάτερος γε, φῶς τε. &c.

Δ. *Quibus in partibus orationis reperiuntur encliticæ dictiones?*

W. Reperiuntur in { nomine, pronomine, verbo } { aduerbio, coniunctione }.

Δ. *Quot nomina inclinantur?*

M. Vnicum τίς τίνος infinitũ, per omnes caſus, omniaq; genera: vt ἦλθέ τις, venit quiſpiam.

Δ. *Quid ſi interrogatiuè ponatur τίς? inclinat tum accentum?*

M. Minimè: ſic poſitum priorem acuit: vt τί λέγεις: quid dicis? τινός ἕνεκα, cuius rei cauſa?

Δ. *Quot ſunt in pronomine encliticæ dictiones?*

M. Tria primitiua pronomina his caſibus μου, μοι, με, (ε per aphæreſin ablato alioqui non) & σου, σοι, σε, & tertiæ perſonæ pronomen primitiuum ὁ, οὗ, ἑ: etiam duali numero & plurali: vt σφιν, σφε, σφώ, σφισι, σφεας: vt δέδωκάς μοι, dediſti mihi, δίδωμί σοι, do tibi.

Δ. *Quot ex verbis ſunt enclitica?*

M. Duo tantum toto præſente { εἰμί, φημί } ſecundæ tamen perſonæ εἶς & φῆς circumflectuntur.

Δ. *Quot ex aduerbijs?*

M. Sex potiſſimũ { ποτε, πού, πῃ } { πω, πως, πῃ } infinita, habentia accentũ in vltima: interr. verò in pen. habent accentũ, nec inclinant.

Δ. Quot

Δ. *Quot coniunctiones inclinantur?*

M. Duæ copulatiuæ: {κε, π} expletiuę innumerę: {ῤα, γε, νυ} {πὲῤ, τοι, ξ} & similes.

Δ. *Quot est syllabarum dictio enclitica?*

M. Est {vnius, aut duarũ} ad summũ {vt {π, ἐσσι} ergo ῤ ἐσσί Ionica ἔασι, nõ potest esse enclitica, neq; (σύμφημι, licet simplex φημί sit.

Δ. *In quibus orationis partibus inueniuntur dictiones, quæ nullo accentu insigniuntur?*

M. Reperiuntur in {articulo, prępositione, aduerbio, cõiunctione} vt {ὁ, ἡ. εἰς, ἐς, ἐν, ἐκ, ἐξ, ὀ, ὀκ, ὡ, ὡς.

De Spiritibus.

Δ. *Pergamus nunc ad secundam prosodiæ speciem, nimirùm spiritum, eumq; breuiùs tractemus, vt ad tempus tandem perueniamus, cuius tractatio totam absoluet prosodiam. Quid est spiritus?*

M. Est quoddam signum ad modum semilunulę factum, quod docet, quęnam literę, naturali suo spiritu seu anhelitu pronunciantur.

Δ. *Quot sunt spiritus?*

M. Duo: {dẽsus seu asper ab aspirãdo dict°: qui reddit syllabã crassã & aspiratã, valetq; latinis, h, aspiratiõẽ. lenis seu tenuis: qui syllabam reddit lenem, ita vt audiri non potest.

Δ. *Vbi vtuntur spiritibus?*

M. In solis eorum vocabulorum initijs, quę à vocalibus aut diphthongis incipiuntur.

Δ. *Nulla ex consonantibus admittit spiritum?*

M. Ex consonantibus vnica ῤ, in initio dictionis aspiratur: in medio. Si duo sunt ῤ, alterum tenui, alterum aspero spiritu signatur: vt ῤώμη, ἐπίῤῥημα.

Δ. Appone

Δ. *Appone aliquot generales de ſpirituum vſu regulas?*

M. Apponam tres pueris diligenter obſeruandas.

Prima Regula.

Omnis dictio à vocali aut diphthongo incipiens, ſi non aſpiratur, tenuem ſpiritum habere intelligitur.

Secunda Regula.

Deriuatiua omnia, quæ primitiuorum initium ſeruant, (ſi à vocali incipiunt) ſuorum primitiuorum ſpiritum retinent: paucis quibuſdam exceptis, vt ἵζω, ab ἵζομαι ſedeo: ἀμύνω ab ἅμα ſimul, εἰργμός vinculum ab εἴργω cuſtodio.

Tertia Regula.

Υ in initio omnium dictionum aſpiratur.

Δ. *Quot articuli aſpirantur?*

M. Omnes, qui à vocali incipiuntur: vt ὁ, οἱ, ἡ, αἱ, οὗς, οὗ, ἧ, αἵ, ἃ.

Δ *Quæ nomina aſpirantur?*

M. Nomina quæ incipiunt ab α ſimplice, quum in compoſitione adhibetur, in tribus duntaxat aſpirãtur: vt ἅιδης tartarus, ἅλυσις catena, ἅπας vniuerſus. Nomina, quæ habent α ante ρ cum μ, aſpirantur: vt ἅρμα currus excipitur ἀρμενία. Sic nomina quæ habent α ante ρ cum π, aſpirantur: vt ἁρπῦια. Sic nomina, quæ habent ϛ ante ω, ο, & κ aſpirantur, quæ facillimè dignoſcuntur. Sic κ ante γ, δ, & σ, aſpiratur, vt ἑκγεμών, ἑκδύω, ἑκσυχία: & ante φ, vt ἡφαιϛος. Sic in his nominibus aſpiratur, vt ἕβδη, ἑπταετρ, ἕπτον cum deriuatis, ἕλιξ ἑλθ-, ἑλικία, ἕλξ, ἑμέρα, ἕμερθ-, ἕμισυς, ἑνία, ἕρως, ἕρα, ἑπτακλεῖς, ἑπτάδ-ες, & à ſimilibus propriis.

Δ. *Quot ex pronominibus habent aſperum ſpiritum?*

M. Omnia quæ à vocali incipiuntur, vt ἡμεῖς, ὑμεῖς, ὅ, οἱ, ἕ, ὅϛος: alia pronomina, quæ ab ϛ incipiunt, leuigantur.

Δ *Quæ verba aſpirantur?*

M. Quæ

M. Quæ habent ρ ante μ, & π, vt ἁρμόζω, ἁρπάζω. Sic in ἄδω, ἄζω, ἁλίζω, ἁλίσκομαι, ἅλλομαι, ἁμαρτάνω, &c. Sic ea quæ habent ν ante γ, κ, σ, τ, λ: vt ἀγέομαι, ἄκω, ἀσύχω, ἀτάω, ἀλόω, Item, quæ habent ι, ante δ: vt ἰδρόω, πτ: vt ἵπταμαι, κ: vt ἱκάνω, ἵκω, ἱκνέομαι, σ: vt ἵσημι, ζ; vt ἵζομαι. Sic ο ante ρ: vt ὁράω, &c.

Δ. *Quot ex præpositionibus aspirantur?*

M. Duæ tantùm: ὑπό, ὑπέρ.

Δ. *Quæ coniunctiones aspirantur?*

M. Causales tantùm: vt ἵνα, ὅπως: præter ὄφρα, quod modò vtinam, modò cum significat.

Δ. *Quæ numeralia nomina aspirantur?*

M. Εἷς, ἑπτά, ἕξ, ἑκατόν cum deriuatiuis: excipienda sunt ὀκτώ, ἐννέα, εἴκοσι, cum suis deriuatiuis. Sed de spiritibus hæc prælibasse sufficiet. Facilius pueri hos ex vsu & exercitatione addiscent, quàm vllis certis regulis.

De temporibus.

Δ. *Hactenus de tonis & spiritibus prioribus duabus prosodiæ speciebus, ieiunè (sicut cætera) tractauimus, deinceps ad tertiam prosodiæ speciem festinemus, & aliquid de syllabarum tempore, & carminis contexendi ratione adiungamus, cui hoc quartum spicilegij nostri horreum destinamus. Quid est tempus?*

M. Est mora illa, quæ in alicuius vocalis pronũciatione cõsumitur, vel est certa syllabæ efferendæ mensura.

Δ. *Quot sunt tempora?*

M. Duo constituuntur tempora: longũ, breue, χρόνος μακρός sic –, βραχὺς sic ∪

Δ. *Ex ista temporum ratione quot sunt syllabæ?*

M. Tres: nam syllabarum alia est, longa, breuis, com. seu ãceps: vt ἥρως, λόγος, καλός: η & ω producũtur, ο corripitur, α indifferẽter cap.

Δ. *Quot modis potest syllaba esse longa?*

M. Duobus: natura, positione.

Δ. *Quæ ſyllaba eſt naturâ longa?*

M. Ea, in qua eſt aut vocalis natura longa, aut díphthõgus, aut communis, ſed quæ natura producatur: vt θυμὸς τιμὴ animus, honor.

Δ. *Quæ ſyllaba eſt poſitione longa?*

M. Ea, quæ ob conſonantem duplícem, aut duas pluresue conſonantes ſimul concurrentes producítur: vt ἅλς ſal, ἅρτος panis, τύπτω verberabo, λέξις dictio, in quibus dictionibus penultimæ ſunt poſitione longæ.

Δ. *Quot tempora habet longa ſyllaba.*

M. Duo.

Δ. *Quid breuis?*

M. Quæ breuem habet vocalem ε vel ο, non in fine dictionis, ne fiat communis ſequente alia vocalí ſed in princípio, & medio dictionis corpore, íta vt non ſint plures conſonantes, vna ſimplíce, ínter eam vocalem, & ſequẽtis ſyllabæ vocalẽ: aut ea, quæ habet ancípitem, ſed nulla occaſione productã: vt λόγος ſermo, ἅμα ſimul

Δ. *Quot temporibus conſtat breuis ſyllaba?*

M. Vno tempore.

Δ. *Quid communis ſeu media?*

M. Eſt ea, cuíus vſus in eadem dictione indifferens eſt, vel natura vel Poëtarum authoritate, quæ nũc poteſt eſſe longa, nunc breuis: eiuſmodí eſt α ín καλός, & ι ín φίλος: υ in ὕδωρ.

Δ. *Videtur hic locus eam primam vocalium diuiſionem nunc expetere, quam in principio ad στοιχεῖα ſpectare affirmabas: repete eam cum diphthongorum diuiſione?*

M. Vocalium príma diuíſione, aliæ erant
- naturâ
  - longæ: η, ω,
  - breues: ε, ο,
- ancípites: α, ι, υ,

Dipthongos

Diphtongorum, quæ omnes sua natura longę sunt, aliæ dicuntur: propriæ {αι ει οι, αυ ευ ου,} impropriæ {α {ην, η {ηι, ω {ωι.}}}}

Vide quàm vtiles & necessariæ sunt istarum vocalium & diphthongorum partitiones, ad syllabarum coalescentiam: primas enim in syllabis partes obtinent, ita vt sine his nulla potest syllaba consistere.

Δ. *Quid ex hisce syllabis constituitur?*

M. Ex syllabis iusto ordine & modo constitutis & collocatis, efficiuntur pedes carminum.

Δ. *Pedes? dicuntur carmina habere pedes, cùm non sint animalia?*

M. Per quandā similitudinem dicuntur habere pedes. Quēadmodum enim animalia alternis vicibus pedes, nūc attollunt, nunc deprimunt: sic in carminum commensuratione, singulos pedes nunc per ἄρσιν eleuamus, nunc per θέσιν deponimus.

Δ. *Recte mehercule: quid igitur est carminis pes?*

M. Est pes legitima & venusta, duarum ampliusue syllabarum compositio seu constitutio, cum certa temporum obseruatione (teste Diomede) recipiēs ἄρσιν & θέσιν. i. qui eleuatione incipit, & positione desinit.

Δ. *Quot sunt pedes vsitatiores, quibus vtuntur græci poëtæ?*

M. Octo & viginti.

Δ. *Quotuplices sunt pedes viginti octo?*

M. Trip. {dissyllabi, trisyllabi, tetrasyllabi} qui {2, 3, 4} {syllabis constant, & iustę magnitudinis mensuram efficiunt.}

Δ. *Quot sunt dissyllabi?*

M. Sunt {Spondæus, Pyrrhichius, Trochæus, Iambus} cōstās syl. {-- dua. lon., υυ dua. bre., -υ lon. bre., υ- bre. lon.} tēporibus {4, 2, 3, 3} vt {σωτὴρ saluator, λόγος sermo, σῶμα corpus, ἔχω habeo.}

Δ. *Quot ſunt pedes triſſyllabi?*

M. Octo.

tribrachus	constant ſyllabis	∪∪∪	3	ἄαΤ⊙
moloſſus		– – –	6	Γεραιεὺς
dactylus		– ∪∪	4	πίνδαρ⊙
anapæſtus		∪∪ –	4	ἀπάΤωρ
amphibrachus		∪ – ∪	4	ἄμπΤ⊙
amphimacrus		– ∪ –	5	καικίας
bacchius		∪ – –	5	δομήΤωρ
palimbachius		– – ∪	5	συγγνωσός.

temporibus vt

Δ. *Quot ſunt tetraſyllabi pedes?*

M. Duodecim.

proceleuſmaticus	constant ſyllabis	∪∪∪∪	4	αὐιαρὸς
pæon primus		– ∪∪∪	5	ἡμίον⊙
pæon ſecundus		∪ – ∪∪	5	ἀγέν⊙
pæon tertius		∪∪ – ∪	5	παράκοιΤος
pæon quartus		∪∪∪ –	5	παρακαλῶ
Ionicus à maiore		– – ∪∪	6	κλειΤώνυμος
Ionicus à minore		∪∪ – –	6	κακοδαίμων
ditrochæus		– ∪ – ∪	6	κλεΤόδημος
dijambus		∪ – ∪ –	6	θεηγορῶ
antiſpaſtus		∪∪ – ∪	5	κακόδαιμον
iam. & trochæ. ín		∪ – – ∪	6	θεόκληΤ⊙
diuerſū trahẽtes.				
choriambus		– ∪∪ –	6	χηρονομῶ.

vt

Innumerantur alij, ſed vſitati & recepti non plures.

Δ. *Quot accidunt pedibus?*

M. Octo.

tempus	de quo ſupra diximus.
ἄρσις	ſunt quibus in ínitio vna aut plures ſyl. eleuantur, ín fine vna aut plures deprimuntur, vt ín Iambo, prior breuis attollitur, poſterior longa deprimitur.
θέσις	
proportio	ſecundum quã pedes vel ſyl. vel tẽp. ínæquales ſunt: vt Iamb. & troch. ſpond. & pyrrhi. Spond. verò & dact. ſyllabæ proportione ínæquales, tempor. æquales, & alij ſic.

M. Octo:
- numerus: sunt alij vt diximus: dissyllabi, trissyllabi, tetrasyllabi
- resolutio: in ꝓportione cõsideratur: resoluũtur enim pedes in tẽpora, vt Iãbus in 3. spõdę in 4.
- figura: qua pedes alij sunt simplices, cõpositi vt trochæus (syllabis ditrochę in tetra-
- ordo: legitima pedũ cõstitutio, quæ in vnoquoꝙ carmine est obseruanda.

Δ. *Quid tandem ex pedibus ordine & numero concinnatis constituitur?*

M. Carmen, Grękè μέτρον.

Δ. *Quare μέτρον apud Græcos?*

M. Ἀπὸ τῦ μετρεῖν. i. à mensurando, quòd certorum pedum mensuram admittat carmen.

Δ. *Quare carmen apud Latinos?*

M. A canendo, quia apud veteres, non tam legi, quàm cani carmina consueuerunt: habet & alias significationes, quæ notæ sunt.

Δ. *Quid est μέτρον Latinè carmen?*

M. Diomedes dicit metrum esse pedum iũcturam, numero modoꝙ finitam: vel est iusta pedum cõpositio, ordine statuto decurrens, modos, positiones, subleuationesꝙ conseruans.

Δ. *Quot accidunt metro?*

M. Sex:
- Scansio — figura seu forma
- cæsura — dispositio
- genus & species — quantitas.

Δ. *Quid est scansio?*

M. Est legitima metri per singulos pedes commensuratio, seu distinctio: nam scãdere est versum metiri, & pedes numerare.

Δ. *Ostende aliquam metiendorum versuum Græcorum formulam, qua dirigantur pueri, in scandendis heroicis, elegiacis, & Iambicis carminibus, ac primùm scande aliquod heroicum ex Homero.*

M. Proferam illud somnij ad Agamemnonem ἰλιάδ. β.

οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,

Tota nocte virum regem dormire pudendum est

vel vt Sillius Italicus, videtur transtulisse.

Turpe duci totam somno consumere noctem.

Δ. *Egregium me herculè carmen: metire quæso?*

Μ. Hoc modo metior.

– – – ∪∪ – – – – – ∪ ∪ – ∪

οὐ χρὴ | παννύχι | ον εὕ | δειν βου | ληφόρον | ἄνδρα |

Δ. *Quid est in hoc carmine metiendo obseruandum?*

Μ. Obseruabunt pueri, omnem positionem esse longam, omnesq; diphthōgos cū ι & υ vocalibus naturâ productas esse: quemadmodum in diuisione diphthōgorum asserui, & posthac in syllabarum quātitate apertiùs innotescet. Deindè metiendus est versus, pedesq; enumerandi non pro ratione tonorum, sed quātitate cuiusq; syllabæ naturali. Ita, vt pueri facillimè agnoscent, omnem in Græcis condendis & scandendis difficultatem, esse in tribus illis ancipitibus α, ι, υ, sitam, quarum quantitatem suo loco excutiemus. In οὐ, quia diphthongo consistit, naturâ producitur: in impersonali χρὴ quoniā in η finitur, est naturâ etiam longa: in παννύχιον, prima syllaba positione producitur, quia duæ consonantes concurrunt: duæ sequentes, quoniā ancipitibus constant, corripiuntur: vltima ον, licèt sit naturâ breuis, in fine tamen post pedem absolutum per cæsuram producitur. In εὕδειν duæ sunt diphthōgi, quæ semper producuntur. In βουληφόρον similiter, prima est longa diphthōgus: secunda est naturâ producta: duæ postremæ naturâ corripiuntur. In ἄνδρα prima positione producitur, secunda est vltima syllaba versus, quæ semper habetur communis, atq; hoc modo omnia Homerica, & alia heroica metiri possumus.

Δ. *Metire sic aliquod elegiacum, hoc si velis, Theognidis?*

πολ-

Πολλοὶ μὲν πλοῦτοι κακοὶ ἀγαθοὶ δὲ πένονται
ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα.
Τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον: ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεὶ
χρήματα δ' ἀνθρώπων, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

Diuitiæ pleriſq; malis, probus indiget ære,
Virtutem nullis aſt ego diuitijs
Commutare velim: manet omni tempore firma,
Vnus quas habuit, mox habet alter opes.

M. Hoc in hunc modum metior.

– – – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
Πολλοὶ | μὲν πλοῦ | τοῦσι κα | κοὶ ἀγα | θοὶ δὲ πέ | νονται |
– – – – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ ∪
ἀλλ' ἡ | μεῖς αὖ | τοῖς | οὐ | δια | μειψόμε | θα | & ſic reliqua.

Δ. *Scande aliquod metrum Iambici verſus?*

M. Hoc Euripideum ſic metior.

Οὐδεὶς ἔπαινον ἡδονᾶς ἐκτήσατο
Nulli voluptas peperit vnquam gloriam.
– – ∪ – ∪ – ∪ – – – ∪ –
Οὐδεὶς | ἔπαι | νον ἡ | δονᾶς | ἐκτή | σατο |

Δ. *Rectè quidem: ſed dic mihi quid diſſentiunt Græci à Latinis in dimetiendis carminibus?*

M. Multùm: latini præcipiunt inter dimetiendum carmen, tam longas quàm breues vocales, in fine dictionis elidendas eſſe: Græci cõtrà, nunquam exterunt neq; vocalem neq; diphthongum ex fine dictionis, niſi priùs illam omninò expungãt, ac ſuprà locum illius reiectæ vocalis aut diphthongi, apoſtrophi ſignum inſcribãt. Quotquot enim & vocales & diphthongi ſcribuntur in carmine Græco, tot proferuntur etiam inter metiẽdum. Quare in Græco carmine ſcandendo nunquã eſt facienda eliſio, niſi ſit per apoſtrophen ſignata. Hoc eſſe veriſimile hoc carmen poteſt teſtificari.

ὦ γύναι ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
O mulier, licet hoc tibi verum dicere verbum.

In

In quo verſu neq; ἀε neq; ο expunguntur, neq; inter metiẽdum eliduntur: id quod Virg. in tertia Æglogaimitatus eſt, dicens,

Et ſuccus pecori & lac ſubducitur agnis.

Δ. *Proſer hîc quaſdã generales regulas, quæ ad ſcandenda & condenda græca carmina valdè ſint neceſſariæ.*

M. Hæ poſſunt tradi regulæ ſcanſioni vtiles.

Prima.

Quædam monoſyllabæ ſeu ſyllabicæ adiectiones, quãdoq; tanquam nullius momenti, eq; carminis ſtructura ſemouendæ, negliguntur: vt in his verſibus δ', κ, τ.

Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντῳ Ικαρίοιο, τὰ μὲν τ' Ἔυρός τε νότος τε
Ὄρορ' ἐπαΐξας:
Concuſſa eſt, ſæuitq; animis ignobile vulgus:
Non ſecus ac tumidi ſpatioſa per æquora fluctus
Icario in pelago, quos aut celer Eurus ab alto
Concitat intorquens aut nubibus humidus auſter.
Ἀλλὰ μάλα πρῶες δ' εσ' ἥμονες ἦτέ κεν ἤδη
Sed valdè timidi Troiani certè nunc.

Quandoq; verò breues vocales protendunt: vt

Νῦν δ' ἐγὼ μήτ' ἄυτός γε αὐθρώποισι δίκαιος.

In hoc carmine in ἐγὼ ε (auxiliante δ') producitur.

Secunda.

Sæpius per συνεκφώνησιν ſeu συνίζησιν, vel σύζευξιν duæ ſyllabæ, ſine media aliqua conſonante intercedente, in vnam longam, non tamen diphthongum, confluunt: vt

Χρυσέῳ αὐτὲ σκήπτῳ, καὶ ἐλίσσετο πάντας ἀχαιούς
Cum aureo ſceptro, & omnes obſecrabat achiuos.

Hic ex breui ε & longa ω fit συνεκφώνησις, quę per ſe duę ſyllabæ, contrahuntur in vnã, nam χρυσέῳ α dactylus eſt: in ε enim & ω vna fit ſyllaba correpta, nempe ω, poſita ante α.

Δ. Quot

Δ. Quot modis fit συνεκφώνησις?

M. Quatuor modis, aliquando ex

- duabus breuibus — absq; media consonante fit longa.
- breui & longa — constituitur longa, altera breui neglecta.
- longa & breui — liberum est in vnam eas commiscere, vel non.
- duabus longis — fit vna longa.

non actu sed potentia.

Δ. Da aliquod exemplum, vbi fit συνεκφώνησις ex duabus breuibus.

M. Reperitur συνεκφώνησις ex duabus constans breuibus, in hoc Hesiodi carmine.

τῷ κεκορεσμένῳ νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις, id est

Auxeris hoc satiatus rixas, prælia, pugnam.

Hic duæ breues εα, in νείκεα, fiunt contractione vna longa, nempe α, sicut in hoc sequenti Aria. εο in ευ, θεός pro θεὸς.

ὅς δ' ἐκεῖν' εὐοχθήσῃ, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζει.

Quis verò fœliciter viueret ex labore, nisi Deus diuitias præberet.

Sic ex diuersis dictionibus cõfluunt quoq;, vt in hoc Hom.

ὣς φάτο, πλείομι δ' ἄχεϊ γήϊε, ἐν δέ οἱ ἦτορ, &c.

Hic ο in γήϊε, & ε in φι coalescunt in ει, licèt sint diuersæ dictiones.

Δ. Profer carmen vbi ex breui & longa efficitur longa.

M. Ex eo Homeri iam recitato χρυσέῳ αὐτὰ. &c.

Δ. Ostende συνεκφώνησιν, ex longa & breui.

M. Habetur in illo Hesiodeo.

βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι ἐπητανὸν αὖτάρ ἔπειτα

Annua sunt mulis, ístæc sunt annua bobus.

Hic ex αι in ἐπητανόν fit α.

Δ. Da ex duabus longis συνεκφώνησιν?

M. Inuenitur in hoc Homerico.

Βάκολ' ἐπεὶ ὄϛι κακὸϛ ὄϛι ἄφρονι φωτὶ ἐοικὰϛ

Vir malus & ſtultus non eſſe bubulce videris.

Et hæc ſyllaba quæ ſic per συνεκφώνησιν ſeu συνίζησιν coaleſcit, aliquando producitur, & aliquando contrà corripitur, pro ſcribentis arbitrio.

Δ. *Iam progredere in tradendis regulis, ſi quæ reſtant.*

Tertia Regula.

Μ. Græcis liberum eſt, in carmine facere, vel minus ἀπόστροφον: vt in Homeri illo, & infinitis alijs.

ἦσ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόσ' ἐπικρήηνον ἐέλσαι,

nũc quoq; da cupido, precibuſq; hoc annue noſtris.

αἰρεῖσθ' σ' γυναῖκα πίον ἐπὶ δόκον ἄγεσθαι.

Quarta Regula.

Vtuntur Græci aliquando in initio, Iambo pro ſpondeo: vt ἰλιαδ', α.

ἴως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε πρὶν φρένα καὶ πρὶν θύμον

Placet tamen Grammaticis ἴως crebrò per συνίζησιν in vnam coaleſcere ſyllabam, & breuem vocalem etiam ſpiritu aſpero produci.

Quinta Regula.

Græci Poëtæ quinto loco Hexametri pro dactylo plerũq; diligunt ſpondæum, idq; faciunt inprimis, ſi regionis illius dictionem notam magnam & obſeruatione dignã eſſe volunt, & hos verſus σπουδαίζοντας vocamus.

Sexta Regula.

Reperiuntur apud eoſdem ὑπερμήκεις καὶ ὑποκατάληκτοι, longiores vna ſyllaba, quos Latini aliquando obſeruant.

Septima Regula.

Vocales breues finales fiunt communes ante conſonantes, vel binas, vel duplices: vt in his Homeri

καὶ

καὶ μιν φωνήσας ἔπτερα πτερόεντα προσηύδα
τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

Et in alijs innumeris apud Homerum.

Octaua Regula.

Vocales breues ante & post liquidas, redduntur communes vt Callima,

ὤμοσεν, ἀλλὰ λέγουσι, βιαζόμεν ἐμ ἔρωτι
ὅρκος μὲν δ' ὑπνον κατ' ἐς ἀθανάτων.

Vbi ε in ἐν & ἔρωτι producitur propter liquidas ν & ρ. & sic in infinitis.

Nona Regula.

In quacunq; Cæsura vocales breues fiunt communes, litera quacunq; sequente, vt in hoc Homeri,

οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες, ἐπὶ δ' ῥαιμὸν ὦκες Ἀχαιῶν

Vbi γα in μέγα naturâ correpta, producitur per cæsuram.

Decima Regula.

Communes fiunt aliquando & longæ vocales vel diphthōgi positę ante liquidam, vel simplicē, vel geminatam: vt in hoc pentametro α ante ρ in αὐτὰρ corripitur.

ἰθὺς δ' εἰς προμάχους αὐτὰρ ἀσπίδ' ἐχέτω.

Vndecima Regula.

σ, monodicon cum muta facit non raro syllabam ancipitem, vt in præcedente carmine, vbi α ante σ cum muta π, in ἀσπίδ corripitur.

Sic etiam vocales & longæ & breues ante σ, sæpenumero fiunt communes, vt in hoc carmine Homeri.

χωόμενος ὅτ' ἄρισον Ἀχαιῶν ἀδὶν ἔτισας.

Vbi ο ante σ, in χωόμενος producitur.

Possunt & alia annotari, quæ per se studiosa inuētus obseruabit, nunc perge ad reliqua metri accidentia.

Δ. *Quid est cæsura?*

Μ. Cæsura à Diomede mansio: à Græcis τόμμα καὶ τομὴ appellata, est certa pedum in medio versus intersectio, ita vt pars eorum ad præcedentem, pars ad sequentem dictionem referatur.

Δ. *Qualis est syllaba per cæsuram incisa?*

Μ. Syllaba naturâ breuis in fine dictionis, si principium sit pedis, in carmine heroico, sæpè per cæsuram producitur, idq; vbi fit, vocalium concursus: vt Homerus.

ἐλθοσ' ὐλυμπόνδε δία λίσαι, εἴποτε δή τι, &c. id est

Vt precibus scanso cœlo nunc flectere possis.

Vbi post tres pedes, æ in δία breuis naturâ, producitur per cæsuram.

Δ. *Quot in locis reperitur cæsura?*

Μ. Non solùm post { primum, secundum, tertium, quartum } { sed post quintum, vltimi scilicet pedis initium.

Δ. *Non quæro exempla pro prioribus cæsuræ partibus, quoniam passim apud Poëtas reperiuntur, sed exemplum adduci cupio, in quo reperiatur syllaba breuis in quinto loco, per cæsuram producta.*

Μ. Facillimè occurrunt exempla multis in versibus, præcipuè hoc Homerico.

Ἰδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐὶ πρήτεσι δεὸς ὡς

ἔστηκε, id est.

Idomeneusq; Deo similis, Cretensia regna

qui tenet, aduersa consistit parte locatus.

De carminum generibus.

Δ. *Quot sunt carminum genera apud Græcos vsitiora, quæ maximè tibi videntur necessaria, de quibus nos hoc loco tractemus.*

Μ. Sunt

M. Sunt tria: heroicum seu hexametrum, qualia sunt Homeri carmina & Hesiodi. &c.
Elegiacum seu pentametrum, quales sunt Theognidis versus.
Iambicum mixtum, qualia sunt Sophoclis, & aliorum metra.

Δ. *Non sunt alia carminum genera?*

M. Maximè: sunt alia, eaq; hæc & similia:
asclepeadeum
Saphicum
Iambicum
trochaicum
anapestícum
choriambicum
antispastícum
Ionicum maius
Ionicum minus
Pæonicum
de quibus nos nihil omninò præcipiemus, scãduntur enim & componuntur quẽadmodum apud Latinos. Nam quæ apud Latinos traduntur metrorum genera, eadem ad ipsos pertinent Græcos, qui post Hebræos primi poëtices huius fuêre authores. Nullo igitur negotio Græca conficiet, qui Latinam nouerit Prosodiam.

Δ. *Non sunt plures horum singulorum species?*

M. Imò: sunt aut
monometri — qui habent vnã dipodiam in Iãbicis, trochaicis, anapestícis, aut vnum pedem in reliquis.
dímetri — qui duas habent dipodias. í. pedes quatuor, in Iãbicis, trochaicis, & anapestícis, atq; duos in reliquis.
trímetri — qui tres habent dipodias. í. 6. pedes in Iãbicis, trochaicis, & anapestícis, aut tres pedes in reliquis.
tetrametri — qui. 4. habent dipodias, seu pedes octo, in Iamb. troch. & anap. aut quatuor in reliquis.
pentametri — in quibus 5. sunt dipodię, .í. 10. pedes in Iamb. troch. & anapestícis aut 5. pedes in reliquis.

hexametri | qui pedibus cõstant sex, in solo dactilico carmine, in cæteris nulli sunt, excepto choriambico, in quo reperitur hexameter, sed catalecticus.

Δ. Non sunt plures? non erit enim supervacaneum repetere versuum series, licèt de illis conticescamus: quas si quis cognoscere desideret, legat Micyllum de re metrica.

M. Sunt plures: nam versus alij sunt

- Acatalecti — in quibus nihil fortè desideratur.
- Catalecti — in quibus syllaba desideratur.
- Catalecti — in dissyllabum.
- Catalecti — in syllabam seu hypocatalecti.
- Brachycatalecti — in quib⁹ pes 2. aut 3. syl. desidera-
- Hypercatalecti — in quibus syllaba redundat. (tur.
- Hypercatalecti — in syllabam.
- Hypercatalecti — in dissyllabum.

Δ. Quid est carmen heroicum seu hexametrum? Græcè ἡρωϊκὸν, ἡρωϊκὸν seu ἑξάμετρον?

M. Est quo gesta Herôum & principum describuntur: carminis genus primũ, & celeberrimũ: aliàs hexametrũ à sex pedibus, aliàs dactylicum, à pede principali, aliàs Homericum dictũ, quod primus Homerus, omnibus numeris hoc carminis genus absoluisse videatur: quo & Horatius alludit.

Res gestæ, regumq; ducumq;, & tristia bella
Quo scribi possunt numero, monstrauit Homerus.

Δ. Quæ est huius versus constitutio?

M. Vt primis quatuor locis aut dactylũ recipiat, aut spõdęũ indifferẽter: quinto verò peculiariter dactylũ: vltimo spõdæum aut trochæũ: nã vltima vniuscuiusq; versus syllaba habetur cõmunis. Poëtæ tamen Græci nõnunquã (vt in scãsionis regulis ostẽderẽ) in quintũ locum, qui propriè dactylũ requirit, spõdæũ collocauerũt, à q̃ versus is spõdaicus dicitur, iuxta hũc verterẽ versum:

Dactylus in quinto semper debet pede poni,
Spondæum in quinto, veteres posuêre poëtæ.

Δ. Profer

Δ. *Profer aliquod heroicum ex Homero.*

M. Sufficiet illud odyss. α.

– ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪

Ανδρά μοι | ἔννεπε | μοῦσα πο | λύτροπον | ὃς μάλα | πολλὰ |

Δ. *Quid est elegiacum, Græcè πενταμετρον ἢ ἐλεγεῖον?*

M. Si heroico versui pentametrum iungas, elegiacũ carmen cõstitues: quo carminis genere, res miserabiles, luctus, dolores, amores, ioci, & his similia describuntur.

Δ. *Quæ est huius constitutio?*

M. Cõstituitur ex duplici penthemimeri, prior cõtinet dactylum, aut spondęũ aut mixtos, & syllabam longam: posterior duos, dactylos puros & syllabã longam cõprehendit: quem versum eleganter claudit dictio disyllaba, aut trisyllaba apud Græcos frequentissimè.

Δ. *Da aliquod pentametrum carmen?*

M. Recitabo illud Theognidis prius recitatum.

– ∪ ∪ – – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ –

Χρήματα | δ' ἀνθρώ | πων | ἄλλοτε | ἄλλος ἔ | χει |

Δ. *Quid est carmen Iambicum.*

M. Iambicum, à pede in eo carmine prędominante, sic dictũ est, aut purũ, quod meris constat Iambis, aut impurũ, quod alios etiam pedes admittit, in locis imparibus spõdæum, dactylum, anapęstũ aut tribrachũ: in paribus vero solũ Iambũ, aut eius loco tribrachũ: in vltimo tamẽ loco solum Iambum, aut Pyrrichiũ recipit.

Δ. *Quid intelligis per locos pares, & impares?*

M. Per pares intelligo secundum, quartum, sextum locum: per impares, primum, tertium, quintum locum.

Δ. *Quotuplex est Iambicum?*

M. Duplex { dimetrum } quod quatuor pedibus constat.
{ trimetrum } quod sex constat pedibus.

Δ. *Da aliquod exemplum Iambici trimetri.*

M. Hoc est Iambicum trimetrum senarium acatalecticum, quod sic dimetior,

– ⏑ – – – ⏑ – ⏑ – ⏑ –

ζῆσον | λογι | σμῶ καὶ | μενεῖς | ἀνευ | δεὴς |

Ratione viue, non manebis indigus.

Δ. *Ad quid pertinet forma seu figura, quas metro contingere dicebas?*

M. Ad compositionē: omne carmen aut est
- simplex, quod vno eodemq; genere perpetuò deducitur: qualia sunt omnia quæ puris heroicis, Iambicis, aut alijs generibus describuntur.
- Compos. quod ex diuersis generibus, vel etiam eodem, diuersis tamen commatibus componitur.

Δ. *Quid est carminis dispositio?*

M. Est ea pedum ratio, qua cognoscimus, qui pedes quibus in locis venustè & eleganter ponantur: vt in heroico quatuor primi loci dactylum vel spondæum admittant, quintus dactylum, sextus spondæum recipiat.

Δ. *Quid hùc pertinet?*

M. Id quod Grammatici de figuris tradunt.

Δ. *Quotuplices sunt figuræ?*

M. Aut
- maiores } in quibus dactyli plures fuerint.
- minores } in quibus spondæi abundauerint.

Δ. *Quot sunt figurarum modi in heroico genere?*

M. Tres:
- μονοχηματικὸς: cùm oēs pedes spōdęi fuerint, quod rarius est: aut oēs dactyli, excepto vltimo q̄ spōdæ' est, aut trochæus: & hi versus appellantur dactylici.
- πενταχηματικὸς: cū versus ex quinq; primis pedibus, vel vnum tantùm habet spondæū.
- δεκαχηματικὸς: cùm versus, ex .5. pedibus primis, vel duos habet dactylos, vel duos spondæos.

De

De syllabarum quantitate apud Græcos.

Δ. *Agamus iam de syllabarũ quantitate, in qua plurimum operæ est insumendũ pueris, vt omnes omnium dictionum quantitates diligentissimè teneant & perfectissimè calleant. Quot igitur syllabas debent pueri perpendere, in condendis carminibus.*

M. Tres
- primã — quæ in principio dictionis pluriũ sylla. ponitur.
- mediã — quæcunq; inter primam & vltimam clauditur.
- vltimã — quæ in fine dictionis ponitur.

Δ. *Quot modis cognoscitur syllabarum quantitas?*

M. Octo
- positione,
- naturâ siue diphthongo,
- vocali ante vocalem,
- accentu,
- contractione,
- compositione,
- derivatione,
- regula seu exemplo.

Δ. *Quid est positio?*

M. Est cùm post vocalem sequuntur duæ consonantes, vt ἄρτος panis, vel vna duplex. vt δόξα gloria, siue ea sit in eadem syllaba, siue in diuersis syllabis, siue deniq; vocalis fuerit in fine præcedentis dictionis, & duæ consonantes, aut vna duplex, in principio sequentis: quæ postrema positionis ratio est Græcis frequentissima, à Latinis rarissimè recepta: vt ἰλίαδα, α.

ἐξ οὗ δὲ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε

Δ. *Quot sunt regulæ in positione annotandæ?*

M. Possunt adduci quatuor.

Prima.

Omnis positio apud Græcos longa est, quemadmodũ apud Latin. vt ὄμμα oculus, ἄρτος panis, φράζω dico, ἕρπω serpo.

Secunda.

Quum præcedens dictio in vocalem breuem, aut ancipitem eo loco breuem exeat, & sequens dictio à duabus cõsonantibus incipit: vel fieri potest positio, vel non fieri pro scribentis voluntate: vt ἰλίαδ. α. Homeri.

πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψε:

δι, hîc longa est positione sequentis.

Hesiodus.

Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον, διὶ πάξε κρονίων:

Hîc breuis est ε in διὶ πάξε, licèt in proxima dictione, duæ sequantur consonantes.

Tertia.

Muta & liquida vocalem alioqui breuem sequẽtes, eam vel producunt vel corripiunt. Lõga verò vocalis propter mutam & liquidam corripi non potest, sed manet longa, perindè vt apud Latinos.

Quarta.

Hæ connectiones κτ, μν, πτ, veluti mutæ cum liquidis syllabam interdum ancipitem reddunt: vt Hesiod. ante μν, λα breuis in ἀπαλαμνόν.

ἤτε καὶ ἀπαλαμνὸν περ ὁμῶς ἐπέι ἔργον ἐγείρει
κρύπτον φοινίκλιν τε καὶ ἀργυπέζας ἀπαλάμνας.

γυ hîc contrahitur in ἀργυπέζας, etsi πτ sequantur.

Δ. *Quid est natura?*

Μ. Cùm in aliqua syllaba est aut vocalis natura longa, aut diphthongus, aut vocalis natura breuis.

Δ. *Quot sunt regulæ hic obseruandæ?*

Μ. Sunt duæ obseruatione dignissimæ.

Prima

Prima.

ε & ο, natura breues vocales, breues efficiunt syllabas: vt μὲν quidem, ὅς qui: sin duæ pluresue sequantur consonantes, aut duplex consonans, positione produci possunt: vt ἔσχα nimiùm egregiè, δόξα gloria.

Secunda.

η & ω longæ natura sunt, & syllabam semper producunt: vt ἥρως Heros: ita vt de harum vocalium qnantitate est nihil amplius præcipiendum.

Δ. *Quid est vocalis ante vocalem?*

Μ. Cùm vocalis aliqua aut diphthongus sequitur ancipitem α, ι, υ: aut quando in fine dictionis, diphthongus aut longa vocalis ponitur, sequente alia vocali aut diphthongo, in dictionis sequentis initio.

Δ. *Da aliquas de vocali ante vocalem regulas.*

Regula prima.

Μ. Vocalis ante alteram plerumq; corripitur, si ea sit aliqua ex breuibus aut communibus. vt θεός Deus.

Regula secunda.

In Latinis dictionibus vocalis ante vocalem corripitur (excepto verbo fio) apud Græcos verò α, ι, υ, ancipites vocales, ante alias vocales nunc longæ sunt, nunc breues: vt in λαὸς populus, α producitur, in ἀοιδὸς cantor, corripitur.

Regula tertia.

Longæ vocales & diphthongi omnes finales, ante aliam vocalem aut diphthongum initialem sequentis dictionis corripiuntur, vel producuntur: corripiuntur per præcedentem regulam, producuntur natura: vt ἠλίου. α.

ἡμετέρῳ υἱὶ οἴκῳ υἱ Αργει πηλόθι πάτρας.

ἄξω ἐλὼν ὁ λίκην κεχολώσεται ὄνκην ἵκωμαι.

Δ. Non corripiuntur etiam in medio & initio dictionis, vocales longæ & diphthongi?

M. Minimè: nisi aliquando in medio dictionis, idq; rariùs: vt

ἀδὲ γὰρ ἀδὲ Δρύαντ᾽ υἱὸς κρατερὸς Λυκόργ᾽

Δ. Non aliquando ante consonantem contrahuntur?

M. Certè subinde antè consonantem, sed rarissimè: vt

εἰδὲ κὲν οἰκαδ᾽ ἵκωμαι φίλῳ ἐς πατρίδ᾽α γαῖαν

Δ. Quid si diphthongus dissoluatur, est ne longa?

M. Diphthongus dissoluta, duas ancipites ι, υ, corripit: vt ex παῖς παϊς. Homer. ἰλιάδ᾽.α.

πόλλας δ᾽ ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν

Δ. Quanta est syllaba accentu?

M. Si syllaba signetur circumflexo accentu, longa erit: vt μῦς mus, ὗς sus, ἡμεῖς nos. Si verò antepenul. acuatur: vt σώματα corpora, vel penultima circumflectatur, vt σῶμα corpus, vltima breuis erit.

Δ. Quæ excipiuntur?

M. Excipienda sunt Attica, & in αι & in οι desinentia: quæ propter accētum non sunt breues quantitate, vt Μενέλεως Menelaus, πόλεως vrbis, τύπτομαι verberor, φιλόσοφοι philosophi, μῦσαι musæ.

Δ. Quanta contractione est syllaba?

M. Syllaba contractione necessariò producitur: vt ὑγιᾶ pro ὑγίεα, τῆς ὄφις ex ὄφιος, contract.

Δ. Quomodo compositione cognoscitur syllaba?

M. Cognoscitur quanta sit: quia composita ferè æqualia sūt suis simplicibus: vt γυνὴ mulier priorem corripit, eandem.

dem etiã corripiet, in αὐδρόγυνος semiuir. Sic τιμὴ honor & θυμὸς animus, priorem producunt, idcirco ἄτιμος honore carens & ἴφθυμος validus, animosus, ab eis composita, penultimam producunt.

Δ. *Quid si prior compositionis pars in ancipitem exeat, id est, in α, ι, vel υ, corripitur an producitur?*

M. Corripitur: vt in καλλιπάρεως pulchrigen°, μεγάθυμος magnanimus, ἡδυεπὴς suauiloquus, vbi λι, γα, δυ, contrahuntur.

Δ. *Quantæ sunt præpositiones in compositione?*

M. Prępositiones, nisi positione aut diphthongo producantur, omninò corripiuntur: vt ὑπὲρ, αὐτὰ, περὶ: ergo in αὐταλαμβάνω, παρεμπίπτω, ὑπερέχω, primas compositione contrahunt: ξυνὸς, tamen, & quædam alia à ξὺν breui composita, producuntur.

Δ. *Quantæ sunt hæ sex particulæ, quæ alteri voci semper adiunctæ inueniuntur, α priuatiuum, ζα, ἄρι, βρυ, δυς, ἐρι?*

M. Corripiuntur: vt κύλλαντε ζαθέην: in ἀρίδηλος inclytus, ἐρίβολος fertilis, βρυάρεως. Δύσερως perditè amans, ἄπιστος infidelis: vbi tamen multarum breuium fit cõcursus, etiam extenduntur à poëtis: ἀβάνατ(Θ apud Homerũ, quia plures breues ipsum α sequuntur, primam producit.

Δ. *Quid si in compositione fit contractio?*

M. Erit & productio: quales sunt illæ atticorum propriæ, τὸ ἔργον, τοῦργον, τὸ ὄνομα, τὄνομα, τᾶ ἐτέρᾳ, θατέρᾳ.

Δ. *Quanta est syllaba deriuatione?*

M. Quanta fuerit in primitiuo, tanta erit in deriuatiuo: vt δίκη, δίκης, δίκαιος, δικαιοσύνη corripiunt ι. Ab Ἰδη Idamons, Ἰδαῖος Idæus: Sic à πᾶς πᾶσα.

Δ. *Quid est regula?*

M. Cùm vocalis α, ι, υ, quantitas in principio, medio, aut fine obseruatione aliqua, vel regula Grãmatica in declinationibus, & cõiugationibus tradita, cognoscitur.

Δ. *Cùm omnis cõponendi carminis difficultas, in istis tribus ancipitibus α, ι, υ*

ſita videatur, & harum quantitas in antepenultimâ, penultima & vltima ſyllaba, per regulas cognoſcatur, cupio vt hoc loco aliquas tradas regulas: primùm percurre eas regulas, quæ in orationis partibus annotandæ ſunt: deinde profer alias de ijs vocabulis, in quibus ancipites producuntur ante vocales & conſonantes.

M. Libenter voluntati tuæ in hac re acquieſcam, & regulas illas ex partibus orationis breuiſsimè eruam. quę notatu dignæ videãtur, deindè ad reliqua aperiẽda pgã.

Prima.

Τὰ nominatiuus & accuſatiuus dualis numeri, fœminei generis, & τὰς pluralis accuſatiuus producuntur. Sed caſus plurales neutrius generis, vt τά, corripiuntur.

Secunda.

Αν accuſatiuus ſingularis primæ ſimplicium producitur: vt τὸν Αινέαν. Sic voc. ὦ Αινέα, dua. τὼ Αινέα, & τοῖς Αινέαις, vltimam producunt: αν etiam quintę producitur, vt τὸν τὰν: ſed αν in ſecunda declinatione corripitur.

Tertia.

Α factum ex η aut ω dorica dialecto producitur: vt φᾶμα pro φήμη fama, πρᾶτος pro πρῶτος primus.

Quarta.

Α producitur in penultima genitiui æolici & dorici in αο, & αων: vt Αινέαο, Αινεάων, μυσάων.

Quinta.

Ας caſuum primæ & ſecundæ ſimplicium, item participiorũ nominatiui caſus producitur: vt ὁ Αινέας, τῆς ἰσοφίας, τὰς ἰσοφίας: τύψας, ἰσάς, σάς.

Sexta.

Ex omnibus terminationibus, quæ habent ancipites vocales, duæ tantùm ſunt longæ αρ, υρ, vt ὁ κάρ, ὁ ψὰρ: exceptis

ceptis, ὁ μάκαρ beatus, δάμαρ vxor: coniunctionibus γαῖρ & ἀνταῖρ, & neutris in αρ: vt νέκταρ potus deorum, ἦμαρ dies: in υρ, vt τὸ πῦρ ignis, ὁ μάρτυρ testis: quæ tamen in obliquis corripiuntur. Reliquæ oēs terminationes, quæ sunt nouem contrahuntur, hoc modo.

Desinentes in
- α, αν, ας, ι, ιν, ις, υ, υν, υς } vt
  - ἡ τράπεζα mensa, μᾶια maia, τὰ ξύλα ligna. &c.
  - τράπεζαν, ὦ ἄϊαν, ἔτυφαν, τὸ τύφαν, &c.
  - κέρας cornu, ἀρκὰς, τύπτοντας, ἀγκὰς, aduerb. &c
  - μέλι mel, ἄϊαντι, λόγοισι, τύπτουσι, τίθησι, &c.
  - μιν, νιν, σφίν, πρίν, πάλιν, &c.
  - πάρις, πόλις, δῖς, τρὶς, &c.
  - δάκρυ lachryma, σὺ tu, γόνυ genu.
  - ζευγνὺν, τοίνυν, βαρὺν graue.
  - ὁ πῆχυς vlna, ἄδακρυς nō lachrymās, βότρυς vua.

Septima.

Nomina secūdę declinationis simplicīū in vltima ꝓducūtur

Desinentia in
- ια, εα, ρα, λλα, θα } vt
  - σοφία sapientia, ἁγία sancta. excipiuntur δῖα μία πόντια: & subst. à masc. formata, vt ψάλτρια fidicina, τυμπανίστρια tympanistria.
  - χρύσια aurea.
  - καθαρὰ pura, πονηρὰ mala.
  - λήλα Læda.
  - κιοσάιθα,

Octaua.

In εια adiectiua, si à masculinis in ειος formentur, producunt vltimam: vt αὐθρεῖος, αὐθρέια fortis, θεῖος, θέια diuina: sin à masculinis in υς descendant, vltimam corripiunt: vt ταχὺς ταχεῖα.

Nona.

Substantiua in εια, quæ veniunt à verbis in ἐυω, producunt vltimam: vt παιδέια à παιδεύω: quæ verò ab adiectiuis primæ contractorum deriuantur, vltimam corripiunt: vt ἀλήθεια veritas.

Deci-

Decima.

In αια substantiua, corripiuntur: vt γαῖα terra.

Vndecima.

Anceps ante duplices ζ, ξ, ψ, quanquã positione lõga, naturâ tamẽ breuis est: vt in βασάζω porto, ἁρπάζω rapio, ἑρπύζω serpo, βαδίζω eo, & in his substantiuis.

ἄυλαξ	ἄυλακος	sulcus	quæ in obliquorum penultimis etiam contrahuntur.
κόλαξ	κόλακος	adulator	
ἄραψ	ἄραβος	arabs	
καλίψ	καλίφος	scala	
χάλυψ	χάλυβος	chalybs	

Excipienda sunt dissyllaba masculina in αξ, quæ & in recto & in obliquis α naturâ producunt: vt θωράξ θώρακος pectus, φαίαξ φαίακος Phæan.

His addenda sunt	ῥὰξ	ῥᾶκος	acinus vuæ	quæ ancipitem in rectis positione, in obliquis naturâ producunt.
	γὺψ	γυπὸς	vultur	
	χρὺψ	χρυπὸς	sordes vnguiũ	
	ῥὶψ	ῥιπὸς	vimen	
	ἰψ	ἰπὸς	vermis	

Duodecima.

Masculina in ιξ vel υξ, quæ penultimam tantùm nominatiui producunt, in obliquis ι, penultimam etiam extendunt.

Qualia sunt	φοῖνιξ	φοίνικος	Phœnix
	θρῆιξ	θρῄκος	Thrax
	τέττιξ	τέττιγος	cicada
	κόκκυξ	κόκκυγος	cuculus.

Excipienda sunt fœminina in ιξ & in υξ composita, quia in obliquis penultimam corripiũt: vt ἅλιξ ἁλικος, coætaneus, κύλιξ κύλικος poculum, σύζυξ σύζυγος compar.

Decima

Decima tertia.

Anceps vocalis α, ι, υ, tanta manet in penultima imperfecti, quanta erat in penultima sui thematis, siuè præsentis indicatiui: vt quia κρίνω producit penultimam, sic ἔκρινον eandem extendit. Quia in temporibus aliūdè formatis, anceps tanta esse solet, quanta fuit in illis, à quibus formantur. Verbi gratia, quintæ coniugationis futuri κρινῶ, penultima breuis est, vt in κέκρικα κέκριμαι, idq; genus alijs, ab eodem futuro formatis: sed in aoristo primo è contra ἔκρινα, κρῖνον, κρίνω, κρῖναι, κρίνας, ι, semper producitur, quanquam à futuro descendat, penultimam habente breuem.

Decima quarta.

Futura à verbis in ίω vel ύω, penultimam ferè producunt, quamuis themata varient: vt μηνύω significo, futur. μηνύσω, κυλίω deuoluo, fut. κυλίσω, λύω soluo, fut. λύσω, ἐάω sino, fut. ἐάσω. Item futura verborum in ζω vel σσω quartæ, penultimam corripiunt: vt νομίζω puto, νομίσω, ἁρπάζω rapio, ἁρπάσω, & quintæ coniugationis futura ancipitem corripiunt: vt ψαλῶ, κρινῶ.

Decima quinta.

Verba in πτω, etsi positu penultimam producant, attamen naturâ eam habent breuem: quam tamen perfectū producit natura: v à τύπτω τέτυφα, â κύπτω κέκυφα.

Decima sexta.

Præterita attica geminata, penultimam ancipitem corripiunt, vt:

ἐλήλυθα veni,
ἀλήλιφα vnxi,
ὀρώρυχα fodi.

Decima ſeptima.

Aoriſti imperatiui qui in θι deſinunt, & qui in infinitiuo ναι habent, penultimam producunt: vt πιθι, κλῦθι, κρῖναι, φᾶναι, σπεῖραι, σπεῖραι: ſed in θι facta per reduplicationem corripiuntur: vt τεθναίαι, τέτλαθι, κέκλυθι, &c.

Decima octaua.

Primæ verborum perſonæ in α deſinentes contrahuntur: vt ἔτυψα, τέτυφα. In reliquis item perſonis inde formatis, α breue erit, etiamſi fiat ſyllabarum acceſſio ſiue incrementum, niſi obſtat poſitio: vt ἔτυψας, τέτυφας, ἐτύψαμεν, ἐτυψάτην, ἐτυψάμην, τετύφαμεν, ἐτύψατε, τετύφατε, ſic in reliquis inde formatis.

Satis de his & verè protuliſti: agè, ad reliqua progredere, & qua poteris breuitate, has tres ancipites, etiã ante vocales & conſonantes productas in antepenultimis & penultimis ordine complectere, ne diſcrutientur pueri in excutiendis alicuius vocis ſyllabis.

De A in antepenultimis producta ante vocales.

A ante vocales in his extenditur.

ἀάατος, inuictus α, med. producta,
ἀείναος ſẽper fluẽs,
ἀέριος aërius,
ἀίδιος ſẽpiternus,
ἀίσσω moueo,
ἀειθαλὴς ſẽp. floręs,
ἄονες bœotici,

ἀΐκη impetus,
ἀκράαντος infectus,
βαγάϊος iactator,
ἀάομαι medeor,
λαέρτης Laërtes,
λαός populus, & eius compoſita.

A ante vocales in his ſemp corripitur

De

De ι in antepenult. producta ante vocales.

ι ante vocales hîc producitur.

βιάζομαι violor,
ἰάσιος Iasius,
ἰάσιμος sanabilis,
cõp. ab ἰός vene. &c.
ἰάομαι medeor,
ἰατρός medicus,
ἴασος argos,
ἰητὴρ medicus,
Ιαπετὸς Iapetus,
ἴομαι
Ιονία Ionia,
ἰύζω fistula, cano,
ἰὺγὴ sibilus, clamor,
ἰωχμὸς persequutio,
οἴομαι puto, arbitror,
ἰοβολος venenosus,
ἰοχέαιρα sagittis gaudens,
κιάθω,
πιαίνω sagino, pinguefacio,
πίερι⊙ piereus,
πιότατ⊙ pinguissimus,
προΐωξις insecutio, persecutio,
πιαρὸς pinguis,
φθιώτης phthius,
Διογενὴς generosus,
χιονοεις niuosus, niualis.

ι in istis communis.

αὐιάζω tristor, resono,
αὐιάω tristitiam infero,
αὐιαρὸς tristis,
ἰάινω exhilaro,
ἱερὸς diuinus,
ἵημι mitto,
ἵημι & ἵεμαι eo,
ἵεμαι cupio.

ι in alijs semper breue ante vocales.

De υ in antepenult. ante vocales producta.

υ ante vocales in istis producitur.

μυελὸς medulla,
πυελὸς scyphus vrna,
πυετίη coagulum,
ὑετὸς pluuia,
Αἰσυήτης nomen proprium.
μύαρ⊙ mutilus,
μυοδόκος muriũ receptaculũ.
ἐνυάλι⊙ Mars.

υ in alijs ante vocales breuis.

De A in penultimis ante vocales producta.

A in istis producitur

ἀχραίς,
ἀθεραίς,
ἀενάων perennis,
ἀκραὴς flans in superficie,
Αμφιάρεος proprium nomen,
ἄων spirans,
δαὴρ leuir, viri frater,
Θαίς Thais,
κράας caput,
λάας lapis,
λάγιξ lapillus,
λαΐς lapis,
νάος templum,
παμφαὴς omnibus lucens,
ῥᾴων facilior,
φάος lux,
χάων ὲ Chaonia,
πραὴς mansuetus,
πρᾷος mansuetus,
λαὸς populus,
compos. ab ἄω spiro, vt ἁλιαὴς, βαρυαὴς, δυσαὴς, ζαὴς.
Ελικάων proprium,
Λυκάων Lycaon, Arcadiæ Rex,
ἱκετάων,
Αλκμάων proprium,
ἀρτάων appendens,
ὀπάων minister,
Μαχάων Machaon,
Τυφάων Typhaon,
διδυμάων geminus,

verba in {άω / ράω} purũ: vt {ἐάω / περάω} producuntur: excipe {ἀμφιάω. / ἰάω.}

A in

α in istis cõmunis { ἀὴρ aër, cœlum; ἄορ ensis; ἵλαος beneuolus; μεμαὼς hastis promptus.

De ι in penultimis producta.

ι in istis extenditur: ἀνίη tristitia; ἀιχμία vulneratio; κονία cinis, calx.; ὁρμία linea piscatoria; κερκίη Ionicè: nidus.; θρίον folium fici; μνῖον muscus, alga; πῖαρ pingue; πίηρ pier, siue πίειρ; πῖον pingue; περίων serra; κίων columna; comparata pleraq; in ίων: vt βελτίων sed neut. in ιον corripitur. χῖος Chius adiectiuum.; φθῖος Pthius; φθίη Pthia; κριὸς aries; ἰὸς venenum; τῖος prop.; φλίαις prop.; πῖος prop.; θρῖος prop.; κῖος vrbs Mysiæ; δῖος δίη diuinus; ἔνδιος meridianus

ι in istis indifferens { λίαν aduerbium valdè; ἴει, ἴοι, ἴε ἴει, ἴομεν cũ cõpositis; τίω honoro soluo; οἴω puto suspicor; πίω bibo. ἤϊα ibam iui; ἔνδιος serenus; Ὠρίων Orion; κρονίων Saturnus; ὑπερένδιος serenus.

De υ in penul.ante vocales producta.

υ in his extenditur ante vocales { ἐννὼ bellona pugna; κῦαξ; σῦαξ; Θύας Thyas; μύω claudo. μυὼν sura; μύωψ asilus Anglicè, horse flie.; ὗω rigo; verba in νω { πτύω; ξύω } ἰσχύω 2. consonis.

Y in iſtis indifferẽs

θύω ſacrifico
λύω ſoluo
ῥύομαι traho, cuſtodio
δακρύω lachrymo
κωκύω ploro, lugeo
δύω ingredior

φύω planto, produco
ἑρύω traho
ἀρύω traho
βρύω emano, ſcaturio
ἀνύω expedio
μηνύω ſignifico.

Δ. *Laudo certè diligentiam tuam: præclaram in his obſeruandis & annotandis ancipitibus ante vocales poſitis nauaſti operam, quæ pueros, magna harum ante vocales poſitarum quantitatem exquirendi cura, liberabit, cum hic ob oculos, ea omnia ferè vocabula verſabuntur, in quibus hæ tres ancipites ante vocales, in cæteris omnibus correptæ, vel producantur, vel indifferentes ſint: eandem quæſo induſtriam inſume, in recenſendis ijſdem ancipitibus ante conſonantes, in antepenultimis & penultimis tantùm productis (quoniam de vltima ſatis ſupra præcepiſti) vt quæ vocabula producantur, exemplis pueri noſcant, & quæ corripiantur (cætera ſcilicèt ferè omnia non enumerata ante conſonantes poſita) coniectura augurentur.*

M. Faciam, & oẽs tres ancipites ordine pandam, quæ ante conſonantes producantur, & hac tabella comprehendam.

De A prima ancipite ante conſonantes

in antepenultimis producta.

A producitur ante

γ in: σφραγίζω ſigillo, ναυαγέω naufragor, ῥαγίζω.
δ in: ῥᾴδιος facilis, ἀδηκὼς labore feſſus, ἀείδω, cõmune, cano.
θ in: ῥᾴθυμος quietus, γαθυλλὶς cæpæ genus.
κ in: διάκονος miniſter, λακέω clamo, ἀκόσιος inuit°, μακεδανός, & cõpoſitis ab ἀκόσιος, διακόσιος
λ in: ἀλέα color, ἀλσύνη ſtultitia, ἀναλίσκω conſumo, μαλακὸς mollis.
μ in: ἄμητος meſsis, ἄμητος æſtas, ἀμάω meto commune.
ν in: ἀνέφελος ſerenus, κράνιον craniũ, μάνικος furioſus, νεανίας adoleſcens.

A pro-

A producitur ante in

π δραπέτης seruus, νάπεια, ἄπειρος inexpertus ἀπόλλων commune.

ρ ἀράομαι precor, ἀρητήρ sacerdos, ἀρητείρα sacerdos fœmina, ἀρετὴ virtus, ἄρτος, ἄρισον.

σ ἐυκρασίαι bona tẽperies, ἀσωπὸς fluuius, ἀσιάδης, ἰάσιος, πασιφάη, ἰάσιμος sanabilis, κοράσιον puel.

τ βατήριον cubile, θάτερον alterum: composita à λᾶς lapis, λατομία lapidicina, λατύπος lapicida.

φ ἐπάφιος.

χ τράχορος trachurus piscis.

De A in penultimis producta.

A producitur ante in

γ παγὸς dux, δαγύς crystallũ, ἄγις propriũ πρᾶγος negotium, ἀαγὴς contumax, σφραγὶς sigillum, πρᾶγμα res.

δ ὀπαδὸς cõsors, ἄδος satietas, ωὰδὶξ musicum instrumẽtum, λάδας ceruus, λάδων fluuius Arcadię: patronymica in άδης & ίδης cor-

θ ἄθλον p̃miũ, κράθος, πεάθεις factus. (ripiũtur ferè

κ ἄκις fluuius, ἄκων inuitus, δᾶκος animal venenosum, Θράκη Thracia.

λ δαλὸς torris, κᾶλον lignũ, ὀμφάλη prop. τριχὶφαλὸς triceps, τᾶλις nymphæ nomen, σύμφαλὸς fons Arcadiæ, ἅλες sal.

μ ἁμὸς noster, δἀμων pro. nomen δᾶμις. Neutra verbalia in μα, βᾶμα vnda, χῖμα vnguentũ, θῦμα sacrificiũ, βῆμα altare, θυμίαμα vapor.

ν ἱκάνω peruenio, κιχάνω reperio, φθάνω occupo, νικάνωρ, ἀγάνωρ δανὸς, τράνος integer, βρίταvος, ἰσλιανὸς Ωκιανος Oceanus commune.

π νᾶπυ sinapiũ, ἄναπος fluuius, ἄπις, ἰάπυξ vẽtus, πρίαπος, & attice ἅπας & ἅπαν.

ρ ἆρα nũquid, βᾶσις nauis, ἄισαρος fluuiꝰ, ἐυμαρὰς facilis. θυμαρὴς gratus, καρὶς piscis, λαρὸς dulcis, πορός, φᾶρος pallium, φᾶρις.

A pro-

A producitur ante σ in τ in χ

ἄσσον propè, θᾶσσον citius, πρᾶσις vendit'o, φᾶσις fama, ἴασος Argos, ιάσων prop. κρᾶσις tẽperatio, μάσις vrbs, φασὶ dicunt.

nominibus gemmarum ἀχάτης, γαγάτης: in gẽtilibus in ατης, αωαρτιάτης, ἀθέατος inuisibilis, ἄρατος prop. ἀόρατος inuisibilis, κρατὴρ crater. φράτωρ contubernalis.

τραχὺς asper, cum suis compositis.

De I secunda ancipite ante consonantes *producta in antepenultimis.*

I producitur ante β γ δ θ κ λ μ ν π in

τιβέριος pp. τίβυρις vrbs, κριβανώτης ordo in clibano coctorũ: ἀλίβαντον apud Nicandrum.

omnibus producitur.

πιδύω scaturio, πιδύτης prop. ἰδαῖος, ἴδαλιον, ἰδομενεὺς, σιδόνιος, χελιδόνιον.

ἰθύνω dirigo, ἰθύντωρ rector, τιθανός, σιθωνία.

ἱκετία supplicatio, ἱκέσιος supplex, νικάω vinco, Ικάριος, Ικαρος prop. Νίκανδρος, νικίας prop. φοινικόεις purpureus, φρικώδης horridus.

ἵλεως propitius ἰλυόεις limosus, ἰλαδὸν omninò, ἵλασμός propitiatio, μελίλωτον melilotum, ὁμιλαδὸν turmatim, ὁμιλέω versor, πιλέω stringo, χίλιαι mille.

βριμάω mugio, βριμηδὸν cum fremitu, δριμύλος acris, ἵμερος libido, τιμὴ honor, cum suis compositis μιμεῖσθαι imitor.

omnibus verbis in ινέω, vt κινέω moueo, βινέω coëo, γίνομαι fio sum, γινώσκω cognosco, δίνησις versatio, ἱκανὸς sufficiẽs, δινήεις varius, ἐρινεὸς caprificus, ἰνίον occipitium, κίνυμι moueo.

ἀνέπαπτε increpauit, λιπαρέω obsecro, ξιπίζω sufflo, ἐυξιπίδης prop. ξίπαιον mons.

I produ-

ι producitur ante ρ σ τ φ χ in omnibus producitur: vt in σιμίραμις, τυρίνθιος. ἰσάζω adæquo, μισέω odi, ἴσανδρος propr. βρισηΐς pro ἰσοφαρίζω adæquo, ἀφροδίσιος venereus, βισάλτης Bisaltes populus, ἰσαῖος prop. μυσαρός scelestus. πίτυρος prop. τριτογένεια Mineruæ epitheton, τριτονὶς Minerua, ἰτέα salix, φιτύω planto. ἰφάω inquiro, ἰφήτωρ indagator, compositæ ab ἶφι: vt ἰφιγένεια pro. ἴφιος pinguis, ἰφιδάμας proprium apud Homerum. ἰχαίνω offendo, ἰχώρα intubum herba.

De ι ante consonantes in penultimis producta.

ι producitur ante β γ δ θ κ λ μ in ἀκριβὴς diligens, θλίβω frango, ἴβις auis, σίβη frigus, πίβυρ vrbs, βίβω tero, tundo. ὠνῖος æstus, ῥῖγος frigus, σιγὴ silentium, μίγω misceo. ἐλιδὸν implicatim, κνίδη vrtica, πίδαξ fons, ἴδη Ida mons, Διδὼ prop. χελιδὼν hirundo, σίδη herba, & vrbs. βρίθω degrauo, βρῖθος pondus, βριθὺς, βριθὺς grauis, ἰθὺς impetus, ἔριθος lanam tractans, κριθὴ hordeum, σιθὼν prop. λῖθος prop. νίκη victoria, φρίκη algor, φοινίκη, κικὺς, καίκος. ἄργιλος argilla, ἴλυος limus, ἰλὺς lutum, ὄμιλος vulgus, πῖλος pileus, πιδίλιον talare, σμίλαξ hederæ genus, φίλος amicus commune. λιμὸς fames, μῖμος histrio, κλίμαξ scala, σιμὸς simus, τιμὴ honor, φίμος fritillus, σίμων proprium, βρίμη robur, βριμὼ proserpina, χρῖμα vnguentum.

ι producitur ante

ν in ἐρινεὰς caprificus, θαμινὸς frequens, θρίναξ ventilabrum, κλίνη lectus, ῥινὸς clypeus, χαλινὸς frænum, μίμως histrio: in ινθ & ινον, σίνθ turbo, γυρῖνθ gyrinus, λατῖνος latinus: & in ίνη, αὐθεντίνη, ἡρωΐνη: verba in ίνω & ίνομαι: κλίνω, κρίνω iudico, πίνω bibo, γίνομαι, σίνομαι nocco.

π in ῥιπτεὺς piscator, εὔριπος euripus, φῖπτω increpo, ῥιπὴ ictus, κνιπὸς parcus, ἶπος muscipula, σκίπων baculus.

ρ in omnibus producitur.

σ in ἴσως æquè, μῖσος odium, ὖσος locus humidus, Αγχίσης prop. ἀμφισὸς, τελμισὸς, νῖσος.

τ in ἀκόνιτον herbæ genus, κλιτὺς vallis, ἄτιτος insultus, σῖτος frumentum, φῖτυς genitor, λῖτον pannus, λιτὸς simplex, ὀνῖτις onitis, πρίτων pro. no. in ίτης ὁπλίτης armiger, πολίτης ciuis

φ in ῥῖφος rete, θεοσεφὴς Deum quærẽs: ἶφι cum cõpositis σῖφος acies, σίφων fistula.

χ in ἰχὼρ tabo, τάριχος salsamentum, τλίχων prop.

De υ tertia ancipite ante consonantes in antepenultimis producta.

υ producitur ante

γ in θυγατὴρ potissimũ in obliquis, πυγίζω pædico, γυγαῖθ tenebrôsus, μυγαλέη mus araneus.

δ in κύδιμος inclytus, κυδάλιμος glorioſus, κυδαίνω illustro, κυδιόω exulto, πυδάω.

θ in πύθιος pythius, μυθῦμαι fabulor, cum suis cõpositis, πυθαγόρας prop. πυθιὼν pustula.

κ in φυκίον spuma, μυκηθμὸς mugitus, ἐρυκανέω areo, μακάομαι mugio, ἐρυκακέω traho, Συκοφάντης Sycophanta.

υ pro-

υ producitur ante in

λ: συλάω prædor, ὑλαῖος syluius, σφονδύλιον vertebra spinæ, σκύλομαι vexor, βύλακος culeus, κογχύλιον conchula, φυλέσθης propr. φύλοπις pugna.

μ: ὑμέτερος vester, θυμόομαι iraſcor, cum compoſitis à θυμὸς ira, κυμαίνω fluctuo, λυμαίνω noceo, κυμαῖος.

ν: Βιθυνία bythinia, χρύνιος, ἀρτύνομαι paro, in quibuſdam à σὺν deriuatis: vt συνίημι intelligo, συνιχὲς ſubinde, ξυνόω coniungo. (rebrũ.

π: λυπέομαι cõtriſtor, ζυπάω perfero, ζυπαύορ tenebrũ.

ρ: κύριος dominus, μύριος multiplex, μύρια 10000, γυρόω ſepio, μύραινα muræna: compoſitis à πῦρ: vt πυραμὶς pyramis, μύρομαι.

σ: cõpoſ. quibuſdã à λύω ſoluo, & λύσις ſolutio, vt λυσίπονος labores ſoluens, λυσιμελὴς mẽbra ſoluens, λύσανδρος prop. θαλύσια feſtũ, μύσιος, φυσιάω ſufflo, χρύσιος aureus.

τ: ἀζυτώνη indomita, ἀϋτέω voco, φυτάλμιος ſator, φυταλία hortus, πρεσβυτικὸς ſenilis.

φ: τύφομαι fumo, ἐλυφάζω torqueo, κικρύφαλον reticulum, κιλύφανον cortex, κωλύφιον.

χ: βρυχανάω rugio.

De υ in penultimis producta ante conſonantes.

υ producitur ante in

β: ὑβὸς tuber.

γ: πυγὴ nates, τρυγὼν turtur, ἀμαρυγὴ, ὀλολυγὼν auis genus, ῥύγης Gyges.

δ: βοτρυδὸν racematim, ἐριβρεμὴς valde glorioſus, κῦδος decus, λυδὸς lydus, ὕδωρ aqua.

θ: βυθὸς profunditas, μῦθος fabula, ζῦθος zythum Anglicè beere, πύθω putrefacio.

Y producitur ante

κ λ μ ν π ρ σ τ φ χ in

βρυκός præco, βρύκω ſtrideo, συκῆ ficus arbor, σῦκον ficus, φυκίς fuca piſcis, φῦκος alga.

ἄσυλον aſylum, σύλ⊖ columna, τῦλ⊖ callus, φυλή tribus, ὕλη ſylua, φύλαξ cuſtos, χυλὸς humor, φυλὼ, φύλας, φυλεύς.

θῦμα ſacrificium, κῦμα fluctus, θύμ⊖ cum cõpoſitis: vt πρόθυμ⊖ lubens, ζεύγνυμι iungo, ὑμεῖς vos: omnes caſus plurales, ῥῦμα χῦμα fluxus, λῦμα ſordes.

τύνη pro σύ, dor. ὖνις vomer, βιθυνὸς bythinius, γοργυνὶς, γρυνεὺς in diſſyllabis in νος: vt θυνός, quibus accedunt polli. αὐένθυν⊖, κίνδυν⊖, λάγυν⊖, ἄργυν⊖, verbis in ύνω: vt ὀτρύνω, δύνω, ξυνός, diſſyllaba in υνη, excepto γύνη, cum compoſitis.

γρυπὸς adunco naſo præditus, λύπη dolor, ταχύπους velox, γρῦπες gryphes, ἄλυπ⊖ lętus.

σκῦρ⊖ inſulæ nomen, πυρά, τυρός, σφύρα malleus, ἄγκυρα, γέφυρα, λάφυρα, πάτυρ⊖, charta, πίτυρον palea, κῦρ⊖ poteſtas, σύρω traho, φύρω miſceo.

omnibus: vt χρυσὸς aurum, ῥυσὸς rugoſus, exceptis φύσις natura, λύσις ſolutio, χύσις fuſio correptis.

σκύτ⊖ corium, ῥυτὸς magnus, ἀδάκρυτ⊖, ἀλίτρυτ⊖: verbalibus in υτής, ύτηρ, ῦτις: vt μνυτής, μνυτήρ, ἀϋτή, βλυτός, γωρυτός, κωκυτός, λύτωρ & ῥύτωρ.

τύφ⊖ ſuperbia, σῦφ⊖ ſtupa, κυφὸς incuruus, χέλυφ⊖ teſta, κύφων prætenta, πέπυφα veberaui, κέκυφα.

ψύχη anima, πνύχ⊖, πρύχω vexo, βρυχὴ ἐριβρύχης valdè mugiens, βρύχω fremo, ψύχω refrigero.

Reliqua

Reliqua omnia, quæ his regulis tradita non sunt, exemplo seu poëtarum lectione discenda sunt. Pueri enim nullam debēt ponere syllabam, vel breuem vel longam, nisi ex regulis quas adduximus, vel è poëtarū optimorum, Homeri scilicet, Hesiodi, & similium exemplis, eius quantitatem cognoscant: nam etsi hæ tres ancipites sint α, ι, υ, tamen non pro cuiusq; carmina scribentis voluntate, in omnibus produci, & corripi possunt.

De Figuris siue dictionum passionibus,

carmina componentibus summè necessarijs.

Δ. *His ita excussis, & ancipitibus ita examinatis, agamus paucis, primùm, de ijs figuris & passionibus, quæ communem dictionum rationem, propter carmina, sæpissimè commutant: quæq; pueris Græca carmina composituris, miram facilitatem adferunt. Deindè, de dialectis etiam huic exercitationi necessarijs aliquid adiungamus: vt solidum & firmum, Prosodiæ parietibus, his nostris spicis, confertis, fastigium imponamus. In quot igitur summa genera distribuuntur dictionum passiones?*

Μ. In duo: in passionem nimirùm { qualitatis / quantitatis }

Δ. *Quot sunt figuræ seu passiones qualitatis?*

Μ. Tres: { μετάθεσις, μετάληψις, τμῆσις } { transpositio aliquando anallexis / transumptio / sectio } (dicta

Δ. *Quid est metathesis?*

Μ. Est literarum ex propria sede in alienam transpositio: vt κραδίη pro καρδίη cor, ἴπαθον pro ἔπαθον, à πήθω vasto: ἴδρακον pro ἴδαρκον, à δέρκω video.

Δ. *Quid est metalepsis?*

Μ. Est elementi mutatio, cùm litera pro litera ponitur: vt ἀπιδανός pro ἀπιδανός debilis, σπολὸς pro σπαλὸς exercitus: ἄνθρωπος pro αὔθρωπος homo.

Δ. *Quid est tmesis?*

Μ. Est vocum compositarum in duas dictiones resolutio: vt ἀκρα πόλις pro ἀκρόπολις alta ciuitas.

Δ. *Quot sunt quantitatis species?*

Μ. Duæ: { πλεονασμὸς } redundantia / { ἔνδεια } defectus.

Δ. *Quid est πλεονασμὸς?*

Μ. Est superabundantia temporis vel temporum, elementi vel elementorum.

Δ. *Quid est ἔνδεια?*

Μ. Est pleonasmo contraria, scilicet temporis vel temporũ, elementi vel elementorum diminutio.

Δ. *Videntur hæ duæ inter se repugnare, an reuera opponuntur?*

Μ. Maximè: πλεονασμὸς & ἔνδεια repugnant, & vtriusq; speꝯcies inter se opponuntur.

Δ. *Sunt vtriusq; species?*

Μ. Imò certè: vtriusq; sunt nouem, inter se oppositæ hoc modo.

Nouem	Pleonasmi sunt		ἐνδείας sunt nouem.	
	πρόθεσις	In capite	ἀφαίρεσις	In capite
	ἀναβολὴ πλάσις		ἄρσις	
	ἐπένθεσις	In medio	συγκοπὴ	In medio
	παρένθεσις		ἔκθλιψις	
	διπλασιασμὸς		παράλειψις	
	παρεμπλάσις		ἔκθλιψις	
	προχειματισμὸς	In fine	ἀποκοπὴ	In fine
	ἔκτασις	Vbiq;	συστολὴ	Vbiq;
	διαίρεσις		συναλοιφὴ	

Δ. *Quid est πρόθεσις?*

Μ. Appositio literæ vel syllabæ, in capite vel principio dictionis: vt ἄσταχυς pro σταχὺς spica, σμικρός pro μικρός paruus. σὰμα pro ἅμα simul.

Δ. *Quid est ei contraria ἀφαίρεσις?*

Μ. Est ablatio literæ vel syllabę, à capite dictionis: vt κεῖνος

pro

pro ἐκεῖνος, ἅια pro γαῖα terra.

Δ. Quid est ἀναδίπλωσις?

M. Est vnius, eiusdem pluriumue elementorum, in capite dictionis geminatio: vt ἐτέτυμον, ἔτυμον. ὅππι ὅτι, ἄλλλω, pro ἄλλω: μέσσορ pro μέσορ, ἔννεπε pro ἔνεπε.

Δ. Quid est ei contraria ἄφαιρεσις?

M. Est gĕminatæ literæ vel syllabæ in capite dictionis abiectio: vt βλῆδαι pro βεβλῆδαι, λέχθαι pro λελέχθαι.

Δ. Quid est ἐπέκτασις?

M. Est vocalis aut diphthongi syllabam facientis, in medio dictionis additio: vt φατέϊχεορ pro φατεῖχον, munitum, ἀδελφεός pro ἀδελφος frater.

Δ. Quid est ei contraria συγκοπὴ?

M. Est vocalis aut diphthongi syllabam facientis, in medio dictionis ablatio: vt κάμμορος pro κακόμορος infœlix: ἐγέννατο, pro ἐγενήσατο, μητρὸς pro μητέρος matris.

Δ. Quid est παρένθεσις?

M. Est vocalis non facientis syllabam, in medio additio: vt πνείονται pro πνέονται spirantes: νῶσος pro νόσος morbus.

Δ. Quid est ei contraria ἔκθλιψις?

M. Est vocalis syllabam non facientis, in medio abiectio: vt ἀμυξαι pro ἀμύξαι cruentare: γηράορ pro γηραίορ senem.

Δ. Quid est διπλασιασμός?

M. Est eiusdem consonantis, syllabam non facientis, additio in medio: vt ἔννεπε pro ἔνεπε dic.

Δ. Quid est ei contraria παράλειψις?

M. Est gemmatę consonantis è medio dictionis remotio: vt κάλιον pro κάλλιορ pulchrius.

Δ. Quid est παρεμπλωσις?

M. Est consonantium syllabam non efficientium, in medio dictionis coniunctio: vt πτόλις pro πόλις ciuitas, πτόλεμος pro πόλεμος bellum.

Δ. Quid

Δ. Quid eſt ei repugnans ἔκθλιψις?

M. Eſt conſonantis, ſyllabam non facientis, è medio dictionis euulſio: vt σκῆπτον pro σκῆπτρον ſceptrum.

Δ. Quid eſt προσχημα Ἰσμός, quæ aliquando paragoge vocatur?

M. Eſt in fine dictionis ſyllabæ adiectio: vt λόγοισι pro λόγοις: ἐγὼν pro ἐγὼ, προσώπατα, pro πρόσωπα perſonæ.

Δ. Quid eſt ei oppoſita ἀποκοπὴ?

M. Eſt ſyllabæ in fine dictionis ablatio: vt δῶ pro δῶμα domus, Ἀπόλλω pro Ἀπόλλωνα.

Δ. Quid eſt ἔκτασις?

M. Eſt ſyllabæ naturâ correptæ extenſio, vel productio: vt κώρη pro κόρη.

Δ. Quid eſt ei contraria συστολὴ?

M. Eſt ſyllabæ naturâ productæ, in breuem commutatio: vt ξηρὸν pro ξηρὸν aridum.

Δ. Quid eſt διαίρεσις: quæ quandoq; διάλυσις appellatur?

M. Eſt vnius ſyllabæ, in duas diuiſio ſeu reſolutio: vt παῖς pro παῦς puer, βέλεος βέλους ſagittæ.

Δ. Quid eſt huic oppoſita συναλοιφὴ?

M. Eſt duarum vocalium aut diphthōgorum, in vnam vocalem aut diphthongum mutatio: vt τἀμὰ pro τὰ ἐμὰ, κἀγὼ pro καὶ ἐγὼ.

Δ. Quot ſunt συναλοιφῆς ſpecies?

M. Sunt ſeptem.

Quarum tres ſimplices: { ἔκθλιψις eliſio, κρᾶσις craſis, συναίρεσις ſynęreſis } ſis vt { ἐπ' ἐμὲ, τἀμὰ, νηῶδες } pro { ἐπὶ ἐμὲ, τὰ ἐμὰ, νηϊώδες. }

Quatuor cōpoſitę: { ἔκθλιψις καὶ κρᾶσις, κἀγὼ, καὶ ἐγὼ; ἔκθλιψις καὶ συναίρεσις: ἐμοὶ ὑποδύνει pro ἐμοὶ ὑποδύνει; κρᾶσις καὶ συναίρεσις: ὠπόλος, ὁ ἄπολος æpolus; ἔκθλιψις, κρᾶσις, καὶ συναίρεσις: ᾗ τ' ἀθοπίᾳ pro ᾗ τῇ ἀιθιοπίᾳ. }

Atq; hæc de figuris ſeu dictionum paſſionibus.

De

De Dialectis apud Græcos authores vsitatissimis, carmina etiam contexentibus magnam vtilitatem adferentibus.

Δ. *Quoniam de Prosodia satis diximus, & de carminum ratione ea docuimus, quæ tyroni maxime conueniant, magna profectò carmina composituros difficultate & molestia liberabis, si hoc loco (sicut pollicitus es) Dialectorum è characterum varietatë profluentium (quarum apud alias atq; alias gentes diuersus est vsus) pleniorem tractationem adieceris. Quæ quidem linguarum varietas, si ita explicueris, vt pueris diligenter intuentibus apparere possit, & huic spicilegio tanquam fastigium imposueris) miros proculdubiò & non pœnitẽdos fructus poëmati intelligendo, & carminis contexendi perstudioso, suppeditabit. Varijs locis proprias dialectos, per totum hoc spicilegium interspersisti, hoc loco fusius eas persequere: quoniam dialectorum vsus adeò latè patet, vt versus facientibus magnopere conducat. Et quæ alij longius, prolixiusque de dialectis tractarunt, tu velim in vnum fasciculum colliges, vel ad pauciſſima redigas: vt puerorum mentibus citius & facilius insideant, hæc varia variarum linguarum idiômata. Quid igitur est dialectus?*

Μ. Iohannes Grammaticus linguæ idiôma appellat: Gulielmus Budæus, totius Gallíæ ornamentum vnicum, linguæ proprietatem finit dialectum.

Δ. *Quot modis sit dialectus?*

Μ. Tribus: aut totius nominis commutatione / parte tantum inuersa / fortuita quadam ratione

Δ. *Quomodo fit dialectus casu & fortuito?*

Μ. Fit quinque modis: vel
1. aliquid addendo in prin. vt pro ῥόδον rosa, Aeo. dicũt βρόδον.
2. detrahẽdo: vt pro ἔτυπτον poët. vel Io. τύπτον, p ἐκεῖνος κεῖνος.
3. plenam iustamq; dictionum in medio syllaba vel litera priuando: vt pro ἐξαίρετος, ἔξαιτος eximius. (φ Ionũ est.
4. syllabarum vicem præuertendo: vt pro δίφρον δρίφον currus,
5. cæteris alijs dictionum passionibus: de quibus est dictum in præcedentibus.

Δ. *Quot ſunt linguarum idiômata, de quibus iam agemus?*

M. Sunt præcipuè 5. { Atticum, Ionicum, Æolicum, Doricum, Poëticum } omitto commune, quod ex his omnibus conſtat, & magis pedeſtri conuenit orationi, quàm poëmati.

Δ. *Cur poëticum addidiſti? quaſi poëticum recenſeretur inter dialectos, apud græcos frequentiſſimas?*

M. Eam ob cauſam poëticum adiunxi idiôma, quòd extra has omnes nationes, quarum etiam dialectus, poëtis certè conceditur, aliquid ipſi ſibi de ſuo finxerunt & pepererunt. Et quod poëtæ proprium vendicauerunt, nec ab alijs mutuati ſunt, id poëticum appellatur idiôma, ſcilicet à cæteris diſtinctum, & diuiſum.

Δ. *Vndé traxerunt uomina hæc idiômata?*

M. Cùm ante nominũ inflectiones, breuiſſimè quaſdam dialectos attingerem, & quaſi prælibarẽ, vndè quæq; dialectus naſceretur, manifeſtiſſimè apperui: ita vt non ſit opus hîc rurſus repetere.

Δ. *Probé meminiſti: reliquum eſt igitur, vt quamq; dialectum per ſe percurras, & quæ ſint illa in quibus hæ ſolent ſe potiſſimùm oſtendere ſuccinctim oſtendas. Et quia plus expolitionis & ornamenti, attica præ ſe fert oratio, prima illa ſit quæ exprimenda veniat, quoniam potior cæteris eſt & cultior, & à præſtantiſſimis vſurpata. Atticam idcirco percurre dialectum, deindè ordine reliquas.*

De Attica dialecto.

M. Faciam idq; libentiſſimè, ne aut iuſſui tuo noluiſſe, aut extremũ actũ, tanquam iners poëta, neglexiſſe videar. Attici in quatuor verbis α mutant in η, dorienſium in hoc imitatores: vt in ζῶ, ζᾶς, ζῆς viuo, πεῶ πεᾶς πεῆς bibo, διψῶ διψᾶς διψῆς ſitio, κάομαι, κᾶται, κᾶται, κᾶδη, κᾶδη, nec ſubſcribunt ι.

Α in capite quorundam nominum apud attícos abundat: vt σαφὶς ἀσαφὶς vua passa: vel α auget significationem: vt ἀαγὴς contumax, fractu difficilis.

Β vertunt in γ: vt pro βλήχων γλήχων pulegium herba, pro βλέφαρος γλέφαρος palpebra.

Α mutant in ο, quod & Æolíj faciunt: vt pro πάρδαλις πόρδαλις pardus.

In nomínibus in αος finitis, α mutant in ε, ο in ω: vt pro Μενέλαος Μενέλεως retento paroxytono.

Prætercà est Atticorum moris, ε in α mutare, βολέλλω βολάλλω mulgeo.

Ι quibusdam in nomínibus addunt, præsertim in articulis & pronomínibus: vt τῆσι pro ταῖς, ὅτοσι ὅστος, τοῖ τοῖσι.

Ex αι, ει, οι tollunt ι: ἑταίρων ἑτάρων sociorũ, λέγειν λέγεν, quod est & Dorienſium, ποιῆται, ποῆται poëtæ.

Ν vertunt in λ: vt pro νίτρον λίτρον nitrum, πνεύμων πλεύμων pulmo.

Σ in ξ vertunt in ῆς nimirùm dictionibus, quæ cum σὺν præpositione componuntur: ξυμπράττω conspiro, adiuuo, ξύμμαχος commílito, pro συμπράττω σύμμαχος.

Σσ in ττ vertunt, vt πράσσω πράττω facio.

Pars compositionis prior si desinit in ο, sequens autem in ε, ο & ε contrahunt in ου, κακοῦργος κακεργος maleficus.

Numeralia quæ in α exeunt, cum ἔτος composita contrahuntur: vt τεσσαρακονταέτης quadragenarius, τριακονταέτης, qui triginta annorũ est. Sic ὀδὲ ἐις pro ὀδ' εἰς, ὀδὲ ἐν pro ὀδεν, & ὀδὲν pro ὀδεν nihil.

Ο in quibusdam elídunt: vt ὄιομαι οἶμαι puto, ὠόμην ὤμην, λόομαι λοῦμαι lauo.

Λ in ρ vertunt, κλίβανος κρίβανος furnus.

Σ post ρ in alteram ρ mutant: ἄρσην ἄρρην masculus, θερσαλέος θαρραλέος audens.

τ veteres Attici interiicere ſolent nominibus & verbis, πόλις, πτολις ciuitas: πολεμος, πτολεμος bellum, πτερος, πτορος ramus.

Ω interponunt: ἀφεῖκα, ἀφέωκα, extrito ι dimiſi, εἶβα, ἔωβα, & ἴωθα. ſolitus ſum,

Οι in ε mutant: σφοῖν σφεῖν duobus, ποῖος, πέος, qualis.

Εο in ε mutant, πλέον, πλεῖν, σφέον σφεῖν, oportere.

Ει in η, βασιλεῖς βασιλῆς. reges,

Αι in η, in aduerbijs: Αθήνησιν, Θήβησιν, pro ἐν Αθήναις, ἐν Θήβαις, & τῆς pro ταῖς.

Ex ω & οι faciunt ῳ: vt ἐγὼ οἶμαι ego puto, ἐγῷμαι, ἐγὼ οἶδα ego noui, ἐγῷδα.

Repetitio duarum priorum literarum præſentis in præterito Atticorum eſt, ἐρίζω contendo, ἤρικα ἐρήρικα, ὄλλω perdo, ὤλα, ὀλωλα.

Semper paſſiuis verbis pro actiuis vtuntur, vt γράφομαι pro γράφω ſcribo, & ποιοῦμαι pro ποιῶ facio.

Superlatiuis pro comparatiuis ſæpè vtuntur, vbi dicendũ eſſet θηριωδέστερος πάντων, dicunt θηριωδέσταος, immaniſſimus omnium.

Delectantur plerumq; ſyncope, nam pro Απόλλωνα dicunt Απόλλω, & pro αμείνονα dicunt αμείνω, & pro κρείσσονα, κρείσσω. Et hæc ſufficiant de Attica Dialecto breuiter prælibata.

De Ionica Dialecto.

Δ. *Progredere, & ſimili modo Ionicum percurre idiôma, vt quid Ionicè dictum ſit, & quonam pacto ionico poſſint idiomate loqui (quo plurimum eſt Homerus vſus) pueri intelligant.*

Μ. Agam in Ionica, quemadmodũ priùs in Attica fecerim, & omnes eius mæandros expediam.

Α in η mutant Ionici: vt ὅτη pro ὅτια qualis.

Α in ε vertũt, ὁράω ὁρέω video, λάω λέω volo, λάον λέον populus

Ε tranſ-

Ε trãsferunt in α: vt pro μέγεθος dicẽtes μέγαθος magnitudo.
Ε in η vertunt: pro κλειδίεντες diuisa diphthongo dicentes κληϊδίεντες vocati.
Η in αι cum paragoge τὸ α vel τὸ η, mutant: vt νίκη victoria, νικαία, νικαίη, ἀρχὴ imperium, ἀρχαία, ἀρχαίη.
In η fæminina quædam per εια designãt: vt Πηνελόπη, Πηνελόπεια Penelope.
Quorum genitiuus sing. in εος desinit, à terminatione tertiæ declinationis contractorum ευς, per ηος, efferunt: βασιλεὺς rex, βασιλέος communiter, βασιλῆος Ionicè, & nom. pluralem per ηες, βασιλέες βασιλῆες.
Η contrahunt ex εα, ἔαρ ἦρ ver, κέαρ κῆρ cor.
Tollunt ι è medio dictionis, per ἔλλειψιν: vt ἀποδέξις, ἀπόδειξις demonstratio: quod & Attici faciunt. Idem fit in nominibus possessiuis, ἀργύρειος, ἀργύρεος argenteus, χρύσειος χρύσεος aureus.
Ι per prothesin subiungunt τῷ ε, sequente alia vocali, vel liquida: ἕως, ἔιως, ἐκ τοῦ ὥς sic, præposito ε: ξένος ξεῖνος hospes: κενὸς κεινὸς inanis.
Epenthesis Ionica est, μόνος solus, μοῦνος: ὅλος totus, οὖλος, & ei contraria ellipsis.
Hîc non aliena est syncope, ὥρμησεν, ὦρσεν concitauit: ὥρμητο, ὦρτο.
Ι subscriptum resoluunt: ὑπερῷον ὑπερῴϊον summa ædiũ pars: ῥᾴδιον ῥηϊδιον facilius, α in η mutato.
Ε proponunt ω, & ο: vt ὤν ἐών, ὄντος ἐόντος existens.
Genitiuum primæ declinationis simplicium per εω efferũt: vt Αἰνείας Αἰνείω: poëtæ verò ε demunt αἰνέω dicentes.
Ε interponunt sæpissimè δια τιὼ παρέκτασιν (qua gaudent maximè:) vt in genitiuo pluralí primæ & secũdæ parisyllaborum: vt ποιητῶν ποιητέων, μασῶν μασέων: aliquando in quinta: vt χειρῶν χειρέων manuum.
Ω vertunt in ο: vt pro ὢν ὄν: & in ευ, ἐκπλώσας ἐκπλεύσας.
Ex ο & η faciunt ω: βοήσω βώσω clamabo: νοήσω νώσω cogitabo.

tabo: & ex ο & α: vt βόαξ βῶξ genus piſcis.

Α in ω vertunt: vt ἄνθρωπος ὦνθρωπος homo: id tamen fieri veriſimile eſt, per ſynalœphen τὸ ο καὶ, τὸ α in nominatiuo: vel τὸ ω καὶ α in vocatiuo: vt pro ἄνθρωπος ὦνθρωπος pro ὦ ἄνθρωπε, ὦνθρωπε, ſpiritu articuli reſeruato.

Genitiuum tertiæ declinationis paraſyll. per οιο deſignant: vt ἀνθρώπου ἀνθρώποιο.

Secundæ & tertiæ declinationis datiuo plurali ſolent ι addere: vt τοῖς, τοῖσι.

ο è quibuſdam dictionibus eximitur, Ionum & dorienſium more: vt Ἀκρισίλαος Ακρισίλας, Ἀγαξίλαος, Ἀναξίλας.

Pronominum genitiuos in ιο definiunt, cum accedit paragoge poëtica in θεν: vt ἐμοῦ ἐμέο ἐμέθεν & ἐμεῖθεν: σοῦ σέο, σέοθεν, & σεῖθεν.

Οα accuſat. quartæ declinationis contract. in ουν contrahunt, λαὸα λαοῦν.

ον ſyllabam in compoſitis verbis interiiciunt: vt ἀπ' ὧν ἔδοντο pro τὸ απέδοντο, non autem ἀφ' ὧν, quia tenuibus pro aſpiratis gaudent.

Ordinem conſtructionis præuertunt, ὦ ἔπι πολλ' ἐμόγησα pro quo ego multùm laboraui, vbi ἔπι mutat tonum propter conuerſionem.

Ες pro εἰς dicunt, vt Attici.

Πολλός non πολὺς eſt Ionibus in vſu.

Μ quibuſdam in dictionibus addunt venuſtatis gratia, λαμφάνομαι, ἐλάφθω, ἐλάμφθω, à λαμβάνομαι accipio.

Hoc quoq; vniuerſum eſt tuēdum, caſus omnes tam nominum quàm verborum Ionicos ſolere diuidere, hyatumq; è concurſu vocalium libenter captare: Δημοδέης, Δημοδέιος, Δημοδέϊ Δημοδέϊς. Et ſic de cæteris caſibus huius declinationis.

Τύπτεαι ſecundam perſonam verbi paſſiui formans à tertia perſona τύπτεται dempto τ, vel ι in εαι reſoluunt.

Com-

Composita prętereà verba secant & diuidunt: vt πτολεμόννησος, πτόλεμος, νῆσος.

Modum infinitiuum pro imperatiuo nonnunquam vsurpant, vt ἀγορεύειμεν pro ἀγόρευε concionare.

Elementa quoque transponunt, vt κραδίλω pro καρδίαν cor, & duplex σσ in ξ, vertunt, vt δλιοσὰ δλιξὰ duplex. Sed in transponēdis elementis duplex est figura, vna quę metathesis nominatur, cum in vna eademq; syllaba literarum ordo mutatur, vt καρπρὸς κραπρὸς potentior, τέταρτος, τέτρατος quartus. Altera quæ hyperthesis dicitur, cùm & in sequenti syllaba fit transpositio, vt νοθεῖα σθνεῖα degeneratio.

Iones & poëtæ à verbis demunt incrementa, vt ἔτυπτον τύπτον. In aristo tamen secundo, αὐαδιπλῶσιν faciunt: vt τίτυπτον.

Articulis postpositiuis à vocali incipientibus τ præponere solent, vt τῦ pro ὗ, τάων pro ὧν: vel præpositiuis pro postpositiuis vtuntur.

Hoc habent cum doricis commune, vt υ diphthongum ex ο & ι contractam, in ιν conuertant, vt ποιόμινος ποιεύμενος.

σφὶν pro σφίσι dicunt, μὴ pro μὴν, ἐς ὕ pro ἕως ὕ.

Pro ἐνέγκω dicunt, ἐνείκω dempto γ, & interposito ι.

Participio ἑπὼν non vtuntur sed ἕπας.

Tertiam personam pluralis numeri, præteriti temporis, indicatiui modi, primæ & secundę coniugationis formant à persona tertia singularis numeri, conuersa muta tenui in aspiratam, & interiecto α, vt τέτυπται, πτύφαται, λέλεκται, λελέχαται, & huiusmodi.

A. *Hæc sunt satis clara, quæ de Ionica dialecto protulisti. Quid est illud quod sequitur idiôma?*

De

De Æolica dialecto.

M. Æolicum, in quo Sappho plurimum fuit, & quod Alcæus ſuis ſcriptis adumbrauit.

Δ. *Recenſe illa, quibus hæc dialectus cognoſci poſſit?*

M. Sunt hæc quæ ſequuntur.

Quæ in θεν finiuntur aduerbia, in ijs Æolici demunt ν, & ε in α mutant. ὄπιθεν ὄπιθα pone retro. At contrà in primis perſonis pluralibus paſsiuorum α in ε vertunt, adiuncto ν. τυπτόμεθα τυπτόμεθεν.

Α in ο mutant: στρατὸς στροτὸς exercitus.

Η in α longum, quod & Dorienſium eſt: quædam tamen oxytona nomina non patiuntur in α mutari: vt ποιμὴν non ποιμὰν dicitur paſtor.

Abundant τῷ α genitiui plurales primæ & ſecundæ pariſyll. ποιητὴς poëta ποιητᾶν, ποιητάων.

Δ in β mutant: δελφῖνες βελφῖνες: poſtponitur τῷ β venuſtatis gratia, vt βδέλυγμα abhominatio, βδέλλα hirundo, βδελυρὸς odioſus.

Η in ε vertunt, ſed ita, vt quæ naturâ ſyllaba longa erat, eandem poſitione producant: vt ποιῆσαι ποίεσαι.

Ο in ε mutant ὀδύνα ἐδύνα dolor: βροντὴ βρέντα tonitru.

Ο etiam in υ vertunt: vt ὄνομα ὄνυμα nomen.

Ζ in δσ reſoluunt: μελίζειν canere, μέλιδσεν. Dorienſes in σδ μελίδειν, μελίσδεν.

Ευ in υ vertunt: vt ορφεὺς ορφυς, Ἀχιλλεὺς, Ἀχίλλυς.

Ε in υ mutant in prima verborum contractorum, vt ἀδικέω ἀδικύω iniuſtè facio: in infinitiuis ποιεῖν ποιλῦ, poëticè, ποιημεναὶ.

Ι in υ vertunt: vt ψιμμύθιον ψυμμύθιον ceruſſa, κικίω κυκίω ſalio.

Υ in ι vertunt: ὑψόθεν ἰψόθεν ex alto.

Ex αι expungunt ι: vt παλαιὸς πάλαος vetus: ἑταῖρος ἕταρος ſocius, ἀχαιὸς ἄχαος achiuus, & in pronominibus ἡμεῖς, ἄμμες, ὑμεῖς, ὔμμες.

Age

Λ geminant, quod & poëtis ob metrum conceditur: vt ἔλαβον accepit, ἔλλαβον, ἔλαχον, ἔλλαχον sortitus sum.

Μ in μ vertunt: μαθῶ μαθῶ, μαθόσα μαθόσα.

Μ in π: ὄμμα ὄπωπα. In compositione μετὰ pro μετὰ vsurpant, μεθ' ἔρχομαι pro μετέρχομαι accedo.

In participio præteriti perfecti temporis, σ in ν mutato accentu commutant, εἰρηκὼς εἰρήκων, τετυφὼς τετύφων.

Ξ Æolicè resoluitur in σκ, ξγὼ σκεν, ξίφος σκίφος, gladius.

Φ in π vertunt: vt ἀμφὶ ἀμπὶ circum.

Σ in ρ: vt ἵππος ἵππορ equus. Præterea ρ transponunt & geminant πείραμος πίρραμος.

Ν in σ vertunt in infinitiuis inflexorum, νοεῖν νόεις, ποιῆν ποιεῖς.

Π in duplex ττ præeunte vocali breui ἐμπίπτω ἐμπίττω incido.

Σ, propter euphoniam positum tollunt è principio, σμίλαξ μίλαξ hederæ species, σμικρὸς μικρὸς paruus.

Ε nominibus primæ parisyllaborum tollunt σ, ὁ Πυθαγόρας Πυθάγορα, & in contractu primæ declinationis è genitiuo & vocatiuo, τοῦ Σωκράτους Σωκράτ᾽ ὦ Σώκρατ᾽.

Θ in φ vertunt θλίβω φλίβω affligo, θῆρ φῆρ.

Χ in φ: vt αὐχήν αὐφήν ceruicem.

Ψ in πσ resoluunt, vel in απ per metathesin: vt πέλψ πέλπσ, ψέλλιον απέλλιον frænum.

Η in αι in quibusdam dictionibus vertunt: vt μιμνήσκω μιμναίσκω recordor.

Ου in ευ ἀδικούμενος ἀδικεύμενος iniuria affectus, quod & dores factitant.

Οι in ι, ὄνειρος ὄνιρος somnium.

Ι non subscribunt, sed adscribunt seperatim βοαῖς βοαί.

Datiuus tertiæ parisylla ι, auferunt subscriptum τῷ σοφῷ sapienti, τῶ σοφῶ.

Θα in secundis personis verborum apud Æolicos paragogicè redundat: vt χρῆθα οἶθα.

De dorica dialecto.

Δ. *Agè nunc ad Dorienſes progedere, qui nihil niſi ſuauiter, benignè & ve-nuſtè prolatum auribus accipiebant: & eorum loquendi conſuetudines, quæ Pindaro, Epicarmo, & alijs placuerunt, apertiſſimè enuclea.*

Dorienſes α in η mutant: vt Iones, & α è craſi factum: vt κἀγὼ, τἀμὰ, τὴμὰ.

ε in α breue vertunt: vt τρέχω τραχω curro.

ο in α, εἴκοσι viginti εἴκατι, σ in τ mutato. Quod in tertijs perſonis pluralibus verborum actiuæ vocis facere ſolent: vt τύπτουσι, τύπτοντι.

Ω in α longum: vt πρώτισος πράτισος: vndè in genitiuo plurali primæ & ſecũdæ declinationis pariſyll. ποιητῶν ποιητᾶν, dicentes, pro ἀγορῶν ἀγορᾶν.

ρ in σ vertunt: vt pro γῆ terra, σᾶ dicentes, φιῦγῆ, φιῦσᾶ.

ζ in σ quod & Atticum eſt: vt κνίζα κνίσα vrtica.

τ & θ in σ mutant: vt τῆτες τῆσες hoc anno, γήθομαι γάσομαι gaudeo.

ει in η, μείων μήων minor, πλείων πλήων plus, φέρειν φέρην ferre, quod Æolicorum eſſe magis videtur.

Quædam etiam dorica vocabula τῷ η abundant in fine: vt ἐγώνη, ἐμίνη, τίνη pro ἐγὼν ἐμὶν, τὶν, ἐγὼ, ἐμοὶ, σοὶ.

Δ in θ, ψεῦσθω ψεῦβω mendacium, ſoluta diphthongo.

Θ poſt χ interdum abundat: σιχῆ σιχθᾶ dupliciter, τριχῆ τριχθᾶ tripliciter, τετραχῆ τετραχθᾶ, mutato tono.

τ in κ quibuſdam in aduerbijs mutant: πότε πόκα: aliquando ἄλλοτε ἄλλοκα interdum.

κ mutant in τ: vt κῶν τῶν, ω in η verſo.

Λ in ν ſequente θ vel τ, ἦλθον ἦνθον veni, βέλτιον βέντιον melius: φίλτατος φίντατος amantiſſimus.

Ν verbis in ίω vel ύω deſinentibus adiungitur: vt πίω πίνω bibo, τίω τίνω honoro, φθίω φθίνω corrumpo, θύω θύνω ſacrifico, χύω χύνω fundo.

N in fine abundat ἐγὼ ἐγὼν, ἐμοὶ ἐμὶν, epuncto ο.

N in σ, in primis pluralibus verborum actiuæ vocis λέγομεν λέγομες dicimus, τύπτομὲν τύπτομες verberamus.

Σ in ξ in futuro vel Aoristis prioribus grauitonorum mutãt: vt καθίζω καθίσω καθιξῶ sedeo, circumflectendo, aor. ἐκάθιξα.

Σ in τ, σὺ τὺ, σος τος, & epenthesi τὸς tuus.

Ο in ε vertunt in compositis nominibus, αὐθροφόνΘ αὐθριφόνΘ homicîda.

Ο mutant in ω, vt ὄρΘ ὦρΘ mons, κόρΘ κῶρΘ iuuenis, filius, δόμα δῶμα domus.

Ει in αι in penultimis verborum: φθείρω φθαίρω corrumpo, κτείνω κταίνω occido.

Ω ex οι & αι contrahunt: vt οἱ ἀιπόλοι ὠπόλοι caprarij, & de hac Dialecto hæc sufficiant.

De poëtica Dialecto.

Δ. *Restat igitur nunc vt paucis explices, quale sit illud in quo poëtæ, in cæteris peruagantes linguis, sese oblectant, tanquam ab ipsis partum & cõmentum, quod ab alijs diuisum & distinctum esse dixeris.*

Μ. Hoc fuit non à gentibus inuentum, apud quas (vt cui loqui placuit, ita loquendi fieret vsus) verùm ab ipsis poëtis omnium gentium eruditissimis excogitatum, aut vt parem rei, quam describerent, redderent rationem, aut quòd necessitas, quam adferunt versus leges, eos ita loqui cogeret. Atq; hæc sunt poëtica quæ sequuntur.

Α in medio apud poëtas abundat, metri causa: vt πυλαωρὸς ianitor, ναιεταώσης vrbs inhabitata.

Vocalium hiatum in compositione non effugiunt ἀποεικεῖν, ἀπιελθεῖν.

Α in ω vertunt, in secunda coniugatione verborum circumflexorum: βοάω βοῶω clamo, ἀράω ἀρῶω facio.

Η in ἐω resoluunt: ἤγλω ἐάγλω, ἤφθλω, ἐάφθλω.

A in medio dictionis sæpè geminant, metri causa: vt ἄλλω ἄλλλω satis, ἀλήφάγος ἀλλήφάγος heluo.

H per ε corripiunt, si vsus fuerit, vt id faciendum sit in metro, νοσηρός, νοσερός morbosus, insaluber.

EI in ει resoluunt, εἶσα ἔισα, ῥεῖθρον ῥέεθρον fluentum.

E nonnunquam in principio abundat, ἔλλωρ ἐέλλωρ, desiderium, votum.

Secundum futurum, circumflexum addito ε grauitonum faciunt: τυπῶ τυπέω.

E nonnunquam ob metrũ abscindunt: vt κεκέρακμαι κέκρακμαι.

E in η vertunt in infinitiuo primæ contractorum: ποιεῖν ποιήμεναι, quod & aliâs (metri necessitate cogente) faciũt: vt τιθέμεν τιθήμεν.

Abundant τῷ η nonnunquam κρῆνον κρήνεον perfice.

E in ω in grauitonis, & fiunt circumflexa secundæ, τρέπω τρῶ πάω τρωπῶ verto, στρέφω στρωφάω στρωφῶ conuerto, torqueo.

Dualis tertiæ declinationis parisyl. τῷ ι. abundat: vt ἵπποιιν ἵπποιιν, & quintæ, vt ποδοῖν ποδοῖιν.

M geminatur in verso ἄμορος ἄμμορος expers, infœlix. Sic etiam, ἔμαθον ἐμμαθον didicit.

Poëtæ interiecto ν, è grauitonis faciunt circumf. vt ἵκω ἱκνῶ venio, ἄγω ἀγνῶ duco.

N geminant ob metrum in versu, φέπω φένέπω dico.

Aduerbijs in θεν, ν de fine detrahunt: vt πρόσθεν, πρόσθε, ὄπισθεν, ὄπισθε.

In compositis nominibus multis concurrentibus breuibus, ο in η vertunt, θεοτόκος θεηγόκος Deo natus, θανατοφόρος θανατηφόρος lætifer, vel additur σ, θεόδοτος θεόσδοτος à Deo datus, cadit etiam aliquando ο, θεοαπέσι θεάπεσιος diuinus, θεόσκελος θέσκελος Deo similis.

Ευ ob metrum diuidunt εὔξοος politus, & similia.

Ω in ο, εὐρύχωρος εὐρύχορος spatiosus, capax.

O in ω in verbis tertiæ circumflexorum, δόω δώω do.

O in

o in secunda contractorum additur ante ω : βοῶ βοάω, ὁρῶ ὁράω.

ρ geminant ὄππος : interdum verò ὄππη ὁππότερος vter.

σ elidunt in fine propter metrum : πολλάκι sæpenumero pro πολλάκις, & in similibus.

Epenthesi τὸν vtuntur : ἀχέων ἀχέων dolens, ἀπάρ ἀυτάρ sed.

ει in quibusdam abundat : ἐξῆς ἐξέης deinceps.

Δὲ accusatiuo additum poëticè facit aduerbium, δικόνδε, ὀυρανόνδε. Atq; hæc sunt propria poëtarum idiômata, quæ si pueri diligẽter obseruauerint, magna facilitate versus condent.

ΤΕΛΟΣ.

Conclusio adhortatoria collectoris ad suos Discipulos.

I vnquam meam (studiosi pueri) in vestris prouehendis studijs diligentiam & industriam cognouistis, si vlla in re meum erga vos amorem perspectum habuistis, ex hoc spicilegio (quod pro vobis collegerim, studijsq; vestris accommodauerim) facillimè potestis intelligere, quàm propensa mea fuerit in vestra inquirenda vtilitate voluntas. Ex hoc inquam spicilegio coniectura cõsequi potestis, quàm fuerim vestri progressus, & in bonis litteris profectus memor: quàm in vestris locupletandis studijs vigilans & industrius. Cùm, nec vlla negotia (quæ vos nostis fuisse pergrauia) nec assidua vestrum instituendorum cogitatio, nec salutis meæ cura, nec rerum mearum procuratio, nec maleuolorum impetus, nec inuidorum tela, nec Zoili & Momi latratus, nec criticorum iudicia, officij & amoris mei iter interrumpere, aut ab hoc subeundo onere, susipiendoq; labore diuellere potuerint. Habetis munus præceptore non indignum, vestris studijs dignissimum: si non arte elaboratum, exquisitaq; scientia & ingenij acumine elimatum & perpolitum, officij tamen, industriæ, laboris, amorisq; (audeo polliceri) plenissimum. Paraui hic vobis quatuor Horrea, rerum Grammaticalium, ad Græcam linguam pertinentium, cognitione refertissima: facillimas, absolutissimasq; Orthographiæ, Etymologiæ, Sintaxeos, Prosodiæq; regulas complectentia: ex intimis ipsius Græcæ linguæ penetralibus eruta: atq; nunc tandem (vestra omnium gratia & vtilitate) in lucem edita. In quibus colligendis & disponendis, id mihi curæ fuit, vt vestra ingenia & captum maximè respicerem, ac verè salutarem Fabij Quintiliani admonitionem sequerer: Qui acutè quidem admonuit, vt nos, quibus instituendæ iuuentutis prouincia obtigit, temperaremus vires nostras, & ad audientium descenderemus intellectum. Qui dicere incipientes etiam vasculis angusti oris comparauit, quæ superfusam liquoris copiam respuunt, aquis vero sensim influentibus, vel etiam instillatis complentur. Quod ego sæpissimè animo mecum cogitans, meum fore ratus sum, vt Græcæ linguæ fundamenta sic ponerem, ne vel regularum multitudine animos vestros (instar vasculorum angusti oris) obruerem, vel difficultate & tradendi curiositate perturbarem. Certè id ego conatus sum, vt has quatuor Græcæ Grammatices partes (vt plerisq; videntur) difficillimas, nullo ferè negotio, citraq; omnem laborem perdisceretis. Cuius linguæ dignitatem, vtilitatem, laudesq; si percurrere conarer, aut certè eas mei in-

genij

genij tenuitate diminuerem, aut in ipso statim dicendi introitu, & vestibulo, illarum multitudine, splendore, elegantia, suauitate, stratus & perculsus, pedem retroferrem, & sic mihi pudorem incuterem. Non est mearum virium eas Græcæ linguæ laudes vel numero complecti, vel ornare oratione. Satis est, vt ego Græcas literas admirer, & illarum laudes ab alijs concelebratas, & orationis venustate, styliq; suauitate decantatas, vobis degustandas propinem, perdiscendasque summis precibus commendem. Non scitis quanta siti Cato, admirabili prudentiæ splendore exornatus, mirifica quadam rerum scientia conspicuus, domi clarus, foriſq; non inglorius, & insigni quadam rerum gestarum gloria præstans, (ingraueſcenti iam ætate, cùm octogenarius esset) Græcarum literarum cognitionem sibi arripuerit? nescitis Ciceronem patrem, Ciceronem filium, Athenis Philosophiæ operam nauantem admonuisse, vt Græca cum Latinis coniungeret? in quibus ille multum diuq; elaborasset, & (transferendis Græcorum libris) magnam & miram cùm dicendi tùm indicandi scientiam comparasset, suisq; hominibus (vt ipse de se dixit) non paruum attulisset adiumentum. Quamobrem vehementer mihi admonendi estis, vt Græcam linguam cum Latina coniungatis: vt Romam & Athenas simili amoris vinculo copuletis: Et in hoc spicilegium studioſe incumbatis, ne meo labori in vestram gratiam suſcepto, defuisse videamini. Vos inquam, vos magnopere adhortor (si præceptoris vestri preces apud vos aliquid valere possint) quibus & ætas tenera, ingenium acutum & flexile, & otium suppetunt, nec magister deest, vt vos vobis in hisce discendis literis deesse nolitis. Quin omnibus viribus in hoc incumbatis, omnibus ingenij neruis connitamini, omne studium in bonas literas conferatis, summeq; elaboretis, vt, in hac puerili ætate vestra, Græcæ linguæ scientiam (cuius tot & tanta sunt ornamenta, tanta cum voluptate coniuncta vtilitas, quot nemo, non dico oratione consequi, sed nec mente nec cogitatione ferè complecti potest) tanta à me data occasione persequamini, neue committatis, vt hac à vobis omissa in hac ætate occasione, olim iam ætate prouecti, magno dispendio, & labore id, quod nunc facili & nullo ferè labore percipere potestis, frustrà discere velitis. Noui certè ego plurimos, qui hanc prætermissam in puerili ætate occasionem condolescentes, Catonem illum senem, & literis illustrem, & gloria præcellentem imitati, vel serò amplecti, quàm omninò carere Græcarum literarum scientia maluerunt, quàm neglecta occasio, præceptorum incuria & inscitia, temporumq; infœlicitas, maturius eas discere prohibuerat, & retardauerat. Quam quæso vos afferetis excusationem? quid vestros animos ab hoc dulcissimo studio auertet, & perterrefaciet? quid vos impediet, & conatus infringet vestros, quo minùs huius linguæ suauitatem & diuitias vobis conquiratis? arduum ne huius linguæ studium? Et ardua certè est ad virtutem via, vt ait Hesiodus, &

χαλεπὰ

χαλεπὰ τὰ καλὰ, vt Plato dixit. Multi exantlandi ſunt labores, multa adeunda pericula, multæ deuorandæ moleſtiæ, priuſquam ad virtutis & diſciplinæ culmina conſcendere poßitis. Literæ non auro comparantur, propter genus & ſtemmata non dantur, iure hæreditario non obueniunt, labore & induſtriâ acquiruntur. Vera eſt illa Græcorum ſententia: θεοὶ τ' ἀγαθὰ τοῖς πόνοις πωλοῦνται. Et Heſiodus ait:

Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι:

Nihil enim tam facile, quin difficile fiat, ſi inuiti faciatis: qui ad virtutem & eruditionem contendunt, multa rerum diſcrimina adire, magnos labores tolerare, varijs curarum fluctibus obrui, magnis rerum aſperitatibus affligi, animo ſæpè conturbari, voluptates aſpernari, libidines cohibere, ad ſtudiorum tolerantiam obdureſcere, frigorum vi concîdi, caloriſq; moleſtia exuri debent: ſapientißimè enim ſcripſit Horatius.

Qui cupit optatam curſu contingere metam,
Multa tulit, fecitque puer, ſudauit & alſit.

Idcirco μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν. Virtus labore paratur: diſciplinæ, artes, linguarum peritia, induſtriâ percipiuntur. Nihil eſt tam arduum quod labore ſuperari, nihil tam durum, quod induſtria vinci, nihil tam ferreum, quod diligentia molleſcere & frangi non poteſt. Aſpera primum eſt virtus, amaræq; literarum radices. Sed vt Heſiodus canit.

Ἑπλὼ δ' εἰς ἄκρον ἱκέσθαι
Ῥηϊδίη δ' ἔπειτα πέλει, χαλεπήπερ ἐοῦσα.

Ad quod reſpexiſſe videtur Virgilius, in litera Pythagoræ, vbi ait:

Nam via virtutis dextrum petit ardua callem,
Difficilemque aditum primum ſpectantibus offert:
Sed requiem præbet ſeſsis in vertice ſummo.
Quiſquis enim duros caſus virtutis amore
Vicerit, ille ſibi laudemque decuſque parabit.

In hac puerili ætate veſtra, dum (vt inquit poëta) vires anniq; ſinunt, tolerate labores. Nulla veſtros conatus retardet hyems, nulla induſtriam frangat æſtas, nulla ingeniorum veſtrorum aciem labefactet moleſtia, nullus vos deterreat labor, nulla ſtudiorum veſtrorum iter interrumpat difficultas. Magnorum præmiorum (quæ virtus & doctrina largiuntur) ſpes, veſtros animos ad literas imbibendas exacuat: ſpes inquam, & gloriæ, honoris, laudisq; expectatio, vos ad labores, in literis ſuſcipiendos alacres concitet & cohortetur. Videmus enim agricolas frugum expectatione, labores immenſos facilè perferre: milites verò ſpe victoriæ incenſos, grauiſſima vulnera non ſentire: mercatores lucrandi ſtudio illectos,

illectos, nullos ventorum flatus extimescere, nullos periculorum fluctus metuere, nullas tempestatum procellas perhorrescere: venatores prædæ cupiditate excitatos, ferarumq; captura extimulatos, nullos imbres fugere, nulla frigora recusare. Quemadmodum sartores & alij artifices, sua non exercent artificia, quasi ita suis artificijs oblectentur, sed alium habent finem propositum, vt se nimirùm, suamq; familiam possint sustentare: ita qui virtutis studijs sese consecrauerit, emancipauerit, addixerit, nihil curat molestias, quæ virtuti adsunt, parui ducit pericula, quæ virtutem comitantur, sed potiùs finem intuetur, magnam nimirùm virtutis voluptatem, miram virtutis dulcedinem, magna honoris præmia, magna, quæ virtus largitur, gaudia: quæ multis (vt aiunt) parasangis, omnes molestias, labores, periculaq; antecedũt. Quod si spes incerta rerũ caducarum, tantam habeat vim, vt omnes labores leues & tolerabiles efficiat, quid non animo moliemini vos, vt studijs vestris honores venemini, dignitatẽ cõsectemini, populi applausum captetis, æternas vobis diuitias & immortales (quas nulla inobscurabit dies, nulla consumet vetustas, nullũ atteret aut dißipabit tempus, nullũ auferet naufragiũ, nulla exhauriet aut effundet diuturnitas) comparetis & congeratis. Omnes literarum candidati, qui musas venerandas vnquam coluerunt, non propterea ad literas se contulerunt, vt velint perpetuò cum literarum tædijs, molestijs & laboribus, quæ insunt earum rudimentis, conflictari: sed huc ingenij acumen flexerunt, & ad hunc scopum suum intenderunt animum, vt eruditionis fastigium ascenderent, Ecclesiæ & Reipub. tãdem inseruirent, ex quare & diuitias, opes, honores, gloriam consequerentur. Omnia tædia forti animo sunt pro virtutis & literarum suauitate & dulcedine deuoranda. Quid aliud potest vestros animos ab huius linguæ studio auocare? Nominumne variæ inflexiones, & terminationes? difficiles & fluctuosæ verborum formæ? tortuosi anomalorum & defectiuorum modi? obscura & multiplicia Dialectorum genera? variæ & difficiles accentuum rationes? concinni contexendæ orationis ordines? magna carminis componendi difficultas? bono & infracto estote animo. Habetis enim hic hæc omnia & multò plura, vestro palato & gustui apparata, vestroq; captui accommodata. Itaq; hoc spicilegium vobis comparate, & nocturna diurnaq; versate manu. Omne laboris odium obsorbete atque concoquite: ad omnem tolerandam molestiam vos obdurate, ad omnes sustinendas incommoditates, vos confirmate: Athenas veneramini: Romam etiam flagranti desiderio complectimini. Has duas ciuitates terra mariq; disiunctas, sic vestris studijs coniungite, vt & Athenæ vestros animos rerum scientia, & vitæ exemplis augere, & Roma omnibus Cæsaris, Ciceronis, Varronis, aliorumq; Romanorum thesauris ornare, omniq; doctrina præstantes & instructos, in Rempub. & ecclesiam Anglicanam emittere possit. Hæ duæ ciuitates (mihi credite) aut nullæ, vos eruditos, dicendi artibus instructos, Philo-

losophiæ diuitijs excultos, linguarum cognitione illustres, omniq; liberali scientia præcellentes, Reip. & Ecclesiæ vsibus aptos & idoneos efficere possunt. Parate inquam vobis ex hisce celeberrimis totius eruditionis fontibus eos liquores, qui vestros riuulos, ex illis deductos adimpleant, & suaui aquarum copia locupletent: firmate vos his opibus, quæ neque insidijs eripi, neque aperto marte comminui, nec senio & vetustate corrumpi, nec furto surripi, nec vlla calamitate peruerti, nec vlla denique iactura, aut naufragio auferri, ac frangi possunt: cùm σοφία sit (testante Isocrate) μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον. Quare vos iterum atque iterum & moneo & adhortor, vt quantùm puerilis animi neruis conniti, quantùm studio atque industria contendere potestis (si discendi labor est potiùs quàm voluptas, vt Ciceronis vtar verbis) tantùm assequamini, vt ne, quum omnia commoda vobis ad hanc linguam aliáq; studia ponenda adfuerint, vobis ipsi videamini defuisse. Sic efficietis profecto, vt, cùm adoleueritis, & studiorum vestrorum fructus percipere cæperitis, parentibus gaudio, vobis dignitati, Ecclesiæ ornamento, Reip. honori esse possitis. Et sic etiam fiet, vt labores, qui mihi in colligendo graues & molesti fuerunt, in docendo & vestris progressibus lætando & gaudendo, leues & iucundi videantur. Deus secundet vestra studia, & aspiret progressibus.

I. G.

Fol.	Pag.	Lín.	Pro	Lege.
eod.	a	6	díſſyllaba	díſſyllabæ
eod.	b	9	ἀμφὶ ab	ἀμφὶ circum
135	b	20	ἐκινυρίσμενοι	ἐκινυρισμοί
136	a	12	ὃ	ὦ
141	a	17	προσπίσονΤες	προσπίσονΤες
144	b	31	ὕλατας	ὕλαΤΘ·
145	a	1	φείλυμαι	φείλομαι
eod.	a	3	τυραννῶ	τυραννῶ
eod.	a	5	γίνομαι	γίνομαι
eod.	b	4	χαλχέων	χαλκέων
eod.	b	4	ἐλλάξατο	ἠλλάξαΤο
eod.	b	28	ιξ	ἰξ
146	a	18	ἀκολύθι	ἀκολύθει
147	a	1	ἀρχεῖαδς	ἀρκεῖαδς
eod.	b	16	ἀποιχόμενον	ἀποιχόμενον
148	b	32	naſcor	iraſcor
149	a	5	ἐισορᾶς	εἰσορᾷς
151	b	22	dícet	dícit
161	b	11	αὐαπολᾶν	αὐαΤολᾶν
162	a	22	ἄὐραις	αὔὐραις
eod.	b	27	oſtendunt	oſtendit
163	b	21	αὐὐῦς	αὐὐῦς
168	a	11	τυράννοΤΘ·	τυραννόΤους
181	b	22	ἐπαληθὺς	ἐπαληθεὶς
186	b	12	λάγιξ	λαίγξ
190	b	19	πάτυρος	παπυρος
eod.	b	24	μηνύΤης	μηνυΤής
194	b	19	βηριωδέιρος	βηριωδέιρος

Num. XXI.

EXCVSVM
Londini in ædibus Henrici Binemani
Typographi, impensis Francisci Coldock.

Anno à virgineo partu.
1575.